

**HATAY'IN
SESSİZ GÜZELLERİ
900 YABANI ÇİÇEK
HATAY BİTKİ ENVANTERİ**

Doç. Dr. Ahmet İLÇİM

2014

T.C.
Hatay Valiliği

www.hatay.gov.tr

ISBN: 978-605-149-566-8

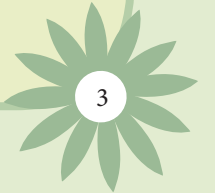
SUNUŞ

Hatay denilince akla tarihi öncelikleri ile meşhur bir il gelmektedir. Oysa Hatay sadece tarihi ile değil, sanayiden ticarete, tarımdan denizciliğe, turizme, sanata ve kültüre kadar daha birçok alanda ülkemizin lokomotif illerinden biridir. Özellikle doğal kaynaklar ve doğal güzellikler bakımından son derece zengindir. Bitki örtüsü çeşitliliği, endemik türler ve bunlara bağlı sanayi ve ticaret alanlarında her zaman bir adım öndedir.

Hatay doğalında bugüne kadar 2.000'den fazla farklı bitki türü tespit edilmiştir. Bunlardan 300 kadarı endemiktir. Ülkemizde ise bugüne kadar yaklaşık 10.000 bitki türü yetiştiği bilinmektedir. Bunların 3.300 kadarı endemiktir. Demek ki ülkemizdeki endemik türlerin yaklaşık %10'u İlimizde yetişmektedir.

Hayatta hiçbir şey rastlantıyla izah edilemeyeceğine göre, doğal sürecin sonunda ulaşılan bu zenginliğin mutlaka çok farklı izahları olmalıdır. Renk, doku, şekil ve içerdikleri kimyasallar itibariyle bir kısmı tasnif edilen bu bitkilerin her biri, uzun araştırmalara konu olabilecek potansiyellere sahiptir. Tohumla başlayan ve meyve ile tamamlanan süreçte ortaya çıkan hikaye ve bu sırada oluşan ara ürünler her bitkiye ayrı bir anlam kazandırmaktadır. Bitkilerin zaman ve mekan boyutunda çok yönlü projeksiyonlarla tekrar tekrar ele alınıp, imkan ölçüsünde her bir bitkinin taşıdığı sırlara ulaşma güdüsü bilinçli bir varlık olan insanı tarih boyunca meşgul etmiştir. Bitkileri hayatımızın vazgeçilmezleri haline getiren bu ilişki, ihtiyacımız olan her alanda kendini göstermektedir. Tıptan beslenmeye, sanattan süslenmeye kadar çevremizi saran tüm unsurlarda bitkilerden, çiçeklerden bir iz mutlaka bulunmaktadır.

Şüphesiz ülkemizin her köşesi, kendine özgü cennet misali, sayısız güzelliklere sahiptir. Hatay ve çevresi ise iklimi, coğrafi özellikleri ve insan dokusuyla ayrı bir hazinedir. Dağ, ova, ırmak, deniz ekseninde oluşan rüzgarlar, iklim koşulları ve doğal sirkülasyon, Hatay'ı hiç bir vilayete kısmet olmayan ayrı bir mecraya çekmektedir.

Denize sıfır noktasından başlayıp, Amanos dağlarının 2.200 rakımlı zirvesine kadar uzanan toprak yapısı, Hatay'da her mevsim farklı bitki türlerinin yetişmesine imkan vermektedir.

Hatay Valiliği olarak ilimizin sahip olduğu zenginliklerin farkındayız. Bunları kayıt altına almak ve bilim dünyasının dikkatine sunmak için uzun zamandır bir dizi çalışma yürütülmektedir. İşinin uzmanı bilim adamlarınca yürütülen bu çalışmalar kapsamında daha önce Hatay Kırsal Kalkınma ve Tarım Strateji Planı hazırlanmıştır. Daha sonra doğal bitki örtümüzün ve endemik türlerimizin tanıtıldığı Hatay Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Müzesi faaliyete geçmiştir. Bu müzeyle birlikte hazırlanan Hatay Tabiat Şifahanesi kitabı ve belgesel filmi de insanlarımızın hizmetine sunulmuştur. Şimdi ise Hatay doğalında tespit edilen yaklaşık 2.000 bitki türünün 900'ünü kayıt altına alan bir araştırma tamamlanmış ve rapor haline getirilmiştir. Valiliğimizce yürütülen bu çalışmaların sonuçları bir kitap haline getirilerek bilim dünyasının hizmetine sunulmuştur. Mustafa Kemal Üniversitesi öğretim üyesi Botanik Uzmanı Doç. Dr. Ahmet İlçim tarafından yürütülen bu araştırmalar çok geniş bir coğrafyada, uzun ve yorucu bir çalışma döneminden sonra tamamlanmıştır. Bu vesile ile emeğini esirgemeyen Doç. Dr. Ahmet İlçim'i tebrik ediyor, başarılı çalışmalarının devamını diliyorum.

Her biri başka bir hazine olan doğal güzelliklerimizin farkında olarak onları tanımak, geliştirmek ve korumak üzere daha fazla emek harcanması gerektiğine inanıyor ve gelecekte daha büyük ve daha detaylı araştırmaların yapılmasını temenni ediyorum.

M. Celalettin LEKESİZ
Hatay Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye ılıman kuşakta yer alan olağanüstü bitki çeşitliliğine sahip ülkelerden birisidir. Bu bitki çeşitliliğini, farklı coğrafi özelliklere ve iklim çeşitliliğine, iki kıta arasında doğal bir köprü niteliğindeki konumuna, üç farklı bitki coğrafyasının buluşma noktasına borçludur. Avrupa'nın hiçbir ülkesinde Türkiye'deki gibi üç bitki topluluğu bir arada bulunmaz. Ülkemiz florasına her yıl ortalama 60 yeni bitki türü eklenmektedir. Son yıllarda yapılan çalışmalarla ülkemizdeki çiçekli bitki ve eğrelti türü sayısı alttır ve varyetelerle birlikte 11.000'e ulaşmaktadır. Bu çeşitliliğin önemini arttıran faktör bu bitkilerin yaklaşık %34'ünün dünyanın başka bir yerinde doğal olarak yetişmemesidir. Diğer bir ifade ile endemik oluşlarıdır.

Son kırk yıl içerisinde bitkilerin yaşam alanları büyük oranda zarar görmüştür. Tarım ve ormancılık faaliyetleri, şehirleşme, maden ve taş ocakları, aşırı otlama, yaylacılık faaliyetleri, tarla açma, kıyılardaki yapılaşma gibi faaliyetler nedeniyle nadir ve endemik türler yoğun baskı altındadır. Ülkemizin bu zenginliğinin tanıtılması ve korunması büyük önem taşımaktadır.

Hatay ilinin sahip olduğu zengin bitki örtüsünün tanıtılması, aromatik ve tıbbi bitki çeşitliliğinin bilim dünyası dışında da tanıtılması ve öneminin kamuoyuna anlatılması gereklidir.

Bu eserde kapsamlı bir çalışma yapılarak Hatay ilinde yayılış gösteren tüm bitki türleri ve bu türler içerisindeki tıbbi ve aromatik bitkilerin tespiti ve kullanım amaçları ortaya konmuştur. Erişebildiğimiz tüm floristik çalışmalar göz önüne alınarak tür sayısı 1989 olarak verilmiş. Kitapta verilen tür sayısı zamanla yapılacak botanik çalışmaları ile değişecektir.

Doç. Dr. Ahmet İLÇİM
MKÜ Fen Edebiyat Fakültesi
Biyoloji Bölümü- ANTAKYA

Belen sabunotu - Saponaria syriaca Boiss.

TEŞEKKÜR

Hatay'ın sahip olduğu doğal ve kültürel değerlerin tanınması için
gösterdikleri duyarlılık ve teşvik için
Valimiz Sayın M. Celalettin LEKESİZ'e,
her zaman bilimin ve bilim adamlarının destekçisi olan
Rektör Sayın Prof. Dr. Hüsnü Salih GÜDER'e,
Amanos dağlarında çalışma yapan ve bazı fotoğraflarını bizimle paylaşan
Berlin Üniversitesi'nden Prof. Dr. Harald KEHL'e,
akademik hayatım boyunca sabır ve anlayışla bana verdiği destek için
Sevgili Eşim Hacer İLÇİM'e,
ayrıca daha burada adını sayamadığım tüm dostlara
gönülden teşekkür ederim.

Doç. Dr. Ahmet İLÇİM

*Mustafa Kemal Üniversitesi
Fen Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü
Botanik Anabilim Dalı*

Sarı Yemlik - *Scorzonera semicana* DC.

İÇİNDEKİLER

Türkiye'nin Bitkisel Zenginliği.....	25	Akçabaş - <i>Anthemis coelopoda</i> Boiss.....	82
Hatay Coğrafyası	28	Akçakesme - <i>Phillyrea latifolia</i> L.....	83
Hatay'ın Doğal Bitkileri.....	29	Akçeotu - <i>Clypeola jonthlasi</i> L.....	84
Hatay Florası	31	Akkulah - <i>Romulea bulbocodium</i> (L.) var. <i>crocea</i>	85
Abdestbozan Otu - <i>Sarcopoterium</i> <i>spinosum</i> (L.) Spach.....	59	Aklar Otu - <i>Lythrum junceum</i> Banks & Sol.	86
Abuzambak - <i>Datura stramonium</i> L.	60	Akradağ Çayı - <i>Salvia cassia</i> Samuelss. ex Rech. fil.	87
Acem Düğün Çiçeği - <i>Ranunculus asiaticus</i> L.....	61	Akrepotu - <i>Coronilla parviflora</i> Willd.	88
Acı Çiğdem - <i>Colchicum troodii</i> Kotschy	62	Akyayılğan - <i>Convolvulus aucheri</i> Choisy	89
Acı Tere - <i>Nasturtium officinale</i> R. Br.	63	Akyıldız Soğanı - <i>Ornithogalum</i> <i>ulophyllum</i> Hand.-Mazz.	90
Acıgeren - <i>Arthrocnemum macrostachyum</i> (Moric.) K.Koch	64	Ala Sümbül - <i>Scilla ingridae</i> Speta	91
Acıpatatya - <i>Senecio vernalis</i> Waldst. & Kit	65	Alanya Burçağı - <i>Lathyrus stenophyllus</i> Boiss.....	92
Acıpeyam - <i>Sophora alopecurides</i> L. var. <i>osa alopecurides</i>	66	Alayaprak - <i>Cyclamen persicum</i> Miller	93
Acıyemlik - <i>Urospermum picroides</i> (L.) F.W. Schmidt	67	Alıç - <i>Crataegus aronia</i> (L.) Bosc. ex DC var. <i>aronia</i>	94
Ada Soğanı - <i>Urginea maritima</i> (L.) Baker	68	Amanos Çalbası - <i>Phlomis amonica</i> Vierh.	95
Adisöğüt - <i>Salix triandra</i> L.	69	Amanos Kangalı - <i>Carduus amanus</i> Rech. fil.	96
Ağaç Çileği /Hartlap - <i>Arbutus unedo</i> L.....	70	Amanos Kaşık Otu - <i>Cochlearia amana</i> Contandr & Quezel.....	97
Ağaç Mürver - <i>Sambucus nigra</i> L.	71	Amanos Kayaçayı - <i>Stachys amonica</i> P.H. Davis.....	98
Ağlayangelin - <i>Fritillaria persica</i> L.	72	Amanos Orkidesi - <i>Ophrys transhyrcana</i> Czernjak subsp. <i>amanensis</i>	99
Ahırdağı Süseni - <i>Iris kirkwoodii</i> Chaudhary.....	73	Amanos Pelemiri - <i>Cephalaria amana</i> Rech. fil.	100
Ahu - <i>Globularia trichosantha</i> Fisch. & Mey.	74	Amanos Peygamber Çiçeği - <i>Centaurea</i> <i>amanicola</i> Hub.-Mor.	101
Ak Gelin Pitrağı - <i>Lisaea heterocarpa</i> (DC.) Boiss.	75	Amerikan Sarmaşığı - <i>Hedera helix</i> L.....	102
Ak Sümbül - <i>Cephalanthera longifolia</i> (L.) Fritsch.....	76	Anadolu Gernevüğü - <i>Dorycnium pentaphyllum</i> Scop. subsp. <i>haussknechtii</i>	103
Ak Taşyoncası - <i>Melilotus alba</i> Desr.	77	Anadolu Hazeranı - <i>Delphinium fissum</i> Waldst & Kit. subsp. <i>anatolicum</i>	104
Ak Yemlik - <i>Scorzonera lacera</i> Boiss et Bal.....	78	Anadolu Sümbülü - <i>Muscari anatolicum</i> Cowley & N. Özhatay	105
Ak Yonca - <i>Trigonella kotschyi</i> Fenzl.	79		
Akbaldır - <i>Ornithogalum narbonense</i> L.	80		
Akça Ağaç - <i>Acer monspessulanum</i> L. subsp. <i>microphyllum</i>	81		

Ana Kokusu - <i>Calamintha sylvatica</i> Bormf subsp. <i>sylvatica</i>	106	Ayna Orkidesi - <i>Ophrys speculum</i> Link var. <i>orientalis</i>	131
Andız - <i>Juniperus drupacea</i> Lab.	107	Aynı Sefa - <i>Calendula arvensis</i> L.	132
Andız Otu - <i>Inula salicina</i> L.	108	Ayrık Geven- <i>Astragalus distinctissimus</i> Eig.	133
Antakya Gladiolü - <i>Gladiolus antakiensis</i> A.P. Hamilton	109	Ayvadana - <i>Achillea gonioccephala</i> Boiss & Bal.	134
Antakya Peygamber Çiçeği - <i>Centaurea</i> <i>antiochia</i> Boiss. var. <i>antiochia</i>	110	Ayvadana - <i>Achillea kotschyi</i> Boiss. subsp. <i>kotschyi</i> ..	135
Antep Emzikotu - <i>Symptium aintabicum</i> Hub. Mor. & Wickens.....	111	Babaç Sümbülü - <i>Muscari babachii</i> Eker & Koyuncu	136
Antep yıldız Otu - <i>Hesperis aintabica</i> Post.....	112	Bağ Burçağı - <i>Lathyrus vinealis</i> Boiss. & Noë.....	137
Arapgülü - <i>Aethionema syriacum</i> (Boiss) Bornm.	113	Bağa Otu - <i>Plantago cretica</i> L.....	138
Arap Kaya Kuruğu - <i>Rosularia libanotica</i> (Lab.) Muirhead	114	Balduz - <i>Zygophyllum album</i> L.	139
Arap Sığır Kuyruğu - <i>Verbascum syriacum</i> Schrader .	115	Ballıbaba - <i>Phlomis linearis</i> Boiss. & Bal	140
Arap Sümbülü - <i>Muscari inconstrictum</i> Rech. fil.	116	Ballıbaba - <i>Clinopodium vulgare</i> L. subsp. <i>arundanum</i>	141
Arap Taşcantası - <i>Aethionema arabicum</i> (L.) Andrez ex DC.....	117	Ballıbaba - <i>Lamium amplexicaule</i> L.	142
Arı Orkidesi - <i>Ophrys apifera</i> Hudson.....	118	Ballıbaba - <i>Lamium garganicum</i> L. subsp. <i>rectum</i>	143
Arsus Helva Kökü - <i>Ankyropetalum arsusianum</i> Kotschy ex Boiss.....	119	Balıca - <i>Anchusa officinalis</i> L.	144
Artuğ - <i>Plumbago europaea</i> L.	120	Balıca - <i>Anchusa undulata</i> L. subsp. <i>hybrida</i>	145
Asi Balıkağzı - <i>Misopates orontium</i> (L.) Rafin.	121	Ballık otu - <i>Salvia aramiensis</i> Rech. fil.	146
Aslandişi - <i>Leontodon crispus</i> Vill. subsp. <i>asper</i> . var. <i>setulosus</i>	122	Bambal - <i>Heliotropium hirsutissimum</i> Grauer.....	147
At Kekiği - <i>Origanum syriacum</i> L.	123	Bambulotu - <i>Heliotropium dolosum</i> De Not.....	148
Ateş Pamuğu - <i>Fibigia macrocarpa</i> (Boiss.) Boiss.	124	Ban Otu - <i>Hyoscyamus niger</i> L.	149
Ateş Pamuğu - <i>Filago pyramidata</i> L.	125	Bardakhot - <i>Moluccella leavis</i> L.	150
Atkişnek Otu - <i>Scandix iberica</i> Bieb.	126	Basur Otu - <i>Ranunculus ficaria</i> L. subsp. <i>ficariiformis</i>	151
Ayı Çiğdemi - <i>Colchicum cilicicum</i> (Boiss) Dammer .	127	Batak Otu - <i>Bromus tectorum</i> L.....	152
Ayı Gülü - <i>Paeonia mascula</i> (L.) Miller subsp. <i>mascula</i>	128	Bataklik Gülü - <i>Butomus umbellatus</i> L.	153
Ayıboğan - <i>Sambucus ebulus</i> L.....	129	Baytop Çirişi - <i>Asphodeline baytopae</i> E. Tuzlacı.....	154
Ayıparmağı - <i>Phelypaea coccinea</i> (Bieb) Pioret	130	Belen Karanfil - <i>Dianthus polycladus</i> . Boiss.....	155
		Belen Sabunotu - <i>Saponaria syriaca</i> Boiss.	156
		Benekli Dağarcık - <i>Thlaspi ilicicum</i> (Boiss.) Hayek.	157
		Berdi - <i>Typha latifolia</i> L.	158
		Berfan - <i>Crocus biflorus</i> Miller subsp. <i>tauri</i>	159
		Beşpamakotu - <i>Potentilla calycina</i> Boiss & Bal.	160
		Beşpamakotu - <i>Potentilla kotschyana</i> Fenzl	161
		Beşpamakotu - <i>Potentilla kotschyana</i> Fenzl	161
		Beyaz Dut - <i>Morus alba</i> L.	162

Beyaz Nakıl - <i>Silene pompeiopolitana</i> Gay ex Boiss. ...	163	Buzağı Otu - <i>Chrysopogon gryllus</i> (L.) Trin subsp. <i>gryllus</i>	192
Beyaz Salep - <i>Ophrys argolica</i> Fleischm.....	164	Buzala - <i>Iris persica</i> L	193
Beyaz Yonca - <i>Trifolium repens</i> L.	165	Büllü Baklası - <i>Lathyrus setifolius</i> L.	194
Biberiye - <i>Rosmarinus officinalis</i> L.....	166	Bürük - <i>Calystegia sepium</i> (L.) R. Br. subsp. <i>sepium</i> .	195
Biberotu - <i>Scrophularia xanthoglossa</i> Boiss.....	167	Büyük Burçak - <i>Coronilla grandiflora</i> Boiss.	196
Binbirdelik Otu - <i>Hypericum perforatum</i> L.	168	Büyük Haçotu - <i>Crucianella macrostachya</i> Boiss.....	197
Bindallı Çiçeği - <i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	169	Büyük Emzikotu - <i>Onosma giganteum</i> Lam.	198
Bindüğün - <i>Ranunculus millefolius</i> Banks et Sol.....	170	Büyük Yayılğan - <i>Convolvulus betonicifolius</i> Miller subsp. <i>betonicifolius</i>	199
Bit Otu - <i>Geum urbanum</i> L.	171	Canavar Otu - <i>Orobancha anatolica</i> Boiss. & Reuter .	200
Bodur Andız - <i>Inula acaulis</i> Schott et Kotschy ex Boiss var. <i>acaulis</i>	172	Cehri - <i>Rhamnus alaternus</i> L.	201
Bodur Dolaşgan - <i>Convolvulus compactus</i> Boiss	173	Ceviz - <i>Junglans regia</i> L.	202
Bodur Mahmutotu - <i>Teucrium lamiifolium</i> d'Urv subsp. <i>stachyophyllum</i>	174	Cilbirtı - <i>Fontanesia philliraeoides</i> Labill ssp. <i>philliraeoides</i>	203
Boğa Dikeni - <i>Eryngium falcatum</i> Delar.	175	Cırtatan - <i>Ecballium elaterium</i> (L.) A. Rich.....	204
Boncuk Otu - <i>Myosotis alpestris</i> F.W. Schmidt subsp. <i>alpestris</i>	176	Civan Perçemi - <i>Achillea millefolium</i> L.	205
Boşalba - <i>Stachys pinetorum</i> Boiss & Bal.	177	Civciv Ayağı - <i>Lotus ornithopodioides</i> L.....	206
Boyacı Papatyası - <i>Anthemis tinctoria</i> L. var. <i>tinctoria</i>	178	Cücük Otu - <i>Pterocephalus plumosus</i> (L.) Coulter	207
Boyacı Sumağı - <i>Cotinus coggyria</i> Scop.	179	Çadır Çiçeği - <i>Convolvulus cantabrica</i> L.....	208
Boyatan Sarmaşık - <i>Calystegia silvatica</i> (Kit) Griseb... 180		Çakalbağırşağı - <i>Stellaria media</i> (L.) Vill. Subsp. <i>media</i>	209
Boynu Bükük - <i>Fritillaria hermonis</i> Fenzl subsp. <i>amana</i>	181	Çakır Diken - <i>Centaurea iberica</i> . Trev ex Sprengel	210
Boynuz Otu - <i>Cerastium brachypetalum</i> Pers subsp. <i>roeseri</i>	182	Çakır Dikeni - <i>Centaurea solstitialis</i> L. subsp. <i>solstitialis</i>	211
Boynuzlu Gelincik - <i>Glacium corniculatum</i> (L.) Rud. subsp. <i>corniculatum</i>	183	Çakşır - <i>Ferula hermonis</i> Boiss.	212
Boynuzlu Yonca - <i>Lotus collinus</i> (Boiss.) Heldr	184	Çalı Navruzı - <i>Iris unguicularis</i> Poirlet	213
Boz Geven - <i>Astragalus lanigerus</i> Desf.	185	Çalibaba - <i>Prasium majus</i> L.	214
Bozçalı - <i>Phagnalon graecum</i> Boiss.	186	Çam Çiçeği - <i>Cephalanthera rubra</i> (L.) L.M.C. Richard.....	215
Bozot - <i>Heliotropium europaeum</i> L.	187	Çam Sakızı - <i>Pinus brutia</i> Ten.	216
Bozot - <i>Inula crithmoides</i> L.	188	Çamış Memesi - <i>Muscari botryoides</i> (L.) Miller	217
Böğürtlen - <i>Rubus canescens</i> DC. var. <i>canescens</i>	189	Çan Çiçeği - <i>Campanula peregrina</i> L.	218
Böğürtlen - <i>Rubus sanctus</i> Schreber	190	Çanak Çatlatan - <i>Umbilicus erectus</i> DC.....	219
Burçak - <i>Lathyrus variabilis</i> (Boiss. & Ky.) Maly.....	191	Çarşak Gülü - <i>Aethionema heterocarpum</i> J. Gay	220

Çatal Nakil - <i>Silene dichotoma</i> Ehrh. subsp. <i>sibthorpiana</i>	221	Çuha Çiçeği - <i>Primula vulgaris</i> Huds. subsp. <i>vulgaris</i>	250
Çatlak Otu - <i>Bongardia chrysogonum</i> (L.) Spach.....	222	Dadırac - <i>Salvia verticillata</i> L.	251
Çatlak Çanak - <i>Rhagadiolus stellatus</i> (L.) Gaertner var. <i>stellatus</i>	223	Dafne - <i>Daphne oleoides</i> Schreber.....	252
Çayır Papatyası - <i>Bellis sylvestris</i> Cyr.....	224	Dağ Çayı - <i>Sideritis perfoliata</i> L.	253
Çayır Salebi - <i>Orchis palustris</i> Jacq.	225	Dağ Feracesi - <i>Petrorhagia alpina</i> (Habl) Ball et Heywood subsp. <i>olympica</i>	254
Çayır Yoncası - <i>Trifolium pilulare</i> Boiss.	226	Dağ İtını - <i>Geranium robertianum</i> L.....	255
Çayır Sedefi - <i>Thalictrum orientale</i> Boiss.	227	Dağ Kirazı - <i>Cerasus prostrata</i> (Lab.) Ser. var. <i>prostrata</i>	256
Çediotu - <i>Prosopis farcta</i> (Banks & Sol.) Macbride....	228	Dağ Köpekdili - <i>Cynoglossum montanum</i> L.....	257
Çeken - <i>Viscum album</i> L.	229	Dağ Lalesi - <i>Tulipa armena</i> Boiss. varyete <i>lycica</i>	258
Çem Salebi - <i>Dactylorhiza osmanica</i> (KL.) Soo var. <i>osmanica</i>	230	Dağ Menekşesi - <i>Scilla bifolia</i> L.	259
Çem Salebi - <i>Orchis coriophora</i> L.....	231	Dağ Muşmulası - <i>Cotoneaster nummularia</i> Fisch et. Mey.	260
Çevrince - <i>Medicago sativa</i> L. subsp. <i>sativa</i>	232	Dağ Nanesi - <i>Calamintha grandiflora</i> (L.) Moench.....	261
Çıbrıka - <i>Satureja hortensis</i> L.	233	Dağ Reyhanı - <i>Salvia multicaulis</i> Vahl.....	262
Çiğnak - <i>Plantago coronopus</i> L. subsp. <i>commutata</i> ...	234	Dağ Reyhanı - <i>Ziziphora capitata</i> L.....	263
Çingirak Otu - <i>Campanula rapunculus</i> L.	235	Dağ Sümbülü - <i>Muscari comosum</i> (L.) Miller.....	264
Çingirak Otu - <i>Legousia pentagonia</i> (L.) Thellung.....	236	Dağ Teresi - <i>Cardamine graeca</i> L.	265
Çırçır Otu - <i>Draba bruniiifolia</i> STEV. subsp. <i>heterocoma</i> (Fenzl) Coode & Cullen var. <i>nana</i>	237	Dağ Yoncası - <i>Vicia cracca</i> L. subsp. <i>stenophylla</i>	266
Çıt Otu - <i>Serratula oligocephala</i> DC	238	Dağarcık - <i>Thlaspi elegans</i> Boiss.	267
Çıtçıt Otu - <i>Biscutella didyma</i> L.	239	Dağarcık Otu - <i>Thlaspi annuum</i> Koch.....	268
Çıtlık - <i>Cicerbita mulgedioides</i> Beauverd.....	240	Dağ Lalesi - <i>Anemone coronaria</i> L.	269
Çiriş Otu - <i>Asphodelus aestivus</i> Brot	241	Dağlama - <i>Chrysanthemum coronarium</i> L.....	270
Çivit Otu - <i>Isatis candolleana</i> Boiss.....	242	Dağ Mayasılı - <i>Ajuga orientalis</i> L.	271
Çoban Dikeni - <i>Centaurea urvillei</i> DC. subsp. <i>stepposa</i>	243	Dakka Otu - <i>Geranium lucidum</i> L.....	272
Çoban Dūdüğü - <i>Alisma plantago-aquatica</i> L.	244	Davar Otu - <i>Malabaila secacul</i> Banks & Sol.	273
Çoban Kavurgası - <i>Sedum album</i> L.	245	Davul Otu - <i>Tordylium apulum</i> L.....	274
Çoban Gülü - <i>Anthyllis tetraphylla</i> L.....	246	Davun Otu - <i>Lesquereuxia syriaca</i> Boiss. & Reuter....	275
Çoban İğnesi - <i>Erodium malacoides</i> (L.) L'Herit.	247	Dedengil - <i>Verbascum pinetorum</i> (Boiss.) O. Kutze....	276
Çöl Kiskısı - <i>Crepis syriaca</i> (Bornm) Babcock & Nav.	248	Defne - <i>Laurus nobilis</i> L.	277
Çöl Mavişi - <i>Veronica debilis</i> Freyn	249	Deli Adaçayı - <i>Stachys cretica</i> L. <i>mersinaea</i>	278
		Deli Burçak - <i>Coronilla coronata</i> L.	279

Deli Çörek - <i>Nigella stellaris</i> Boiss.	280	Dikenli Sus - <i>Glycyrrhiza echinata</i> L.	310
Deli Karasakız - <i>Reichardia picroides</i> (L.) Roth.....	281	Diliçiklik - <i>Orchis anatolica</i> Boiss.	311
Deli Sarot - <i>Inula graveolens</i> (L.) Desf.	282	Diş Otu - <i>Ammi visnaga</i> (L.) Lam.....	312
Deli Turp - <i>Isatis pinnatiloba</i> Davis	283	Dişlek Korunga - <i>Onobrychis aequidentata</i> (Sibth. & Sm.) D'urv.	313
Deli Yonca - <i>Dorycnium graecum</i> (L.) Ser.	284	Divan Köşk - <i>Onosma molle</i> DC.....	314
Deli Culban - <i>Vicia galilaea</i> Plitm. & Zoh.	285	Doğu Sütleğeni - <i>Euphorbia orientalis</i> L.	315
Deli Yonca - <i>Dorycnium hirsutum</i> (L.) Ser.	286	Doğusoğanı - <i>Allium orientale</i> Boiss.	316
Demir Ağacı - <i>Casuarina equisetifolia</i> L.	287	Dokuzboğum - <i>Lonicera etrusca</i> Santi var. <i>hispidula</i> . 317	
Demir Delen - <i>Asparagus acutifolius</i> L.	288	Dolubindallı - <i>Epipactis condensata</i> Boiss. ex D.P. Young.....	318
Demircik - <i>Fraxinus ornus</i> L. subsp. <i>cilicica</i>	289	Domuz Çiğdemi - <i>Colchicum serpentinum</i> Woron. & Misch.....	319
Demircik - <i>Ostrya carpinifolia</i> Scop.....	290	Dönbaba Otu - <i>Erodium cicutarium</i> (L.) L'Hérit subsp. <i>cicutarium</i>	320
Deniz Fasulyesi - <i>Salsola soda</i> L.....	291	Döngel - <i>Salsola kali</i> L.	321
Deniz Teresi - <i>Cakile maritima</i> Scop.....	292	Dudaklı Memeliorkide - <i>Ophrys mammosa</i> Desf. subsp. <i>mammosa</i>	322
Deniz Teresi - <i>Crithmum maritimum</i> L.	293	Dulavrat Otu - <i>Arctium tomentosum</i> Miller.....	323
Dereotu - <i>Anethum graveolens</i> L.	294	Düğün Otu - <i>Ceratocephalus falcatus</i> (L.) Pers.....	324
Deşdiye Salebi - <i>Ophrys holoserica</i> (Burm. fil.) Greuter subsp. <i>holoserica</i>	295	Ebedön - <i>Crocus kotschyanus</i> C.Koch. subsp. <i>kotschyanus</i>	325
Deştiye Salebi - <i>Ophrys holoserica</i> (Burm fil) Geuter subsp. <i>episcopalis</i>	296	Ebegömeci - <i>Malva sylvestris</i> L.	326
Deştiye Salebi - <i>Ophrys holoserica</i> (Burm fil) Geuter subsp. <i>heterochila</i>	297	Ebruli Çalı - <i>Lithodora hispidula</i> (Sm.) Griseb.	327
Deve Dikeni - <i>Carduus nutans</i> L. subsp. <i>nutans</i>	298	Ecibücü - <i>Silene vulgaris</i> (Moench) Garcker var. <i>vulgaris</i>	328
Deve Gülü - <i>Stachys diversifolia</i> Boiss.	299	Eğri Cavlak - <i>Ricotia sinuata</i> Boiss. et Heldr	329
Deve Topuğu - <i>Geranium tuberosum</i> L. subsp. <i>tuberosum</i>	300	Eğri Kadın Aynası - <i>Legousia falcata</i> (Ten.) Fritsch....	330
Deve Çökerten - <i>Tribulus terrestris</i> L.....	301	Eğri Mahmuz - <i>Consolida axilliflora</i> (DC) Schrod.	331
Deve Kulağı, Yaraotu - <i>Sanicula europea</i> L.	302	Ekin Mavişi - <i>Veronic arvensis</i> L.....	332
Devekutnu - <i>Scrophularia libanotica</i> Boiss. subsp. <i>libanotica</i> variete <i>libanotica</i>	303	Ekin Teresi - <i>Malcolmia africana</i> (L.) R. Br.	333
Devekutnu - <i>Scrophularia umbrosa</i> Dum	304	Ekşi Yonca - <i>Oxalis corniculata</i> L.	334
Develik Otu - <i>Daphne sericea</i> Vahl.....	305	Elçik - <i>Dactylorhiza romana</i> (Seb.) Soo subsp. <i>romana</i>	335
Devre Otu - <i>Lotus cytisoides</i> L.	306	Elköpürten - <i>Scrophularia scopolii</i> var. <i>scopolii</i>	336
Dikenli Akasya - <i>Acacia nilotica</i> (L.) Willd ex Del.	307		
Dikenli Keven - <i>Astragalus thiebautii</i> Eig.	308		
Dikenli Pitrak - <i>Xanthium spinosum</i> L.	309		

Emcek Otu - <i>Onosma rascheyanum</i> Boiss.	337	Gercimek - <i>Michauxia campanuloides</i> L'Hér. ex Ait.	367
Erefe Otu - <i>Adiantum capillus-veneris</i> L.	338	Gernevük - <i>Dorycnium amani</i> Zohary	368
Erguvan - <i>Cercis siliquastrum</i> L. subsp. <i>hebecarpa</i>	339	Geven - <i>Astragalus cretaceus</i> Boiss & Kotschy	369
Erik - <i>Prunus domestica</i> L.	340	Geven - <i>Astragalus plumosus</i> var. <i>akardaghicus</i> (Eig) D.F. Chamb. & V.A. Matthews	370
Ermeni Soğanı - <i>Allium armenum</i> Boiss & Kotschy....	341	Gevrecik - <i>Coronilla cretica</i> L.	371
Eşek Dikeni - <i>Centaurea arifolia</i> Boiss.	342	Gevşek Luzul - <i>Luzula forsteri</i> (Sm.) DC.	372
Eşek Kafesotu - <i>Symphytum orientale</i> L.	343	Geyik Borçağı - <i>Genista lydia</i> Boiss.	373
Eşek Susamı - <i>Ornithogalum pyrenaicum</i> L.....	344	Geyikdili - <i>Phyllitis scolopendrium</i> (L.) Newman.....	374
Eşek Turpu - <i>Raphanus raphanistrum</i> L.	345	Gıcı - <i>Silene confertiflora</i> Chowdh.	375
Eşek Marulu - <i>Sonchus oleraceus</i> L.	346	Gıcılavuk - <i>Thlaspi violescens</i> Boiss.	376
Fare Kulağı - <i>Anagallis foemina</i> Miller	347	Gırcdikeni - <i>Smilax aspera</i>	377
Feza Çiçeği - <i>Siebera pungens</i> (Lam.) J. Gay.....	348	Gıvışayak - <i>Isatis glauca</i> Aucher ex Boiss. subsp. <i>exauriculata</i>	378
Fıskiye Otu - <i>Pennisetum orientale</i> L.C.M. Richard ...	349	Gıvışkan - <i>Silene alba</i> (Miller) Krause subsp. <i>divaricata</i>	379
Fiy - <i>Vicia sativa</i> L.	350	Gıvışkan Otu - <i>Silene subconica</i> Friv.	380
Fiyotu - <i>Vicia villosa</i> Roth subsp. <i>villosa</i>	351	Göbekli Salep - <i>Ophrys umbilicata</i> Desf. subsp. <i>attica</i>	381
Fukara Otu - <i>Kickxia spuria</i> (L.) Dumort subsp. <i>integrifolia</i>	352	Göbekli Orkide - <i>Ophrys umbilicata</i> Desf. subsp. <i>umbilicata</i>	382
Funda - <i>Erica manipuliflora</i> Salisb.....	353	Gökbaş - <i>Centaurea depressa</i> Bieb.....	383
Gabalak - <i>Arctium minus</i> (Hill) Bernh.	354	Gökçe Belumotu - <i>Asperula orientalis</i> Boiss. & Hohen.	384
Gavur Dedengili - <i>Verbascum meinckeanum</i> Murb. ...	355	Gökçe Otu - <i>Brunnera orientalis</i> (Schenk) Jonston	385
Gavur Pancarı - <i>Arum dioscorides</i> Sm. var. <i>luschhanii</i>	356	Gökkuşluğu Orkidesi - <i>Ophrys iricolor</i> Desf.	386
Gavurbaklası - <i>Lupinus angustifolius</i> L.....	357	Göveotu - <i>Orobanche minor</i> Sm.	387
Gavurbaşı - <i>Muscari neglectum</i> Guss.....	358	Gözmumcuğu - <i>Veronica orientalis</i> Miller subsp. <i>orientalis</i>	388
Gazal Boynuzu - <i>Lotus corniculatus</i> L. var. <i>corniculatus</i>	359	Guatr Otu - <i>Agrimonia eupatoria</i> L.....	389
Gece Menekşesi - <i>Hesperis bicuspidate</i> (Willd) Poirret	360	Gül Lale - <i>Anemone coronaria</i>	390
Gecegündüz - <i>Matthiola longipetala</i> (Vent) DC. subsp. <i>bicornis</i>	361	Gül Sığdırdili - <i>Echium glomeratum</i> Poirret.....	391
Geliç - <i>Sorghum halepense</i> (L.) Pers.	362	Gülek Çan Çiçeği - <i>Campanula psilostachya</i> Boiss. & Kotschy	392
Gelincik - <i>Papaver rhoeas</i> L.	363	Gülfatma - <i>Alcea apterocarpa</i> (Fenzl) Boiss.....	393
Gelin Döndüren - <i>Crupina crupinastrum</i> (Moris) Vis.	364		
Gelin Feneri - <i>Physalis alkekengi</i> L.	365		
Gelin Tacı - <i>Centaurea lycopifolia</i> Bois et Kotschy.	366		

Gülhatmi - <i>Alcea rosea</i> L.	394	Hazar Orkidesi - <i>Ophrys transhyrcana</i> Czernjak. subsp. <i>mouterdeana</i>	421
Gümüş Etyaran - <i>Paronychia argentea</i> Lam. var. <i>argentea</i>	395	Hazaran - <i>Delphinium peregrinum</i> L.....	422
Gündegüzel - <i>Thurya capitata</i> Boiss. et Bal	396	Helilok - <i>Geranium rotundifolium</i> L.....	423
Güneş Otu - <i>Fumana thymifolia</i> (L.) Verlot var. <i>thymifolia</i>	397	Hevhulma - <i>Lythrum salicaria</i> L.	424
Gürül - <i>Vicia galeata</i> Boiss.	398	Hıra Çiçeği - <i>Alcea digitata</i> (Boiss) Alef.....	425
Güveotu - <i>Origanum laevigatum</i> Boiss.	399	Hıra Gümecı - <i>Althaea cannabina</i> L.	426
Güvercin Çiğdemi - <i>Gagea fibrosa</i> (Desf.) Schultes & Schultes.....	400	Hindiba - <i>Cichorium inthybus</i> L.	427
Güvercin İtını - <i>Geranium columbinum</i> L.....	401	Hint Adaçayı - <i>Salvia indica</i> L.	428
Güvercin Otu - <i>Verbana officinalis</i> L.	402	Hinttaş - <i>Ricinus communis</i> L.	429
Güvey Feneri - <i>Withania somnifera</i>	403	Horoz Bibiği - <i>Corydalis rutifolia</i> subsp. <i>rutifolia</i> (Sibth. & Sm.) DC.	430
Güz Çiğdemi - <i>Crocus cancellatus</i> Herbert subsp. <i>cancellatus</i>	404	Horoz İbiği - <i>Silene compacta</i> Fischer	431
Güz Sümbülü - <i>Muscari parviflorum</i> Desf.	405	Hoş Papatya - <i>Tripleurospermum oreades</i> (Boiss.) Rech. fil. var. <i>oreades</i>	432
Güzotu - <i>Staelina lobelia</i> DC.....	406	Hurnif - <i>Alhagi pseudalhagi</i> (Bieb.) Desv.....	433
Haçotu - <i>Crucianella imbricata</i> Boiss.	407	Ihlamur - <i>Tilia argentea</i> Desf ex DC.	434
Hamilmiskin - <i>Clematis cirrhosa</i> L.	408	İlgın - <i>Tamarix smyrnensis</i> Bunge	435
Hanım Sarı Başı - <i>Centaurea cheirolopha</i> (Fenzl) Wagenitz.....	409	Iraz Yakıotu - <i>Epilobium parviflorum</i> Schreber	436
Hanım Şiltesi - <i>Minuartia juniperina</i> (L.) Marie et Petitm.....	410	Irazbindallı - <i>Epipactis veratrifolia</i> Boiss & Hohen	437
Hannep - <i>Zizyphus lotus</i> (L.) Lam.	411	İsırgan - <i>Urtica dioica</i> L.....	438
Haptutan - <i>Teucrium multicaule</i> Montbret & Aucher ex Bentham	412	İşılğan - <i>Ilex colchica</i> Poi.	439
Hardal - <i>Sinapis arvensis</i> L.	413	İbikli Adaçayı - <i>Salvia viridis</i> L.	440
Harman Otu - <i>Polygonum pulchellum</i> Lois.....	414	İbubuk Ekini - <i>Bromus scoparius</i> L.	441
Has Kofa - <i>Juncus effuses</i> L.	415	İğ Ağacı - <i>Euonymus latifolius</i> (L.) Miller	442
Has Orakotu - <i>Falcaria falcarioides</i> (Bornm & Wolf) Wolf.....	416	İğne Çiçeği - <i>Draba bruniifolia</i> Stev. subsp. <i>olympica</i>	443
Hatay Dolaması - <i>Draba haradjianii</i> Rech.	417	İğne Papatyası - <i>Anthemis arenicola</i> Boiss. var. <i>arenicola</i>	444
Hatmi Gülü - <i>Lavatera punctata</i> All.	418	İğneli Adaçayı - <i>Salvia palestina</i> Bentham	445
Havaza - <i>Iberis attica</i> Jord.	419	İğnelik - <i>Erodium amanum</i> Boiss. & Kotschy.....	446
Hayıt - <i>Vitex agnus-castus</i> L.	420	İğnelik - <i>Erodium gruinum</i> (L.) L'Herit.	447
		İmam Kavuğu - <i>Abutilon theophrastii</i> Medik	448
		İmirdik - <i>Lathyrus aphaca</i> L. var. <i>aphaca</i>	449
		İnce Borçak - <i>Osyris alba</i> L.	450

Ince Çiriş - <i>Asphodelus fistulosus</i> L.	451	Karaderme - <i>Marrubium vulgare</i> L.	481
Inek Otu - <i>Vaccaria pyramidata</i> Medik	452	Karagelincik - <i>Prunella orientalis</i> Bornm.	482
İplicik - <i>Galium verum</i> L. subsp. <i>verum</i>	453	Karağan - <i>Cistus creticus</i> L.	483
İri Kantaron - <i>Hypericum hircinum</i> L. subsp. <i>majus</i>	454	Karahaylin - <i>Bryonia cretica</i> L.	484
İsrail Orkidesi - <i>Ophrys omegaifera</i> subsp. <i>israelitica</i>	455	Karamanoğlu Soğanı - <i>Allium karamanoglui</i> Koyuncu & Kollmann	485
İt Üzümü - <i>Solanum nigrum</i> L.	456	Karamuk - <i>Agrostemma githago</i> L.	486
İtdirseği - <i>Allium lycaonicum</i> Siehe ex Hayek	457	Karaot - <i>Plantago major</i> L. subsp. <i>major</i>	487
İtsoğanı - <i>Allium atroviolaceum</i> Boiss.	458	Karaot - <i>Veronica anagallis-aquatica</i> L. subsp. <i>lysimachioides</i>	488
Kaba Lale - <i>Tulipa agenensis</i> DC.	459	Kardelen - <i>Galanthus fosteri</i> L.	489
Kadın Aynası - <i>Legousia speculum-veneris</i> (L.) Chaix	460	Karga Otu - <i>Lysimachia dubia</i> Sol.	490
Kami - <i>Grammosciadium daucoides</i> DC.	461	Karga Soğanı - <i>Gladiolus kotschyanus</i> Boiss.	491
Kanarya Otu - <i>Solidago virgaurea</i> L. subsp. <i>virgaurea</i>	462	Karga sümbülü - <i>Muscari armeniacum</i> Leichtlin ex Baker	492
Kanarya Otu - <i>Senecio vulgaris</i> L.	463	Kart yonca - <i>Medicago falcata</i> L.	493
Kanatlı Kevke - <i>Alyssum samariferum</i> Boiss & Hausskn	464	Kaside Otu - <i>Scutulleria rubicunda</i> Hornem. subsp. <i>brevibracteata</i>	494
Kandamlası - <i>Adonis aestivalis</i> subsp. <i>aestivalis</i> L.	465	Kasideçiçeği - <i>Scutellaria diffusa</i> Benth.	495
Kandaş Dikeni - <i>Genista anatolica</i> Boiss.	466	Kaşak - <i>Dipsacus laciniatus</i> L.	496
Kangal - <i>Silybum marianum</i> (L.) Gaertner	467	Kaşıkotu - <i>Alisma gramineum</i> Lej.	497
Kangal Dikeni - <i>Echinops ritro</i> L.	468	Katır Çiğdemi - <i>Colchicum szovitsii</i> Fisch & Mey.	498
Kantariye - <i>Centaureum pulchellum</i> (Swartz) Druce ..	469	Katır Tırnağı - <i>Spartium junceum</i> L.	499
Kantariye - <i>Teucrium montbretii</i> Benth. subsp. <i>montbretii</i>	470	Katkadı Nergis - <i>Narcissus tazetta</i> L. subsp. <i>tazetta</i>	500
Kantariye Otu - <i>Teucrium scordium</i> L. subsp. <i>scordioides</i>	471	Katran Alacası - <i>Orchis tridentata</i> Scop.	501
Kantaron - <i>Hypericum origanifolium</i> Willd.	472	Katran Ardıcı - <i>Juniperus oxycedrus</i> L. subsp. <i>oxycedrus</i>	502
Kantaron Otu - <i>Hypericum montbretii</i> Spach	473	Katran Yoncası - <i>Psoralea butiminoso</i> L.	503
Kapari - <i>Capparis spinosa</i> L. var. <i>spinosa</i>	474	Kav Dikeni - <i>Onopordum carduchorum</i> Bornm & Beauverd	504
Kaplan Otu - <i>Doronicum orientale</i> Hoffm.	475	Kavgalaz - <i>Centaurea foliosa</i> Boiss & Kotschy	505
Kara Çalı - <i>Paliurus spina-christi</i> Miller	476	Kavli - <i>Vicia articulata</i> Hornem.	506
Kara Çam - <i>Pinus nigra</i> Arn.	477	Kavli - <i>Vicia peregrina</i> L.	507
Kara Meşe - <i>Quercus libani</i> Olivier	478	Kavun Çiçeği - <i>Cucumis melo</i> L.	508
Karabaş Otu - <i>Lavandula stoechas</i> L.	479	Kaya Emceği - <i>Onosma albo-roseum</i> Fisch. & Mey.	509
Karabek - <i>Artemisia squamata</i> L.	480		

Kaya Teresi - <i>Arabis caucasica</i> Willd	510	Kertikefen - <i>Genista acanthoclada</i> DC.	538
Kayagüzeli - <i>Wulfenia orientalis</i> Boiss.	511	Kesik Otu - <i>Echium plantagineum</i> L.	539
Kaya Koruğu - <i>Rosularia sempervivum</i> (M. Bieb) Berger subsp. <i>pestalozzae</i>	512	Kestane - <i>Castanea sativa</i> Miller.....	540
Kaya Mürdümüğü - <i>Lathyrus saxatilis</i> (Vent.) Vis.....	513	Kestere - <i>Stachys rupestris</i> Montbret et Aucher ex Bentham.	541
Kayın - <i>Fagus orientalis</i> Lipsky.....	514	Keten - <i>Linum bienne</i> Miller.....	542
Kayışak - <i>Silene colorata</i> Poir.....	515	Keten - <i>Linum pubescens</i> Banks & Sol.	543
Kayışkırın - <i>Ononis pusilla</i> L.	516	Ketenotu - <i>Linaria chalepensis</i> (L.) Miller var. <i>chalepensis</i>	544
Kayışkırın - <i>Ononis spinosa</i> L.	517	Keygana - <i>Carlina lanata</i> L.	545
Kazgagası - <i>Corydalis rutifolia</i> (Sibth. & Sm.) DC subsp. <i>erdelii</i>	518	Kıl Çirşi - <i>Asphodeline globifera</i> J. Gay ex Baker	546
Kazgagası - <i>Corydalis solida</i> (L.) Swartz subsp <i>tauricola</i>	519	Kıllı Maviş - <i>Veronica bombycina</i> Boiss. & Bl. subsp. <i>bolkardagensis</i>	547
Kazteresi - <i>Arabis nova</i> Vill.	520	Kına Dikeni - <i>Carthamus dentatus</i> Vahl.	548
Keçeli Kevke - <i>Alyssum eriophyllum</i> Boiss & Hausskn	521	Kır Çayı - <i>Micromeria graeca</i> (L.) Bentham ex Reichb. subsp. <i>graeca</i>	549
Keçibiciği - <i>Michauxia tchihatchewii</i> Fisch. et Mey.....	522	Kır Karanfil - <i>Dianthus micranthus</i> Boiss & Heldr....	550
Keçiboğan - <i>Calicotome villosa</i> (Poirot) Link.	523	Kırlıgan Karanfil - <i>Dianthus elegans</i> var. <i>cous</i>	551
Kedi Gözü - <i>Ophrys hirtitica</i> Kreutz & R. Peter	524	Kırkilit Otu - <i>Equisetum arvense</i> L.	552
Kedi Nanesi - <i>Nepeta betonicifolia</i> C.A. Meyer.	525	Kırksinir Otu - <i>Plantago lanceolata</i> L.	553
Kedi Nanesi - <i>Nepeta flavida</i> Hub.-Mor.....	526	Kırmızı Guddeme - <i>Helichrysum sanguineum</i> (L.) Kostel.	554
Kediotu - <i>Centranthus longiflorus</i> Stev.	527	Kısamahmut - <i>Teucrium chamaedrys</i> L.	555
Kediotu - <i>Valeriana dioscoridis</i> Sm.	528	Kıskıs Otu - <i>Crepis sancta</i> (L.) Babcock.....	556
Kekik - <i>Thymus eigii</i> (M.H. Zohary & P.H. Davis) Jalas	529	Kızbara - <i>Physospermum cornubiense</i> (L.) DC.	557
Kekik - <i>Thymus kotschyanus</i> Boiss. & Hohen var. <i>glabrescens</i>	530	Kızhanım - <i>Dianthus orientalis</i> Adams	558
Keklik Çiğdemi - <i>Gynandrisis sisyrinchium</i> (L.) Part.	531	Kızılacak - <i>Amaranthus retroflexus</i> L.	559
Kel İmirdik - <i>Lathyrus cassius</i> Boiss.	532	Kızılık Kiraz - <i>Cornus mas</i> L.	560
Kelebek Çiçeği - <i>Anacamptis papilionacea</i> (L.) R.M. Bateman subsp. <i>palaestina</i>	533	Kingözü - <i>Centaurea cataonica</i> Boiss & Hausskn.....	561
Kelekotu - <i>Sanguisorba minor</i> Scop. subsp. <i>minor</i> ..	534	Kiren - <i>Cornus-sanguinea</i> L.	562
Kelkevesi - <i>Alyssum cassium</i> Boiss	535	Kirpikli ot - <i>Melica ciliata</i> L.	563
Kelkız çiçeği - <i>Matricaria macrotis</i> Rech. fil.	536	Koca Betne - <i>Halimione portulacoides</i> (L.) Aellen.....	564
Kenger - <i>Gundelia tournefortii</i> L. var. <i>tournefortii</i>	537	Koca Burçak - <i>Gonocytisus pterocladus</i> (Boiss.) Spach.....	565

Koç Otu - <i>Astragalus suberosus</i> Banks & Sol. subsp. <i>ancyleus</i>	566	Kuş Gözü - <i>Myosotis propinqua</i> Fisch. & Mey.	595
Koç Salebi - <i>Cephalanthera kotschyana</i> Renz & Taub.	567	Kuş İğdesi - <i>Elaeagnus angustifolia</i> L.	596
Kohum - <i>Crepis foetida</i> L. subsp. <i>foetida</i>	568	Kuş Üzüümü (Böğürtlen) - <i>Rubus discolor</i> Weihe & Nees	597
Kokar Ot - <i>Allium neapolitanum</i> Cyr.	569	Kuşalıcı, Ateşdikeni - <i>Pyracantha coccinea</i> Roemer....	598
Kokarot - <i>Lamium moschatum</i> Miller var. <i>micranthum</i>	570	Kuşbari - <i>Anagallis arvensis</i> L.	599
Kokur - <i>Salvia virgata</i> Jacq.	571	Kuşburnu - <i>Rosa canina</i> L.	600
Komotu - <i>Spergularia media</i> (L.) C. Persl.	572	Kuşgözütü - <i>Myosotis lithospermifolia</i> (Willd.) Hornem.	601
Konbaş - <i>Aegilops columnaris</i> Zhukovsky	573	Kuşkuş Otu - <i>Thlaspi densiflorum</i> Boiss. et Kotschy	602
Koşkoş - <i>Lathyrus niger</i> (L.) Bernh.	574	Kuyruk Yaran - <i>Onobrychis gracilis</i> Besser	603
Kovan Çanı - <i>Campanula trachelium</i> L.	575	Kuzgun Kılıcı - <i>Gladiolus italicus</i> Miller	604
Koyundücüğü - <i>Scorpiurus muricatus</i> L. var. <i>subvillosus</i>	576	Kuzgun Otu - <i>Polypodium australe</i> Fee	605
Koyunörmece - <i>Sedum pallidum</i> Bieb. var. <i>pallidum</i>	577	Kuzu Gevreği - <i>Valerianella vesicaria</i> (L.) Moench. ...	606
Kömeç - <i>Malva neglecta</i> Wallr.	578	Kuzu Kulağı - <i>Rumex acetosella</i> L.	607
Köpek dili - <i>Anchusa azurea</i> Miller var. <i>azurea</i>	579	Küçük Aliç - <i>Crataegus monogyna</i> Jacq.	608
Köpek dili - <i>Cynoglossum creticum</i> Miller.	580	Küçük Boynuz Otu - <i>Cerastium gracile</i> Duf.	609
Körigen - <i>Coronilla varia</i> L.	581	Küçük Hatmi - <i>Althaea hirsuta</i> L.	610
Köse Borçak - <i>Genista libanotica</i> Boiss.	582	Küçük Korunga - <i>Onobrychis caput-galli</i> L. Lam.	611
Köy Göçüren - <i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop. subsp. <i>arvense</i>	583	Küçük Kuş Yüreği - <i>Briza minor</i> L.	612
Kuduzotu - <i>Alyssum murale</i> Waldst & Kit var. <i>murale</i>	584	Küçük Reyhan - <i>Acinos rotundifolius</i> Pers.	613
Kulunc - <i>Erodium moschatum</i> (L.) L'Herit	585	Küçük Sklamen - <i>Cyclamen coum</i> Miller var. <i>coum</i> ..	614
Kum Boğadikeni - <i>Eryngium maritimum</i> L.	586	Küçük Çiçekli Sarı Orkide - <i>Ophrys lutea</i> Cavanilles subsp. <i>minor</i>	615
Kum Haşhaşı - <i>Papaver argemone</i> L.	587	Küçük Çörekotu - <i>Nigella nigellastrum</i> (L.) Willk	616
Kum Otu - <i>Polygonum maritimum</i> L.	588	Küsküt - <i>Cuscuta palaestina</i> Boiss. subsp. <i>balansae</i> ...	617
Kum Sütleği - <i>Euphorbia peplis</i> L.	589	Labaza Çiçeği - <i>Petasites hybridus</i> (L.) Geartner, Mey. & Scherb.	618
Kum Zambağı - <i>Pancratium maritimum</i> L.	590	Lal Mürdümüğü - <i>Lathyrus stenobolus</i> Boiss.	619
Kunduzotu - <i>Silene odontopetala</i> Fenzl.	591	Lazkiye Ters Lalesi - <i>Fritillaria latakensis</i> Rix.	620
Kurt Kirişi - <i>Ornithogalum arcuatum</i> Steven	592	Leylek Gagası - <i>Erodium acaule</i> (L.) Becherer & Thell	621
Kuseyr Peygamber Çiçeği - <i>Centaurea cassia</i> Boiss.	593	Libarga - <i>Hypericum androsaemum</i> L.	622
Kuş Ayağı - <i>Ornithopus compressus</i>	594	Lohusa Otu - <i>Aristolachia billardieri</i> Jaub & Spach.	623
		Lohusa Otu - <i>Aristolochia maurorum</i> L.	624

Mahçup Lale - <i>Fritillaria pinardii</i> Boiss.	625	Mor Orkide - <i>Orchis mascula</i> (L.) L. subsp. <i>pinetorum</i>	650
Mahmude Otu - <i>Convolvulus scammonia</i> L.	626	Mor Sümbül - <i>Gladiolus atrovioleaceus</i> Boiss.	651
Mak Otu - <i>Hyoscyamus reticulatus</i> L.	627	Mor Tirfil - <i>Trifolium speciosum</i> Willd.	652
Mamıza (Tarla Sarmaşığı) - <i>Convolvulus arvensis</i> L.	628	Morca - <i>Romulea bulbocodium</i> (L.) var. <i>bulbocodium</i>	653
Maraş Helva Kökü - <i>Ankyropetalum reuteri</i> Boiss & Hausskn	629	Morca - <i>Romulea ramiflora</i> Ten. subsp. <i>ramiflora</i>	654
Mayasıl Otu - <i>Ajuga chamaepitys</i> (L.) Schreber subsp. <i>leavigata</i>	630	Morca Bardak - <i>Campanula strigosa</i> Banks & Sol	655
Mayasıl Otu - <i>Ajuga chamaepitys</i> (L.) Schreber subsp. <i>chia</i>	631	Morkarga Otu - <i>Lysimachia atropurpurea</i> L.	656
Maymun Orkidesi - <i>Orchis simia</i> Lam.	632	Mübarek Dikenî - <i>Cnicus benedictus</i> L. var. <i>benedictus</i>	657
Mazı Meşesi - <i>Quercus infectoria</i> Olivier subsp. <i>boissieri</i>	633	Mürdümük - <i>Lathyrus sativus</i> L.	658
Melez Bakla - <i>Vicia hybrida</i> L.	634	Nane Otu - <i>Mentha pulegium</i> L.	659
Menengiç - <i>Pistacia lentiscus</i> L.	635	Narin Sümbül - <i>Scilla melaina</i> Speta	660
Mentik - <i>Chaerophyllum libanoticum</i> Boiss & Kotschy	636	Nevazil Otu - <i>Asperugo procumbens</i> L.	661
Mercan Otu - <i>Trigonella coelesyriaca</i> Boiss.	637	Nicarçık - <i>Barbarea plantaginea</i> DC.	662
Mersin - <i>Myrtus communis</i> L.	638	Nilüfer - <i>Nymphaea alba</i> L.	663
Meyan Kökü - <i>Glycyrrhiza glabra</i> L. var. <i>glandulifera</i>	639	Nohudak - <i>Lotus edulis</i> L.	664
Mezdeğ - <i>Abies cilicica</i> (Ant. & Kotschy) Carr. subsp. <i>cilicica</i>	640	Nujdar - <i>Lepidium latifolium</i> L.	665
Mine Çiçeği - <i>Veronica persica</i> Poir.	641	Nur Şalbası - <i>Salvia sericeo-tomentosa</i> Rech. fil.	666
Misis Geveni - <i>Astragalus subuliferus</i> Boiss. ex Bunge	642	Omur Otu - <i>Cephalaria aristata</i> C. Koch.	667
Misk Adaçayı - <i>Salvia sclarea</i> L.	643	Orak Yonca - <i>Medicago radiata</i> L.	668
Misket Sığırkuyruğu - <i>Verbascum infidelium</i> Boiss. & Hausskn.	644	Öksürük Otu - <i>Tussilago farfara</i> L.	669
Mor Adaçayı - <i>Salvia pilifera</i> Montbret & Aucher ex Benth.	645	Öküz Baklası - <i>Vicia cypria</i> Kotschy ex Unger et Kotschy	670
Mor Emzik - <i>Onosma inexpectatum</i> Teppner	646	Öküz Sümbülü - <i>Bellevalia sarmatica</i> (Pallas ex Georgi) Woronow	671
Mor Fiğ - <i>Lathyrus spatulatus</i> Cel.	647	Ölmez Çiçek - <i>Helichrysum arenarium</i> (L.) Moench.	672
Mor Geven - <i>Astragalus schizopteris</i> Boiss.	648	Ölmezotu - <i>Ononis adenotricha</i> Boiss. var. <i>stenophylla</i>	673
Mor Hatun - <i>Centaurea pichleri</i> Boiss. subsp. <i>pichleri</i>	649	Ölüsoğanı - <i>Scilla autumnalis</i> L.	674
		Ömür Otu - <i>Sedum sempervivoides</i> Bieb.	675
		Örümcek Orkidesi - <i>Ophrys schulzei</i> Bornm. & Fleischm.	676

Özge Hatunotu - <i>Bufonia calyculata</i> Boiss. & Balansa	677	Püsükgözü - <i>Ophrys straussii</i> H. Fleischmann & Bornmüller	708
Pamukluk - <i>Cistus salviifolius</i> L.	678	Reyhan, Fesleğen - <i>Ocimum basilicum</i> L.	709
Panzehir Otu - <i>Cynanchum acutum</i> L.	679	Rezene - <i>Ferulago cassia</i> Boiss.	710
Papatya - <i>Anthemis kotschyana</i> Boiss. var. <i>radians</i>	680	Saçak Gülü - <i>Cleome ornithopodioides</i> L.	711
Patlak Ağacı - <i>Staphylea pinnata</i> L.	681	Saçuzatan - <i>Limodorum abortivum</i> (L.) Swartz	712
Patlangaç - <i>Helleborus vesicarius</i> Aucher.....	682	Safran Fiği - <i>Vicia crocea</i> (Desf.) B. Fedtsch.....	713
Patpat - <i>Astragalus christianus</i> L.	683	Sağırkulağı - <i>Serapias vomeracea</i> (Burm. fil.) Briq. subsp. <i>orientalis</i>	714
Payam - <i>Amygdalus communis</i> L.....	684	Sağırkulak - <i>Serapias vomeracea</i> (Burm. fil.) Briq. subsp. <i>laxiflora</i>	715
Peçek - <i>Clematis vitalba</i> L.....	685	Sahil Karanfili - <i>Limonium</i> <i>angustifolium</i> (Tausch) Turrill	716
Pelemir - <i>Cephalaria syriaca</i> (L.) Schrader	686	Sahil Ölmez Çiçeği - <i>Otanthus maritimus</i> (L.) Hoffmans et Link.	717
Pelgizer - <i>Geranium libanoticum</i> Schenk.....	687	Sakallı Salep - <i>Comperia comperiana</i> (Steven) Aschers & Graebn	718
Pelin Otu - <i>Artemisia absinthium</i> L.	688	Sakarkanak - <i>Crepis foetida</i> L.subsp. <i>rheadifolia</i>	719
Pelit - <i>Quercus cerris</i> L. var. <i>cerris</i>	689	Sakız Otu - <i>Chondrilla juncea</i> L.var. <i>juncea</i>	720
Pembe Sarmaşık - <i>Ipomoea sagittata</i> Poir.	690	Sakızlık - <i>Pistacia terebinthus</i> L. subsp. <i>palaestina</i>	721
Peri Yavşan - <i>Teucrium polium</i> L.	691	Sakızlık - <i>Sonchus asper</i> (L.) Hill.....	722
Peygamber Çiçeği - <i>Centaurea urvillei</i> DC. subsp. <i>urvillei</i>	692	Salep - <i>Orchis laxiflora</i> Lam.	723
Peynir Çiçeği - <i>Anacamptis pyramidalis</i> (L.) L.C.M. Richard	693	Salep Çiçeği - <i>Ophrys phrygia</i> Fleischm. et Bornm.	724
Peynircik - <i>Anacamptis collina</i> Banks & Sol	694	Salep Otu - <i>Dactylorhiza iberica</i> (Bieb. Et Willd.) Soo.....	725
Peynirotu - <i>Lagoecia cuminoides</i> L.	695	Sanciotu - <i>Scutellaria orientalis</i> L. var. <i>alpina</i>	726
Pırpır Otu - <i>Hymenocarpus circinnatus</i> (L.) Savi.	696	Sandelye Sazı - <i>Bolboschoenus maritimus</i> (L.) Palla ..	727
Pıtrak - <i>Xanthium strumarium</i> L.	697	Saplı Kevke - <i>Alyssum macropodum</i> Boiss & Bal.var. <i>macropodum</i>	728
Pıtıpit Otu - <i>Roemeria hybrida</i> (L.) DC.....	698	Saplı Meşe - <i>Quercus robur</i> L.	729
Pıtrak - <i>Turgenia latifolia</i> (L.) Hoffm.	699	Sarı Boynuzlu Gelincik - <i>Glaucium flavum</i> Crantz.....	730
Pıtrak Nohutu - <i>Cicer bijugum</i> Rech. fil.	700	Sarı Burçak - <i>Coronilla emerus</i> L. subsp. <i>emeroides</i> ..	731
Pire Otu - <i>Tanacetum cilicicum</i> (Boiss.) Grierson	701	Sarı Çanak - <i>Haplophyllum suaveolens</i> (DC.) G. Don. var. <i>cilicicum</i>	732
Pisik Otu - <i>Nepeta nuda</i> L. subsp. <i>albiflora</i>	702	Sarı Çay - <i>Salvia glutinosa</i> L.	733
Pisik Otu - <i>Nepeta cilicia</i> Boiss.	703	Sarı Çemen - <i>Trigonella tenuis</i> Fisch.	734
Pisot - <i>Valeriana alliarifolia</i> Adams.....	704		
Porsuk Ağacı - <i>Taxus baccata</i> L.	705		
Poruk - <i>Jasminum fruticans</i> L.	706		
Puşkullu - <i>Silene chlorifolia</i> Sm.	707		

Sarı Çiğdem - <i>Crocus chrysanthus</i> (Herbert) Herbert	735	Selvi Otu - <i>Conyza canadensis</i> (L.) Qronquist	763
Sarı Çiriş - <i>Asphodeline lutea</i> (L.) Reichb.	736	Semizotu - <i>Portulaca oleracea</i> L.	764
Sarı Dağkirazı - <i>Cerasus microcarpa</i> subsp. tortusa (Boiss. & Hausskn.) Browicz	737	Sepetlik - <i>Acer campestre</i> L. ssp. leiocarpa (Opiz) Pax.	765
Sarı Dirfil - <i>Trifolium campestre</i> Schreb	738	Sepikotu - <i>Lotus conimbricensis</i> Brot	766
Sarı Geven - <i>Astragalus angustiflorus</i> C. Koch. subsp. amanus	739	Serçedili - <i>Thymelaea Meissner aucheri</i>	767
Sarı Kantaron - <i>Hypericum thymifolium</i> Banks et Sol.	740	Sığır Kuyruğu - <i>Verbascum sinuatum</i> L. var. adenosepalum Murb.	768
Sarı Kumacık - <i>Hyocyanus aureus</i> L.	741	Sığirdili - <i>Echium italicum</i> L.	769
Sarı Muhabbetçiçeği - <i>Reseda lutea</i> L. var. lutea	742	Silfato - <i>Eucalyptus camaldulensis</i> Dahnh	770
Sarı Nilüfer - <i>Nuphar lutea</i> (L.) SM.	743	Sıraca - <i>Smilax excelsa</i> L.	771
Sarı Papatya - <i>Leucanthemum myconis</i> (L.) Giraud	744	Sıraca Otu - <i>Bellardia trixago</i> (L.) All.	772
Sarı Payam - <i>Glycyrrhiza flavescens</i> Boiss.	745	Sırıktöre - <i>Turritis laxa</i> (Sibth ex SM.) Hayek	773
Sarı Süsen - <i>Iris xanthosporia</i> B. Mathew & T. Baytop	746	Sitma Otu - <i>Eupatorium cannabinum</i> L.	774
Sarı Şeytan Ayağı - <i>Bupleurum rotundifolium</i> L.	747	Sıyırğı - <i>Adenocarpus complicatus</i> (L.) Gay.	775
Sarı Topbaş - <i>Serratula kurdica</i> Post	748	Sığilotu - <i>Chrozophora tinctoria</i> (L.) A. Juss.	776
Sarı Yemlik - <i>Scorzonera mollis</i> Biep. subsp. szowitzii	749	Sikke Otu - <i>Fibigia eriocarpa</i> (DC) Boiss.	777
Sarı Yemlik - <i>Scorzonera semicana</i> DC.	750	Sinek Salebi - <i>Ophrys oestrifera</i> Bieb. subsp. oestrifera	778
Sarı Yonca - <i>Medicago lupulina</i> L.	751	Sinirliot - <i>Plantago maritima</i> L.	779
Sarıbaş - <i>Centaurea ptosimopappa</i> Hayek	752	Sivri Dağarcık - <i>Thlaspi oxyceras</i> (Boiss.) Hedge	780
Sarıçemen - <i>Trigonella strangulata</i> Boiss.	753	Solucan Otu - <i>Pelargonium endlicherianum</i> Fenzl.	781
Sarıçiriş - <i>Eremurus spectabilis</i> Bieb.	754	Som Çemenotu - <i>Trigonella monspeliaca</i> L.	782
Sarıdiken - <i>Scolymus hispanicus</i> L.	755	Somurtlak - <i>Lamium truncatum</i> Boiss.	783
Sarılık Otu - <i>Cruciata taurica</i> (Pallas ex Willd.) Ehrend.	756	Su Karanfil - <i>Damasonium alisma</i> Miller	784
Sarıpapatya - <i>Tripleurospermum decipiens</i> (Fisch. & Mey.) Bornm.	757	Su Mercimeği - <i>Lemna minor</i> L.	785
Sarıpıttrak - <i>Ranunculus arvensis</i> L.	758	Su Papatyası - <i>Ranunculus sphaerospermus</i> Boiss. et Balance	786
Sarısoğan - <i>Allium chrysantherum</i> Boiss & Reuter	759	Subaşığı - <i>Potamogeton nodosus</i> Poiret	787
Sedef Otu - <i>Ruta chalepensis</i> L.	760	Sultan Navruzu - <i>Iris histrio</i> Reich. Fil. var. aintebensis	788
Sedir - <i>Cedrus libani</i> A. Rich. var. libani	761	Sumak - <i>Rhus coriaria</i> L.	789
Selif - <i>Orchis punctulata</i> Steven ex Lindey	762	Sumiğferi - <i>Utricularia australis</i> R. Br.	790
		Sunbala - <i>Ornithogalum umbellatum</i> L.	791
		Sümbül - <i>Hyacinthus orientalis</i> L.	792

Sümbülçayı - <i>Micromeria myrtifolia</i> Boiss. & Hohen.	793	Tarla Sarmaşığı - <i>Convolvulus dorycnium</i> L.	
Süpürge Otu - <i>Asyneuma virgatum</i>		subsp. <i>oxysepalus</i>	821
(Boiss) Dambolt subsp. <i>cichoriiforme</i>	794	Taş Batalağı - <i>Hedysarum pogonocarpum</i> L.....	822
Süpürgelik - <i>Chamaecytisus drepanolobus</i>		Taş Kesen - <i>Buglossoides arvensis</i> (L.) Johnston	823
(Boiss) Rothm.....	795	Taş Nanesi - <i>Micromeria fruticosa</i> (L.) Druce	
Sürüsalkım - <i>Allium paniculatum</i> L. subsp. <i>fuscum</i> ..	796	subsp. <i>barbata</i>	824
Süsen - <i>Iris germanica</i> L.	797	Taş Sarımsağı - <i>Allium scorodoprasum</i> L.	
Süt Otu - <i>Polygala supina</i> Schreb	798	subsp. <i>rotundum</i> (L.) Stearn.	825
Sütleğen - <i>Euphorbia peplus</i> L. var. <i>peplus</i>	799	Taşçantası - <i>Aethionema eunomioides</i>	
Sütleyen - <i>Lactuca serriola</i> L.	800	(Boiss) Bornm.....	826
Sütlüağı - <i>Euphorbia anacampseros</i> Boiss.	801	Taşkıran - <i>Satureja thymbra</i> L.	827
Sütotu - <i>Polygala pruinosa</i> Boiss.	802	Taşkıran - <i>Saxifraga cymbalaria</i> L.	828
Şablak - <i>Phlomis pungens</i> Willd var. <i>pungens</i>	803	Taşkıran - <i>Saxifraga sibirica</i> L. subsp. <i>mollis</i>	829
Şahdere - <i>Fumaria asepala</i> Boiss.	804	Tavşan Kirazı - <i>Ruscus aculeatus</i> L.	830
Şahtere - <i>Stachys annua</i> (L.) L.	805	Tavşan Kuyruğu - <i>Lagurus ovatus</i> L.	831
Şalba Otu - <i>Marrubium globosum</i> Montbret et		Tavşan Topuğu - <i>Orchis morio</i> L. subsp.	
Aucher ex Bentham subsp. <i>globosum</i>	806	<i>syriaca</i> Camus et al.	832
Şavlak - <i>Phlomis longifolia</i> Boiss. & Bal. var.		Tavşan Topuğu - <i>Astragalus vaginans</i> DC.....	833
<i>bailanica</i>	807	Tavuk Çiçeği - <i>Sternbergia fischeriana</i>	
Şebrek - <i>Lapsana communis</i> L.	808	(Herbert) Purp.	834
Şehniz - <i>Nigella unguicularis</i> (Lam.) Sprenger.....	809	Tavuk Çiçeği - <i>Sternbergia colchiciflora</i>	
Şekerci Boyası - <i>Phytolacca pruinosa</i> Fenzl.....	810	Waldst.&Kit	835
Şemsiye Otu - <i>Ainsworthia trachycarpa</i> Boiss.	811	Tavuk Kursağı - <i>Androsace maxima</i> L.	836
Şenak - <i>Saponaria viscosa</i> C.A. Meyer	812	Teke Sakalı - <i>Scorzonera kotschyi</i> Boiss.....	837
Şeytan Ayağı - <i>Bupleurum intermedium</i> Poirret.....	813	Telkari - <i>Conringia perfoliata</i> (C. A. Mey.) Busch	838
Şeytan Küpesi - <i>Holesteum umbellatum</i> L.		Telli sarı - <i>Gagea fibrosa</i> (Desf.)	
var. <i>umbellatum</i>	814	Schultes & Schultes fil.....	839
Şeytan Taburesi - <i>Ononis reclinata</i> L.	815	Temre Otu - <i>Melissa officinalis</i> L.	840
Şıksıkı - <i>Papaver clavatum</i> Boiss. & Hausskn.		Ten Kefik - <i>Cirsium vulgare</i> (Savi)	841
ex Boiss.	816	Ters Lale - <i>Fritillaria acmopetala</i> Boiss.	
Şıvanan Otu - <i>Silene conidae</i> L.....	817	subsp. <i>acmopetala</i>	842
Şişlik Otu - <i>Peltaria angustifolia</i> DC.	818	Tespîh Ağacı - <i>Styrax officinalis</i> L.	843
Tarla Belumotu - <i>Asperula arvensis</i> L.	819	Tıgotu - <i>Velezia rigida</i> L.	844
Tarla Nakılı - <i>Silene crassipes</i> Fenzl.....	820	Tırman Otu - <i>Cardaria draba</i> (L.) Desv.	
		subsp. <i>chalapensis</i>	845

Tırnak Otu - <i>Pilosella piloselloides</i> (Vill.) Sojak subsp. <i>megalomastix</i>	846	Uyuz Otu - <i>Scabiosa columbaria</i> L.	873
Tistis Otu - <i>Minuartia tchihatchewii</i> (Boiss.) Hand.-Mazz	847	Uyuz Otu - <i>Scabiosa columbaria</i> L. subsp. <i>columbaria</i>	874
Tilki Kışnişi - <i>Fumaria capreolata</i> L.	848	Uzun Kantaron - <i>Hypericum elongatum</i> Lebed	875
Tilki Sütleğeni - <i>Euphorbia taurinensis</i> All.	849	Uzungagalı Çemen - <i>Trigonella macrorrhyncha</i> Boiss.	876
Tokah Üçgül - <i>Trifolium arvense</i> L.	850	Üçkulak Otu - <i>Trifolium pratense</i> L. var. <i>pratense</i>	877
Tokahlık - <i>Trifolium purpureum</i> Lois.	851	Üvez - <i>Sorbus domestica</i> L.	878
Top Ballık - <i>Anchusa aggregata</i> Lehm.	852	Üvez - <i>Sorbus torminalis</i> (L.) Crantz var. <i>pinnatifida</i> Boiss.	879
Top Taşantası - <i>Aethionema capitatum</i> Boiss & Bal.	853	Vahvah Çiçeği - <i>Sternbergia clusiana</i> (Ker.-Gawl.) Ker.-Gawl. Ex Sprengel.....	880
Topalak - <i>Cyclamen pseudibericum</i> Hildebr.	854	Ventüs çiçeği - <i>Veronica cymbalaria</i> Bodard	881
Topbaş - <i>Serratula cerinthifolia</i> (Sm.) Boiss.	855	Vurla - <i>Scirpoides holoschoenus</i> (L.) Sojak.....	882
Tukul Otu - <i>Centaurium erythraea</i> Rafn subsp. <i>turcicum</i>	856	Yaban Baklası - <i>Pisum sativum</i> L. subsp. <i>elatius</i>	883
Tükürük Otu - <i>Ornithogalum oligophyllum</i> E.D. Clarke.....	857	Yaban Bamyası - <i>Hibiscus trionum</i> L.	884
Türpenk - <i>Diplotaxis eruroides</i> (L.) DC.....	858	Yaban Çöreği - <i>Nigella orientalis</i> L.	885
Tüylü Acınak - <i>Hieracium pannosum</i> Boiss.	859	Yaban Enginarı - <i>Cynara syriaca</i> Boiss.	886
Tüylü Adaçayı - <i>Salvia tomentosa</i> Miller.....	860	Yaban Karanfile - <i>Dianthus calocephalus</i> Boiss.	887
Tüylü Boyaotu - <i>Alkanna hirsutissima</i> Bertol Dc.....	861	Yaban Kenger - <i>Notobasis syriaca</i> (L.) Cass.	888
Tüylü Çekem - <i>Thymelaea hirsuta</i> (L.) Endl.	862	Yaban Yasemini - <i>Solanum dulcamara</i> L.	889
Tüylü Çivit - <i>Isatis aucheri</i> Boiss.	863	Yabançayı - <i>Stachys balansae</i> Boiss. & Kotschy subsp. <i>balansae</i>	890
Tüylü Çoban Çantası - <i>Anthyllis vulneraria</i> L. subsp. <i>hispidissima</i>	864	Yabani Adaçayı - <i>Salvia aucheri</i> Benth var. <i>aucheri</i>	891
Tüylü Gavur Baklası - <i>Lupinus varius</i> L.	865	Yabani Anason - <i>Pimpinella kotschyana</i> Boiss.....	892
Tüylü Kaya Çayı - <i>Stachys pumila</i> Banks & Sol.	866	Yabani Asma - <i>Vitis sylvestris</i> Gmelin.....	893
Tüylü Kömeç - <i>Malvella sherardiana</i> (L.) Jaub. Sc Spach.....	867	Yabani İncir - <i>Ficus carica</i> L.	894
Tüylü Yayılğan - <i>Convolvulus pulvinatus</i> Sa'ad	868	Yabani Karanfil - <i>Dianthus zonatus</i> Fenzl. var. <i>aristatus</i>	895
Tüylü Yıldız - <i>Gagea villosa</i> (Bieb.) Dubv. var. <i>villosa</i>	869	Yabani Nohut - <i>Cicer floribundum</i> Fenzl	896
Tüylüce Ot - <i>Pilosella hoppeana</i> (Schultz) C.H. Et F.W. Schultz.....	870	Yabani Sinameki - <i>Colutea cilicica</i> Boiss & Bal.	897
Tüysüz Ot - <i>Cerastium chlorifolium</i> Fisch & Mey.	871	Yabanigül - <i>Rosa pulverulenta</i> Bieb.	898
Uluma - <i>Ephedra campylopora</i> C.A. Meyer.	872	Yabansoğanı - <i>Allium affine</i> Ledeb.....	899
		Yağlıca - <i>Bellevalia macrobotrys</i> Boiss.	900
		Yağlıçanak - <i>Ranunculus illyricus</i> L. subsp. <i>illyricus</i> ..	901

Yakı Otu - <i>Epilobium hirsutum</i> L.	902	Yıldız Geven- <i>Astragalus asterias</i> Stev. ex Ledeb.	930
Yalancı Akasya - <i>Robinia pseudo acacia</i> L.	903	Yıldız Yonca - <i>Trifolium stellatum</i> L. var. <i>stellatum</i> ...	931
Yalancı Dolama - <i>Erophila verna</i> (L.) Chevall. subsp. <i>praecox</i>	904	Yıldızotu - <i>Aster squamatus</i> (Sprengel) Hieron	932
Yalancı Pırasa - <i>Allium ampeloprasum</i> L.	905	Yıldızotu - <i>Pallenis spinosa</i> (L.) Cass.	933
Yalancı Tespihağacı - <i>Melia azedarach</i> L.	906	Yoğurt Çiçeği - <i>Anemone blanda</i> Schott Et Kotschy... 934	
Yalancıçilek - <i>Potentilla micrantha</i> Ramond ex DC.	907	Yoğurt Otu - <i>Bellis perennis</i> L.	935
Yalı otu - <i>Ipomea stolonifera</i> (cyr) J.F. Gmelin	908	Yoğurt Otu - <i>Galium incanum</i> Sm. subsp. <i>elatus</i>	936
Yandak - <i>Polygonatum multiflorum</i> (L.) All.	909	Yoğurt Otu - <i>Galium odoratum</i> (L.) Scop. Kokulu.....	937
Yapışkan Çalba - <i>Phlomis viscosa</i> Poiret	910	Yoğurt Otu - <i>Anthemis haussknechtii</i> Boiss & Reuter	938
Yapışkan Otu - <i>Ononis viscosa</i> L.	911	Yumak Dereotu - <i>Kundmannia syriaca</i> Boiss.	939
Yapışkan Otu - <i>Silene aegyptiaca</i> (L.) L. fil. subsp. <i>aegyptiaca</i>	912	Yumak Üçgül - <i>Trifolium glomeratum</i> L.	940
Yara Merhemi - <i>Geranium asphodeloides</i> Burm.....	913	Yumrulu Salkım - <i>Poa bulbosa</i> L.	941
Yara Otu - <i>Prunella vulgaris</i> L.	914	Yumuşak İtur - <i>Geranium molle</i> L. subsp. <i>molle</i>	942
Yara Otu - <i>Pulicaria dysenterica</i> (L.) Cass.	915	Zahter - <i>Thymbra spicata</i> L. var. <i>spicata</i>	943
Yarpuz - <i>Mentha longifolia</i> (L.) Hudson	916	Zakkum - <i>Nerium oleander</i> L.	944
Yavşan - <i>Tanacetum densum</i> (Lab.) Schultz Bip. subsp. <i>amani</i>	917	Zar Karanfil - <i>Petrorrhagia velutina</i> (Guss.) Ball & Heywood.....	945
Yaygın Adaçayı - <i>Salvia recognita</i> Fisch. & Mey.....	918	Zarife Otu - <i>Erysimum goniocaulon</i> Boiss.	946
Yayla Adaçayı - <i>Sideritis syriaca</i> L.	919	Zehirotu - <i>Cionura erecta</i> (L.) Griseb.	947
Yayla Otu - <i>Phlomis kotschyana</i> Hub.-Mor.	920	Zehirotu - <i>Trachomitum venetum</i> (L.) Woodson.....	948
Yekesekotu - <i>Ruscus hypoglossum</i> L.	921	Zehirotu - <i>Vincetoxicum tmoleum</i> Boiss.....	949
Yemlik - <i>Tragopogon longirostris</i> Bisch. ex Schultz Bip. var. <i>longirostris</i>	922	Zembil Otu - <i>Briza maxima</i> L.	950
Yer Çalısı - <i>Cytisopsis dorycniifolia</i> Jaub & Spach subsp. <i>dorycniifolia</i>	923	Zeyrek Otu - <i>Linum mucronatum</i> Bertol subsp. <i>orientale</i>	951
Yer Karanfil - <i>Dianthus strictus</i> Banks et Sol. var. <i>strictus</i>	924	Zimbit - <i>Inula viscosa</i> (L.) Aiton	952
Yerfundası - <i>Pyrola chlorantha</i> Swartz	925	Zivan - <i>Scabiosa kurdica</i> Post.	953
Yersümbülü - <i>Putoria calabrica</i> (L. fil) DC.	926	Zivan - <i>Scabiosa rotata</i> Bieb.	954
Yeşil Ters Lale - <i>Fritillaria alfredae</i> Post subsp. <i>glaucoviridis</i>	927	Zivanotu - <i>Scabiosa prolifera</i> L.	955
Yılan Mürdümüğü - <i>Lathyrus inconspicuus</i> L.	928	Zivircik - <i>Anagyris foetida</i> L.	956
Yılanotu - <i>Calamintha nepeta</i> (L.) Savi subsp. <i>nepeta</i>	929	Zorkun - <i>Alnus orientalis</i> Decne var. <i>orientalis</i>	957
		Zulzula - <i>Telephium imperati</i> L. subsp. <i>orientale</i>	958
		Latince Bitki Adları İndeksi	959
		KAYNAKLAR.....	973

TÜRKİYE'NİN BİTKİSEL ZENGİNLİĞİ

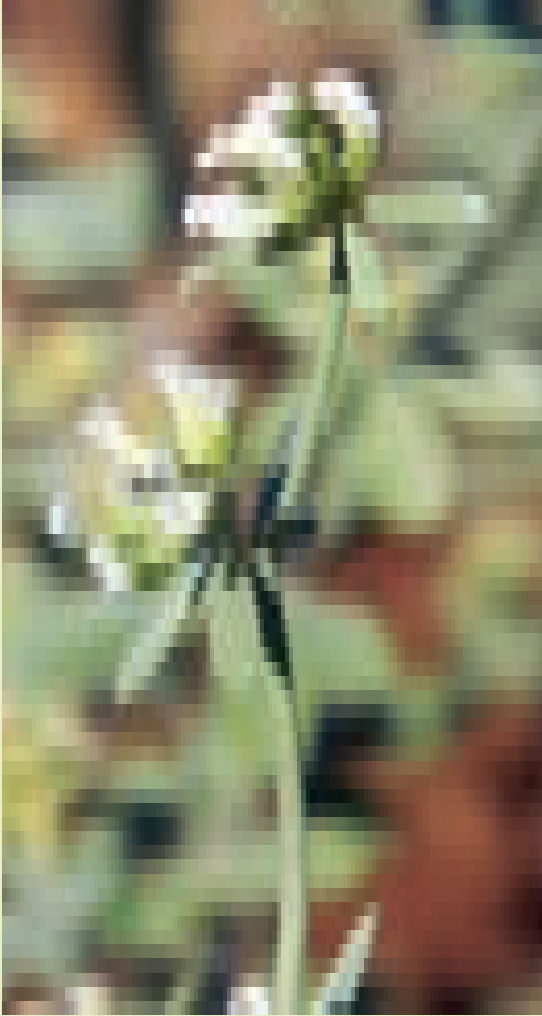
Türkiye kuzey yarı kürede Broeal Alem sınırları içerisinde 360-420 kuzey enlemleriyle 260-440 doğu boylamları arasında bulunmakta ve 780.576 km²lik bir alanı kaplamaktadır (Akman 1995). Ülkemiz, Akdeniz, İran-Turan ve Avrupa-Sibirya fitocoğrafik bölgelerinin kesiştiği bir coğrafik alanda bulunması nedeniyle flora alemleri içerisinde önemli bir konuma sahiptir. Üç farklı iklim tipinin etkisinde olan Anadolu yarımadası, son derece zengin bir bitki örtüsüne sahiptir. Farklı yükseltilere sahip dağ ve dağ silsileleri, derin vadi ve kanyonlar, platolar genel iklim tipi içerisinde farklı özel iklim tiplerinin (mikro iklim gibi) oluşumuna neden olmaktadır. Türkiye florasının eşsiz ve zengin olmasının başlıca sebepleri arasında yukarıda bahsedilenlerin de dışında jeolojik ve jeomorfolojik farklılıklar, zengin su kaynakları ve bunların oluşumundaki hidrojeolojik farklılıklar, ülkenin doğusu ve batısı arasında ekolojik farklılıkların bulunması ve bunun floristik farklılıkları etkilemesi gibi etkenler de gösterilmektedir. Bu sayılan özellikler ülkemizin sahip olduğu floristik zenginliği

Antakya Peygamberçiçeği
Centaurea antiochia Boiss. var. *antiochia*.

ve yüksek endemizm oranını (%34) kısmen de olsa açıklamaktadır. Bitkilerin yer yüzünde dağılışında primer faktörü olarak iklim gösterilse de bitkinin-yetiştiği ortamdaki (habitat) su, toprak ve kayaç (anakaya dahil) yapısında sekonder faktörler olarak çok önemlidir (Bulut 2008).

Türkiye, zengin doğal bitki türleriyle dünyanın en önemli ülkelerinden biridir ve ılıman kuşağıdaki en zengin flora sahip ülkedir. Yaklaşık olarak 11.000 bitki türüne sahiptir. Bu türlerin yaklaşık 1/3'ü (3034)

Amanos Gernevüğü - Dorycnium amani Zohary

Türkiye için endemiktir. Devam eden floristik çalışmalar neticesinde her yıl yaklaşık 60 yeni tür Türkiye florasına eklenmektedir. Türkiye, florasındaki bu olağan üstü zenginliği farklı iklim tiplerine, jeomorfolojik çeşitliliğine, deniz seviyesinden 5000 m'ye kadar değişen yükselti farklılıklarına ve üç bitki coğrafyası bölgelerinin (Avrupa-Sibirya, İran-Turan ve Akdeniz) bulunduğu konumuna borçludur. Anadolu, her biri milyonlarca yıl süren jeolojik zamanlar boyunca Asya, Avrupa ve Afrika arasında önemli bir geçiş yolu, diğer bir ifade ile köprü oluşturmuştur. Anadolu'dan yükselen sıradağlar, çoğu bitkinin yayılışı sırasında bir engel oluştururken, bazı türler için de sığınak görevi görmüştür.

Ülkemiz florası üzerindeki ilk çalışmalar, Joseph de Tournefort'un 1700 - 1702 tarihleri arasında Anadolu'yu boydan boya aşarak Tokat, Trabzon, Kars, Ağrı, Amasya, Ankara, Erzurum, Bursa ve İzmir de gerçekleştirdiği botanik seyahatleri ile başlamıştır. Ancak ne var ki ülkemiz bitkilerini kapsayan çalışmaların kitap haline gelmesi için üzerinden yüz yıl gibi uzun zaman geçmesi gerekmiştir. Ülkemizi kapsayan ilk sistemli

ve detaylı flora çalışması ise Edmond Boissier tarafından yapılmıştır. Boissier, G. B. Asya’da yaptığı botanik çalışmalarını “Flora Orientalis” adlı eserinde toplamıştır. Flora Orientalis’e ait olan birinci cilt 1867’de 5. ve sonuncu cilt ise 1884’de yayınlanmıştır. Boissier’in ölümünden sonra, ek cilt olan 6. cilt 1888’de yayınlanmıştır. Boissier yaşadığı süre içinde 6000 yeni bitki türü tanımlamıştır.

Alman botanikçi Haussknecht, 1865–1890 yılları arasında Doğu Toroslar, Gaziantep, Şanlıurfa, Mardin, Kahramanmaraş, Kilis, Erzincan, Harput, Doğubeyazıt çevrelerinde bitki toplamıştır. Paul Emil Ernst Sintenis Alman bitki toplayıcısı olup Güneydoğu Anadolu’da (Adıyaman-Nemrut Dağı, Şanlıurfa, Siverek, Diyarbakır, Mardin) ve Anadolu’nun değişik yerlerinde bitki toplamıştır (Baytop, 2003).

Peter Davis, Türkiye’ye ilk kez 1938 yılında gelmiş, Denizli yakınlarındaki Honaz Dağı’na çıkmış, ülkemizin bitkisel zenginliğinden etkilenerek modern bir flora yazmaya karar vermiştir. Davis’in *Flora of Turkey and East Aegean Islands (Türkiye ve Doğu Ege Adaları Florası)* adlı eserinin ilk

cildi 1965 yılında, kendisi tarafından yazılan son cilt olan 10. cilt ise 1988 yılında yayınlanmıştır. Sonraki takip eden yıllarda bir grup Türk botanikçisi bir araya gelerek Türkiye florasının son ek cildi olan 11. cildi hazırlayıp Peter Davis’e ithaf etmiştir.

Türkiye’nin bitki tarihinde dikkat çeken ve bu konuda önemli katkılarda bulunan botanikçilerden biri de Huber Morath’dır.

Amanos İğneliği - *Erodium amanum* Boiss. & Kotschy.

HATAY COĞRAFYASI

İlimiz, ülkemizin güneyinde olup, batısında Akdeniz, güneyinde ve doğusunda Suriye, kuzeybatısında Adana, kuzeyinde Osmaniye ve kuzeydoğusunda Gaziantep ile çevrilidir. Yüzölçümü 5.559 km² olup, il topraklarının %46,1'ini dağlar, %33,5'ini ovalar ve %20,4'ünü platolar oluşturur.

İl sınırları içerisinde en önemli dağlık kütleyi Amanos Dağları meydana getirir. Bu dağlar doğudan Antakya-Kahramanmaraş

Grabeni, batıdan da Akdeniz ile sınırlanmış olup, kıyıdağ itibaren bir duvar şeklinde yükselir. Amanos dağları kuzeydoğu-güneybatı yönünde uzanış göstermekte olup, güneye doğru gidildikçe alçalan bir topografik görünüm arz ederek Samandağın batısında dik bir yamaçla denize ulaşarak son bulur. Amanos Dağlarının Erzin-Üçkoz Yaylası-Akbez hattının güneyinde kalan kısmı Hatay sınırları içerisinde yer almaktadır. Bu dağların il içindeki en yüksek noktasını Hassa'nın batısındaki Mıgır Tepe (2.240 m) oluşturur. Diğer önemli

yükseltiler ise kuzeyden güneye; Üçkaya Tepe (1.976 m), Akkaya Tepe (1.939 m), Susuz Tepe (1.702 m) ve Kabayar Tepe (1.698 m) olarak sıralanabilir.

İldeki diğer önemli bir dağ ise Keldağ (Kılıç Dağı-Cebeli Akra)'dır, 1730 m. Bu dağ Türkiye'nin Akdeniz kıyılarındaki en son noktasındadır. İldeki en önemli plato alanı Kuseyr Platosu olup en yüksek noktası Ziyaret Dağı (1.235 m)'dir (Hatay il yıllığı 2011).

Topalak - *Cyclamen pseudibericum* Hildebr

HATAY'IN DOĞAL BİTKİLERİ

Anadolu Diyagonalı'nın bir kolunu oluşturan Amanos dağları oldukça zengin bir flora ve vejetasyona sahiptir. Dağlarının kıyıya paralel olarak uzanması neticesinde yüksek kesimlerinde Iskenderun Körfezi'nden gelen nemin etkisi ile Dörttyol'un doğusunda Karadeniz bölgesine özgü pek çok odunsu ve otsu bitki türü gözlenir. Odunsu türlerden Taflan (*Laurocerasus officinalis*), Kayın (*Fagus orientalis*), Fındık (*Coryllus avellana*), İhlamur (*Tilia argentea*), Çınar yapraklı Akçaağaç (*Acer platanoides*), Çoban püskülü (*Ilex colchica*) bitkilerine rastlanır. Otsu türlerden bazıları ise şunlardır: Otsu

Adaçayı (*Salvia glutinosa*), *Sophora jaubertii*, *Vicia crocea*, *Lathyrus niger* subsp. *niger*. Amanos dağlarında 0-500 m'ler arasındaki bölgede genellikle maki elementlerine rastlanır. Maki elementleri, Mersin (*Myrtus communis*), Karadiken (*Paliurus spina-christi*), Keçiboğan (*Calicotome villosa*), Zakkum (*Nerium oleander*), Laden (*Cistus creticus*), Katırtırnağı (*Spartium junceum*), Boyacı sumacı (*Cotinus coteneaster*) gibi türlerden oluşur. 500–1000 m arası bölgede genellikle Kızıl Çam (*Pinus brutia*), Defne (*Laurus nobilis*), Hartlap (*Arbutus andrachne*) gibi bitki türlerine, 1000–1500 m arası bölgede Meşe (*Quercus* sp.) türlerine bazı yerlerde

ise kayacık (*Ostraya carpinifolia*) türlerine, 1500–2000 m arası bölgede Karaçam (*Pinus nigra*), Sedir (*Cedrus libani*), Köknar (*Abies cilicica*) ormanlarına rastlanır.

Hatay ili zengin bitki çeşitliliği nedeniyle çok sayıda bilim adamı tarafından ziyaret edilmiş ve bu bölgeden çok sayıda bitki örneği toplanmıştır. ‘Flora of Turkey and the East Aegean Islands’ adlı eserdeki kayıtlardan anlaşıldığı kadar bu araştırmacılar bazıları şunlardır: Boissier, Montbert, Kotschy, Post, Shepard, Haradjian, Samuelson Norris, Huber-Morath, Code And Jones, Bertschinger, Aucher, Mouterde, Dinsmore ve Rogers. Bu araştırmacılar özellikle Boissier 1846 yılında, Kızıldağ’ı da içine alan Hatay ilinin güney kısımlarından çok sayıda bitki örneği toplamış ve günümüzde bazıları sadece tip örneğinden bilinen 30’u aşkın tür adlandırmıştır Baytop, (1992). Daha sonraları ise Post, 1932-1933 yılları arasında kızıl dağdan bitki örnekleri toplamış ve bunları iki ciltlik “Flora of Syria, Palaestina and Sinai” adlı eserinde yayınlamıştır (Post, 1932-1933). Bu araştırmacıların yanı sıra, 1909 yılında Haradjian, 1933 yılında Samuelsson ve 1953 yılında

Huber-Morath’ın Kızıldağ ve çevresinden bitki örnekleri topladığı Türkiye florası kayıtlarından anlaşılmaktadır (Yolcu, 2005).

Doğu Akdeniz bölgesinde araştırmacıların dikkatini daha çok Amanos Dağları bitkileri çekmiş ve burada birçok araştırmacı flora ve vejetasyon çalışmaları yapmıştır. Amanos dağları’nın genelinde (Akman 1973), Musa Dağı’nda Çakan (1997), Dört Yol’da Türkmen ve Düzenli (1998), Habib-i Necar Dağı’nda Yolcu (1998), Kızıldağ’da Yolcu (2005), doktora tezi olarak yapılmıştır. Kayıkçı (2006) Samandağ (Hatay) Kıyı Kumullarının Florası’nı, Kavak (2006) Burnaz Kumullarının (Hatay) Flora ve Vejetasyonunu’nu çalışmıştır. Bulut (2008) Hama tepe, Deli Halil Tepe ve Tüysüz Tepe Florası’nı çalışmıştır. Milleyha sulak alanı Altay ve Öztürk (2012) tarafından çalışılmıştır.

Bugünkü bilgilerimize göre Hatay’da doğal olarak yetişen çiçekli bitki sayısı yaklaşık olarak 2000 civarında olup bunların da yaklaşık 300 tanesi endemiktir. Yaptığımız literatür çalışmaları neticesinde bu bitkilerden yaklaşık 550 tanesi tıbbi aromatik bitki özelliği göstermektedir.

HATAY FLORASI

Equisetaceae

1. *Equisetum palustre* L.

Sinopteridaceae

2. *Cheilanthes fragrans* (L. fil) SW.

Adiantaceae

3. *Adiantum capillus-veneris* L.

Aspleniaceae

4. *Asplenium bourgaei* Milde
5. *Asplenium adiantum-nigrum* L.
6. *Asplenium onopteris* L.
7. *Asplenium ruta-muraria* L.
8. *Asplenium trichomanes* L.
9. *Asplenium cuneifolium* Viv.
10. *Asplenium septentrionale* (L.) Hoffm
11. *Phyllitis scolopendrium* (L.) Newm
12. *Ceterach officinarum* DC.

Athyriaceae

13. *Athyrium filix-foemina* (L.) Roth
14. *Athyrium distentifolium* Tausch
ex Opiz

Aspidiaceae

15. *Polystichum setiferum* (Forsk)
Woyнар
16. *Dryopteris filix-max* (L.) Scoth
17. *Dryopteris pallida* (Bory) Fomin

Salviniaceae

18. *Salvinia natans* (L.) All

Pinaceae

19. *Abies cilicica* (Ant. & Kotschy)
Carr. subsp. *cilicica*
20. *Cedrus libani* A. Rich. var. *libani*
21. *Pinus nigra* Arn. subsp. *nigra*

Taxaceae

22. *Taxus baccata* L.

Cupressaceae

23. *Cupressus sempervirens* L.
24. *Juniperus drupacea* Lab.
25. *Juniperus oxycedrus* L. subsp.
oxycedrus
26. *Juniperus phoenicia* L.

Ranunculaceae

27. *Helleborus vesicarius* Aucher End.
28. *Nigella stellaris* Boiss.
29. *Nigella unguicularis* (Lam.)
Spenner
30. *Nigella nigellastrum* (L.) Willk.
31. *Delphinium fissum* Waldst & Kit.
subsp. *anatolicum* End.
32. *Delphinium peregrinum* L.
33. *Consolida axilliflora* (DC) Schrod.
34. *Anemone blanda* Schott et
Kotschy
35. *Anemone coronaria* L.
36. *Clematis flammula* L.
37. *Clematis vitalba* L.
38. *Clematis cirrhosa* L.
39. *Adonis annua* L.
40. *Adonis microcarpa* DC.
41. *Ceratocephalus falcatus* (L.) Pers.

42. *Ranunculus paludosus* Poirer
43. *Ranunculus sprunerianus* Boiss.
44. *Ranunculus damascenus* Boiss.
et Gaill
45. *Ranunculus asiaticus* L.
46. *Ranunculus millefolius* Banks et
Sol. subsp. *millefolius*
47. *Ranunculus marginatus* var. *D'urv*
trachycarpus
48. *Ranunculus cornutus* DC.
49. *Ranunculus chius* DC.
50. *Ranunculus sceleratus* L.
51. *Ranunculus cuneatus* Boiss.
52. *Ranunculus repens* L.
53. *Ranunculus arvensis* L.
54. *Ranunculus ficaria* L. subsp.
ficariiformis
55. *Ranunculus sphaerospermus* Boiss.
et Balance
56. *Thalictrum orientale* Boiss.

Paeoniaceae

57. *Paeonia mascula* (L.) Miller
subsp. *mascula*
58. *Paeonia daurica* Andrewslller
59. *Paeonia kesrouanensis* Thieb

Nymphaeaceae

60. *Nuphar lutea* (L.) SM.
61. *Nymphaea alba* L.

Berberidaceae

62. *Bongardia chrysogonum* (L.)
Spach

Papaveraceae

63. *Papaver syriacum* Boiss. et
Balanche
64. *Papaver dubium* L. subsp. *dubium*
65. *Papaver rhoeas* L.
66. *Papaver stylatum* Boiss. et Bal.
67. *Roemeria hybrida* (L.) DC.
68. *Glaucium corniculatum* (L.) Rud.
subsp. *corniculatum*
69. *Glaucium flavum* Crantz
70. *Hypecoum procumbens* L. susp.
procumbens
71. *Hypecoum trullatum* A.E. Dahl
72. *Corydalis tauricola* Cullen &
Davis End.
73. *Corydalis alpestris* C.A. Meyer
74. *Corydalis solida* (L.) Swartz
subsp. *tauricola* End.
75. *Fumaria gaillardotii* Boiss.
76. *Fumaria capreolata* L.
77. *Fumaria cilicica* Hausskn.
78. *Fumaria parviflora* Lam.
79. *Fumaria karalikii* Jordan
80. *Fumaria densiflora* DC.
81. *Fumaria vaillantii* Lois.

Brassicaceae

82. *Brassica nigra* (L.) Koch
83. *Sinapis arvensis* L.
84. *Sinapis alba* L.
85. *Clypeola jonthlaspi* L.
86. *Diplotaxis acris* (Forsskal) Boiss.
87. *Diplotaxis erucooides* (L.) DC.
88. *Eruca sativa* Miller
89. *Calepina irregularis* (Asso)
Thellung
90. *Raphanus raphanistrum* L.
91. *Enarthrocarpus arcuatus* Labill

92. *Lepidium sativum* L. subsp.
sativum
93. *Lepidium latifolium* L.
94. *Lepidium spinosum* Ard.
95. *Isatis amani* Davis End.
96. *Isatis lockmanniana* Kotschy ex
Boiss. End.
97. *Isatis davisiana* Mısırdah
98. *Isatis pimmatiloba* Davis End.
99. *Isatis aucheri* Boiss. End.
100. *Isatis candolleana* Boiss. End.
101. *Isatis glauca* Aucher ex Boiss.
subsp. *exauriculata*
102. *Iberis sempervirens* L.
103. *Iberis spruneri* Jord.
104. *Iberis taurica* DC.
105. *Aethionema heterocarpum* J. Gay
106. *Aethionema capitatum* Boiss. et
Bal End.
107. *Aethionema arabicum* (L.) Andr
ex DC
108. *Biscutella didyma* L.
109. *Aethionema eunomioides* (Boiss)
Bornm End.
110. *Thlaspi annuum* Koch
111. *Thlaspi syriacum* Bornm
112. *Thlaspi elegans* Boiss. End.
113. *Thlaspi eigii* (Zohary) Grauter
et Burder subsp. *eigii* End.
114. *Thlaspi eigii* (Zohary) Grauter
et Burder subsp. *samuelssonii*
End.
115. *Thlaspi dolichocarpum* (Zohary)
Grauter et Burder End.
116. *Thlaspi oxyceras* (Boiss.) Hedge
117. *Thlaspi perfoliatum* L.
118. *Thlaspi praeocox* Wulfen subsp.
praeocox

119. *Thlaspi violescens* Boiss.
120. *Thlaspi kotschyianum* Boiss. et
Hohen
121. *Thlaspi densiflorum* Boiss. et
Kotschy End.
122. *Thlaspi ochroleucum* Boiss. et
Heldr
123. *Thlaspi cilicicum* End.
124. *Capsella bursa-pastoris* (L.)
Medik.
125. *Capsella rubella* Reut.
126. *Neslia apiculata* Fisch et al.
127. *Cardaria draba* (L.) Desv
subsp. *draba*
128. *Cochlearia amana* Contandr &
Quezel End.
129. *Maresia nana* (DC.) Batt
130. *Ochthodium aegyptiacum* (L.)
DC.
131. *Myagrum perfoliatum* L.
132. *Peltaria angustifolia* DC.
133. *Ricotia sinuata* Boiss. et Heldr
End.
134. *Ricotia carnosula* Boiss. et Heldr
End.
135. *Alyssum meniocoides* Boiss.
136. *Alyssum szowitsianum* Fisch et
Mey.
137. *Alyssum stribnyi* Vel.
138. *Alyssum praecox* Boiss. et Bal
var. *praecox* End.
139. *Alyssum baumgartnerianum*
Bornm
140. *Alyssum syriacum* Nyar
141. *Alyssum oxycarpum* Boiss. et
Bal End.
142. *Alyssum constellatum* Boiss.

143. *Alyssum callichroum* Boiss. et Bal End.
 144. *Alyssum murale* Waldst & Kit var. *murale*
 145. *Alyssum murale* Waldst & Kit var. *haradjianii*
 146. *Alyssum cassium* Boiss.
 147. *Alyssum eriophyllum* End.
 148. *Alyssum cilicicum* Boiss. et Bal End.
 149. *Alyssum macropodum* Boiss & Bal. var. *macropodum*
 150. *Alyssum crenulatum* Boiss.
 151. *Alyssum giosnanum* Nyar End.
 152. *Alyssum peltarioides* Boiss. subsp. *virgatiforme* End.
 153. *Alyssum samariferum* Boiss. & Hausskn
 154. *Alyssum dubertretii* Gombault End.
 155. *Alyssum strictum* Willd
 156. *Alyssum desertorum* Stapf var. *prostratum*
 157. *Alyssum strigosum* Banks & Sol. subsp. *strigosum*
 158. *Alyssum condensatum* Boiss. & Hausskn subsp. *flexibile*
 159. *Alyssum alyssoides* (L.) L.
 160. *Alyssum minus* (L.) Rothm var. *micranthum*
 161. *Draba haradjianii* Rech. End.
 162. *Drabopsis verna* C. Koch
 163. *Erophila verna* (L.) Chevall. subsp. *praecox*
 164. *Erophila verna* (L.) Chevall subsp. *verna*
 165. *Matthiola longipetala* (Vent) DC. subsp. *bicornis*

166. *Fibigia eriocarpa* (DC) Boiss.
 167. *Fibigia macrocarpa* (Boiss.) Boiss.
 168. *Arabis turrata* L.
 169. *Arabis caucasica* Willd. Subsp. *brevifolia* (DC.) Cullen
 170. *Arabis caucasica* Willd subsp. *caucasica*
 171. *Arabis sagittata* (Bertol) DC.
 172. *Arabis aucheri* Boiss.
 173. *Arabis turrata* L.
 174. *Turritis laxa* (Sibth ex SM.) Hayek
 175. *Turritis glabra* L.
 176. *Rorippa austriaca* (Crantz) Besser
 177. *Barbarea plantaginea* DC.
 178. *Cardamine graeca* L.
 179. *Cardamine hirsuta* L.
 180. *Cardamine impatiens* L. var. *pectinata*
 181. *Hesperis bicuspidate* (Willd) Poiret
 182. *Hesperis matronalis* L. subsp. *matronalis*
 183. *Hesperis aintabica* Post End.
 184. *Hesperis scabrida* Boiss.
 185. *Malcolmia crenulata* (DC.) Boiss.
 186. *Malcolmia africana* (L.) R. Br.
 187. *Erysimum tenellum* DC.
 188. *Erysimum cheiri* (L.) Crantz
 189. *Erysimum goniocaulon* Boiss.
 190. *Erysimum alpestre* End
 191. *Sisymbrium officinale* (L.) Scop
 192. *Sisymbrium altissimum* L.
 193. *Arabidopsis thaliana* (L.) Heynhold

Capparaceae

194. *Capparis spinosa* L. var. *spinosa*
 195. *Cleome ornithopodioides* L.

Resedaceae

196. *Reseda luteola* L.
 197. *Reseda orientalis* L.

Cistaceae

198. *Cistus salvifolius* L.
 199. *Cistus creticus* L.
 200. *Helianthemum nummularium* (L.) Miller subsp. *nummularium*
 201. *Helianthemum nummularium* (L.) Miller subsp. *tomentosum*
 202. *Helianthemum ledifolium* (L.) Miller var. *microcarpum*
 203. *Fumana arabica* (L.) Spach var. *arabica*
 204. *Fumana thymifolia* (L.) Verlot var. *thymifolia*
 205. *Fumana thymifolia* (L.) Verlot var. *viridis*
 206. *Fumana oligosperma* Boiss. et Kotschy

Violaceae

207. *Viola alba* Besser subsp. *dehnardtii*
 208. *Viola modesta* Fenzl
 209. *Viola parvula* Tineo
 210. *Viola suavis* Bieb.
 211. *Viola sieheana* Becker
 212. *Viola kitaibeliana* Roemer & Schultes
 213. *Viola heldreichiana* Boiss.

Polygalaceae

214. *Polygala supina* Schreb

215. *Polygala comosa* Schkuhr
216. *Polygala pruinosa* Boiss. subsp.
pruinosa

Portulacaceae

217. *Portulaca oleracea* L.

Caryophyllaceae

218. *Arenaria deflexa* Dec. subsp.
deflexa
219. *Arenaria cassia* Boiss.
220. *Arenaria tremula* Boiss.
221. *Arenaria leptoclados* (Reichb)
Guss.
222. *Arenaria serpyllifolia* L.
223. *Arenaria tremula* Boiss.
224. *Arenaria ledebouriana* var.
ledebouriana End.
225. *Arenaria pamphylica* Boiss &
Heldr subsp. *pamphylica* End.
226. *Minuartia juniperina* (L.) Marie
et Pettim
227. *Minuartia globulosa* (Lab.)
Schinz et Thell
228. *Minuartia intermedia* (Boiss.)
Hand.-Mazz
229. *Minuartia decipiens* (Fenzl)
Bornm subsp. *decipiens*
230. *Minuartia tchihatchewii* (Boiss.)
Hand.-Mazz End.
231. *Minuartia mesogitana* (Boiss.)
Hand.-Mazz. subsp. *mesogitana*
232. *Minuartia hybrida* (Vill)
Schischk subsp. *hybrida*
233. *Minuartia hirsuta* (Bieb.) Hand.-
Mazz subsp. *falcata*
234. *Minuartia juressi* (Wild ex
Schlect) Lacatia subsp. *asiatica*

235. *Minuartia mediterranea* (Ledeb)
K.Maly
236. *Moehringia trinervia* (L.) Clairv
237. *Stellaria media* (L.) Vill. subsp.
postii
238. *Cerastium anomalum* Waldst
& Kit
239. *Cerastium chlorifolium* Fisch &
Mey.
240. *Cerastium kotschyi* Boiss.
241. *Cerastium saccardoanum* Dirat
242. *Cerastium glomeratum* Thuill
243. *Cerastium perfoliatum* L.
244. *Cerastium brachypetalum* Pers
subsp. *roeseri*
245. *Cerastium pumilum* Curtis
246. *Cerastium gracile* Duf.
247. *Spergularia salina* J. Presl et C.
Presl
248. *Spergularia maritima* (All)
Chiov.
249. *Dianthus strictus* Banks et Sol
var. *strictus*
250. *Dianthus polycladus* Boiss.
251. *Dianthus zonatus* Fenzl var.
aristatus
252. *Dianthus zonatus* Fenzl var.
zonatus
253. *Dianthus calocephalus* Boiss.
254. *Dianthus elegans* D'urv var.
actinopetalus End.
255. *Dianthus elegans* D'urv var.
cous End.
256. *Dianthus orientalis* Adams
257. *Polycarpon tetraphyllum* (L.) L.
258. *Petrorhagia alpina* (Habl) Ball et
Heywood subsp. *alpina*
259. *Petrorhagia saxifrage* (L.) Link

260. *Petrorhagia velutina* (Guss.) Ball
& Heywood
261. *Gypsophila libanotica* Boiss.
262. *Velezia fasciculate* Boiss.
263. *Velezia rigida* L.
264. *Saponaria syriaca* Boiss. End.
265. *Saponaria viscosa* C.A. Meyer
266. *Ankyropetalum arsiusianum*
Kotschy ex Boiss. End.
267. *Ankyropetalum reuteri* Boiss &
Hausskn End.
268. *Vaccaria hispanica* (Mill.)
Rauschert var. *pyramidata*
269. *Vaccaria pyramidata* Medik var.
grandiflora
270. *Thurya capitata* Boiss. et Bal
End.
271. *Phryna ortegioides* End.
272. *Silene flavescens* Waldst. & Kit.
273. *Silene subconica* Friv.
274. *Silene colorata* Poirlet
275. *Silene italica* (L.) Pers
276. *Silene amana* Boiss. End.
277. *Silene viridiflora* L.
278. *Silene caramanica* Boiss. &
Heldr. End.
279. *Silene swertiifolia* Boiss.
280. *Silene haradjianii* Chowdh. End.
281. *Silene confertiflora* Chowdh.
282. *Silene conidae* L.
283. *Silene sclerophylla* End.
284. *Silene vulgaris* (Moench)
Garcker var. *vulgaris*
285. *Silene vulgaris* (Moench)
Garcker var. *commutata*
286. *Silene inclinata* Hub.-Mor. End.
287. *Silene compacta* Hub.-Mor.

288. *Silene alba* (Miller) Krause
subsp. *divaricata*
289. *Silene alba* (Miller) Krause
subsp. *ericalycina*
290. *Silene noctiflora* L.
291. *Silene rigidula* Sibth. & Sm.
292. *Silene kotschy* Boiss. var.
kotschy
293. *Silene kotschy* Boiss. var.
maritima
294. *Silene aegyptiaca* (L.) L. fil.
subsp. *aegyptiaca*
295. *Silene fuscata* Link
296. *Silene behen* L.
297. *Silene crassipes* Fenzl
298. *Silene papillosa* Boiss.
299. *Silene squamigera* Boiss. subsp.
vesiculifera
300. *Silene dichotoma* Ehrh. subsp.
sibthorpiana
301. *Silene odontopetala* Fenzl
302. *Silene pompeiopolitana* Gay ex
Boiss. End.
303. *Agrostemma githago* L.
304. *Agrostemma gracilis* L.
305. *Telephium imperati* L. subsp.
orientale
306. *Holesteum umbellatum* L. var.
umbellatum
- Illecebraceae**
307. *Paronychia argentea* Lam. var.
argentea
308. *Paronychia argentea* Lam. var.
scariosissima
309. *Paronychia kotschyana* Chaudh.
310. *Paronychia amani* Chaudhri
var. *amani* End.

311. *Paronychia cephalotes* (Bieb.)
Bess. subsp. *cephalotes* var.
recurvans
312. *Herniaria hirsuta* L.
313. *Herniaria saxatilis* Brumm.
314. *Scleranthus annuus* L. subsp.
verticillatus
315. *Phryna orthegioides* (Fisch. &
Mey.) Pax & Hoffm

Polygonaceae

316. *Polygonum amphibium* L.
317. *Polygonum setosum* Jacq.
318. *Polygonum pulchellum* Lois
319. *Polygonum convolvulus* L.
320. *Polygonum dumetorum* L.
321. *Polygonum persicaria* L.
322. *Polygonum aviculare* L.
323. *Polygonum polycnemoides* Jaub.
& Spach
324. *Polygonum arenarium* Waldst.
& Kit.
325. *Polygonum maritimum* L.
326. *Rumex tuberosus* L. subsp.
tuberosus
327. *Rumex amarus* Rech. End.
328. *Rumex nepalensis* Spreng.
329. *Rumex dentatus* L. subsp. *halacsyi*
330. *Rumex acetosella* L.
331. *Rumex angustifolius* Campd.
subsp. *angustifolius*
332. *Rumex conglomeratus* Murr.
333. *Rumex chalapensis* Mill.
334. *Rumex pulcher* L.

Amaranthaceae

335. *Amaranthus chlorostachys* Willd.
336. *Amaranthus lividus* L.

337. *Amaranthus blitoides* S. Wats.
338. *Amaranthus albus* L.
339. *Amaranthus retroflexus* L.

Chenopodiaceae

340. *Chenopodium murale* L.
341. *Chenopodium album* L. subsp.
album var. *album*
342. *Chenopodium foliosum* (Moench)
Aschers.
343. *Chenopodium vulvaria* L.
344. *Salsola ruthenica* Iljin
345. *Salsola kali* L.
346. *Salsola soda* L.
347. *Halimione portulacoides* (L.)
Allen
348. *Polycnemum arvense* L.
349. *Arthrocnemum macrostachyum*
(Morici.) K.Koch

Phytolaccaceae

350. *Phytolacca pruinosa* Fenzl
351. *Phytolacca americana* L.

Tamaricaceae

352. *Tamarix smyrnensis* Bunge

Hypericaceae

353. *Hypericum hircinum* L. subsp.
majus
354. *Hypericum androsaemum* L.
355. *Hypericum cardiophyllum* Boiss.
356. *Hypericum pallens* Banks & Sol.
357. *Hypericum russeggeri* (Fenzl)
R.Keller
358. *Hypericum amblysepalum*
Hochst.

359. *Hypericum olivieri* (Spach)
Boiss.
360. *Hypericum capitatum* Choisy
var. *uteum*
361. *Hypericum thymifolium* Banks
& Sol.
362. *Hypericum lanuginosum* Lam.
var. *lanuginosum*
363. *Hypericum lanuginosum* Lam.
var. *scabrellum*
364. *Hypericum montbretii* Spach
365. *Hypericum olympicum* L. subsp.
olympicum
366. *Hypericum origanifolium* Willd.
367. *Hypericum tetrapterum* Fries
368. *Hypericum perforatum* L.
369. *Hypericum triquetrifolium* Turra
370. *Hypericum confertum* Choisy
subsp. *stenobotrys*

Malvaceae

371. *Malva sylvestris* L.
372. *Malva parviflora* L.
373. *Malva neglecta* Wallr.
374. *Malvella sherardiana* (L.) Jaub.
Sc Spach
375. *Lavatera cretica* L.
376. *Lavatera punctata* All.
377. *Alcea striata* (DC.) Alef. subsp.
rufescens
378. *Alcea rematiflora* (Boiss. &
Heldr.) Alef.
379. *Alcea setosa* (Boiss.) Alef.
380. *Alcea digitata* (Boiss) Alef.
381. *Alcea rosea* L.
382. *Alcea apterocarpa* (Fenzl) Boiss.
End.
383. *Althaea cannabina* L.

384. *Althaea hirsuta* L.
385. *Althaea officinalis* L.
386. *Abutilon theophrastii* Medik.

Tiliaceae

387. *Tilia argentea* Desf. ex DC.

Linaceae

388. *Linum corymbulosum* Reichb.
389. *Linum trigynum* L.
390. *Linum pubescens* Banks & Sol.
subsp. *pubescens*
391. *Linum aroanium* Boiss. & Orph.
392. *Linum strictum* L. var. *spicatum*
393. *Linum nodiflorum* L.
394. *Linum bienne* Miller
395. *Linum mucronatum* Bertol
subsp. *orientale*

Geraniaceae

396. *Geranium purpureum* Vill.
397. *Geranium robertianum* L.
398. *Geranium rotundifolium* L.
399. *Geranium columbinum* L.
400. *Geranium tuberosum* L. subsp.
tuberosum
401. *Geranium libanoticum* Schenk
402. *Geranium asphodeloides* Burm.
403. *Geranium libani* Davis
404. *Geranium molle* L. subsp. *molle*
405. *Geranium dissectum* L.
406. *Geranium lucidum* L.
407. *Erodium moschatum* (L.)
L'Herit.
408. *Erodium gruinum* (L.) L'Herit
409. *Erodium botrys* (Cav.) Bertol.
410. *Erodium ciconium* (L.) L'Herit.
411. *Erodium malacoides* (L.) L'Herit.

412. *Erodium moschatum* (L.) L'Herit
413. *Erodium cedrorum* Schott &
Kotschy subsp. *cedrorum*
414. *Erodium amanum* Boiss. &
Kotschy End.
415. *Erodium cicutarium* (L.) L'Herit.
Subsp. *cutarium*
416. *Erodium acaule* (L.) Becherer
& Thell
417. *Pelargonium endlicherianum*
Fenzl

Oxalidaceae

418. *Oxalis corniculata* L.
419. *Oxalis pes-caprae* L.

Zygophyllaceae

420. *Zygophyllum fabago* L.
421. *Zygophyllum album* L.
422. *Tribulus terrestris* L.

Rutaceae

423. *Ruta chalepensis* L.
424. *Haplophyllum suaveolens* (DC.)
G. Don var. *glabrum* End.
425. *Haplophyllum myrtifolium* Boiss.
End.
426. *Dictamnus albus* L.

Aceraceae

427. *Acer monspessulanum* L. subsp.
microphyllum
428. *Acer platanoides* L.
429. *Acer campestre* L. subsp.
leiocarpa
430. *Acer campestre* L. subsp.
tauricum
431. *Acer hyrcanum* Fisch. & Mey.
subsp. *tauricum*

Staphylaceae

432. *Staphylea pinnata* L.

Meliaceae

433. *Melia azedarach* L.

Vitaceae

434. *Vitis sylvestris* L.

435. *Ampelopsis orientale* (Lam.)
Planchon

Rhamnaceae

436. *Paliurus spina-christi* Miller

437. *Zizyphus jujuba* Miller.

438. *Rhamnus libanoticus* Boiss.

439. *Rhamnus alaternus* L.

440. *Rhamnus oleoides* L. subsp.
graecus

441. *Rhamnus punctatus* Boiss. var.
angustifolius

442. *Rhamnus pichleri* Schneider &
Bornm. ex Bornm

Aquifoliaceae

443. *Ilex colchica* Poj.

Anacardiaceae

444. *Pistacia lentiscus* L.

445. *Pistacia terebinthus* L. subsp.
palaestina

446. *Cotinus coggyria* Scop.

447. *Rhus coriaria* L.

Celastraceae

448. *Euonymus latifolius* (L.) Miller
subsp. *latifolius*

449. *Euonymus europeus* L.

Fabaceae

450. *Ceratonia siliqua* L.

451. *Cercis siliquastrum* L. subsp.
hebecarpa

452. *Prosopis farcta* (Banks & Sol.)
Macbride

453. *Sophora jaubertii* Spach

454. *Sophora alopecurides* L. var.
alopecurides

455. *Anagyris foetida* L.

456. *Robinia pseudoacacia* L.

457. *Chamaecytisus hirsutus* (L.) Link

458. *Chamaecytisus drepanolobus*
(Boiss) Rothm. End.

459. *Chamaecytisus cassius* (Boiss.)
Rothm.

460. *Gonocytisus pterocladus* (Boiss.)
Spach

461. *Gonocytisus angulatus* (L.) Spach

462. *Genista lydia* Boiss. var. *lydia*

463. *Genista lydia* Boiss. var.
antiochia

464. *Genista libanotica* Boiss.

465. *Genista anatolica* Boiss.

466. *Genista acanthoclada* DC.

467. *Spartium junceum* L.

468. *Calicotome villosa* (Poir.) Link

469. *Lupinus angustifolius* L. subsp.
angustifolius

470. *Lupinus varius* L.

471. *Lupinus albus* L. subsp. *albus*

472. *Lupinus hispanicus* L.

473. *Adenocarpus complicates* (L.)
Gay

474. *Colutea cilicica* Boiss & Bal.

475. *Colutea istria* Miller

476. *Astragalus sesameus* Sibth. &
Sm.

477. *Astragalus echinatus* Murray

478. *Astragalus suberosus* Banks &
Sol. subsp. *ancyleus* End.

479. *Astragalus cretaceus* Boiss &
Kotschy

480. *Astragalus christianus* L.

481. *Astragalus lanigerus* Desf.

482. *Astragalus angustiflorus* C. Koch
subsp. *amanus* End.

483. *Astragalus leporinus* Boiss. var.
hirsutus End.

484. *Astragalus plumosus* Willd. var.
akardaghicus End.

485. *Astragalus thiebautii* Eig. End.

486. *Astragalus commagenicus*
(Hand.-Mazz.) Širj. End.

487. *Astragalus antiochianus* Post
End.

488. *Astragalus bombycalyx* Eig. End.

489. *Astragalus ekimii* Zarre &
H.Duman End.

490. *Astragalus cuspidatus* Eig.
End.

491. *Astragalus cephalotes* Banks &
Sol. var. *brevicalyx* End.

492. *Astragalus delbesii* Eig.

493. *Astragalus oocephalus* Boiss.
subsp. *oocephalus*

494. *Astragalus schizopterus* Boiss.
End.

495. *Astragalus glycyphyllos* L.
subsp. *glycyphylloides*

496. *Astragalus hamosus* L.

497. *Astragalus macrourus* Fisch. &
Mey.

498. *Astragalus depressus* L.

499. *Astragalus russelii* Banks & Sol

500. *Astragalus subuliferus* Boiss. ex
Bunge End.

501. *Astragalus campylosema* Boiss. subsp. *campylosema* End.
 502. *Astragalus densifolius* End.
 503. *Glycyrrhiza glabra* L. var. *glandulifera*
 504. *Glycyrrhiza echinata* L.
 505. *Glycyrrhiza flavescens* Boiss.
 506. *Psoralea bituminosa* L.
 507. *Cicer floribundum* Fenzl. End.
 508. *Cicer bijugum* Rech. fil.
 509. *Vicia crocea* (Desf.) B. Fedtsch.
 510. *Vicia cassubica* L.
 511. *Vicia villosa* Roth. subsp. *villosa*
 512. *Vicia villosa* Roth. subsp. *eriocarpa*
 513. *Vicia cassia* Boiss.
 514. *Vicia palaestina* Boiss.
 515. *Vicia cypria* Kotschy ex Unger et Kotschy
 516. *Vicia tetrasperma* (L.) Schreb.
 517. *Vicia hirsuta* (L.)S.F. Gray
 518. *Vicia articulata* Hornem.
 519. *Vicia lunata* (Boiss. & Bal.) Boiss. var. *grandiflora*
 520. *Vicia galeata* Boiss.
 521. *Vicia peregrine* L.
 522. *Vicia michauxii* Sprengel var. *stenophylla*
 523. *Vicia sericocarpa* Fenzl var. *sericocarpa*
 524. *Vicia hybrida* L.
 525. *Vicia grandiflora* (Grossh.) Vass var. *grandiflora*
 526. *Vicia narbonensis* L. var. *serratifolia*
 527. *Vicia narbonensis* L. var. *narbonensis*
 528. *Vicia galilaea* Plitm. & Zoh.
 529. *Vicia lutea* L. var. *hirta*
 530. *Vicia canescens* Willd. subsp. *canescens*
 531. *Vicia aintabensis* Boiss. & Hausskn. End.
 532. *Vicia hirsuta* (L.)S.F. Gray
 533. *Lens nigricans* (Bieb.) Godr.
 534. *Lens odemensis* Ladizinsky
 535. *Lens ervoides* (Brign.) Grande
 536. *Lens culinaris* Medik
 537. *Lathyrus libani* Fritsch
 538. *Lathyrus niger* (L.) Bernh. subsp. *niger*
 539. *Lathyrus brachypterus* Čel. var. *brachypterus* End.
 540. *Lathyrus spathulatus* Čel.
 541. *Lathyrus elongates* (Bornm.) Širj. End
 542. *Lathyrus laxiflorus* (Desf.) O. Kuntze subsp. *laxiflorus* End.
 543. *Lathyrus laxiflorus* (Desf.) O. Kuntze subsp. *angustifolius*
 544. *Lathyrus sphaericus* Retz.
 545. *Lathyrus setifolius* L.
 546. *Lathyrus cassius* Boiss.
 547. *Lathyrus gorgoni* Parl. var. *gorgoni*
 548. *Lathyrus pseudo-cicera* Pamp.
 549. *Lathyrus blepharicarpus* Boiss.
 550. *Lathyrus marmoratus* Boiss. & Bl.
 551. *Lathyrus aphaca* L. var. *biflorus*
 552. *Lathyrus aphaca* L. var. *modestus*
 553. *Lathyrus stenolobus* Boiss. End.
 554. *Lathyrus annuus* L.
 555. *Lathyrus vinealis* Boiss. & Noë
 556. *Pisum sativum* L. subsp. *sativum* var. *arvense*
 557. *Pisum sativum* L. subsp. *elatius* var. *elatius*
 558. *Pisum sativum* L. *elatus* var. *brevipedunculatum*
 559. *Pisum fulvum* Sibth. & Sm
 560. *Ononis viscosa* L. subsp. *breviflora*
 561. *Ononis pusilla* L.
 562. *Ononis phyllocephala* Boiss.
 563. *Ononis mitissima* L.
 564. *Ononis reclinata* L.
 565. *Ononis spinosa* L. subsp. *leiosperma*
 566. *Trifolium boissieri* Guss. ex Boiss.
 567. *Trifolium erubescens* Fenzl
 568. *Trifolium campestre* Schreb
 569. *Trifolium patens* Schreb.
 570. *Trifolium spumosum* L.
 571. *Trifolium aintabense* Boiss. & Hausskn. End.
 572. *Trifolium argutum* Sol.
 573. *Trifolium physodes* Stev ex Bieb. var. *physodes*
 574. *Trifolium tomentosum* L.
 575. *Trifolium bullatum* Boiss. & Hausskn.
 576. *Trifolium glanduliferum* Boiss. var. *nervulosum*
 577. *Trifolium caucasicum* Tausch
 578. *Trifolium davisii* Hossain End.
 579. *Trifolium stellatum* L. var. *stellatum*
 580. *Trifolium cherleri* L.
 581. *Trifolium arvense* L. var. *arvense*
 582. *Trifolium tenuifolium* Ten.
 583. *Trifolium scabrum* L.
 584. *Trifolium lucanicum* Gasp.

585. *Trifolium lappaceum* L.
586. *Trifolium purpureum* Lois. var. *laxiusculum*
587. *Trifolium dasyurum* C. Presl
588. *Trifolium constantinopolitanum* Ser.
589. *Trifolium echinatum* Bieb.
590. *Trifolium clypeatum* L.
591. *Trifolium repens* L. var. *repens*
592. *Trifolium speciosum* Willd.
593. *Trifolium scutatum* Boiss.
594. *Trifolium globosum* L.
595. *Trifolium angustifolium* L. var. *intermedium*
596. *Trifolium lappaceum* L.
597. *Trifolium fragiferum* L. var. *pulchellum*
598. *Trifolium physodes* Stev. ex Bieb. var. *physodes*
599. *Trifolium physodes* Stev. ex Bieb. var. *psilocalyx*
600. *Trifolium pilulare* Boiss.
601. *Trifolium hybridum* L.
602. *Trifolium pratense* L. var. *pratense*
603. *Trifolium clusii* Godr. & Gren.
604. *Trifolium pannonicum* Jacq. subsp. *elongatum*
605. *Trigonella spinosa* L.
606. *Trigonella coelesyriaca* Boiss.
607. *Trigonella kotschyi* Fenzl End.
608. *Trigonella filipes* Boiss.
609. *Trigonella strangulata* Boiss.
610. *Trigonella cephalotes* Pall End.
611. *Trigonella gladiata* Stev.
612. *Trigonella macrorrhyncha* Boiss. End.
613. *Trigonella cassia* Boiss. End.
614. *Trigonella monspeliaca* L.
615. *Trigonella spicata* Sibth. & Sm.
616. *Trigonella spruneriana* Boiss. var.
sibthorpii
617. *Medicago sativa* L. subsp. *sativa*
618. *Medicago falcata* L.
619. *Medicago radiata* L.
620. *Medicago scutellata* (L.) Miller
621. *Medicago noeana* Boiss.
622. *Medicago blanchiana* Boiss. var. *blanchiana*
623. *Medicago rotata* Boiss. var. *rotata*
624. *Medicago rotata* Boiss. var. *eliezeri*
625. *Medicago coronata* L.
626. *Medicago minima* (L.) Bart. var. *minima*
627. *Medicago polymorpha* L. var. *polymorpha*
628. *Medicago polymorpha* L. var. *vulgaris*
629. *Medicago arabica* (L.) Huds.
630. *Medicago truncatula* Gaertn. var. *longicauleata*
631. *Medicago turbinata* (L.) All. var. *chiotica*
632. *Medicago murex* Willd. var. *murex*
633. *Medicago granadensis* Willd.
634. *Medicago orbicularis* (L.) Bart.
635. *Medicago intertexta* (L.) Miller var. *ciliaris*
636. *Medicago littoralis* Rohde ex Lois. var. *littoralis*
637. *Medicago marina* L.
638. *Medicago lupulina* L.
639. *Medicago rigidula* (L.) All.
640. *Cytisopsis dorycnifolia* Jaub & Spach subsp. *dorycnifolia*
641. *Dorycnium hirsutum* (L.) Ser.
642. *Dorycnium graecum* (L.) Ser.
643. *Dorycnium pentaphyllum* Scop. subsp. *hausknechtii* End.
644. *Dorycnium amani* Zohary End.
645. *Lotus edulis* L.
646. *Lotus collinus* (Boiss.) Heldr.
647. *Lotus cytisoides* L.
648. *Lotus peregrinus* L. var. *peregrinus*
649. *Lotus ornithopodioides* L.
650. *Lotus angustissimus* L.
651. *Lotus palustris* Willd.
652. *Lotus corniculatus* L. var. *tenuifolius*
653. *Lotus corniculatus* L. var. *corniculatus*
654. *Tetragonolobus purpureus* Moench
655. *Tetragonolobus conjugatus* (L.) Link
656. *Anthyllis vulneraria* L. subsp. *hispidissima*
657. *Anthyllis tetraphylla* L.
658. *Securigera securidaca* (L.) Degen & Dorf.
659. *Coronilla emerus* L. subsp. *emeroides*
660. *Coronilla scorpioides*
661. *Coronilla coronata* L.
662. *Coronilla cretica* L.
663. *Coronilla parviflora* Willd.
664. *Coronilla grandiflora* Boiss. End.
665. *Coronilla varia* L. subsp. *libanotica*

666. *Ornithopus compressus* L.
 667. *Hammatolobium lotoides* Fenzl
 668. *Scorpiurus muricatus* L. var. *subvillosus*
 669. *Hedysarum spinosissimum* L.
 670. *Hedysarum syriacum* Boiss.
 671. *Hedysarum pogonocarpum* L. End.
 672. *Onobrychis caput-galli* (L.) Lam.
 673. *Onobrychis aequidentata* (Sibth. & Sm.) d'Urv.
 674. *Onobrychis crista-galli* (L.) Lam.
 675. *Onobrychis gracilis* Besser
 676. *Onobrychis montana* DC. subsp. *cadmea*
 677. *Onobrychis galegifolia* Boiss.
 678. *Alhagi mannifera* Desv.
 679. *Arachis hypogaea* L.
 680. *Hymenocarpus circinnatus* (L.) Savi
 681. *Melilotus alba* Desr.
 682. *Melilotus indica* (L.) All.
 683. *Melilotus messanensis* (L.) All.
 684. *Acacia nilotica* (L.) Willd ex Del.
- Rosaceae**
 685. *Laurocerasus officinalis* Roemer
 686. *Prunus divaricata* Ledeb. subsp. *ursine*
 687. *Prunus spinosa* L. subsp. *dasyphylla*
 688. *Prunus amygdalus* L.
 689. *Cerasus prostrata* (Lab.) Ser. var. *prostrata*
 690. *Cerasus mahaleb* (L.) Miller var. *mahaleb*
 691. *Amygdalus communis* L.
 692. *Rubus sanctus* Schreber
 693. *Rubus discolor* Weihe & Nees
 694. *Rubus canescens* DC. var. *canescens*
 695. *Rubus canescens* DC. var. *glabratus*
 696. *Rubus hirtus* Waldst. & Kit.
 697. *Potentilla kotschyana* Fenzl
 698. *Potentilla libanotica* Boiss.
 699. *Potentilla micrantha* Ramond ex DC.
 700. *Potentilla aucheriana* Th. Wolf
 701. *Potentilla calycina* Boiss. & Bal. End.
 702. *Potentilla speciosa* Willd. var. *discolor*
 703. *Potentilla crantzii* (Crantz) G.Beck ex Fritsch
 704. *Potentilla lazica* Boiss. & Bal.
 705. *Fragaria vesca* L.
 706. *Sanguisorba minor* Scop. subsp. *magnolia*
 707. *Sanguisorba minor* Scop. subsp. *lasiocarpa*
 708. *Sanguisorba minor* Scop. subsp. *muricata*
 709. *Alchemilla sciadiophylla* Rothm. End.
 710. *Alchemilla buseriana* Rothm. End.
 711. *Rosa phoenicia* Boiss.
 712. *Rosa tomentosa* Smith
 713. *Rosa pulverulenta* Bieb.
 714. *Rosa canina* L.
 715. *Cotoneaster nummularia* Fisch. & Mey.
 716. *Pyracantha coccinea* Roemer.
 717. *Crataegus aronia* (L.) Bosc. ex DC. var. *aronia*
 718. *Crataegus aronia* (L.) Bosc. ex DC. var. *minuta* End.
 719. *Crataegus atosanguinea* Pojark.
 720. *Crataegus orientalis* Pallas ex Bieb. var. *orientalis*
 721. *Crataegus monogyna* Jacq
 722. *Sorbus domestica* L.
 723. *Sorbus kusnetzovii* Zinserl.
 724. *Sorbus umbellata* (Desf.) Fritsch var. *cretica*
 725. *Sorbus torminalis* (L.) Crantz var. *torminalis*
 726. *Sorbus torminalis* (L.) Crantz var. *pinnatifida*
 727. *Eriolobus trilobatus* (Poirot) Roemer var. *trilobatus*
 728. *Malus sylvestris* Miller subsp. *orientalis*
 729. *Geum urbanum* L.
 730. *Amelanchier rotundifolia* (Lam.) Dum.-Courset subsp. *rotundifolia*
 731. *Aphanes arvensis* L.
- Myrtaceae**
 732. *Myrtus communis* L. subsp. *communis*
 733. *Eucalyptus camaldulensis* Dehnh.
- Lythraceae**
 734. *Lythrum hyssopifolia* L.
 735. *Lythrum junceum* Banks & Sol.
 736. *Lythrum salicaria* L.
- Onagraceae**
 737. *Ludwigia stolonifera* (Guill. & Perr.) P.H. Raven
 738. *Epilobium angustifolium* L.

739. *Epilobium hirsutum* L.
 740. *Epilobium parviflorum* Schreber
 741. *Epilobium montanum* L.
 742. *Epilobium tetragonum* L. subsp.
tetragonum
 743. *Epilobium tetragonum* L. subsp.
tournefortii
 744. *Epilobium obscurum* Schreber
 745. *Epilobium lanceolatum* Seb. &
 Mauri

Haloragidaceae

746. *Myriophyllum spicatum* L.

Callitrichaceae

747. *Callitriche lenisulca* Clavaud
 748. *Callitriche palustris* L.

Cucurbitaceae

749. *Ecballium elaterium* A. Rich
 750. *Bryonia multiflora* Boiss. &
 Heldr.
 751. *Bryonia cretica* L.

Cactaceae

752. *Opuntia ficus-indica* (L.) Miller

Crassulaceae

753. *Umbilicus erectus* DC.
 754. *Umbilicus horizontalis* (Guss.)
 DC. var. *intermedius*
 755. *Rosularia globulariifolia* (Fenzl)
 Berger End.
 756. *Rosularia libanotica* (Lab.)
 Muirhead
 757. *Rosularia sempervivum* (M. Bieb)
 Berger subsp. *amanensis* End.

758. *Rosularia sempervivum* (M. Bieb)
 Berger subsp. *glaucophylla* End.
 759. *Rosularia sempervivum* (M. Bieb)
 Berger subsp. *libanotica*
 760. *Rosularia sempervivum* (M. Bieb)
 Berger subsp. *pestalozzae*
 761. *Sedum sediforme* (Jacq.) Pau
 762. *Sedum steudelii* Boiss.
 763. *Sedum pallidum* Bieb. var.
pallidum
 764. *Sedum cepaea* L.
 765. *Sedum hispanicum* L. var.
hispanicum
 766. *Sedum sempervivoides* Bieb.

Saxifragaceae

767. *Saxifraga tridactylites* L.
 768. *Saxifraga cymbalaria* L. var.
cymbalaria
 769. *Saxifraga hederacea* L. var.
hederacea
 770. *Saxifraga hederacea* L. var.
libanotica

Apiaceae

771. *Crithmum maritimum* L.
 772. *Scandix balance* Reuter ex Boiss.
 773. *Scandix pectin-veneris* L.
 774. *Scandix iberica* Bieb.
 775. *Artemisia squamata* L.
 776. *Sanicula europaea* L.
 777. *Eryngium falcatum* Delar
 778. *Eryngium glomeratum* Lam.
 779. *Eryngium campestre* L. var. *virens*
 780. *Eryngium creticum* Lam.
 781. *Eryngium giganteum* Bieb.
 782. *Eryngium maritimum* L.
 783. *Grammosciadium daucoides* DC.

784. *Lagoecia cuminoides* L.
 785. *Myrrhoides nodosa* (L.) Cannon
 786. *Chaerophyllum libanoticum* Boiss
 & Kotschy
 787. *Anthriscus lamprocarpa* Boiss.
 788. *Anthriscus caucalis* Bieb.
 789. *Anthriscus sylvestris* (L.) Hoffm.
 790. *Coriandrum sativum* L.
 791. *Scaligeria hermonis* Post.
 792. *Smyrniium olusatrum* L.
 793. *Smyrniium connatum* Boiss. &
 Kotschy
 794. *Smyrniium creticum* Miller
 795. *Smyrniopsis cachroides* Boiss.
 796. *Bunium paucifolium* DC. var.
junceum
 797. *Bunium ferulaceum* Sm.
 798. *Pimpinella cretica* Poiret var.
cretica
 799. *Pimpinella peregrine* L.
 800. *Pimpinella isaurica* Matthews
 801. *Pimpinella kotschyana* Boiss.
 802. *Pimpinella corymbosa* Boiss.
 803. *Pimpinella anthriscoides* Boiss.
 var. *anthriscoides*
 804. *Berula erecta* (Huds.) Coville
 805. *Seseli campestre* Besser
 806. *Oenanthe silaifolia* Bieb.
 807. *Oenanthe prolifera* L.
 808. *Oenanthe aquatica* (L.) Poiret
 809. *Foeniculum vulgare* Miller
 810. *Kundmannia syriaca* Boiss. End.
 811. *Physospermum cornubiense* (L.)
 DC.
 812. *Prangos scabrifolia* Post &
 Beauv. End.
 813. *Heptaptera anisoptera* (DC.)
 Tutin

814. *Hippomarathrum microcarpum* (Bieb.) Fedtsch.
 815. *Bupleurum lophocarpum* End.
 816. *Bupleurum intermedium* Poiret
 817. *Bupleurum nodiflorum* Sm.
 818. *Bupleurum orientale* Snogerup
 819. *Bupleurum papillosum* DC.
 820. *Bupleurum pauciradiatum* Fenzl End.
 821. *Bupleurum boissieri* Post.
 822. *Bupleurum dichotomum* Boiss.
 823. *Bupleurum eginense* (Wolff) Snogerup End.
 824. *Bupleurum libanoticum* Boiss. & Bl.
 825. *Bupleurum zoharii* Snogerup End.
 826. *Bupleurum rotundifolium* L.
 827. *Bupleurum falcatum* L. subsp. *cernuum*
 828. *Cnidium silaifolium* (Jacq) Simonkai subsp. *orientale* (Boiss.) Tutin
 829. *Apium graveolens* L.
 830. *Myrrhoides nodosa* Heister ex Fabr.
 831. *Orlaya daucoides* (L.) Greuter
 832. *Ammi majus* L.
 833. *Peucedanum ruthenicum* Bieb.
 834. *Falcaria vulgaris* Bernh.
 835. *Falcaria falcarioides* (Bornm & Wolf) Wolf
 836. *Angelica sylvestris* L. var. *sylvestris*
 837. *Johrenia porteri* Post ex Boiss.
 838. *Johrenia dichotoma* Boiss. subsp. *dichotoma*
 839. *Cymbocarpum amanum* Rech. fil. End.
 840. *Ferula hermonis* Boiss.
 841. *Ferula amanicola* End.
 842. *Ferula elaeochytris* Korovin
 843. *Ferula coskunii* H.Duman & M. Sağıroğlu End.
 844. *Ferulago autumnalis* Thieb.
 845. *Ferulago cassia* Boiss.
 846. *Ferulago syriaca* Boiss.
 847. *Ferulago trachycarpa* Boiss.
 848. *Ferulago antiochia* Saya & Miski End.
 849. *Heracleum humile* Sm.
 850. *Tordylium apulum* L.
 851. *Tordylium hasselquistiae* DC.
 852. *Tordylium syriacum* L.
 853. *Lisaea heterocarpa* (DC.) Boiss.
 854. *Ainsworthia trachycarpa* Boiss.
 855. *Malabaila secacul* Banks & Sol.
 856. *Glaucosciadium cordifolium* (Boiss.) Bunt & Davis
 857. *Laserpitium glaucum* Post
 858. *Laser trilobum* (L.) Borkh.
 859. *Torilis nodosa* (L.) Gaertner
 860. *Torilis arvensis* (Huds) Link subsp. *neglecta*
 861. *Torilis arvensis* (Huds) Link subsp. *elongate*
 862. *Torilis arvensis* (Huds) Link subsp. *purpurea*
 863. *Torilis leptophylla* (L.) Reichb.
 864. *Torilis japonica* (Houtt.) DC.
 865. *Torilis tenella* (Delile) Reichb.
 866. *Turgeniopsis foeniculacea* (Fenzl) Boiss.
 867. *Turgenia latifolia* (L.) Hoffm.
 868. *Orlaya daucoides* (L.) Greuter
 869. *Daucus carota* L.
 870. *Daucus broteri* Ten
 871. *Lecokia cretica* (Lam.) DC.
- Araliaceae**
 872. *Hedera helix* L.
- Cornaceae**
 873. *Cornus sanguinea* L. subsp. *cilicica*
 874. *Cornus mas* L.
- Caprifoliaceae**
 875. *Sambucus ebulus* L.
 876. *Sambucus nigra* L.
 877. *Lonicera caucasica* Pallas subsp. *orientalis* End.
 878. *Lonicera etrusca* Santi var. *hispidula*
 879. *Lonicera xylosteum* L.
- Valerianaceae**
 880. *Valerianella carinata* Lois.
 881. *Valerianella obtusiloba* Boiss.
 882. *Valerianella dentate* (L.) Poll.
 883. *Valerianella vesicaria* (L.) Moench
 884. *Valerianella muricata* (Stev.) Baxt.
 885. *Valeriana officinalis* L.
 886. *Valeriana alliariiflo* Adams
 887. *Centranthus longiflorus* Stev.
- Dipsacaceae**
 888. *Dipsacus laciniatus* L.
 889. *Cephalaria syriaca* (L.) Schracser
 890. *Cephalaria taurica* Szabö
 891. *Cephalaria aristata* C. Koch
 892. *Cephalaria amana* Rech. fil. End

893. *Knautia integrifolia* (L.) Bert. var. *integrifolia*
 894. *Knautia integrifolia* (L.) Bert. var. *bidens*
 895. *Scabiosa columbaria* L. subsp. *columbaria* var. *intermedia*
 896. *Scabiosa columbaria* L. subsp. *ochroleuca* var. *webbiana*
 897. *Scabiosa kurdica* Post. End.
 898. *Scabiosa prolifera* L.
 899. *Scabiosa velenovskiana* Bobrov
 900. *Pterocephalus shepardii* Post & Bauverd End.
 901. *Pterocephalus brevis* Coulter
 902. *Pterocephalus plumosus* (L.) Coulter
- Asteraceae**
 903. *Xanthium spinosum* L.
 904. *Eclipta prostrata* (L.) L.
 905. *Ambrosia maritime* L.
 906. *Pallenis spinosa* (L.) Cass.
 907. *Inula salicina* L.
 908. *Inula graveolens* (L.) Desf.
 909. *Inula viscosa* (L.) Aiton
 910. *Inula anatolica* Boiss.
 911. *Inula vulgaris* (Lam.) Trevisan
 912. *Inula discoidea* Boiss.
 913. *Inula heterolepis* Boiss.
 914. *Pulicaria dysenterica* (L.) Cass.
 915. *Petasites hybridus* (L.) Geartner, Mey. & Scherb.
 916. *Carpesium abrotanoides* L.
 917. *Carpesium cernuum* L.
 918. *Phagnalon rupestre* (L.) DC.
 919. *Phagnalon graecum* Boiss.
 920. *Helichrysum sanguineum* (L.) Kostel.
 921. *Helichrysum stoechas* (L.) Moench
 922. *Helichrysum plicatum* DC. Subsp. *plicatum*
 923. *Helichrysum plicatum* DC. Subsp. *polyphyllum*
 924. *Helichrysum arenarium* DC. subsp. *aucheri* End.
 925. *Filago pyramidata* L.
 926. *Filago ericephalus* Guss.
 927. *Calendula arvensis* L.
 928. *Logfia gallica* (L.) Cosson & Germ.
 929. *Evax pygmaea* (L.) Brot.
 930. *Cymbolaena griffithii* (A. Gray) Wa
 931. *Micropus supinus* L.
 932. *Solidago virgaurea* L. subsp. *virgaurea*
 933. *Solidago virgaurea* L. subsp. *alpestris*
 934. *Aster squamatus* (Sprengel) Hieron
 935. *Erigeron acer* L. subsp. *acer*
 936. *Conyza canadensis* (L.) Cronquist
 937. *Conyza bonariensis* (L.) Cronquist
 938. *Bellis perennis* L.
 939. *Bellis annua* L.
 940. *Bellis sylvestris* L.
 941. *Senecio farfarifolius* Boiss. & Kotschy End.
 942. *Senecio vernalis* Waldst. & Kit.
 943. *Senecio vulgaris* L.
 944. *Calendula suffruticosa* Vahl
 945. *Eupatorium cannabinum* L.
 946. *Stachelina lobelia* DC.
 947. *Anthemis cretica* (L.) Nym. Subsp. *cassia*
 948. *Anthemis kotschyana* Boiss. var. *kotschyana*
 949. *Anthemis kotschyana* Boiss. var. *poecilolepis*
 950. *Anthemis tricornis* Eig End.
 951. *Anthemis pseudocotula* Boiss
 952. *Anthemis coelopoda* Boiss. var. *longiloba*
 953. *Anthemis coelopoda* Boiss. var. *bourgaei*
 954. *Anthemis palestina* Reuter
 955. *Anthemis haussknechtii* Boiss & Reuter
 956. *Anthemis halophila* Boiss. & Bala End.
 957. *Anthemis cotula* L.
 958. *Anthemis melanolepis* Boiss.
 959. *Anthemis tinctoria* L. var. *discoidea* (All.) DC.
 960. *Anthemis tinctoria* L. var. *virens* End.
 961. *Anthemis arenicola* Boiss. var. *arenicola* End.
 962. *Carpesium cernuum* L.
 963. *Anacyclus clavatus* (Desf.) Pers.
 964. *Anacyclus nigellifolius* Boiss. subsp. *nigellifolius*
 965. *Leucocyclus formosus* Boiss. subsp. *amanicus* End.
 966. *Achillea grandiflora* Friv.
 967. *Achillea coarctata* Poir.
 968. *Achillea gonioccephala* Boiss & Bal. End
 969. *Chrysanthemum segetum* L.
 970. *Chrysanthemum coronarium* L.

971. *Arctium minus* (Hill.) Bernh subsp. *pubens*
 972. *Arctium tomentosum* Miller
 973. *Arctium lappa* L.
 974. *Leucanthemum myconis* (L.) Giraud
 975. *Tanacetum ciliacicum* (Boiss.) Grierson
 976. *Tanacetum poteriifolium* (Ledeb.) Grierson
 977. *Tanacetum densum* (Lab.) Schultz Bip. subsp. *amani* End.
 978. *Tanacetum aucheri* DC.
 979. *Tanacetum depauperatum* (Post) Grierson End.
 980. *Tripleurospermum tenuifolium* (Kit.) Freyn
 981. *Tripleurospermum oreades* (Boiss.) Rech.
 982. *Matricaria macrotis* Rech. fil.
 983. *Artemisia annua* L.
 984. *Artemisia arborescens* L.
 985. *Artemisia absinthium* L.
 986. *Gundelia tournefortii* var. *tournefortii*
 987. *Onopordum polycephalum*
 988. *Onopordum acanthium* L.
 989. *Onopordum carduchorum*
 990. *Silybum marianum* (L.) Gaertner
 991. *Cirsium amani* Post.
 992. *Cirsium cassium* Davis & Parris
 993. *Cirsium vulgare* (Savi) Ten.
 994. *Cirsium canum* (L.) All.
 995. *Cirsium creticum* (Lam.) d'Urv. subsp. *gaillardotii*
 996. *Cirsium leuconeurum* Boiss. & Hausskn.
 997. *Cirsium arvense* (L.) Scop. subsp. *arvense*
 998. *Picnoman acarna* (L.) Cass.
 999. *Ptilostemon diacantha* (lab.) Greuter subsp. *turcicus*
 1000. *Ptilostemon chamaepeuce* (L.) Less.
 1001. *Notobasis syriaca* (L.) Cass.
 1002. *Carduus amanus* Rech. fil. End.
 1003. *Carduus argentatus* L.
 1004. *Carduus acicularis* Bertol.
 1005. *Carduus nutans* L. subsp. *nutans*
 1006. *Carduus pycnocephalus* L. subsp. *breviphyllarius*
 1007. *Carduus pycnocephalus* L. subsp. *albidus*
 1008. *Tyrinnus leucographus* (L.) Cass.
 1009. *Myopordon thiebautii* (Genty) Wagenitz
 1010. *Serratula cerinthifolia* (Sm.) Boiss.
 1011. *Serratula kurdica* Post
 1012. *Serratula oligocephala* DC. End.
 1013. *Centaurea aggregate* Fisch. & Mey. ex D C. subsp. *aggregate*
 1014. *Centaurea cassia* Boiss.
 1015. *Centaurea lycopifolia* Boiss. & Kotschy End.
 1016. *Centaurea cheirolopha* (Fenzl) Wagenitz
 1017. *Centaurea antitauri* Hayek End.
 1018. *Centaurea haradjianii* Wagenitz End.
 1019. *Centaurea doddsii* Post End.
 1020. *Centaurea spicata* Boiss. End.
 1021. *Centaurea arifolia* End.
 1022. *Centaurea foliosa* Boiss & Kotschy End.
 1023. *Centaurea depressa* Bieb.
 1024. *Centaurea rigida* Banks & Sol.
 1025. *Centaurea ptosimopappa* Hayek End.
 1026. *Centaurea iberica* Trev ex Sprengel
 1027. *Centaurea calcitrapa* L. subsp. *calcitrapa*
 1028. *Centaurea calcitrapa* L. subsp. *cilicica* End.
 1029. *Centaurea antiochia* Boiss. var. *antiochia* End.
 1030. *Centaurea cataonica* Boiss & Hausskn. End.
 1031. *Centaurea babylonica* (L.) L.
 1032. *Centaurea solstitialis* L. subsp. *solstitialis*
 1033. *Centaurea aegialophila* Wagenitz
 1034. *Centaurea urvillei* DC. subsp. *armata*
 1035. *Centaurea urvillei* DC. subsp. *stepposa*
 1036. *Centaurea aucheri* (DC.) Wagenitz
 1037. *Centaurea amanicola* Hub.-Mor. End.
 1038. *Zoegea leptaura* L.
 1039. *Crupina crupinastrum* (Moris) Vis.
 1040. *Carthamus dentatus* Vahl
 1041. *Carthamus glaucus* Bieb. subsp. *glaucus*

1042. *Carthamus tenuis* (Boiss. & Balense) Bornm. subsp. *gracillimus*
1043. *Staehelina lobelia* DC.
1044. *Cardopatum corymbosum* (L.) Pers.
1045. *Carlina involucrata* Poiret subsp. *libanotica*
1046. *Carlina lanata* L.
1047. *Siebera pungens* (Lam.) J. Gay
1048. *Echinops ritro* L.
1049. *Echinops viscosus* DC. subsp. *viscosus*
1050. *Echinops viscosus* DC. subsp. *bithynicus*
1051. *Echinops bicolor* Nabelek End.
1052. *Echinops microcephalus* Sm.
1053. *Echinops orientalis* Trautv
1054. *Uechitritzia armena* Freyn & Sint.
1055. *Hymenonema graecum* (L.)DC.
1056. *Cichorium intybus* L.
1057. *Cichorium pumilum* Jacq.
1058. *Tolpis virgate* (Desf.) Bertol.
1059. *Scorzonera cana* (C.A.Mey.) Hoffm. var. *cana* (Boiss.) Chamberlain
1060. *Scorzonera cana* (C.A.Mey.) Hoffm. var. *alpine*
1061. *Scorzonera cana* (C.A.Meyer) Hoffm. var. *radicosa*
1062. *Scorzonera lacera* Boiss. & Bal. End.
1063. *Scorzonera lasiocarpa* Chamberlain
1064. *Scorzonera pseudolanata* Grossheim
1065. *Scorzonera kotschyi* Boiss.
1066. *Scorzonera mollis* Biep. subsp. *szowitzii*
1067. *Scorzonera semicana* End.
1068. *Tragopogon longirostis* Bisch ex. Sch. Bip. var. *longirostis*
1069. *Helminthotheca echinoides* (L.) Holub
1070. *Hypochoeris radicata* L.
1071. *Leontodon asperrimus* (Willd.) J. Ball
1072. *Leontodon oxylepis* Boiss. & Heldr. var. *oxylepis*
1073. *Leontodon tuberosus* L.
1074. *Picris hieracioides* L.
1075. *Picris kotschyi* Boiss.
1076. *Picris amalecitana* (Boiss.) Eig
1077. *Urospermum picroides* F.W. Schmidt.
1078. *Hedypnois cretica* (L.) Dum.-Cours.
1079. *Rhagadiolus stellatus* (L.) Gaertner var. *edulis*
1080. *Sonchus oleraceus* L.
1081. *Sonchus asper* (L.) Hill. subsp. *glaucescens*
1082. *Reichardia intermedia* (Schultz Bip.) Hayek
1083. *Tanacetum cilicium* (Boiss.) Grierson
1084. *Tussilago farfara* L.
1085. *Hieracium barbeyi* G.E. Post
1086. *Hieracium autranii* G.E. Post
1087. *Hieracium strigulosum strigulosum*
1088. *Hieracium sabaudum* L.
1089. *Hieracium laevigatum* Willd.
1090. *Hieracium vagum* Jordan
1091. *Pilosella hoppeana* (Schultz) C.H. Et F.W. Schultz subsp. *pilisquama*
1092. *Pilosella hoppeana* (Schultz) C.H. Et F.W. Schultz subsp. *troika*
1093. *Pilosella hoppeana* (Schultz) C.H. Et F.W. Schultz subsp. *isaurica*
1094. *Pilosella echioides* (Lumn.) C.H. & F.W. Schultz subsp. *procera*
1095. *Pilosella piloselloides* (Vill.) Sojak subsp. *megalomastix*
1096. *Cicerbita mulgedioides* Beavuerd
1097. *Cephalorrhynchus tuberosus* (Stev.) Schchian
1098. *Steptorhamphus tuberosus* (Jacq.) Grossh
1099. *Lactuca saligna* L.
1100. *Lactuca serriola* L.
1101. *Scariola viminea* (L.) F.W.Schmidt
1102. *Mycelis muralis* (L.) Dum.
1103. *Lapsana communis* L. subsp. *pisidica*
1104. *Lapsana communis* L. subsp. *intermedia*
1105. *Taraxacum aleppicum* Boiss. & Hausskn
1106. *Taraxacum hellenicum* Dahlst.
1107. *Taraxacum butleri* van Soest
1108. *Taraxacum scaturiginosum* G.Hagl.
1109. *Crepis reuterana* Boiss. subsp. *reuterana*

1110. *Crepis reuterana* Boiss. subsp. *eigiana*
 1111. *Crepis pulchra* L. subsp. *pulchra*
 1112. *Crepis foetida* L. subsp. *rhoeadifolia*
 1113. *Crepis alpina* L.
 1114. *Crepis foetida* L. subsp. *commutate*
 1115. *Crepis foetida* L. subsp. *foetida*
 1116. *Crepis sancta* (L.) Babcock
 1117. *Crepis zacintha* (L.) Babcock
 1118. *Crepis syriaca* (Bornm) Babcock & Nav.
 1119. *Crepis aspera* L.
 1120. *Crepis frigida* (Boiss. & Bal.) Babcock
 1121. *Crepis palaestina* (Boiss.) Bornm.
 1122. *Crepis amonica* Babcock End.
 1123. *Chondrilla juncea* L. var. *acantholepis*
 1124. *Doronicum orientale* Hoffm.
 1125. *Otanthus maritimus* (L.) Hoffmans. & Link
 1126. *Reichardia picroides* (L.) Roth
 1127. *Galatella punctata* (Waldst. & Kit.) Nees
 1128. *Galatella amani* End.

Campanulaceae

1129. *Campanula trachelium* L. subsp. *athoa*
 1130. *Campanula cymbalaria* Sm.
 1131. *Campanula postii* (Boiss.) Engler
 1132. *Campanula stricta* L. var. *libanotica*

1133. *Campanula strigosa* Banks & Sol.
 1134. *Campanula rapunculus* L. var. *rapunculus*
 1135. *Campanula retrorsa* Labill.
 1136. *Campanula peregrina* L.
 1137. *Campanula trachelium* L. ssp. *athoa*
 1138. *Campanula buseri* Damboldt
 1139. *Campanula aucheri* DC.
 1140. *Campanula axillaris* Boiss. & Bal. End.
 1141. *Asyneuma virgatum* (Boiss) Dambolt
 1142. subsp. *virgatum*
 1143. *Asyneuma virgatum* (Boiss) Dambolt subsp. *cichoriiforme*
 1144. *Michauxia campanuloides* L'Hérit. ex Aiton
 1145. *Michauxia tchihatchewii* Fisch. & Mey. End.
 1146. *Legousia falcata* (Ten.) Fritsch
 1147. *Legousia speculum-veneris* (L.) Chaix
 1148. *Legousia pentagonia* (L.) Thellung

Ericaceae

1149. *Erica manipuliflora* Salisb.
 1150. *Arbutus andrachne* L.
 1151. *Arbutus unedo* L.
 1152. *Pyrola chlorantha* Swartz

Lentibulariaceae

1153. *Utricularia australis* R. Br.

Primulaceae

1154. *Primula vulgaris* Hudson subsp. *vulgaris*

1155. *Primula vulgaris* Hudson subsp. *sibthorpii*
 1156. *Cyclamen persicum* Miller
 1157. *Cyclamen coum* Miller var. *coum*
 1158. *Cyclamen pseud-ibericum* Hildebr. End.
 1159. *Lysimachia dubia* Sol.
 1160. *Anagallis arvensis* L. var. *arvensis*
 1161. *Anagallis arvensis* L. var. *carulea*
 1162. *Anagallis arvensis* L. var. *parviflora*
 1163. *Androsace maxima* L.

Ebenaceae

1164. *Diospyros kaki* L.fil.

Styracaceae

1165. *Styrax officinalis* L.

Oleaceae

1166. *Fontanesia philliraeoides* Labill ssp. *Philliraeoides*
 1167. *Fraxinus ornus* L. subsp. *cilicica* End.
 1168. *Fraxinus excelsior* L. subsp. *excelsior*
 1169. *Olea europaea* L. var. *europaea*
 1170. *Jasminum fruticans* L.
 1171. *Phillyrea latifolia* L.

Apocynaceae

1172. *Nerium oleander* L.
 1173. *Vinca major* L. subsp. *major*

Asclepiadaceae

1174. *Periploca graeca* L. var. *graeca*

1175. *Cynanchum* L. *acutum* subsp. *acutum*
1176. *Vincetoxicum tmoleum* Boiss.

Gentianaceae

1177. *Centaurium pulchellum*
(Swartz) Druce
1178. *Centaurium erythraea* Rafn
subsp. *turcicum*
1179. *Gentiana asclepiadea* L.
1180. *Blackstonia perfoliata* (L.)
Hudson subsp. *perfoliata*

Pedaliaceae

1181. *Sesamum indicum* L.

Convolvulaceae

1182. *Cressa cretica* L.
1183. *Convolvulus dorycnium* L.
subsp. *oxysepalus*.
1184. *Convolvulus aucheri* Choisy
1185. *Convolvulus calvertii* Boiss.
1186. *Convolvulus cantabrica* L.
1187. *Convolvulus cassius* Samuelsson
ex Rech. fil.
1188. *Convolvulus scammonia* L.
1189. *Convolvulus arvensis* L.
1190. *Convolvulus pulvinatus* Sa'ad
End.
1191. *Convolvulus scammonia* L.
1192. *Convolvulus compactus* Boiss
1193. *Calystegia silvatica* (Kit.)
Griseb.
1194. *Calystegia sepium* (L.) R. Br.
subsp. *sepium*
1195. *Ipomea stolonifera* (Cyr) J.F.
Gmelin

Cuscutaceae

1196. *Cuscuta palaestina* Boiss.
subsp. *balansae*
1197. *Cuscuta brevistyla* A. Braun
1198. *Cuscuta campestris* Yuncker

Boraginaceae

1199. *Cordia myxa* L.
1200. *Heliotropium bovei* Bunge
1201. *Heliotropium myosotoides*
Banks & Sol.
1202. *Heliotropium europaeum* L.
1203. *Heliotropium haussknechtii*
Bunge End.
1204. *Heliotropium hirsutissimum* Grauer
1205. *Heliotropium suaveolens* Bieb.
1206. *Heliotropium dolosum* De Not.
1207. *Myosotis ramosissima* Rochel
ex Schultes subsp. *ramosissima*
1208. *Myosotis ramosissima* Rochel ex
Schultes subsp. *uncata* End.
1209. *Myosotis alpestris* F.W.
Schmidt subsp. *alpestris*
1210. *Myosotis arvensis* (L.) Hill
subsp. *arvensis*
1211. *Myosotis propinqua*. Fisch. &
Mey.
1212. *Paracaryum racemosum*
(Schreber) Britten var. *scabridum*
End.
1213. *Paracaryum lithospermifolium*
(Lam.) Grande subsp. *cariense*
var. *cariense* End.
1214. *Paracaryum amani* (Rech. fil.)
R. Mill End.
1215. *Paracaryum shepardii* Post &
Beauverd End.

1216. *Paracaryum polycarpum* (Rech.
fil.) R. Mill
1217. *Cynoglossum officinale* L.
1218. *Cynoglossum creticum* Miller
1219. *Cynoglossum columnae* Ten
1220. *Cynoglossum montanum* L.
1221. *Rochelia disperma* (L.f.) K.Koch
var. *disperma*
1222. *Lithodora hispidula* (Sm.)
Griseb. subsp. *hispidula*
1223. *Lithodora hispidula* (Sm.)
Griseb. subsp. *versicolor*
1224. *Buglossoides incrassate* (Guss.)
Johnston
1225. *Buglossoides arvensis* (L.)
Johnston
1226. *Echium glomeratum* Poirlet
1227. *Echium parviflorum* Moench
1228. *Echium angustifolium* Miller
1229. *Echium arenarium* Guss.
1230. *Onosma orientale* (L.) L.
1231. *Onosma molle* DC.
1232. *Onosma cassium* Boiss.
1233. *Onosma frutescens* Lam.
1234. *Onosma ovalifolium* Kotschy
& Boiss.
1235. *Onosma rascheyanum* Boiss.
1236. *Onosma inexpectatum*
Teppner
1237. *Onosma tauricum* Pallas ex
Willd. var. *tauricum*
1238. *Onosma giganteum* Lam.
1239. *Onosma rutilum* Hub.-Mor.
1240. *Onosma albo-roseum* Fisch. &
Mey.
1241. *Symphytum brachycalyx* Boiss.
1242. *Symphytum orientale* L.

1243. *Symphytum aintabicum* Hub.-Mor & Wickens End.
 1244. *Brunnera orientalis* (Schenk) Johnston
 1245. *Cynoglossis chetikiana* Vural & Kit Tan subsp. *paphlagonica* End.
 1246. *Anchusa azurea* Mill. var. *azurea*
 1247. *Anchusa azurea* Mill. var. *macrocarpa*
 1248. *Anchusa strigosa* Labill.
 1249. *Anchusa arvensis* (L.) Bieb. subsp. *orientalis*
 1250. *Anchusa barrelieri* (All.) Vitman var. *orientalis*
 1251. *Anchusa aucheri* DC.
 1252. *Anchusa aggregata* Lehm.
 1253. *Anchusa officinalis* L.
 1254. *Anchusa undulata* (Ten) Coutinho subsp. *hybrid*
 1255. *Asperugo procumbens* L.
 1256. *Nonea ventricosa* (Sm.) Griseb.
 1257. *Nonea obtusifolia* (Willd.) DC.
 1258. *Alkanna confusa* Samuelsson ex Rech. fil.
 1259. *Alkanna amana* Rech. fil. End.
 1260. *Alkanna hirsutissima* Bertol Dc.
 1261. *Alkanna kotschyana* End.
 1262. *Caccinia macranthera* (Banks & Sol.) Brand var. *macranthera*
 1263. *Lithospermum officinale* L.
 1264. *Lithospermum purpureo-caeruleum* L.

Solanaceae

1265. *Solanum nigrum* L. subsp. *schultesii*
 1266. *Solanum dulcamara* L.

1267. *Solanum alatum* Moench
 1268. *Withania somnifera* (L.) Dunal
 1269. *Atropa belladonna* L.
 1270. *Datura innoxia* Miller
 1271. *Hyocyamus reticulatus* L.
 1272. *Hyocyamus albus* L.
 1273. *Hyocyamus aureus* L.

Scrophulariaceae

1274. *Verbascum orientale* (L.) All.
 1275. *Verbascum syriacum* Schrader
 1276. *Verbascum oreophilum* C. Koch var. *joannis*
 1277. *Verbascum gaillardotii* Boiss.
 1278. *Verbascum meinckeanum* Murb. End.
 1279. *Verbascum lyratifolium* Köchel
 1280. *Verbascum linearilobum* Hausskn. ex H. Riedl. End.
 1281. *Verbascum pinetorum* (Boiss.) O. Kuntze. End.
 1282. *Verbascum wiedemannianum* Fisch. & Mey. End.
 1283. *Verbascum leiocladum* Murb.
 1284. *Verbascum infidelium* Boiss. & Hausskn. End.
 1285. *Verbascum cedreti* Boiss.
 1286. *Verbascum agrimoniifolium* (C. Koch) Hub.-Mor.
 1287. *Verbascum lyidium* Boiss. End.
 1288. *Verbascum songaricum* Schrenk ex Fisch. & Mey. subsp. *subdecurrens* End.
 1289. *Verbascum tripolitanum* Boiss.
 1290. *Verbascum discolor* Murb. End.
 1291. *Verbascum caesareum* Boiss.
 1292. *Verbascum antiochium* Boiss. End.

1293. *Verbascum amanum* Boiss. End.
 1294. *Verbascum galilaeum*
 1295. *Verbascum postianum* Murb. End.
 1296. *Verbascum pterocladum* Hub.-Mor. End.
 1297. *Scrophularia scopolii* (Hoppe ex) Pers. var. *nusairiensis*
 1298. *Scrophularia libanotica* Boiss. subsp. *libanotica* var. *libanotica*
 1299. *Scrophularia libanotica* Boiss. subsp. *libanotica* var. *nevshehrensensis* End.
 1300. *Scrophularia amana* Lall End.
 1301. *Scrophularia pinardii* Boiss. End.
 1302. *Scrophularia lucida* L.
 1303. *Scrophularia xylorrhiza* Boiss. & Hausskn.
 1304. *Scrophularia xanthoglossa* Boiss. var. *decipiens*
 1305. *Scrophularia peyronii* Post
 1306. *Scrophularia canina* L.
 1307. *Scrophularia umbrosa* Dum.
 1308. *Scrophularia kotschyana* Bentham
 1309. *Anarrhinum orientale* Bentham
 1310. *Misopates orontium* (L.) Rafin.
 1311. *Chaenorhinum calycinum* (Banks & Sol.) Davis
 1312. *Linaria genistifolia* (L.) Miller subsp. *praealta*
 1313. *Linaria chalepensis* (L.) Miller var. *chalepensis*
 1314. *Linaria simplex* (Willd.) DC.

1315. *Kickxia commutata* (Bernh. ex Reichb) Fritsch subsp. *graeca*
 1316. *Kickxia lanigera* (Desf.) Hand.-Mazz.
 1317. *Kickxia spuria* (L.) Dumort. subsp. *integrifolia*
 1318. *Veronica bozakmanii* M. A. Fischer
 1319. *Veronica orientalis* Miller subsp. *orientalis*
 1320. *Veronica arvensis* L.
 1321. *Veronica austriaca* L.
 1322. *Veronica debilis* Freyn
 1323. *Veronica balansae* Stroh
 1324. *Veronica polita* Fries
 1325. *Veronica cuneifolia* D.Don
 1326. *Veronica hederifolia* L.
 1327. *Veronica persica* Poiret
 1328. *Veronica panormitana* Tineo subsp. *panormitana*
 1329. *Veronica anagallis-aquatica* L. subsp. *lysimachioides* End.
 1330. *Veronica anagalloides* Guss. subsp. *anagalloides*
 1331. *Veronica magna* M.A.Fischer
 1332. *Veronica leiocarpa* Rech. fil.
 1333. *Veronica bombycina* Boiss. & Bl. subsp. *bolcardaghensis* End.
 1334. *Veronica polium* P. H.Davis End.
 1335. *Veronica officinalis* L.
 1336. *Veronica cymbalaria* Bodard
 1337. *Veronica macrostachya* Vahl. var. *macrostachya*
 1338. *Wulfenia orientalis* Boiss.
 1339. *Odontites glutinosa* (Bieb.) Bentham
1340. *Parentucellia viscosa* (L.) Caruel
 1341. *Bellardia trixago* (L.) All.
 1342. *Rhynchosorys elephas* (L.) Griseb. subsp. *boissieri*
 1343. *Lesquereuxia syriaca* Boiss. & Reuter
 1344. *Lathraea squamaria* L.
- Orobanchaceae**
 1345. *Orobanche serratocalyx* G. Beck
 1346. *Orobanche schultzei* Mutel
 1347. *Orobanche alba* Stephan
 1348. *Orobanche pubescens* d'Urv.
 1349. *Orobanche minor* Sm.
 1350. *Orobanche caryophyllacea* Sm.
 1351. *Orobanche elatior* Sutton
 1352. *Orobanche nana* Noë ex G. Beck
 1353. *Orobanche oxyloba* (Reuter) G. Beck
 1354. *Orobanche anatolica* Boiss. & Reuter
 1355. *Phelypaea coccinea* (Bieb) Pioret
- Acanthaceae**
 1356. *Acanthus syriacus* Boiss.
- Verbenaceae**
 1357. *Verbena officinalis* L.
 1358. *Phyla nodiflora* (L.) Greene
 1359. *Vitex agnus-castus* L.
- Lamiaceae**
 1360. *Ajuga postii* Briq. End.
 1361. *Ajuga orientalis* L.
1362. *Ajuga chamaepitys* (L.) Schreber subsp. *chia* var. *chia*
 1363. *Ajuga chamaepitys* (L.) Schreber subsp. *laevigata*
 1364. *Ajuga chamaepitys* (L.) Schreber subsp. *palestina*
 1365. *Teucrium creticum* L.
 1366. *Teucrium scordium* L. subsp. *scordioides*
 1367. *Teucrium divaricatum* Rech. fil. subsp. *graecum*
 1368. *Teucrium montbretii* Bentham subsp. *montbretii*
 1369. *Teucrium haradjanii* Briq. ex Rech. fil.
 1370. *Teucrium lamiiifolium* d'Urv. subsp. *stachyophyllum*
 1371. *Teucrium chamaedrys* Boiss. subsp. *tauricum*
 1372. *Rosmarinus officinalis* L.
 1373. *Prasium majus* L.
 1374. *Moluccella laevis* L.
 1375. *Scutellaria megalaspis* Rech. fil.
 1376. *Scutellaria glaphyrostachys* Rech. fil.
 1377. *Scutellaria diffusa* Bentham
 1378. *Scutellaria heterophylla* Montbret & Aucher ex Bentham
 1379. *Scutellaria tomentosa* Bertol.
 1380. *Scutellaria rubicunda* Hornem. subsp. *brevibracteata* End.
 1381. *Phlomis longifolia* Boiss. & Bal. var. *longifolia*
 1382. *Phlomis longifolia* Boiss. & Bal. var. *bailanica* End.
 1383. *Phlomis amanica* Vierh. End.
 1384. *Phlomis kotschyana* Hub.-Mor.

1385. *Phlomis syriaca* Boiss.
 1386. *Phlomis viscosa* Hal.
 1387. *Phlomis linearis* Boiss & Bal.
 End.
 1388. *Lamium garganicum* L. subsp.
reniforme
 1389. *Lamium garganicum* L. subsp.
rectum
 1390. *Lamium eriocephalum* Benth
 subsp. *eriocephalum*
 1391. *Lamium macrodon* Boiss. &
 Huet
 1392. *Lamium maculatum* L. var.
maculatum
 1393. *Lamium truncatum* L.
 1394. *Lamium moschatum* Miller var.
micranthum
 1395. *Lamium purpureum* L. var.
aznavorii
 1396. *Lamium amplexicaule* L.
 1397. *Lamium microphyllum* Boiss.
 1398. *Molucella laevis* L.
 1399. *Molucella spinosa* L.
 1400. *Ballota saxatilis* (Rafin.) Guss.
 Subsp. *saxatilis*
 1401. *Ballota saxatilis* (Rafin.) Guss.
 Subsp. *brachyodonta*
 1402. *Ballota nigra* L. subsp.
uncinata
 1403. *Marrubium vulgare* L.
 1404. *Marrubium globosum* Montbret
 & Aucher subsp. *globosum* End.
 1405. *Sideritis huber-morathii* Greuter
 & Burdet End.
 1406. *Sideritis libanotica* Labill.
 subsp. *libanotica*
 1407. *Sideritis libanotica* Labill.
 subsp. *kurdica*
 1408. *Sideritis perfoliata* L.
 1409. *Sideritis syriaca* L. subsp.
nusairiensis
 1410. *Stachys pinetorum* Boiss & Bal.
 1411. *Stachys cretica* L. subsp. *cassia*
 1412. *Stachys cretica* L. subsp.
vacillans
 1413. *Stachys cretica* L. subsp.
mersinaea End.
 1414. *Stachys spectabilis* Choisy ex
 DC.
 1415. *Stachys viticina* Boiss.
 1416. *Stachys rupestris* Montbret &
 Aucher ex Benth
 End.
 1417. *Stachys petrokosmos* Rech. fil.
 End.
 1418. *Stachys amanica* P.H. Davis
 End.
 1419. *Stachys pumila* Banks & Sol.
 End.
 1420. *Stachys iberica* Bieb. subsp.
stenostacya
 1421. *Stachys annua* L. subsp. *annua*
 var. *nua*
 1422. *Stachys diversifolia* Boiss.
 1423. *Stachys arabica* Hornem.
 1424. *Stachys obscura* Boiss. & Bal.
 1425. *Stachys sylvatica* L.
 1426. *Stachys cataonica* Bhattacharjee
 & Hub.-Mor. End.
 1427. *Stachys balansae* Boiss. &
 Kotschy subsp. *balansae*
 1428. *Melissa officinalis* L. subsp.
inodora
 1429. *Melissa officinalis* L. subsp.
officinalis
 1430. *Nepeta italica* L. subsp. *italica*
 1431. *Nepeta flavida* Hub.-Mor.
 1432. *Nepeta nuda* L. subsp. *albiflora*
 1433. *Nepeta caesarea* Boiss. End.
 1434. *Nepeta betonicifolia* C.A. Meyer
 1435. *Nepeta cilicia* Boiss. apud
 Benth
 1436. *Prunella orientalis* Bornm.
 1437. *Prunella vulgaris* L.
 1438. *Origanum brevidens* (Bornm.)
 Dinsm. End.
 1439. *Origanum amanum* Post End.
 1440. *Origanum syriacum* L. var.
bevanii
 1441. *Origanum laevigatum* Boiss.
 1442. *Pentapleura subulifera* Hand.-
 Mazz.
 1443. *Satureja cilicica* P.H. Davis
 End.
 1444. *Satureja hortensis* L.
 1445. *Calamintha grandiflora* (L.)
 Moench
 1446. *Calamintha betulifolia* Boiss.
 & Bal.
 1447. *Calamintha nepeta* (L.) Savi
 subsp. *nepeta*
 1448. *Calamintha sylvatica* Bormf
 subsp. *sylvatica*
 1449. *Clinopodium vulgare* L. subsp.
arundanum
 1450. *Micromeria fruticosa* (L.) Druce
 subsp. *brachycalyx*
 1451. *Micromeria fruticosa* (L.) Druce
 subsp. *barbata*
 1452. *Micromeria myrtifolia* Boiss. &
 Hohen.
 1453. *Micromeria graeca* (L.)
 Benth
 ex Reichb. subsp.
graeca

1454. *Micromeria nervosa* (Desf.)
Benth
1455. *Coridothymus capitatus* (L.)
Reichb. fil.
1456. *Thymus cilicicus* Boiss. & Bal.
1457. *Thymus leucotrichus* Hal. var.
austroranatolicus
1458. *Thymus leucotrichus* Hal. var.
leucotrichus
1459. *Thymus eigii* (M. Zohary &
P.H. Davis) Jalas
1460. *Thymus kotschyanus* Boiss. &
Hohen. var. *glabrescens*
1461. *Thymbra spicata* L.
1462. *Mentha pulegium* L.
1463. *Mentha piperata* L.
1464. *Mentha longifolia* (L.) Hudson
subsp. *longifolia*
1465. *Mentha spicata* L. subsp.
tomentosa
1466. *Lycopus europaeus* L.
1467. *Salvia aucheri* Benth var.
aucheri End.
1468. *Salvia tomentosa* Miller
1469. *Salvia aramiensis* Rech. fil.
1470. *Salvia tigrina* Hedge & Hub.-
Mor. End.
1471. *Salvia pilifera* Montbret &
Aucher ex Benth End.
1472. *Salvia sericeo-tomentosa* Rech.
fil. End.
1473. *Salvia sericeo-tomentosa* Rech.
fil. var. *hatayica* End.
1474. *Salvia palestina* Benth
1475. *Salvia cassia* Samuelss. ex
Rech. fil.
1476. *Salvia indica* L.
1477. *Salvia glutinosa* L.

1478. *Salvia virgata* Jacq.
1479. *Salvia verbenaca* L.
1480. *Salvia napifolia* Jacq.
1481. *Ocimum basilicum* L.
1482. *Ziziphora capitata* L.

Plumbaginaceae

1483. *Plumbago europaea* L.
1484. *Limonium angustifolium*
(Tausch) Turill
1485. *Acantholimon armenum* Boiss.
& Huet var. *balansae*
1486. *Acantholimon libanoticum*
Boiss.
1487. *Acantholimon acerosum*
(Willd.) Boiss. var.
brachystachyum
1488. *Acantholimon venustum* Boiss.
var. *venustum*
1489. *Acantholimon laxiflorum* Boiss.
End.

Plantaginaceae

1490. *Plantago lanceolata* L.
1491. *Plantago lagopus* L.
1492. *Plantago scabra* Moench
1493. *Plantago holosteum* Scop.
1494. *Plantago afra* L.
1495. *Plantago major* L.
1496. *Plantago coronopus* L.
1497. *Plantago cretica* L.

Eleagnaceae

1498. *Elaeagnus angustifolia* L.

Thymelaeaceae

1499. *Daphne sericea* Vahl

1500. *Daphne oleoides* Schreber
subsp. *kurdica*
1501. *Daphne oleoides* Schreber
subsp. *oleoides*
1502. *Thymelaea aucheri* Meissn.
1503. *Thymelaea passerine* (L.)
Cosson & Germ.
1504. *Thymelaea hirsuta* (L.) Endl.

Santalaceae

1505. *Thesium billardieri* Boiss.
1506. *Thesium arvense* Horvatovszky
1507. *Thesium bergeri* Zucc.
1508. *Thesium procumbens* C.A.
Meyer
1509. *Osyris alba* L.

Loranthaceae

1510. *Arceuthobium oxycedri* (DC.)
Bieb.
1511. *Viscum album* L. subsp. *abietis*
1512. *Viscum album* L. subsp.
austriacum
1513. *Loranthus europaeus* Jacq.

Rafflesiaceae

1514. *Cytinus hypocistis* L. subsp.
kermesinus
1515. *Cytinus hypocistis* L. subsp.
orientalis

Aristolochiaceae

1516. *Aristolochia parvifolia* Sm.
1517. *Aristolochia paecilantha* Boiss.
1518. *Aristolochia billardieri* Jaub &
Spach.
1519. *Aristolochia brevifolia* Bornm.
End.

Euphorbiaceae

1520. *Chrozophora tinctoria* (L.) A. Juss.
1521. *Mercurialis annua* L.
1522. *Mercurialis ovate* Sternb. & Hoppe
1523. *Euphorbia serpens* Kunth
1524. *Euphorbia chamaesyce* Wheeler
1525. *Euphorbia supine* Ráfin.
1526. *Euphorbia djimilensis* Boiss. End.
1527. *Euphorbia apios* L.
1528. *Euphorbia palustris* L.
1529. *Euphorbia orientalis* L.
1530. *Euphorbia altissima* Boiss. var. *glabrescens*
1531. *Euphorbia cassia* Boiss.
1532. *Euphorbia hirsuta* L.
1533. *Euphorbia peplis* L.
1534. *Euphorbia microsphaera* Boiss.
1535. *Euphorbia valerianifolia* Lam.
1536. *Euphorbia gaillardotii* Boiss. & Bl.
1537. *Euphorbia helioscopia* L.
1538. *Euphorbia phymatosperma* Boiss. & Gaill. subsp. *phymatosperma*
1539. *Euphorbia aleppica* L.
1540. *Euphorbia aulacosperma* Boiss.
1541. *Euphorbia peplus* L. var. *peplus*
1542. *Euphorbia peplus* L. var. *minima*
1543. *Euphorbia taurinensis* All.
1544. *Euphorbia falcata* L. subsp. *falcata* var. *galilaea*
1545. *Euphorbia herniariifolia* Willd. var. *glaberrima*
1546. *Euphorbia terracina* L.

1547. *Euphorbia macrostegia* Boiss.
1548. *Euphorbia paralias* L.
1549. *Euphorbia anacamperos* End.

Buxaceae

1550. *Buxus sempervirens* L.
1551. *Buxus balearica* Lam.

Urticaceae

1552. *Urtica pilulifera* L.
1553. *Urtica dioica* L.
1554. *Parietaria lusitanica* L.

Moraceae

1555. *Morus rubra* L.
1556. *Morus alba* L.
1557. *Ficus carica* L.

Ulmaceae

1558. *Ulmus glabra* Hudson
1559. *Ulmus minor* Miller subsp. *canescens*
1560. *Celtis glabrata* L.
1561. *Celtis caucasica* Willd.

Fagaceae

1562. *Quercus petraea* (Mattuschka) Liebl. subsp. *pinmatiloba* End.
1563. *Quercus infectoria* Olivier subsp. *boissieri*
1564. *Quercus cerris* L. var. *cerris*
1565. *Quercus libani* Oliver
1566. *Quercus pubescens* Willd.
1567. *Quercus robur* L. subsp. *robur*
1568. *Quercus vulcanica* (Boiss. & Heldr. Ex) Kotschy
1569. *Fagus orientalis* Lipsky
1570. *Castanea sativa* Miller

Corylaceae

1571. *Ostrya carpinifolia* Scop.
1572. *Corylus avellana* L. var. *avellana*

Betulaceae

1573. *Alnus orientalis* Decne var. *pubescens* End.
1574. *Alnus orientalis* Decne var. *orientalis*
1575. *Alnus glutinosa* (L.) Gaertner subsp. *antitaurica* End.

Salicaceae

1576. *Populus alba* L.
1577. *Populus tremula* L.
1578. *Salix pedicellata* Desf. subsp. *pedicellata*
1579. *Salix triandra* L. subsp. *triandra*

Ceratophyllaceae

1580. *Ceratophyllum demersum* L.

Rubiaceae

1581. *Putoria calabrica* (L. fil.) DC.
1582. *Sherardia arvensis* L.
1583. *Crucianella macrostachya* Boiss.
1584. *Crucianella imbricata* Boiss.
1585. *Asperula stricta* Boiss. subsp. *stricta*
1586. *Asperula stricta* Boiss. subsp. *monticola*
1587. *Asperula bargyli* Gombault
1588. *Asperula cymulosa* (G. Post) G. Post. End.
1589. *Asperula orientalis* Boiss. & Hohen.

1590. *Asperula arvensis* L.
 1591. *Asperula pontica* Boiss.
 1592. *Galium rotundifolium* L.
 1593. *Galium odoratum* (L.) Scop.
 1594. *Galium humifusum* Bieb.
 1595. *Galium album* Miller subsp. *amani*
 1596. *Galium tolosianum* Boiss. & Kotschy End.
 1597. *Galium shepardii* Post End.
 1598. *Galium incanum* Sm. subsp. *libanoticum*
 1599. *Galium cerato-amanianum* Ehrend. End.
 1600. *Galium canum* Req. ex DC. subsp. *ovatum*
 1601. *Galium canum* Req. ex DC. subsp. *canum*
 1602. *Galium cassium* Boiss.
 1603. *Galium tricornutum* Dandy
 1604. *Galium samuelssonii* Ehiend. var. *samuelssonii*
 1605. *Galium hierosolymitanum* Boiss.
 1606. *Galium murale* (L.) All.
 1607. *Galium tenuissimum* Bieb. subsp. *tenuissimum*
 1608. *Galium aparine* L.
 1609. *Galium haussknechtii* Ehrend.
 1610. *Galium margaceum* Ehrend. & Schönb.-Tem.
 1611. *Galium verum* L. subsp. *verum*
 1612. *Gallium divaricatum* Pourr. ex Lam.
 1613. *Cruciata articulate* (L.) Ehrend.
 1614. *Cruciata laevipes* Opiz
 1615. *Valantia hispida* L.
 1616. *Rubia rotundifolia* Banks & Sol.
 1617. *Rubia tenuifolia* d'Urv. subsp. *brachypoda*
 1618. *Rubia tenuifolia* d'Urv. subsp. *doniettii*
 1619. *Rubia tinctorum* L.
 1620. *Rubia peregrina* L.
- Butomaceae**
 1621. *Butomus umbellatus* L.
- Alismataceae**
 1622. *Alisma gramineum* Lej.
 1623. *Damasonium alisma* Miller
- Potamogetonaceae**
 1624. *Potamogeton lucens* L.
 1625. *Potamogeton crispus* L.
 1626. *Potamogeton pectinatus* L.
 1627. *Potamogeton nodusus* Poir.
- Zannichelliaceae**
 1628. *Zannichellia palustris* L.
- Arecaceae**
 1629. *Phoenix dactylifera* L.
- Araceae**
 1630. *Arum dioscoridis* Sm. var. *luschanii* End.
 1631. *Arisarum vulgare* Targ.-Tozz. subsp. *vulgare*
 1632. *Eminium spiculatum* (Blume) Schott var. *spiculatum*
- Lemnaceae**
 1633. *Lemna minor* L.
- Liliaceae**
 1634. *Smilax excelsa* L.
 1635. *Smilax aspera* L.
 1636. *Danae racemosa* (L.) Moench
 1637. *Asparagus palaestinus* Baker
 1638. *Asparagus acutifolius* L.
 1639. *Ruscus aculeatus* L. var. *aculeatus*
 1640. *Ruscus hypoglossum* L.
 1641. *Asparagus acutifolius* L.
 1642. *Polygonatum orientale* Desf.
 1643. *Polygonatum multiflorum* (L.) AIL
 1644. *Asphodelus fistulosus* L.
 1645. *Asphodelus aestivus* Brot
 1646. *Asphodeline lutea* (L.) Reichb.
 1647. *Asphodeline baytopae* E. Tuzlaci
 1648. *Asphodeline globifera* J. Gay ex Baker
 1649. *Eremurus spectabilis* Bieb.
 1650. *Allium cassium* Boiss.
 1651. *Allium neapolitanum* Cyr.
 1652. *Allium paniculatum* L. subsp. *fuscum*
 1653. *Allium chloranthum* Boiss.
 1654. *Allium bassitense* Thieb.
 1655. *Allium sipyleum* Boiss.
 1656. *Allium brevicaule* Boiss. & Bal. End.
 1657. *Allium atrovioleaceum* Boiss.
 1658. *Allium scorodoprasum* L. subsp. *rotundum*
 1659. *Allium calypratrum* Boiss.
 1660. *Allium phanerantherum* Boiss. & Hausskn. subsp. *phanerantherum*
 1661. *Allium phanerantherum* Boiss. & Hausskn. subsp. *deciduum*
 1662. *Allium affine* Ledeb
 1663. *Allium robertianum* Kollmann

1664. *Allium nigrum* L.
 1665. *Allium karamanoglui* Koyuncu & Kollmann End.
 1666. *Allium orientale* Boiss.
 1667. *Allium aschersonianum* W. Barbey
 1668. *Allium noeanum* Reuter ex Regel
 1669. *Allium schubertii* Schenk
 1670. *Allium ampeloprasum* L.
 1671. *Allium armenum* Boiss & Kotschy End.
 1672. *Allium chrysantherum* Boiss & Reuter
 1673. *Allium porrum* L.
 1674. *Allium lycaonicum* Siehe ex Hayek
 1675. *Urginea maritime* (L.) Baker
 1676. *Scilla bifolia* L.
 1677. *Scilla melaina* Speta
 1678. *Scilla autumnalis* L.
 1679. *Scilla ingridae* Speta
 1680. *Ornithogalum oligophyllum* E.D. Clarke
 1681. *Ornithogalum umbellatum* L.
 1682. *Ornithogalum pyrenaicum* L.
 1683. *Ornithogalum narbonense* L.
 1684. *Ornithogalum ulophyllum* Hand.-Mazz.
 1685. *Muscari comosum* (L.) Miller
 1686. *Muscari neglectum* Guss.
 1687. *Muscari incontractum* Rech. fil.
 1688. *Muscari parviflorum* Desf.
 1689. *Muscari anatolicum* Cowley & N. Özhatay End.
 1690. *Muscari armeniacum* Leichtlin ex Baker
 1691. *Muscari aucheri* (Boiss.) Baker
 1692. *Muscari tenuifolium* Guss.
 1693. *Muscari botryoides* (L.) Miller
 1694. *Muscari babachii* Koyuncu & Eker End.
 1695. *Hyacinthus orientalis* L.
 1696. *Bellevalia macrobotrys* Boiss.
 1697. *Bellevalia trifoliata* (Ten.) Kunth
 1698. *Fritillaria persica* L.
 1699. *Fritillaria acmopetala* Boiss. subsp. *acmopetala*
 1700. *Fritillaria hermonis* Fenzl subsp. *amana*
 1701. *Fritillaria alfredae* Post subsp. *platyptera*
 1702. *Fritillaria alfredae* Post subsp. *glaucoviridis* End.
 1703. *Fritillaria latakiensis* Rix.
 1704. *Fritillaria bithynica* Baker End.
 1705. *Fritillaria pinardii* Boiss.
 1706. *Tulipa armena* Boiss. var. *lycica* End.
 1707. *Tulipa agenensis* DC.
 1708. *Gagea fibrosa* (Desf.) Schultes & Schultes fil.
 1709. *Gagea chlorantha* (Bieb.) Schultes & Schultes fil.
 1710. *Gagea bohémica* (Zauschn.) Schultes & Schultes fil.
 1711. *Gagea peduncularis* (J. & C. Presl) Pascher
 1712. *Gagea villosa* (Bieb.) Dubv. var. *villosa*
 1713. *Colchicum decaisnei* Boiss.
 1714. *Colchicum macrophyllum* B.L. Burtt
 1715. *Colchicum cilicicum* (Boiss) Dammer
 1716. *Colchicum szovitsii* Fisch & Mey.
 1717. *Colchicum serpentinum* Woron. & Miscz
 1718. *Merendera sobolifera* C.A. Meyer
- Amaryllidaceae**
 1719. *Sternbergia fischeriana*
 1720. *Sternbergia clusiana* (Ker-Gawler) Ker-Gawler ex Sprengel
 1721. *Galanthus fosteri* Baker
- Iridaceae**
 1722. *Iris pseudacorus* L.
 1723. *Iris xanthospuria* B. Mathew & T. Baytop. End.
 1724. *Iris unguicularis* Poiret subsp. *carica* var. *carica*
 1725. *Iris unguicularis* Poiret subsp. *carica* var. *syriaca*
 1726. *Iris germanica* L.
 1727. *Iris kirkwoodii* Chaudhary
 1728. *Iris histrio* var. *aintebensis* End.
 1729. *Iris persica* L.
 1730. *Crocus graveolens* Boiss. & Reuter
 1731. *Crocus vitellinus* Wahlenb.
 1732. *Crocus kotschyanus* C. Koch subsp. *kotschyanus*
 1733. *Crocus cancellatus* C. Koch subsp. *cancellatus* End.
 1734. *Crocus cancellatus* C. Koch subsp. *damascenus*
 1735. *Crocus ancyrensis* End.
 1736. *Romulea bulbocodium* (L.) Seb. & Mauri var. *leichtliniana*

1737. *Romulea tempskyana* Freyn
 1738. *Romulea ramiflora* Ten. subsp.
ramiflora
 1739. *Romulea columnae* Seb. &
 Mauri subsp. *columnae*
 1740. *Gladiolus antakiensis* A.P.
 Hamilton
 1741. *Gladiolus italicus* Miller
 1742. *Gladiolus atroviolaceus* Boiss.

Orchidaceae

1743. *Anacamptis collina* Banks &
 Sol
 1744. *Anacamptis pyramidalis* (L.)
 L.C.M. Richard
 1745. *Anacamptis papilionacea* (L.)
 R.M. Bateman, Pridgeon &
 M.W. Chase subsp. *palaestina*
 1746. *Listera ovata* (L.) R. Br.
 1747. *Cephalanthera kurdica* Bornm.
 ex Kränzlin
 1748. *Cephalanthera rubra* (L.) L.C.M.
 Richard
 1749. *Cephalanthera longifolia* (L.)
 Fritsch
 1750. *Cephalanthera damasonium*
 (Miller) Druce ex Kotschyana
 Renz & Taub.
 1751. *Cephalanthera kotschyana* Renz
 & Taub. End.
 1752. *Epipactis veratrifolia* Boiss &
 Hohen
 1753. *Epipactis helleborine* (L.)
 Crantz
 1754. *Epipactis turcica* Kreutz. End.
 1755. *Epipactis condensata* Boiss. ex
 D.P. Young
 1756. *Limodorum abortivum* (L.)
 Swartz var. *rubrum*
 1757. *Limodorum abortivum* (L.)
 Swartz var. *abortivum*
 1758. *Spiranthes spiralis* (L.) Chevall.
 1759. *Platanthera bifolia* (L.) L.C.M.
 Richard
 1760. *Platanthera chlorantha* (Custer)
 Reichb.
 1761. *Platanthera holmboei* H.
 Linberg
 1762. *Ophrys vernixia* Brot. subsp.
vernixia
 1763. *Ophrys iricolor* Desf.
 1764. *Ophrys fleischmannii* Hayek
 1765. *Ophrys transhyrcana* Czernjak
 subsp. *transhyrcana*
 1766. *Ophrys transhyrcana* Czernjak
 subsp. *amanensis* End.
 1767. *Ophrys ferrum-equinum* Desf.
 1768. *Ophrys cilicica* Schlechter End.
 1769. *Ophrys holoserica* (Burm fil.)
 Greuter subsp. *holoserica*
 1770. *Ophrys bornmuelleri* M.
 Schulze ex Bornm. subsp.
bornmuelleri
 1771. *Ophrys tenthredinifera* Willd.
 1772. *Ophrys argolica* Fleischm
 1773. *Ophrys oestrifera* Bieb. subsp.
oestrifera
 1774. *Ophrys phrygia* Fleischm &
 Bornm End.
 1775. *Ophrys schulzei* Bornm &
 Fleischm
 1776. *Ophrys straussii* H.
 Fleischmann & Bornmüller
 1777. *Ophrys hittitica* Kreutz & R.
 Peter End
 1778. *Ophrys umbilicata* Desf. subsp.
attica
 1779. *Ophrys apifera* Hudson
 1780. *Ophrys israelitica* H. Baumann
 & Künkele
 1781. *Ophrys antiochiana* H.
 Baumann & Künkele End.
 1782. *Ophrys holoserica* (Burm fil)
 Geuter subsp. *episcopalis*
 1783. *Ophrys holoserica* (Burm fil)
 Geuter subsp. *heterochila*
 1784. *Ophrys ziyaretiana* Kreutz &
 R. Peter
 1785. *Ophrys lapethica* Gözl & H.R.
 Reinhard
 1786. *Serapias vomeracea* (Burm.
 fil.)Briq. subsp. *orientalis*
 1787. *Serapias vomeracea* (Burm. fil.)
 Briq. subsp. *laxiflora*
 1788. *Serapias levantina* H. Baumann
 & Künkele
 1789. *Neotinea maculata* (Desf)
 Stearn
 1790. *Comperia comperiana* (Steven)
 Aschers & Graebn
 1791. *Orchis sancta* L.
 1792. *Orchis tridentata* Scop.
 1793. *Orchis italica* Poiret
 1794. *Orchis laxiflora* Lam.
 1795. *Orchis morio* L. subsp. *syriaca*
 Camus et al.
 1796. *Orchis mascula* (L.) L. subsp.
pinetorum
 1797. *Orchis dinsmorei*(Schlechter)
 Baumann & Dafni
 1798. *Orchis coriophora* L.
 1799. *Orchis anatolica* Boiss.

1800. *Orchis punctulata* Steven ex
Lindey
1801. *Dactylorhiza romana* (Seb) Soo
subsp. *romana*
1802. *Dactylorhiza saccifera* (Brongn)
Soo
1803. *Dactylorhiza osmanica* (KL.)
Soo var. *osmanica* End.
1804. *Dactylorhiza iberica* Necker ex
Nevski

Dioscoreaceae

1805. *Tamus communis* L. subsp.
communis
1806. *Tamus communis* L. subsp.
cretica

Thyphaceae

1807. *Typha angustifolia* L.
1808. *Typha latifolia* L.

Sparganiaceae

1809. *Sparganium erectum* L. subsp.
erectum

Juncaceae

1810. *Juncus acutus* L.
1811. *Juncus littoralis* C.A. Meyer
1812. *Juncus maritimus* Lam.
1813. *Juncus rigidus* Desf.
1814. *Juncus subulatus* Forsskål
1815. *Juncus effuses* L.
1816. *Juncus gerardi* Loisel. subsp.
gerardi
1817. *Juncus gerardi* Loisel. subsp.
libanoticus
1818. *Juncus hybridus* Brot.

1819. *Juncus fontanesii* J. Gay subsp.
pyramidatus
1820. *Luzula forsteri* (Sm.) DC.

Cyperaceae

1821. *Cyperus longus* L.
1822. *Cyperus glaber* L.
1823. *Cyperus capitatus* Vandelli
1824. *Cyperus rotundus* L.
1825. *Pycurus flavidus* (Retz.)
Koyama
1826. *Fimbristylis bisumbellata*
(Forsskål) Bubani
1827. *Schoenoplectus lacustris* (L.)
Palla subsp. *tabernaemontani*
1828. *Bolboschoenus maritimus* (L.)
Palla var. *maritimus*
1829. *Bolboschoenus maritimus* (L.)
Palla var. *cymosus*
1830. *Scirpoides holoschoenus* (L.)
Sojak.
1831. *Schoenus nigricans* L.
1832. *Cladium mariscus* (L.) Pohl
1833. *Carex phyllostachys* C.A. Meyer
1834. *Carex otrubae* Podp.
1835. *Carex divulsa* Stokes subsp.
coriogyne
1836. *Carex muricata* L.
1837. *Carex divisa* Hudson
1838. *Carex acutiformis* Ehrh.
1839. *Carex flacca* Schxeber subsp.
serrulata
1840. *Carex distans* L.
1841. *Carex halleriana* Asso
1842. *Carex macrolepis* DC.
1843. *Carex ornithopoda* Willd.
1844. *Carex pendula* Hudson

1845. *Carex sylvatica* Hudson subsp.
sylvatica
1846. *Carex tomentosa* C.A. Meyer

Poaceae

1847. *Brachypodium sylvaticum*
(Hudson) P. Beauv.
1848. *Brachypodium pinnatum* (L.)
P. Beauv.
1849. *Trachynia distachya* Desf.
1850. *Amblyopyrum muticum* (Boiss.)
Eig var. *loliaceum* End.
1851. *Aegilops speltoides* Tausch var.
speltoides
1852. *Aegilops biuncialis* Vis.
1853. *Aegilops geniculata* Roth
1854. *Aegilops triuncialis* L. subsp.
triuncialis
1855. *Aegilops neglecta* Req. ex
Bertol.
1856. *Aegilops ovata* Roth
1857. *Sorghum halepense* (L.) Pers.
1858. *Aira elegantissima* Willd. ex
Gaudin subsp. *ambigua*
1859. *Hordeum murinum* L. subsp.
glaucum (Steudel) Tzvelev
1860. *Hordeum bulbosum* L.
1861. *Bromus japonicus* Thunb.
subsp. *japonicus*
1862. *Bromus squarrosus* L.
1863. *Bromus alopecuroides* Poirlet
subsp. *alopecuroides*
1864. *Bromus ramosus* Hudson
1865. *Bromus erectus* Hudson
1866. *Bromus arvensis* L.
1867. *Bromus distachyon* L.
1868. *Bromus ripa* (Rehm.) Holub
1869. *Bromus fasciculatus* C. Presl

1870. *Bromus lanceolatus* Roth
1871. *Bromus rigidus* Roth
1872. *Bromus sterilis* L.
1873. *Bromus hordeaceus* L. subsp. *molliformis*
1874. *Bromus madritensis* L. subsp. *madritensis*
1875. *Bromus pseudobrachystachys* H. Scholz
1876. *Bromus tectorum* L.
1877. *Bromus scoparius* L.
1878. *Phleum montanum* C. Koch subsp. *montanum*
1879. *Avena barbata* Pott ex. Linil subsp. *barbata*
1880. *Avena sterilis* L. subsp. *ludoviciana*
1881. *Avena sativa* L.
1882. *Helictotrichon convolutum* (C. Presl) Henrard
1883. *Helictotrichon pretense* (L.) Pilger
1884. *Helictotrichon pubescens* (Hudson) Besser ex Schultes & Schultes fil. subsp. *pubescens*
1885. *Arrhenatherum palaestinum* Boiss.
1886. *Gaudiniopsis macra* (Bieb.) Eig subsp. *macra*
1887. *Rostraria berythea* (Boiss. & Bl.) Holub
1888. *Rostraria cristata* (L.) Tzvelev var. *glabriflora*
1889. *Rostraria cristata* (L.) Tzvelev var. *cristata*
1890. *Agrostis stolonifera* L.
1891. *Sporobolus virginicus* (L.) Kunth
1892. *Tragus racemosus* (L.) All.
1893. *Echinochloa colonum* (L.) Link
1894. *Polypogon monspeliensis* (L.) Desf.
1895. *Polypogon maritimus* Willd. subsp. *maritimus*
1896. *Polypogon viridis* (Gouan) Breistr.
1897. *Gastridium ventricosum* (Gouan) Schinz & Thell
1898. *Arrhenatherum elatius* (L.) P. Beauv. ex J. & C. Presl
1899. *Arrhenatherum palaestinum* Boiss.
1900. *Milium vernale* Bieb. subsp. *montianum*
1901. *Milium pedicellare* (Bornm.) Roshev. ex Melderis
1902. *Milium effusum* L.
1903. *Phalaris arundinacea* L.
1904. *Psilurus incurvus* (Gouan) Schinz & Thell
1905. *Phalaris paradoxa* L.
1906. *Alopecurus gerardii* Vill. var. *cassius* End
1907. *Alopecurus gerardii* Vill. var. *gerardii* End.
1908. *Alopecurus lanatus* Sm. End.
1909. *Alopecurus myosuroides* Hudson var. *myosuroides*
1910. *Alopecurus utriculatus* (L.) Pers. subsp. *utriculatus*
1911. *Alopecurus utriculatus* (L.) Pers. subsp. *anthoxanthoides*
1912. *Alopecurus aequalis* L.
1913. *Cornucopiae cucullatum* L.
1914. *Festuca drymeja* Mertens & K.Koch
1915. *Festuca jeanpertii* (St.-Yves) F. Markgraf subsp. *jeanpertii*
1916. *Festuca adanensis* Markgr.-Dannenb.
1917. *Vulpia myuros* (L.) C.C. Gmelin
1918. *Vulpia fasciculata* (Forsskal) Fritsch
1919. *Poa annua* L.
1920. *Poa trivialis* L. subsp. *sylvicola*
1921. *Poa bulbosa* L.
1922. *Poa timeolontis* Heldr. ex Boiss.
1923. *Poa nemoralis* L.
1924. *Poa pratensis* L. subsp. *pratensis*
1925. *Poa pratensis* L. subsp. *attica*
1926. *Eremopoa capillaris* R.R. Mill.
1927. *Eremopoa attalica* H. Scholz
1928. *Catabrosa aquatic* (L.) P. Beauv.
1929. *Dactylis glomerata* L. subsp. *glomerata*
1930. *Dactylis glomerata* L. subsp. *hispanica*
1931. *Cynosurus echinatus* L.
1932. *Cynosurus effuses* Link
1933. *Lamarckia aurea* (L.) Moench
1934. *Briza maxima* L.
1935. *Briza minor* L.
1936. *Sesleria alba* C.Sm.
1937. *Melica uniflora* Retz.
1938. *Melica eligulata* Boiss.
1939. *Melica minuta* L.
1940. *Melica ciliata* L. subsp. *ciliata*
1941. *Stipa capensis* Thunb.
1942. *Stipa ehrenbergiana* Trin. & Rupr.
1943. *Stipa pontica* P. Smirnov
1944. *Stipa bromoides* (L.) D.rfler
1945. *Piptatherum miliaceum* (L.) Cosson subsp. *miliaceum*

1946. *Piptatherum miliaceum* (L.)
Cosson subsp. *thomasii*
1947. *Piptatherum virescens* (Trin.)
Boiss.
1948. *Piptatherum coerulescens* (Desf.)
P. Beauv.
1949. *Piptatherum blancheanum* Desv.
ex Boiss.
1950. *Piptatherum holciforme* (Bieb.)
Roemer & Schultes subsp.
holciforme var. *holciforme*
1951. *Arundo pliniana* Turra
1952. *Aristida caerulescens* Desf.
1953. *Aeluropus lagopoides* (L.) Trin.
ex Thwaites var. *lagopoides*
1954. *Aeluropus littoralis* (Gouan)
Parl.
1955. *Catapodium marinum* (L.) C.E.
Hubbard
1956. *Catapodium rigidum* (L.) C.E.
Hubbard ex Dony subsp. *rigidum*
var. *majus*
1957. *Elymus elongatus* (Host)
Runemaik subsp. *elongatus*
1958. *Elymus farctus* (Viv.)
Runemark ex Melderis subsp.
farctus var. *farctus*
1959. *Elymus panormitatus* (Pari.)
Tzvelev
1960. *Eragrostis cilianensis* (All.)
Vign.-Lut.
1961. *Lagurus ovatus* L.
1962. *Cleistogenes serotina* (L.) Keng
1963. *Cynodon dactylon* (L.) Pers. var.
dactylon
1964. *Sporobolus virginicus* (L.) Kunth
1965. *Crypsis jaktorovskyi* Eig
1966. *Oplismenus undulatifolius* (Ard.)
P. Beauv.
1967. *Setaria glauca* (L.) P. Beauv.
1968. *Pennisetum orientale* L.C.M.
Richard
1969. *Spodiopogon pogonanthus*
(Boiss. & Bal. ex Bal.) Boiss.
1970. *Saccharum ravennae* (L.)
Murray
1971. *Saccharum strictum* (Host)
Sprengel
1972. *Sorghum halepense* var.
halepense
1973. *Bothriochloa ischaemum* (L.)
Keng
1974. *Dichanthium annulatum*
(Forsskål) Stapf
1975. *Andropogon distachyos* L.
1976. *Hyparrhenia hirta* (L.) Stapf
1977. *Themeda triandra* Forsskal
1978. *Lolium rigidum* Gaudin var.
rigidum
1979. *Paspalum paspalodes* (Michx.)
Scribner
1980. *Digitaria sanguinalis* (L.) Scop.
1981. *Gastridium phleoides* C.E. Hubb.
1982. *Setaria verticillata* (L.) P.
Beauv. var. *verticillata*
1983. *Chrysopogon gryllus* (L.) Trin
subsp. *gryllus*
1984. *Alisma plantago-aquatica* L.
1985. *Teucrium multicaule* Montbret
& Aucher ex Bentham
1986. *Aegilops columnaris* Zhukovsky
1987. *Sternbergia colchiciflora*
Waldst.&Kit.
1988. *Conringia perfoliata* (C. A. Mey.)
Busch
1989. *Ranunculus illyricus* L. subsp.
illyricus

Abdestbozan Otu - Sarcopoterium spinosum (L.) Spach.

Küme oluşturan, 75 cm kadar boyolanabilen çok yıllık bitkiler. Gövde kabukları gümüş renğinde tüylü. Yapraklar oblong şekilli. Kenarları düz, veya 3-5 loblu, kenarları içe dönük. Çanak yapraklar yeşil, genellikle kenarları beyaz, stigmalar kırmızımsı. Meyveler küremsi, sarımsı kahverengi. Çiçeklenme Mart. Taşlı yüzeylerde, makiliklerde 1-1000 m'ler arasındaki yüksekliklerde yayılış gösterir. (1972)

Bu türün gövde kabuklarında saponin karışımı maddeler bulunur ve infüzyon (%5) halinde şeker hastalığına karşı kullanılır. Toprak üstü kısmı ve kökleri de aynı amaçla kullanılabilir. Uzun kökleri nedeni ile erezyonla mücadelede kullanılabilir (Baytop 1999). Yapılan deneysel çalışmalarda bitkinin özütünün insülin gibi davranarak şekeri önlediği ortaya konmuştur (Smirin ve ark. 2010).

Foto: F. Karalan

Abuzambak - Datura stramonium L.

40-200 cm boylanabilen kısa tüylü veya tüysüz dallanmış gövde otsu bitkiler. Yapraklar saplı, ovat şekilli, kenarları dişli. Çiçekler beyaz renkli, 5-9 cm. Meyve kapsül şeklindekısa tüylü ve dikenlerle kaplı. Çiçeklenme Mayıs-Ekim ayları arasında (Davis 1977). Samandağ civarında yayılış gösterir.

Bitki aneljezik ve antiastmatik etkilere sahiptir (Soni ve ark. 2012). Toksik bir bitki olduğundan

dikkatli kullanılmalıdır. Bu tür atropin, hyoscamine ve skopolamin gibi toksik tropan alkaloidler çeşitli içerir. Doğu tıbbında, ülserler, yaralar, inflamasyon, romatizma ve gut, siyatik, morluklar ve şişlikler, ateş, astım ve bronşit ve diş ağrısı gibi çeşitli rahatsızlıkların tedavisinde kullanılmaktadır (Gaire ve Subedi 2013).

Acem Düğün Çiçeği - Ranunculus asiaticus L.

10-30 cm boylanabilen çok yıllık bitkiler. Kökler yumrulaşmış, 1.5-2 cm. Gövdeler basık tüylü, 1-6 çiçekli. Taban yapraklar farklı şekilli. Genellikle üç büyük parçalı. Çanak yapraklar yaygın, taç yapraklar kırmızı. Erkek organlar siyah. Meyveler silindirik bir yapı oluşturur. Çiçeklenme Nisan. Kuru ve kireçli topraklarda 40-850 m'ler arasında, Belen civarında yayılış gösterir (Davis 1965).

Bitkinin çiçekleri gıda boyası olarak kullanılabilen özelliklere sahiptir. Ayrıca bitkinin antioksidan, kalp koruyucu ve başlangıç aşamasındaki kanser hücrelerinin bölünmesini durdurucu özelliklere sahip olduğu belirtilmektedir (Amr ve Tamimi 2007).

Acı Çiğdem - Colchicum troodii Kotschy

Bitki çok yıllık, kormuslu gövde yumrusuna sahiptir. Yapraklar 3-6, dilsiz, 12-20 x 1.5-4 mm, tüysüz. çiçeklenme döneminde gözlenmez. Çiçekler sapsız çansı yapıdadır. Tepaller altta tüp şeklinde birleşmiş, üstte serbest olup pembe veya beyaz renklidir. Çiçeklenme Eylül-Kasım. Kuru makilikler ve çam ormanlarında 10-1400 m'ler arasında, Samandağ civarında yayılış gösterir (Davis 1984).

Yumruların içerdiği kolşisin hücre bölünmesini durdurucu özelliğe sahiptir. Bu nedenle kansere karşı da kullanılmış ise de çok zehirli olduğundan yüksek dozlar kullanılamamıştır. Tohumlar ve yumru idrar arttırıcı, terletici, müshil ve romatizma ağrılarını dindirici etkilere sahiptir. Alkaloitlerin çok yüksek zehirliliği sebebiyle bu droglar dahilen ancak hekim kontrolü altında kullanılabilir (Baytop 1999).

Acı Tere - Nasturtium officinale R. Br.

Çok yıllık otsu, yaprakları tüysü parçalanmış, 3-7 çift yaprakçıklı, kırılğan gövdeli, beyaz çiçekli bir bitkidir. Su kenarlarında yetişir. Özel kokusu ve batıcı bir lezzeti vardı (Davis 1965). Kırkhan civarında yayılış gösterir.

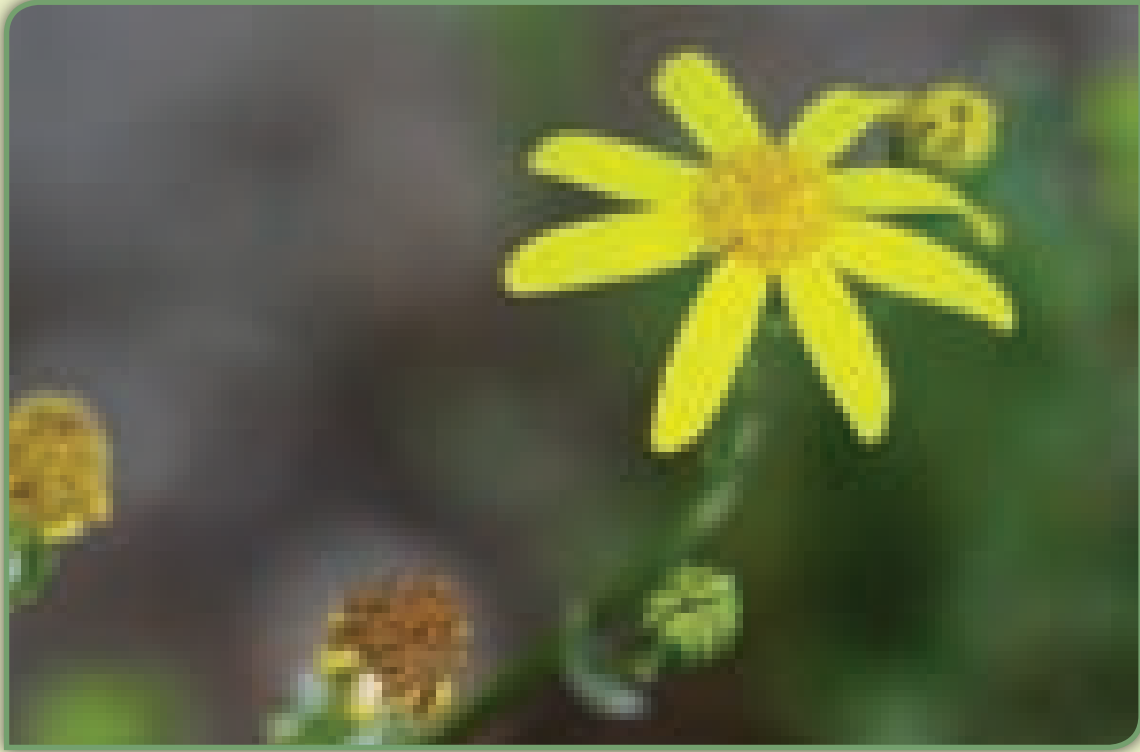
Bitki glikonasturtiin ismi verilen kükürtlü bir glikozit, vitaminler (A,C ve D) ve keskin lezzetli bir uçucu yağ taşımaktadır. Kuvvet verici, idrar arttırıcı ve iştah açıcı özelliklere sahiptir (Baytop 1999). Bitkinin kromozom kırılmalarını önleyici bir etkiye sahip olduğu belirtilmektedir (Casanova ve ark. 2013).

Acigeren - Arthrocnemum macrostachyum (Moric.) K.Koch

Çok yıllık yarı çalimsı sukkulent bitkiler. Gövdeler boğunlu, verimsiz sürgünler çiçek oluşturan sürgünlerden daha uzun. Çiçeklenme Ağustos-Eylül

aylarında gerçekleşir. Tuzlu sahil kumullarında yayılış gösterir. İlimizde Samandağ sahillerinde gözlenir.

Acıpapatya - Senecio vernalis Waldst. & Kit.

40 cm kadar boylanabilen tek yıllık otsu bitkiler. Gövde ve bitkiler genellikle tüylü, olgunlukta tüysüz. Taban yapraklar ovat, oblong genellikle tüysü parçalı. Çiçekler sarı renkli. Çiçeklenme Şubat-Ağustos ayları arasında (Davis 1975). Erzin civarında yayılış gösterir.

Kökleri az miktarda alkaloid taşımaktadır. Bitki adet söktürücü olarak kullanılır (Baytop 1999).

Acıpeyam - Sophora alopecurides L. var. osa alopecurides

Çok yıllık 100 cm kadar boylanabilen rizumlu bitkiler. Yapraklar 7-12 çift yaprakçıktan oluşur. Yaprakçıklar her iki yüzeyde yoğun tüylü. Çiçekleri

taşıyan eksen 60-80 çiçekli, çiçekler krem renkli. Çiçeklenme Nisan-Temmuz aylarında gerçekleşir. İlimizde Dörtyol'un üst kısımlarında yayılış gösterir.

Acıyemlik - Urospermum picroides (L.) F.W. Schmidt

30 cm boylanabilen, dik gövdeli, tek yıllık bitkilerdir. Yapraklar 2-10x1-3 cm, dikdörtgenimsiden lir biçimliye kadar, kaba dişli, alt yaprakların ayaları alt taraflarından kanatlı olan yaprak sapına bağlanmıştır. Üst yapraklar kulakçıklı tabanlı ve gövdeyi sarıcı tiptedir. Çiçek başı (çiçekler dahil) 1-2 cm uzunluktadır. Pulsu gülcük yaprakları meyvede genişlemiştir, kılıcsı biçimli, alttarafa koni şeklindedir. Verimli kısım kılıcsı, buruşuktur, kör çanak dökülür ve beyaz renklidir. Mart-Haziran

ayları arasında çiçeklenir. Deniz seviyesinden 2230 m'ye kadar, bodur çalılar arasında, kireç taşı yamaçlarda, boş arazilerde yayılış gösterir (Davis 1982). Hassa civarında yayılış gösterir.

Bitkü üzerinde parazit olarak yaşayan bir mantar olan Ampelomyces türünden elde edilen metabolitler antibakteriyel özellik göstermektedir (Amal H.Aly ve ark. 2008). Bit başka çalışma ise bitki ekstraktlarının yangı önleyici özelliğe sahip olduğunu göstermektedir (Strzelecka M. ve ark. 2005).

Ada Soğanı - Urginea maritima (L.) Baker

Soğanlar 5-15 cm çapında. Yapraklar 17-50 x 2-6 cm boyutlarında düz. Çiçek durumu çok çiçekli sık salkım şeklinde. Pedisel 15-20 mm, çiçeklenme boyunca yatık olup meyvaya geçerken dikleşir. Genellikle sonbahar yağmurlarından önce çiçeklenir. Kıyı kesimlerinde 1-300 m arası yüksekliklerde Kırıkhan civarında yayılış gösterir (Davis 1984).

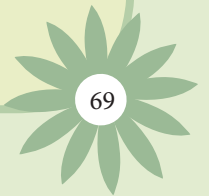
Bitki idrar artırıcı ve kalp kuvvetlendirici etkilere sahiptir. Ancak zehirli bir drog olduğundan sadece hekim kontrolünde kullanılmalıdır. Taze drog tahriş edici olup dahilen alındığında kusma ve ishal yapar. Glikozitler nedeniyle kuvvetli bir kalp zehridir (Baytop 1999). Bitkinin kanser hücrelerini öldürücü özelliğe sahip olduğu belirtilmektedir (El-Seedi ve ark. 2013).

Adisögüt - Salix triandra L.

Çalı veya 6 m kadar boylanabilen ağaç formundaki bitkiler. Gövde kabukları düz, Dallar esnek, tüylü veya tüysüz, zeytin rengi veya kırmızımsı kahverenginde. Tomurcuklar kahverenginde tüylü veya tüysüz. Yapraklar oblong-ovat şekilli, 5-10 cm, tüylü veya tüysüz, kenarları dişli. Çiçekler kedicik durumunda. Çiçeklenme Mayıs-Haziran aylarında (Davis 1984). Antakya civarında yayılış gösterir.

Salix gövde kabukları dahilen yatıştırıcı, kuvvet verici, ateş düşürücü, kabız ve romatizma ağrılarını giderici etkilere sahiptir. Zehirli bileşikler taşımaması nedeniyle iyi bir halk ilacıdır (Baytop 1999).

Ağaç Çileği / Hartlap - Arbutus unedo L

Bu tür 3-6 m yükseklikte ağaç veya ağaççık formunda herdem yeşil bitkiler. Gövdeler kırmızımsı-kahverenginde. Yapraklar kısa saplı, ovat, kenarları dişli, derimsi sert. Bitki sonbaharda beyaz yeşilimsi çiçekler açar (Davis 1977). Kızıldağ civarında yayılış gösterir.

Bitki kabız yapıcı, antiseptik etkilere sahiptir. İdrar yolları hastalıklarında kullanılır (Baytop 1999). Bitkinin meyveleri antioksidan ve kısmen damar genişletici özelliğe sahiptir (Tuberoso ve ark. 2013).

Foto: Harald Kehl

Ağaç Mürver - Sambucus nigra L.

4-10 m kadar boylanabilen kokulu ağaç formunda bitkiler. Yaprakçıklar ovat-lanseolat şekilli, 2-3 çift, kenarları dişli. Çiçek kümesi beş ışınlı, yassılaştırmış şemsiye görünümlü, çiçekler krem renkli.

Çiçeklenme Nisan-Temmuz aylarında gerçekleşir. İlimizde Dört Yol'un üst kısımlarında yayılış gösterir (Davis 1972).

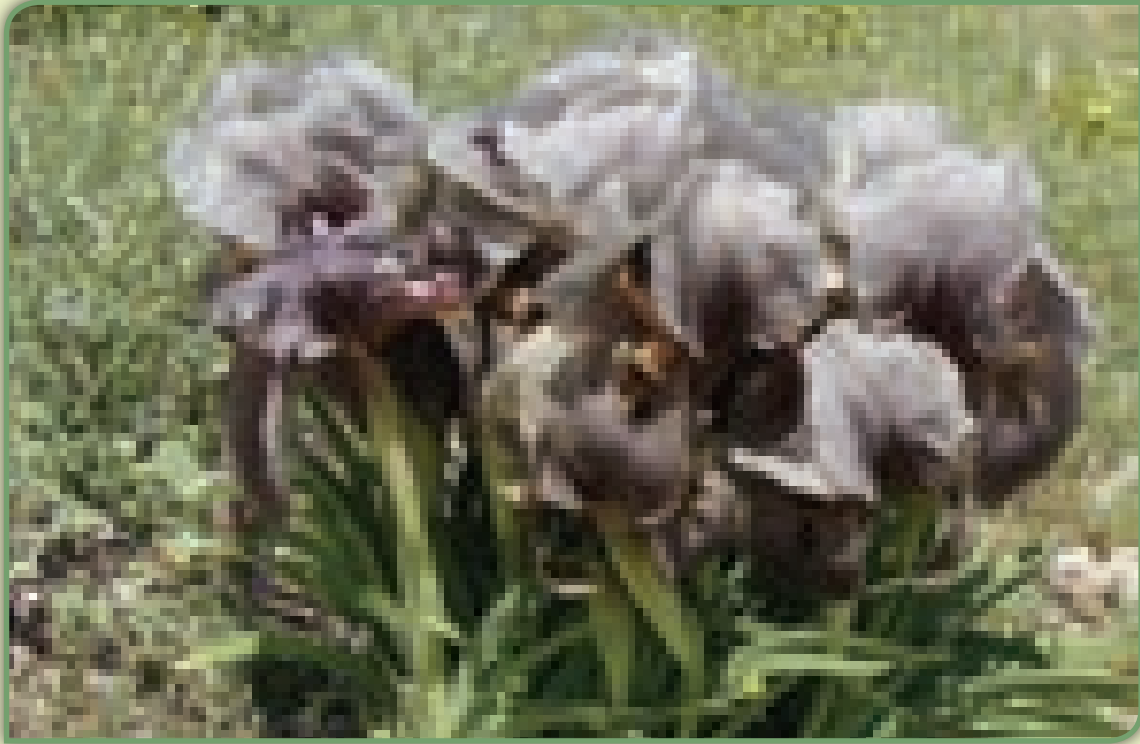

Ağlayangelin - Fritillaria persica L.

20-100 cm uzunluğunda, yumrulu, çok yıllık bitkiler. Yaprakları 10-25 adet ve 1,5x3 cm. Uzamış çiçek eksenine üzerine 7-20 adet dizilen çiçekler çan şeklinde, morumsu ve grimsi yeşil. Çiçekler 15-20 mm. Çiçeklenme Nisan-Mayıs aylarında gerçekleşir. Kayalıklı alanlar ve tarla kenarlarında 700-1000 m'ler arasında Şenköy civarında yayılış gösterir. (Davis 1984)

Fritillaria cinsinin yumrularından elde edilen özütün alzheimer (Alzheimer) hastalığının tedavisinde etkili olduğu tespit edilmiştir. Diğer bir çalışmada bitkinin yumrularından elde edilen steroidal karakterli saponinlerin serviks kanser hücrelerini öldürücü özelliğe sahip olduğu ortaya konmuştur. (Shen ve ark. 2012)

Ahırdağı Süseni - Iris kirkwoodii Chaudhary

60 cm kadar boylanabilen çok yıllık rizomlu bitkiler. Yapraklar tabanda yoğunlaşmış 6-7 adet, oraksı. Çiçekler siyahımsı, koyu damarlı. (Davis 1982) Farklı popülasyonlarında çiçek renginin

farklı tonlarına rastlanabilir. Çiçeklenme Nisan-Mayıs aylarında olur. Yayladağı Şenköy arasında popülasyonlarına rastlamak mümkündür.

Ahu - Globularia trichosantha Fisch. & Mey.

Yüzeysel sürünücü gövdeler oluşturan odunsu çok yıllık bitkiler. Gövdeler yükselici, 5-15 cm. Alt yapraklar bitkinin tabanında kümeleşir. Bu yapraklar 25x8 cm, obovat şekilli. Gövde yaprakları linear şekilli 12x3 mm. Çiçekler gövdelerin uç kısmında kapitula oluşturur. Çiçekler mavi. Çiçeklenme

Mayıs-Temmuz ayları arasında gerçekleşir (Davis 1982). Kızıldağ civarında yayılış gösterir.

Bitkinin toprak üstü kısımları antioksidan etkiye sahiptir (Khilifi ve ark. 2005). Ayrıca bitki idrar arttırıcı, müşhil ve kusturucu özelliğe sahiptir (Baytop 1999).

Ak Gelin Pıtrağı - Lisaea heterocarpa (DC.) Boiss.

60 cm kadar boylanabilen dallanmış tek yıllık bitkiler. Yapraklar 5-7 yaprakçıklı, yaprakçıklar oblong lansolat, kenarları çift dişli. Çiçek kümesi

5-7 ışınlı. Çiçekler pembe veya beyaz. Meyveler farklı formlarda, üzeri dikensi çıkıntılı (Davis 1972). Bitki Erzin civarında yayılış gösterir.

Ak Sümbül - Cephalanthera longifolia (L.) Fritsch

Yoğun yapraklı, 10-60 cm boyunda çok yıllık bitkiler. Yapraklar şeritsi, yaygın veya kıvrık. Çiçekler başak oluşturacak şekilde yoğunlaşmış veya bir kaçtane. Aşağı çiçek yaprakları normal yapraklara benzer, en üsttekiler küçük. Çiçekler beyaz. Çiçeklenme Nisan-Haziran. Nemli dere kenarlarında ve çam ormanı altlarında, 200-2000

m'ler arasında Arsu civarında yayılış gösterir (Davis 1984).

Orkide çiçekleri göğsü yumuşatır, kabızlığı giderir ve basur memelerine faydalıdır (Akbulut ve ark. 2006). Bitkinin toprak üstü kısımları çay olarak tüketilebilir.

Ak Taşyoncası - Melilotus alba Desr.

150 cm kadar boylanabilen otsu bitkiler. Çiçek ekseni 4-6 cm, çiçekler seyrek dizilimli, 40-100 adet. Çiçekler 4-5 mm, beyaz renkli. Meyveler 4-5

mm. Çiçeklenme Haziran-Eylül ayları arasında olur. Amik ovasında tarla kenarlarında veya yol kenarlarında gözlenir.

Ak Yemlik - Scorzonera lacera Boiss et Bal.

25-40 cm boylanabilen, dik gövdeli çok yıllık bitkiler. Alt yaprakları derin tüysü parçalı, 11-17x1.5-2 cm, kısa saplı. Özellikle orta damarın üstü seyrek tüylüdür. Her bir gövde 1-2 çiçek kümesinden oluşur ve 25-35 mm uzunluğundadır. Çiçekler leylak renktedir. Çiçeklenme Mayıs-Haziran aylarında gerçekleşir. Kalkerli alanlarda,

maki boşluklarında, 0-250 m'ler arasında Kırıkhan civarında yayılış gösterir. (Davis 1975)

Tümbitkiçiğveyapışirilerekyenir. Bugdahazımsızlığı ve sindirim boşaltım sistemi bozukluklarını düzeltir. Özsuyu tereyağı ile karıştırılarak yara iyileştirici olarak kullanılır. (Özçelik ve Balabanlı 2005)

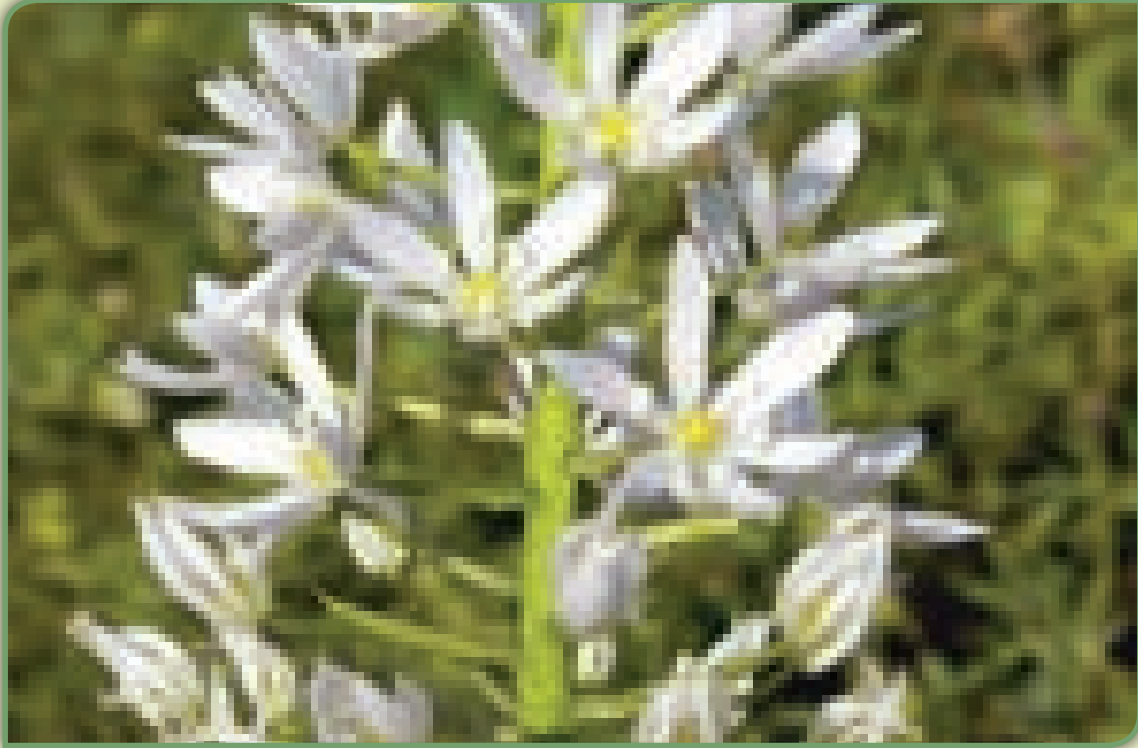

Ak Yonca - Trigonella kotschyi Fenzl.

Yassı seyrek tüylü, 10-30 cm yüksekliğinde, tabandan dallanan yatık veya yükselici dik gövdeye sahip tek yıllık otsu bitkilerdir. Yaprakçıklar dikdörtgen şekilli, küçük dişli, 7-20 x 3-10 mm, genellikle tüsüz. Çiçekler 7-10 adet kısa gevşek salkım. Çanak yapraklar çansı, 3-4.5 mm. Taç yapraklar beyaz, 6-9 mm. Meyva bakla tipi doğrusal, silindirik veya oraksı şekilde, 2-2.5 x 0.1-0.2 cm boyunda ve 4-5 tohumlu. Kayalık kireçtaşı

yamaçlarda, nadas tarlalarda ve meşe çalılıklarında 0-2000 m yüksekliklerde Dört Yol civarında yayılış gösterir (Davis 1970).

Bazı *Trigonella* türlerinin tohumları uyarıcı, iştah açıcı ve hazım problemlerine (kabızlık, dispepsi, gastrit) karşı kullanılmaktadır. Tohumları flavonoidler, saponin, kumarin ve vitaminler taşır (Sanyar 2011).

Akbaldır - Ornithogalum narbonense L.

100 cm kadar boylanabilen çok yıllık soğanlı bitkiler. Yapraklar birkaç adet, çiçek ekseninden daha kısa, 16 mm eninde, kenarları düz veya dişli. Çiçek durumu silindirik, 25-75 çiçekli. Çiçekler 10-16 mm, beyaz. Çiçeklenme Nisan-Haziran. 1-3000 m yüksekliklerde tarlalarda, yol kenarlarında, çayırıklarda ve döküntü yerlerde Dört yol civarında yayılış gösterir (Davis 1984).

Ornithogalum yumruları kusturucu ve çıban açıcı olarak bilinmektedir. Taze veya pişmiş yumruları çıban üstüne sarılır ve çıbanın olgunlaşım açılması sağlanır. *Ornithogalum* türlerinin bilhassa soğanlarında kalbe etkili bazı zehirli bileşikler ve saponinler taşıdığı bilinmektedir (Baytop 1999).

Akça Ağaç - Acer monspessulanum L. subsp. microphyllum

12-25 m kadar boylanabilen ağaç formundaki bitkiler. Genç sürgünler tüylü veya tüysüz. Yaprak ayası 3-5 loblu, tabanda kalpsi, loblar düz veya orta lob genellikle üç loblu. Yaprak sapı tüylü veya tüysüz. Meyve kanatları yaygın, 15-27 mm,

nutletler kısa tüylü veya tüysüz (Davis 1967). Belen civarında yayılış gösterir.

Bitkinin yapraklarından elde edilen tannik asit antimikrobiyal etkiye sahiptir (Wu ve ark. 2010).

Foto: Dr. Harald Kehl.

Akçabaş - Anthemis coelopoda Boiss.

Dik gövdeli, seyrek tüylü, tek yıllık bitkiler. Gövdeler çok dallanmış, 20-50 cm. Çiçek sapları kalınlaşmış. Yapraklar tüysü parçalanmış, Çiçekler iki renkli. Kenarda dilsü beyaz çiçekler, ortada sarı tüpsü çiçekler bulunur. Çiçeklenme Mayıs-

Temmuz ayları arasında (Davis 1975). Dörtüyl civarında yayılış gösterir.

Anthemis türlerinden elde edilen uçucu yağ antimikrobiyal etkiye sahiptir (Formisano ve arkç. 2012).

Akçakesme - Phillyrea latifolia L.

5 m kadar boylanabilen ağaç veya çalı formundaki bitkiler. Tomurcuklar ve genç sürgünler tüylü. Yapraklar kalpsi, lanseolat şekilli. Yaprak kenarları dişli. Çanak yapraklar sarımsı, taç yapraklar 3-3.5

mm. Meyve küremsi 3-8 mm. Çiçeklenme Mayıs ayı (Davis 1977). Arsus civarındaki makiliklerde gözlenir.

Akçeutu - Clypeola jonthlaspi L.

30 cm kadar boylanabilen otsu tek yıllık basit veya dallanmış gövdeli bitkiler. Yaprak dar, terslanseolat şekilli. Çiçekler sarı. Meyveler değişik şekilli,

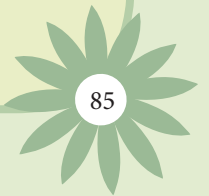
genellikle küremsi ve daima kanatlı. Çiçeklenme Nisan-Mayıs ayları arasında (Davis 1965). Kırıkhan civarındaki tarla kenarlarında yayılış gösterir.

Akkūlah - Romulea bulbocodium (L.) var. crocea

Kormuslu çok yıllık bitkiler. Yapraklar 7 cm'ye kadar, toprağa basık, 5-15 cm. Çiçek taşıyan eksen 1-6 çiçekli. Brakteler zarımsı. Çiçekler değişik,

beyaz, sarı, leylak veya menekşe renkli. Çiçeklenme Şubat-Haziran aylarında (Davis 1984). Kızıldağ ve Kuseyr dağında yayılış gösterir.

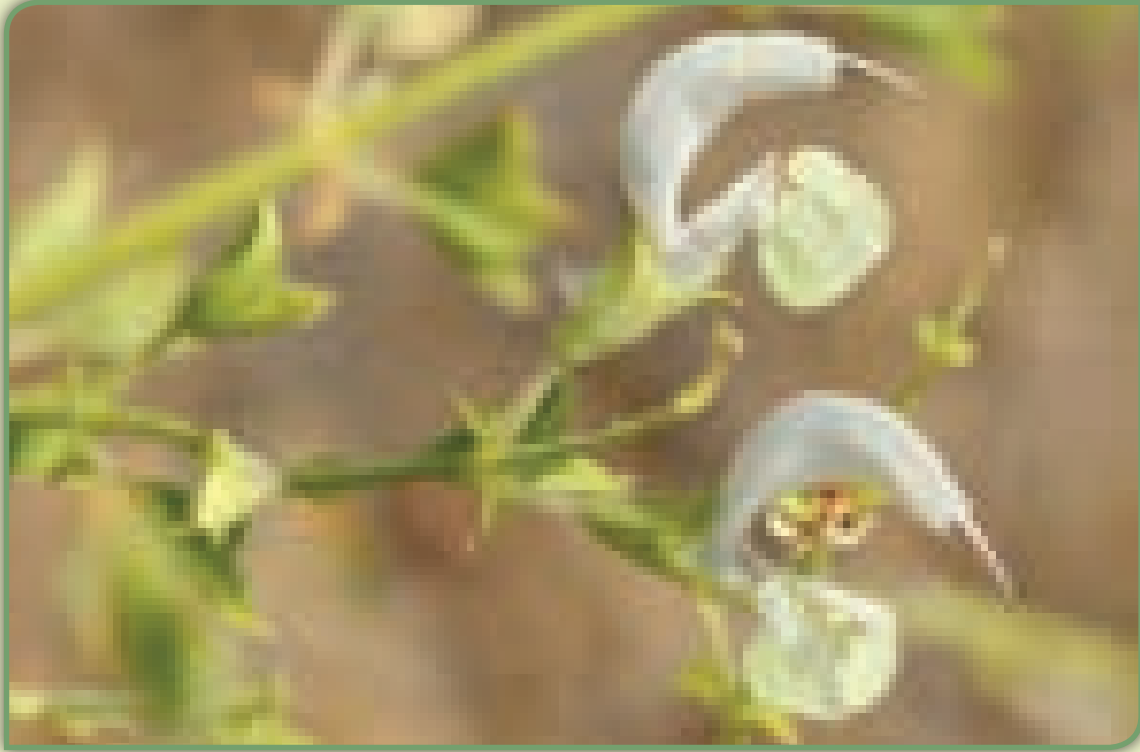

Aklar Otu - Lythrum junceum Banks & Sol.

Tüysüz, çok yıllık, silindir gövdeli bitkiler. Gövdeler genellikle tabana yakın bir yerden dallanır. Yapraklar oblong eliptik şekilli. Çiçekler yaprak koltuklarında tek tek bulunur. Çiçekler pembe. Nemli alanlarda

Nisan-Temmuz ayları arasında çiçeklenir (Davis 1972). Samandağ civarında yayılış gösterir.

Bitkinin yaprakları kabız yapıcı, kan dindirici ve egzemaya karşı kullanılır (Baytop 1999).

Akradağ Çayı - Salvia cassia Samuelss. ex Rech. fil.

Çok yıllık, tabanda odunsu, çok yıllık bitkiler. Gövdeler belirgin dört köşeli, basit ve salgı tüylü, orta kısımda dallanmış. Taban yapraklar dairemsi, yoğun tüylü. Üst yapraklar indirgenmiş. Çanak yapraklar 12-14 mm, taç yapraklar 25-30 mm, beyaz renkli. Çiçeklenme Mayıs-Temmuz ayları arasında gerçekleşir. 200-650 m arasındaki yüksekliklerde Kırıkhan civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Salvia cinsine ait bitkilerin uçucu yağları kozmetik sanayiinde uzun yıllardan beri kullanılmaktadır. Bunun yanında bitkinin toprak üstü kısımlarından elde edilen özütler ve uçucu yağlar antimikrobiyal ve antioksidan etkilere sahiptir. Bunun yanında sancı kesici, antiseptik ve kanamalarda damar büzücü özelliklere sahiptir (Tepe ve ark. 2005).

Akrepotu - Coronilla parviflora Willd.

8-40 cm boylarında tek yıllık otsu bitkiler. Yapraklar 4-6 çift yaprakçıktan oluşur. Çiçek kümesi şemsiye şeklinde, 3-6 çiçekli. Çiçekler beyaz, pembe, leylak bazen sarı. Meyve 3-7 cm. Çiçeklenme Mart-Mayıs

ayları arasında gerçekleşir. 1-2000 m'ler arasında Akbez civarında yayılış gösterir (Davis 1970).

Coronilla türleri memeli hayvanlarda zehirlenmelere sebep olurlar (Noori ve ark. 2011, Baytop 1999).

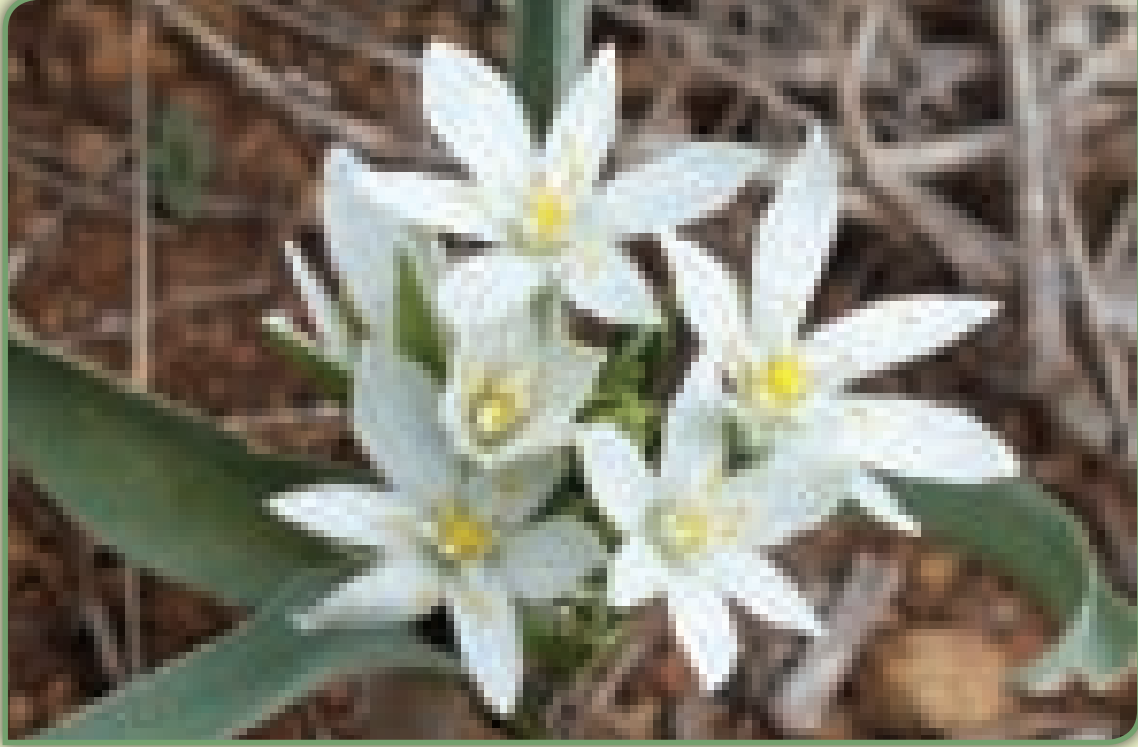

Akyayılğan - Convolvulus aucheri Choisy

40 cm kadar boylanabilen çok yıllık, yoğun yaygın tüylü, otsu bitkiler. Yapraklar sapsız, lanseolat şekilli. Çiçeklerin 5'i bir arada salkım oluşturur.

Çiçekler beyaz, dışı pembemsi. Çiçeklenme Mayıs-Haziran aylarında (Davis 1977). Kızıldağ'da yayılış gösterir.

Akyıldız Soğanı - Ornithogalum ulophyllum Hand.-Mazz.

25 cm kadar boylanabilen, çiçek eksenini dik olan soğanlı bitkiler. Yapraklar birkaç adet, şeritsi, çiçek ekseninden kısa. Yaprak kenarları silli. Çiçek eksenini 10-20 çiçekli, çiçekler beyaz. Çiçeklenme Mart-Haziran ayları arasında gerçekleşir (Davis 1984). Kızıldağ civarında yayılış gösterir.

Yapılan bir çalışmada bitkinin yumrularının ve yapraklarının kalp rahatsızlıklarında kullanılacak kardenolit glikozitleri taşıdığı belirtilmiştir (Ghannamy ve ark. 1987).

Ala Sümbül - Scilla ingridae Speta

Soğanlı çok yıllık bitkiler. Yapraklar 4-5 adet, şeritsi, 6-15 cm. Çiçek taşıyan eksen 2-5 adet, 1-3 çiçekli, eksen 9-20 cm. Çiçekler parlak mavi,

menekşe renkli. Çiçeklenme Mart-Haziran ayları arasında (Davis 1982). Erzin'in üst kısımlarında yayılış gösterir.

Alanya Burcağı - Lathyrus stenophyllus Boiss.

70 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Gövdeler dar kanatlı. Yapraklar dar şeritsi, bir çift. Çiçek taşıyan eksen tek çiçekli. Çanak yapraklar 7-9 mm, taç yapraklar 12-16 mm, menekşe renkli.

Çiçeklenme Nisan-Haziran aylarında (Davis 1970). Erzin – Osmaniye arasındaki volkanik alanlarda yayılış gösterir.

Alayaprak - Cyclamen persicum Miller

15 cm'ye kadar genişleyebilen, küresel veya basık küresel yumrulu, çok yıllık bitkilerdir. Yaprak kenarları kalınlaşmış ve belirgin dişlidir. Geniş çiçekleri beyaz veya parlak pembe; taç yaprakların tabanı koyu mordur. Loblar kulakçiksız ve 2-4.5 cm'dir. Çiçeklenme Şubat-Nisan aylarında görülür. Kızılçam ormanlarında, yaprak dökmeyen meşeliklerde, kayalık yamaçlarda ve kireçtaşı

kayalar üzerinde, 1-800 m'ler arasında Habibi Neccar dağında yayılış gösterir. (Davis 1977)

Bitkinin yumrularından elde edilen triterpen saponinlerin kolon kanserinin tedavisinde etkili olduğu belirtilmektedir. (Mihci-Gaidi ve ark. 2010) Bitkinin yumruları nişasta, zank, organik asitler ve saponin taşır. Diğer siklamen türleri gibi kusturucu, müshil ve uyarıcı etkilere sahiptir. (Baytop 1999)

Alic - Crataegus aronia (L.) Bosc. ex DC var. aronia

8 m'ye kadar boylanabilen ağaçlar. Bitki dikenli. Yapraklar obovat oblong şekilli, 5 cm'e kadar, her iki yüzde de tüylü. Çiçekli gövdeler üzerindeki yapraklar genellikle derin dişli. Çiçeksiz gövdelerdeki yapraklar 3-5 loblu, loblar bazan orta damara kadar. Çiçeklerin 3-18 tanesi bir arada bulunur. Çiçekler beyaz renkli, çiçeklenme Nisan-

Haziran aylarında olur (Davis 1972). Samandağ civarında yayılış gösterir.

Bitkinin çiçek ve yaprakları kalp hastalıklarında, soğuk algınlığında, öksürükte, astım ve nefritte kullanılır (Gürdal ve Kültür 2010).

Amanos Çalbası - Phlomis amonica Uerh.

100 cm boylanabilen çalı formundaki salgı tüysüz bitkiler. Yapraklar oblong-ovate şekilli, kenarları dişli, yıldızsı tüylü. Çiçek taşıyan yapraklar oblong şekilli, çiçek kümesi kadar veya daha uzun. Çiçek

kümeleri 1-2 adet, 6-12 çiçekli, çiçekler sarı. Çiçeklenme Temmuz ayı (Davis 1982). Arsuz ve Samandağ çevresinde yayılış gösterir.

Foto: Dr. Harald Kehl

Amanos Kangalı - Carduus amarus Rech. fil.

60 cm kadar boylanabilen iki yıllık bitkiler. Gövdeler kanatlı, dikenli. Üst kısımlarda seyrek dallanmış. Gövde yaprakları oblong loblu, loblar geniş üçgenimsi, loblar kısa dikenli. Çiçek kümesi

uzun saplar üzerinde bulunur. Çiçekler pembe renkli. Çiçeklenme Temmuz. Dört Yol'un üst kesimlerde yayılış gösterir.

Amanos Kaşık Otu - Cochlearia amana Contandr & Quezel

70 cm kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler. Taban yapraklar etli, rozet formunda. Gövde yaprakları çok sayıda 3-5 cm çapında gövdeyi sarar. Çiçekler

beyaz. Çiçeklenme Haziran-Temmuz aylarında. Kızıldağ'da yayılış gösterir.

Amanos Kayaçayı - Stachys amanica P.H. Davis

Verimsiz taban demetlerine sahip, yarı çalmsı bitkilerdir. Çiçeklenen gövdeler kısa boylu, kısa ve dağınık bastırılmış yumuşak tüylüdür, tüyler salgı bezleri veya salgılı tüylerle karışık. Yaprak sapı 2-4 cm'dir. Gövde ve çiçek yaprakları sapsızdır, taban yapraklarına benzer ancak kademeli şekilde kısalırlar. Meyveler ters yumurtamsıdır. Nisan – Temmuz ayları arasında çiçeklenir. 200 – 2135 m

aralığında, yamaçlarda, kireç taşı veya metamorfik kayaların yarıklarında Samandağ civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Birçok *Stachys* türüne ait uçucu yağlar üzerinde yapılan çalışmalar sonucunda, bitkiye ait ekstraktların antibakteriyel ve anti-oxidan özelliğe sahip olduğu görülmüştür (Skaltza H.D. ve ark. 2003).

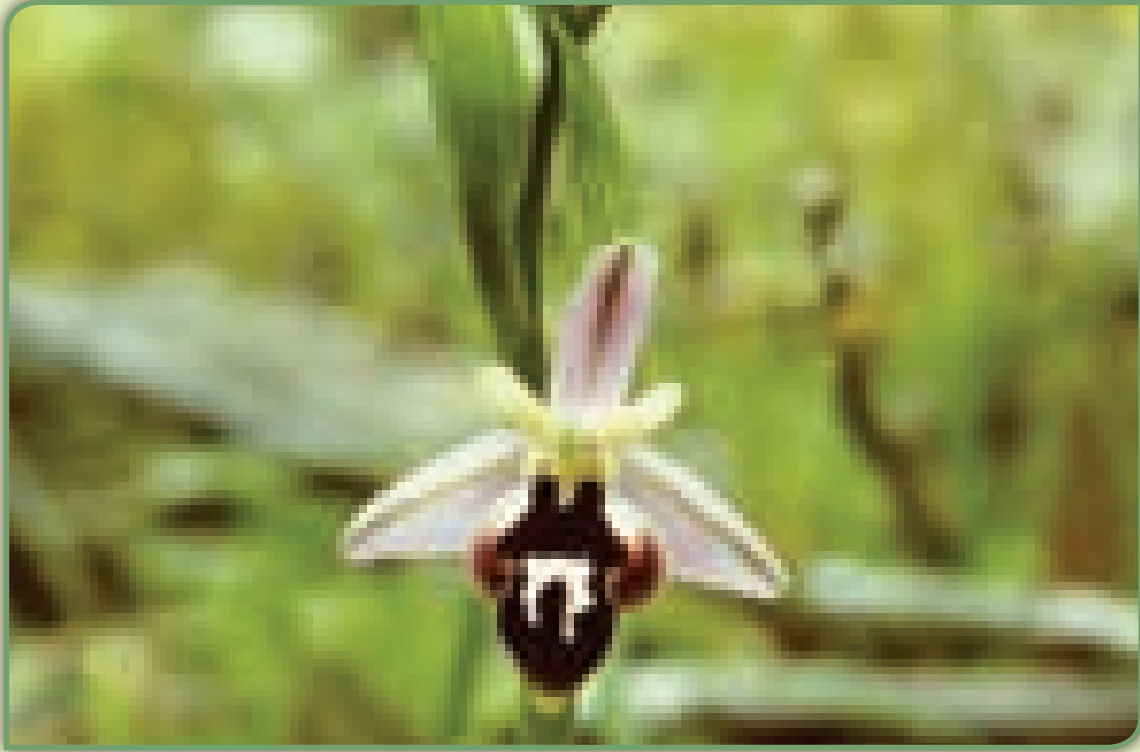

Foto: Dr. Harald Kehl

Amanos Orkidesi - Ophrys transhyrcana Czernjak subsp. amanensis

60 cm kadar boylanabilen yumru lu çok yıllık bitkiler. Yapraklar tabanda 3 adet, oblong-lanseolat şekilli. Çiçekler eksen üzerinde seyrek dizilimli, 2-9 çiçekli. Çanak yapraklar beyazımsı yeşil,

açık pembe, taç yapraklar siyahımsı mor renkli. Çiçeklenme Nisan-Mayıs aylarında olur (Davis 1984). İlimizde Iskenderun ve Belen çevresindeki makiliklerde gözlenir.

Amanos Pelemiri - Cephalaria amana Rech. fil.

160 cm kadar boylanabilen çok yıllık otsu bitkiler. Gövdeler alt kısımlarda tüsüz, üstlerde tüylü. Taban yapraklar basit veya pinnat parçalı, 2-3 çift yan segmentli. Gövde yaprakları pinnat parçalı. Çiçek kümesi küremsi, 3-5 cm çapında.

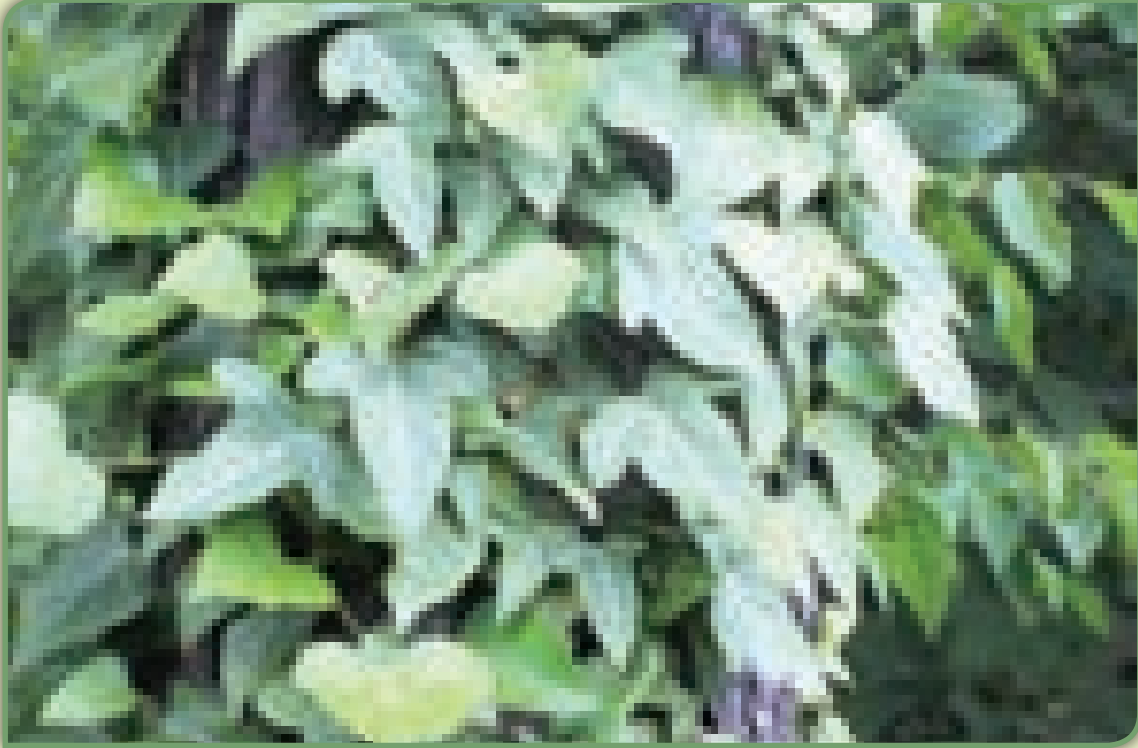
Çiçekler sarımsı beyaz (Davis 1972). Çiçeklenme Eylül-Kasım ayları arasında gerçekleşir. Dört Yol, Samandağı ve Altınözü civarında makiliklerde yayılış gösterir.

Amanos Peygamber Çiçeği - Centaurea amanicola Hub.-Mor.

80 cm kadar boylanabilen iki veya çok yıllık otsu bitkiler. Gövdeler sadece üst kısımlarda dallanmış 2-8 çiçek kümeli. Yapraklar kağıdımsı, basit veya dişli. Taban yapraklar, oblong-kordat.

Çiçek kümeleri 27-35 mm, küremsi. Çiçekler mor. Çiçeklenme Haziran-Temmuz (Davis 1975). Erzin'inin yüksek kesimlerinde yayılış gösterir, nadir bir bitkidir.

Amerikan Sarmaşığı - Hedera helix L

Bu bitki yaprak dökmeyen çok yıllık sarımsı yeşil bir bitkidir. Çiçekler birçoğu birarada, küremsi çiçek durumunda. Çiçekler küçük, beş parçalı yeşilimsi sarı renkli. Meyve bezelye tanesi büyüklüğünde, etli, sarı veya morumsu siyah renklidir (Davis 1972). Samandağ civarında yayılış gösterir.

Bitki zehirli bir bitki olup dikkatli kullanılmalıdır. Dahilen %1 infüzyon halinde müshil, adet getirici, kurt düşürücü ve terletici olarak kullanılır. Haricen taze yaprakları çıban olgunlaştırıcı ve nasır sökücü ve antimitojenik olarak kullanılır (Baytop 1999, Egual ve ark. 2007).

Anadolu Gernevüğü - Dorycnium pentaphyllum Scop. subsp. haussknechtii

Çok yıllık otsu veya küçük çalı formundaki bitkiler. Gövdeler 15-60 cm, basık tüylü. Yapraklar sapsız, 8-20 mm. Çiçek kümesi 4-30 çiçekli, çiçek kümesi sapı 1-6.5 cm. Çiçekler beyaz, uçları pembemsi.

Çiçeklenme Mayıs-Ağustos ayları arasında gerçekleşir (Davis 1970). Dörtyol ve Samandağı-Batıayaz'da yayılış gösterir.

Anadolu Hazeranı - Delphinium fissum Waldst & Kit. subsp. anaticum

100 cm kadar boylanabilen tüysüz çok yıllık otsu bitkiler. Gövde yaprakları uzun saplı, elsi şekilde parçalanmış. Çiçekler kirli beyaz veya mavi, 24-27

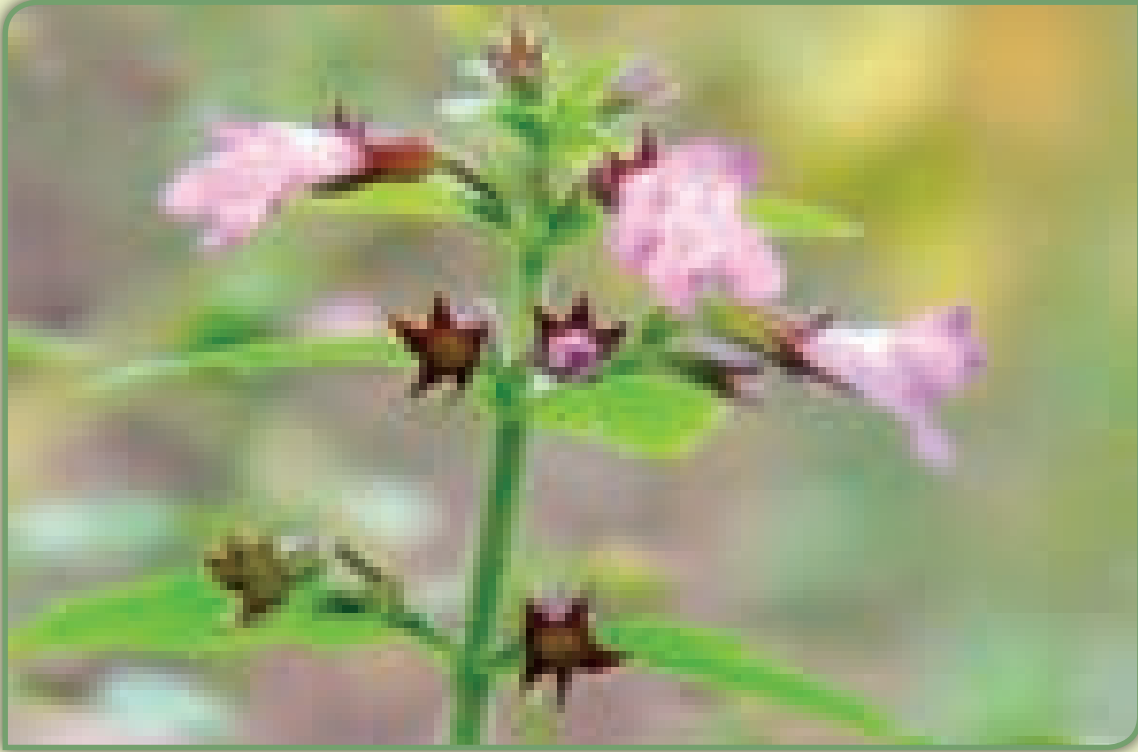
mm. Çiçeklenme Haziran-Ağustos ayları arasında gerçekleşir (Davis 1965). Kızıldağ'da karaçam ormanı kenarlarında yayılış gösterir.

Anadolu Sümbülü - Muscari anatolicum Cowley & N. Özhatay

Çok yıllık soğanlı bitkiler. Yapraklar çiçek taşıyan eksenden uzun, yapraklar ince ipliksi. Çiçekler siyahımsı mor, uçları beyaz. Steril çiçekler açık mavi, nadiren beyazımsı. Çiçeklenme Nisan-Temmuz ayları arasında olur. Kızıldağ'da yayılış gösterir.

Yumrular midevi ve balgam söktürücü, idrar arttırıcıdır (Baytop 1999). Bazı Muscari türlerinin tohumları romatizma tedavisinde dekosiyon şeklinde kullanılmaktadır (Uğurlu ve Seçmen 2008).

Ana Kokusu - Calamintha sylvatica Bormf subsp. sylvatica

Gövdeleri 25-70 cm, yükseliciden dike kadar, kısa ve uzun tüylü, salgısızdır. Yapraklar yumurtamsıdan genişçe yumurtamsıya kadardır. Temmuz – ekim ayları arasında çiçeklenir. Deniz seviyesinden 2000 m'ye kadar ormanlar ve dere yataklarında Çevlik civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Bitkinin toprak üstü kısımlarından elde edilen uçucu yağ antioksidan ve antifungal etkiye sahiptir (Lopez ve ark. 2007). Diğer bir çalışmada ise yine uçucu yağın iltihap kurutucu ve uyku verici etkilere sahip olduğu belirtilmektedir (Ortiz de Urbina, 1989).

Andız - Juniperus drupacea Lab.

Küçük ağaç formundaki bitkiler. Yapraklar lanseolat
şekilli, 11-23 mm. Yapraklar iki adet beyaz stoma

bantı taşır. Kozalaklar 20-25 mm, küremsi. Akra ve
Kızıldağ'da yayılış gösterir.

Andız Otu - Inula salicina L.

60 cm kadar boylanabilen rizomlu çok yıllık bitkiler. Gövdelerin tabanı tüylü, üst kısımları seyrek tüylü veya tüysüz. Gövdeler dallanmaz veya sadece uç kısımda dallanır. Yapraklar ovat-elliptik, sapsız, tabanda kalpsi ve yarı gövdeyi sarar. Çiçekler sarı.

Çiçeklenme Mayıs-Eylül ayları arası (Davis 1975). Arzuz civarında yayılış gösterir.

Bu cinse ait bazı türler, safra söktürücü, idrar arttırıcı öksürük kesici, göğüs yumuşatıcı ve kuvvet verici etkilere sahiptir (Baytop 1999).

Antakya Gladiolü - Gladiolus antakiensis A.P. Hamilton

Kormuslu çok yıllık otsu bitkiler. Gövdeler 30-72 cm, 3-4 yapraklı, yapraklar 20-32 cm. Yaprak damarları düzensiz dizilimli. Çiçekler 3-6 adet, seyrek dizilimli. Çiçekler kırmızı, morumsu-pembe, 30-35 mm. Çiçeklenme Mayıs. 850-1400 m'ler arasında Arsur civarında yayılış gösterir (Davis 1984).

Gladiolus cinsine ait bitkilerin toprak üstü kısımları çay olarak soğuk algınlığı ve nezle için kullanılır (Çakılcıoğlu ve ark. 2011). Yumrular afrodisyak ve kusturucu özelliğe sahiptir (Baytop 1999).

Antakya Peygamber Çiçeği - Centaurea antiochia Boiss. var. antiochia.

100 cm kadar boylanabilen çok yıllık, uzun dallı otsu bitkiler. Bitki seyrek veya yoğun tüylü. Yapraklar pinnatifit veya pinnatisekt parçalı, kısa tüylü. Çiçekli kafalar 20-27 mm, 5-25 mm dikenli. Çiçekler siyahımsı bordo. Çiçeklenme Mayıs-Haziran. Makiliklerde, kızılçam ormanlarında, kayalık yüzeylerde, 150-500 m'ler arasında, Samandağ civarında yayılış gösterir (Davis 1975).

Centaurea türlerinin çiçekli kafaları ateş düşürücü, idrar söktürücü, antimikrobiyal, safra söktürücü özelliklere sahiptir (Sarker ve ark. 2001). Bunun yanında ishal kesici, kuvvet verici, iştah açıcı ve göğüs yumuşatıcı etkilere sahiptir. Haricen saç kepeklenmesine karşı kullanılır (Baytop 1999).

Antep Emzikotu - Symptium aintabicum Hub. Mor. & Wickens.

40 cm kadar boylanan çok yıllık otsu bitkiler. Yapraklar oblong-ovat şekilli. Alt yapraklar saplı, üstler sapsız ve kulakçıklı. Çiçekler mavi, beyaz veya gül renginde. Çiçeklenme Nisan-Mayıs aylarında (Davis 1977). Samandağ civarında yayılış gösterir.

Bitki haricen kronik yaralar, yanıklar ve egzama gibi cilt komplikasyonlarında yararlıdır. Fakat içerdiği alkaloidler zehirli olduğundan dahilen alınmamalıdır (Kurucu ve ark. 2002). Bazı Symptium türlerinin antifungal etkiye sahip olduğu deneysel çalışmalarla ortaya konmuştur (Kartal ve ark. 2001).

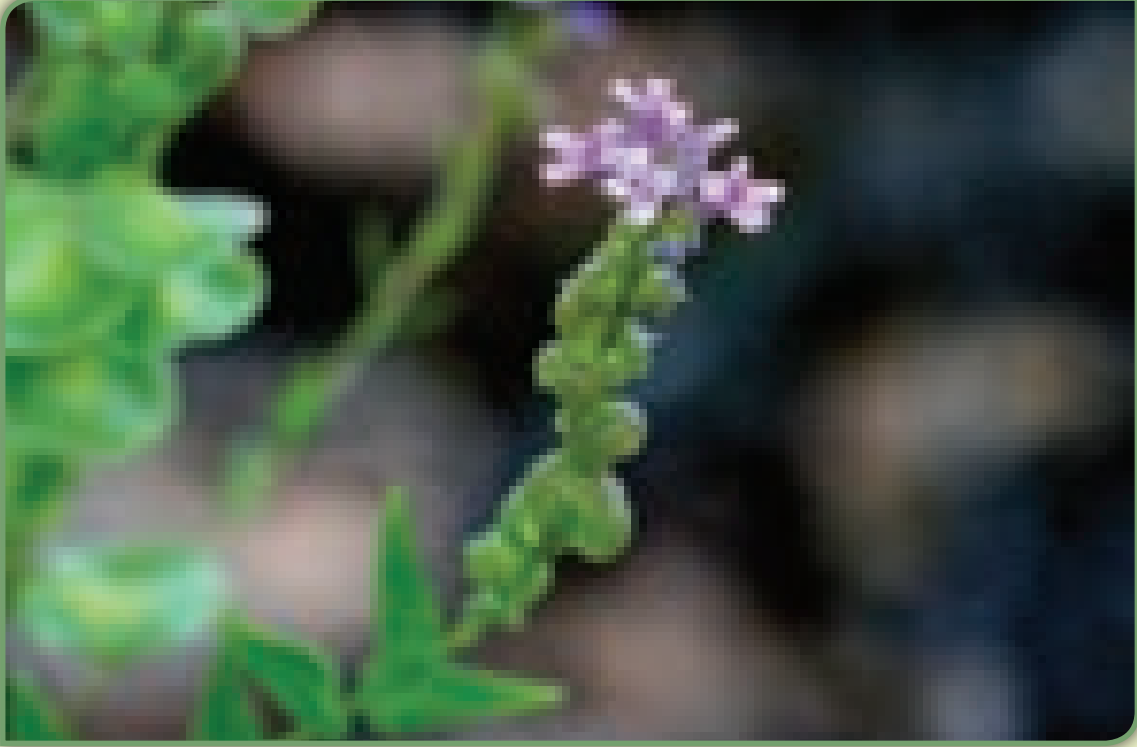

Antep yıldız Otu - Hesperis aintabica Post.

Az dallanmış, 40 cm kadar dallanan, çok yıllık otsu bitkiler. Bitki kısa salgı ve uzun tüylü. Alt yapraklar saplı, lirat, pinnatifid formunda. Üst yapraklar sapsız düz veya zayıf dişli. Çiçekler koyu menekşe renkli.

Çiçeklenme Nisan ayı içerisinde olur (Davis 1965). Kızıldağ'da yayılış gösterir.

Bazı *Hesperis* türleri idrar arttırıcı, terletici ve balgam söktürücü etkilere sahiptir (Baytop 1999).

Arapgüllu - Aethionema syriacum (Boiss) Bornm.

10-30 cm kadar dallanabilen, çok dallanmış, tek yıllık bitkiler. Taban yapraklar oblong şekilli, sapsız, tabanda kalpsi. Gövde yaprakları oblong, üçgenimsi, sapsız, tabanda kalpsi. Çiçekler 4-7

mm, pembe veya beyazımsı-pembe renkli. Meyveler eksene basık, farklı şekilli (Davis 1965). Akbez'in üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Arap Kaya Koruğu - Rosularia libanotica (Lab.) Muirhead

Yapraklar bitkinin tabanın rozet oluşturur. Çiçekleri taşıyan eksen 10-30 cm. Yapraklar spatül şeklinde 25-35 mm, sapsız. Çiçekler seyrek dizilimli. Yoğun salgı tüylü veya tüysüz. Çiçekler beyazımsı pembe

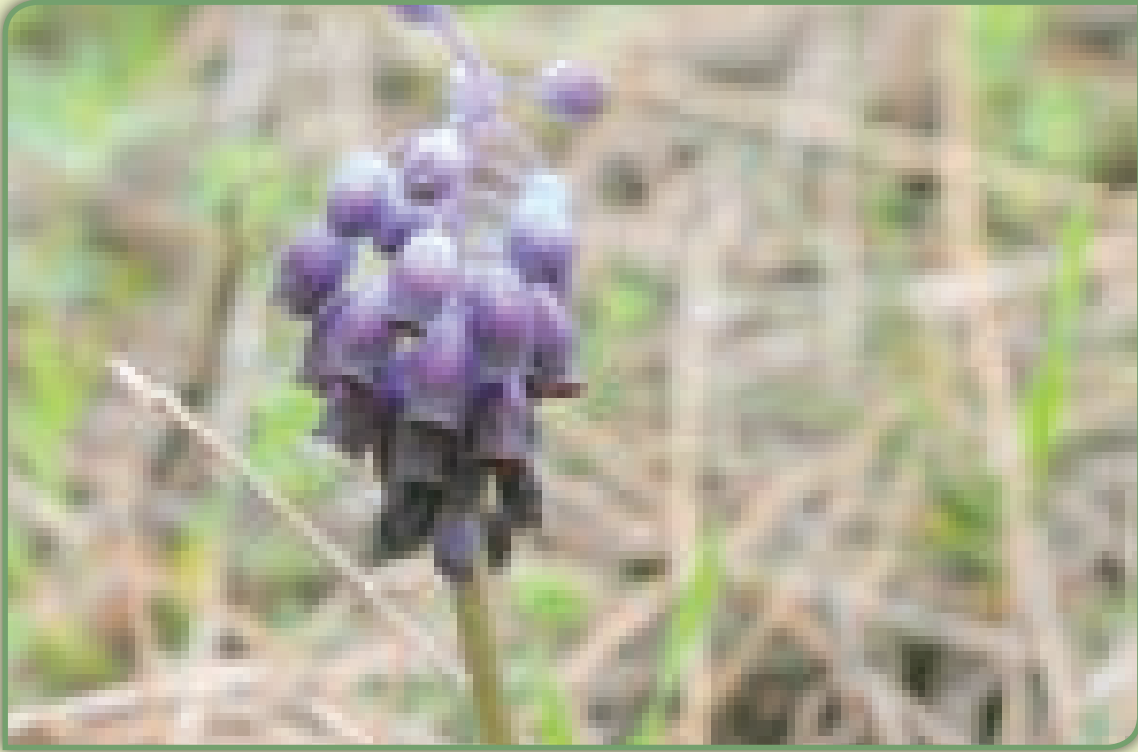
renkli. Çiçeklenme Haziran – Ağustos aylarında olur (Davis 1972). Dört yol'un üzerinde Amanos dağlarında yayılış gösterir.

Arap Sığır Kuyruğu - Verbascum syriacum Schrader

Tabanda odunsu, çok yıllık, yoğun tüylü bitkiler. Gövdeler düz, bazen tabandan dallanmış. Taban yapraklar eliptik, oblong şekilli. Çiçek ekseni

yoğun silindirik şekilli. Çiçekler sarı 15-20 mm. Çiçeklenme Haziran-Eylül (Davis 1977). Samandağ sahillerinde yayılış gösterir.

Arab Sümbülü - Muscari inconstictum Rech. fil.

Yumrulu çok yıllık bitkiler. Yapraklar dar şeritsi 3-4 adet. Çiçekler seyrek dizilimli, 10-25 adet, en üst çiçekler küçük ve verimsiz. Çiçekler koyu siyahımsı

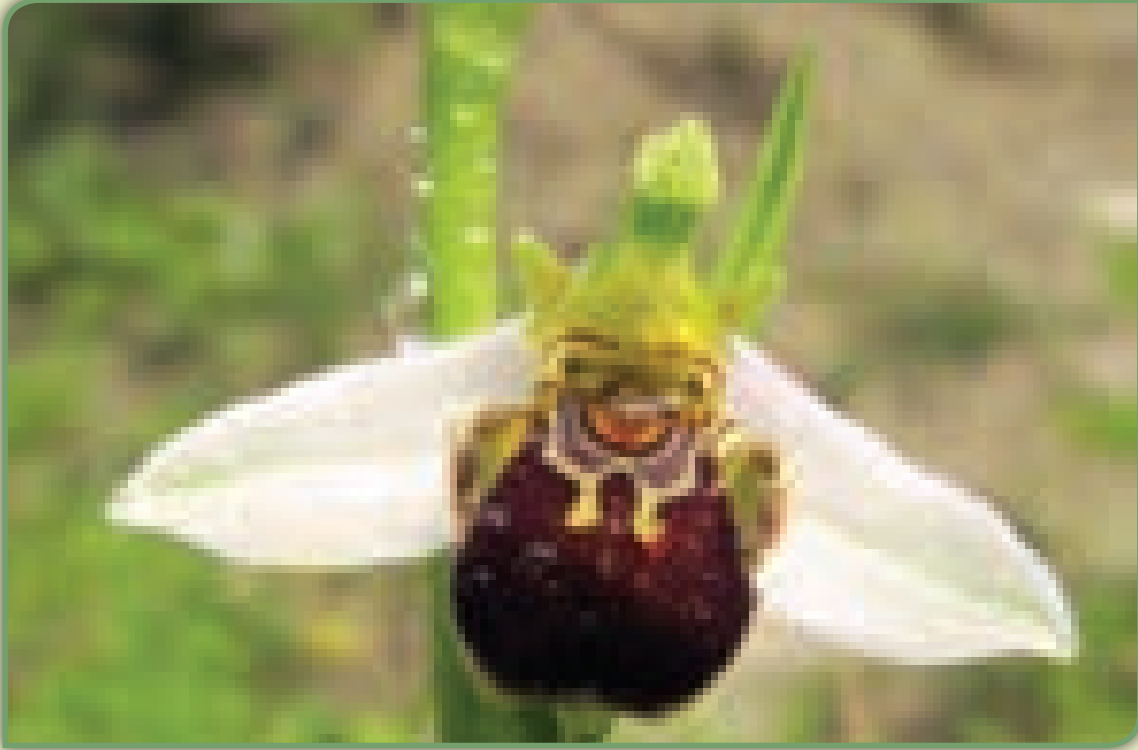
mavi, 5-7 mm. Çiçeklenme Mart ayında olur (Davis 1984). Kırıkhan ve Akbez civarında kayalık alanlarda yayılış gösterir.

Arap Taşçantası - Aethionema arabicum (L.) Andrez ex DC.

Çok dallanmış, otsu, 10-15 cm boylarında tek yıllık bitkiler. Taban yapraklar saplı, oblong veya genişçe ovat şekilli. Çiçekler 3-4 mm, beyaz veya pembe

çiçekli. Çiçek ve meyveler gövdenin uç kısımlarında yoğunlaşmış. Çiçeklenme Mayıs-Haziran ayları (Davis 1965). Akbez civarında yayılış gösterir.

Arı Orkidesi - Ophrys apifera Hudson

20-50 cm boylanabilen, yumrulu, çok yıllık bitkilerdir. Gövdeler yapraklıdır. Çiçekler 3-8 (-14) adettir. Geniş çanak yapraklar 12-16x5-9 mm, yaygın veya kıvrık, menekşe-pembe veya beyazımsı, yeşil orta damarlıdır. Çiçeklenme Mayıs-Haziran aylarında gerçekleşir. Çayırli kireçtaşı tepeler, makilikler, yol kenarları, ibreli ve yaprak döken ormanlarda, 1-750 m'ler arasında Şenköy civarında yayılış gösterir. (Davis 1984)

Bitkinin yumruları alkol kaynaklı gastritin tedavisinde ve ateş düşürücü, ishal kesici, erkeklerde cinsel gücü artırıcı olarak kullanılmıştır. Diğer salep türleri gibi tüberküloz, felç, mide rahatsızlıkları, göğüs ağrısı, artrit gibi hastalıkların yanında sarılık, kolera, tümör ve basur tedavisinde kullanılır. (Hussain 2011)

Arsus Helva Kökü - Ankyropetalum arsiusianum Kotschy ex Boiss.

Az dallanmış veya dallanmamış çok yıllık bitkiler. Gövdeler tüysüz veya az tüylü. Yapraklar şeritsi 10-20 mm. Çanak yapraklar 4-5 mm, salgı tüylü.

Çiçekler krem veya pembe renkli. Çiçeklenme Haziran (Davis 1967). Bitki Arsus - Konacık civarında yayılış gösterir.

Artuğ - Plumbago europaea L.

Bu tür 30-100 cm boylanabilen, çok yıllık otsu bir türdür. Yapraklar kısa saplı, iki kulakçıklı ve pürtüklü. Çiçekler küçük, birkaç tanesi bir arada, morumsu kırmızı renkli. Kaliks beş dişli üzeri gudde tüylerle kaplı (Davis 1982). Antakya çevresinde yayılış gösterir.

Bütün bitki ve kökler, bilhassa taze iken tahriş edici, yakıcı ve kusturucu etkilere sahiptir. Zeytin yağında kaynatılması ile elde edilen lapa uyuzaya karşı kullanılır (Baytop 1999). Bitkiden elde edilen özütün bazı patojen mantarlar üzerine etkili olduğu belirtilmektedir (Ali-Shtayeh ve Abu Ghdeib 2009).

Asi Balıkağzı - Misopates orontium (L.) Rafin.

40 cm kadar boylanabilen, dik gövdeli tek yıllık bitkiler. Yapraklar çoğunlukla şeritsi, alta ve orta yapraklar karşılıklı, üst yapraklar ise çapraz

dizimli. Çiçekler seyrek ve salgı tüylü. Çiçekler mavimsi pembe. Çiçeklenme Nisan (Davis 1977). Kırıkhan-Eşmişek civarında gözlenir.

Aslandişi - Leontodon crispus Ull. subsp. asper. var. setulosus

Kazık köklü, çok yıllık bitkilerdir. Gövdeleri 9-50 cm, basit veya üst kısımlarda seyrek dallı, kaba 2-4 çatallı tüylüdür. Yapraklar 5-8 x 1-1.7 cm, ters lanset şekilli, dişli veya pinnat parçalıdır. Çiçek kümesi 10-20 mm uzunluğundadır ve çiçekleri pembe. Çiçeklenme Mayıs-Temmuz aylarında gerçekleşir. Kalker kayalıklarda ve step alanlarda, 1065-3655 m'ler arasında, Kızıldağ'da yayılış gösterir. (Davis 1975)

Bazı aslandişi (*Leontodon*) türlerinin gövdelerinden elde edilen etenoatın iltihap kurutucu özelliğe sahip olduğu tespit edilmiştir. Bitkide bulunan bir maddenin tümör hücrelerini öldürücü özelliğe sahip olduğu belirtilmektedir. (Zidorn ve ark. 1999) Bitkinin idrar söktürücü, safra salınımını uyarıcı etkiye sahip olduğu da bilinmektedir. (Tostao ve ark. 2005)

At Kekiyi - Origanum syriacum L.

90 cm boylanabilen, yoğun tüylü, yarıçalımsı bitkiler. Herbir gövde 10 dallı. Yapraklar saplı veya sapsız, ovat, 5-35x4-23 mm, kenarları düz veya ince dişli. Çiçekler kısa ve yoğun başaklar oluşturur. Çiçeklenme Mayıs-Eylül. Kalkerli kayalıklarda 200-2700 m'ler arasında Samandağ civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Origanum türleri antioksidan, terletici, idrar arttırıcı, gaz söktürücü, midevi, salgı arttırıcı, adet söktürücü, sinirsel baş ağrılarında etkili olduğu bilinmektedir (Kocyiğit 2005).

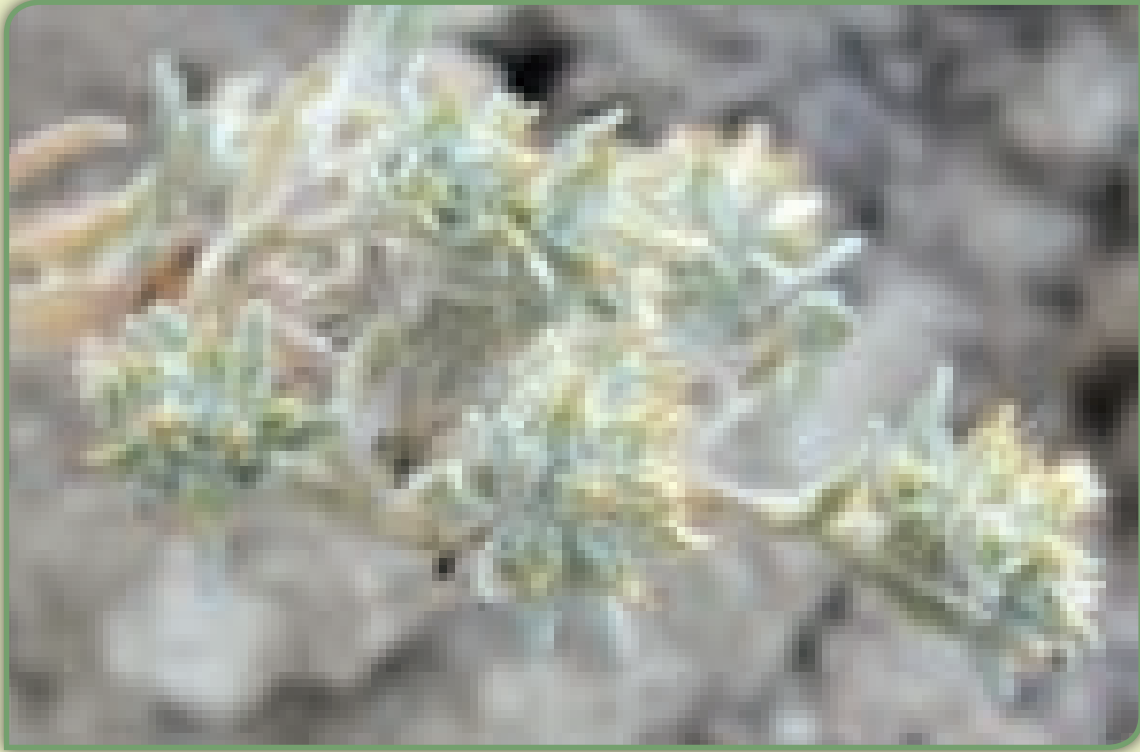

Ateş Pamuğu - Fibigia macrocarpa (Boiss.) Boiss.

30 cm kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler. Gövdeler yoğun yıldızsı tüylerle kaplı. Taban yapraklar yoğulaşmış, spatulat şekilli, kenarları yarı düz. Çiçekler sarı renklidir. Çiçeklenme Mayıs-Haziran ayları arasında olur. Siliqula şeklindeki

meyveler 15-27 mm (Davis 1965). Kızıldağ civarında yayılış gösterir.

Bitki bağışıklık sistemini destekleyici ve laişmanyaya parazitine karşı etkilidir (Di Giorgio 2012).

Ateş Pamuğu - Filago pyramidata L.

5-30 cm uzunluğunda dik veya yükselici gövdeli, yoğun basık tüylü bitkiler. Dallanma tabanda veya gövdenin uç kısımlarında meydana gelir. Yapraklar 10-155 mm, oblong, spatulat şekilli. Çiçeklerden oluşan kapitula 5-6 mm. Çiçekler 2-2.5 mm. Çiçeklenme Nisan-Haziran ayları arasında

gerçekleşir (Davis 1975). Arsuz civarında yayılış gösterir.

Filago cinsine ait bazı türlerin toprak üstü kısımları idrar ve safra arttırıcı özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Atkışnek Otu - Scandix iberica Bieb.

10-20 cm boyolanabilen çok dallanmış, tüysüz veya seyrek tüylü bitkiler. Yapraklar pinnat parçalı, 3-8 cm. Çiçekleri taşıyan saplar 4-9 adet, eşit uzunlukta

veya değil. Çiçekler beyaz, çiçeklenme Nisan-Temmuz aylarında olur (Davis 1972). Erzin'in üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Ayı Çiğdemi - Colchicum cilicicum (Boiss) Dammer

Sert soğan 4-6 cm, yarı küresel, ovoid. Yapraklar 4-5 adet, eliptik şekilli, 30-40 cm, tüsüz, çiçeklerden sonra gelişir. Çiçekler 1-25 adet. Çiçekler 5-7.5 cm, parçaları ters lansolat veya eliptik şekilli, pembe

renkli. Çiçeklenme Eylül – Ekim aylarında olur (Davis 1984). Iskenderun'un üst esimlerinde yayılış gösterir.

Ayı Güllü - Paeonia mascula (L.) Miller subsp. mascula

Çok yıllık tabanda odunsu bitkiler. Yapraklar üç parçalı veya bazı yapraklar 9-16 eliptik parçalı. Tüysüz veya yaprakların alt yüzü tüylü. Çiçekler 8-14 cm çapında, kırmızı. Çiçeklenme Nisan-Haziran. 1000-2200 m'ler arasında, Belen civarında yayılış gösterir (Davis 1965).

Bitkinin kökleri antioksidan etkiye sahiptir (Orhan ve ark. 2010). Diğer bir çalışmada bitkinin köklerinden elde edilen uçucu yağların antibakteriyal ve antifungal etkiye sahip olduğu belirtilmektedir (Papandreou ve ark. 2002).

Ayiboğan - Sambucus ebulus L.

Rizomlu, 2 m. kadar boylanabilen, kokulu, otsu çok yıllık bitkiler. Yapraklar 3-6 çift yaprakçıktan oluşur. Yaprakçıklar lanseolat eliptik şekilli, kenarları dişli. Çiçekler biraraya gelerek semsiye şeklinde küme oluşturur. Çiçekler beyaz renkli. Çiçeklenme Temmuz-Ağustos aylarında (Davis 1972). Dörtüyl civarında yayılış gösterir.

Bitkinin toprak üstü özütü insanlarda ve diğer memelilerde parazit olarak yaşayan Giardia üzerine etkilidir (Rahimi-Esboei ve ark. 2013). Bitkinin yaprak özütü yara iyi edici özelliğe sahiptir (Süntar ve ark. 2010). Bitkinin kök, gövde ve yaprakları müşhil, idrar arttırıcı ve terletici olarak kullanılır (Baytop 1999).

Foto: Tolga Ok

Ayıparmağı - Phelypaea coccinea (Bieb) Pioret

Gövdeleri 10-50 cm, çok küçük biçimde sık ince salgı tüylü, birbirine mesafeli pullarla döşenmiştir. Çanak yapraklar düzensiz biçimde 5 parçalı ya da 5 dişlidir, belli belirsiz biçimde sık ince salgı tüylü olup pembe renklidir ve dişleri sivri uçludur. Taç yapraklar 2,5 – 4 cm'dir. Mayıs – Temmuz aylarında

çiçeklenirler. 1000 – 2600 m arasında ve Centaurea cinsi üzerinde parazit olarak, Samandağ civarında yayılış gösterirler (Davis 1982).

Bitki halk hekimliğinde ekzama tedavisinde kullanılır.

Ayna Orkidesi - Ophrys speculum Link var. orientalis

Yumrulu çok yıllık otsu bitkiler. Yapraklar tabanda rozet oluşturur. Çiçekler gövde üzerinde seyrek dizilimli, eksen 2-9 çiçekli. Çiçekler orta büyüklükte ve eğiktir. Çanak yapraklar boyuna yumurta biçimli, açık yeşil renkli, ortası kahverenginde. Taç yapraklar yumurta forumlu, dudak uçta belirgin üç loblu, kenarlar kahverenginde, orta parlak mavi renklidir (Davis 1984). Habibi Neccar Dağında yayılış gösterir.

Diğer salep yumrularıyla benzer kullanıma sahiptir. Yumrular nişasta, şekerler, azotlu maddeler ve glikomannan içerir. Cinsel arzuyu arttırıcı, kuvvet verici, çocuk ishallerini kesici özelliklere sahiptir. Ayrıca göğsü yumuşatıcı, kalbi kuvvetlendirici, basur şikayetlerini azaltıcı, adet düzenleyici ve mideyi rahatlatıcı özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Aynı Sefa - Calendula arvensis L.

Otsu, dik ve dallanmış gövdeli tek yıllık bitkiler. Yapraklar oblong veya obovat şekilli, kenarları yarı düz, belgin dişli. Çiçekler kapitula oluşturur. Çiçekler sarı veya turuncu renkli. Çiçeklenme Ocak-Haziran ayları arasında olur (Davis 1975). Kırnkhan civarında yayılış gösterir.

Yapılan deneysel çalışmalarda bitkinin antianjiojenik etkiye sahip olduğu ortaya konmuştur. Anjiojenez var olan damarların dallanması manasına gelmektedir. Damarların dallanması neticesinde romatoid artrit, psoriasis ve kanser gibi vakalar ortaya çıkmaktadır.

Ayrık Geven- Astragalus distinctissimus Eig.

Yarı gövdeli veya gövdesiz çok yıllık bitkiler. Yapraklar 15-20 cm, yaprakçıklar 20-35 mm, oblong şekilli, uç kısmı çıkıntılı, tüylü. Çiçekleri taşıyan eksen 30-40 cm, çiçekler yoğun silindirik

dizimli. Çiçekler menekşe veya sarımsı menekşe renkli (Davis 1970). Erzin'in üst kesimlerinde Amanos dağlarında yayılış gösterir.

Ayvadana - Achillea gonioccephala Boiss & Bal.

40 cm'ye kadar boylanabilen, düz gövdeli otsu bitkiler. Gövdeler yoğun basık tüylü. Yapraklar yoğun basık tüylü, linear. Çiçekler kapitulum şeklinde gövdelerin uç kısmında bulunur. Çiçekler beyaz renkli. Çiçeklenme Haziran-Ağustos ayları

arasında olur (Davis 1975). Belen civarında yayılış gösterir.

Achillea cinsine ait türler idrar arttırıcı, iştah açıcı, gaz söktürücü, adet söktürücü ve yara iyi edici özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Ayvadana - Achillea kotschyi Boiss. subsp. kotschyi

12-40 cm kadar boylanabilen, stolonlu çok yıllık bitkiler. Gövdeler düz, yünsü tüylü. Gövde yaprakları taban yapraklardan farklı, 2-3 pinnat bölmeli az veya çok tüylü. Yaprak sapları 1-4 cm,

yapraklar 3-10 cm. Üst gövde yaprakları küçük, 2-3 cm, 1-pinnat parçalı. Kapitula 50-150 adet. Çiçekler beyaz (Davis 1975). Erzin'in üst kesimlerinde Amanos dağlarında yayılış gösterir.

Babaç Sümbülü - Muscari babachii Eker & Koyuncu

Çok yıllık soğanlı bitkiler. Çiçek taşıyan eksen yapraklardan daha uzun, eksen bazen 1 m kadar uzayabilir. Çiçekler beyaz veya mavimsi uçları morumsu. Çiçeklenme Mayıs – Temmuz ayları arasında olur. Kızıldağ'da yayılış gösterir.

Yumrular midevi ve balgam söktürücü, idrar arttırıcıdır (Baytop 1999).

Bağ Burçağı - Lathyrus vinealis Boiss. & Noë

Silindirik gövdeli, tek yıllık otsu bitkiler. Gövdeler tüysüz, kanatlı değil. Alt yapraklar aristat, üst yapraklar tendrilli. Yaprakçıklar 2 çift, 40-90 mm.

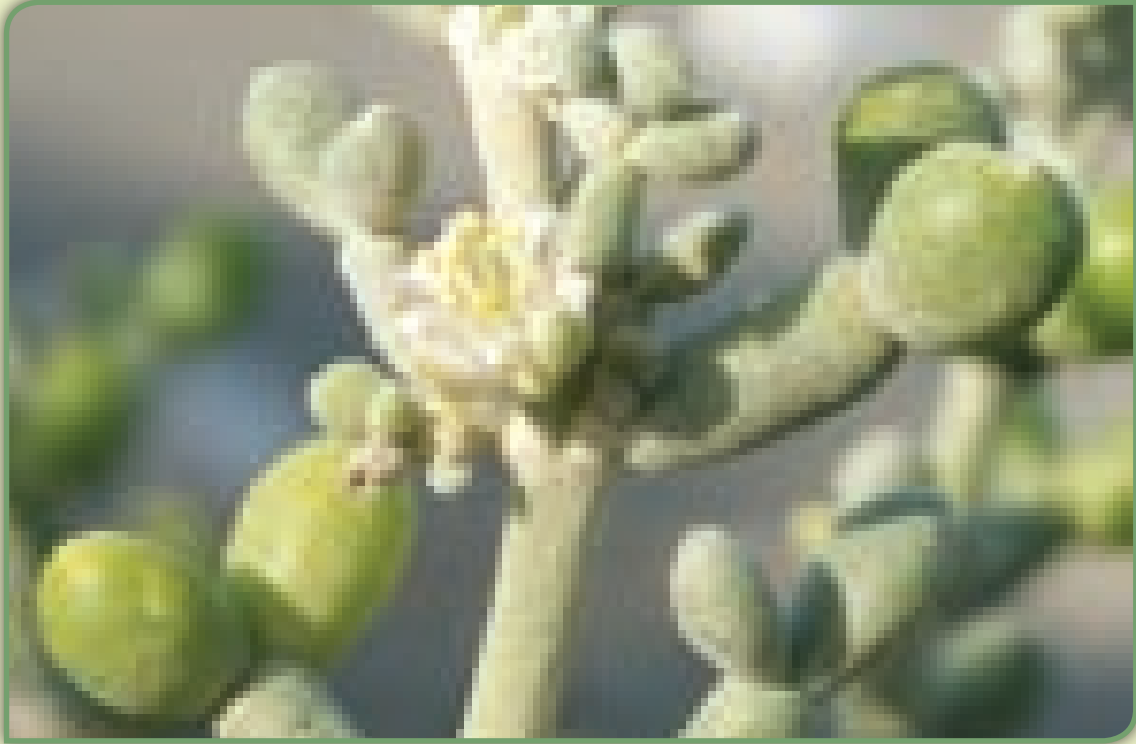
Çiçek ekseni tek çiçekli, çiçekler kırmızı veya pembe, 10 mm. Çiçeklenme Nisan (Davis 1970). Akbez civarında yayılış gösterir.

Bağa Otu - Plantago cretica L.

3-8 cm uzunluğunda tek yıllık bitkiler. Yapraklar 3-8.5 cm uzunluğunda, linear-lanseolat şekilli ve tüylü. Çiçekleri taşıyan eksen 0.5-1 cm,

yapraklardan oldukça kısa. Çiçeklerin oluşturduğu başaksı yapı 5-8 mm. Çiçeklenme Nisan (Davis 1982).

Balduz - Zygophyllum album L.

Yarıçalımsı dallanmış çok yıllık bitkiler. Genç gövdeler kül rengi tüylü, sonradan tüsüz. Yapraklar etli, yaprak sapları yapraklara benzer kalınlaşmış. Yaprakçıklar 4-8 mm. Çiçekler yaprak

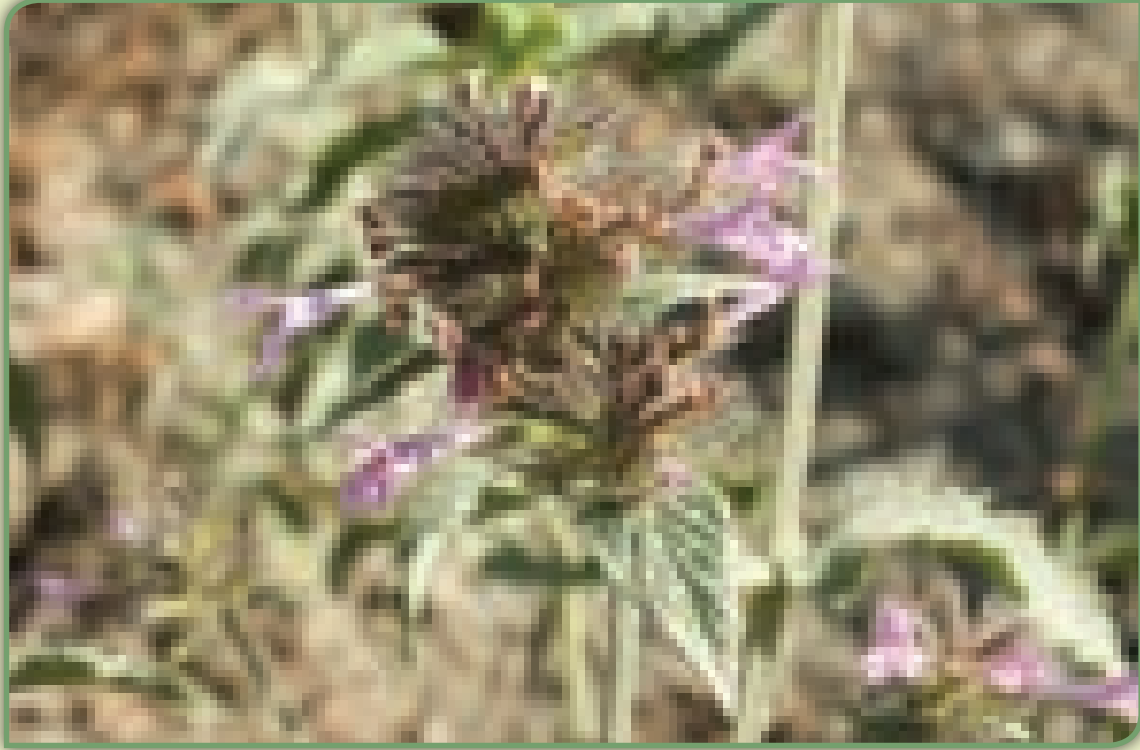
koltuklarında tek olarak bulunur. Çiçekler 3-4 mm. Çiçeklenme Kasım (Davis 1967). Samandağ sahillerinde yayılış gösterir.

Ballbaba - Phlomis linearis Boiss. & Bal.

Şeritsi yapraklı, yoğun yıldızsı tüylerle kaplı otsu bir bitki. Çiçekler gövde üzerinde 2-4 adet küme oluşturur, kümeler 4-10 çiçekli Çiçekler sarı. Çiçeklenme Haziran-Ağustos ayları arası (Davis 1982). Akra Dağında yayılış gösterir.

Bitki uyarıcı, gaz söktürücü, iştah açıcı ve mide ağrıların kesici özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Ballıbaba - Clinopodium vulgare L. subsp. arundanum

20-70 cm boylanabilen, normal veya yoğun tüylü çok yıllık bitkiler. Yapraklar ovat veya ovat-oblong, yaprak kenarları yüzeysel veya belirgin şekilde dişli. Çiçekler yoğun küme oluşturur. Çiçekler 11-20 mm, pembe renkli. Çiçeklenme Haziran-Ağustos ayları arası (Davis 1982). Musa dağında yayılış gösterir.

Bitkinin sulu özütü tümör hücrelerini durdurucu özelliğe sahiptir (Dzhambazov B ve ark. 2002). Diğer bir çalışmada bitkinin yara iyi edici ve antibakteriyal özelliklere sahiptir (Opalchenova ve Obreshkova 1999).

Ballıbaba - Lamium amplexicaule L.

Tek yıllık 45 cm kadar boylanabilen otsu bitkiler. Gövdeler tüylü veya tüsüz. Yapraklar ovat-böbreksi, 7-25x10-31 mm. Çiçek kümeleri 1-5, 4-10 çiçekli. Çanak yapraklar 4-8.5 mm, tüpsü, taç yapraklar morumsu, alt dudaklar beyaz noktalı. Çiçeklenme Mart-Kasım. Terkedilmiş sahalarda, tarla kenarlarında, yol kenarlarında, döküntü

yerlerde 3-2270 m'ler arasında, Belen civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Bitki tanen, müsilaj ve uçucu yağ taşır. Kabız ve kuvvet verici olarak çay halinde içilir. Ayrıca bitki barsak solucanlarını düşürücü etkiye sahiptir (Labbar ve ark. 2006).

Ballıbaba - Lamium garganicum L. subsp. rectum

Kaya çatlaklarında gözlenen, çok yıllık, küme oluşturan, 6-45 cm boylarında otsu bitkilerdir. Yapraklar böbrek şeklinde, 3-52 x 3-46 mm, tüylü veya tüsüzdür. Çiçekler gövde üzerinde 1-5 adet, küme oluşturur. Kümeler genellikle 4-8 çiçeklidir. Çiçekler morumsu-pembe renktedir. Çiçeklenme Mayıs-Temmuz ayları arasında görülür. 1600-2000

m'ler arasında, Kızıldağ'da yayılış gösterir (Davis 1982).

Bu cinse ait türler kabız yapıcı ve kuvvet verici özelliğe sahiptir. Bitkinin toprak üstü kısımları yüksek tansiyon, felç, menoraji (şiddetli adet kanaması), yaralanma ve kırıklarda tedavi edici olarak kullanılmaktadır (Yalçın ve Kaya 2006).

Balıca - Anchusa officinalis L

60 cm kadar boylanabilen iki veya çok yıllık bitkiler. Yapraklar linear-lanseolat şekilli, 6-10 cm, kenarları düz veya dalgalı. Çiçekler 9-12 mm, koyu mavi,

nadiren beyaz. Çiçeklenme Nisan-Temmuz (Davis 1977). Erzin'in üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Ballica - Anchusa undulata L. subsp. hybrida

Yumrucuklu sert kıllı, iki veya çok yıllık bitkilerdir. Gövdeler 40 cm'ye kadar boylanabilir. Tüy durumu kısa yumuşak ve daha uzun sert yumrucuklu olmak üzere çift şekillidir. Çiçek durumu meyvede fark edilir biçimde uzamıştır. Taç yapraklar leylaktan koyu mora kadar, nadiren beyazdır, tüp 6-10 mm, loblar 2-3 mm'dir. Erkek organlar genellikle tüppün orta kısmına kadar içerdedir ve pulları örtmez. Meyve 2x4 mm ve almaşık biçimde

dikdörtgenimsidir. Mart – Temmuz ayları arasında çiçeklenir. Deniz seviyesinden 900 m'ye kadar kızıl çam ormanları, kumluk sahiller, boş arazilerde, Dörtyol civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Yapılan deneysel çalışmalarda bitkinin toprak üstü ve köklerinin iltihap kurutucu etkiye sahip olduğu gösterilmiştir. Bu etkinin bitkide bulunan rosmarinik asit kaynaklı olduğu düşünülmektedir (Kuruuzum-Uz ve ark. 2012).

Ballık otu - Salvia aramiensis Rech. fil.

Tabanda odunsu çok yıllık bitkiler. Yapraklar çoğunlukla gövdelerin alt kısımlarında yoğunlaşmıştır. Yapraklar 1.5-5 cm. Çiçekler gövde üzerinde küme oluşturur. Çiçek sapları 1.5-4 cm. Çanak yapraklar 12-16 mm, taç yapraklar 25-30 mm, morumsu. Çiçeklenme Mayıs-Haziran ayları arasında gerçekleşir. 250-600 m'ler arasındaki yükseltilerde, Belen civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Salvia cinsine ait bitkilerin uçucu yağları kozmetik sanayiinde uzun yıllardan beri kullanılmaktadır. Bunun yanında bitkinin toprak üstü kısımlarından elde edilen özütler ve uçucu yağlar antimikrobiyal ve antioksidan etkilere sahiptir. Bunun yanında sancı kesici, antiseptik ve kanamalarda damar büzücü özelliklere sahiptir (Tepe ve ark. 2005).

Bambal - Heliotropium hirsutissimum Grauer

Tek yıllık, yoğun tüylerle kaplı otsu bitkiler. Gövdeler genişçe dallanmış. Yapraklar ovat, 15-30 mm, belirgin şekilde saplı. Çiçek kümesi çok çiçekli. Başlangıçta oldukça yoğun, meyvede gevşek. Çiçekler 5 mm, beyaz ortası sarı. Çiçeklenme Mayıs-

Ekim ayları arasında gerçekleşir (Davis 1977). Dörtüol civarında yayılış gösterir.

Bitki safra arttırıcı, ateş düşürücü ve yara iyi edici olarak kullanılır. Özütü siğillere, yılan ve akrep sokmasına karşı kullanılır (Baytop 1999).

Bambulotu - Heliotropium dolosum De Not.

Yumuşak tüylü tek yıllık bitkiler. Gövdeler dallanmış. Yaprak ovat-obtus şekilli. Çiçekler yoğun bir eksen üzerinde dizilir. Çiçekler 3.5 mm.

Çiçeklenme Mayıs-Eylül ayları arasında gerçekleşir (Davis 1977). Dörtüol çevresinde yayılış gösterir.

Ban Otu - Hyoscyamus niger L.

Bitki yoğun salgı tüylü, 20-100 cm yükseklikte bir veya iki yıllık. Yapraklar ovat-oblong, taban yapraklar kısa saplı, gövde yaprakları sapsız. Çiçekler sarı, mor damarlı, meyveler olgunlukta açılan çok tohumlu kapsül. Terkedilmiş yerlerde yol ve tarla kenarlarında, kayalık alanlarda 2300 m'ye kadar olan yüksekliklerde yetişir. Çiçeklenme Nisan – Ağustos (Davis 1978). Hassa - Akbez civarında yayılış gösterir.

Bitkinin yaprakları kuvvetli sinir sistemi yatıştırıcısıdır. Yatıştırıcı ve ağrı kesici olarak haricen ve dahilen kullanılır. Zehirli alkaloidler taşıdığı için dikkatli kullanılmalıdır. Tohumları da aynı amaçla kullanılır (Baytop 1999). Bitkiden elde edilen özütün kalp damarlarını genişletici ve tansiyon düşürücü etkiye sahip olduğu bildirilmektedir (Khan & Gilani 2008).

Bardaklıot - Moluccella leavis L.

60 cm kadar boylanabilen, saman renkli, tüysüz, tek yıllık bitkiler. Yapraklar dairemsi, 20-45 mm, elsi şekilde dişli. Çiçek kümeleri 6-8 çiçekli. Çanak yapraklar genişlemiş, yeşil renkli ve belirgin damarlı, uçları dikenli değil. Taç yapraklar morumsu pembe veya mavimsi beyaz. Çiçeklenme Nisan-Haziran aylarında olur (Davis 1982). Belen - Kıcı civarında yayılış gösterir.

Bitkinin poleni bitkinin yetiştiriciliğini yapan kişilerde alerjik astuma sebep olmaktadır (Miesen ve ark. 2003). Bitkinin tohumlarında antijenler için spesifik olan aglütininler belirlenmiştir (Bird ve Wingham 2009).

Basur Otu - Ranunculus ficaria L. subsp. ficariiformis

10-20 cm boylanabilen çok yıllık otsu bitkiler. Yapraklar küremsi-deltoid. Kenarları düz veya zayıf dişli, taban kısmı kalpsi. Çanak yaprakları zarımsı. Taç yapraklar 10-20 mm, parlak sarı. Çiçeklenme Mart-Nisan. Tarla kenarları ve çayırıklarda 1-800 m'ler arasında, Belen civarında yayılış gösterir (Davis 1965).

Bitki nişasta, saponinler ve doymamış lakton türevleri içerir. Bitki asternjan etki (dokuları sıkılaştırma), lokal anestezi ve kortikoid hemaroid tedavisinde etkilidir (Koçyiğit 2005, Baytop 1999).

Batak Otu - Bromus tectorum L.

70 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Gövdeler tek veya kümeleşmiş. Yaprak ayası 4-15 cm, tüylü. Çiçek 5-15 cm, çiçekler yoğun.

8 başakçıklı. Çiçeklenme Mart-Haziran aylarında gerçekleşir (Davis 1985). Yayıldağı çevrelerinde yayılış gösterir.

Batı Gülü - Butomus umbellatus L.

150 cm kadar boylanabilen çok yıllık otsu bitkiler. Yapraklar çiçek ekseninden kısa, 3-9 mm. Çiçekler şemsiye şeklinde dizilmiş, 10-30 çiçekli, çiçek

sapları 12 cm'ye kadar uzar. Çiçekler beyaz, pembe damarlı. Çiçeklenme Mayıs-Aylarında olur (Davis 1984). Balık ve Gölbaşı gölü kenarında yetişir.

Baytop Çirişi - Asphodeline baytopae E. Tuzlacı

Çok yıllık, 90 cm kadar boylanabilen otsu bitkiler. Gövdeler silindirik veya köşeli, yapraklar gövde üzerinde hemen hemen çiçek eksenine kadar dağılmış durumda. Çiçek durumu 3-6 uzun dallı,

seyrek çiçekli. Çiçekler sarı, 20-22 mm. Çiçeklenme Mayıs-Haziran aylarında olur (Davis 1984). Şenköy civarında yayılış gösterir.

Belen Karanşili - Dianthus polycladus. Boiss

40 cm kadar boylanabilen çok yıllık otsu bitkiler. Gövdeler kırılğan. Yapraklar şeritsi. Çanak yapraklar 9-10 mm. Taç yapraklar 15-17 mm. Çiçeklenme

Haziran ayı içerisinde olur. Topboğazı civarındaki tepelerde yayılış gösterir.

Belen Sabunotu - Saponaria syriaca Boiss.

Tek yıllık tabandan dallanmış, salgı tüylü bitkiler. Gövdeler 5-14 cm. Yapraklar liner lanseolat. Çanak yapraklar yoğun salgı tüylü. Taç yapraklar ve çiçeklenme pembe. Çiçeklenme Nisan. Belen

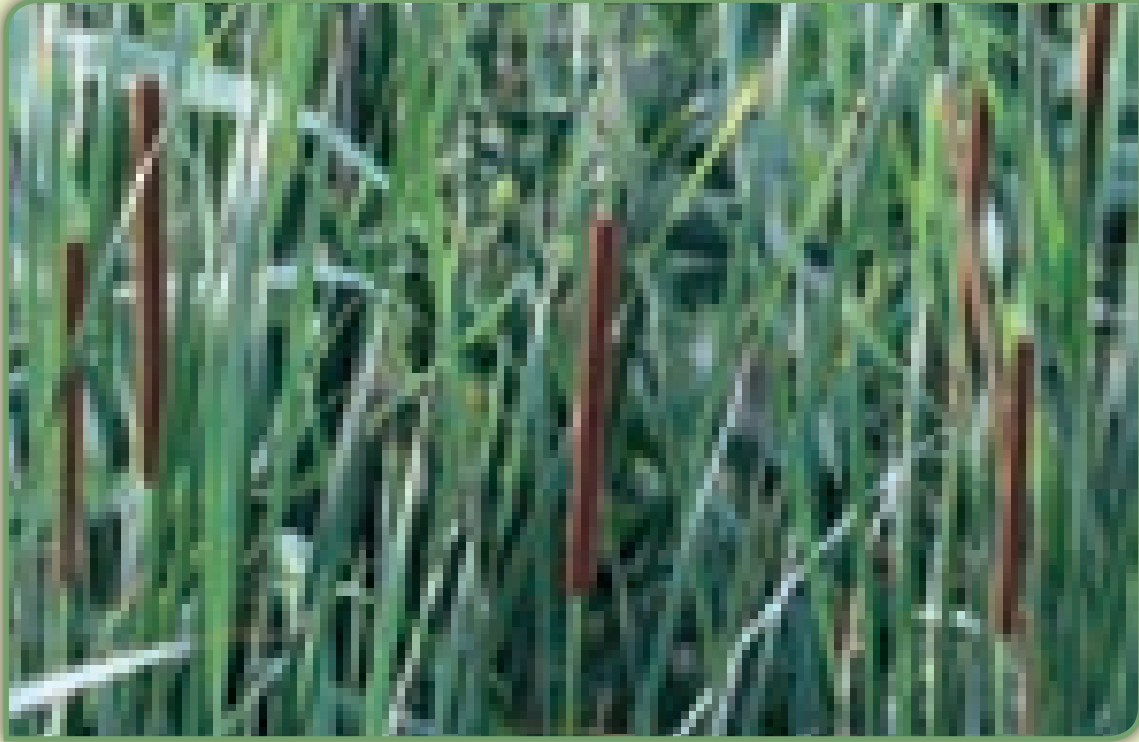
Derebağçe'de kızıl çam ormanı kenarlarında yetişen çok nadir bir türdür. 1800'lü yıllarda ilk kez toplanmış sonrasında ikinci kez tarafımızdan toplanmıştır.

Benekli Dağarcık - Thlaspi cilicicum (Boiss.) Hayek.

15-25 cm kadar boylanabilen, birkaç basit gövdeli çok yıllık bitkiler. Taban yapraklar obovat-spatul şekilli, nadiren rozet formunda. Gövde yaprakları

oblong şekilli. Çiçekler beyaz, 7 mm. Çiçeklenme Nisan-Mayıs aylarında olur (Davis 1965). Karlıktepe civarında yayılış gösterir.

Berdi - Typha latifolia L.

2.5 m kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler. Yapraklar şeritsi, 6-16 mm eninde ve yaklaşık 2 m. Erkek ve dişi çiçekler aynı eksen üzerinde bitişik veya aralıklı. Dişi çiçeklerin oluşturduğu başak

9-28 cm, olgun halde jakverenginde. Çiçeklenme Haziran-Ekim aylarında olur (Davis 1984). Balıkgölü civarında yayılış gösterir.

Berfan - Crocus biflorus Miller subsp. tauri

Soğanlı çok yıllık bitkiler. Soğanların dış yüzü zarımsı veya derimsi. Yapraklar 4-9 adet, çiçeklenme döneminde gözlenir. Brakteoller mevcut, braketlere eşit veya daha dar. Çiçeklerin boğaz kısmı sarı,

tüysüz veya ince tüylü. Çiçek parçaları 17-35 mm, beyaz, leylak veya mavi, dış yüzeyi koyu mavi, veya gri (Davis 1984). Erzin'in üst kesimlerinde Amanos dağlarında yayılış gösterir.

Beşparmakotu - Potentilla calycina Boiss & Bal.

25 cm kadar boylanabilen çok yıllık seyrek basit ve salgı tüylü bitkiler. Salgı tüyleri gövde ve çiçek sapları üzerinde bulunur. Yapraklar pinnat parçalı, 5- veya 7 yaprakçıktan oluşur. Kenarları dişli veya daha derin parçalı. Çiçekler sarı. Çiçeklenme Mayıs ayı içerisinde gerçekleşir (Davis 1972). Dörtüyl civarında yayılış gösterir.

Potentilla türleri türleri anti-ülserojenik, anti-neoplastik, antiviral ve antimikrobiyal, antihiperglisemik, anti-inflamatuar, spazmolitik, hepatoprotektif ve antioksidan aktivitelere sahiptir (Tomczyk ve Latte 2009).

Beşparmakotu - Potentilla kotschyana Fenzl

40 cm kadar boylanabilen salgı tüylü, dik gövdeli bitkiler. Yapraklar pinnat parçalı, 5 yaprakçıktan oluşur. Kenarları derin dişli. Çiçekler parlak sarı. Çiçeklenme Nisan-Temmuz ayları içerisinde gerçekleşir (Davis 1972). Dört yol civarında yayılış gösterir.

Diğer *Potentilla* türleri gibi türleri anti-ülserojenik, anti-neoplastik, antiviral ve antimikrobiyal, antihiperlipidemik, anti-inflamatuar, spazmolitik, hepatoprotektif ve antioksidan aktivitelere sahiptir (Tomczyk ve Latte 2009).

Beyaz Dut - Morus alba L.

15 m kadar boylanabilen, silindirik dallı ağaç formundaki bitkiler. Yapraklar ovat şekilli, 6-10 cm, elsi loblu, tabanda kalpsi, kenarları dişli. Yapraklar çoğunlukla tüysüz. Meyveler 1-2.5 cm,

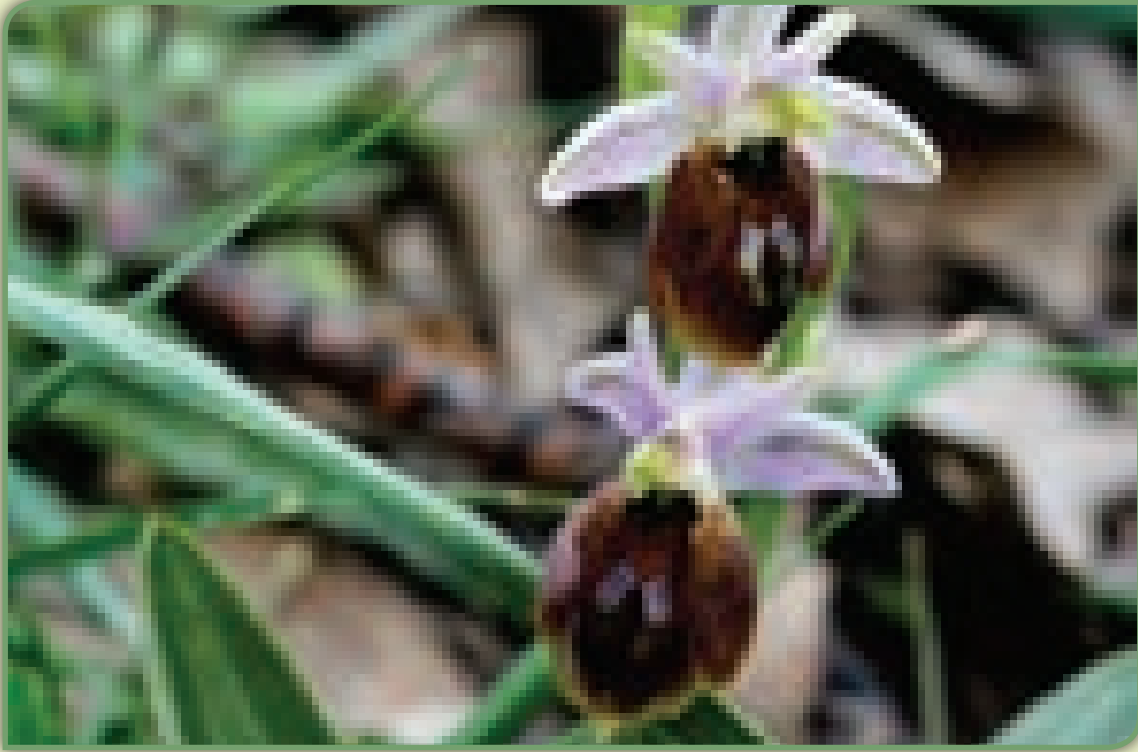
beyaz veya pembemsi. Çiçeklenme Mayıs (Davis 1982). Özellikle Samandağı, Harbiye'de kültür olarak yetiştirilir.

Beyaz Nakıl - Silene pompeiopolitana Gay ex Boiss.

Tabandan dallanmış tek yıllık bitkiler. Taban yapraklar oblong eliptik şekilli, yumuşak tüylü. Çiçek eksenini eşit iki kola ayırır, kollardan biri iyi gelişme gösterir. Çanak yapraklar yumuşak tüylü,

11-13 mm, taç yapraklar pembe veya beyaz renkli. Çiçeklenme Nisan-Mayıs. Samandağ-Arsus arasında yayılış gösterir.

Beyaz Salep - Ophrys argolica Fleischm

50 cm kadar boylanabilen yumrulu çok yıllık bitkiler. Yapraklar 4-6 adet, tabanda yoğunlaşmış. Çiçekler 2-8 adet, Çanak yapraklar beyazımsı pembe veya yeşilimsi mavi renkli. Taç yapraklar

koyu menekşe-gül renkli. Çiçeklenme Nisan ayında olur (Davis 1984). Akbez civarında kalkerli kayalık alanlarda yayılış gösterir.

Beyaz Yonca - Trifolium repens L.

10- 30 cm boylanabilen sürünücü gövdeli çok yıllık otsu bitkiler. Yapraklar uzun saplı, yaprakçıklar 1-2 cm, geniş obovat şekilli. Çiçek durumu şemsiye şeklinde, 1-5-4 cm çapında, 20-40 çiçekli. Çiçekler beyaz veya pembemsi. Çiçeklenme Mart-Eylül ayları arasında olur (Davis 1970). Yayıldağı civarında yayılış gösterir.

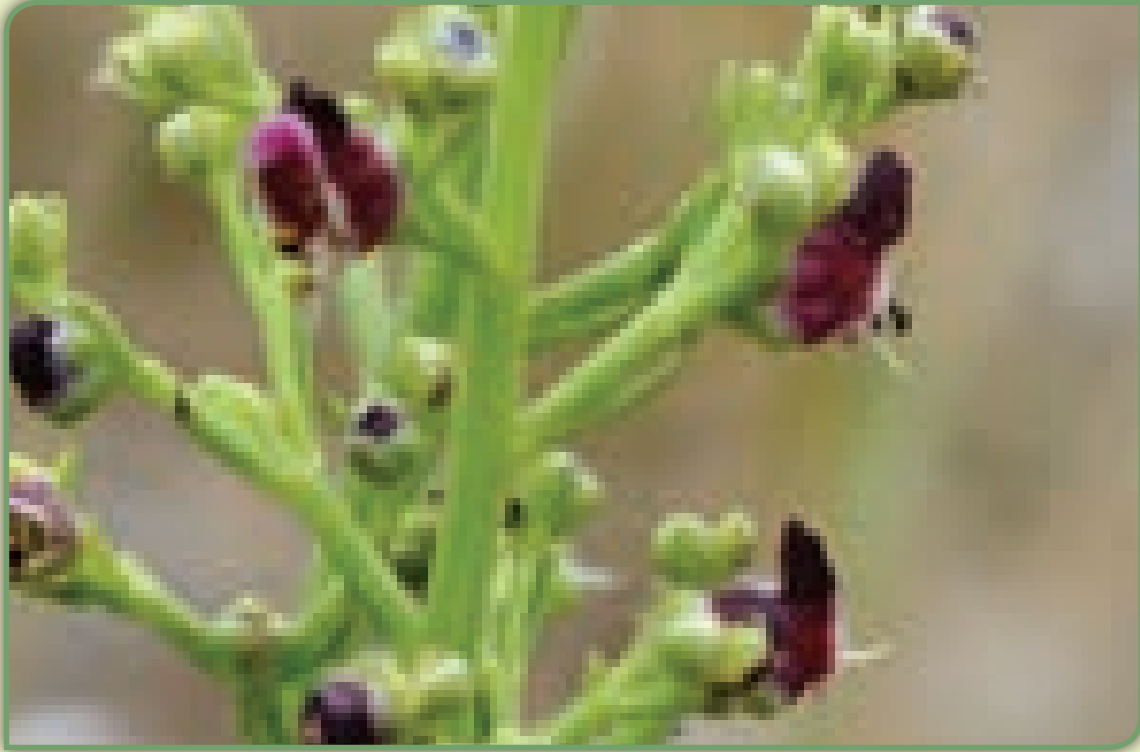
Trifolium türlerinin toprak üstü kısımlarından elde edilen özütler yara iyi edici özelliğe sahiptir (Renda ve ark. 2011). Bazı *Trifolium* türlerinin çiçekleri balgam söktürücü, antiseptik ve yatıştırıcı olarak kullanılır (Baytop 1999).

Biberiye - Rosmarinus officinalis L.

Çok yıllık, 50 cm kadar boylanabilen çalılar. Yaprakları 10-25x1-2 mm ve koyu yeşil renkte. Yaprakların alt yüzeyi yoğun keçemsi tüylü. Çiçek sapları beyaz yıldız şeklinde ve dallanmış tüylü. Çiçekleri parlak mavi renkte. Çiçeklenme Şubat-Mayıs aylarında gerçekleşir. Kalkerli ve şistli tepelerde, kızılcım ve fundalıklarda, 30-250 m yükseklikler arasında, İskenderun civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Kullanımı insanlık tarihi kadar eski olan bir bitkidir. Bileşenlerinden rozmarinik asit gibi özellikle kafeik asit türevleri elde edilir. Dahilen, soğuk algınlığı, kansızlık, romatizma, migren, astım, bronşit, grip, karaciğer ve kanser hastalıklarına karşı kullanılır. Özellikle sindirim sistemi rahatsızlıkları, hazımsızlık, mide ülseri ve gastrite karşı etkilidir. Haricen, yaralarda antiseptik olarak kullanılır (Al-Sereitia ve ark 1999).

Biberotu - Scrophularia xanthoglossa Boiss.

Çok yıllık 60 cm boylanabilen, otsu çok yıllık bitkiler. Taban yapraklar ilk yıl küçük, ovat şekilli, bölünmemiş, kenarları dişli. Üst yapraklar tüysü parçalanmış. Çiçek kümesi 5-25 çiçekli, çiçekler kırmızı, uçları sarımsı lekeli. Çiçeklenme Nisan-Temmuz ayları arasında (Davis 1977). Kırkhan civarında yayılış gösterir.

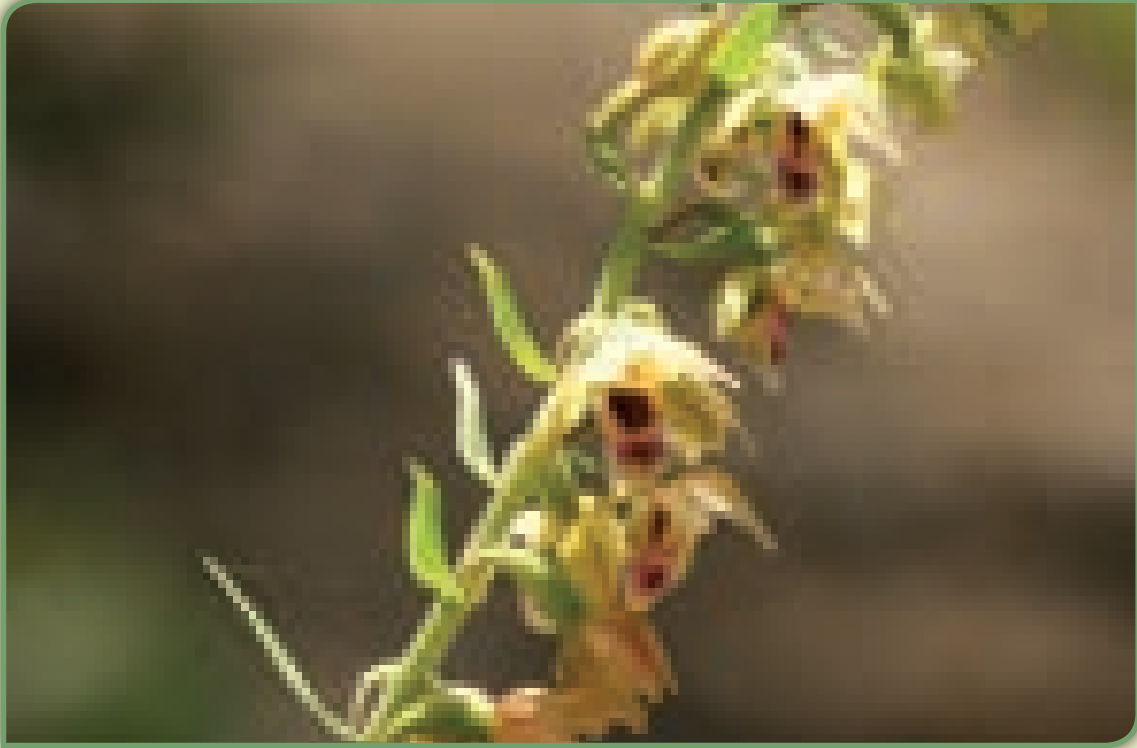
Bazı Scrophularia türleri idrar arttırıcı, yara iyi edici olarak kullanılır. Bunun yanında bilhassa basur memelerine ve deri hastalıklarına karşı kullanılır (Baytop 1999).

Binbirdelik Otu - Hypericum perforatum L.

10-110 cm boylanabilen otsu bitkiler. Yapraklar 5-35 mm, ovat, eliptik-linear, kısa saplı veya sapsız. Çanak yapraklar az siyah noktalı veya değil, taç yapraklar kenarda az siyah noktalı. Meyve, kırmızı-kahverenkli kapsül. Çiçeklenme Mayıs-Ağustos. Kuru habitatlarda veya suya yakın yerlerde 1-2500 m'ler arasında, Dört Yol civarında yayılış gösterir (Davis 1967).

Dahilen sancı kesici, kabız, yatıştırıcı ve kurt düşürücü, haricen ise antiseptik ve yara iyi edici olarak kullanılır. Bilhassa yanık yaralarının tedavisinde çok etkilidir (Baytop 1999). Bitki menapoz ve nevrozda sakinleştirici etkilere sahiptir (Koçyiğit 2005).

Bindallı Çiçeği - Epipactis helleborine (L.) Crantz

40-100 cm boyolanabilen bitkilerdir. Yapraklar 5-12 adet, yayılcı, yumurtamsı, nadiren kılıçsı, sivri uçludur. Çiçek salkımları sık, genellikle 30'dan fazla çiçeklidir. Çiçek örtüsü 18 mm'ye kadar açılır. Soluk yeşilden kırmızı-mor'a kadardır. Taç yapraklar sarımsı yeşil, pembe veya morumsudur. Alt çiçek parçası yeşilimsi, kırmızımsı veya kahverengimsidir, nektar içerir. Üst çiçek parçası genişçe yumurtamsı veya genişçe kalpsidir, genellikle küt uçludur,

sarımsı beyaz renktedir, buruşuk kırmızımsı veya morumsu olabilir, genellikle tabanda çok belirgin nasır dokusu vardır. Mezlelenebilir. Haziran –Temmuz aylarında çiçeklenir. Deniz seviyesinden 1800 m'ye kadar, ormanlıklarda ve açık çalılıklarda, Belen civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Bindüğün - Ranunculus millefolius Banks et Sol.

30 cm kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler. Kökler yumrulaşmış silindirik şekilli. Gövdeler genişçe dallanmış, 3-13 çiçekli. Taban yapraklar pinnat parçalı. Çanak yapraklar basık tüylü. Taç yapraklar

parlak sarı 8-12 mm. Meyve kümesi 10-15 mm. Çiçeklenme Mart-Nisan aylarında olur (Davis 1965). Akbez civarında yayılış gösterir.

Bit Otu - Geum urbanum L.

70 cm kadar boylanabilen dik gövdeli çok yıllık otsu bitkiler. Taban yapraklar lirat şekilli, yaprakçıkların kenarı dişli. Gövde yprakları üç parçalı. Çiçek durumu 2-5 çiçekli. Çiçekler sarı, çiçeklenme Mayıs-Temmuz ayları arasında olur (Davis 1972). Dört yol civarında yayılış gösterir.

Kurutulmuş kökleri karanfil kokuludur. Köklerinde bulunan glikozitin parçalanması sonucu eugenol (karanfil kokusu) ortaya çıkar. Kökler kabız yapıcı, midevi ve kuvvet verici olarak kullanılır (Baytop 1999).

Bodur Andız - Inula acaulis Schott et Kotschy ex Boiss var. acaulis.

Rizomlu, taban kısmı odunlaşmış çok yıllık bitkiler. Çiçekli gövdeler genellikle 5 cm'den daha kısa. Gövdeler dallanmamış, morumsu ve beyaz yaygın tüylü. Taban yapraklar oblanceolat şekilli, 3-6 cm,

kenarları düz ve seyrek salgı tüylü. Çiçekler sarı, tek (Davis 1975). Bitki Erzin'de Amanosların üst kesimlerinde nemli alanlarda gözlenir.

Bodur Dolaşgan - Convolvulus compactus Boiss

Tabanda odunsu, yoğun kümeler oluşturan çok yıllık bitkiler. Gövdeler 8 cm kadar. Yapraklar dar linear şekilli ve yoğun tüylü, 5-20 mm. Çiçekler tek olarak gövdelerin uç kısımlarında bulunur, bazen

birkaç tanesi birleşerek salkım oluşturur. Çiçekler beyaz, nadiren sarı veya pembe. Çiçeklenme Mayıs ayı (Davis 1977). Kızıldağ-Aşağı zorkun civarında yayılış gösterir.

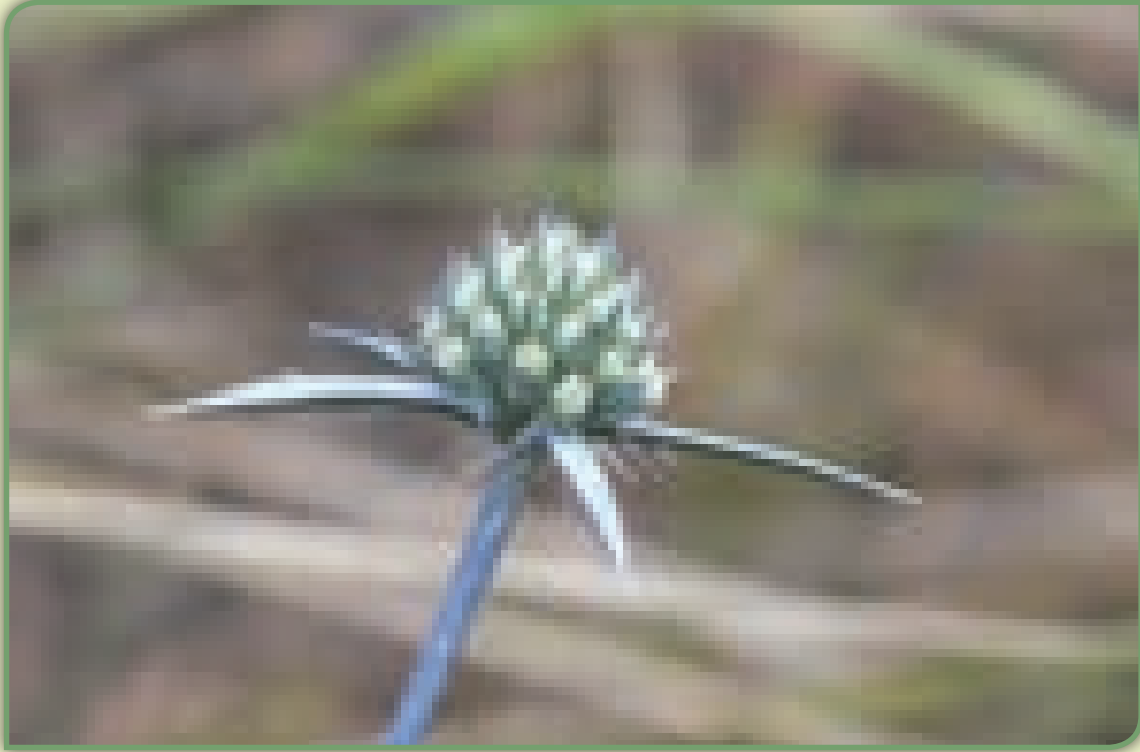

Bodur Mahmutotu - Teucrium lamiiifolium d'Urv subsp. stachyophyllum

75 cm kadar boylanabilen iki veya çok yıllık otsu bitkiler. Yapraklar saplı, geniş üçgenimsi şekilli, taban kısmı yarı kalpsi, kenarları dişli. Yapraklar yumuşak tüylü. Çiçek durumu başak şeklinde, 3-12 cm uzunluğunda. Çiçekler yeşilimsi beyaz.

Çiçeklenme Haziran-Ağustos aylarında (Davis 1982). Musa dağında yayılış gösterir.

Teucrium türleri iştah açıcı, mide ağrılarını giderici, uyarıcı ve kuvvet verici etkilere sahiptir (Baytop 1999).

Boğa Dikeni - Eryngium falcatum Delar.

20-70 cm uzunluğunda, silindir gövdeli çok yıllık otsu bitkiler. Gövdeler orta veya üst kesimlerde dallanmış. Çiçeklenme zamanı solan yapraklar dar üçgenimsi, tabanda kalpsi. Gövde yaprakları yarı saplı, üç parçalı. Çiçeklenme Temmuz-Eylül

ayları arası (Davis 1977). Dört yol civarında yayılış gösterir.

Eryngium türleri öksürük kesici, idrar arttırıcı, iştah açıcı, uyarıcı ve afrodizyak etkilere sahiptir. Kökleri de aynı amaç için kullanılır (Baytop 1999).

Boncuk Otu - Myosotis alpestris F.W. Schmidt subsp. alpestris

Kısa rizomlara sahip, genellikle çok sayıda rozetli, çok yıllık bitkilerdir. Gövdeleri 5-35 cm uzayabilir, alt taraflarında tüylü veya tüysüze yakındır, üst kısımlarında belirgin – baskılanmış tüylüdür. Çiçek sapları meyvede dik ve kalıcıdır ancak çanak yapraklardan daha uzun değildir. Meyvelenme döneminde çanak yapraklar yoğun tüylüdür, tüyler kancalı veya kancasız sert tüydür, yapraklar

dökülmez. Taç yaprak ayası tekerlek biçimli ve mavidir. Meyveler genişçe yumurtamsıdan eliptiğe kadar, siyah, küt uçludur. Genişçe eliptik ekleni yarası ve belirgin şekilde gelişmiş yan yivcikler vardır. Haziran – Ağustos ayları arasında çiçeklenirler. 1000 – 3500 m aralığında, kayalıklarda, toprak ya otlu yerlerde, Dörtöl civarında yayılış gösterirler (Davis 1982).

Boşalba - Stachys pinetorum Boiss & Bal.

Dik gövdeli, basit veya dallanmış, 50-150 cm uzunluğunda çok yıllık, basık yoğun tüylere sahip bitkiler. Taban ve gövde yaprakları ovat-oblong şekilli, 5-13 cm, kenarları dişli, 2-10 cm saplı ve tabanda kalpsi. Çiçek yaprakları sapsız, çiçek kümeleri kadar veya çiçek kümelerinden daha uzun. Çiçek kümeleri 10-16 çiçekli. Çanak yapraklar yarıçansı, 9-12 mm, taç yapraklar pembe

14-18 mm. Çiçeklenme Temmuz-Ağustos ayları arasında olur. 335-1800 m'ler arasında, Dört Yol civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

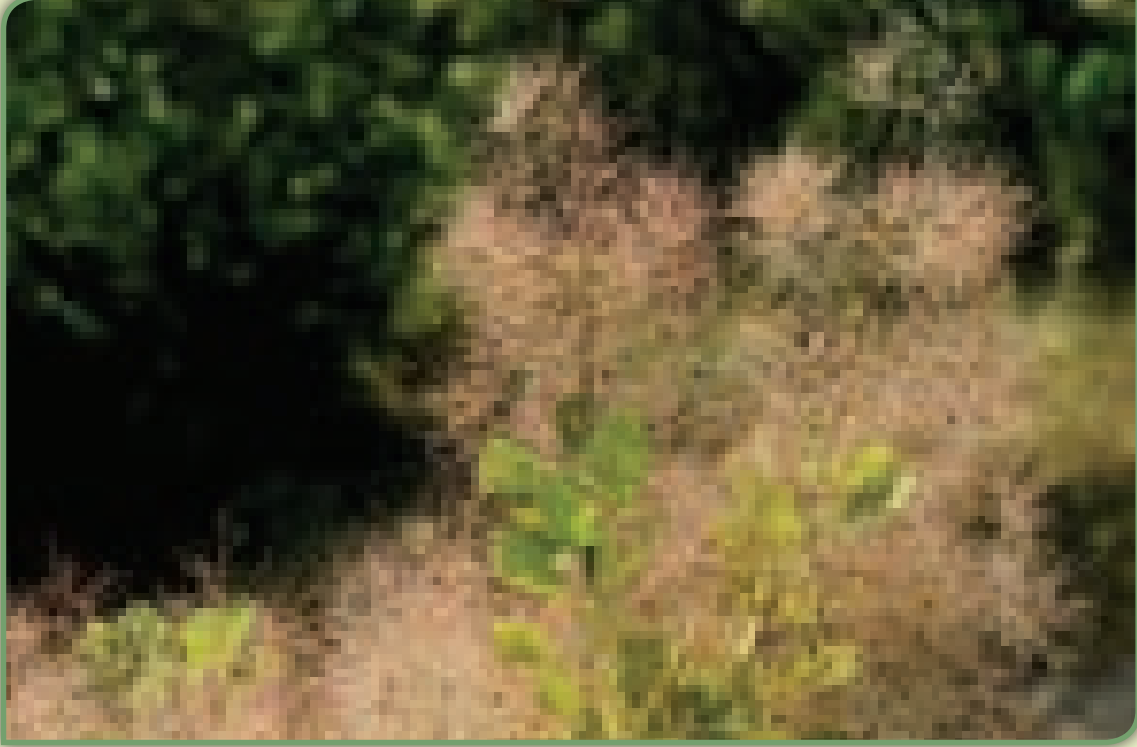
Stachys türleri genel olarak antibakteriyel, antiinflamatuar, antitoksik ve antianoksidan etkilere sahiptir (Rezazadeh ve ark. 2006). Bitkinin toprak üstü kısımları ağrı kesici ve ateş düşürücü etkilere sahiptir (Rezazadeh ve ark. 2005).

Boyacı Papatyası - Anthemis tinctoria L. var. tinctoria

Çok yıllık, yoğun seyrek veya bazan tüsüz bitkiler. Gövdeler tabandan dallanmış, 20-45 cm uzunluğunda. Her dal bir çiçekli. Yapraklar 2-3 parçalı pinnat, 1-5 cm. Kapitularlar dilsli çiçekli veya değil. Kapitula 1-1.2 cm çapında, seyrek veya yoğun tüylü. Çiçekler sarı. Çiçeklenme Mayıs-Haziran (Davis 1975). Kızıldağ'da yayılış gösterir.

Bitkinin toprak üstü kısımları antimikrobiyal özelliğe sahiptir (Akgül ve Gülşen 2005). Diğer papatya türleri gibi kullanılabilir. Flavon türevleri taşır. Bu nedenle de kumaşları sarı renge boyamakta kullanılır (Baytop 1999).

Boyacı Sumağı - Cotinus coggyria Scop.

5 m'ye kadar boylanabilen çalılardır. Yapraklar saplı, ters yumurtamsıdan, genişçe eliptik veya çembersiyeye kadardır. Dağınık biçimde ince sık yumuşak tüylü veya çok az tüylüdür. Çiçek durumu boylu boyunca pulsu yapraklıdır. Çanak yapraklar 1,5 mm, taç yapraklar 1-2 mm ve beyazımsı yeşildir. Meyve almaşık biçimde ters yumurtamsı, buruşuk

ve 4-5x3-4 mm'dir. Deniz seviyesinden 1300 m'ye kadar, makiliklerde, çalılıklarda ve ormanlarda, Belen civarında yayılış gösterir (Davis 1967).

Bitki kuvvetli antioksidan özelliğe sahiptir (Riaz ve ark. 2012). Bitkinin yaprakları tanen ve flavon türevleri taşır. Antiseptik, kabız kan kesici ve ateş düşürücü özelliğe sahiptir (Baytop 1999).

Boyatan Sarmaşık - Calystegia silvatica (Kit) Griseb

Çok yıllık otsu, turmanıcı, beyaz çiçekli ve sütlü bir bitkidir. 4 m veya daha uzun sarılcı bir gövdelere sahiptir. Yaprak oksu veya kalpsi şekilli. Brakteoller 18-40 mm genişliğinde çanak yaprakları örter. Taç yapraklar 55-75 mm. Nisan-Ağustos aylarında çiçeklenir. Orman kenarlarında bazen de dere kenarlarında gözlenir. Deniz seviyesinden 1400 m'ye kadar yüksekliklerde, Samandağ'da yayılış gösterir (Davis 1977).

Çiçek dalları, özellikle kökleri müshil idrar ve ter söktürücü, ateş düşürücü özelliklere sahiptir. Kabızlığa karşı kurutulan kökleri toz halinde kullanılır. Bitki glikozitli reçine, tanen ve mineral tuzlar içerir. Tohumları önemsiz miktarda uyuşturucu özellik gösterir (Akbulut ve ark. 2006).

Boynu Bükük - Fritillaria hermonis Fenzl subsp. amana

2 cm kadar yumrulu, bazen toprak altı sürünücü gövdeli, çok yıllık otsu bitkilerdir. Gövdeleri 8-35 cm arasındadır. Çiçeklenme Nisan-Mayıs aylarında gerçekleşir. Kayalık alanlarda, genellikle gölgede, 1400- 1680 m'ler arasında, Kızıldağ'da yayılış gösterir Davis 1984).

Fritillaria cinsinin yumrularından elde edilen özütün alzaymır (Alzheimer) hastalığının tedavisinde etkili olduğu tespit edilmiştir (Sevim ve ark. 2011). Bitki üzerinde yapılan diğer bir çalışmada bitkinin yumrularından elde edilen steroidal karakterli saponinlerin serviks kanser hücrelerini öldürücü özelliğe sahip olduğu ortaya konmuştur (Shen ve ark. 2012)

Boynuz Otu - Cerastium brachypetalum Pers subsp. roeseri

35 cm kadar boylanabilen tek yıllık salgı tüylü bitkiler. Yapraklar eliptik – ters lanseolat şekilli. Çiçekler seyrek dizilimli . Çiçek sapları salgı tüylü. Çanak yapraklar 4-6.5 mm, salgı tüylü. Taç

yapraklar beyaz, çanak yapraklarla aynı uzunlukta. Çiçeklenme Mart – Haziran aylarında olur (Davis 1967). Belen civarında nemli alanlarda gözlenir.

Boynuzlu Gelincik - Glacium corniculatum (L.) Rud. subsp. corniculatum

Tek veya iki yıllık bitkilerdir. Gövdeler yükselcidedir, 40 cm'ye kadar boylanabilir. Meyve yumuşak seyrek tüylü, 10-25 cm olup, kendilerini taşıyan yapraklardan daha kısa olan çiçek sapları üzerinde doğar. Mayıs – Temmuz arasında çiçeklenirler. Deniz seviyesinden 1350 m'ye kadar tepeliklerde, Belen civarında yayılış gösterirler (Davis 1982).

Bitkinin toprak üstü kısımları yatıştırıcı, öksürük kesici ve uyuşturucu etkiye sahiptir. Nadiren uyutucu olarak kullanılır. Çocuklarda kullanılması tehlikelidir. *Glacium flavum* türünün çiçeklerinden hazırlanan özütün kalp üzerinde yavaşlatıcı etkiye sahiptir (Baytop 1999).

Boynuzlu Yonca - Lotus collinus (Boiss.) Heldr

Çok yıllık, 35 cm kadar uzayabilen otsu bitkiler. Gövdeler dik, genişçe dallanmış. Yapraklar üç parçacıklı, rakis 2-4 mm. Çiçekler şemsiye şeklinde dizilir. 1-5 çiçekli. Çiçekler sarı. Çiçeklenme Nisan-

Mayıs ayları arasında olur (Davis 1970). Arsuz civarında yayılış gösterir.

Bazı Lotus türleri yatıştırıcı olarak kullanılır (Baytop 1999).

Boz Geven - Astragalus lanigerus Desf.

Çok yıllık gövdesiz bitkiler. Yapraklar 10-20 cm, yaprakçıklar 6-17 mm, eliptik şekilli, her iki yüzeyde tüylü. Yaprakçıklar 14-20 çift. Çiçekleri taşıyan eksen 1-4 cm uzunluğunda. Çanak yapraklar 16 mm, tüpsü, seyrek tüylü. Çiçekler sarı, 30-36 mm. Meyveler 25-35 mm. Çiçeklenme Nisan-Mayıs ayları arasında olur. 300-1100 m'ler arasında, Dört Yol civarında yayılış gösterir (Davis 1970).

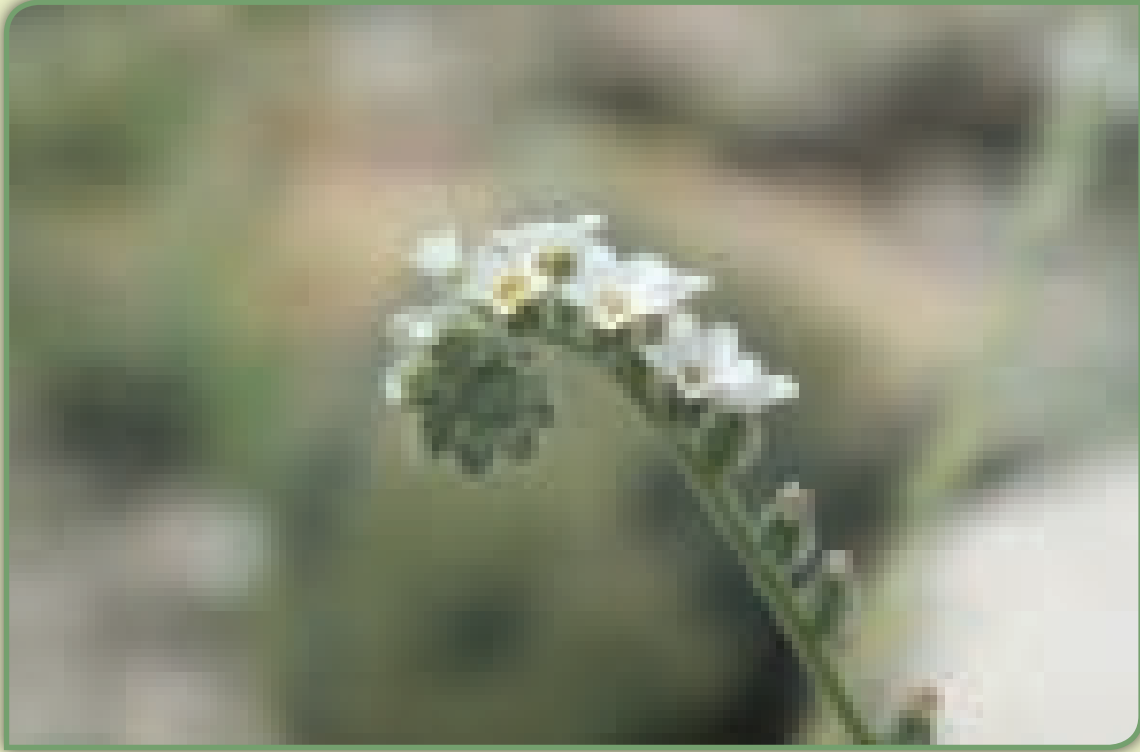
Bazı Astragalus köklerinin triterpen saponinler ve asetil türevleri taşımaktadır. Karaciğer koruyucu, kemoterapide bağışıklık sistemini güçlendirici, kardiyovasküler hastalıklar ve diyabette kullanılmaktadır. Interferonla yapılan tedavide Astragalus'un sinerjik etki yaptığı gösterilmiştir (Sarıyar 2011).

Bozçalı - Phagnalon graecum Boiss.

60 cm kadar boylanabilen dik veya yükselici gövdeli bitkiler. Yapraklar ters lanseolat şekilli, 15-40 mm, kenarları iç bükey, dişli veya dalgalı. Üst yapraklar düz kenarlı, alt yüzeyi yoğun beyaz tüylü.

Çiçek kümeleri her bir dalın uç kısmında tek olarak bulunur. Çiçekler sarı. Çiçeklenme Mart-Mayıs aylarında olur (Davis 1975). Yayladağı-Samandağı arasında ve Arsus civarında yayılış gösterir.

Bozot - Heliotropium europaeum L.

Yumuşak tüylü, yaygın şekilde dallanan otsu bitkiler. Yapraklar ovat şekilli, 35 mm. Yaprak sapı genellikle yaprak ayasının yarısı kadar. Çiçekler yoğun, meyvede nispeten seyrek. Çiçekler 3-4 mm, beyaz, ortası sarı. Çiçeklenme Haziran-Eylül ayları arasında olur (Davis 1977). Kırnkhan civarında yayılış gösterir.

Bitki üriner sistem rahatsızlıklarında kullanılır (Passalacqua ve ark 2007). Diğer bir çalışmada bitkinin toprak üstü kısımlarının antimikrobiyal etkiye sahip olduğu belirtilmekte (Ahmad ve ark. 2012).

Bozot - Inula crithmoides L.

1 m kadar boylanabilen, çok yıllık, tüysüz, yarı çalimsı bitkiler. Gövdeler yoğun tüylü. Yapraklar terslanceolat, ve spatulat şekilli, kenarları düz veya üç dişli. Çiçek kümelerinden oluşan kapitula tek veya birkaçı birarada bulunur. Çiçekler sarı, çiçeklenme Eylül-Aralık aylarında olur (Davis 1975). Samandağ civarında yayılış gösterir.

Bitkinin toprak üstü kısımlarından elde edilen uçucu yağ antioksidan etkiye sahiptir (Giamperi ve ark. 2010). Okratoksin genellikle tahıl ve tarım ürünlerinde bulunan bir mikotoksin olup kansorej etkiye sahiptir. Yapılan deneysel çalışmalarda bitkinin özütü mikotoksinin etkisini inhibe edici özellik göstermiştir (Abdel-Wahhab ve ark. 2008).

Böğürtlen - Rubus canescens DC. var. canescens

Sürünücü gövdeli, dikenli, çok yıllık çalı formundaki bitkiler. Yapraklar üç veya beç yaprakçıktan oluşur. Yaprakçıkların üstü tüysüz veya az tüylü, alt yüzeyleri yoğun basit ve yıldızsı tüylü. Kenarları dişli. Çiçekler beyaz, meyvalar siyah. Çiçeklenme Nisan-Haziran aylarında olur (Davis 1972). Dörtüyl civarında yayılış gösterir.

Bitkinin kökleri hemaroitte, idrar yolları rahatsızlıklarında, yaralarda, kaşıntılarda karın ağrısında, diabette ve kalp rahatsızlıklarında kullanılır. Meyveler kansızlıkta, ishalde, kanserde ve barsak rahatsızlıklarında kullanılır. Yapraklar ise kan kesici ve ateş düşürücü olarak kullanılır (Gürdal ve Şükür 2010).

Böğürtlen - Rubus sanctus Schreber

1-2 m veya daha fazla boylanabilen sürünücü çalılar. Gövdeler ve çiçek eksenleri dikenli, yapraklar üçlü ve beşli yaprakçıklardan oluşmuştur. Yaprak kenarları dişli. Çiçekli dallar daha az dikenli. Çiçekler pembe. Çiçeklenme Haziran-Aralık ayları arasındadır (Davis 1972). Samandağ civarında yayılış gösterir.

Bitkinin kökleri tümör nekrozu faktör (birçok hücre tipi tarafından salgılanan ve kanserli hücrelerin yıkımını sağlayan bir sitokin) özelliğine sahip olduğu ortaya konmuştur (Gürdal ve Şükür 2010).

Burçak - Lathyrus variabilis (Boiss. & Ky.) Maly.

Çok yıllık, yükselici gövdeli bitkilerdir. Yaprakları iki yaprakçıklı, darca oblong-eliptik şekilli, 20-70 x 5-14 mm ölçülerindedir. Yaprakçıklar 5-7 adet paralel damarlıdır ve kulakçıklar yaprak saplarından daha uzundur. Çiçekleri taşıyan sap yapraklardan daha uzundur ve 2-7 çiçeklidir. Çiçek sapları 3-8 mm'dir. Çiçekler geniş, 20-27 mm'dir. Çiçeklenme Nisan-Mayıs aylarında gerçekleşir. 1000-1700 m

arası yükseltilerde, meşe çalılıkları arasında ve taşlı yüzeylerde, Belen civarında yayılış gösterir (Davis 1970).

Bu cinse ait bazı türlerin idrar söktürücü, kuvvet verici, idrar yolları iltihaplarını giderici, sarada yatıştırıcı, sarılığı giderici özellikleri bilinmektedir. Tohumlar ezilerek balla tatlandırılarak kullanılır.

Buzağı Otu - Chrysopogon gryllus (L.) Trin subsp. gryllus

130 kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler.
Yapraklar şeritsi 10-18 cm. Çiçek durumu 8-22 cm,
dallanmış, dallar 3-6 cm. Sapsız olan başakçıklar

6-9 mm, morumsu yeşil renkli. Çiçeklenme Mayıs
– Temmuz aylarında olur (Davis 1985). Iskenderun
Arsus arasındaki makiliklerde yayılış gösterir.

Buzala - Iris persica L

9-11 cm boylanabilen soğanlı çok yıllık bitkiler. Yapraklar 3-4 adet, nadiren 6, çiçeklenme döneminde kısmen gelişir, sonradan 10 cm uzunluğa erişir. Brakte ve brakteoller farklı uzunluk ve şekle sahip. Çiçekler 1-4 adet, gümüşümsü

yeşil, saman sarısı, kahverengi, mor gibi oldukça değişken renklidir. Çiçeklenme Şubat – Nisan aylarında olur (Davis 1984). Kırıkhan, Antakya ve Yayladağı çevrelerinde gözlenir.

Büllü Baklası - Lathyrus setifolius L.

80 cm kadar boylanabilen tırmanıcı tek yıllık bitkiler. Gövdeler oldukça dar kanath. Üst yapraklar tendrilli. Yapraklar bir çift, dar şeritsi, 25-75 mm. Çiçekler uzun ipliksi saplar üzerinde tek tek

bulunur. Çiçekler kırmızı, kuruyunca pembemsi. Çiçeklenme Mart – Nisan aylarında olur (Davis 1970). Kırıkhan çevresinde gözlenir.

Bürük - Calystegia sepium (L.) R. Br. subsp. sepium

2 m veya daha çok boylanabilen otsu bitkiler. Yapraklar ok veya kalp şeklinde. Brakteoller 15 mm kadar. Çiçekler 32-52 mm, beyaz renkli.

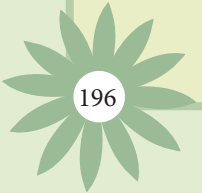
Çiçeklenme Mayıs-Eylül ayları arasında olur (Davis 1977). Gölbaşı gölü çevresinde gözlenir.

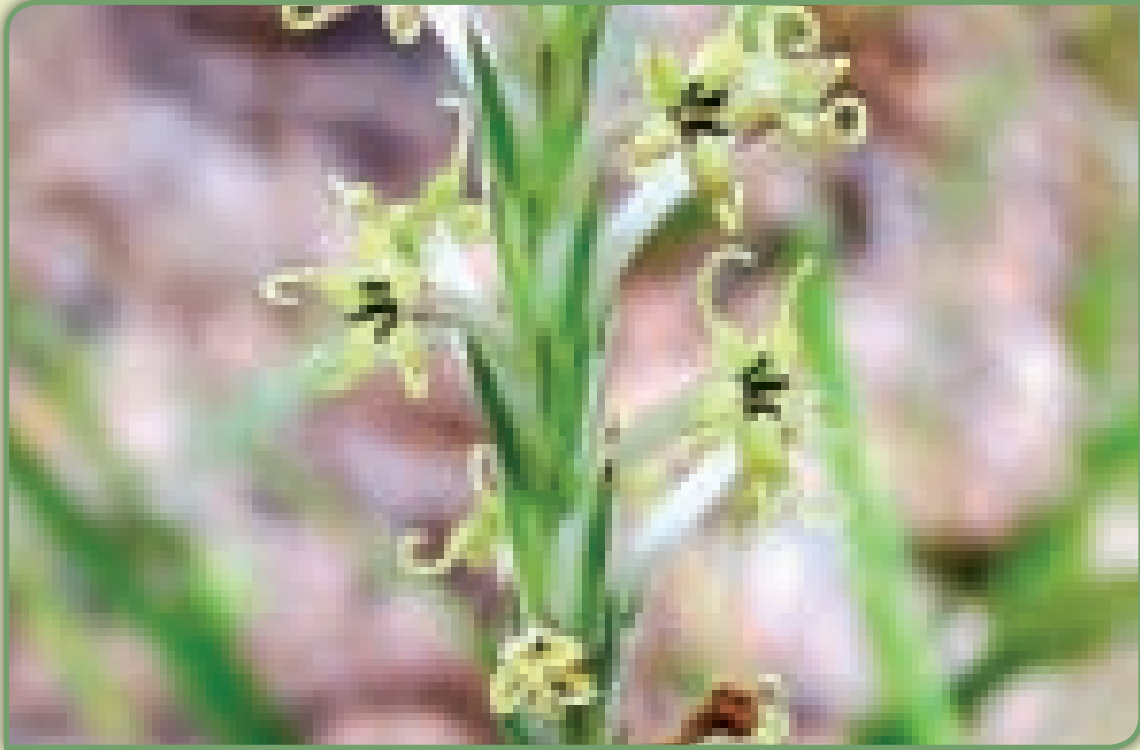

Büyük Burçak - Coronilla grandiflora Boiss.

50 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Yapraklar pinnat parçalı, 5-7 çift yapraçıklı. Çiçekler şemsiye şeklinde dizilmiş, şemsiye 5-10 çiçekli. Çiçekler 15-17 mm, sarı çiçekli. Meyveler

6-12 cm. Çiçeklenme Mayıs Haziran aylarında olur (Davis 1970). Erzin civarında yayılış gösterir.

Büyük Haçotu - Crucianella macrostachya Boiss.

45 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Yapraklar halkasal dizilimli, 8 adet, linear-lanseolat şekilli, 10-25 mm. Çiçekler başak şeklinde, başaklar gövdelerin uç kısımlarında veya yan kolların uç

kısımlarında bulunur. Çiçekler 5 parçalı, sarımsı renkli. Çiçeklenme Mayıs Temmuz aylarında olur (Davis 1982). Erzin civarında yayılış gösterir.

Büyük Emzikotu - Onosma giganteum Lam.

90 cm kadar boylanabilen, kaba tüylü bitkiler. Gövdeler orta ve üst kesimlerde dallanır. Taban yapraklar, lanseolat şekilli, 25 cm, 6-7 cm saplı, gövde yaprakları sapsız. Çiçekler sarı, çiçeklenme Mayıs-Temmuz ayları arasında olur (Davis 1977). Dört yol civarında yayılış gösterir.

Bazı *Onosma* türlerinin kök ve yaprakları yaralanmalarda, incinmede ve ödemli durumlarda kullanılır (Altundag ve Öztürk 2011).

Büyük Yayılğan - Convolvulus betonicifolius Miller subsp. betonicifolius

Tırmanıcı veya sürünücü, tüylü çok yıllık otsu bitkiler. Yapraklar saplı, ok şeklinde, kenarları düz veya dişli. Çiçekler yaprak koltuklarında tek veya 2-5 tanesi birarada bulunur. Dış çanak yapraklar

tüylü, taç yapraklar 30-45 mm, sarı, beyaz nadiren pembe renkli (Davis 1977). Erzin civarında yayılış gösterir.

Canavar Otu - Orobanchae anatolica Boiss. & Reuter

35 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Çiçekler başak oluşturur. Çiçekler yoğun. Brakteler çiçeklere eşit veya daha uzun. Çanak yapraklar salgı tüylü. Taç yaprakların boğaz kısmı genişlemiş, yoğun salgı

tüylü. Çiçekler kırmızı kahverengi, pembemsi, sarı. Çiçeklenme Nisan Temmuz aylarında olur (Davis 1982). Erzin civarında yayılış gösterir.

Cehri - Rhamnus alaternus L.

1-5 m yükseklikte, kışın yaprak dökmeyen, dikensiz bir ağaççıktır. Yapraklar ovat eliptik, kenarları dişli. Olgun meyvaları siyah renklidir (Davis 1967). Samandağ - Musadağı'nda yayılış gösterir.

Bitkinin gövde kabukları antibakteriyal, antifungal ve antioksidan etkilere sahiptir (Kosalec ve ark. 2013). Meyve ve gövde kabukları müshil etkilidir (Baytop 1999).

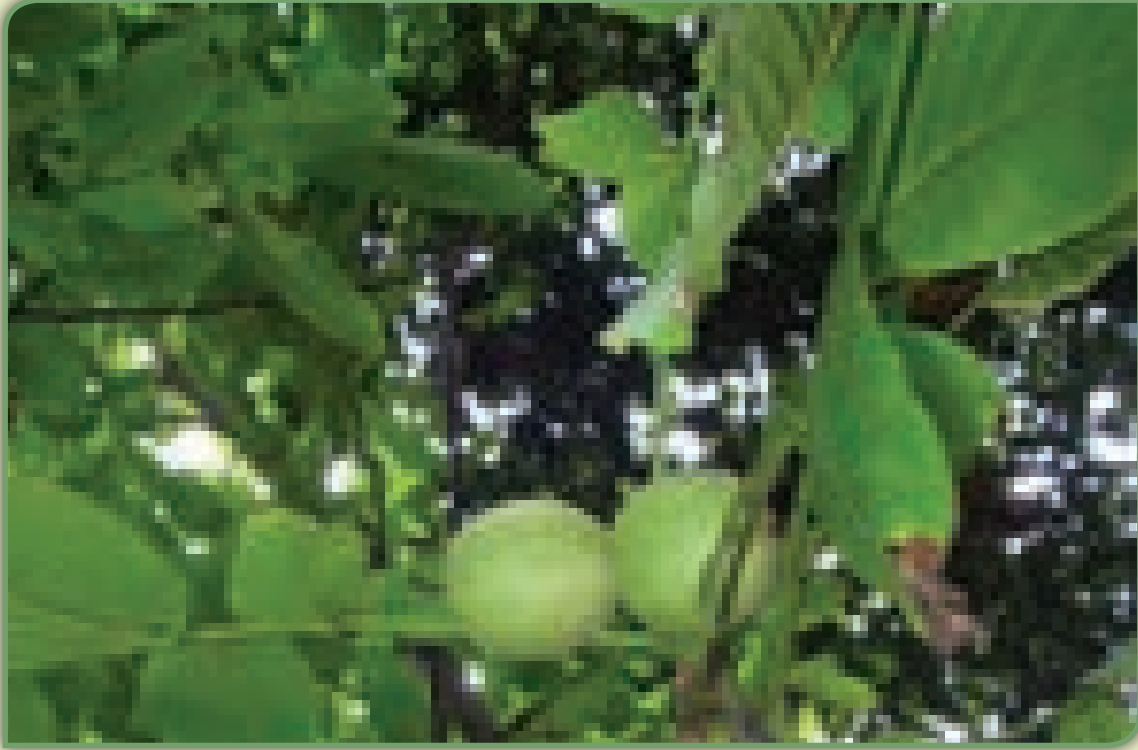

Foto: Dr. Harald Kehl.

Ceviz - Juglans regia L.

25-30 m boylanabilen ağaç formundaki bitkiler. Yapraklar pinnat parçalı, 22-35 cm. Yaprakçıklar eliptik, obovat, kenarları düz. Meyveler yarı küremsi. Çiçeklenme Mayıs (Davis 1982). Dört yol civarında yayılış gösterir.

Yaprakları iştah açıcı, kabız yapıcı, kan şekerini düşürücü, kuvvet verici etkilere sahiptir. Deri hastalıklarında antiseptik olarak haricen kullanılır. Yaprak ve meyve kabukları yün ipliklerin siyaha boyanmasında kullanılır (Baytop 1999).

Cılbırtı - Fontanesia philliraeoides Labill ssp. philliraeoides

3 m kadar boylanabilen çalı formundaki bitkiler. Genç sürgünler silindir ve köşeli, kırmızımsı kahverengi, tüysüz. Yapraklar elip-lanseolat, 4-5 cm, kenarları düz nadiren küçük dişli, tüysüz.

Çiçekler ağır kokulu. Taç yapraklar 2-3 mm, beyaz. Anterler çiçek boyundan uzun, krem renkli. Meyveler 6-9 mm. Çiçeklenme Nisan (Davis 1977). Dört Yol'un üst kesimlerinde gözlenir

Cirtatan - Ecballium elaterium (L.) A. Rich

Çok yıllık, sürünücü, kaba tüylü çok yıllık bitkiler. Yapraklar üçgenimsi, kalpsi şekilli, uzun saplı ve kaba tüylü, kenarları dalgalı ve kabaca 5 loblu. Çiçekler 1-8 cm uzunluğundaki saplar üzerinde, sarı renkli. Çiçeklenme Nisan-Ekim ayları içerisinde olur (Davis 1972). Kırıkhan civarında yayılış gösterir.

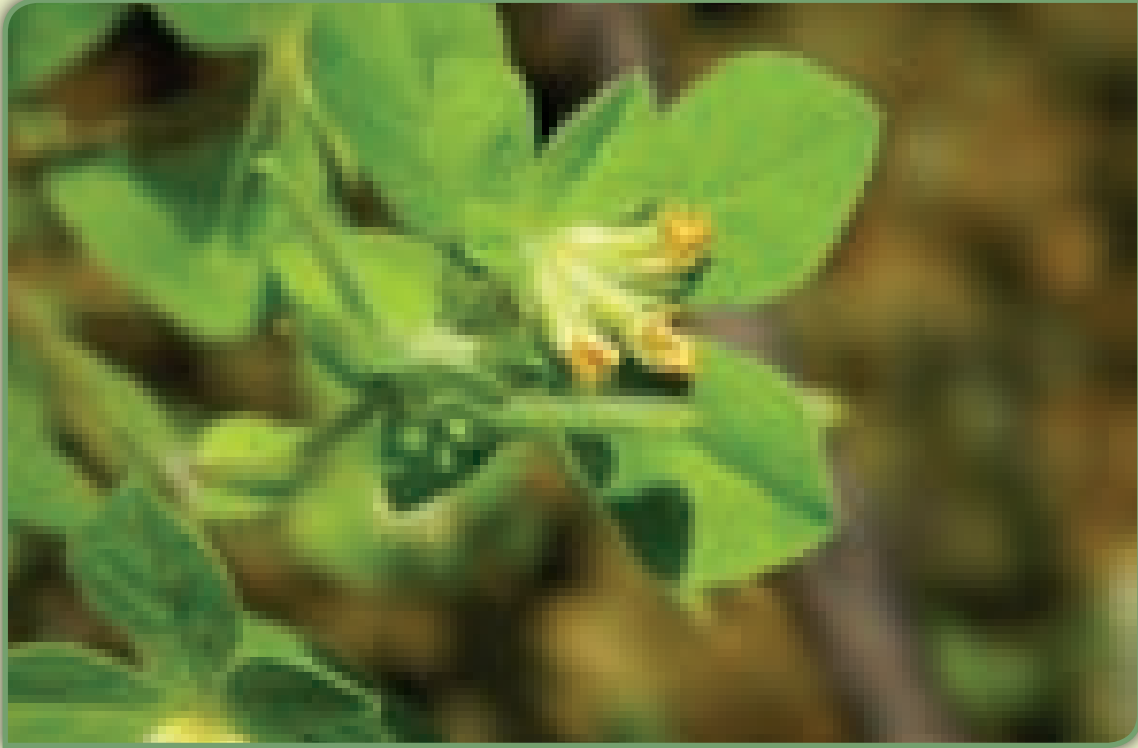
Bitkinin meyve kökleri idrar arttırıcı ve müshil etkiye sahiptir. Yüksek miktarda alındığında kanlı ishale neden olur. Meyvenin sıkılmasından elde edilen öz zeytin yağında seyreltilerek sinüzite karşı kullanılır. Ancak burna fazla çekildiğinde solunum yollarını tıkayarak istenmeyen sonuçlar ortaya çıkarabilir. Köklerden elde edilen lapa tümörlere ve egzama rahatsızlığına karşı kullanılır (Baytop 1999).

Civan Perçemi - Achillea millefolium L.

Bitki çok yıllık, yoğun tüylü parçalı yapraklı beyaz çiçekli çok yıllık bir bitkidir. Çiçek durumu çok sayıdaki kapituladan oluşmuştur (Davis 1975). Dörtüyl civarında yayılış gösterir.

Bitki idrar arttırıcı, iştah açıcı, gaz söktürücü, adet söktürücü ve yara iyi edici etkilere sahiptir (Baytop 1999).

Cırciv Ayağı - Lotus ornithopodioides L.

50 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. En üst yaprakçıklar 8-18 mm, ters ovat, en alt yapraklar çok küçük. Çiçekler şemsiye oluşturmuş, şemsiyeler 3-5 çiçekli. Brakteler çiçeklerden daha

uzun. Çiçekler 7-8 mm, sarı renkli. Meyveler 20-45 mm. Çiçeklenme Nisan-Mayıs aylarında olur (Davis 1970). Arsus-kale köyü civarında yayılış gösterir.

Cücük Otu - Ptercephalus plumosus (L.) Coulter

50 cm kadar boylanabilen tek yıllık otsu bitkiler. Gövdeler salgı ve basit tüylü. Taban yapraklar pinnat parçalı, uç yaprak ovat şekilli, kenarları dişli. Brakteler 10-16 mm, çiçeklerle aynı nadiren daha

uzun. Çiçekler leylak renkli. Çiçeklenme Mayıs-Ağustos aylarında olur (Davis 1972). Kırkhan-Eşmişek civarında yayılış gösterir.

Çadır Çiçeği - *Convolvulus cantabrica* L.

Çok yıllık, otsu, yoğun yaygın tüylü bitkiler. Yapraklar oval, spatül şeklinde, üst tarafta yer alan yapraklar sapsız ve ters mızrak – şerit şeklindedir. Çiçekler terminal veya yan durumlu, uzun saplı,

korolla pembe, ender olarak beyaz renklidir (Davis 1977). İskenderun civarında yayılış gösterir.

Balla tatlandırılan bitkinin yaprakları müshil olarak kullanılır (Leporatti ve Corradi 2001).

Foto: Dr. Harald Kehl.

Çakalbaşıracağı - Stellaria media (L.) Vill. Subsp. media

Tek yıllık otsu bitkiler. Alt yapraklar saplı, ovat veya kalpsi şekilli, üst yapraklar kısa saplı veya sapsız. Çiçekler beyaz renkli. Çiçeklenme Nisan-Haziran aylarında (Davis 1967). Dört yol civarında yayılış gösterir.

Bitkiden yeni bir antiviral protein saflaştırılarak bitkinin anti-HSV2 (uçuk) virüsüne karşı etkili olduğu ispatlanmıştır (Shan ve ark. 2013).

Çakır Diken - Centaurea iberica. Trev. ex Sprengel

100 cm kadar boylanabilen tek veya iki yıllık bitkiler. Gövdeler tabandan dallanır. Yapraklar pinnat veya lirat parçalı, seyrek tüylü. Çiçek kümelerinin oluşturduğu kafalar 13-18 mm.

Fillariler uzun diken şeklinde, saman renkli. Çiçekler parlak pembe renkli. Çiçeklenme Haziran-Ağustos aylarında olur (Davis 1975). Balık gölü çevresinde yayılış gösterir.

Çakır Dikeni - Centaurea solstitialis L. subsp. solstitialis

15-60 cm boylanabilen, tek yıllık otsu bitkiler. Gövdeler yoğun ve basık tüylü. Taban ve alt yapraklar çoğunlukla lirat veya pinnatifit, 3-4 çift yan segmentli. Orta ve üst gövde yaprakları linear-lanseolat, düz loblu veya dişli. Yapraklar dekurvent. Kapitulular 13-16 x 8-12 mm. Çiçekler sarı veya pembe. Çiçeklenme Haziran-Ağustos. Çam

ormanları, kuru yüzeyler ve döküntülüklerde 1-1900 m'ler arasında, Kırıkhan civarında yayılış gösterir (Davis 1975).

Bitkinin toprak üstü kısımları rat beyin hücrelerindeki sınırları kuvvetli öldürücü özellik göstermiştir (Wang ve ark. 1991).

Çakşır - *Ferula hermonis* Boiss.

Tüysüz çok yıllık bitkiler. Düz gövdeler 150 cm kadar boylanabilir. Yapraklar 5-6 kez tüysü parçalanmış. Dış hatlarında üçgenimsi ovat, 30-45 cm. Yaprak saplarının tabanı genişleyerek gövdeyi sarar. Çiçekler şemsiye oluşturur. Çiçeklenme Temmuz ayındadır (Davis 1972). Samandağ civarında yayılış gösterir.

Bazı *Ferula* türlerinin kökleri serviks kanser hücrelerinin gelişimini engelleyici etki gösterdiği deneysel olarak ispatlanmıştır (Huang ve ark. 2013). Bitikinin toprak üstü kısımlarından elde edilen zank sinir sistemi yatıştırıcı, hazmı kolaylaştırıcı, gaz söktürücü ve kurt düşürücü etkilere sahiptir (Baytop 1999).

Çalı Navruzu - Iris unguicularis Poiret

40 cm kadar boylanabilen, yoğun kümeler oluşturan çok yıllık bitkiler. Yapraklar şeritsi 10-60 mm. Çiçekler lavanta mavisi, koyu leylak, orta

kısmı sarı renkli. Çiçeklenme Mart-Nisan aylarında olur (Davis 1984). İskenderun-Arsus arasında ve Kızıldağ'da makiliklerde sıkça gözlenir.

Çalibaba - Prasiium majus L.

30-100 cm boylanabilen, nadiren otsu gibi olan çalılardır. Gövdeler çatallanarak dallanmış, tüsüz veya çok az tüylü, nadiren kaba tüylüdür. Yapraklar yumurtamsı veya yumurtamsı – kılıcsıdır, yaprak uçları sivridir. Yaprak sapları 6-18 mm'dir. Pulsu yapraklar 5-9 mm, çizgisel – eliptiktir. Çanak yapraklar tüsüz, salgılı ince sık tüylü veya seyrek kaba tüylüdür. Mart – Mayıs ayları arasında

çiçeklenir. Deniz seviyesinden 180 m'ye kadar çam, maki altlarında, kuru yokuşlarda, yamaçlarda, sabit kumullarda, yol kenarlarında volkanik veya kalkerli katmanlarda, Arsuz civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Bitki kısımlarının içerdiği vitaminler nedeniyle kuvvetli anti-oxidan özellik göstermektedir (C.I. Vardavas ve ark. 2006).

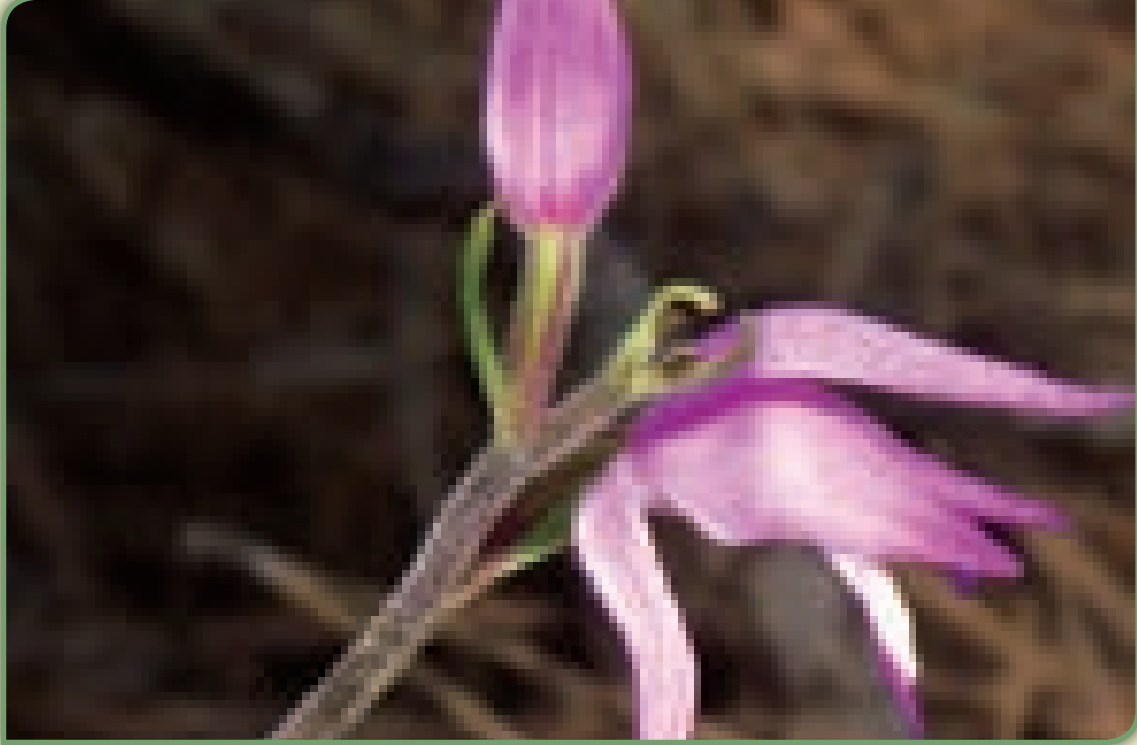

Foto: C. Uygun

Çam Çiçeği - *Cephalanthera rubra* (L.) L.M.C. Richard

Çok yıllık, gövdeler 10-60 cm. Gövdeler yapraklı, yapraklar 3-8 adet lanseolat şekilli. Çiçek durumu genellikle gevşek başak, brakteler yapraklara benzer, genellikle çiçeklerden uzun. Çiçekler menekşe rekli, overyum tüylü. Çiçeklenme Mayıs-Temmuz ayları. Yayılış alanı, makilikler, meşelikler ve çam

ormanı açıklıkları (Davis 1984). Arsuz civarında yayılış gösterir.

Orkide çiçekleri göğsü yumuşatır, kabızlığı giderir ve basur memelerine faydalıdır. Bitkinin toprak üstü kısımları çay olarak tüketilebilir (Akbulut ve ark. 2006).

Çam Sakızı - Pinus brutia Ten.

Çamların gövdelerinin yaralanması neticesinde akan reçineden elde edilir. Iskenderun civarında yayılış gösterir.

Solunum ve idrar yolları hastalıklarında kullanılan etkili bir antiseptiktir. Tahriş yaptığından böbrek rahatsızlıkları olanlarda kullanılmamalıdır (Baytop 1999).

Foto: Dr. Harald Kehl

Çamış Memesi - Muscari botryoides (L.) Miller

Soğanlı çok yıllık bitkiler. Yapraklar şeritsi, 4-5 adeti çiçeklerden daha uzun. Çiçekler yoğun bir küme oluşturur, mavi renkli, en üstteki çiçekler daha açık

renkli ve verimsiz. Çiçeklenme Mayıs ayında olur. Dört Yol'un üstündeki dağlık kesimde yetişir.

Çan Çiçeği - *Campanula peregrina* L.

İki yıllık, dik veya yükselici gövdeli. Gövdeler 50-100 cm. Taban ve alt gövde yaprakları yumurtamsı veya ters yumurtamsı, kenarları dişli, 4-11x3-5 cm. Çiçekler tek veya 2-3 tanesi bir arada. Çiçekler geniş çan şeklinde. Çiçeklenme Haziran-Eylül. 270-1220 m yüksekliklerde dere kenarları ve nemli çayırarda, Samandağ civarında yayılış gösterir (Davis 1977).

Bazı *Campanula* türlerinin yaprakları yara iyi edici ve kabız yapıcı özelliklere sahiptir (Baytop 1999). Ayrıca bitki boğaz ağrılarına karşı kullanılmaktadır (Al-Quran 2008).

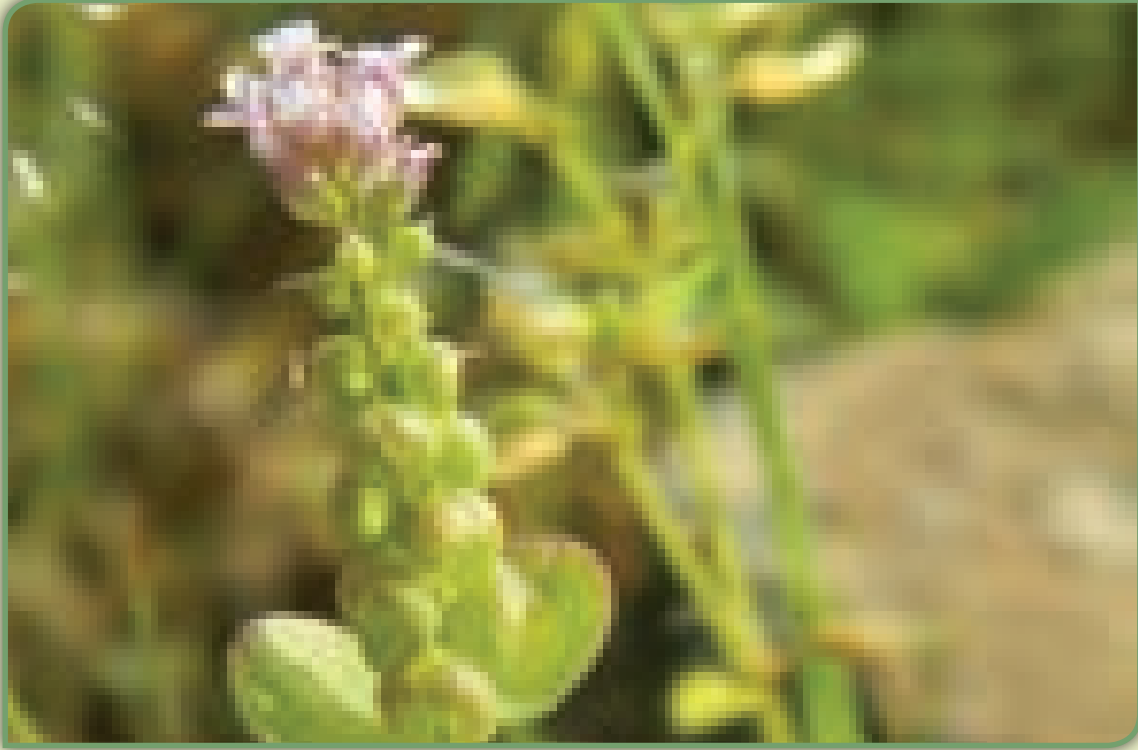

Çanak Çatlatan - Umbilicus erectus DC.

Çok yıllık, 30-80 cm boylanan sert odunsu tuberli, basit gövdeli bitkilerdir. Yapraklar 3-7 cm çapında orbiküler-peltat ve kenarları oymalı; gövde yaprakları yumurtamsı deltoittir. Basit veya nadiren dallanmış rasemöz çiçek durumu hakimdir. Çiçekler 1-2 mm saplı ve diktir; çanak yapraklar 3-4 mm, taç yapraklar tüpsü, 9-14 mm ve grimsi

sarı renkte. Kayalık bölgeler ve vadi yamaçlarında 900-2300 m yüksekliklerde, Dörtyol civarında yayılış gösterir (Davis 1972).

Bitki dahilen idrar arttırıcı yaprakları haricen çıbanlarda yara iyi edici olarak kullanılır (Baytop 1999).

Çarşak Güllü - *Aethionema heterocarpum* J. Gay

12 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Taban yapraklar saplı, oblong şekilli, kenarları düz. Gövde yaprakları oblong-üçgenimsi, tabanda kalpsi. Taç yapraklar parlak pembe renkli, 4-4.5 mm. Çiçek

ekseni meyvede uzar. Meyveler iki farklı şekilli, meyveler 8-10 mm. Çiçeklenme Mart-Mayıs aylarında olur (Davis 1965). Akbez civarında yayılış gösterir.

Çatal Nakıl - Silene dichotoma Ehrh. subsp. sibthorpiana

Tek veya çok yıllık otsu bitkiler. Gövdeler dik veya yükselici, 15-80 cm. Alt yapraklar şekilsel olarak değişken, kısa saplı. Gövde yaprakları sapsız, lanseolat, ovat şekilli. Çiçek eksenini alt kısımlarda çatalı dallanmış, üstte tek dallı. Çiçekler sapsız

veya yarı saplı. Çiçekler beyaz veya pembe renkli. Çiçeklenme Nisan-Temmuz aylarında olur (Davis 1967). Dört yol ve Samandağ çevrelerinde yayılış gösterir.

Çatlak Otu - Bongardia chrysogonum (L.) Spach

Kökleri yumrulu, 50 cm kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler. Yapraklar imparipinnat şekilli ve uzun saplı. Yaprakçıklar karşılıklı veya dairesel dizilimli, uç kısımları genellikle 2-3 loblu, üstleri kırmızı

benekli. Çiçekler seyrek dizilimli, dallanmış uzun saplı. Çiçekler sarı, çanak yapraklar kırmızısı. Çiçeklenme Nisan-Mayıs aylarında olur. Akbez civarında yayılış gösterir.

Çatlak Çanak - *Rhagadiolus stellatus* (L.) Gaertner var. *stellatus*

12-60 cm boylanabilen, zayıf şekilde sert kıllı bitkilerdir. Taban ve alt yapraklar kaba dişlidir, lir biçimli veya tüysü bölmelidir. Üst gövde yaprakları daha küçüktür ve düz kenarlıdır. Diksi çiçekler pulsu gülcükten bir miktar uzundur. Dış akenler yıldızsı-belirgindir, her biri içe bükük bir pulsu yaprak tarafından sıkıca kaplanmıştır. Pulsu yapraklar tüysüz, sert kıllı-ince tüylü veya küçük

şekilde kıllıdır. İç akenler bükülmüş, çıplak, tüysüz veya ince yumuşak tüylüdür. Kör çanak yoktur. Mart – Mayıs ayları arasında çiçeklenir (Davis 1982). Iskenderun civarında yayılış gösterir.

Bitkiden elde edilen bileşikler sedef hastalığının tedavisinde kullanılmaktadır (Amenta ve ark., 2000).

Çayır Papatyası - *Bellis sylvestris* Cyr.

Otsu bir bitki olan koyungözü, kısa yayılmış köksaplara sahiptir. Daima yeşil kalan 2-5 cm uzunluğunda küçük dairesel veya kaşık şeklinde yaprakları vardır. Genellikle yapraksız 2-10 cm'lik gövdelerde oluşurlar. Nadiren gövdelerin boyu 15 cm'ye kadar varabilir (Davis 1975). Kızıldağ'da yayılış gösterir.

Bellis türlerinin çiçekleri idrar sökücü, müshil ve göğüs yumuşatıcı özelliklere sahiptir (Baytop 1999). Ayrıca bitki romatizmal hastalıklara karşı ve balgam söktürücü olarak kullanılmaktadır. Bitkinin toprak üstü kısımları antifungal etkilere sahiptir (Avato ve Tava 1995).

Çayır Salebi - Orchis palustris Jacq.

80-100 cm boylanabilen, yumrulu çok yıllık bitkiler. Yapraklar 4-6 adet, benzer şekilli, gövdenin etrafında dizilim gösterir. Yapraklar şeritsi, 25x2.5 cm. Çiçekler başak oluşturur. Çiçeklenme Haziran-Temmuz. Nemli çayırliklarda 1-1950 m'ler arasında, Dört Yol civarında yayılış gösterir (Davis 1984).

Diğer salep yumruları ile benzer amaçlar için kullanılmaktadır. Tüberküloz, felç, mide rahatsızlıkları, göğüs ağrısı, artrit, gibi hastalıkların yanında sarılık, kolera, tömür ve basur tedavisinde kullanılmıştır (Hussain 2011).

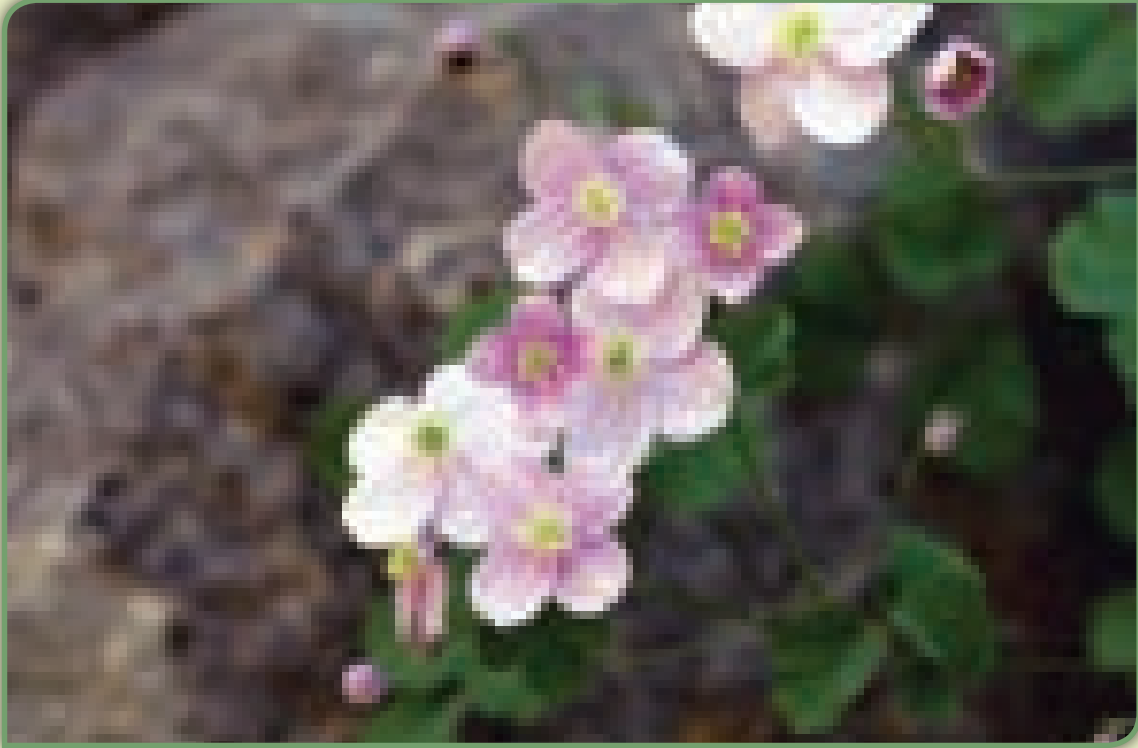

Çayır Yoncası - *Trifolium pilulare* Boiss.

Yükselici veya sürünücü gövdeli, çok dallanmış tek yıllık otsu bitkiler. Yaprakçıklar 0.4-1.2 cm, obovat şekilli. Çiçekleri taşıyan eksen ince saplı, meyvede uzar. Çiçeklerin oluşturduğu küme küremsi. Çiçekler beyaz. Taç yapraklı çiçek 1-2 adet. Çanak yapraklar yoğun tüylü. Meyveli çiçek eksenini 8-10 mm, küremsi, yoğun tüylü küremsi bir yapıda.

Çiçeklenme Mayıs-Haziran, 1-1200 m'ler arasında, Arsu civarında yayılış gösterir (Davis 1970).

Trifolium türlerinin toprak üstü kısımlarından elde edilen özütler yara iyi edici özelliğe sahiptir (Renda ve ark. 2011). Bazı *Trifolium* türlerinin çiçekleri balgam söktürücü, antiseptik ve yatıştırıcı olarak kullanılır (Baytop 1999).

Çayır Sedefi - Thalictrum orientale Boiss.

Çok yıllık, yaygın gövdeli, tüsüz bitkilerdir. Yapraklar biternat, uzun saplı, yaprakçıklar eliptik-yuvarlak, derin üç loblu ve loblar dişlidir. Çanak yapraklar kalıcıdır ve erkek organlardan uzundur. Çiçekleri pembe veya beyaz renkte olan bitkinin çiçeklenmesi Nisan-Temmuz aylarına rastlar. 600-1200 m arasındaki yüksekliklerde, kayalık

yamaçlarda, kaya çatlaklarında, Samandağ - Teknepinarı civarında yayılış gösterir (Davis 1965).

Çayır sedefi (*Thalictrum*) türlerinden elde edilen alkaloidler antitümör, antimikrobiyal, öksürük refleksini inhibe ederek öksürüğün şiddetini ve sıklığını azaltıcı (antitusif) etkilere sahiptir (Erdemgil ve ark. 2003).

Çediotu - Prosopis farcta (Banks & Sol.) Macbride

Kısa çalı formunda bitkiler. Gövdeler dağınık 100 cm kadar boylanabilen, dikenli, çok yıllık bitkiler. Yapraklar pinnat, yaprakçıklar 3-5 çift. Çiçek ekseni 25-40 mm, 50 çiçekli veya daha fazla. Çiçekler sarı

–krem renkli, 2 mm. Meyveler 12-30 mm, ovoid, oblong, eğri şekilli, şişkin. Çiçeklenme Haziran. Amik ovasında yaygın bir şekilde gözlenir.

Çeken - *Uscum album L.*

80 cm kadar uzayabilen yarı parazit bitkiler. Yapraklar karşılıklı, 2-5-8 cm uzunluğunda, 3-5 paralel damarlı. Çiçekleri 3'lü 5'li gruplar halinde, sapsız. Çiçekler 4 parçalı, beyaz renkli. Meyve genellikle üçgenimsidir. Çiçeklenme Mart-Haziran ayları arası (Davis 1982). Dörtüol civarında yayılış gösterir.

Bitkinin farmakolojik özellikleri arasında, damar genişletici, yatıştırıcı, kanser tedavisi, şeker tedavisi, antioksidan ve kan basıncını düşürücü etkiler gösterilmektedir (Altundağ ve Kaya 2011).

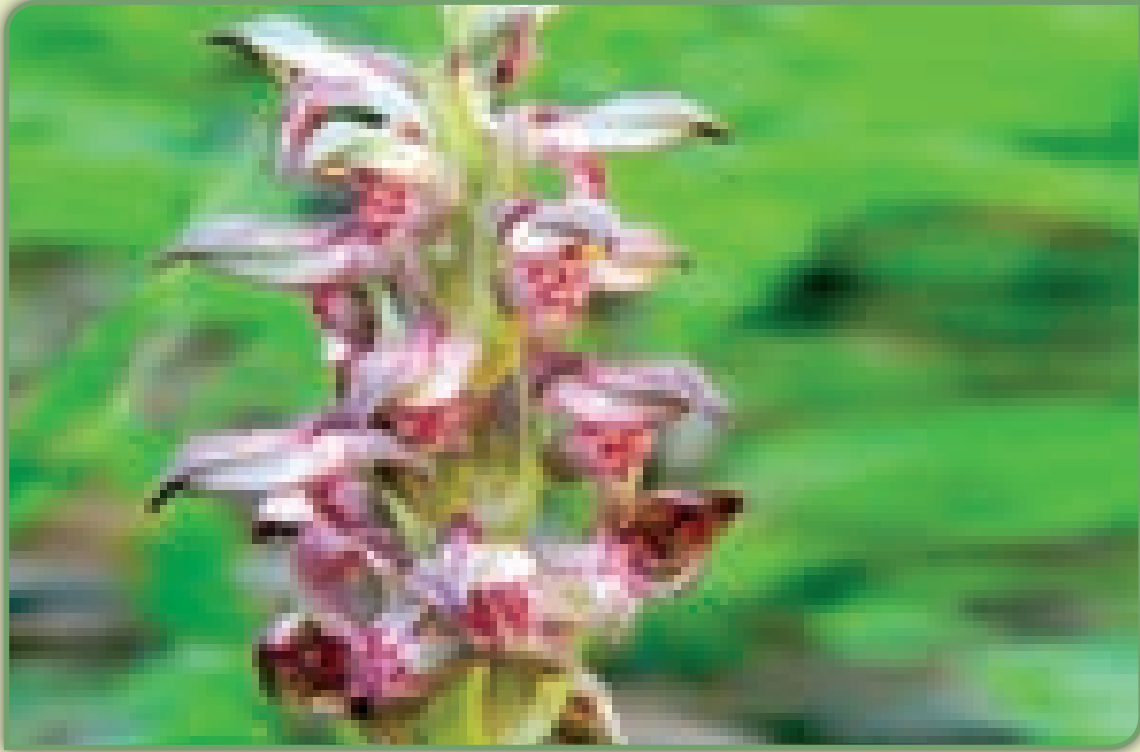

Çem Salebi - Dactylorhiza osmanica (K.L.) Soo var. osmanica

20-60 cm boylanabilen yumrulu bitkiler. Gövdeler 5-8 yapraklı, yapraklar lansolat, 10-15 x 2-4 cm. Çiçekler başak oluşturur, yoğun, 8-30 cm. Brakteler lanseolat, çiçekler pembemsi mor. Çiçeklenme Haziran-Temmuz. Bataklıklar, çayırliklar dere

ve orman kenarlarında 550-2400 m'ler arasında, Dört Yol civarında yayılış gösterir (Davis 1984).

Yumruları diğer orkide türleri ile aynı amaçla kullanılır.

Çem Salebi - Orchis coriophora L.

20-60 cm boylanabilen, yumrukluk çok yıllık bitkiler. Çiçekler küçük, koyu mor, kahverengimsi kırmızı veya yeşilimsi kırmızı, kötü veya hoş kokulu. Çiçeklenme Nisan-Haziran. Islak çayırarda, dere kenarlarında, kuru kumlu yerlerde, orman açıklıklarında 20-1930 m'ler arasında, Arsuz civarında yayılış gösterir (Davis 1984).

Diğer sahleplük yumruları ile benzer kullanışa sahiptir. Yumrular nişasta, şekerler, azotlu maddeler ve glikomannan içerir. Cinsel arzuyu arttırıcı, kuvvet verici, çocuk ishallerini kesici özelliklere sahiptir. Ayrıca göğsü yumuşatıcı, kalbi kuvvetlendirici, basur şikayetlerini azaltıcı, adet düzenleyici ve mideyi rahatlatıcı özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Çevrince - *Medicago sativa* L. subsp. *sativa*

Dik veya yükselici gövdeli, 70 cm kadar boylanabilen, çok yıllık otsu bitkiler. Gövdeler basık tüylü veya yarı tüysüz özellik gösterir. Kulakçıklar düz veya aşağı kısımları bölmeli. Yaprakçıklar 4-18 mm, obovat, linear lanseolat şekilli. Çiçekler küme

oluşturur, kümeler 8-30 çiçekli. Çiçekler 6-12 mm, lavanta, menekşe nadiren beyaz renkli. Meyveler 2-4 halka oluşturur. Çiçeklenme Nisan-Eylül aylarında olur (Davis 1970). Kırıkhan ve Arsus civarında yayılış gösterir.

Çıbrıka - Satureja hortensis L.

Genişçe dallanmış tek bir gövdeden oluşan tek yıllık bitkilerdir. 35 cm'ye kadar uzayabilirler. Bükümlü ince-sık tüylüdür. 2-20 çiçekli olup, sık yada seyrek olabilir. Alt 2 diş üst 3 diştten daha uzundur. Taç yapraklar leylak, mor veya beyazdır. Meyveler genişçe dikdörtgenimsidir. Haziran ile Eylül ayları arasında çiçeklenirler. Deniz seviyesinden 1920 m yüksekliğe kadar, kayalık ya da aşınmış yamaçlarda, çay kenarlarında, çakıllı yerlerde, kıyı kumullarında,

ekilmemiş tarlalarda ve yol kenarlarında, Samandağ Karaçay vadisinde yayılış gösterir (Davis 1982).

Yapılan çalışmalarda bitkinin uçucu yağlarının antibakteriyel özellikte olduğu tespit edilmiştir (Güllüce ve ark. 2003). Ayrıca bitki yağlarının, besin muhafazası için kullanılabileceği de başka bir çalışmayla tespit edilmiştir. (Poyraz N, Özcan M. 2003).

Çıgnak - *Plantago coronopus* L. subsp. *commutata*

40 cm kadar boylanabilen basık tüylü bitkiler. Yaprak oblong lanseolat veya linear şekilli, 3-22 cm. Çiçekleri taşıyan eksen yoğun tüylü. Çiçek kümesi ince başak şeklinde Çiçeklenme Şubat-Temmuz ayları arasında olur (Davis 1982). Samandağ Çevlik'te yayılış gösterir.

Yapılan bir çalışmada bitki özütünün insanlarda uçuk virüsüne karşı etkili olduğu tespit edilmiştir (Sassi ve ark. 2008).

Çingirak Otu - *Campanula rapunculoides* L.

100 cm kadar boylanabilen tüysüz veya hafif tüylü bitkiler. Taban ve alt gövde yaprakları obovat şekilli. Çiçekler mavi (Baytop 1977). Samandağ Karaçay vadisinde yayılış gösterir.

Bazı Campanula türlerinin yaprakları yara iyi edici ve kabız yapıcı özelliklere sahiptir (Baytop 1999). Ayrıca bitki boğaz ağrularına karşı kullanılmaktadır (Al-Qura.n 2008).

Çingirak Otu - *Legousia pentagonia* (L.) Thellung

15-30 cm uzayabilen, tabandan dallanmış veya tek gövdeli, genellikle sert kıllı, nadiren tüsüz bitkilerdir. Çiçekler tekil veya salkımlarda olabilir. Çanak yaprak lobları çiçeklenme döneminde yumurtalığın 4 katı uzunluğundadır. Taç yaprak genişçe çan biçimlidir. Tabanda beyaz, ortada mavi ve tepede mordur. Erkek organ sapçığı tabanda tüylüdür. Yumurtalık çiçeklenmeden sonra oldukça

uzamıştır. Kapsül 20-30 mm olup, silindirik, uç kısmından daralmamıştır. Tohumlar çember şeklindedir. Nisan – Haziran ayları arasında çiçeklenir. Deniz seviyesinden 2000 m'ye kadar, kuru – açık yerler ve tarlalarda yayılış gösterir (Davis 1982). Belen Atık tarlasında yayılış göstermektedir.

Bitki özellikle Avrupa'da peyzaj açısından süs bitkisi olarak kullanılmaktadır.

Çırçır Otu - *Draba bruniifolia* STEU. subsp. *heterocoma* (Fenzl) Coode & Cullen var. *nana*

Küme oluşturan çok yıllık bitkiler. Çiçekleri taşıyan eksen 1-8 cm, yoğun tüylü veya tüysüz. Yapraklar şeritsi, kenarları tüylü, yüzeyi tüysüz, basit veya

küçük yıldızsı tüylü. Çiçekler parlak sarı renkli (Davis 1965). Erzin'in üst kesimlerinde Amanos dağlarında yayılış gösterir.

Foto: A. Z. Tel

Çıt Otu - *Serratula oligocephala* DC

80 cm kadar boylanabilen, tüylü veya tüsüz çok yıllık bitkiler. Gövdeler çiçekli eksen hariç dallanmaz. Yapraklar derimsi pinnat parçalı, uçtaki parça yandakilerden daha büyük. Alt yapraklar taban yapraklara benzer. Çiçekler pembe.

Çiçeklenme Mayıs-Temmuz aylarında (Davis 1975). Dört yol civarında yayılış gösterir.

Bazı *Serratula* türlerinden elde edilen polifenoller antibiyotik özelliği göstermektedir (Smirnova ve ark. 2012).

Çıtçıt Otu - *Biscutella didyma* L.

40 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Gövdeler basit veya çok dallanmış. Alt yapraklar kuneat-oblong şekilli, kenarları dişli ve kaba tüylü. Gövde yaprakları birkaç tane, kenarları düz. Taç

yapraklar 2.5-3 mm, uç kısımları düz. Meyveler bir çift küre şeklinde. Çiçeklenme Mart-Haziran aylarında olur (1965). Soğuksu-Kıcı arasında yayılış gösterir.

Çıtlık - Cicerbita mulgedioides Beauverd

150 cm kadar boylanabilen rizumlu çok yıllık bitkiler. Yapraklar çoğunlukla gövdelerin alt kısımlarında dağılım gösterir. Taban ve alt gövde yaprakları lirat-pinnatisekt şekilli, 12-31 cm.

Çiçek ekseni silindirik. Çiçek kümesi 11-16.5 mm, çiçekler açık mavi renkli. Çiçeklenme Haziran-Eylül aylarında olur (Davis 1975). Dört Yol'un yüksek kesimlerinde yayılış gösterir.

Çiriş Otu - *Asphodelus aestivus* Brot

100-150 cm uzunlukta, rozet yapraklı, beyaz veya pembemsi renkli çiçekleri olan, çok yıllık otsu bir bitkidir. Kalınlaşmış uzun yumru kökleri vardır. Kılıç biçimli yapraklar bitkinin tabanında rozet tarzında toplanmıştır. Yaprak rozetinin ortasından çıkan çiçekleri üzerinde taşıyan eksen yaprak taşımaz. Çiçekler erdişi. Perigon şeklindeki çiçek

parçaları beyaz veya pembemsi beyaz renklidir (Davis 1984). Belen civarında yayılış gösterir.

Kökler musilaj, glikoz ve fruktozdan yapılmış bir oligosakkarit taşır. Kökleri egzama tedavisinde kullanılır. Ayrıca bitkinin kök ekstraktı peptik ülsere karşı etkilidir (Gürbüz ve ark. 2002). Dahilen idrar artırıcı olarak etkilidir (Baytop 1999).

Çivit Otu - *Isatis candolleana* Boiss.

50 cm kadar boylanabilen iki veya çok yıllık bitkiler. Gövdeler tüysüz, morumsu, genişçe dallanmış. Taban yapraklar obovat-oblong şekilli, kenarları düz veya yarı dişli. Gövde yaprakları obovat-oblong şekilli, sapsız-gövdeyi sarar. Çiçekler 4 mm,

sarı renkli. Meyveler rombik-ovate şekilli, 10-14 mm. Çiçeklenme Nisan-Mayıs (Davis 1965). Belen Derebahçe’de yayılış gösterir.

Çoban Dikeni - Centaurea urvillei DC. subsp. stepposa

5-30 cm boylanabilen iki veya çok yıllık bitkiler. Gövdeler basit veya tabana yakın dallanır. Yapraklar lirat şekilli. Çiçek kümeleri 20-40 mm, ovoid. Çiçekler gültrengi-mor nadiren beyaz renkli.

Çiçeklenme Haziran-Temmuz ayları (Davis 1975). Kırıkhan ve Hassa çevrelerinde yayılış gösterir.

Çoban Düdüğü - Alisma plantago-aquatica L.

100 cm kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler. Yapraklar genellikle su üzerinde bulunur, ovat eliptik şekilli, aya 22 cm, saplar 7-15 cm, su içerisindeki yaprakların sapları 50 cm kadar. Çanak yapraklar 2-3 mm, taç yapraklar 3.5-6.5 mm,

beyaz veya pembe renkli. Çiçeklenme Haziran – Eylül aylarında olur (Davis 1984). Gölbaşı gölü çevresinde gözlenir.

Çoban Kavurgası - Sedum album L.

Çok yıllık küme oluşturan otsu bitkiler. Çiçekli gövdeler 5-20 cm uzunluğunda. Yapraklar şeritsilindirik, 4-12 mm, kenarları düz, çapraz dizilimli. Çiçek eksenini seyrek dizilimli, çok çiçekli. Çiçekler 5 parçalı, kısa saplı. Çanak yapraklar 1.5 mm. Taç yapraklar beyaz veya pembemsi, 2-4 mm.

Çiçeklenme Haziran-Eylül, kayalıklarda, duvar üzerlerinde ve kaya çatlaklarında 100-2500 m'ler arasında, Kızıldağ'da yayılış gösterir (Davis 1972).

Yapraklarının ezilmesi ile elde edilen usare yara iyi edici olarak kullanılır (Baytop 1999).

Çoban Gülü - *Anthyllis tetraphylla* L.

Sürünücü tek yıllık bitkiler. Gövdeler yumuşak tüylü. Yapraklar imparipinnat şekilli, 1-5 yaprakçıklı, uç yaprak kenardakilerden daha büyük. Çiçekler 1-7 adet, yaprak koltuklarından

çıkır. Çanak yapraklar 12 mm, şişkin, yoğun tüylü. Taç yapraklar sarı veya krem rengi. Çiçeklenme Nisan-Mayıs (Davis 1970). Kırkhan, Belen ve Arsuz çevrelerinde yayılış gösterir.

Çoban İğnesi - *Erodium malacoides* (L.) L'Herit.

Tek yıllık, gövdeler sürünücü ve yükselici, 5-50 cm uzunluğunda bitkiler. Taban ve gövde yaprakları ovat, 5-7 loblu. Çanak yapraklar 4-5 mm, taç yapraklar mavi-pembe. Meyve gagaları 22-25 mm. Çiçeklenme Şubat-Mayıs. Kayalıklı yüzeylerde,

terkedilmiş sahalarda ve çayırıklarda 1-300 m'ler arasında, Kırıkhan'da yayılış gösterir (Davis 1967).

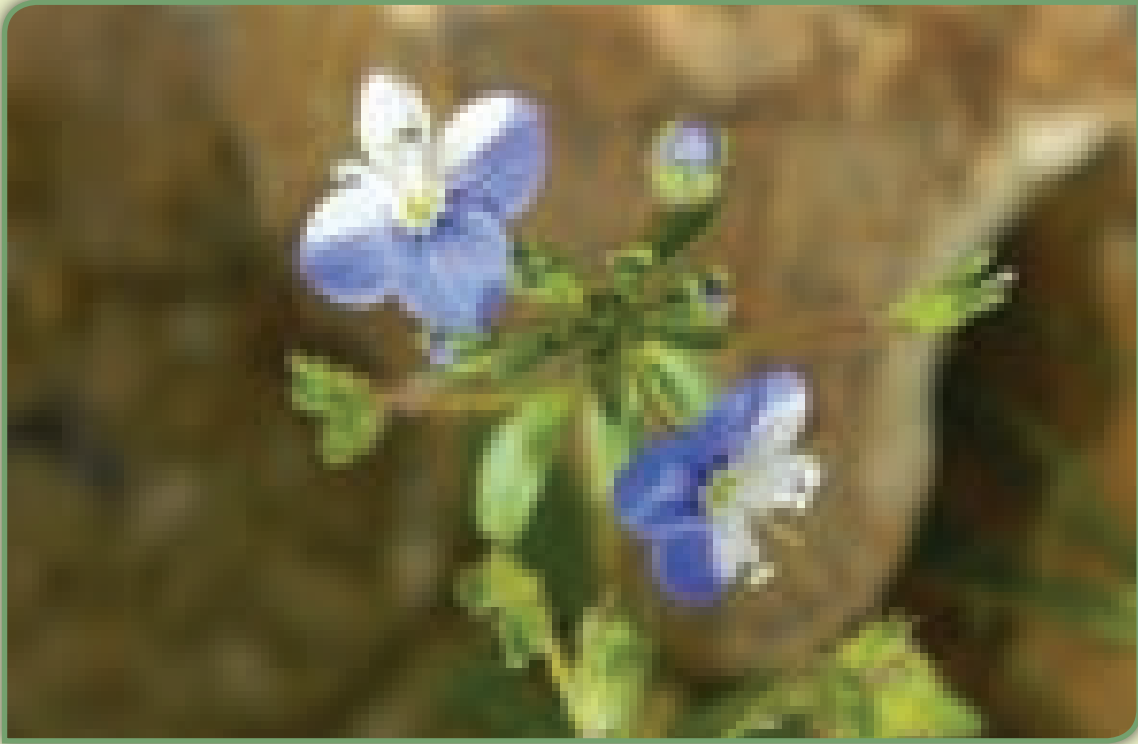
Erodium cinsine ait türlerin yaprakları kan kesici ve kabız yapıcı olarak kullanılır (Baytop 1999).

Çöl Kiskısı - *Crepis syriaca* (Bornm) Babcock & Nav.

75 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Gövdeler dik, üst kısımları dallanmış. Taban yapraklar ters lanseolat şekilli. Gövde yaprakları 13 cm kadar, lanseolat şekilli, kenarları düz veya dişli, genellikle taban kısmı kulakçıklı, Çiçek sapları

7-23 cm. Çiçek kümeleri 95-170 adet, 12-22 mm. Çiçekler sarı, 10-14 mm. Çiçeklenme Mayıs – Haziran aylarında olur (Davis 1975). Yayladağı-Keldağ'da yayılış gösterir.

Çöl Mavişi - *Veronica debilis* Freyn

Tek yıllık dik gövdeli genellikle güçlü dallara sahip, 4-10 (-20) cm uzunluğunda, kuruduklarında kısmen kararan bitkilerdir. Yapraklar belirsiz saplı, şeritsi, 3-13 x 1-4 mm. Çiçekler 10-20 adet salkımsı, salgı tüylü. 6-15 mm uzunluğunda. Korolla üst kısımlarda mavi daha alt kısımlarda beyaz (6-)

7-9(-1 1) mm. Meşelik, frigana, step ve tarla gibi habitatlarda 1-1150 m arası yüksekliklerde, Arsuz civarında yayılış gösterir (Davis 1978)

Bazı *Veronica* türleri kabız yapıcı, ateş düşürücü, uyarıcı ve kuvvet verici etkilere sahiptir (Baytop 1999).

Çuha Çiçeği - *Primula vulgaris* Huds. subsp. *vulgaris*

Gövdesiz nadiren gövdeli, tüysüz veya tüylü çok yıllık, 3-20 cm boyunda çok yıllık bitkiler. Çiçeklenme Mart-Haziran. 500-1200 m'ler arasında nemli çayırıklarda, dere kenarlarında, Altınözü - Enek civarında yayılış gösterir (Davis 1978).

Çiçek ve yaprakları kullanılır. Öksürük giderici, uyku verici, sakinleştirici, idrar ve balgam sökücü,

göğüs yumuşatıcı ve terletici, romatizmaya karşı kullanılır (Baytop, 1999). İnfüzyon, dekoksiyon, destile su ve sıvı ekstre, yarı sıvı ekstre ve şurup halinde kullanılır. Rizom toz halinde aksırtıcı ilaç olarak kullanılır. Ezilmiş rizomlar iltihaplanmayı azaltmak için kompres yapılır. Polenleri deride bazı alerjik rahatsızlanmalara yol açabilir (Chiej, 1988).

Dadıracak - Salvia verticillata L.

70 cm kadar boylanabilen çok yıllık otsu bir bitkidir. Yapraklar basit veya parçalı. Yapraklar salgı tüylü. Çiçekler gövde üzerinde kümeler oluşturur. Çiçekler mavi, leylak nadiren beyaz. Çiçeklenme Mayıs-Eylül ayları arası (Davis 1982). Kızıldağ'da yayılış gösterir.

Bitkinin toprak üstü kısımlarından elde edilen özütler ve uçucu yağlar antimikrobiyal ve antioksidan etkilere sahiptir. Bunun yanında sancı kesici, antiseptik ve kanamalarda damar büzücü özelliklere sahiptir.

Dafne - Daphne oleoides Schreber

20-60 cm yükseklikte, genç dalları tüylü, çok yıllık bir bitkidir. Yapraklar hemen hemen sapsız, derimsi, genç iken tüylü, oval biçimde ve 1-2.5 cm uzunluktadır. Çiçekler süt beyaz renklidir ve kuvvetli kokuludur. Meyve, yumurta biçiminde, 4-6 mm uzunluğunda, turuncu-kırmızı renklidir (Davis 1982). Dörtüyl üstlerinde yayılış gösterir.

Bitkinin toprak üstü kısımları romatoid artrid ve lumbago tedavisinde kullanılır. Yapılan bir çalışma bitkinin etil asetatın zararlarının inhibe edilmesi ve tümör nekroz faktörün (kanseri hücrelerin yıkımını sağlayan bir sitokin) sentezlenmesinde etkili olduğunu ortaya koymuştur (Yeşilada ve ark. 2011).

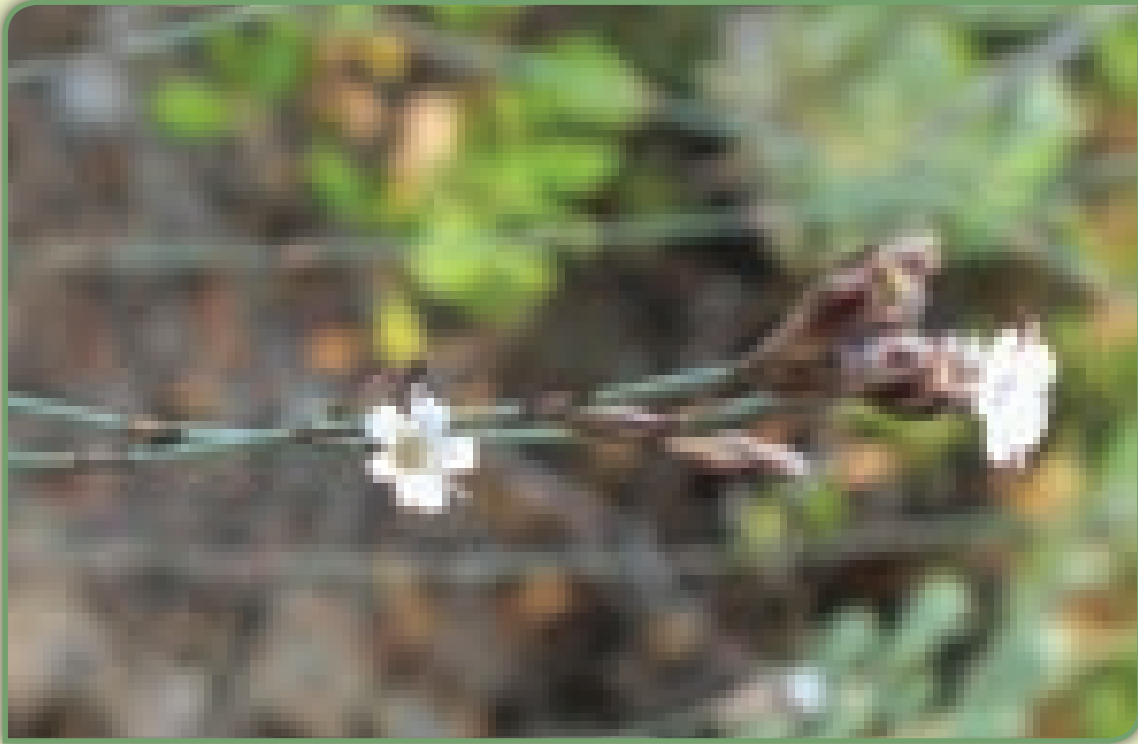

Dağ Çayı - Sideritis perfoliata L.

Çok yıllık 20-60 cm boylanabilen bitkiler. Gövdeler basit veya dallanmış. Gövdeler yünsü tüylü veya tüysüz, yoğun sapsız salgı tüylü. Gövde orta yaprakları yumurtamsı veya oblong, 4-9x1-3 cm, taban kısmı kalpsi, gövdeyi sarar. Çiçek kümeleri, 6-17 adet, 6-15 çiçekli, çiçekleri saran yapraklar sarı. Çanak yapraklar 10-13 mm. Taç yapraklar

13-15 mm, sarı. Çiçeklenme Mayıs-Eylül. Kireçtaşı kayalıklarda, çam ormanlarında, meşe ormanlarında ve makiliklerde, 1-2000 m'ler arasında, Samandağ Karaçay vadisinde yayılış gösterir (Davis 1982).

Sideritis türlerinin çiçek durumları veya yaprakları iştah açıcı, midevi ve soğuk algınlıklarında kullanılmaktadır (Baytop 1999).

Dağ Feracesi - Petrorrhagia alpina (Habl) Ball et Heywood subsp. olympica

Tek yıllık otsu bitkiler. Gövdeler dik, dallanmış ve tüysüz. Yapraklar oblong, lanseolat şekilli. Brakteler çanak yaprakları sarar. Çanak yapraklar

2.5-5.5 mm, tüysüz, taç yapraklar beyaz, düz, 3-6 mm. Çiçekler Haziran – Eylül aylarında açar (Davis 1967). Bitki Samandağ civarında yayılış gösterir.

Dağ İtiri - Geranium robertianum L.

20-30 cm kadar boylanabilen tek yıllık aromatik bitkiler. Gövdeler yükselici, tabandan dallanmış. Yapraklar belirgin saplı, elsi şekilde parçalı. Çanak yapraklar 5-7 mm, taç yapraklar 9-13

mm. Çiçekler pembe renkli. Çiçeklenme Nisan – Haziran aylarında olur. İskenderun, Samandağı ve Dört Yol'un üzerindeki kalker kayalıklar üzerinde yayılış gösterir.

Dağ Kirazı - Cerasus prostrata (Lab.) Ser. var. prostrata

1 m'ye kadar boylanabilen, sürünücü veya yastık biçimli, dikensiz çalılardır. Genç sürgünler ince biçimde sık tüylüdür ve giderek tüysüzleşir. Meyve küremsidir, çapı 7 mm'ye kadar olabilir, tüysüz veya tepede çok az tüylüdür. Çekirdek yivlidir. Nisan - Haziran arasında çiçeklenir. 940-2400 m arasında,

kayalık yerlerde, Dört Yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir (Davis 1982).

Cerasus gövdelerinden elde edilen zambak öksürük kesici ve bağırsak iltihaplarını iyi edici özelliğe sahiptir (Baytop 1999).

Dağ Köpekdili - Cynoglossum montanum L.

50 cm kadar boylanabilen, yumuşak tüylü iki yıllık bitkiler. Yapraklar genellikle tüylü, nadiren tüysüz. Yaprak ayası şeritsi, alt yapraklar 20 cm kadar saplı, üst yapraklar sapsız. Çiçekler birkaç tane. Çanak

yapraklar 3.5-4.9 mm, taç yapraklar 4.8-6.5 mm, koyu kırmızı, pembe nadiren mavimsi. Çiçeklenme Nisan – Ağustos aylarında olur (Davis 1977). Dörttyol'un yüksek kesimlerinde yayılış gösterir.

Dağ Lalesi - Tulipa armena Boiss. varyete lycica

Soğanlı çok yıllık bitkiler. Soğan kabukları yoğun tüylü. Yapraklar 3-4 adet, puslu, tüysüz veya tüylü, kenarları dalgali ve geriye dönük, 6-20 cm. Çiçekler kırmızı, kırmızı, dışı pembemsi veya sarı. Çiçekler 6

cm kadar. Çiçeklenme Nisan – Haziran aylarında olur (Davis 1984). Belen – Soğukoluk civarında yayılış gösterir.

Dağ Menekşesi - Scilla bifolia L.

Soğanlı çok yıllık bitkiler. Yapraklar genellikle 2, şeritsi, 7-19 x 3-4.5 mm. Çiçek eksenini tek, 5-28 cm. Çiçekler 1-25 adet. Çiçek sapları dik veya yarıdik, alttakiler 5 cm, üsttekiler daha kısa. Brakteler ovat veya bulunmaz. Çiçekler 5-10 mm, parlak mavi, mavimsi-mor. Çiçeklenme Mart-Haziran

(Temmuz). Ormanlık alanlarda, çayırıklarda, kireç taşı kayalıklarda, karın kalktığı yerlerde 80-2400 m'ler arasında, Atık yaylası civarında yayılış gösterir (Davis 1984).

Bitkinin ezilmiş soğanları yara iyi edici olarak ve lumbago tedavisinde kullanılır (Kültür 2007).

Dağ Muşmulası - Cotoneaster nummularia Fisch et. Mey.

2.5 m kadar boylanabilen veya daha kısa sürünücü bitkiler. Yapraklar genişçe eliptik veya yuvarlağımsı. Yaprak sapları 2-3 mm, kışın yaprağını döker. Çiçeklerin 2-3 tanesi bir arada bulunur. Çiçekler beyaz, çiçeklenme Nisan-Haziran ayları arası.

Meyva 6-8 mm çapında ve kırmızı renklidir (Davis 1972). Dört yol'un üst kesimlerinde yaylı gösterir.

Meyvaları iştah açıcı, mideyi ve balgam söktürücü olarak kullanılır (Baytop 1999).

Dağ Nanesi - Calamintha grandiflora (L.) Moench

15-60 cm boylanabilen dik veya yükselici gövdeli çok yıllık, salgı ve basit tüylü, otsu bitkiler. Yaoraklar ovat, eliptik, 25-60 x 16-40 mm, seyrek veya yoğun tüylü. Çiçek kümeleri 3-7 adet, 2-11 çiçekli, pembe ya da leylak çiçekli bazan kırmızı. Çiçeklenme Haziran-Ekim. Nemli ve gölgeli alanlarda ormanlarda ve çalılıklarda, çoklukla kiraçtaşı kayalıklarda 300- 2450 m'ler arasında,

Samandağ Teknepınarı'nda yayılış gösterir (Davis 1982).

Calamintha türleri uyarıcı, sancı kesici, antiseptik, terletici ve balgam söktürücü özelliklere sahiptir. Ayrıca bitkinin toprak üstü kısımları merkezi sinir sistemini güçlendirici, mide ve boğaz ağrıları ve böbrek rahatsızlıklarını tedavi amacıyla kullanılır (Alan ve ark. 2011).

Dağ Reyhanı - Salvia multicaulis Uhl.

Tabanda odunsu, küme oluşturan çok yıllık bitkiler. Gövdeler dik, dallanmamış, 12-55 cm, salğı ve basit tüylü, üst kısımları tüsüz veya dallanmış tüylü. Yapraklar basit, nadiren sap üzerinde yanal segment taşır. Çiçek kümeleri 4-10 çiçekli. Çiçeklenme Nisan-Temmuz. Kireçtaşı kayalıklarda, steplerde, terkedilmiş sahalarda, sedir ve meşe ormanı açıklıklarında, 550-2600 m'ler arasında yayılış gösterir (Davis 1982). Atık yaylası üstlerinde yayılış gösterir.

Halk arasında çay gibi demlenerek boğazdaki iltihaplanmalar, yorgunluk, sinir zafiyetine karşı kullanılır. Ayrıca bal ve sirke ile karıştırılarak ruhi depresyonlar, şiddetli soğuk algınlıkları ve bazı kadın hastalıklarına karşı kullanılmaktadır. İshal kesici ve iştah artıncı olarak da faydalanılmaktadır. Çiçekli dallar veya yapraklar midevi, kabız, terlemeyi azaltıcı ve yatıştırıcı olarak kullanılır (Baytop 1999). Bitkinin toprak üstü kısımları ve köklerinin alzaymıra bağlı unutkanlıklarda etkili olduğu tespit edilmiştir (Orhan ve ark. 2013).

Dağ Reyhanı - Ziziphora capitata L.

Bir yıllık, otsu, basit veya çok dallanmış bitkilerdir. Üst yaprakları genişçe ovat şekillidir. Çiçekleri gövdenin uç kısmında toplanmış ve kısmen geniş çiçek yaprakları tarafından örtülmüş durumdadır. Çanak yapraklar 8-11 mm, taç yapraklar 10-13 mm, menekşe renkli, nadiren de pembe veya beyaz renklidir. Çiçeklenme Nisan-Ağustos arasında gerçekleşir. Kurak sınırlarda, taşlı alanlarda ve

stepelerde 1-2200 m'ler arasında, Gedik civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Karın ağrılarına karşı çay olarak tüketilir. Sıcak suyla demlendiğinde mideyi rahatlatıcı, haricen kullanıldığında ise yara iyi edici özelliğe sahiptir (Baytop 1999).

Dağ Sümbülü - Muscari comosum (L.) Miller

Soğanlı, çok yıllık bir bitkidir. Yaprakları tabanda, uca doğru daralan şeritsi formdadır. Çiçek kurulu gevşek, silindir şeklinde ve 15-100 çiçeklidir. Verimli çiçeklerin sapları 5-10 mm, alt tarafları soluk kahverengi, lopları bej veya krem renklidir.

Steril çiçeklerin sapları ise 6-26 mm'dir ve menekşe renklidir (Davis 1984). Topboğazı civarında yayılış gösterir.

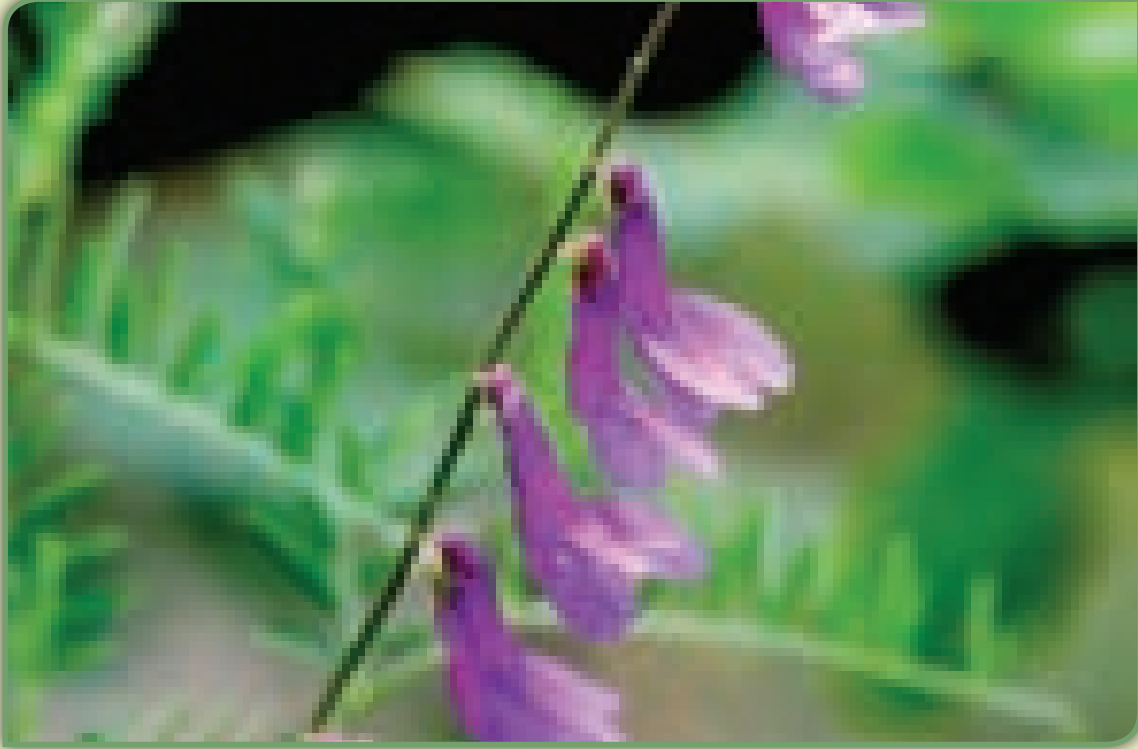
Yumrular mideyi rahatlatıcı, balgam söktürücü ve idrar arttırıcı özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Dağ Teresi - Cardamine graeca L.

Tek yıllık veya iki yıllık otsu bitkiler. Yapraklar pinnat parçalı. Yaprak sapları gövdeyi sarar biçimde, tabanda kulakçıklı. Çiçekler beyaz renkli, 4-6 mm. Meyveler 2-3 mm eninde. Çiçeklenme Mart-Mayıs ayları arası (Davis 1965). Atık yaylası üstlerinde yayılış gösterir.

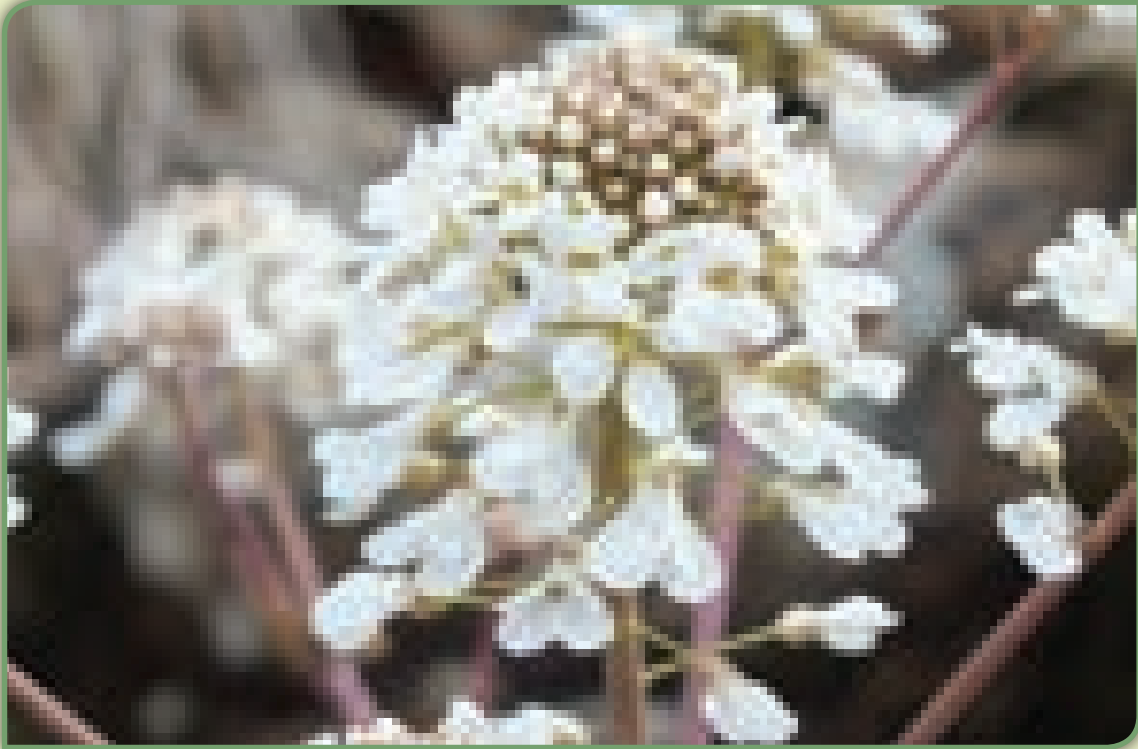
Bitki tıbbi ve endüstriyel uygulamalarda kullanılan nervonik asit içermektedir. Nervonik asit sinir sisteminin miyelizasyonu için son derece önemlidir (Taylor ve ark. 2009). Sinir hücrelerinin etrafında bulunan miyelin kılıfının zarar görmesi ile meydana gelen MS hastalığının tedavisinde kullanılabilecek bir potansiyele sahiptir.

Dağ Yoncası - Vicia cracca L. subsp. stenophylla

Çok yıllık, ince gövdeli bitkiler. Gövdeler kısmen tüsüz ya da yatık tüylü. Meyveler lanseolat, 20-30 mm boyunda, genellikle tüsüz birkaç tohumlu bakla şeklindedir. Geniş dağılışı bu bitki, mısır tarlaları ve nadasa bırakılmış arazilerde nadiren kayalık yamaçlarda 1-2200 m'ler arasında, Dörtüol civarında yayılış gösterir (Davis 1970).

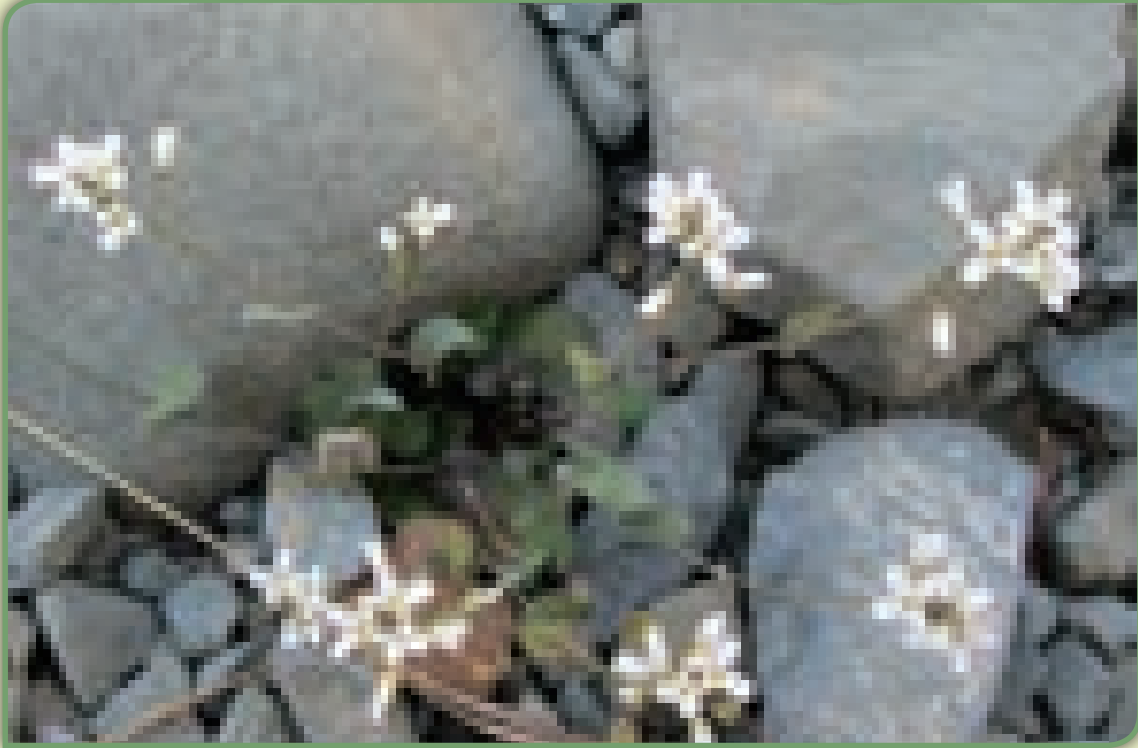
Bazı *Vicia* türleri yanık tedavisinde ve basura karşı kullanılmaktadır (Benitez ve ark. 2010). *Lathyrus* türlerinde olduğu gibi tohumlarının uzun zaman ve çok miktarda yenmesi insanlarda lathyrismus ve fabismus denilen hastalıkları meydana getirir. Bu şekilde zehirlenmelerde sinir sistemi bozuklukları buna bağlı olarak adale zayıflığı ve felçler meydana gelir (Baytop 1999).

Dağarcık - Thlaspi elegans Boiss.

60 cm kadar boylanabilen iki yıllık bitkiler. Bir veya çok gövdeli, dallanma çiçeklenme bölgesinde olur. Taban yapraklar tersovat şekilli, kenarları düz ve uzun saplı. Gövde yaprakları ovat-lanseolat şekilli, sapsız gövdeye bağlanır. Çiçekler 5 mm, krem

renkli. Çiçekler yoğun olarak kısa bir eksen üzerinde bulunur. Eksen meyvede uzar. Çiçeklenme Nisan – Haziran aylarında olur (Davis 1965). Soğukluk civarında yayılış gösterir.

Dağarcık Otu - Thlaspi annuum Koch

Tek veya birkaç gövdeli 35 cm kadar boyolanabilen tek yıllık bitkiler. Gövdeler tüsüz, puslu görünümlü. Taban yapraklar rozet formunda ve birkaç adet, ovat-lanseolat şekilli, kenarları düz

veya dişli. Çiçek eksenini meyvede uzar. Çiçekler beyaz renkli. Çiçeklenme Şubat – Mayıs aylarında olur (Davis 1965). Arsuz-Samandağ arasında yayılış gösterir.

Dağ Lalesi - Anemone coronaria L.

Çok yıllık, yumru şeklinde toprak altı gövdelere sahip olan bitki, 20-30 cm'ye kadar boylanabilir. Yaprakları parçalı üç ana lobdan oluşur. Çiçekler 3-6 cm çapında ve katmerli olabilir. SÇiçeklenme Nisan-Mayıs aylarında gerçekleşir. Organik maddece zengin, içinde kum ve kil karışımı bulunan gevşek topraklarda yetişir (Davis 1965). Dört yol civarında yayılış gösterir.

Bitkinin yaprakları ezilerek romatizma ve siyatik ağrılarının giderilmesinde kullanılır. Açık yaralara uygulanması ve cilt üzerinde fazla bırakılması sakıncalıdır. Romatizmal hastalıklarda ağrı kesici olarak kullanılır (Gürdal ve Kültür 2013). Çiçekli dallar balgam söktürücü ve idrar artırıcıdır. Hoş görünümünden dolayı süs bitkisi olarak çoğaltılabilir (Baytop 1999).

Dağlama - Chrysanthemum coronarium L.

Tüysüz, 15-70 cm boylanan tek yıllık bitkiler. Yapraklar 2-3 pinnat parçalı, alt yapraklar 5-7 cm, üsttekiler daha küçük. Kapitulular 1.5-2 cm. Dilsî çiçekler 12-15 adet kükürt sarısı. Tüpsü çiçekler 4.5-5 mm. Çiçeklenme Mayıs-Haziran. Yol kenarlarında, tarla kenarlarında, 1-500 m'ler

arasında, Belen Nergizlik civarında yayılış gösterir (Davis 1975).

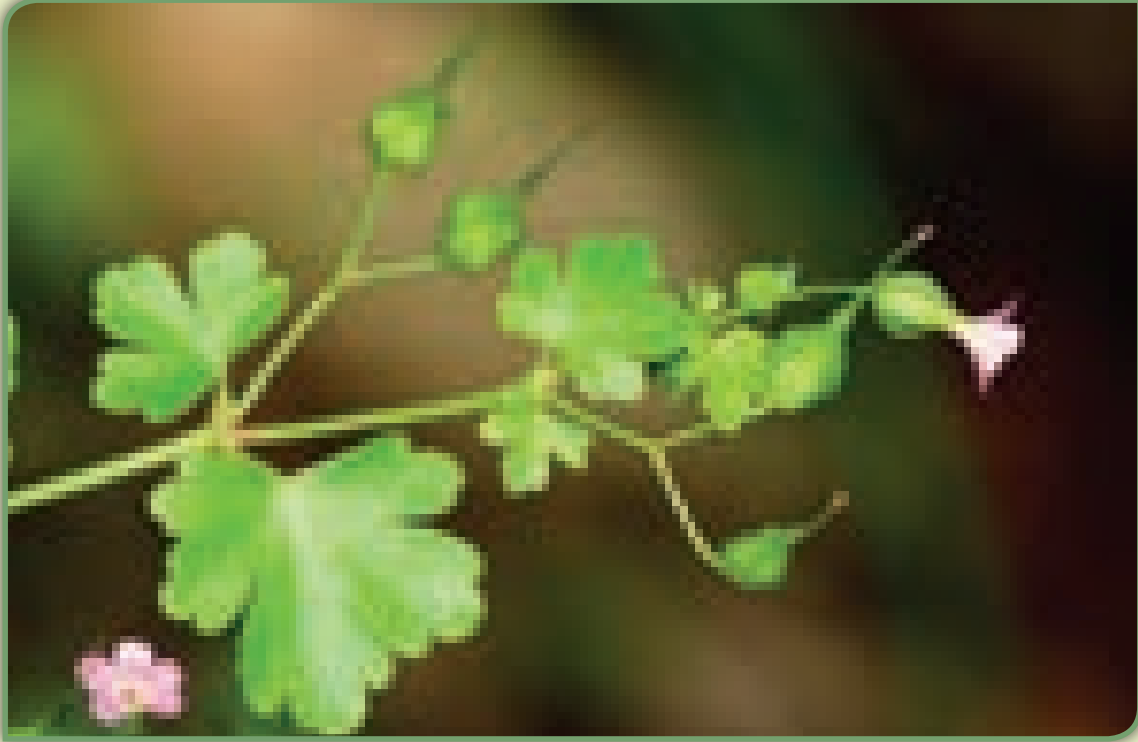
Bitkiden elde edilen uçucu yağların kültür bitkilerinde hastalığa sebep olan mantarlara karşı doğal bir antifungal olduğu tespit edilmiştir (Alvarez-Castellanos ve Pascual-Villalobos 2003).

Dağ Mayası - Ajuga orientalis L.

Kısa toprak altı gövdeli (rizom), çok yıllık, grimsi yünsü-uzun yumuşak tüylü, sürünücü gövdesi olmayan bitkilerdir. Nisan – temmuz arasında çiçeklenir. Deniz seviyesinde 3130 m'ye kadar, ormanlarda, kayalık yamaçlarda, çalılık ve çayırlarda, Çevlik civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Bitki romatizmanın tedavisi, gut, astım, şeker hastalığı, sıtma, ülser, ishal ve antibakteriyel antitümör, antifeedant ve yara iyi edici olarak kullanılır (Sajjadi ve Ghannadi, 2004).

Dakka Otu - Geranium lucidum L.

Az aromalı, tek yıllık, 30 cm kadar boylanabilen tek yıllık otsu bitkiler. Tüysüz gövdeler çoğunlukla kırmızımsı renkli. Yapraklar puslu, seyrek tüylü, elsi şekilli. En üst yapraklar karşılıklı dizilir.

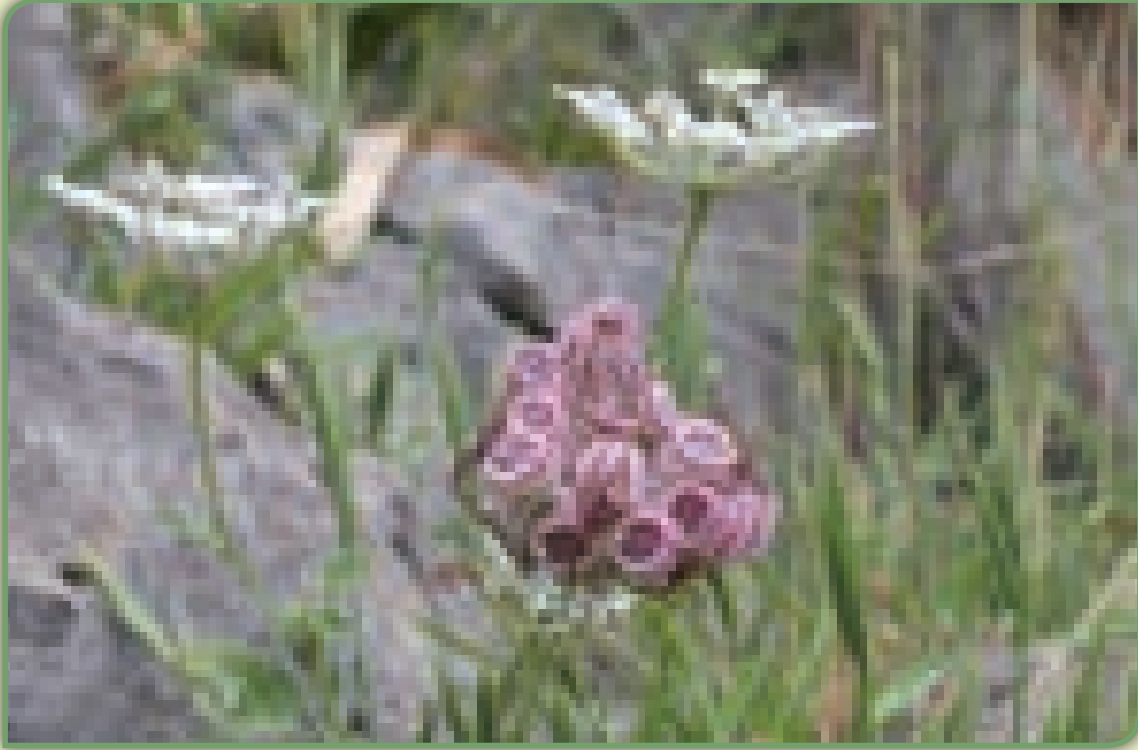
Çanak yapraklar omurgalı, taç yapraklar pembe. Çiçeklenme (Mart – Mayıs aylarında olur (Davis 1967). Atık yaylası civarında yayılış gösterir.

Davar Otu - Malabaila secacul Banks & Sol.

Kökleri kalınlaşmış, tüylü, iki yıllık bitkiler. Gövdeler 75 cm, kadar alt kısımları yoğun tüylü, oyuklu çizgili. Taban yapraklar pinnat parçalı, yaprakçıkların kenarı dişli. Çiçekler şemsiye

şeklinde dizilir, 15-20 adet şemsiyecikten oluşur. Çiçeklenme Mayıs – Temmuz aylarında olur. Kırıkhan – Reyhanlı arasında yayılış gösterir (Davis 1972).

Davul Otu - Tordylium apulum L.

50 cm kadar boylanabilen, yumuşak tüylü tek yıllık otsu bitkiler. Alt ve üst gövde yaprakları pinnat parçalı. Yaprakçıklar dairemsi, yarısaplı ve kenarları dişli. Çiçekler şemsiye şeklinde bir form oluşturur. Çiçekler beyaz. Çiçeklenme Nisan-Mayıs ayları

(Davis 1972). Kırıkhan telbizek civarında yayılış gösterir.

Bitkiden elde edilen kumarinlerin akciğer kanserine karşı etkili olduğu deneysel çalışmalarla ortaya konmuştur (Kofinas ve ark. 1998).

Davun Otu - Lesquereuxia syriaca Boiss. & Reuter

Kökleri kalınlaşmış çok yıllık bitkiler. Gövdeler 50 cm kadar, yapraklı, genellikle basit, uzun basit basit ve salgı tüylü. Yapraklar alt kesimlerde karşılıklı dizilimli, oblong – eliptik şekilli, 50 mm, sapsız, kenarları düz. Çanak yapraklar tüpsü, 23 mm, yoğun

salgı tüylü. Taç yapraklar morumsu kahverenginde, alt dudak sarı lekeli. Çiçeklenme Temmuz – Ağustos aylarında olur (Davis 1977). Musadağı Karaçay vadisinde ve Dört Yol Kuzuculu'nun üst taraflarında yayılış gösterir.

Dedengil - Verbascum pinetorum (Boiss.) O. Kütze

İki yıllık, 40-100 cm boyunda, gövdeleri kısa yumuşak glandular veya eglandular tüylerle kaplı bitkilerdir. Bazal yaprakların kenarları dişli, loblu yada pinnatifid. Çiçekler gevşek salkım oluşturacak şekilde dizilmiş. Çanak yapraklar seyrek salgı tüylü. Taç yapraklar sarı renkte, 25-36 mm, şeffaf, saplı glandular veya eglandular tüylerle kaplıdır.

Kızılçam ve Meşe ormanlarında, 370-1000 m yükseklikler arasında, Samandağ Karaçay vadisinde yayılış göstermektedir (1978).

Verbascum türlerinin çiçekleri balgam söktürücü ve göğüs yumuşatıcı etkilere sahiptir (Baytop 1999).

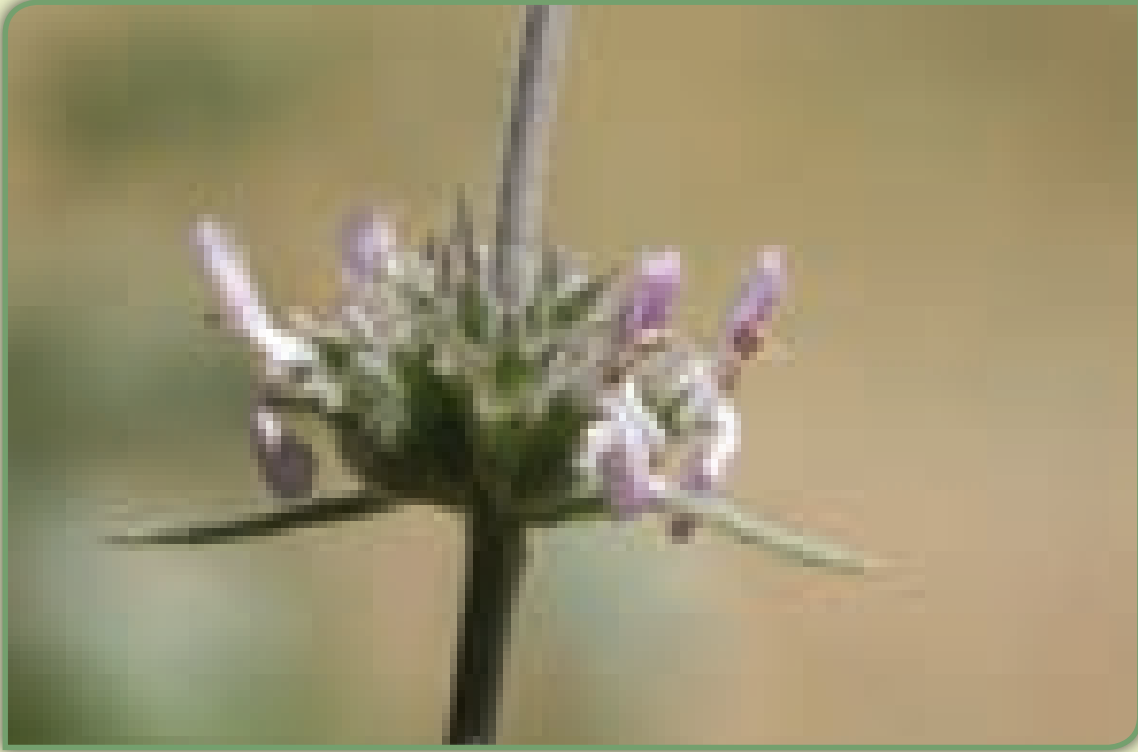

Defne - Laurus nobilis L.

Aromatik herdem yeşil, ağaç veya ağaçcık formunda bitkiler. Yapraklar sert derimsi, 3-10 cm, oblong-lanseolat şekilli, kenarları kısmen dalgalı. Erkek çiçekler 8-12 stamenli, dişi çiçekler 4 adet staminodlu. Çiçekler sarı, çiçeklenme Mart-Mayıs

ayları arası (Davis 1982). Samandağ Teknepınarı civarında yayılış gösterir.

Yapraklar terletici, antiseptik ve mide rahatsızlıklarında etkilidir (Baytop 1999).

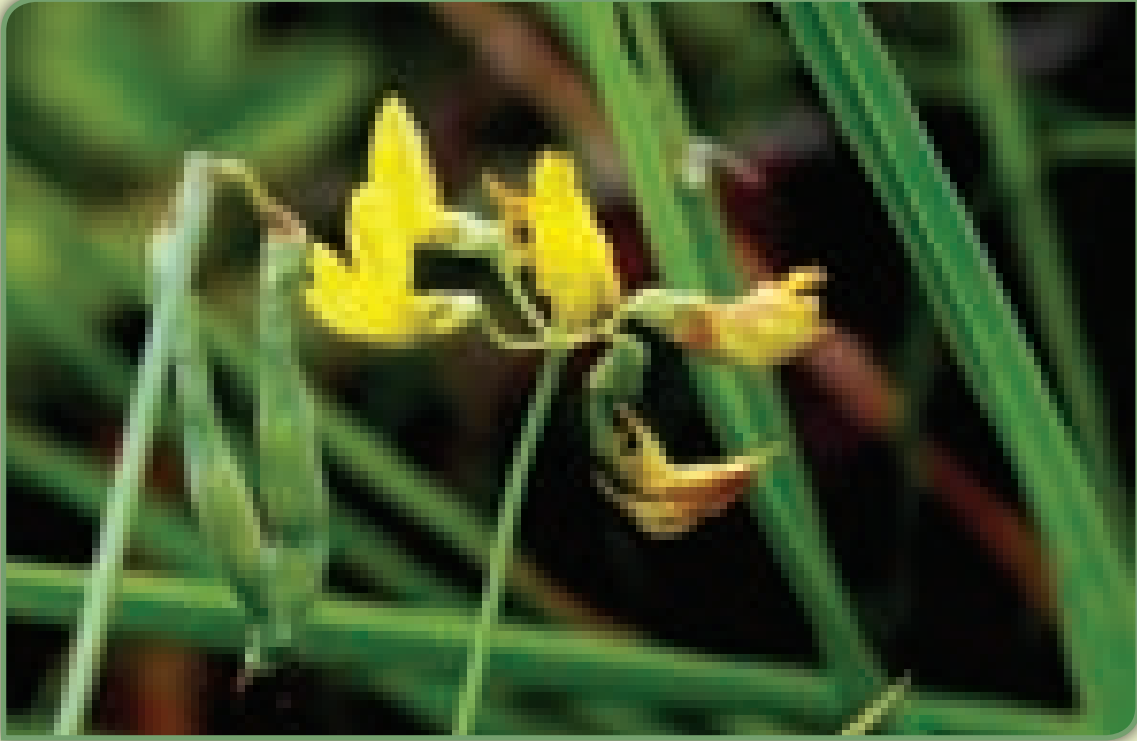

Deli Adaçayı - Stachys cretica L. mersinaea

100 cm kadar boylanan çok yıllık otsu bitkiler. Alt yapraklar tabanda yoğunlaşmıştır. Gövde yaprakları taban yapraklara benzer fakat daha küçük, kısa saplı veya sapsız. Gövde basit veya dallanmış. Çiçekler

gövde üzerinde küme oluşturur. Çiçekler pembe (Davis 1982). Yayıldağı civarında yayılış gösterir.

Bitkiden elde edilen uçucu antimikrobiyal ve antifungal etkiye sahiptir (Şerbetçi ve ark. 2010).

Deli Burçak - Coronilla coronata L.

70 cm kadar boylanabilen çok yıllık otsu bitkiler. Yapraklar pinnat parçalı, 3-6 çift yaprakçıktan oluşur, yaprakçıklar tersovat şekilli. Çiçekler 10-20 adet, şemsiye şeklinde bir form oluşturur.

Çiçekler 7-10 mm, sarı renkli. Meyveler 1.5-3 cm. Çiçeklenme Mayıs- Haziran aylarında olur (Davis 1970). İskenderun – Arsus arasında yayılış gösterir.

Deli Çörek - Nigella stellaris Boiss.

Çatallı şekilde dallanmış, 5-20 cm uzayabilen, yeşilimsi renkli bitkilerdir. Yaprak saçakları çizgisel-kılıcıdır. Çiçekler pulsu gülçüklü, çanak yapraklar lavanta mavisi, yumurtamsı-çembersi, birden genişliğinin en az yarısı ölçüsünde bir pençe şeklinde daralır. Nisan – Temmuz ayları arasında çiçeklenir. Deniz seviyesinden 600 m yüksekliğe

kadar, kıyı ve tarlalarda, Arsu civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Yapılan çalışmalar bazı *Nigella* türlerinin antibakteriyel özellik gösterdiklerini ortaya koymuştur (Kökdil G. ve ark. 2005). Ayrıca bitkinin tohumları yaygın şekilde baharat olarak kullanılmaktadır.

Deli Karasakız - Reichardia picroides (L.) Roth

50 cm kadar boylanabilen, çok yıllık otsu bitkiler. Yapraklar tabanda yoğunlaşmış, linear-spatulat şekilli, seyrek tüylü, kenarları düz veya dişli. Gövde

yaprakları ovat şekilli, dişli. Çiçek kümesi 1.5-2.5 cm, çiçekler sarı. Çiçeklenme Ekim (Davis 1975). Samandağ - Milleyha civarında yayılış gösterir.

Deli Sarıot - Inula graveolens (L.) Desf.

1 m kadar boylanabilen, çok dallanmış, aromatik tek yıllık bitkiler, gövdeler salgı ve basit tüylerle kaplı. Yapraklar şeritsi-lanseolat şekilli, 10-15 mm, kenarları düz ve bir çift dişli. Çiçek kümesi 0.5-

0.75 mm, çiçekler sarı renkli. Çiçeklenme Ağustos – Ekim aylarında olur (Davis 1975). Hatay'da her yerde görülen bir türdür.

Deli Turp - Isatis pinnatiloba Davis

Tamamen tüsüz, iki veya çok yıllık bitkilerdir. Gövdeleri morumsu olup, gevşek biçimde salkımsı çiçeklenir. Meyve yuvarlağımsı, tepesi sivri ya da yuvarlak, tabanı yuvarlak veya kalbimsidir. Kanat ince, neredeyse düz olup, belirsiz olan bölmeden çok daha geniştir. Orta damar silindirik olup sona doğru kalınlaşır. Mart – Haziran arasında çiçeklenir.

50-300 m arasında, kireç taşı deniz yamaçları, kayalık serpantine tepeler ve makilik alanlarda, Belen civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Bitkinin boya içeriği oldukça fazladır. Bu sebeple boya elde etmek için kullanılabilir (Kızıl S, 2006).

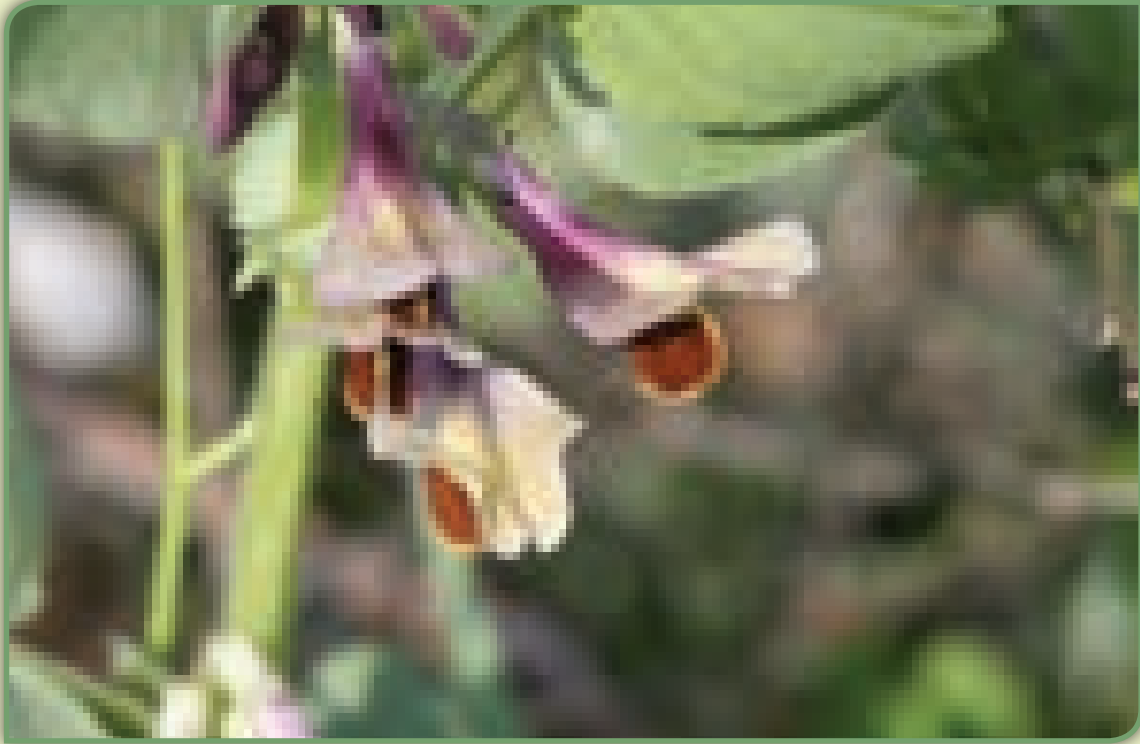

Deli Yonca - Dorycnium graecum (L.) Ser.

Çok yıllık otsu veya yarı çalimsı bitkiler. Gövdeler 25-80 cm, tüylü. Yapraklar kısa saplı, yaprakçıklar 10-30 mm, obovat, oblong şekilli. Çiçek durumu 10-30 çiçekli. Çiçek kümesini taşıyan sap 1.5-7 cm uzunluğunda. Çiçekler 5-8 mm, beyaz renkli. Çiçek sapları çanak yaprakların boyuna eşit veya biraz daha uzun. Meyve 4-10 mm. Çiçeklenme Nisan-Ağustos ayları arasında gerçekleşir. 1-2000 m'ler

arasında, Belen civarında yayılış gösterir (Davis 1970).

Dorycnium türlerinin meyvelerinin içerdikleri proantosiyanidin nedeni ile koyunların sindirim sistemlerinde yaşayan parazitler üzerine etkili olduğu tespit edilmiştir (Sivakumaran ve ark. 2004).

Deli Culban - Ucia galilaea Plitm. & Zoh.

30-40 cm kadar boylanabilen en tek yıllık otsu bitkiler. Gövdeler yoğun yapraklı, yapraklar pinnat, 2-3 çift yaprakçıklı. Yaprakçıklar ovat-orbiküler şekilli, kenarları düz. Çiçekler 1-3 adet, iki renkli,

krem-kahverenginde. Çiçeklenme Mart – Mayıs aylarında olur (Davis 1970). Belen – Atık yaylası civarında yayılış gösterir.

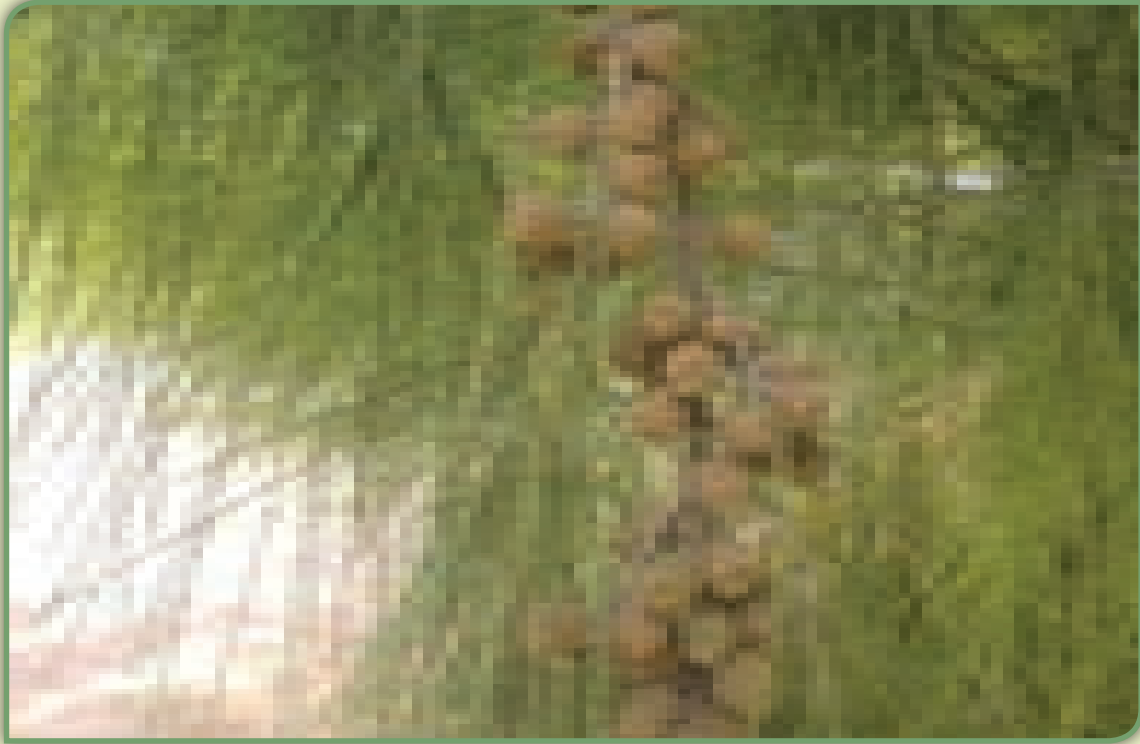

Deli Yonca - Dorycnium hirsutum (L.) Ser.

Çok yıllık otsular veya yarı çalılar. Gövdeler 20-50 cm, yoğun basık tüylü veya tüysüz. Yaprakçıklar 1-3 mm saplı. Yaprakçıklar 8-20 x 3-10 mm, yoğun tüylü. Çiçek kümesi 4-10 çiçekli, çiçek kümesi sapı 1-4.5 cm. Çiçekler 9-15 mm, beyaz veya pembe. Çiçeklenme Nisan-Haziran, kalkerli yüzeylerde, makiliklerde ve çam ormanlarında 1-900 m'ler

arasında, Çevlik civarında yayılış gösterir (Davis 1970).

Dorycnium türlerinin meyvelerinin içerdikleri proantosiyanidin nedeni ile koyunların sindirim sistemlerinde yaşayan parazitler üzerine etkili olduğu tespit edilmiştir (Sivakumaran ve ark. 2004).

Demir Ağacı - Casuarina equisetifolia L.

Ağaç formundaki çok yıllık bitkiler. Gençlikte sivri tepeli, daha sonraları yayvan bir tepeye sahip herdem yeşil bir ağaçtır. uzun sürgünler üzerinde yer alan çok sayıda yapraklar çam yapraklarını andırmaktadır. Yapraklar boğumların

etrafında daire şeklinde dizilmişlerdir. Ülkemizde kültür olarak yetiştirilir. Malezya, Avustralya ve Güneydoğu Hindistan'ın sahil kesimlerinde doğal olarak yayılış gösterir.

Demir Delen - Asparagus acutifolius L.

Yapraksız gövdeler küme oluşturur. Çiçekler genellikle yaprak koltuklarında bir çift bulunur. Çiçek sapları, küçük yapraklar tarafından çevrelenmiştir. Erkek çiçekler, sarımsı yeşil. Meyveler nohut büyüklüğünde ve siyah renklidir. Çiçeklenme Ağustos-Eylül ayları arasında olur (Davis 1984). Dört Yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Bitkinin kökleri idrar söktürücü ve kabız yapıcı olarak kullanılır (Baytop 1999). Bitkinin kökleri insanlarda patojen olan *Candida albicans*, *C. glabrata* and *C. Tropicalis* mantarlarının gelişimi üzerine etkili olduğu tespit edilmiştir (Soutour ve ark. 2007).

Demircik - Fraxinus ornus L. subsp. cilicica

20 m kadar boylanabilen ağaç formundaki bitkiler. Yaşlı odunların gövde kabukları düz. Genç sürgünler gri, tüysüz. Yapraklar 2-4 çift yaprakçıktan oluşur, ovat, lanseolat, genellikle 6-10 cm, kenarları dişli. Çok sayıda çiçek birarada bulunur. Çiçekler

kokulu. Çiçeklenme Nisan-Mayıs ayları (Davis 1977). Samandağ Karaçay vadisinde yayılış gösterir.

Gövdelerinin çizilmesinden elde edilen öz kabızlığı karşı kullanılır (Baytop 1999, Fakir ve ark. 2009).

Demircik - Ostrya carpinifolia Scop.

20 m kadar boylanabilen ağaç formundaki bitkiler. Genç sürgünler kahverenkli, uzun tüylü, yaşlı sürgünler koyu kahverenginde. Yapraklar ovat, ovat-oblong şekilli, 4.5-9 cm, kenarları keskin dişli, 9-20 çift damarlı, tabanı yarı kalpsi. Yaprak sapı

0.5-0.8 cm, yoğun tüylü. Çiçekler kedicik çiçek durumunda, yaklaşık 6 cm. Çiçeklenme Mart-Nisan aylarında olur (Davis 1982). Kızıldağ ve Dörttyol üzerinde yayılış gösterir.

Deniz Fasulyesi - Salsola soda L.

Tüysüz, grimsi yeşil gövdeli tek yıllık bitkiler. Yapraklar tabanda ovat şekilli, kenarları geniş zarımsı, üst kısımları linear şekilli, 2-4 cm. Yapraklar etli, uç kısımları dikenleşmiş. Çiçekler yalancı başak şeklinde. Çiçekler tek veya çift olarak

yaprak koltuklarında bulunur. Çiçekler sapsız, zarımsı yapılı. Çiçeklenme Mayıs- Eylül ayları arasında olur (Davis 1967). Samandağ sahillerinde yaylış gösterir.

Deniz Teresi - Cakile maritima Scop.

10-60 cm boylarında, eğri büğrü gövdeli, deniz kıyısında kumsallarda yetişen, bir yıllık, otsu bir bitkidir. Toprak üstü kısmı bu kadar olmasına rağmen kökleri 4 metre kadar uzayabilir. Bu uzun kazık-kökten çıkan yapraklı dalları vardır. Haziran-ekim aylarında açar, küçük çiçekleri salkımlar halindedir. Çiçeklenme Haziran-Ağustos, Kumlu sahillerde yayılış gösterir (Davis 1965). Samandağ sahillerinde yayılış gösterir.

Bitkinin içerdiği fenolik bileşikler Kardiyovasküler sağlığı destekler ve ateroskleroz, kalp krizi, felç ve diğer kardiyovasküler hastalıkların oluşumunu önlemeye yardımcı olur, kanın pıhtılaşmasını önler, ateş düşürücü ve antimikrobiyal etkilere sahiptir. Bitki dikkat çekecek kadar acı ve keskin lezzetlidir (Ksouri ve ark. 2007).

Deniz Teresi - Crithmum maritimum L.

50 cm kadar boylanabilen, tyüsüz çok yıllık bitkiler. Yapraklar etli, pinnat parçalı, 18 cm. Gövde yaprakları taban yapraklara benzer fakat daha küçük. Yaprak tabanı gövde üzerinde bir kın

oluşturur. Çiçekler şemsiye şeklinde, krem renkli. Çiçeklenme Temmuz – Ekim aylarında olur (Davis 1972). Samandağ sahillerinde yayılış gösterir.

Dereotu - Anethum graveolens L.

Dik gövdeli, tüysüz, 60 cm'ye kadar boylanabilen tek yıllık otsu bitkidir. Çiçekler şemsiye şeklinde, 15-30 (-50) saplı, saplar 15-60 mm'dir. Çiçekler küçük iki eşylidir. Taç yaprakları kirli sarı olan bitkinin çanak yaprakları körelmiştir. Çiçeklenme Haziran-Temmuz arasında gerçekleşir. Yol ve tarla kenarlarında gözlenir (Davis 1972). Samandağ civarında yayılış gösterir.

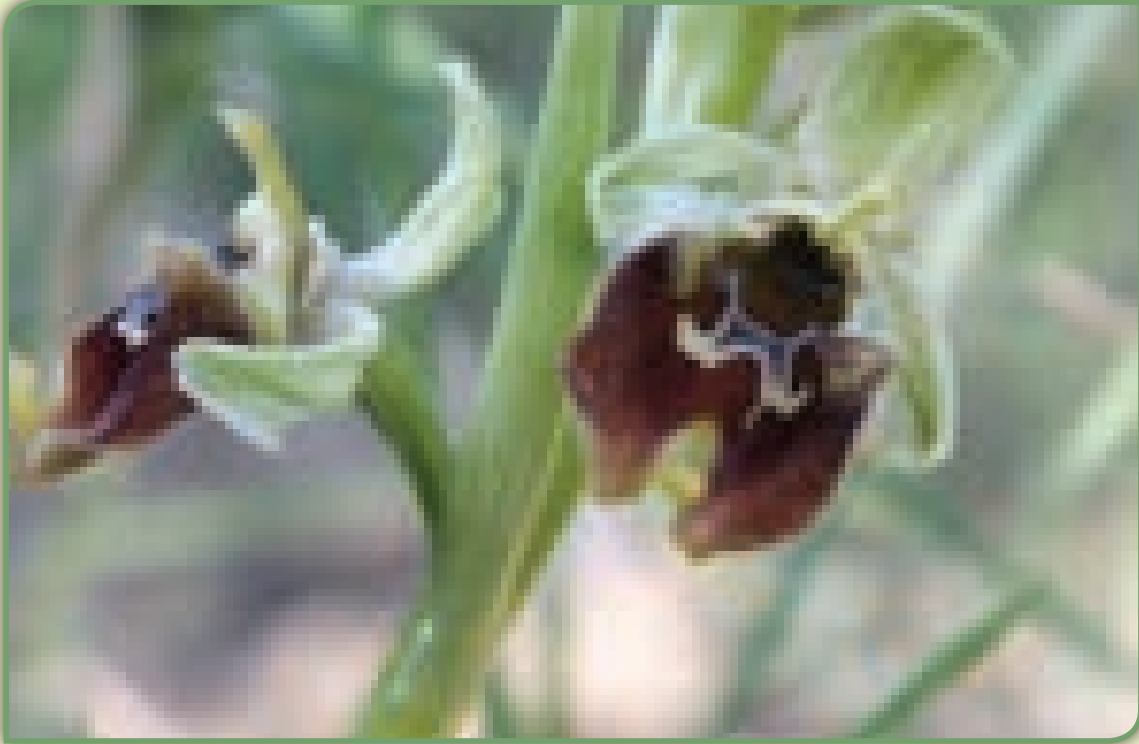
Bitkinin yapraklarının 14 gün içerisinde kandaki triaçilgilerid ve toplam kolesterol seviyesini %20 ile 50 arasında düşürdüğü tespit edilmiştir. Bitkinin tohumlarından elde edilen uçucu yağların antimikrobiyal etkiye sahip olduğu bilinir. Bitkinin tohumlarının mide mukozasını koruyucu ve ülser önleyici özelliğe sahip olduğu da belirtilmektedir (Hosseinzadeh ve ark. 2012).

Deşdiye Salebi - Ophyrs holoserica (Burm. Fil.) Greuter subsp. holoserica

15-40 cm boylanabilen çok yıllık yumrulu bitkiler. Yapraklar 3-6 adet. Çiçekler değişken büyüklükte, 2-12 adet. Çiçeklenme Mart-Mayıs. Kireçtaşı kayalıklarda, makiliklerde meşe ve çam ormanlarında 1-1550 m'ler arasında, Arsuz civarında yayılış gösterir (Davis 1984).

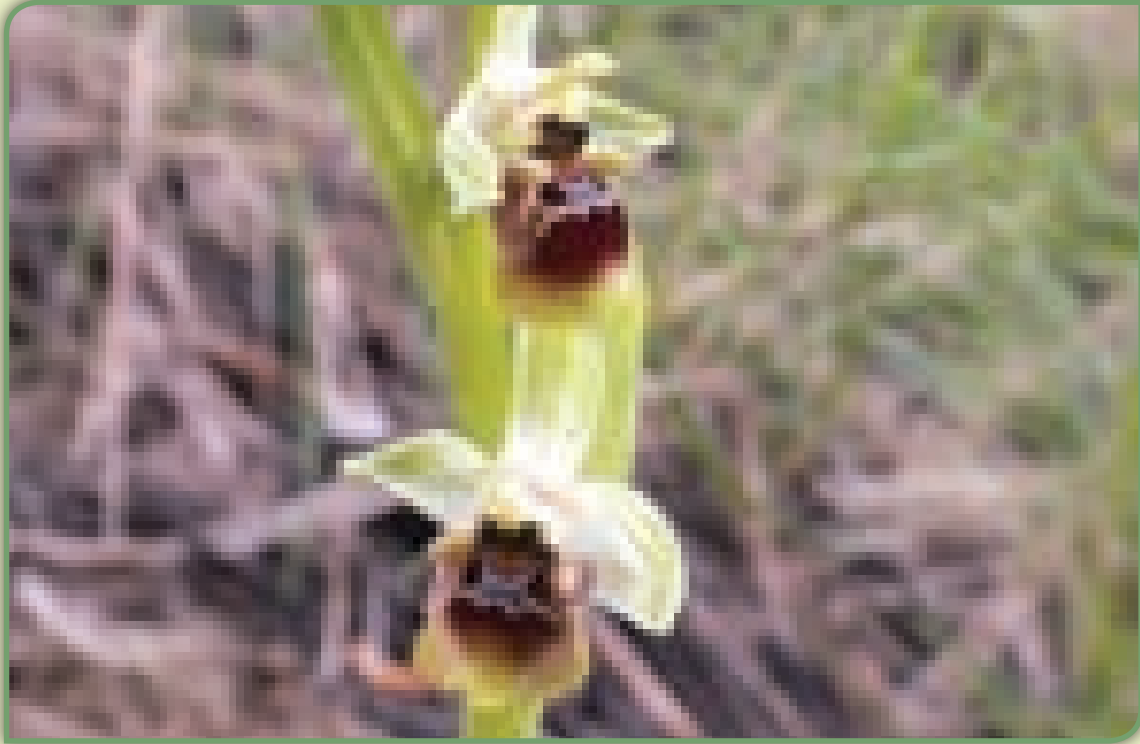
Diğer sahlep yumruları ile benzer kullanışa sahiptir. Yumrular nişasta, şekerler, azotlu maddeler ve glikomannan içerir. Cinsel arzuyu arttırıcı, kuvvet verici, çocuk ishallerini kesici özelliklere sahiptir. Ayrıca göğsü yumuşatıcı, kalbi kuvvetlendirici, basur şikayetlerini azaltıcı, adet düzenleyici ve mideyi rahatlatıcı özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Deştiye Salebi - Ophrys holoserica (Bunun fil) Geuter subsp. episcopalis

40 cm kadar boylanabilen çok yıllık yumrulu bitkiler. Yapraklar 3-6 adet. Çiçekler değişik şekilli, 2-6 adet. Çanak yapraklar ovat şekilli, 16 mm, parlak gül renginde, gül-morumsu renkli veya

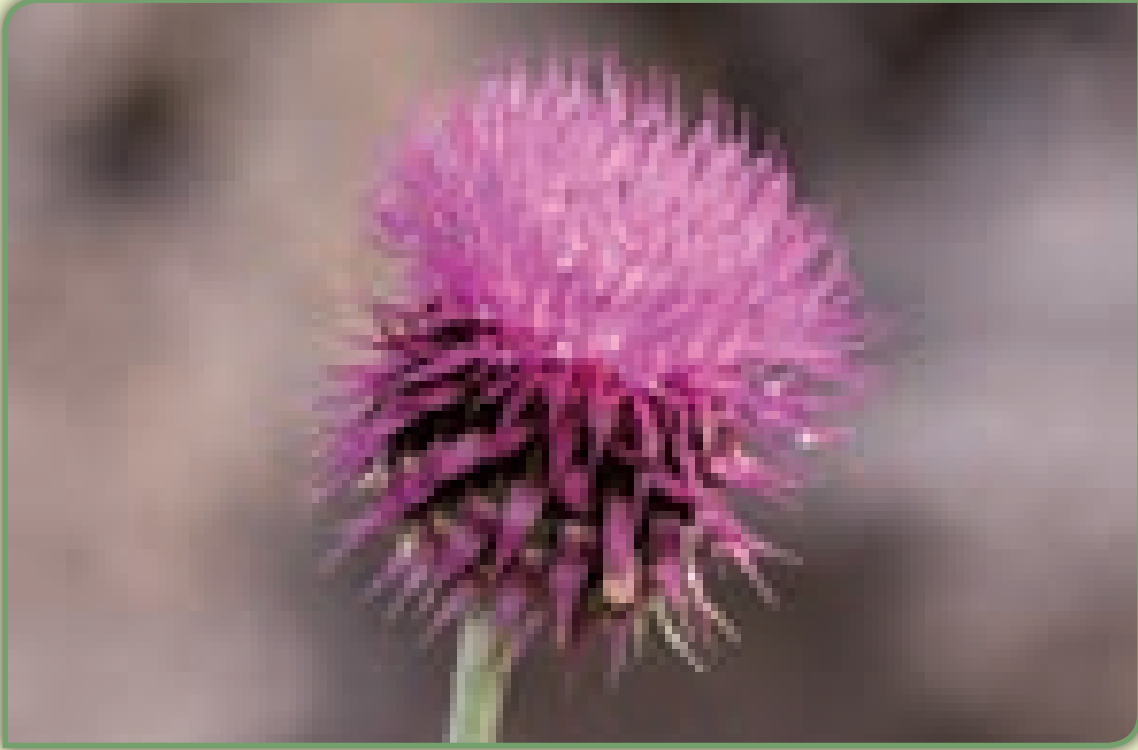
beyazımsı. Taç yapraklar üçgenimsi, kulakçıklı, gül renginde, gül-morumsu renkli ve yoğun tüylü. Çiçeklenme Nisan – Mayıs. Arsuz-İskenderun arasındaki makiliklerde yayılış gösterir.

Deştiye Salebi - Ophrys holoserica (Burnm fil) Geuter subsp. heterochila

Yumrulu çok yıllık otsu bitkiler. Yapraklar 3-6 adet, dik veya basık. Çiçekler büyüklük olarak değişkenlik gösterir, 2-6 adet. Çanak yapraklar gül renginde veya beyaz. Taç yapraklar üçgenimsi, gülrenginde – morumsu. Çiçeklenme Mart-Mayıs aylarında (Davis 1984). Arszuz İskenderun arasında yayılış göstermektedir.

Yumrular nişasta, şekerler, azotlu maddeler ve glikomannan içerir. Cinsel arzuyu arttırıcı, kuvvet verici, çocuk ishallerini kesici özelliklere sahiptir. Ayrıca göğsü yumuşatıcı, kalbi kuvvetlendirici, basur şikayetlerini azaltıcı, adet düzenleyici ve mideyi rahatlatıcı özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

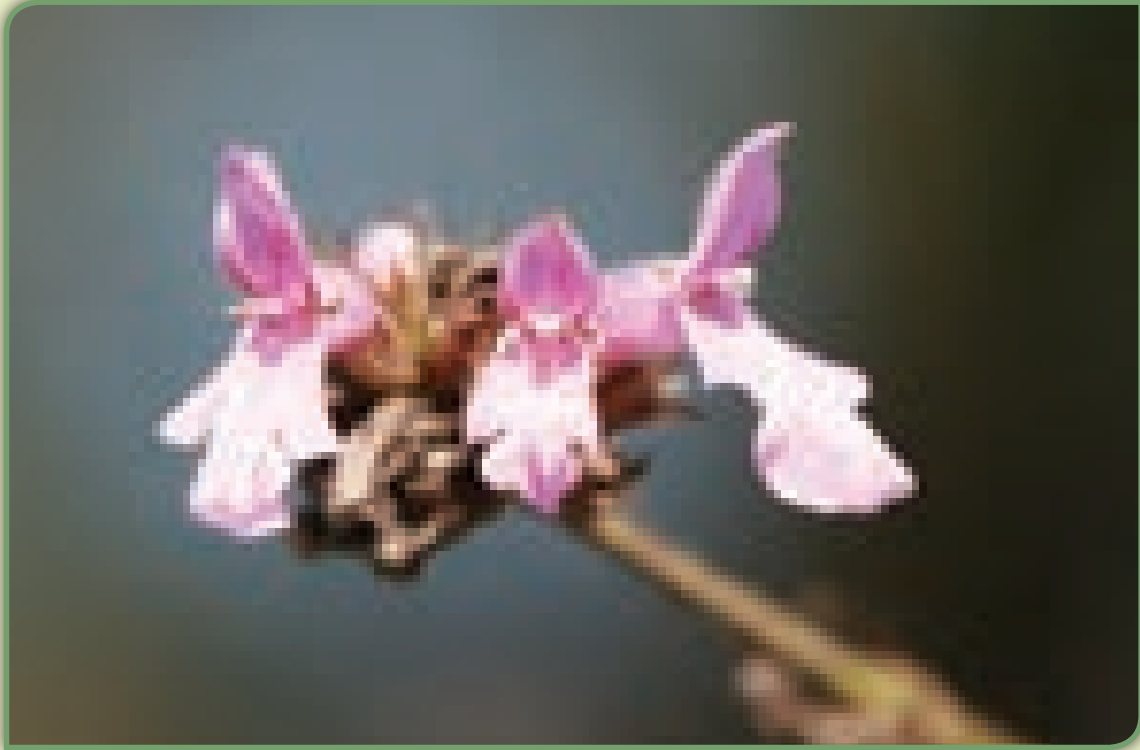

Deve Dikeni - Carduus nutans L. subsp. nutans

İki yıllık, 15-100 cm boylanabilen bir bitkidir. Gövdeler sert, dikenli yaprak uzantıları ile kaplıdır. Gövde yaprakları yüzeysel veya derin tüysü parçalı, yoğun örümcek ağı gibi tüylü veya yarı tüsüzdür. Çiçek kurulları uzun dikenli veya dikensiz saplar üzerinde tek olarak bulunur. Çiçek kurulundan

oluşan kapitulomlar 3-5 x 3.5-8 cm çapındadır. Çiçeklenme Mayıs (Davis 1977). Belen civarında yayılış gösterir.

Bitki sindirim sistemi hastalıkları ve yara iyi edici olarak kullanılmaktadır (Tetik ve ark. 2013).

Deve Gülü - Stachys diversifolia Boiss.

Tabanda steril yapraklar taşıyan çok yıllık bitkiler. Gövdeler dik, 13-60 cm, üstte dallanmış, tüysüz veya seyrek tüylü. Taban yapraklar ovat elliptik, 0.6-5 cm, kenarları zayıf dişli veya yarı düz, 0.5-5 cm saplı. Gövde yaprakları yarı saplı veya sapsız, oblanseolat şekilli. Çiçek yaprakları gövde yapraklarına benzer fakat daha küçük. Çiçek kümeleri 1-2 çiçekli. Çanak yapraklar tüpsü, 5-7 mm, taç yapraklar parlak pembe 12-16 mm.

Çiçeklenme Mayıs-Eylül ayları arasında gerçekleşir. 240-1500 m'ler arasında, Dört yol üstlerinde yayılış gösterir (Davis 1982).

Stachys türleri genel olarak antibakteriyel, antiinflamatuar, antitoksik ve antianoksidan etkilere sahiptir (Rezazadeh ve ark. 2006). Bitkinin toprak üstü kısımları ağrı kesici ve ateş düşürücü etkilere sahiptir (Rezazadeh ve ark. 2005).

Deve Topuğu - Geranium tuberosum L. subsp. tuberosum

12-30 cm uzayabilen, dik gövdeli, çok yıllık bitkilerdir. Taban yapraklar (eğer varsa) tabana kadar elsi şekilde bölünmüştür. Taç yapraklar derin şekilde çentiklidir, 9-13 mm'dir ve leylak rengindedir. Gaga ani şekilde boyuncuk içerisine doğru büzülmüştür. Meyve bölmeleri tüylü, tohumlar düzdür. Nisan – Haziran arasında çiçeklenir. Deniz seviyesinden 2500 m'ye kadar taşlık yamaçlar, bozulmuş habitatlar, özellikle boş

tarlalarda, Kırkhan civarında yayılış gösterirler (Davis 1982).

Antidiabetik, kan durdurucu, antihemoroidal, antiidiareik olarak ve gastrointestinal hastalıkların tedavisinde kullanılır. Ayrıca bitkinin antioksidan etkiye sahip olduğu yapılan deneysel çalışmalarla ortaya konmuştur (Sabuncuoğlu ve Şöhretoğlu 2012)

Deve Çökerten - Tribulus terrestris L.

Sürünücü gövdeli, tek yıllık, otsu bitkiler. Gövdeler 15-80 cm uzunluğunda ve basit tüylü. Yapraklar pinnat parçalı, 10-16 adet yaprakçıktan oluşur. Çiçekler yaprak koltuklarında tek tek bulunur. Çiçekler sarı. Çiçeklenme Haziran-Eylül ayları

içerisinde gerçekleşir (Davis 1967). Amik ovasında yayılış gösterir.

Bitki sabit yağ, rezin ve alkaloidler taşır. İdrar söktürücü ve kuvvet verici olarak kullanılır (Baytop 1999).

Deve Kulağı, Yaraotu - Sanicula europea L.

60 cm kadar boylanabilen, tüsüz çok yıllık bitkiler. Taban yapraklar 2-9 cm, 3-5 yaprakçıktan oluşur. Kenarları düz veya dişli. Çiçeklerin altında bulunan yapraklar üçlü. Çiçekler şemsiye şeklinde, pembe renkli. Çiçeklenme Mayıs-Ağustos aylarında (Davis 1972). Dörtüol Kuzucuk civarında yayılış gösterir.

Bitkinin yapraklarından elde edilen özüt (parainfluenza) üst solunum yollarında hastalığa sebep olan virüse karşı etkilidir (Karagöz ve ark. 1999). Bitkinin yapraklarında bulunan rosmarinik asitin HIV virüsüne karşı etkili olduğu belirlenmiştir (Arda ve ark. 1997). Bitkinin yaprakları kabız yapıcı, mideyi ve yara iyi edici olarak kullanılır (Baytop 1999).

Devekutnu - Scrophularia libanotica Boiss. subsp. *libanotica* variete *libanotica*

Oldukça değişken formlara sahip çok yıllık bitkiler. Gövdeler 75 cm, tüysüz veya yoğun salgı tüylü. Alt yapraklar saplı, üst yapraklar yarı saplı veya sapsız. Yaprak ayası kalın, tüysüz veya yoğun salgı tüylü, kenarları dişli veya nadiren tüysüz parçalı. Çiçek eksenini genellikle yaprak taşımaz,

salkımlar 2-7 çiçekli. Çiçek sapları 1.5-6 mm, yarı tüysüz veya yoğun salgı tüylü. Çiçekler yeşilimsi veya kahverengimsi pembe. Çiçeklenme Nisan – Temmuz aylarında olur (Davis 1977). Keldağ ve Kırıkhan çevresinde yayılış gösterir.

Devekutnu - Scrophularia umbrosa Dum

140 cm kadar boylanabilen, tüsüz çok yıllık otsu bitkiler. Gövdeler yaprakların altında dar kanatlar içerir. Yapraklar ovat-eliptik şekilli, 3-11 cm saplı, tabanı kalpsi, kenarları iri veya ince dişli. Çiçekler parlak yeşil, kahverengi veya pembemsi. Çiçeklenme

Nisan-Temmuz aylarında (Davis 1977). Kırkhan - Gölbaşı civarında yayılış gösterir.

Ciltte oluşan vesiküller için ya çayı içilir yada cilde sürülür (Sezik ve ark. 2001).

Develik Otu - Daphne sericea Uhl.

20 ile 60 santimetre arasında boylanabilen, genç dalları tüylü, çok yıllık bir bitkidir. Yaprakları kısa saplı, 3-9 cm uzunluğunda, tam kenarlı ve tüysüzdür. Çiçeklerin 3-6 tanesi bir arada bulunur. Koyu veya açık pembe renkli çiçekler kuvvetli kokuludur (Davis 1982). Arsuz İskenderun arasında yayılış gösterir.

Halk arasında değişik amaçlarla kullanılan *Daphne* türlerinin toprak üstü kısımları diüretik,

terletici, romatizma ağrılarını dindirici etkiler gösterir. Diş ağrılarında, sıtma ve lösemide, ülser tedavisinde, deri hastalıklarında kullanımları da literatürde kayıtlıdır. Kusturucu, balgam söktürücü etkilerinin yanında, topal hayvanların tedavisinde kullanımlarına dair bilgilere de rastlanmaktadır (Tosun 2006).

Devre Otu - Lotus cytisoides L.

20-30 cm kadar boylanabilen tüysüz veya yoğun tüylü, silindirik gövdeli çok yıllık bitkiler. Yaprakçıkları taşıyan eksen 2-4 mm, yaprakçıklar genellikle etli, en üsttekiler 2 cm kadar, lanseolat, ovat şekilli. Çiçek kümeleri 2-6 çiçekli, brakteler

genellikle çiçeklerden kısa. Çiçekler 10-12 mm, sarı renkli. Meyveler 30-40 mm. Çiçeklenme Nisan – Haziran aylarında olur. (Davis 1970). Samandağ-Arsuz arasında yayılış gösterir.

Dikenli Akasya - Acacia nilotica (L.) Willd ex Del.

5-20 cm kadar boylanabilen ağaç formundaki bitkiler. Yapraklar bipinnat. Yaprak koltuklarında dikenler bulunur. Çiçekler 1.2-1.5 cm çapında küre şeklinde kümeler oluşturur. Çiçekler parlak sarı, 2-3 cm uzunluğundaki saplar üzerinde bulunur. Anavatanı Mısır olup ülkemizde park ve bahçelerde yetiştirilir. Dört yol civarında yayılış gösterir.

Bitkinin meyve özütü antioksidan ve antihiperglisemik özellikleri ile diyabet tedavisi için potansiyel bir terapötik kaynaktır (Omara ve ark. 2011).

Foto: Dr. Harald Kehl

Dikenli Keven - Astragalus thiebautii Eig.

Küme oluşturan, çalı formundaki çok yıllık bitkiler. Yaprak eksenin ucu dikenli, 1.5-2 cm. Yaprakçıklar 4-5 mm, eliptik şekilli. Çiçekler sapsız, yaprak koltuklarında 3'er tane. Çiçekler

küremsi küme oluşturur. Çiçekler 20 adet, pembe renkli. Çiçeklenme Haziran (Davis 1970). Dörtüyl Dazdağı'nda yayılış gösterir.

Dikenli Pıtrak - Xanthium spinosum L.

100 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Gövdeler çok dallanmış, yapraklar sapsız veya kısa saplı, 3 loblu, üst yüzey koyu yeşil, alt yüzey beyaz yoğun tüylü. Çiçek kümesi tek, yaprak

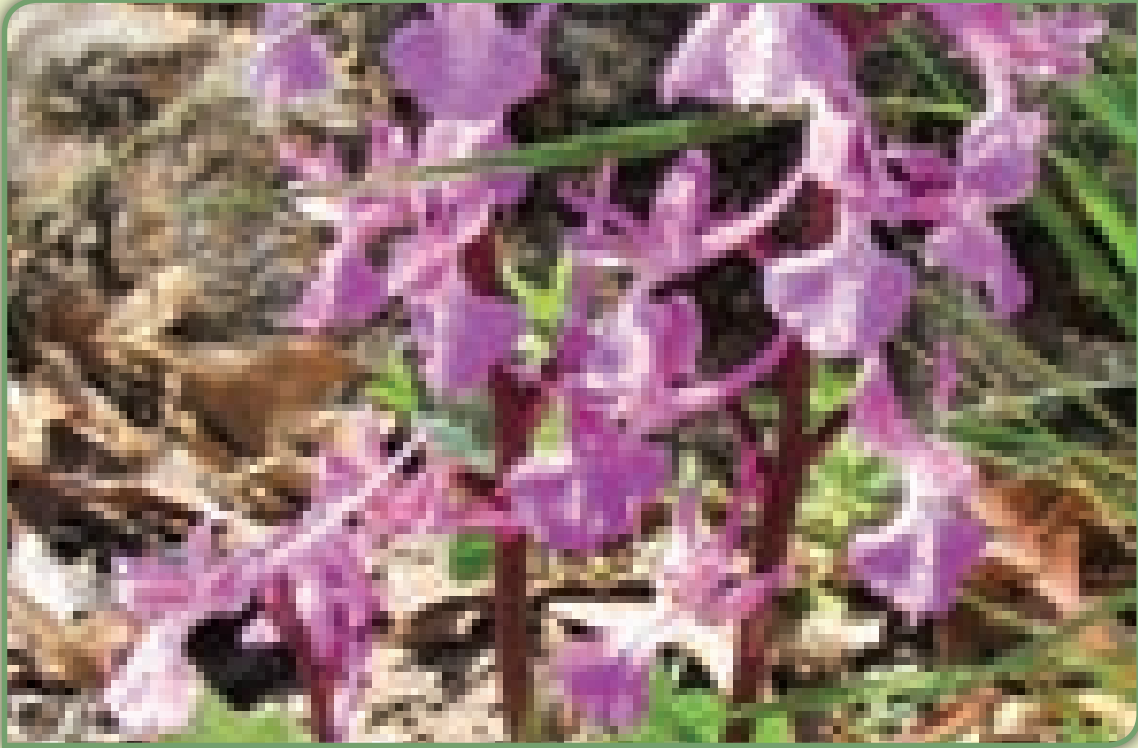
koltuklarında sapsız olarak bulunur. Meyveler kanca dikenli. Çiçeklenme ve meyvelenme Ağustos – Ekim ayları arasında olur (Davis 1975). Amik ovasında yaygın olarak bulunur.

Dikenli Sus - Glycyrrhiza echinata L.

1-2 m kadar boylanabilen dik ve tüsüz gövdeli gür çalılardır. Taç yapraklar beyazdan leylak rengine kadardır. Meyve 12-16x6-8 mm olup, baskılanmış, dikenli, kırmızı-kahverengi, 1-3 tohumludur. Haziran - Temmuz aylarında çiçeklenir. Deniz seviyesinden 1250 m yüksekliğe kadar, bataklık alanlarda, hendek kenarlarında yayılış gösterir (Davis 1982). Kırıkhan civarında yayılış gösterir.

Yapılan araştırmalarda Glycyrrhiza türlerinin özellikle solunum yolu ile ilgili viral hastalıkların tedavisinde kullanılabileceği tespit edilmiştir (Fiore C. ve ark, 2008). Bunun yanında bazı glycyrrhiza türlerinden elde edilen alkaloidler insektisit olarak kullanılmaktadır (Kusano G. ve ark, 2003).

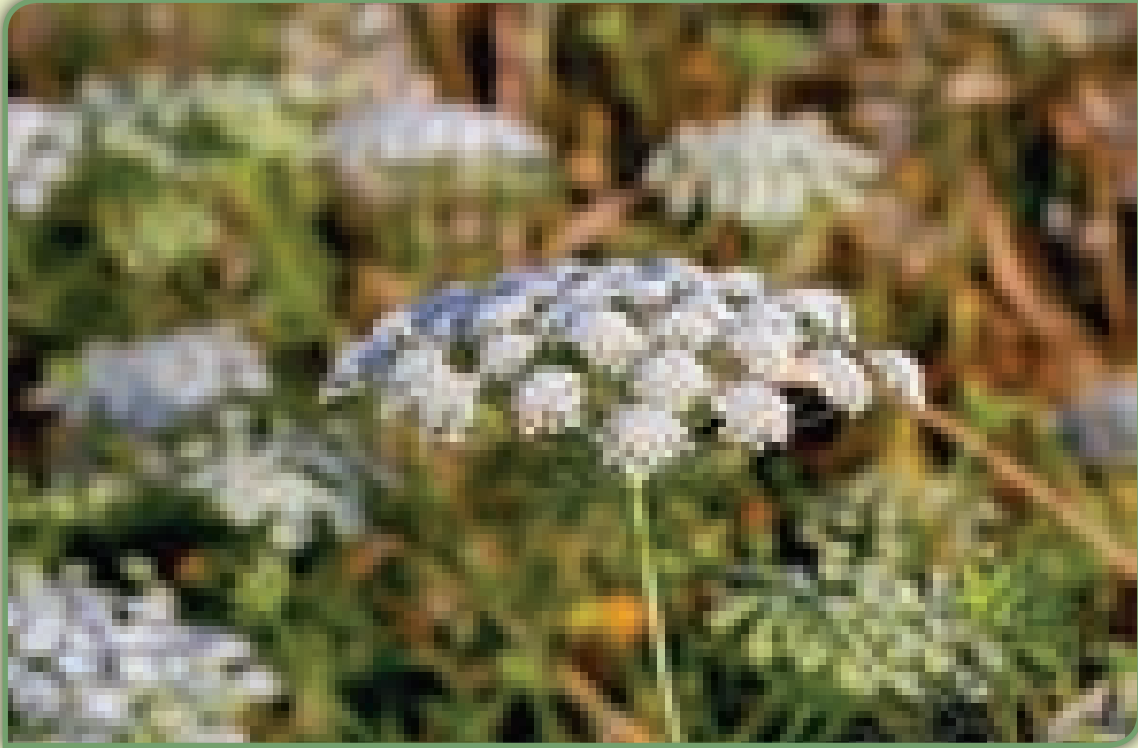

Diliçıkık - Orchis anatolica Boiss.

Kökleri yumru lu çok yıllık otsu bitkilerdir. Yaprakları tabanda rozet oluşturur. Çiçek eksen i 5-10 çiçekli, çiçekler uzun, gül-pembesi veya nadiren beyaz renkli, çiçeklerin üstü pembe beneklidir. Çanak yapraklar 7-11 mm, yaygın veya geriye dönüktür. Petal mahmuzu silindirik tir ve ovaryumdan uzundur. Çiçeklenme Mart-Mayıs arasında gerçekleşir. Makiliklerde ve çam

ormanlarında, 1-1650 m'ler arası yüksekliklerde, Harbiye civarında yayılış gösterir (Davis 1984).

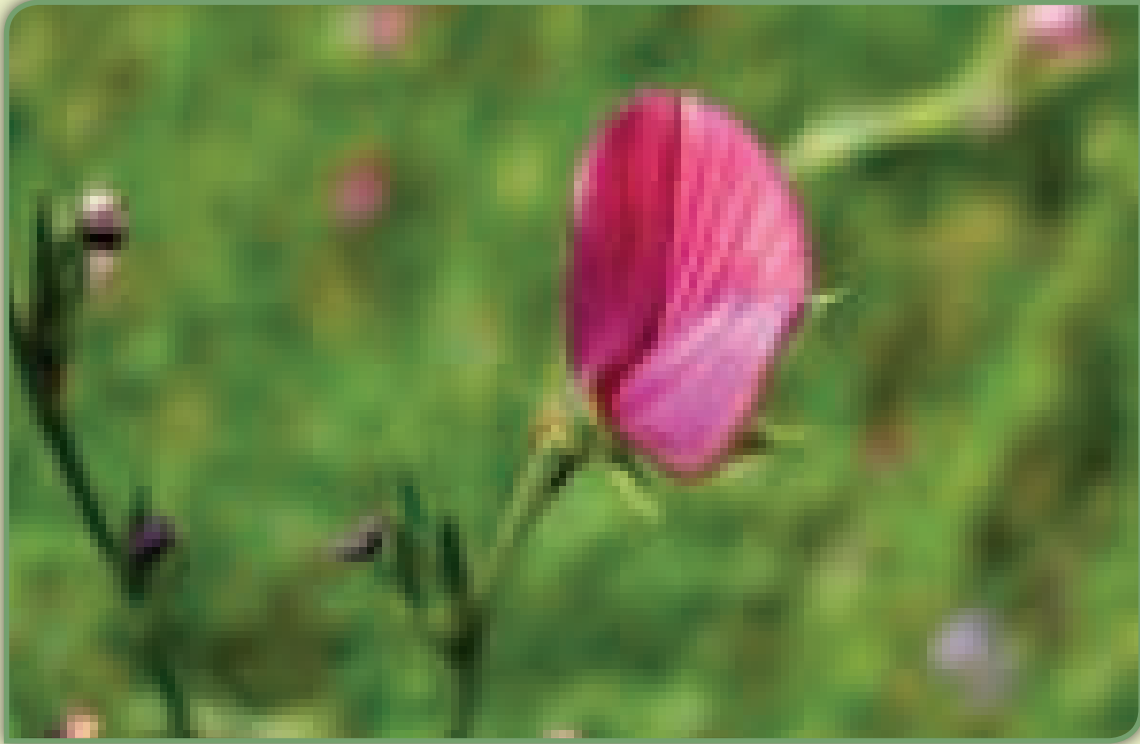
Yumrularını 12 hafta boyunca tüketen kadınların yumurtalık ağırlıklarında ve fetus sayısında bir artış gözlenmiştir. Uzun süreli tedavi kadınlarda doğurganlık ve gebelik ile ilgili çeşitli olumlu etkilere neden olmuştur (Khour i ve Daradka 2012).

Diş Otu - Ammi visnaga (L.) Lam

İki veya tek yıllık, 1-2 m uzayan otsu bitkiler. Yapraklar üçlü pinnatisekt, loblak iplik formunda. Bileşik şemsiye şeklindeki çiçekler uzun saplar üzerinde. Meyve 2 mm boyunda. Çiçeklenme Mayıs-Ağustos (Davis 1972). Kırkhan civarında yayılış gösterir.

Bileşimi sabit ve uçucu yağ, flavonoidler. Spazm çözücü, kalp damarlarını genişletici, meyveleri idrar arttırıcı, öksürük kesici, gaz giderici, taş düşürücü etkileri vardır. Bitkinin meyveleri anjina pectoris (sıklıkla göğsün ortasında hissedilen baskı ve sıkışma hissi) tedavisinde etkilidir (Duarte ve ark. 1995)

Dişlek Korunga - Onobrychis aequidentata (Sibth. & Sm.) D'urv.

45 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Yapraklar 5-8 çift oblong eliptik yaprakçıktan oluşur. Yaprakçıklar uzun seyrek tüylü, kulakçıklar birleşik , iki dişli. Çiçek sapı yapraklardan daha uzun, 8-27 cm. Çiçek eksenini 2-5 çiçekli. Çanak

yapraklar 8-10 mm uzunluğunda, taç yapraklar 10-12 mm, parlak pembe veya koyu kırmızı. Çiçeklenme Mart – Nisan aylarında olur. (Davis 1970). İskenderun – Belen arasında yayılış gösterir.

Divan Köşk - Onosma molle DC.

40 cm kadar boylanabilen, yoğun basık yıldızsı tüylü çok yıllık bitkiler. Yapraklar 4-10 cm, linear – spatulat şekilli, sapsız. Çiçekler gövdelerin uç kısımlarında veya yaprak koltuklarında bulunur,

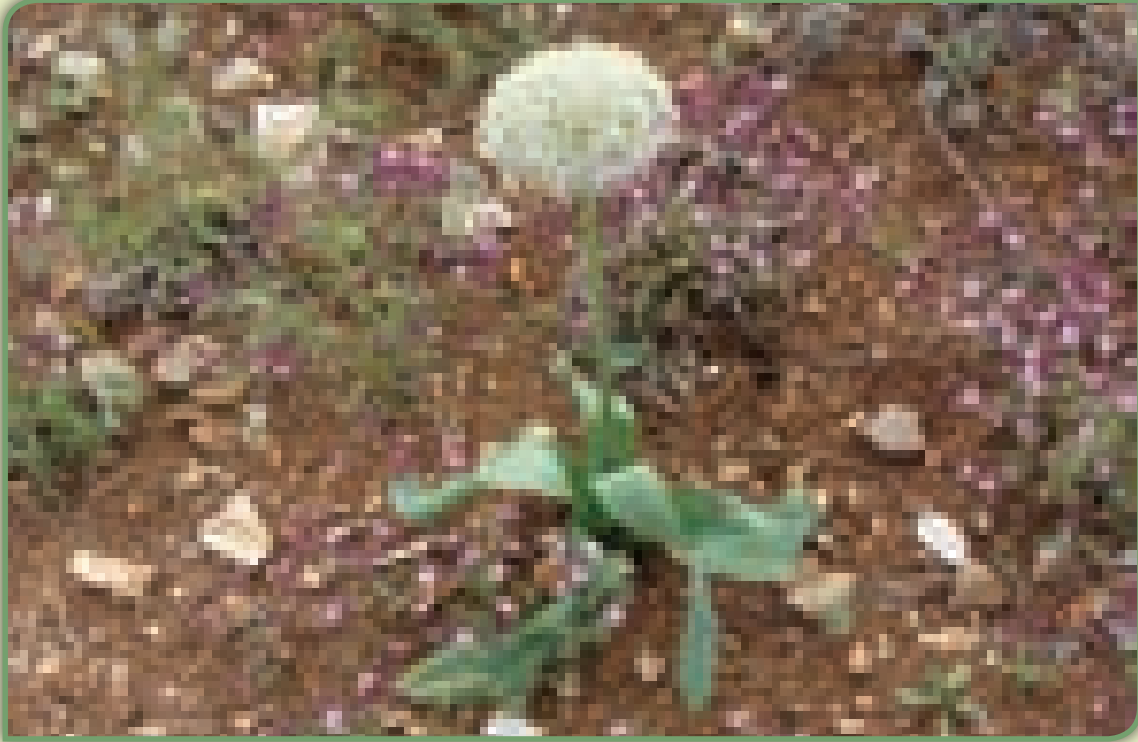
1-3 adet. Çanak yapraklar 12-14 mm, taç yapraklar 20-22 mm, krem veya beyaz renkli. Çiçeklenme Nisan – Temmuz aylarında olur (Davis 1977). Belen – Derebahçe’de yayılış gösterir.

Doğu Sütlegeni - Euphorbia orientalis L.

1 m kadar boylanabilen, tamamen tüysüz, çok yıllık bitkiler. Yaprak koltuklarında sürgün bulunmaz. Gövde yaprakları linear – lanseolat şekilli, 4-7 cm, kenarları yarı düz. Çiçek saplarının dip kısmındaki

yapraklar genişçe oval şekilli. Meyveler üç loblu. Çiçeklenme Haziran-Temmuz aylarında olur (Davis 1982). Kırıkhan çevresinde yayılış gösterir.

Doğu soğanı - Allium orientale Boiss.

Soğanlı çok yıllık bitkiler. Soğanlar küresel, 1.5 – 3 cm. Gövdeler 10-50 cm. Yapraklar 2-6 adet, linear 10-20 mm eninde. Çiçekler şemsiye şeklinde bir yapı oluşturur, şemsiye 2.5-5 cm. Çiçekler sarımsı beyaz. Erkek organlar sapçıkları mor,

sarımsı veya beyaz. Dişi organ siyahımsı yeşil veya mor. Çiçeklenme Nisan – Mayıs aylarında olur (Davis 1984). Antakya – Dursunlu civarında yayılış gösterir.

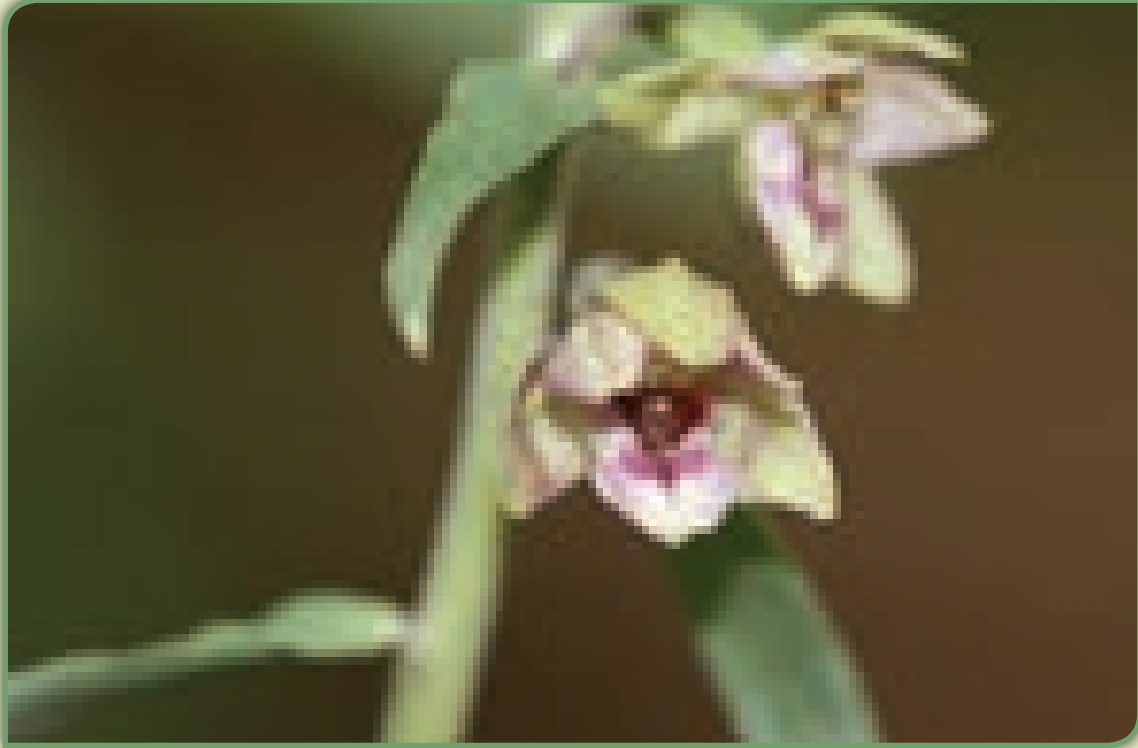

Dokuzboğum - Lonicera etrusca Santi var. hispidula

Odunsu, 3-4 m uzayan tırmanıcı bitkiler. Genç sürgünlerin içi boş, tüyşüz veya salgı tüylü. Yapraklar obovat şekilli, 3-7 cm, sapsız, üsttekiler karşılıklı birleşik. Çiçekler sürgünlerin uç kısımlarında, 4-10 tanesi birarada. Çiçekler sarımsı, 30-50 mm, yoğun salgı tüylü. Çiçeklenme Mayıs-

Haziran ayları arasında olur (Davis 1972). Habibi Neccar Dağı civarında yayılış gösterir.

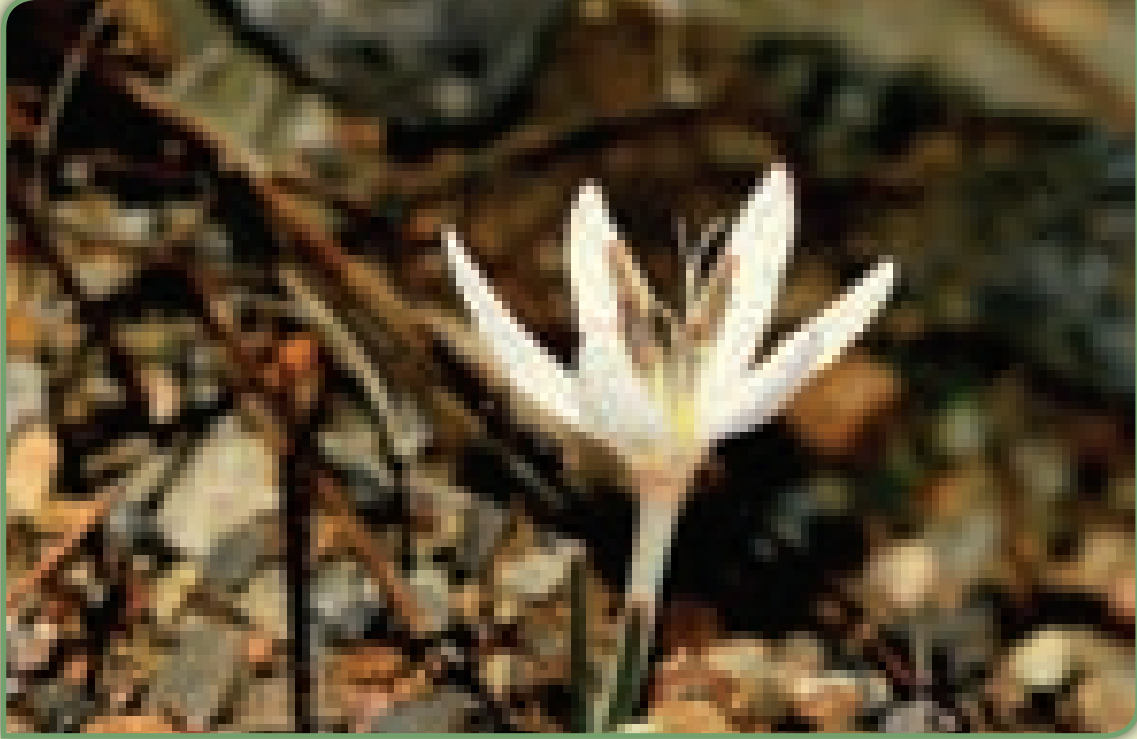
Lonicera cinisine ait bazı türlerin yaprakları kabız yapıcı, meyva müşhil ve kusturucu etkilere sahiptir (Baytop 1999).

Dolubindallı - Epipactis condensata Boiss. ex D.P. Young

55 cm kadar boylanabilen, iki veya çok gövdeli, çok yıllık bitkiler. Yapraklar 5-8 adet, ovat şekilli, 3.5 cm. Çiçek eksenini yoğun, 20-30 çiçekli, çiçekler 15 mm. Çanak yapraklar yeşilimsi, taç yapraklar

sarımsı yeşil, hafif kırmızımsı, içi kırmızımsı siyah renkli. Çiçeklenme Haziran – Temmuz aylarında olur (Davis 1984). Belen civarında yayılış gösterir.

Domuz Çiğdemi - Colchicum serpentinum Woron. & Misch

Yumrulu çok yıllık bitkiler. Yumru kabuklarının dışta olanları koyu kırmızımsı kahverengi, derimsi. Yapraklar 3-4 adet, linear, çiçekte 2-6 cm, sonraları 9-15 cm, tüysüz veya yoğun tüylü. Çiçekler 2-5

adet, beyaz veya morumsu pembe renkli, 1.3-2.5 cm. Çiçeklenme Şubat-Nisan aylarında olur (Davis 1985). İskenderun çevresinde yayılış gösterir.

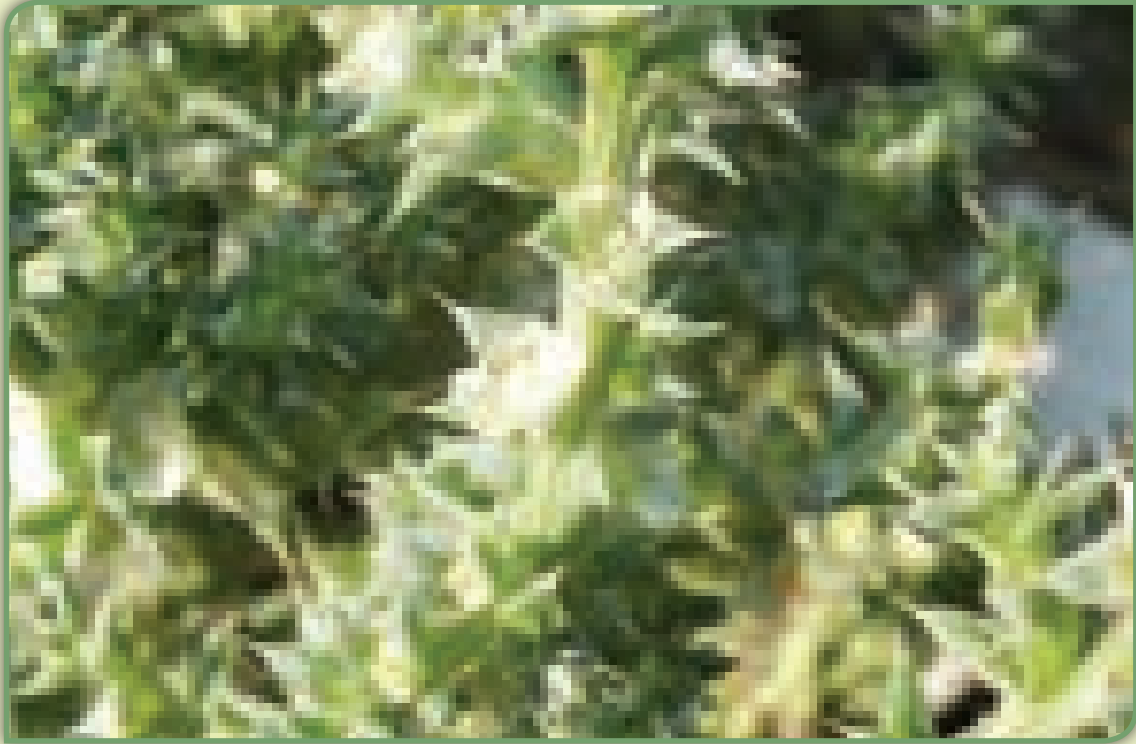

Dönbaba Otu - Erodium cicutarium (L.) L'Herit subsp. cicutarium

Tek yıllık, sürünücü gövdeli, taban yaprakları rozet oluşturan narin görünümlü bir bitkidir. Taban yapraklar oldukça değişken oranlarda parçalanmıştır. Yaprak basit ve kısa salgı tüylüdür. Gövde yaprakları taban yapraklara benzer. Çiçekleri tek veya 3-5 tanesi birarada bulunur. Genelde

pembe olan çiçekleri bazen mavi renklidir (Davis 1967). Kırkhan civarında yayılış gösterir.

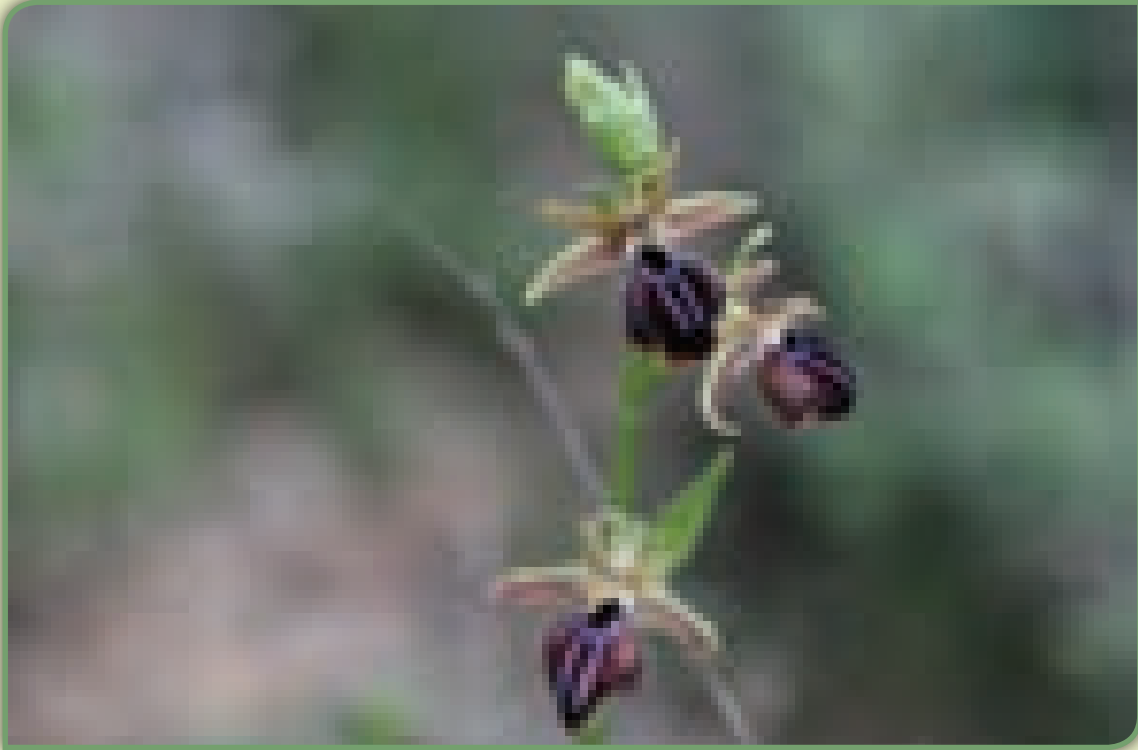
Bitkinin toprak üstü kısımları antioksidan özelliklere sahiptir (Soraka ve ark. 1994). Kırkhan yöresinde iğnelik adıyla bilinir. Kömeçle karışık yemeği yapılır.

Döngöle - Salsola kali L.

Tek yıllık otsu bitkiler. Yapraklar linear-subulat, yassılaşıp, tabanı genişlemiş zarımsı, brakteler yapraklardan daha kısa ve daha geniş. Çiçekler hermafrodit, 1-3 tanesi braktelerin koltuklarında

bulunur. Brakteler iki adet, çiçeklerden daha uzun, dikenli. Çiçekler beş parçalı. Çiçeklenme Mayıs – Temmuz aylarında olur (Davis 1967). Samandağ sahillerinde yayılış gösterir.

Dudaklı Memeliorkide - Ophrys mammosa Desf. subsp. mammosa

Yumrulu çok yıllık otsu bitkiler. Yapraklar tabanda rozet oluşturur. Çiçek kurulu uzamış oldukça gevşek dizimli 4-8 adet çiçek taşır. Çanak yapraklar yeşil, nadiren beyazımsı. Taç yapraklar yumurta forumlu, mızrağımsı. Sarımsı yeşilden erguvana kadar değişken renkli. Çiçeklenme Mart-Nisan aylarıdır (Davis 1984). İskenderun Arsuz arasında yayılış gösterir.

Diğer salep yumrularıyla benzer kullanıma sahiptir. Yumrular nişasta, şekerler, azotlu maddeler ve glikomannan içerir. Cinsel arzuyu arttırıcı, kuvvet verici, çocuk ishallerini kesici özelliklere sahiptir. Ayrıca göğsü yumuşatıcı, kalbi kuvvetlendirici, basur şikayetlerini azaltıcı, adet düzenleyici ve mideyi rahatlatıcı özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Foto: Dr. Harald Kehl.

Dulavrat Otu - Arctium tomentosum Miller

35-60 cm boylarında, otsu çok yıllık bitkiler. Yapraklar 9-28 cm. Çiçek kümeleri yalancı şemsiye oluşturacak şekilde gövde üzerinde bulunur. Çiçekleri çevreleyen fillarilerin uç kısımları kıvrık. Çiçekler Pembe-mor. Çiçeklenme Temmuz-Ağustos ayları arası (Davis 1975). Dört yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Arctium türleri yaygın olarak hipertansiyon, gut hastalığı, hepatit ve diğer iltihaplı hastalıklar için popüler tıpta kullanılmaktadır. Farmakolojik çalışmalar *Arctium* köklerinin hepatoprotektif, anti-inflamatuar, serbest radikal temizleyicisi ve antiproliferatif etkilere sahip olduğunu ortaya koymuştur (Predes ve ark. 2011)

Düğün Otu - Ceratocephalus falcatus (L.) Pers

Gövdesiz 10 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Genç bitkiler basık tüylü. Yapraklar tabanda yoğunlaşmış. Çiçekler sarı renkli. Meyveler 7-10 mm, uç gaga kısmı kıvrık. Çiçeklenme Nisan

– Mayıs (Davis 1965). Akbez civarında yayılış gösterir.

Ebedön - Crocus kotschyanus C.Koch. subsp. kotschyanus

Sert soğanlı çok yıllık bitkiler. Soğanın dış yüzeyi ağs liflerle kaplı. Yapraklar 3-7 genellikle çiçeklenme döneminde gözükmeyen veya nadiren uç kısımları gözüktür. Yapraklar 1.5-3 mm eninde. Çiçekler mavi-leylak veya beyaz, çiçek parçaları 2.3-5.5 x 0.5-1.8 boyutlarında. Dişi organ ipliksi parçalara bölünmüş. Çiçeklenme Eylül-Kasım. 50-

2400 m'ler arasında kayalık yamaçlarda, ormanlık alanlarda ve makiliklerde gözlenir (Davis 1984). Kızıldağ'da yayılış gösterir.

Diğer Crocus türleri gibi bitkinin stigmalarından elde edilen ekstraktın antidepresan etkiye sahip olduğu belirtilmiştir (Hosseinzadeh ve ark. 2004).

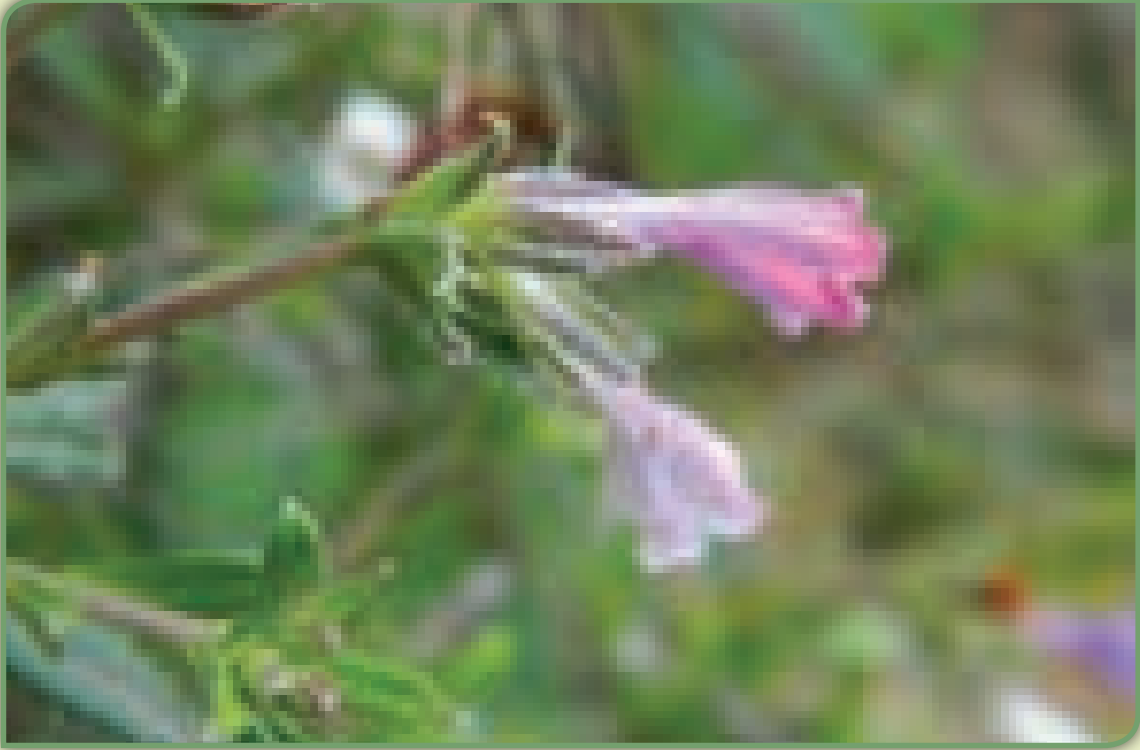

Ebegömece - Malva sylvestris L.

Otsu çok yıllık bitkiler. Yaprakları elsi, 5-7 loblu, kenarları dişli. Çiçekler yaprak koltuklarında veya sürgünlerin uç kısımlarında küme oluşturur. Çiçekler mavi veya pembe. Çiçeklenme Mayıs-

Ekim ayları arası (Davis 1967). Kırkhan'da yayılış gösterir.

Bitki solunum ve sindirim sistemindeki tahrişleri azaltmak amacıyla kullanılır (Baytop 1999).

Ebruli Çalı - Lithodora hispidula (Sm.) Griseb.

30 cm kadar boylanabilen çalı formundaki çok yıllık bitkiler. Genç sürgünler gümüş renkli. Yapraklar 10-17 cm, dar tersovat şekilli, sapsız, basık tüylü, kenarları iç bükey. Çanak yapraklar 5 mm, loblar

basık tüylü. Taç yapraklar ilk önce beyaz, sonra pembemsi leylek veya mavi renkli. Çiçekler Şubat – Mayıs aylarında olur (Davis 1977). İskenderun – Arsus arasındaki makiliklerde yayılış gösterir.

Ecibücü - Silene vulgaris (Moench) Garcker var. vulgaris

Tabanda odunsu, 80 cm kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler. Gövdeler dallanmış, tüysüz veya tüylü. Yapraklar değişik şekilli, ovat, lanseolat veya terslanseolat şekilli. Çiçek eksenini çatalsı

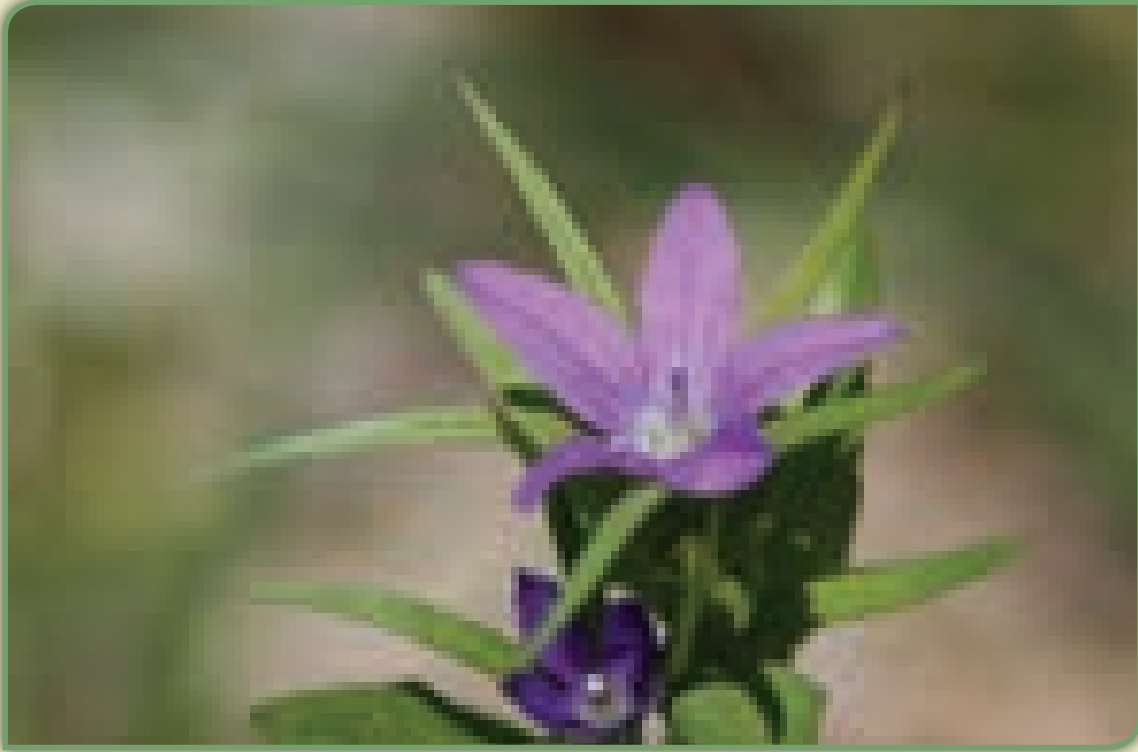
dallanmış. Çanak yapraklar 13-21 mm yassılaşıp. Taç yapraklar beyaz. Çiçeklenme Mayıs-Ağustos aylarında olur (Davis 1967). Dört yol'un üst kesimlerinde yayılıp gösterir.

Eğri Cavlak - Ricotia sinuata Boiss. et Heldr

Tüysüz tek yıllık bitkiler. Yapraklar pinnat parçalı, segmentler üç parçalı, linear, linear oblong şekilli. Çiçekler beyaz-leylak renkli, 7-9 mm, uç kısmı

derin içe çökük. Meyveler linear lanseolat şekilli. Çiçeklenme Nisan (Davis 1965). Samandağı – Arsz arasında yayılış gösterir.

Eğri Kadın Aynası - Legousia falcata (Ten.) Fritsch

50 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Gövdeler çoğunlukla basit, tüysüz nadiren tüylü. Çiçekler üst yaprakların koltuğunda tek tek bulunan çiçekler başak şeklinde bir yapı oluşturur.

Çanak yapraklar linear, taç yapraklardan çok uzun, mavi-mor renkli. Çiçeklenme Nisan – Temmuz aylarında olur (Davis 1977). Bitki Erzin civarında yayılış gösterir.

Eğri Mahmuz - Consolida axilliflora (DC) Schrod.

Gövdeler 20-45 cm, esnek, basit ya da alt kısmında az dallanmıştır. Yapraklar gibi bastırılmış tüylüdür, neredeyse tabana kadar çiçeklenir. Yaprak yırtıkları çizgisel-dikdörtgenimsiden ters kılıçsıya kadardır. Çiçek salkımı başak gibidir, mesafelidir. Pulsu yapraklar yırtıklıdır. Pulsu yaprakçıklar üç bölmelidir. Çiçekler çok kısa saplı, soluk leylak

renkli veya mordur. Meyveler dikdörtgeni-çizgiseldir ve gövdeye doğru bastırılmıştır. Mayıs-Haziran aylarında çiçeklenirler. Deniz seviyesinden 1800 m'ye kadar, otlu yamaçlarda, tarlalarda yayılış gösterirler (Davis 1982). Tohumları zehirlidir (Baytop 1999). Akbez civarında yayılış gösterir.

Ekin Mavişi - Veronica arvensis L.

25 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Gövdeler dik, çok dallanmış, 3-6 çift yaprak taşır. Yapraklar tüylü, alt yapraklar kısa saplı, üst yapraklar sapsız, 5-15 mm, kenarları dişli. Çiçek

ekseni 15-40 çiçekli. Çiçek sapları yoğun tüylü. Çanak yapraklar 4-6 mm, taç yapraklar mavi renkli. Çiçeklenme Mart – Haziran aylarında olur (Davis 1977). Antakya – Serinyol arasında yayılış gösterir.

Ekin Teresi - Malcolmia africana (L.) R. Br.

30 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Gövdeler dik, yaprak taşır, gövde tüyleri dallanmış. Alt yapraklar saplı, üst yapraklar sapsız, seyrek tüylü, kenarları dişli. Çanak yapraklar 2.5-5 mm,

taç yapraklar leylak renkli. Çiçeklenme Mart – Haziran ayı (Davis 1965). Serinyol üstü Fırınz yaylasında yayılış gösterir.

Ekşi Yonca - Oxalis corniculata L.

Bu bitki türü çok yıllık rizomlu veya soğanlı otsu bir bitkidir. Yapraklar 3 yaprakçıklı genellikle tabanda bazen gövdede bulunur. Çiçekler 5 veya çok sayıda petalleri sarı renktedir. Stamenler 10 adet olup altta birleşik konumdadırlar. Meyveleri kapsüllüdür. Çiçeklenme zamanı mart ve Ağustos aylarıdır (Davis 1966). Iskenderun civarında yayılış gösterir.

Ekşi yoncunun toprak üstü kısımları elle toplanarak kurutulur. Bu bitkinin yaprakları müsilaj ve potasyum tuzları içerir. Ateşli hastalıklarda ateşin düşmesine yardımcı olur. 50 gr kuru yaprak 1 litre suda kaynatılır ve günde 3 bardak içilir. Bu sıvı ayrıca deri iltihaplarına da sürülerek ağız ve boğaz yaralarında gargara yapmak suretiyle kullanılabilir (Baytop 1999).

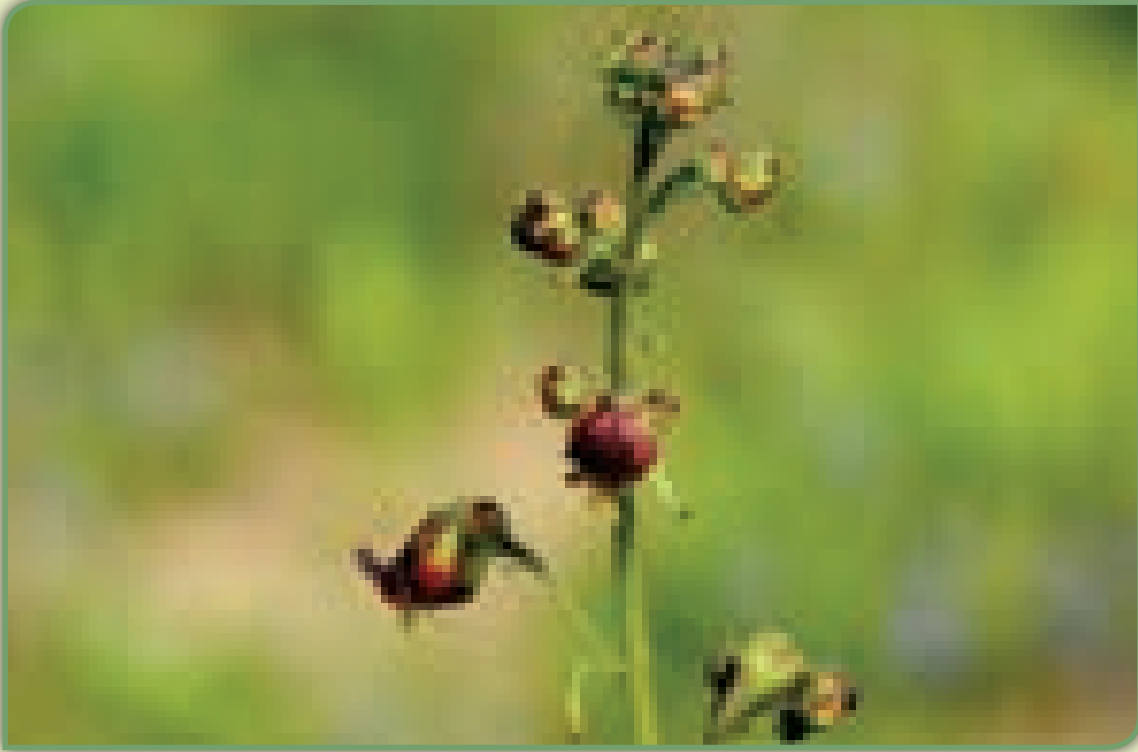

Elçik - Dactylorhiza romana (Seb.) Soo subsp. romana

15-40 cm boylanabilen yumru bitkiler. Yapraklar çok sayıda, şeritsi lanseolat. Çiçekler kısa başak şeklinde. Brakteler yapraksı, çiçeklerden uzun. Çiçekler menekşe mor, beyaz. Çiçeklenme Nisan-Haziran. Makiliklerde, meşe çalılıklarında ve

kıraçtaşı kayalıklarda 1-2000 m'ler arasında, Belen Soğukoluk civarında yayılış gösterir (Davis 1984).

Yumruları diğer orkide türleri ile aynı amaçla kullanılır.

Elköpürten - Scrophularia scopoli var. scopoli

İki veya çok yıllık bitkiler. Gövdeler 100 cm, tüylü veya tüysüz, morumsu renkli. Yapraklar karşılıklı, dekussat dizilimli, yaprak sapı 1-6.5 cm, aya 2.5-12.5 cm, genişçe ovat şekilli, tabanı kalpsi, kenarları derin dişli. Çiçek eksenini yapraksız veya az yapraklı.

Çiçek salkımları 2-13 çiçekli. Çiçekler yeşilimsi kahverengi veya morumsu kırmızı. Çiçeklenme Nisan – Ağustos aylarında olur. Kırkhan Delibekirli köyü civarında yayılış gösterir.

Emcek Otu - Onosma rascheyanum Boiss.

25-30 cm kadar boylanabilen, dik veya yükselici gövdeli çok yıllık bitkiler. Gövdeler basit basık tüylü. Yapraklar 20-40 mm, kısa basık tüylü, kenarları iç bükey. Taban yapraklar spatulat şekilli, kısa saplı, gövde yaprakları daha geniş. Çiçekler gövdelerin uç kısımlarında salkım oluşturur.

Çanak yapraklar 12-25 mm, taç yapraklar 20-25 mm, kırmızı turuncumsu sonraları mavi renkli. Çiçeklenme Nisan – Temmuz aylarında olur (Davis 1977). Dört yol'un üzerinde Dazdağı'nda yayılış gösterir.

Erefe Otu - Adiantum capillus-veneris L.

Rizomlu otsu çok yıllık bitkiler. Rizomun dış yüzeyi yoğun kahverengi pullarla kaplı. Yapraklar 10-40 cm. yapraklar sapları parlak siyah renkli. Spor keseleri yaprakların uç kısımlarında bulunur (Davis 1965). Dört yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Bitki ağrı kesici özelliğe sahiptir (Haider 2011). Yapılan diğer bir çalışmada böbreklerde taş oluşumunu azaltıcı etkiye sahip olduğu belirlenmiştir (Ahmed ve ark. 2013).

Erguvan - Cercis siliquastrum L. subsp. hebecarpa

10 metreye kadar boylanabilen, kışın yaprak döken, çalı veya ağaç formunda bir bitkidir. Yapraklar basit, dairemsi 7-12 cm kadardır. Dip kısmı kalp şeklinde, ucu yuvarlak, kenarlar tamdır. Gençken kırmızımsı-mor daha sonra mavi-yeşile döner. Çiçekler 1,5-2 cm uzunluğunda kırmızı-mor 3-6 tanesi birarada bulunur. Uzun saplı olan çiçekler

3-8 çiçekli salkım kuruluşunda ve erguvan kırmızısı rengi ile çok dekoratiftir. Meyve legümen (fasulye biçiminde) olup, 7-10 cm uzunluğundadır (Davis 1969). Kızıldağ Kisecik civarında yayılış gösterir.

Bitkinin yapraklarında bulunan bazı bileşiklerin kuvvetli bir sıtma önleyici olduğu tespit edilmiştir (Kaiser ve ark. 2007).

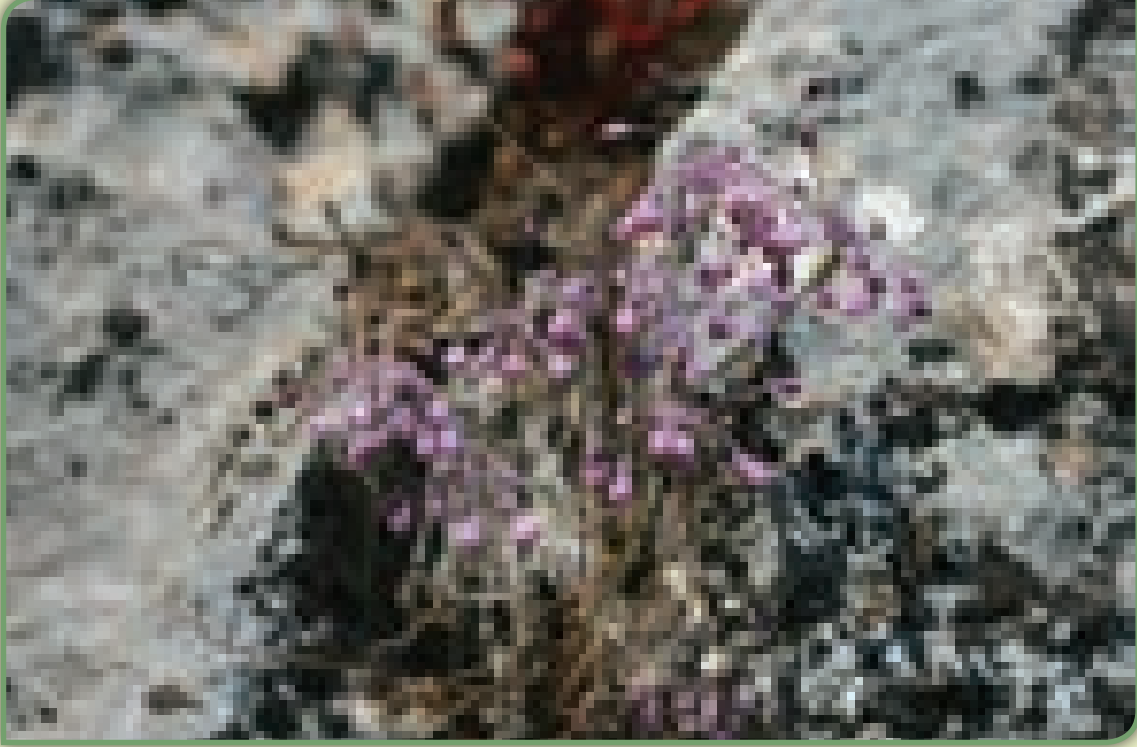
Foto: Dr. Harald Kehl.

Erik - Prunus domestica L.

12 m kadar boylanabilen ağaç formundaki bitkiler. Bitki dikensiz veya hafif dikenli. Yapraklar eliptik oblong, tüylü veya tüysüz. Beyaz renkli çiçeklerin 2-4 tanesi bir araya gelerek küme oluşturur. Meyveler yeşilimsi, sarı veya koyu mavi. Çiçeklenme

Mart-Nisan ayları arası (Davis 1972). Dört Yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Bitkinin *Helicobacter pylori*'nin sebep olduğu mide rahatsızlıklarının tedavisinde etkili olduğu tespit edilmiştir (Zaidi ve ark. 2012).

Ermeni Soğanı - Allium armenum Boiss & Kotschy

Soğanlı çok yıllık bitkiler. Soğanlar 0.8-1 cm, dış kabuklar grimsi-siyah, zarımsı. Gövdeler silindirik 8-21 cm. Yapraklar 1-3 adet, ipliksi 1 mm.

Çiçekler birkaç adet, mor, morumsu pembe renkli. Çiçeklenme Haziran – Ağustos ayı (Davis 1984). Dazdağı'nda yayılış gösterir.

Eşek Dikeni - Centaurea arifolia Boiss.

İki veya çok yıllık, 1-2 m boylanabilen bitkiler. Çiçek kümeleri yapraksız uzun saplar üzerinde. Yapraklar ince, kuruyunca kağıdımsı. Taban ve alt gövde yaprakları uzun saplı, kalpsi tabanlı. Kapitula 30-35 x 25-35 mm. Fillariler koyu kahverengi. Çiçekler bordo-kırmızımsı. Çiçeklenme Haziran. Ormanlarda 600 m'ye kadar olan yüksekliklerde, Kızıldağ'da yayılış gösterir (Davis 1975).

Centaurea türlerinin çiçekli kafaları ateş düşürücü, idrar söktürücü, antimikrobiyal, safra söktürücü özelliklere sahiptir (Sarker ve ark. 2001). Bunun yanında ishal kesici, kuvvet verici, iştah açıcı ve göğüs yumuşatıcı etkilere sahiptir. Haricen saç kepeklenmesine karşı kullanılır (Baytop 1999).

Eşek Kafesotu - Symphytum orientale L.

Kısa tüylü, 70 cm kadar boyolanabilen çok yıllık bitkiler. Yapraklar ovat-oblong şekilli, tabanı yarı kalpsi, alt yapraklar saplı, en üst yapraklar sapsız.

Çiçekler salkım şeklinde 20 kadar, beyaz çiçekli. Çiçeklenme Nisan – Haziran aylarında olur (Davis 1977).

Eşek Susamı - Ornithogalum pyrenaicum L.

100 cm kadar boylanabilen soğanlı çok yıllık bitkiler. Yapraklar birkaç adet, çiçek akseninden daha kısa, şeritsi, 2-5 mm. Çiçek eksenini silindirik, 7-17 cm,

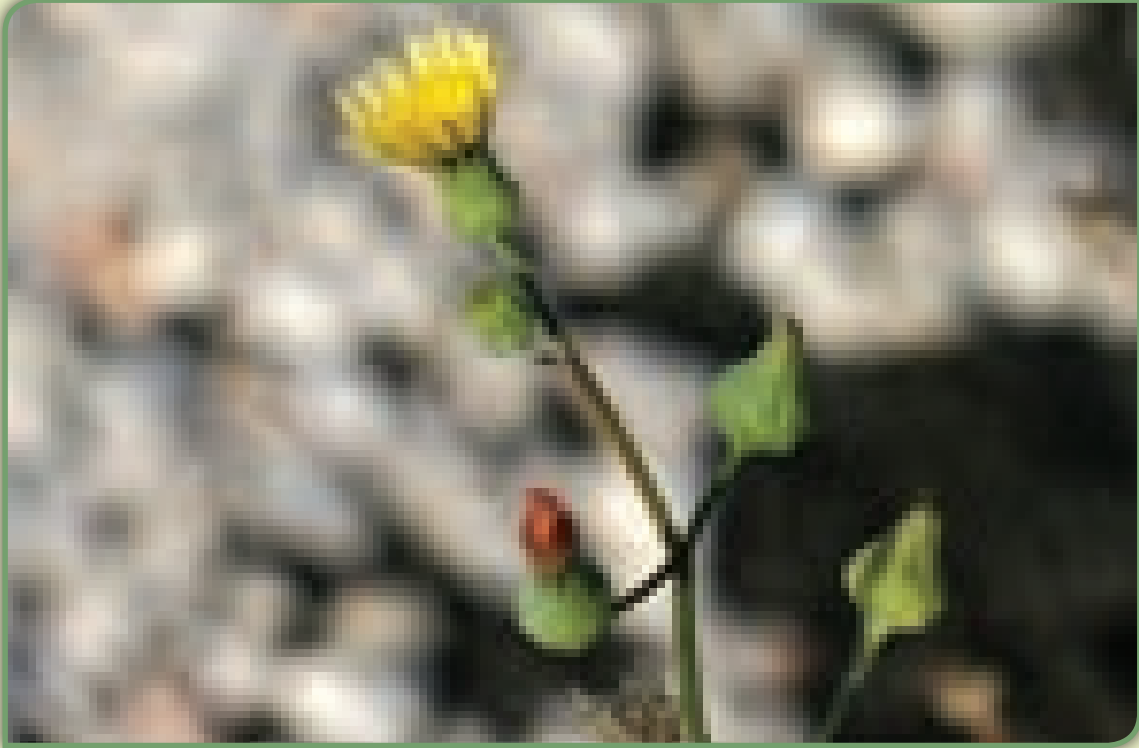
25-40 çiçekli. Çiçekler 7-8 mm, iç kısımları parlak sarı, dışı yeşilimsi. Çiçeklenme Mayıs – Haziran ayı (Davis 1984). Alan yaylası civarında yayılış gösterir.

Eşek Turpu - Raphanus raphanistrum L.

50 cm kadar boylanabilen tabana yakın bölgeden dallanan, dik sürgünlü, tüylü tek yıllık bitkiler. Taban yapraklar saplı, lirat şekilli. En üst gövde yaprakları sapsız. Çiçek eksenine meyvede uzar. Çiçekler sarı. Çiçeklenme Mart-Mayıs aylarında olur (Davis 1965). Amik ovasında yayılış gösterir.

Bitkinin kökü ve yaprakları hardal esansı taşır. Bitki iştah açıcı, idrar arttırıcı ve balgam söktürücü etkilere sahiptir (Baytop 1999). Tohumlarından elde edilen yağ biyodizel yapımında kullanılır.

Eşek Marulu - Sonchus oleraceus L.

Bir veya iki yıllık, 150 cm kadar boylanabilen otsu bitkiler. Gövdeler üst kısımlarda salğı tüylü. Alt yapraklar ovat, obovat şekilli, kenarları düz ve uç kısımları loblu. Gövde yaprakları oblong pinnat parçalı. Çiçekler sarı renkli. Çiçeklenme Mart-Mayıs ayları arasında (Davis 1975). Amik ovasında yayılış gösterir.

Yapılan deneysel çalışmalarda bitkinin antioksidan ve antidiabetik etkilere sahip olduğu gösterilmiştir (Teugwa ve ark. 2013). Yaprakları sür arttırıcı, kuvvet verici, idrar arttırıcı ve ateş düşürücü özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Fare Kulağı - Anagallis foemina Miller

Çoğunlukla yatık gövdelere sahip 5-30 cm'ye kadar boylanabilen tek yıllık otsu bir bitkidir. Genellikle mavi renkli çiçek açar. Çiçeklenme Haziran-Ekim arasındır. Kuru kireçtaşı sahalar, tarım sahaları ve çalılıklarda 1-1250 m'ler arasında yayılış gösterir (Davis 1978). Belen civarında yayılış gösterir.

Bitkinin toprak üstü kısımları ezilerek insanlarda ve veterinerlikte yara iyi edici olarak kullanılır

(Lopez ve ark. 2011). İştahsızlığı giderir. İdrara çıkmayı kolaylaştırır. Bağırsakları temizlemeye yardımcı olur. Kronik kabızlığa iyi gelir. Mideyi kuvvetlendirir. Kesinlikle bir doktora danışarak kullanılmalıdır. Fazla alınan dozları zararlıdır. Çiçekli dallar balgam söktürücü ve idrar artırıcı özelliğe sahiptir (Baytop 1999).

Feza Çiçeği - Siebera pungens (Lam.) J. Gay

25 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler.
Yapraklar 15-40 mm, eliptik ters lanseolat şekilli.
Kapitula 30-35 mm, uzun fillariler dikensi,

morumsu renkli. Çiçeklenme Haziran – Eylül aylarında olur (Davis 1975). Erzin civarında yayılış gösterir.

Fıskiye Otu - Pennisetum orientale L.C.M. Richard

100 cm kadar boylanabilen rizomlu çok yıllık bitkiler. Gövdeler basit veya alt kısımlardan dallanmış, tüysüz. Yaprak kınları tüysüz veya

kenarları tüylü. Başaklar 1-6 grup oluşturur. Çiçeklenme Mayıs – Temmuz aylarında olur (Davis 1985).

Fiy - Ucia sativa L.

80 cm kadar boylanabilen, tüylü veya tüysüz otsu bitkiler. Gövdeler dik veya tırmanıcı. Yapraklar 4-8 yaprakçıktan meydana gelir. Yaprakçıklar linear veya lanseolat şekilli, kenarları düz nadiren derin dişli. Çiçekler yaprak koltuklarında 1-2 adet, 14-27 mm, parlak pembe nadiren beyaz. Çiçeklenme Mart-Mayıs aylarında olur (Davis 1970). Samandağ çevresinde yayılış gösterir.

Tohumlarının uzun zaman ve çok miktarda yenmesi insanlarda lathyrimus ve fabismus denilen hastalıkları meydana getirir. Bu şekilde zehirlenmelerde sinir sistemi bozuklukları buna bağlı olarak adele zayıflığı ve felçler meydana gelir (Baytop 1999).

Fiyotu - Vicia villosa Roth subsp. villosa

Bir veya iki yıllık sarılıcı otsu bitkiler. Gövdeler tüylü veya tüysüz. Yaprakçıklar pinnat parçalı, 4-10 çift yaprakçıktan oluşur. Yaprakçıklar oblong ovat şekilli. Yapraklardaki tendriller dallanmış. Çiçekleri taşıyan eksen yapraklar kadar veya daha kısa, 3-40 çiçekli. Çiçekler avi-mor, 12-22 mm. Çiçeklenme Mart-Temmuz ayları arasında (Davis 1970). Karaçay vadisinde yayılış gösterir.

Bazı Vicia türleri yanık tedavisinde ve basura karşı kullanılmaktadır (Benitez ve ark. 2010). Lathyrus türlerinde olduğu gibi tohumlarının uzun zaman ve çok miktarda yenmesi insanlarda lathyrismus ve fabismus denilen hastalıkları meydana getirir. Bu şekilde zehirlenmelerde sinir sistemi bozuklukları buna bağlı olarak adele zayıflığı ve felçler meydana gelir (Baytop 1999).

Fukara Otu - Kickxia spuria (L.) Dumort subsp. integrifolia

Uzun yumuşak sık salgı tüylü tek yıllık bitkilerdir. Gövdeleri silindir, esnek, dağınık dallanmıştır. Yapraklar yuvarlak genişçe yumurtamsıya kadar, tabanları kalpsi veya kesik uçlu, yaprak uçları yuvarlak veya kör uçlu, genellikle sivri uçludur, yaprak sapı çok kısadır. Çiçek sapı genellikle baştan başa yumuşak seyrek tüylüdür ve taşıyıcı yaprağın 1-2 katı kadardır. Çanak yaprak lobları çiçekte yumurtamsı, kenarlıksız, meyvede kapsülü gizleyen

biçimde ve kalbimsidir. Taç yapraklar sarıdır ve üst dudak koyu mordur. Mahmuz kıvrımlı veya düzdür. Kapsül 3 mm, tohumlar 1 mm ve buruşuk-keseciklidir. Haziran – Eylül arasında çiçeklenir. Deniz seviyesinden 1350 m'ye kadar, dere yataklarında, işlenmemiş tarlalarda, tarla kenarlarında, yol kenarlarında, Kırıkhan civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Funda - Erica manipuliiflora Salisb.

4 m kadar boylanabilen çalı ya da ender olarak ağaçlık halinde odunsu bitkilerdir. Yapraklar halkasal olarak dizilir. 3.2-7 x 0.4-0.8 mm. Çiçekler salkım şeklinde. Çanak yapraklar 1.3 mm. Taç yapraklar 9 mm, çanak şeklinde, pembe veya beyaz. Makiliklerde, çam ormanı açıklıklarında ve serpantin topraklarda 1-1530 m'ler arasında yayılış gösterir. Çiçeklenme Mayıs-Kasım (Davis 1977). Karaçay vadisinde yayılış gösterir.

Çiçekli dal uçlarından elde edilen %5'lik infüzyon idraryolları taşlarını düşürmek amacıyla kullanılan bazı ilaçların bileşiminde yer almaktadır (Baytop 1999). Bitkinin antiromatizmal idrar yolları enfeksiyonu ve idrar arttırıcı özellikleri bilinmektedir. Ayrıca yapılan çalışmalarda bitkinin ağrı kesici özelliğinin varlığı tespit edilmiştir (Akkol 2008).

Gabalak - Arctium minus (Hill) Bernh.

1 m kadar boylanabilen otsu çok yıllık bitkiler. Çiçek kümeleri gövdelerin uç kısmında yalancı şemsiye şeklinde bir yapı oluşturur. 22-35 mm eninde çiçek kümeleri meyvede açılır. Çiçekler beyazımsı (Davis 1975). Dört yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Bazı *Arctium* tohumlarından elde edilen bileşiklerin pankreas kanserine karşı etkili olduğu tespit edilmiştir (Tezuka ve ark. 2013). Yapılan deneysel çalışmalarda bitkinin köklerinin kronik gastrik ülserin iyileşmesinde önemli ölçüde etkili olduğu belirlenmiştir (Da Silva ve ark. 2013).

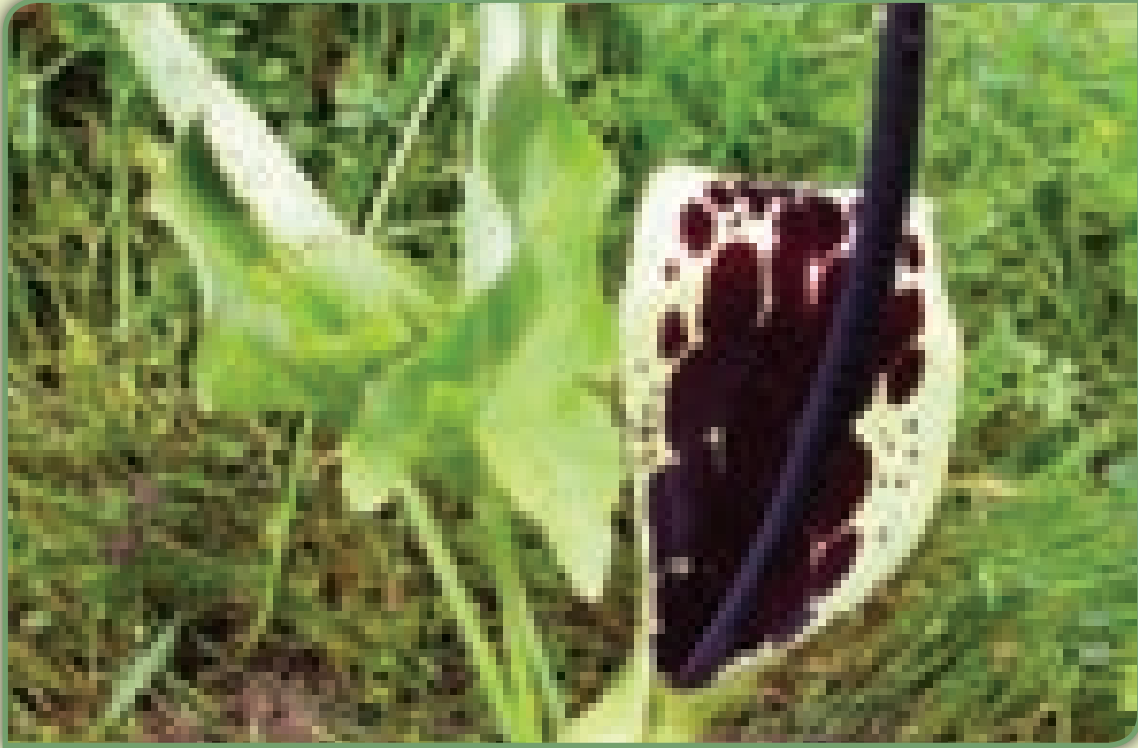

Gavur Dedengili - Verbascum meinckeanum Murb.

İki yıllık, 40-150 cm boylanan otsu bitkiler. Gövdeler kısa salgı ve uzun basit tüylü. Gövdeler genellikle dallanmış. Taban yapraklar parçalı, 5-16 x 3-13 cm. Gövde yaprakları daha küçük sapsız. Çiçekler seyrek dizilimli, çiçek durumu dallanmış. Çiçek sapları 10-40 mm. Çiçekler sarı, 25-35 mm.

Çiçeklenme Mayıs-Temmuz. Makiliklerde, Meşe ve çam ormanlarında 200-1700 m'ler arasında, Çevlik civarında yayılış gösterir (Davis 1977).

Verbascum türlerinin çiçekleri balgam söktürücü ve göğüs yumuşatıcı etkilere sahiptir (Baytop 1999).

Gavur Pancarı - Arum dioscorides Sm. var. luschnanii

Yumrulu kök yapısına sahiptir. Ok şeklindeki yaprak ayaları 20-50 cm uzunluğundaki saplar üzerinde bulunur. Yapraklar 13-33 x 9-25 cm ebatlarındadır. Çiçek taşıyan sap yaprakların boyunda veya daha kısa olabilir. Çiçek durumunu saran taşıyıcı yaprak alımlı renklere sahiptir (Davis 1984). Kırkhan civarında yayılış gösterir.

Yumru ve taze yapraklarında müsilaj, okzalit kristalleri, zambak, nişasta ve konisin bulunur. Kurutulmuş yumruları dahilen balgam sökücü ve müshil, taze yapraklar ve taze yumrular haricen çibana acı, yara iyi edici (basura karşı) ve kanı cilde toplayıcı olarak kullanılır. Yapraklarının terbiye edilerek çorbası yapılır (Baytop 1999).

Gavurbaklası - Lupinus angustifolius L.

80 cm boylanabilen, kısa basık tüylü, tek yıllık bitkiler. Yaprakçıklar 20-50 mm, yassı, şeritsi. Çiçek kurulu meyvede 10-20 cm. Çiçekler eksen üzerinde çapraz dizimli, 11-13 mm, mavi renkli. Meyve 35-60 cm tüylü. Çiçeklenme Mart-Mayıs ayları arasında olur (Davis 1970). Serinyol civarında yayılış gösterir.

Lupinus türleri idrar arttırıcı, kurt düşürücü ve kuvvet verici etkilere sahiptir. Acı lezzetli ve zehirli olan alkaloidlerden kurtulmak için tohumlar kaynar suda haşlanır, kabuğu soyulduktan sonra yenir (Baytop 1999).

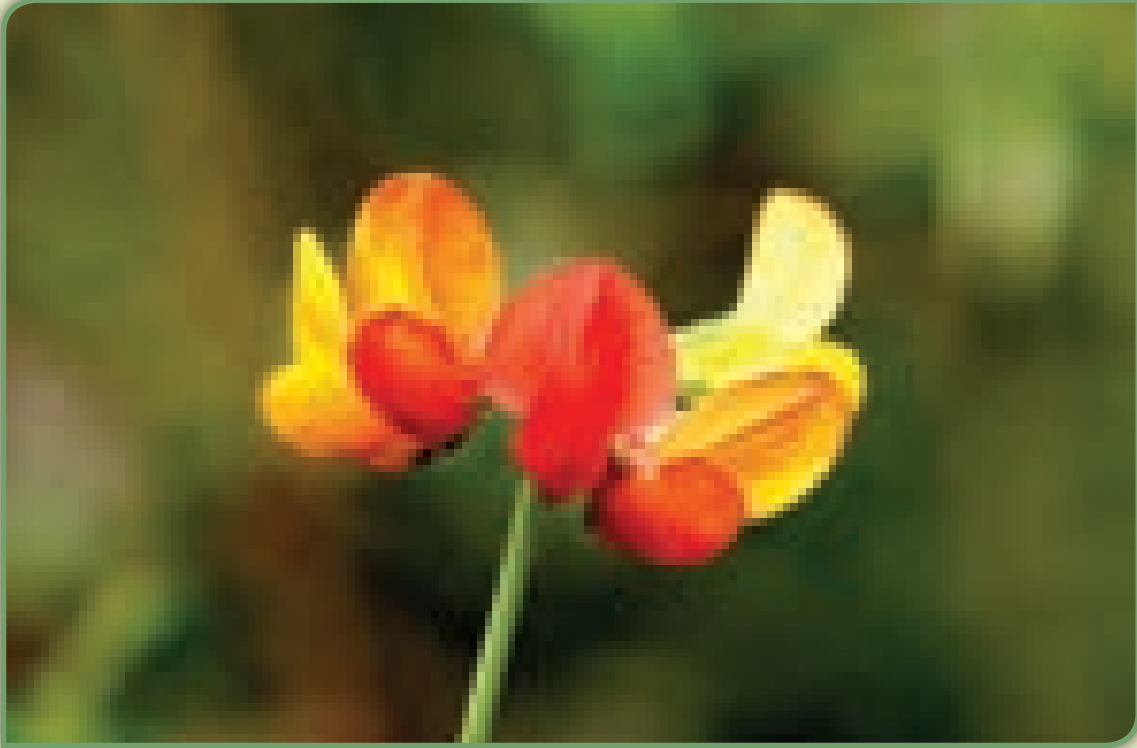

Gavurbaşı - Muscari neglectum Guss.

Soğanlı çok yıllık bitkiler. Yapraklar 3-6 adet, linear-lanseolat, 6-40 x 2-8 mm. Çiçekleri taşıyan sap 4-30 cm, genellikle yaprakların boyuna eşit. Çiçekler yoğun, 1-4 cm. Çiçek sapları çiçeklerden kısa. Çiçekler 3.5-7.5 x 1.5-3.5 mm, siyahımsı mavi, uçtaki loblar beyaz, kıvrık. Çiçeklenme Mart-

Mayıs. Çam ormanlarında, çalıklılarda, kiraçtaşı kayalıklarda, 1-2300 m'ler arasında, Belen civarında yayılış gösterir (Davis 1984).

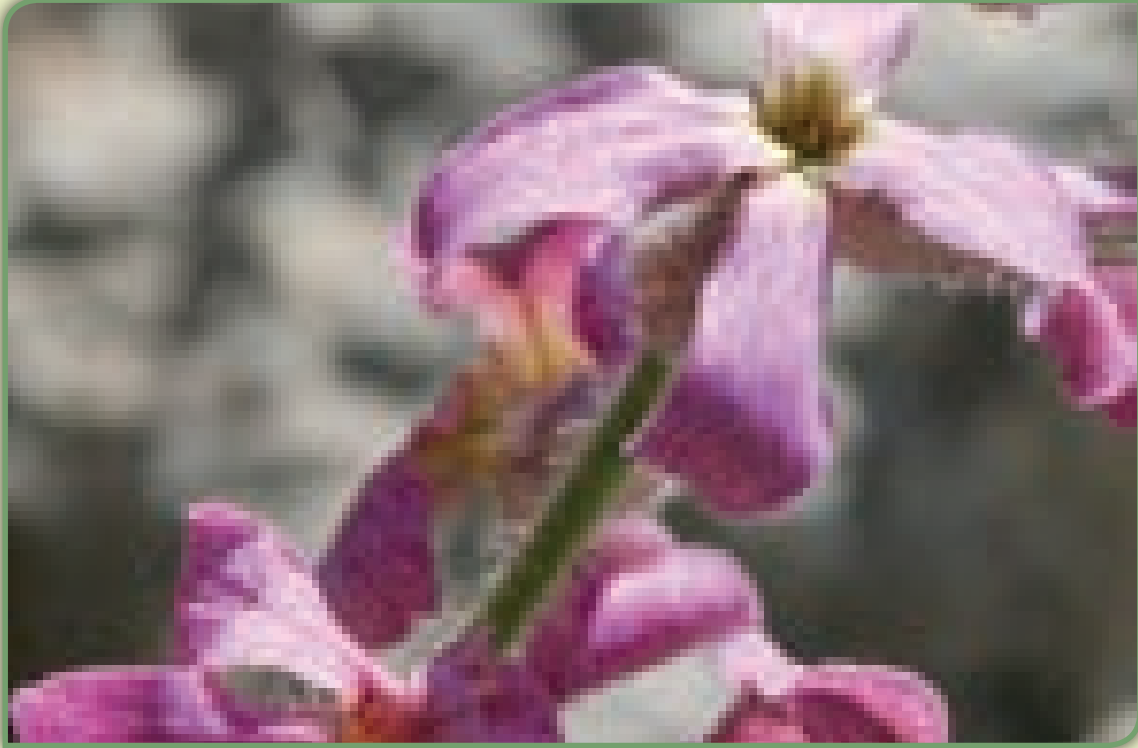
Yumrular midevi ve balgam söktürücü, idrar artırıcıdır (Baytop 1999).

Gazal Boynuzu - Lotus corniculatus L. var. corniculatus

50 cm kadar boylanabilen tüylü veya tüsüz çok yıllık bitkiler. Gövdeler sürünücü veya dik. Yaprakçıklar lanseolat, ters ovat şekilli. Çiçekler semsiye formunda 1-7 adet, brakteler genellikle

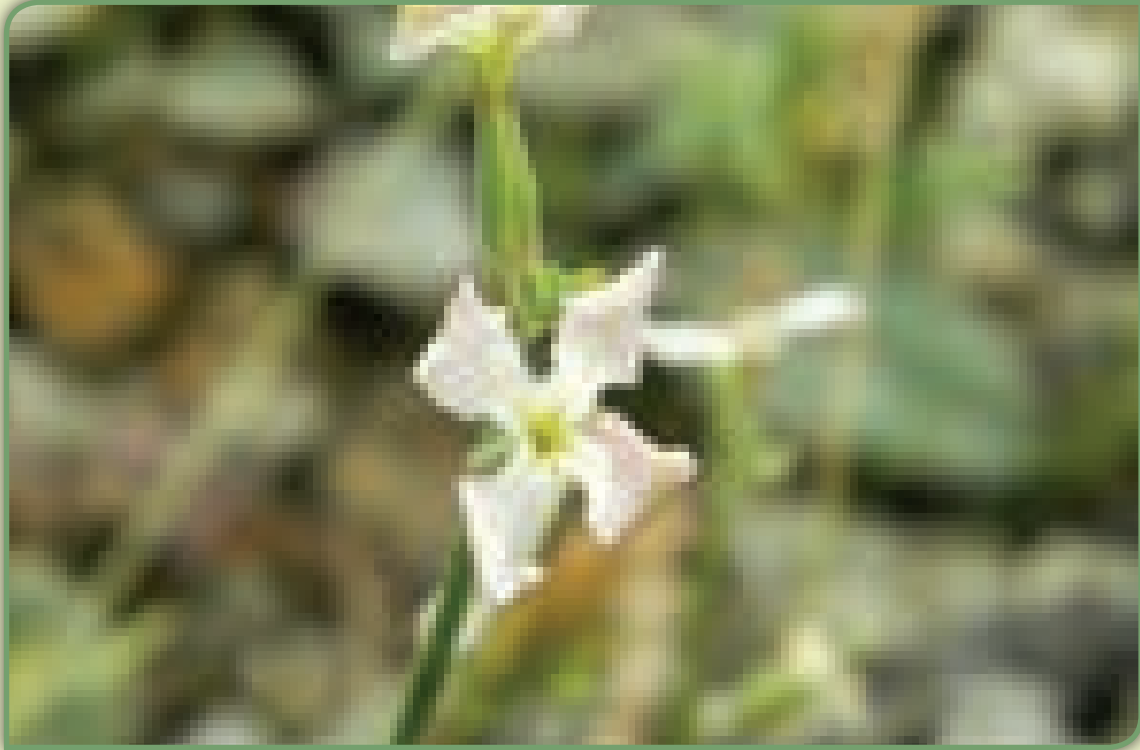
3 adet. Çiçekler 9-13 mm, sarı renkli, bazen kırmızımsı. Çiçeklenme Mayıs- Ağustos aylarında olur (Davis 1970). Arszu civarında yayılış gösterir.

Gece Menekşesi - Hesperis bicuspitate (Willd) Poiret

35 cm kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler. Gövdeler, kısa yıldızsı ve salgı tüylü. Alt yapraklar ters ovat şekilli, kenarları dişli veya pinnatifit. Gövde yaprakları sapsız, yarı gövdeyi sarar. Çanak

yapraklar 7-10 mm. Taç yapraklar beyazımsı leylak, koyu menekşe renkli. Çiçeklenme Mayıs-Temmuz aylarında olur (Davis 1965). Akra dağında yayılış gösterir.

Gecegündüz - Matthiola longipetala (Vent) DC. subsp. bicornis

50 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Gövdeler basit veya üst kısımda dallanmış. Alt yapraklar dişli, pinnatifit. Çiçekler beyazımsı veya

sarı renkli. Çiçeklenme Haziran ayı (Davis 1965). Akbez civarında yayılış gösterir.

Geliç - Sorghum halepense (L.) Pers.

150 cm kadar boylanabilen, rizumlu çok yıllık bitkiler. Yapraklar linear 16-46 cm. Çiçek ekseni 7-30 cm, çiçekler başak şeklinde. Sapsız başaklar

kılçıklı. Çiçeklenme Mayıs – Aralık aylarında olur (Davis 1985). Amik ovasında yayılış gösterir.

Gelincik - Papaver rhoeas L.

90 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Yapraklar değişken genellikle pinnatifit şekilli. Segmentler dişli. Uç segment yan segmentlerden daha uzun. Çiçek sapları yaygın veya basık tüylü.

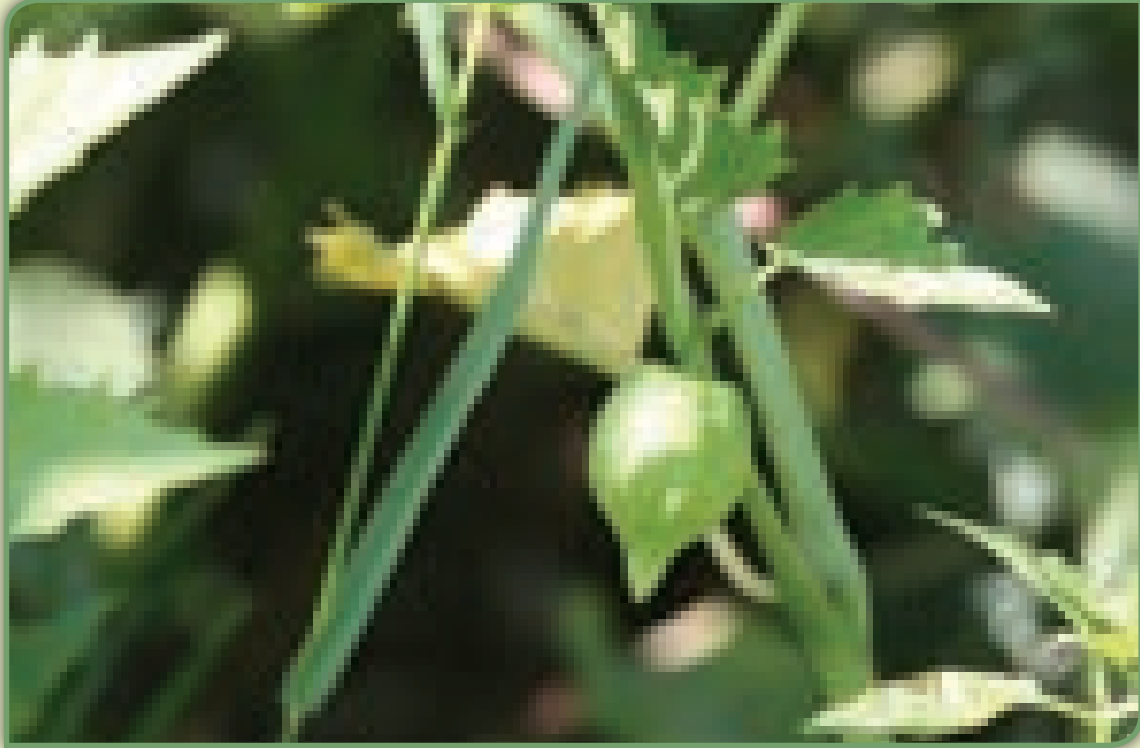
Çiçekler kırmızı nadiren beyaz, tabanda siyah lekeli veya değil. Çiçeklenme Mart – Ağustos aylarında olur (Davis 1965). Amik ovasında yaygın olarak gözlenir.

Gelin Döndüren - Crupina crupinastrum (Moris) Vis.

19-80 cm boyunda dik gövdeli, çek durumu hariç dallanma göstermeyen bitkiler. Yapraklar pinnat parçalı, parçalar belirgin şekilde dişli. Çiçekler pembe ve kırmızı. Çiçeklenme Nisan-Haziran. 1000-1400 m'ler arasında kayalıklarda, stepde, tarla kenarlarında ve kızılçam ormanı açıklıklarında, Arsuz civarında yayılış gösterir (Davis 1975).

Bitkiden elde edilen özütün *Fusarium oxysporum* ve *Cochliobolus sativus* mantarlarının gelişimini kısmen durdurduğu tespit edilmiştir (Bahraminejad ve ark. 2011).

Gelin Feneri - Physalis alkekengi L.

Bu tür 30-60 cm boylanabilen, genellikle tüysüz çok yıllık otsu bir bitkidir. Çiçekler beyaz, meyva portakal renkli ve çok tohumludur (Davis 1978). Kırıkhan civarında yayılış gösterir.

Meyvaları acı maddeler, organik asitler, tanen ve müsilaj taşır. Bitki idrar arttırıcı, ateş düşürücü ve

yatıştırıcı özellik gösterir (Baytop 1999). Bitkinin insanlarda fibrokarsom hücrelerin çoğalmasını engelleyici etkilere sahip olduğu belirlenmiştir (He ve ark. 2013). Yapılan diğer bir çalışmada bitkinin antimikrobiyal ve antioksidan etkiye sahip olduğu belirtilmektedir (Helvacı ve ark. 2010).

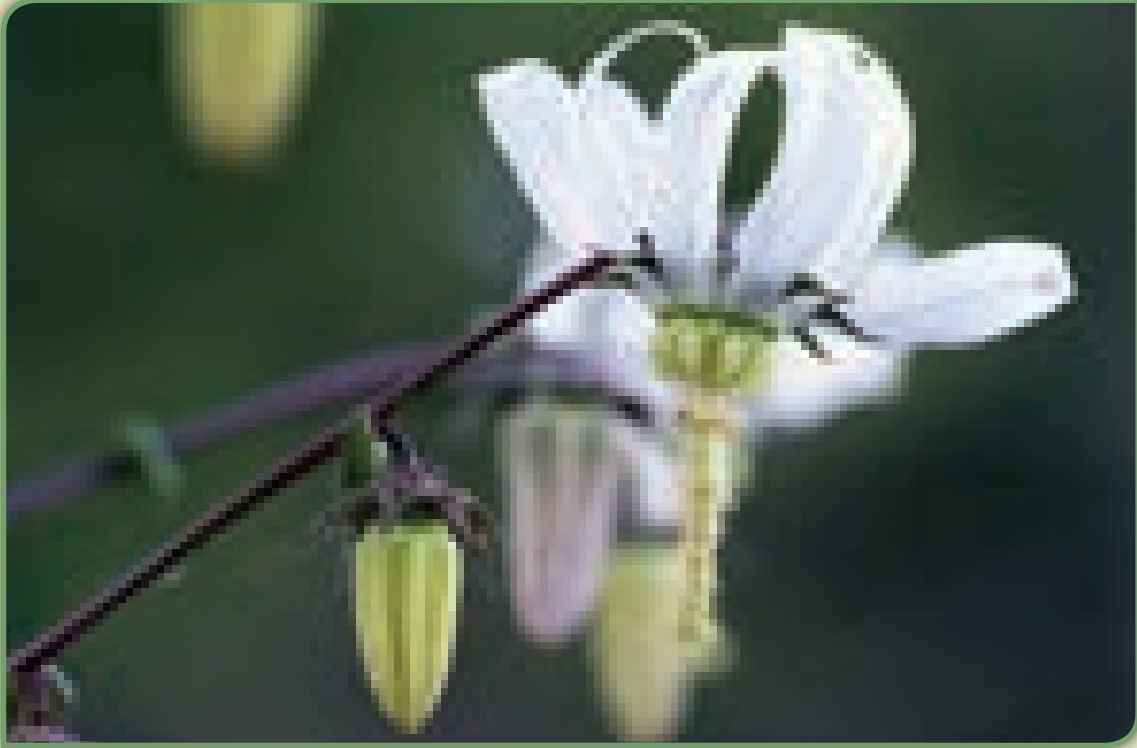

Gelin Tacı - Centaurea lycopifolia Bois et Kotschy.

İki veya çok yıllık, 65-80 cm uzunluğunda dik gövdeli bitkiler. Gövdeler sadece üst kısımlarda dallanmış, 2-8 kapitulalı. Yapraklar kuruduğunda, kağıdimsı, alt yüzeyi seyrek tüylü, üst yüzeyi ince keçemsi, kenarları düz veya dişli. Taban yapraklar oblong-kalpsi, saplı. Involokrum 27-35x25-30 mm, küremsi. Çiçekler mor. Çiçeklenme Haziran-Temmuz. Çam ormanlarında, makilik kenarlarında

900-1300 m'ler arasında, Belen civarında yayılış gösterir (Davis 1975).

Centaurea türlerinin çiçekli kafaları ateş düşürücü, idrar söktürücü, antimikrobiyal, safra söktürücü özelliklere sahiptir (Sarker ve ark. 2001). Bunun yanında ishal kesici, kuvvet verici, iştah açıcı ve göğüs yumuşatıcı etkilere sahiptir. Haricen saç kepeklenmesine karşı kullanılır (Baytop 1999).

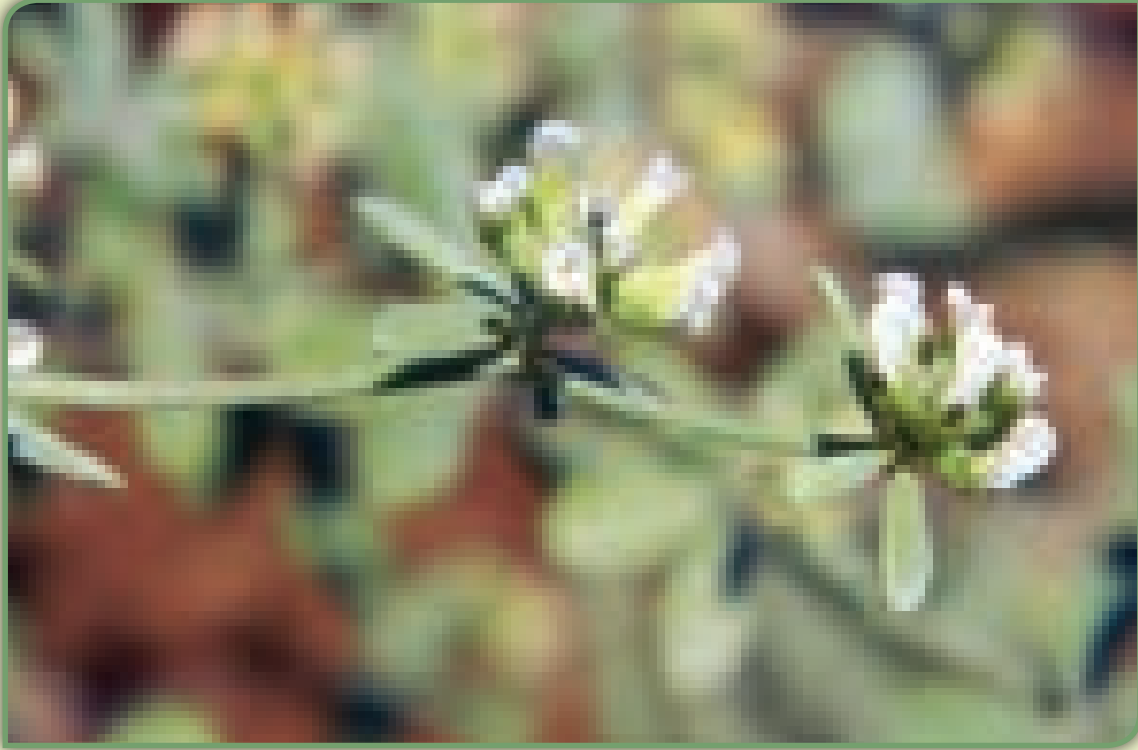

Gercimek - Michauxia campanuloides L'Hér. ex Ait.

Bitki 100-150 cm uzunluğunda, dik gövdeli, uç kısmında dallanmış, basık kaba tüylü, nadiren de tüysüzdür. Taban yaprakları ve alt gövde yaprakları her iki yüzeyde kaba tüylü, uzun saplı; saplar kanatlı, yapraklar pinnat parçalıdır. Çiçekler 2-4 cm saplı, beyaz petaller geriye dönüktür. Çiçeklenme Mayıs-Ağustos aylarında gerçekleşir. Bitki, taşlıklarda ve kuru açıklıklarda 10-1700

m'ler arasında, Iskenderun civarında yayılış gösterir (Davis 1977).

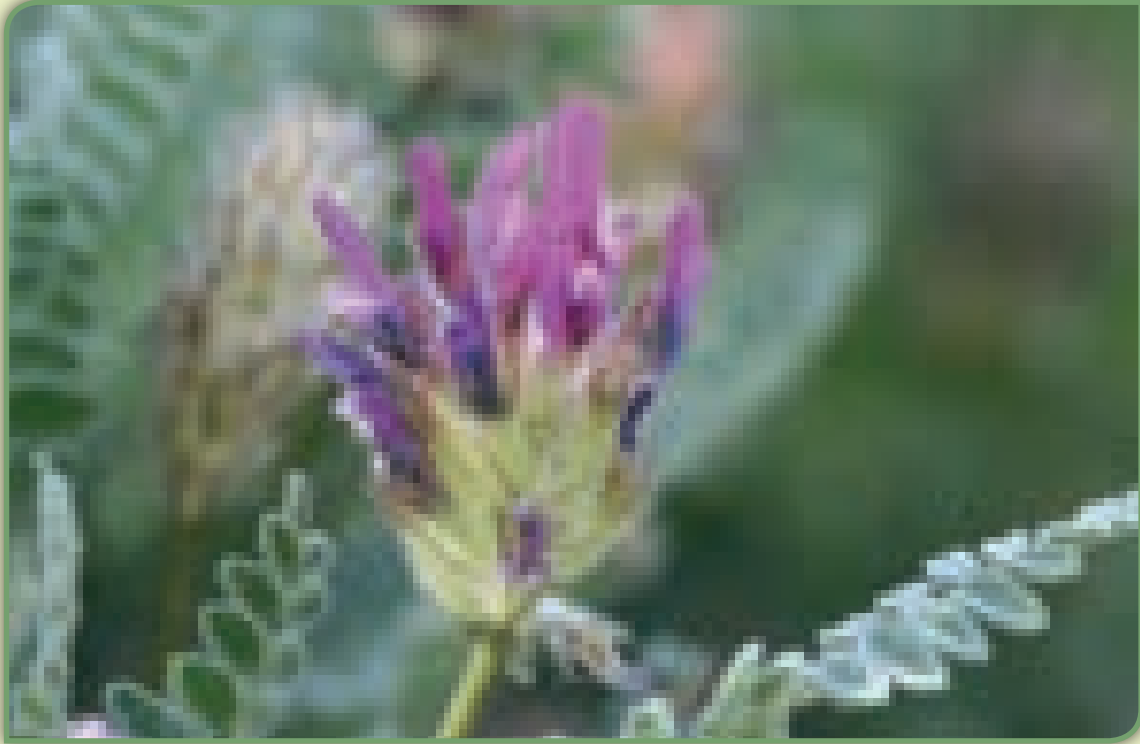
Bitkinin toprak üstü özütü yara iyi edici ve ağrı kesici özelliklere sahiptir. Ayrıca bitkinin antioksidan etkiye sahip olduğu da bilinmektedir. Bitkinin toprak üstü kısmı mantar hastalıklarına karşı kullanılır (Hürkul ve Güvenç 2011).

Gernevük - Dorycnium amani Zohary

Tabanda odunsu çok yıllık bitkiler. Gövdeler 25-45 cm, basık tüylü. Yaprakçık kümesi kısa saplı. Yaprakçıklar 10-18 x 5-10 mm, yoğun basık tüylü. Çiçek durumu 5-10 çiçekli. Çiçek kümesi kısa saplı veya sapsız. Çiçekler beyaz, 4 mm. Çiçeklenme Haziran-Temmuz (Davis 1970). Kızıldağ'da yayılış gösterir.

Dorycnium türlerinin meyvelerinin içerdikleri proantosiyanidin nedeni ile koyunların sindirim sistemlerinde yaşayan parazitler üzerine etkili olduğu tespit edilmiştir (Sivakumaran ve ark. 2004).

Geven - Astragalus cretaceus Boiss & Kotschy

Tabanda odunsu, gövdesiz çok yıllık bitkiler. Yapraklar 5-14 cm, yaprakçıklar 5-10 mm, oblong şekilli, basık, basit tüylü, 15-35 çift yaprakçıklı. Kulakçıklar yaklaşık 10 mm. Çiçekleri taşıyan sap 8-15 cm. çiçek kümesi ovoid, 15-25 çiçekli. Çanak

yapraklar tüpsü, 12-14 mm, taç yapraklar kırmızı veya mor renkli. Çiçeklenme Mayıs – Temmuz aylarında olur (Davis 1970). Belen'in üst tarafında yayılış gösterir.

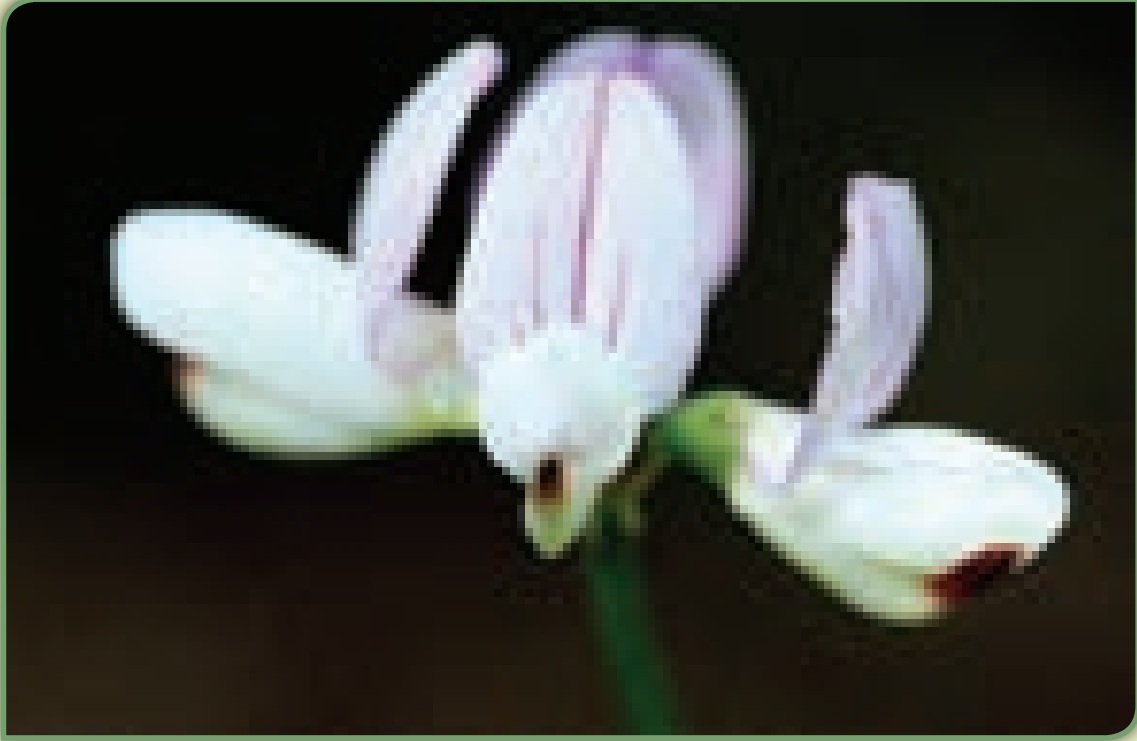

Geven - Astragalus plumosus var. akardaghicus (Eig) D.F. Chamb. & U.A. Matthews

Çok yıllık, 10-15 cm boyunda, çalimsı bitkilerdir. Yapraklar 3-6 çift, 5-8 mm, dar eliptik şekilli, yoğun tüylü yaprakçıktan oluşur. Çiçekler sapsız, herbir yaprak koltuklarında 1-2 çift şeklinde bulunur. Çiçek kümesi küremsi, 2-3 cm çapında, 5-20 çiçeklidir. Çanak yapraklar 10-22 mm, basit uzun tüylü, taç yapraklar pembe veya menekşe renktedir. Çiçeklenme Haziran-Ağustos arasındadır. Çam ormanlarında ve bozkırlarda 290-2800 m'ler

arasında, Dört Yol civarında yayılış gösterir (Davis 1970).

Bazı geven (*Astragalus*) köklerinden kitre zamkı adı verilen bir madde elde edilir. Bileşimi polisakkarit karışımıdır. Kitre zamkı mukoza zarı üzerinde koruyucu etkisi vardır. Bu nedenle boğaz hastalıkları ve iltihaplarında bir parça zamk ağza alınarak emilir (Baytop 1999).

Gevrecik - Coronilla cretica L.

70 cm kadar boylanan tek yıllık bitkiler. Yapraklar 3-8 çift, kuneat yaprakçıktan oluşur. Çiçekler 3-4 çiçekli, şemsiye formunda. Çiçekler 4-7 mm,

pembe veya beyaz. Meyve 3-8 cm. Çiçeklenme Nisan – Haziran aylarında olur (Davis 1970). Antakya çevresinde yayılış gösterir.

Gevşek Luzul - Luzula forsteri (Sm.) DC.

Stolonlu çok yıllık bitkiler. Gövdeler 15-30 cm, gövde yaprakları 2-3 adet. Yapraklar 1.5-4 mm, tabanı ve kenarları tüylü. Çiçek durumu seyrek çiçekli. Çiçekler dalların ucunda tek olarak bulunur.

Çiçeklenme Mayıs – Temmuz aylarında olur (Davis 1985). Samandağ Karaçay vadisinde yayılış gösterir.

Geyik Borcağı - Genista lydia Boiss.

Çalimsı çok yıllık bir bitkidir. Yapraklar basit yapılıdır. Çiçekler dalların ucunda toplanmıştır. Çiçekler parlak sarı renkli (Davis 1970). Kızıldağ civarında yayılış gösterir.

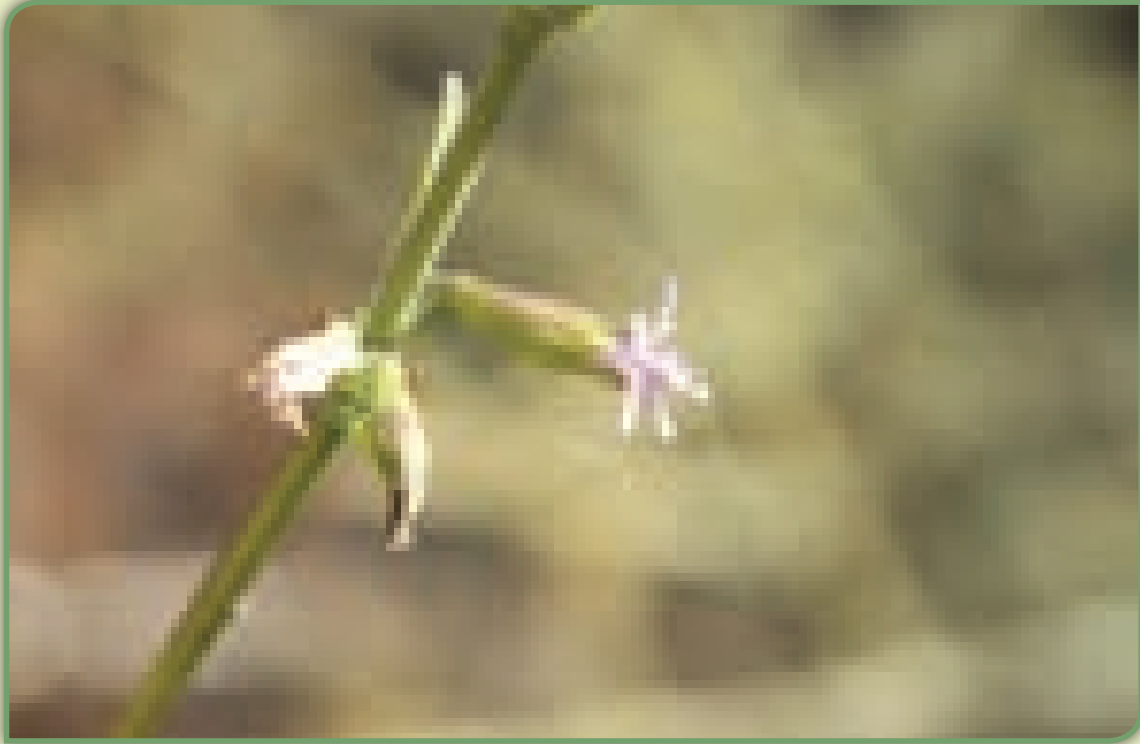
Çiçekli dallar idrar arttırıcı, terletici ve müshil olarak kullanılır. Tohumları zehirlidir (Baytop 1999).

Geyikdili - Phyllitis scolopendrium (L.) Newman

Rizomlu, otsu formdaki çok yıllık bitkiler. Yapraklar yoğunlaşmış, yaprak sapları yaprak uzunluğunun yarısından az. Bitki sporla çoğalır (Davis 1965). Dörtüol üstlerinde yayılış gösterir.

Solunum ve akciğer rahatsızlıklarında kullanılır (Pieroni ve ark. 2005). Yapraklar hafif idrar artırıcı ve kabız yapıcı özelliğe sahiptir.

Gıcı - Silene confertiflora Chowdh.

130 cm kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler. Gövdeler ve yapraklar tüylü. Gövde yaprakları eliptik veya ters ovat şekilli, saplı. Çiçekler hermafrodit, çanak yapraklar tüysüz veya damarlar

üzerinde tüylü, 5-7 mm. Taç yapraklar pembe, uçları düz. Çiçeklenme Ağustos (Davis 1967). Samandağ Karaçay vadisinde yayılış gösterir.

Gıcılavuk - Thlaspi violescens Boiss.

20 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Tek veya çok gövdeli, gövde tabanı menekşe renkli, dallanmamış. Taban yapraklar rozet oluşturur, oblong-spatulat şekilli. Gövde yaprakları ovat-

oblong şekilli, kenarları düz veya dişli, kulakçıklı. Çiçek eksenini meyvede uzar. Çiçeklenme Nisan – Mayıs aylarında olur (Davis 1965). Dört Yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Gıcırdikeni - Smilax aspera

Dikenli, sarılıcı çok yıllık bitkiler. Yapraklar kalpsi, kalın derimisi, 3-6 cm, tabanı oksu, kenarları seyrek dikenimsi. Çiçeklerin 1-6 tanesi şemsiye meydana getirir. Çiçekler sarımsı beyaz renkli. Meyveler

kırmızı veya siyah. Çiçeklenme Nisan – Haziran aylarında olur (Davis 1984). Samandağ Karaçay vadisinde gözlenir.

Gırışayak - Isatis glauca Aucher ex Boiss. subsp. exauriculata

100 cm kadar boylanabilen, üst kısımları tüsüz çok yıllık bitkiler. Yapraklar derimsi, kenarları düz, tüylü veya tüsüz. Gövde yaprakları kulakçısız veya kısa kulakçıklı. Çiçek durumu 12-30 cm. Çiçekler

3-5 mm, sarı renkli. Meyveler oblong eliptik şekilli. Çiçeklenme Nisan – Temmuz aylarında olur (Davis 1965). Belen Derebahçe’de yayılış gösterir.

Gıvışkan - Silene alba (Miller) Krause subsp. divaricata

85 cm kadar boylanabilen bir, iki veya çok yıllık bitkiler. Gövdelere geriye kıvrık tüylü, üst kısımları hafif salgı tüylü, yapışkan. Yapraklar ters lanseolat, eliptik veya ovat lanseolat şekilli. Alt yapraklar saplı,

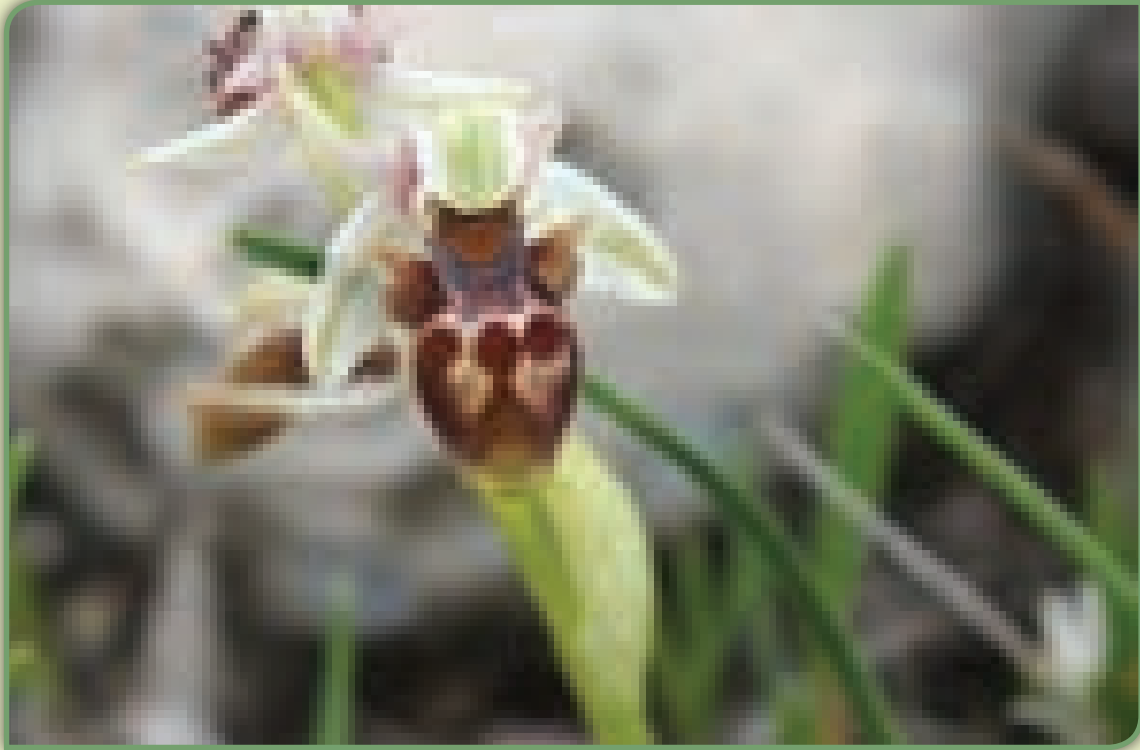
üsttekiler sapsız. Çiçek eksenini çatalı dallanmış. Çiçekler beyaz renkli. Çiçeklenme Haziran – Ağustos aylarında olur (Davis 1967). Dört yol'un üst taraflarında yayılış gösterir.

Gırışkan Otu - Silene subconica Friv.

Dik gövdeli, 10-30 cm boylanabilen tek yıllık bitkilerdir. Belirgin şekilde yapışkan-salgı tüylüdür. Yapraklar çizgisel-kılıçsı ve sivri uçludur. Çiçek durumu düzensiz şekilde çatallıdır. 1-15 çiçek taşır. Çanak yapraklar kayış gibidir. Taç yapraklar beyazdan pembeye kadardır, çentikli veya iki

dişlidir. Kapsül 8-10 mm olup çanak yapraklar içinde bulunur. Mayıs – Ağustos ayları arasında çiçeklenir. 100 – 1500 m arasında step alanlarda ve yol kenarlarında, Kırkhan civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Göbekli Salep - Ophrys umbilicata Desf. subsp. attica

Yumrulu çok yıllık bitkiler. Yapraklar oblong-lanseolat şekilli, 3-7 adet. Çiçekler başak şeklinde, 10-30 cm, 3-8 çiçekli. Brakteler lanseolat şekilli,

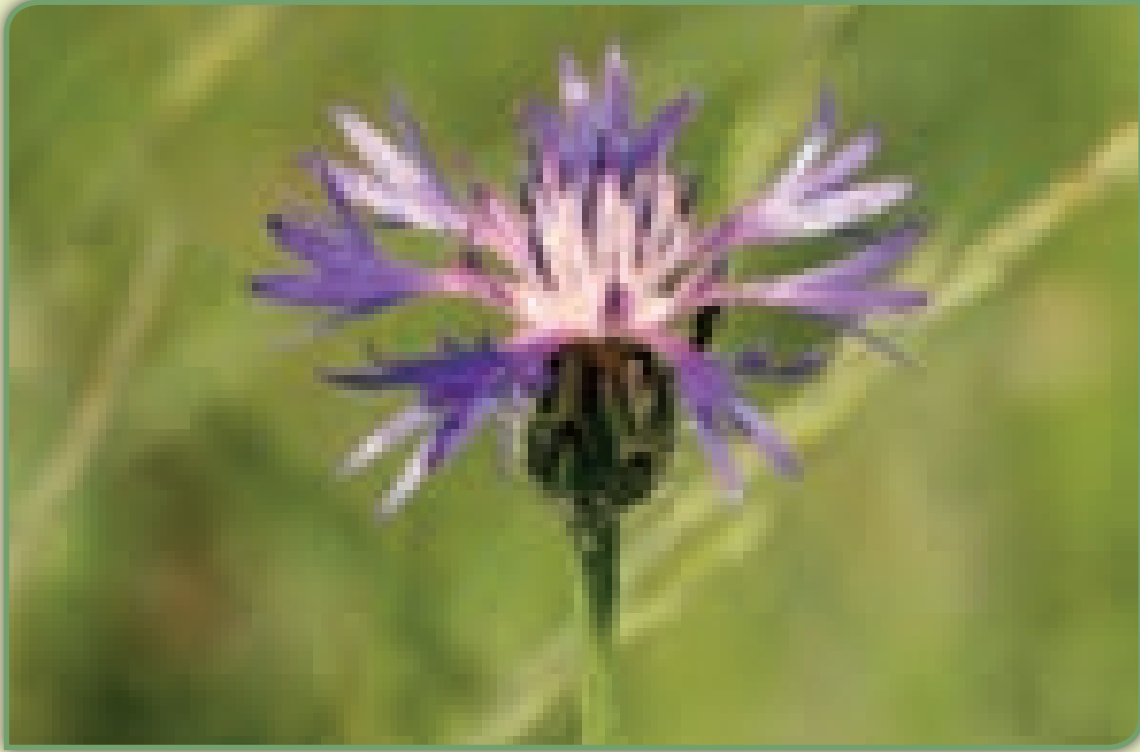
çiçeklerden uzun. Çanak yapraklar gül, gül-menekşe renkli. Çiçeklenme Nisan – Mayıs aylarında olur. Belen – Topboğazı arasında yayılış gösterir.

Göbekli Orkide - Ophrys umbilicata Desf. subsp. umbilicata

Yumrulu çok yıllık otsu bitkiler. Yapraklar tabanda rozet oluşturur. Çiçekler çiçek kurulu üzerinde sık bir şekilde dizilir, 2-8 çiçekli. Çanak yapraklar yumurta biçimli beyaz veya pembe. Taç yapraklar üçgenimsi, dudak üç loblu, desenleri yüzük formunda kahverengi-sarı renkli. Çiçeklenme Mart-Mayıs ayları arasında (Davis 1984). Topboğazi civarında yayılış gösterir.

Diğer salep yumrularıyla benzer kullanıma sahiptir. Yumrular nişasta, şekerler, azotlu maddeler ve glikomannan içerir. Cinsel arzuyu arttırıcı, kuvvet verici, çocuk ishallerini kesici özelliklere sahiptir. Ayrıca göğsü yumuşatıcı, kalbi kuvvetlendirici, basur şikayetlerini azaltıcı, adet düzenleyici ve mideyi rahatlatıcı özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Gökbaş - Centaurea depressa Bieb.

60 cm kadar boylanabilen, genellikle tabandan dallanmış, tek yıllık bitkiler. Yapraklar lanseolat şekilli, 2-3 adet yan segmentli, kenarları düz ve yoğun tüylü. Çiçek kümeleri (involokrum)

14-18 mm. Çiçekler mavi. Çiçeklenme Mayıs – Temmuz aylarında olur (Davis 1975). Erzin'nin üst taraflarında yayılış gösterir.

Gökçe Belumotu - Asperula orientalis Boiss. & Hohen.

30-40 cm kadar boylanabilen, basit veya dallanmış gövdeli tek yıllık bitkiler. Gövdeler alt kısımlarda tüylü, üstlerde tüsüz. Yapraklar 7-25 mm, obovat

şekilli, halkasal dizimli, halka sayısı 4, halkadaki yaprak sayısı 6-8. Çiçekler parlak mavi, 7-13 mm (Davis 1982). Erzin civarında yayılış gösterir.

Foto: Dr. Harald Kehl

Gökçe Otu - Brunnera orientalis (Schenk) Johnston

35 kadar boylanabilen, salgı tüylü çok yıllık bitkiler. Taban yapraklar 8-12 cm, ovat-lanseolat şekilli, 2-5 cm saplı. Gövde yaprakları 8 cm, eliptik şekilli, sapsız veya yarı saplı. Çanak yapraklar 2-4

mm, meyvede 5 mm. Çiçeklenme Nisan – Temmuz aylarında olur (Davis 1977). Belen Soğukoluk üstlerinde yayılış gösterir.

Gökkuşığı Orkidesi - Ophrys iricolor Desf.

Yumrulu çok yıllık otsu bitkiler. Yapraklar rozet şeklinde tabanda yığılmış yumurta biçimli veya mızrağımsı. Çiçek kurulu kısa ve az çiçeklidir. Çanak yapraklar yumurta formludan mızrağımsıya kadar değişken şekilli. Taç yapraklar dar mızrağımsı, kenarları hafif dalgalı, kahverengiden, kırmızımsıya kadar renkli, kenarları genellikle yeşil veya kahverenginde. Dudak büyük olup oldukça uzun uç kısmında üç loplu, orta kısmı siyahımsı menekşe

renkli. Çiçeklenme Mart-Mayıs ayları arasında olur (Davis 1984). Habibi Neccar Dağı civarında yaylış gösterir.

Salep yumruları farklı hastalıkların tedavisinde binlerce yıldır ilaç kaynağı olarak kullanılmaktadır. Tüberküloz, felç, mide rahatsızlıkları, göğüs ağrısı, artrit, gibi hastalıkların yanında sarılık, kolera, tömür ve basur tedavisinde kullanılmıştır (Hussain 2011).

Göveotu - Orobancha minor Sm.

50 cm kadar boylanabilen salgı tüylü bitkiler. Çiçekler alt kısımlarda seyrek, brakteler genellikle çiçeklere eşit uzunlukta. Çanak yapraklar yarı bölünmüş veya dişli. Taç yapraklar silindirik 10-

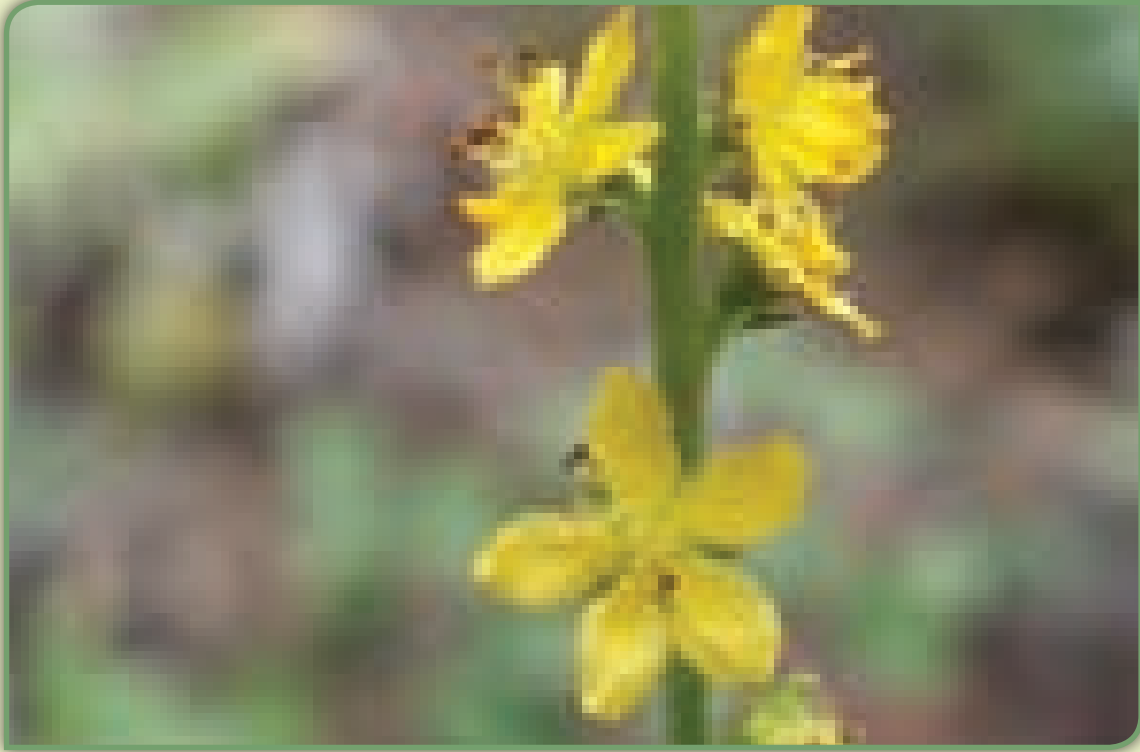
18 mm, sarımsı beyaz, tüysüz veya salgı tüylü. Çiçeklenme Nisan – Haziran aylarında olur (Davis 1982). Samandağ Batıayaz'da yayılış gösterir.

Gözmumcuğu - Veronica orientalis Miller subsp. orientalis

Tabanda odunsu, 45 cm kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler. Gövdeler tabandan dallanmış, yarıdik, yükselici, sürünücü gövdeli bitkiler. Gövdeler tüylü nadiren tüysüz. Yapraklar yarısaplı, 6-40 mm, tüylü

veya tüysüz, kenarları iç bükey, dişli. Çiçekler mavi, pembe veya beyaz. Çiçeklenme Nisan – Temmuz aylarında olur (Davis 1977). Dört yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Guatr Otu - Agrimonia eupatoria L

20-120 cm boylanabilen çok yıllık otsu bitkiler. Alt yapraklar çoğunlukla bitkinin tabanında kümeleşerek rozet meydana getirir. Yapraklar tüysü parçalı, 4-13 çift segmentten meydana gelmiştir. Çiçekler gövde üzerinde hemen hemen sapsız olarak dizilirler. Çiçekler sarı. Çiçeklenme Mayıs Eylül ayları arası (Davis 1972). Dörtüol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Bazı *Agrimonia* türlerinin menapoz dönemlerinde Östrojen eksikliğine bağlı olarak oluşan ateş basması, sinirlilik gibi rahatsızlıkların giderilmesinde etkili olduğu ortaya konmuştur (Lee ve ark. 2012). Bitki çay olarak tüketen erişkinlerde lipit metabolizmasının düzeldiği ve bitkinin antioksidan etkiye sahip olduğu tespit edilmiştir (Ivanova ve ark. 2013).

Gül Lale - Anemone coronaria

Çok yıllık toprak altı gövdelere sahip bir bitkidir. Toprak altı gövdeler yumru şeklinde. 20-30 cm kadar boylanabilir. Yapraklar üç ana lobdan oluşur, loblar parçalı. Çiçekler 3-6 cm çapında ve katmerli olabilir. Sürgün ucunda tek olarak bulunur Çiçekleri toprağın asit-baz durumuna göre kırmızı, pembe, mavi mor renkler alabilir (Davis 1965). Kırıkhan civarında yayılış gösterir.

Bitkinin yaprakları ezilerek romatizma ve siyatikte kullanılır. Açık yaralara uygulanması ve cilt üzerinde fazla bırakılması sakıncalıdır. Romatizmal hastalıklarda ağrı kesici olarak kullanılır (Gürdal ve Kültür 2013) Çiçekli dallar balgam söktürücü ve idrar arttırıcıdır (Baytop 1999). Hoş görünümünden dolayı süs bitkisi olarak çoğaltılabilir.

Gül Sığırdili - Echium glomeratum Poiret

105 cm'ye kadar boylanabilen dik gövdeli iki yıllık bitkilerdir. Taç yapraklar krem rengi veya pembe lekeli, leylak rengi çizgili veya benekli, 10-13 mm'dir. Erkek organ başçıkları mavi-gridir, boyuncuk iki parçalıdır. Mayıs – Temmuz arasında çiçeklenir. Deniz seviyesinden 600 m'ye kadar, tarlalarda, yol kenarlarında, boş arazilerde, Yayladağı civarında yaylıg gösterir (Davis 1982).

Bitkide bulunan pirolizin alkaloidleri belli bir dozun üzerinde olduğunda karaciğer için toksik etkiye sahiptir. Diğer taraftan bitki kanser hücrelerini öldürücü özelliğe sahiptir (Dreger ve ark. 2009). Çiçekleri mide ağrısı, solunum sistemi hastalıkları kas ve iskelet sistemi hastalıklarında kullanılır (Gürdal & Kültür 2013).

Gülek Çan Çiçeği - Campanula psilostachya Boiss. & Kotschy

60 cm kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler. Taban yapraklar rozet şeklinde. Gövdeler basit, nadiren dallanmış. Taban yapraklar kalpsi-ovat şekilli, kenarları dişli, özellikle damarlar üzerinde tüylü,

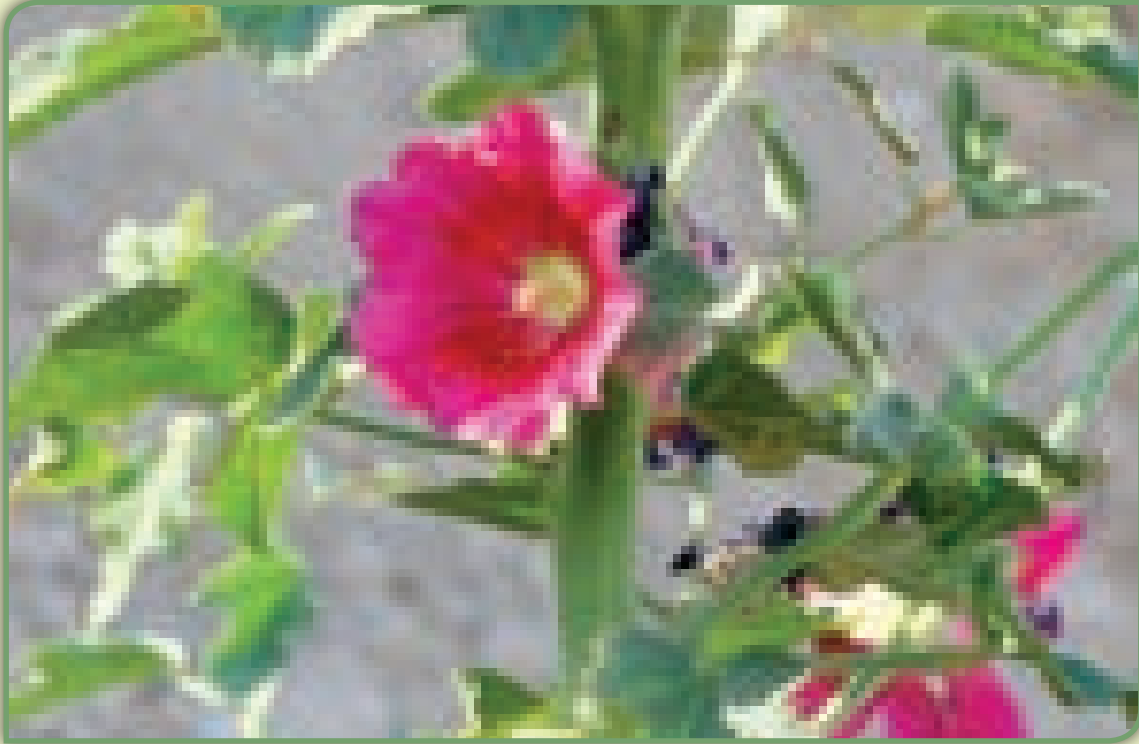
yaprak sapları 5 cm. Çiçeklerin 3-5 tanesi gövde üzerinde kümeler oluşturur. Çiçekler çan şeklinde, mavi (Davis 1977). Erzin'in üst kesimlerinde Amanos dağlarında yayılış gösterir.

Gulfatma - Alcea apterocarpa (Fenzl) Boiss.

İki metre kadar boylanabilen, yumuşak tüylü, çok yıllık otsu bir bitkidir. Yapraklar kaba lobludur. Çiçekler pembe, menekşe, beyaz veya sarı renkli. Kaliks beş parçalı ve tüylü, korolla 5 parçalı, erkek organlar çok sayıda birleşik, dişi organı sarar (Davis 1967). Samandağı civarında yayılış gösterir.

Musialaj, uçucu yağ ve sabit yağ taşır. Kökleri mide ağrılarına, çiçekleri soğuk algınlığı ve bronşite karşı, yaprakları ise adet düzensizliğine karşı kullanılır (Ezer ve Arısan 2006).

Gülhatmi - Alcea rosea L.

2-3 m kadar boylanabilen çok yıllık otsu bitkiler. Çiçekler kırmızımsı pembe. Kültür olarak Gövdeler yıldızsı tüylü. Yapraklar 3-5 loblu. Ülkemizde yetiştirilir.

Gümüş Etyaran - Paronychia argentea Lam. var. argentea

Sürünücü, çok yıllık otsu bitkiler. Yapraklar 10 mm, oblong-eliptik şekilli, uç kısmı iğnemsî, ± tüysüz. Kulakçıklar yapraklardan kısa. Çiçek kümeleri yaprak koltuklarında bulunur, brakteler

çiçeklerden daha geniş ve zalarımsı. Çiçeklenme Mart – Haziran aylarında olur (Davis 1967). Akbez civarında yayılış gösterir.

Gündegüzel - Thurya capitata Boiss. et Bal

Küme oluşturan çok yıllık bitkiler. Gövdeler 5-10 cm. Steril sürgünlerin yaprakları linear, verimli sürgünlerin yaprakları lanseolat şekilli. Çiçeklerin 2-3 tanesi sürgünlerin uç kısımlarında bulunur.

Çanak yaprakların kenarları geniş zarımsı, taç yapraklar beyaz, 9-10 mm. Çiçeklenme Temmuz – Ağustos aylarında olur (Davis 1967). Kızıldağ-Aşağı zorkun'da yayılış gösterir.

Güneş Otu - Fumana thymifolia (L.) Verlot var. thymifolia

20 cm kadar boylanabilen çalı formundaki çok yıllık bitkiler. Yapraklar kulakçıklı, en azından alttakiler karşılıklı dizimli, linear oblong şekilli,

kenarları iç bükey. Çiçekler 3-8 adet, uzun saplı, sarı renkli. Çiçeklenme Mart – Nisan (Davis 1965). Antakya çevresinde yayılış gösterir.

Gürül - Ucia galeata Boiss.

70 cm kadar boylanabilen tek yıllık, seyrek tüylü bitkiler. Yapraklar 4-7 çift yaprakçıktan oluşur, yaprakçıklar 6-30 mm, linear, veya eliptik şekilli, bazen ters kalp şekilli. Çiçekler 2-5 adet, çiçek sapları çiçeklerden daha kısa. Çanak yapraklar

tüpsü seyrek tüylü, 7-10 mm, taç yapraklar parlak sarı, beyazımsı pembe. Çiçeklenme Nisan – Mayıs aylarında olur (Davis 1970). Amik ovasında yayılış gösterir.

Güveotu - Origanum laevigatum Boiss.

Yarıçalımsı, 70 cm boylanabilen, tüysüz bitkiler. Yapraklar ovat, eliptik, saplı veya yarı saplı. Çiçek kümesi genellikle gevşek dizilimli. Çiçekler 8-16 mm, pembe renkli. Çiçeklenme Nisan-Ekim ayları arasında olur (Davis 1982). Samandağı Karacay vadisinde yayılış gösterir.

Bitkinin ekstraktı insanlarda hastalık yapan amip üzerine öldürücü etkiye sahiptir (Değerli ve ark. 2012). Diğer bir çalışmada Origanum türlerinin antimikrobiyal etkiye sahip olduğu belirtilmektedir (Tabanca ve ark. 2001).

Güvercin Çiğdemi - Gagea fibrosa (Desf.) Schultes & Schultes

Yumrulu çok yıllık bitkiler. Taban yapraklar 1-2 adet şeritsi, 2-4 mm eninde, çiçek durumundan daha uzun. Gövde yaprakları 3-5 adet, taban yapraklara benzer, halkasal bir dizilim gösterir. Alttaki gövde yaprağı çiçekleri geçer. Çiçekler şemsiye şeklinde dizilir. Çiçekler 1-4 adet, çiçek

sapları 2-8 cm, tüylü. Çiçekler sarı. Çiçeklenme Şubat-Haziran ayları arasında olur (Davis 1984). İskenderun çevresinde yayılış gösterir.

Bitkinin yapraklarından elde edilen özüt antioksidan etkiye sahiptir (Mammadov ve ark. 2011).

Güvercin İtisi - Geranium columbinum L.

40 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Gövdeler basık tüylü. Alt yapraklar 2-4 cm, elsi parçalı. Üst yapraklar karşılıklı dizilimli, belirgin şekilde saplı ve derin bölmeli. Çiçek sapları dibinden çıktığı

yapraklardan daha uzun. Çanak yapraklar 5-9 mm, taç yapraklar 7-9 mm, pembe-leylak renkli. Çiçeklenme Nisan – Haziran aylarında olur (Davis 1967). Yayladağı civarında yayılış gösterir.

Güvercin Otu - Verbena officinalis L.

Çok yıllık, 30-100 cm boylanan otsu bitkiler. Bitkinin alt kısımları yoğun basık basit tüylü, üst kısımları yoğun salgı tüylü. Gövdenin orta yaprakları lanseolat, 2-11 x 1-5 cm, tüysü parçalı, parçalar düz veya dişli-loblu. Çiçekler başak şeklinde, meyvede uzar, 8-30 cm. Çiçekler parlak leylak, 4-5 mm. Çiçeklenme Haziran-Ağustos.

Döküntü yerler, tahrip edilmiş yerler, kuru dere yatakları, dere kenarlarında 1-1800 m'ler arasında, Samandağı civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Bitki kabız, ateş düşürücü, uyarıcı ve kuvvet verici etkilere sahiptir (Baytop 1999).

Güvey Feneri - Withania somnifera

Ülkemizde Güney Anadolu'da yetişen çalı formunda bir bitkidir. Yaprakları basit, çiçekleri küçük ve sarımsı-yeşil renklidir. Çiçekler grup halinde yaprakların koltuğundan çıkar. Kaliks küçük, meyva zamanı şişkin. Meyva kaliks torbası içinde, kırmızı renkli üzüksü bir meyvedir (Baytop 1999). Çevlik sahillerinde yayılış gösterir.

Bu bitki "Vitanolid" olarak isimlendirilen antitumoral steroidal laktonları içermektedir. Bitki, yatıştırıcı, uyuşturucu, meyveleri ise, uyutucu, idrar arttırıcı, ateş ve kurt düşürücü özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Güz Çiğdemi - Crocus cancellatus Herbert subsp. cancellatus

Sonbaharda çiçek açan, yumrulu çok yıllık bir bitkidir. Çiçeklenme esnasında yapraklar bulunmaz. Çiçekler mavimsi leylak renginde ve 6 parçalıdır. Stamen 3, stilus ise çok parçalıdır. Yumrunun üstü koyu kahve renkli ve kafes görünümünde bir

kabuk ile kaplıdır (Davis 1984). Kızıldağ'da yayılış gösterir.

Bitkinin stigmalarından elde edilen ekstrakt sakinleştirici (antidepressan) etkiye sahiptir (Hosseinzadeh ve ark. 2004).

Güz Sümbülü - Muscari parviflorum Desf.

Soğanlı çok yıllık bitkiler. Yapraklar 3-5 adet, linear, 7-20 cm. Çiçekleri taşıyan eksen 12-23 cm. Çiçekler seyrek 7-12 çiçekli. Verimli çiçekler küremsi, 3-5 mm, parlak mavi, uçtaki loblar 1 mm,

beyaz ve mavimisi. Verimsiz çiçekler daha küçük veya bulunmaz. Çiçeklenme Ağustos – Kasım ayları arasında olur (Davis 1984). Dört Yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Güzotu - Stachelina lobelia DC.

60 cm kadar boylanabilen, yarı çalimsı çok yıllık bitkiler. Gövdeler çok sayıda dallanmamış ve bol yapraklı. Yapraklar linear lanseolat şekilli, 15-30 mm, salgı tüylü. Kapitulalar tek veya birkaç tanesi

birarada. Çiçeklenme Ağustos – Eylül aylarında olur (Davis 1975). Arsuz- Samandağı arasında yayılış gösterir.

Haçotu - Crucianella imbricata Boiss.

20cmkadarboylanabilen tekyıllık bitkiler. Yapraklar halkasal dizilimli, 5-6 tanesi bir halkada bulunur. En alttakiler ovat eliptik, üsttekiler lanseolat-linear şekilli, 10-25 mm, kenarları iç bükey. Çiçekler başak şeklinde dizilmiş, ana gövdelerin veya bazen

yan gövdelerin uç kısımlarında bulunur. Çiçekler 4 parçalı, sarımsı 4-5 mm. Çiçeklenme Mayıs – Haziran aylarında olur (Davis 1982). Keldağ'da yayılış gösterir.

Hamilmiskin - Clematis cirrhosa L.

Tırmanıcı çok yıllık odunsu bitkiler. Gövdeler gençken tüylü. Genç sürgünlerin yaprakları 3 parçalı, kenarları derin dişli veya düz, yarı derimsi ve seyrek tüylü. Çiçekler tek veya çok sayıda

birleşik braktelerin koltuğundan çıkar. Çiçekler krem renkli, 16-25 mm. Çiçeklenme Mart – Nisan aylarında olur. Kırkhan Saylak köyü üstlerinde bulunur.

Hanım Sarı Başı - Centaurea cheirolopha (Fenzl) Wagenitz

25 cm kadar boylanabilen dik veya yükselici gövdeli çok yıllık bitkiler. Gövdeler basit veya dallanmış. Yapraklar üstte tüysüz altta yoğun tüylü. Taban yapraklar oldukça değişik formu, genellikle

lirat. Orta ve üst yapraklar lanseolat linear şekilli. Involukrum 15-20 mm. Çiçekler sarı renkli. Çiçeklenme Haziran – Ağustos aylarında olur (Davis 1975). Musa ve Keldağ'da yayılış gösterir.

Hanım Şiltesi - Minuartia juniperina (L.) Marie et Petitm

Tabanda odunsu, küme oluşturan çok yıllık bitkiler. Yapraklar 8-30 mm, linear, dikensi. Çiçekler 3-12 adet, gövdenin uç kısımlarında küme oluşturur. Çiçek sapları 8-15 mm, nadiren 45 mm. Çanak

yapraklar 4-5 mm, taç yapraklar beyaz, ters ovat şekilli. Çiçeklenme Haziran – Temmuz aylarında olur (Davis 1967). Belenin üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Hannep - Zizyphus lotus (L.) Lam.

Zigzag gövdeli, dikenli çalı formunda çok yıllık bitkiler. Yapraklar ovat, kısa saplı, belli belirsiz dişli. Meyveler olgunlukta kahverengi (Davis 1967). Kırıkhan civarında yayılış gösterir.

Bitkinin yaprak ve meyve ekstraktı önemli ölçüde gastrik ülser lezyonlarının iyileşmesine katkı sağlamıştır (Wahida ve ark. 2007). Bitkinin kök ve yaprak özütü spazm çözümü özelliğe sahiptir (Borgi ve Chouchane 2009).

Haptutan - Teucrium multicaule Montbret & Aucher ex Bentham

Yarı çalmsı çok yıllık bitkiler. Gövdeler 40 cm kadar, çok sayıda, dik veya yükselici. Yapraklar basit veya üç parçalı, sapsız, segmentler linear şekilli, kenarları iç bükey, alt yoğun tüylü. Çiçek eksenini

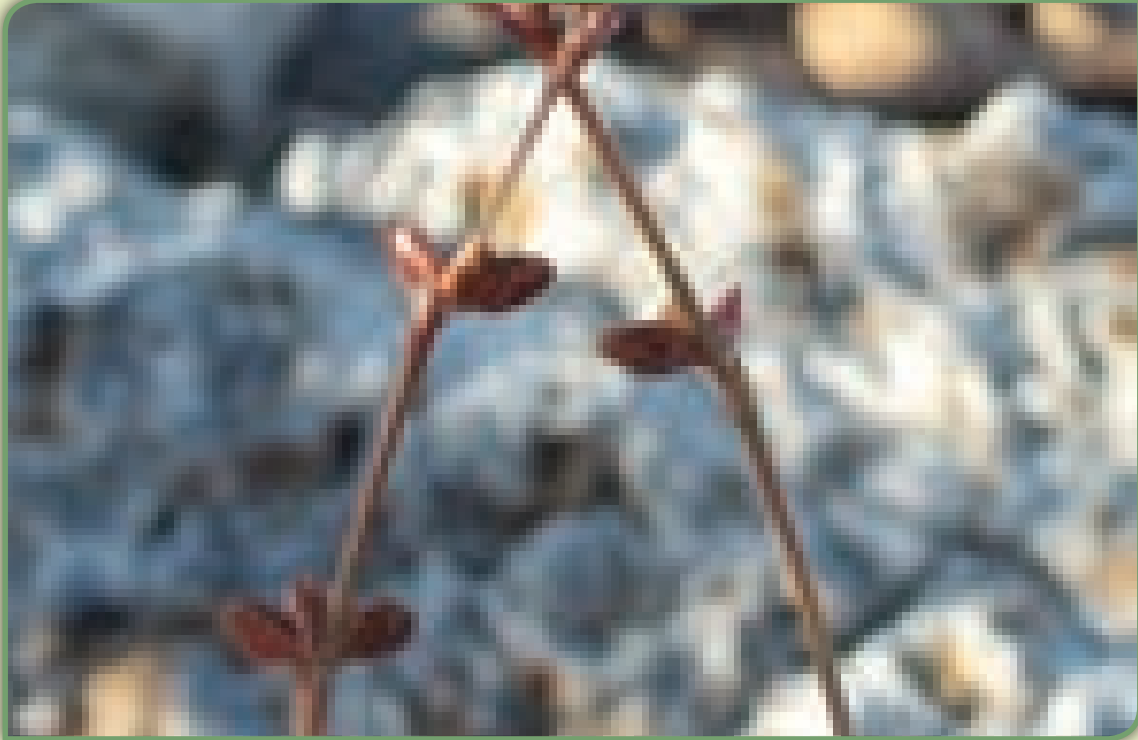
seyrek çiçekli, çiçekler yaprak koltuklarından tek tek çıkar. Çiçekler leylak-pembe renkli, 12-20 mm. Çiçeklenme Nisan – Temmuz aylarında olur (Davis 1982). Akbez civarında yayılış gösterir.

Hardal - Sinapis arvensis L.

60 cm kadar boylanabilen, tüylü veya tüysüz tek yıllık bitkiler. Alt yapraklar lirata şekilli, bazen basit ve dişli. Üst yapraklar sapsız, basit, kenarları dişli. Çiçekler sarı renkli. Çiçeklenme Nisan-Haziran aylarında (1965). Amik ovasında yayılış gösterir.

Tohumları iştah açıcı olarak kullanılır (Baytop 1999).

Harman Otu - Polygonum pulchellum Lois

50 cm kadar boylanabilen, yükselici veya dik gövdeli tek yıllık bitkiler. Yapraklar linear-oblong veya dar eliptik şekilli, 10-45 mm, braketlerden çok daha uzun. Çiçekler seyrek olarak gövdelerin uç

kısımlarında bulunur. Çiçeklenme Haziran-Ekim aylarında olur (Davis 1967). Ziyaret ve Kızıldağ'da yayılış gösterir.

Has Kofa - Juncus effuses L.

150 cm kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler. Gövde ve yapraklar düz veya 30-70 çizgili. Alt brakteler dar kınlı, çiçek durumu gövdelerin yan kısımlarında, sık veya seyrek dizilimli. Çiçek parçaları genellikle

parlak kahverengi veya parlak yeşil. 1.5-3 mm. Çiçeklenme Nisan- Temmuz aylarında olur (Davis 1985). Samandağ Karaçay vadisinde yayılış gösterir.

Has Orakotu - Falcaria falcarioides (Bornm & Wolf) Wolf

100 cm kadar boylanabilen iki yıllık bitkiler. Taban ve alt yapraklar uzun saplı, basit veya parçalı. Basit yapraklar dar ovat veya oblong-linear şekilli, 1.5-10 cm, tabanda kalpsi. Üst gövde yaprakları küçük, genellikle üç parçalı. Çiçekler şemsiye şeklinde,

çiçek durumu uzun saplı, beyaz renkli. Çiçeklenme Haziran – Ağustos aylarında olur (Davis 1972). İskenderun ve Kızıldağ'da yayılış gösterir.

Bitkinin özütü antimikobiyal ve antioksidan etkilere sahiptir (Jeberian ve ark. 2013).

Foto: Dr. Harald Kehl

Hatay Dolaması - Draba haradjianii Rech.

3-5 cm kadar boylanabilen, küme oluşturan, çok yıllık otsu bitkiler. Yapraklar linear ters ovat şekilli, üst üste sıralı, yıldızsı tüylü. Meyveler tüysüz (Davis

1965). Mayıs ayında çiçeklenir. Dört yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Hatmi Güllü - Lavatera punctata All.

100-150 cm boylanabilen, tek veya çok yıllık otsu bitkilerdir. Gövdeleri küçük yıldızsı tüylerle kaplı olan bitkinin yaprakları tam veya elsi loblu, alt ve üst yüzeyde yıldızsı tüylüdür. Çiçekler yaprak koltuklarında tek olarak çıkarlar. Stamenler çok sayıda olan dişi organı saran bir tüp oluştururlar. Çiçeklenme Mayıs-Eylül arasında gerçekleşir. Deniz

kıyısında, makiliklerde ve tarlalarda 1-1200 m'ler arasında, Samandağ'da yayılış gösterir (Davis 1967).

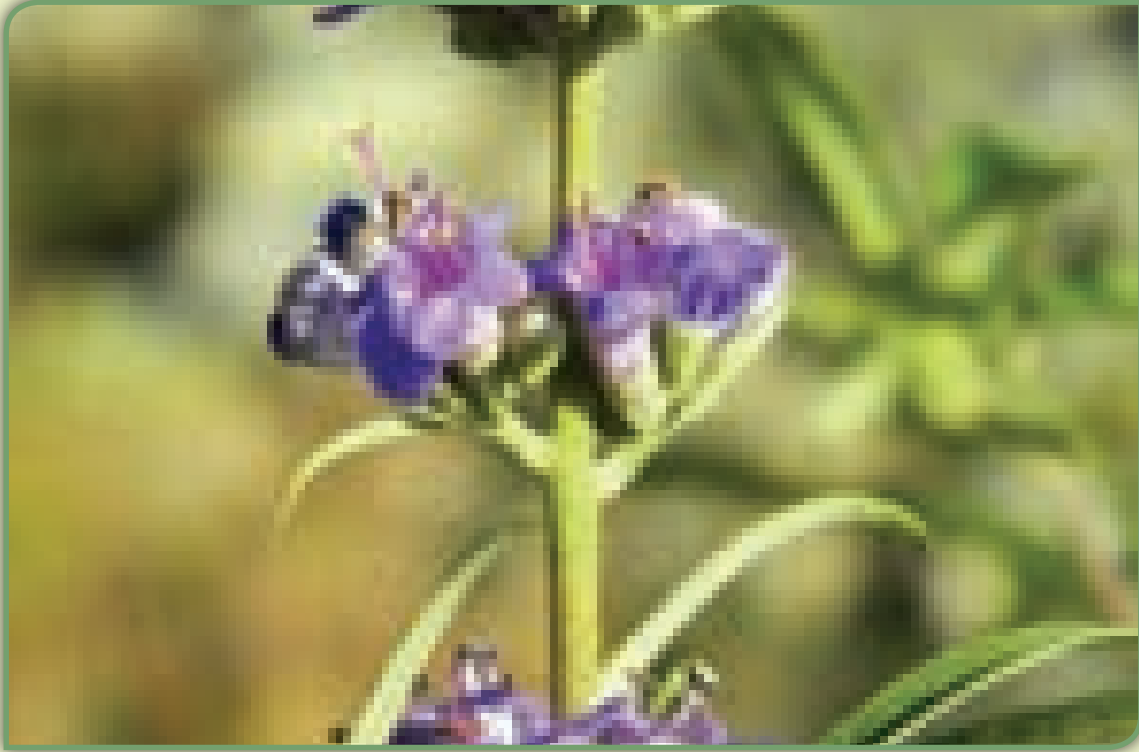
Bitkinin toprak üstü kısımlarından elde edilen çay antiromatizmal ve antinevraljik (ağrı kesici) etkilere sahiptir. Çiçekleri yöresel olarak soğuk algınlıklarına karşı ve balgam söktürücü olarak kullanılır (Marc ve ark. 2008).

Havaza - Iberis attica Jord.

Tabandan dallanan, tek yıllık otsu bitkiler. Yapraklar rozet oluşturmaz, gövdenin her yerine dağılır. Taban yapraklar spatulat şekilli, gövde yaprakları oblong-lanseolat, şeritsi kenarları düz. Çiçek durumu meyvede uzamaz. Çiçekler beyaz veya pembe. Çiçeklenme Mart-Mayıs ayları arasında olur (Davis 1965). Kızıldağ'da yayılış gösterir.

Iberis cinsine ait bazı türlerin pankreas kanseri hastasında karın ağrılarını azalttığı muhtemelen hastalık üzerine etkili olduğu belirtilmektedir (Wiebelitz KR ve Beer AM 2012).

Hayıt - Urtica agnus-castus L.

Beş metreye kadar boylanabilen, hoş aromalı çalı formunda bir bitkidir. Elsi yapraklarının üst yüzü yeşil, alt yüzü gri-yeşil renkli ve beyaz tüylüdür. Haziran- Eylül ayları arasında soluk pembe, mor veya mavi çiçekler açan bitki kışın yapraklarını döker. Kırmızı küre şeklinde 3 ile 4 mm çapındaki meyveleri kokulu ve acımsıdır (Davis 1982). Çevlik - Kale arasında yayılış gösterir.

Meyveleri kaynamış su içinde bekletildikten sonra süzülüp içilen suyu idrar arttırıcı, gaz söktürücü, yatıştırıcı ve adet düzenleyici olarak etki gösterir. Dalları ise sepet örmede ve kumaşları sarı renge boyamakta kullanılmaktadır (Baytop 1999).

Hazar Orkidesi - Ophrys transhyrcana Czernjak. subsp. mousterdeana

40 cm kadar boylanabilen, dik gövdeli, yumrulu çok yıllık otsu bitkiler. Çanak yaprakların dışları yeşil, içleri kahverenginde. Dudak uca doğru daralır, koyu kahverenginden kırmızımsı kahverengiye kadar değişken renkli, ortasında iki adet paralel şerit bulunur. Çiçeklenme Mart-Nisan aylarında olur (Davis 1984). Iskenderun Arsuz arasında yayılış gösterir.

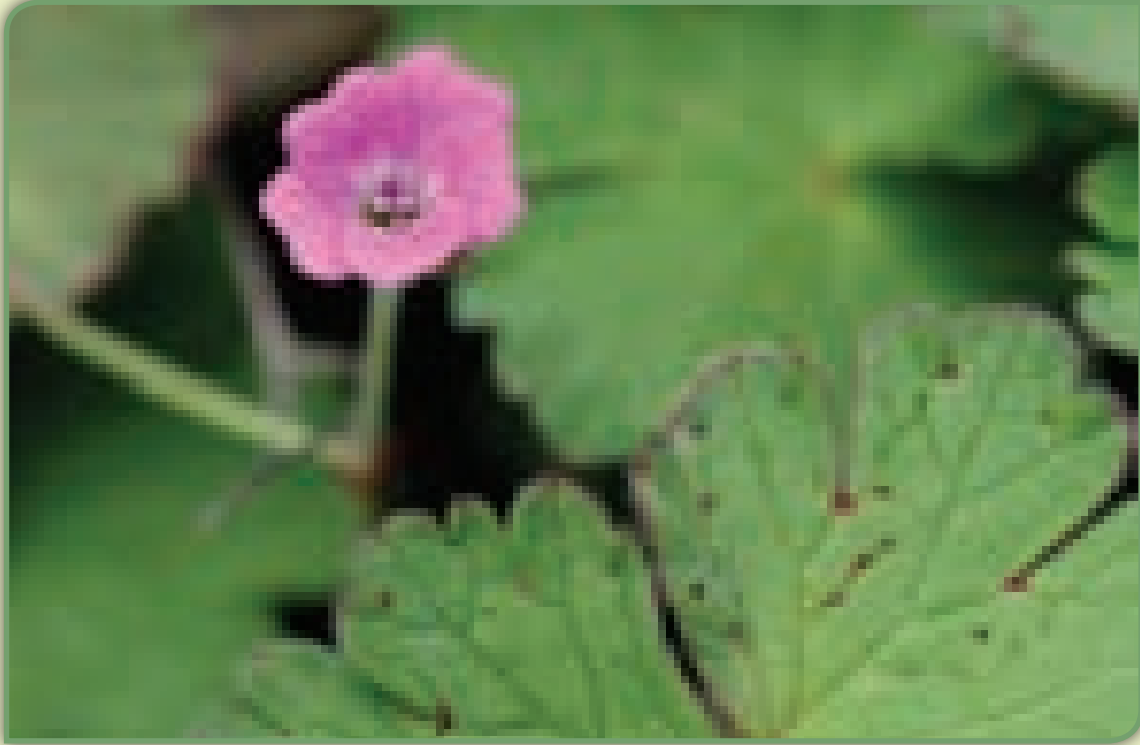
Diğer salep yumrularıyla benzer kullanıma sahiptir. Yumrular nişasta, şekerler, azotlu maddeler ve glikomannan içerir. Cinsel arzuyu arttırıcı, kuvvet verici, çocuk ishallerini kesici özelliklere sahiptir. Ayrıca göğsü yumuşatıcı, kalbi kuvvetlendirici, basur şikayetlerini azaltıcı, adet düzenleyici ve mideyi rahatlatıcı özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Hazeran - Delphinium peregrinum L.

10-60 cm boylanabilen, basık tüylü veya tüsüz otsu bitkiler. Orta gövde yaprakları parçalı, üst yapraklar basit, şeritsi. Gövdeler sık veya seyrek çiçekli. Çiçekler menekşe renkli, 20-25 mm, basık kısa tüylü. Çiçeklenme Haziran-Ağustos. Kalkerli yüzeylerde, terkedilmiş sahalarda, 1-1300 m'ler arasında, İskenderun'da yayılış gösterir (Davis 1965).

Bitkinin toprak üstü kısımları tetanos, kuduz, sara hastalıklarında yatıştırıcı olarak kullanılır. Zehirli bir bitki olduğundan dikkatli kullanılmaktadır. Tohumlarından önemli alkaloidler elde edilmektedir. Veterinerlikte vücut parazitlerini öldürmekte ve balık zehiri olarak da kullanılmaktadır (Akbulut ve ark. 2006).

Helilok - Geranium rotundifolium L.

Tabandan dallanmış, yumuşak tüylü, 50 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Alt yapraklar palmatifit şekilli, 2-5 cm. üst gövde yaprakları karşılıklı dizilir, kısa saplı. Çiçek sapları genellikle

siyah salgı tüylü. Çanak yapraklar 3,5-5 mm, taç yapraklar 5-9 mm, pembe renkli. Çiçeklenme Mart-Mayıs aylarında olur (Davis 1967). Dört Yol – Erzin arasında yayılış gösterir.

Hevhulma - Lythrum salicaria L.

20-180 cm boylanabilen yoğun tüylü, çok yıllık bitkiler. Yapraklar 10-70 mm, ovat, lanseolat şekilli. Çiçekler yoğun başak şeklinde. Çiçekler yaprak koltuklarında 3-8 adet. Çanak yapraklar 0.5-1 mm, taç yapraklar 8-12 mm, çiçekler pembe renkli. Çiçeklenme Haziran-Ağustos ayları arasında gerçekleşir. 100-2000 m'ler arasında, Karaçay vadisinde yayılış gösterir (Davis 1972).

Bitkinin yaprakları kabız yapıcı, kan dindirici ve egzemaya karşı kullanılır (Baytop 1999). Yapılan deneysel çalışmalarda bitkinin toprak üstü kısımlarının *Candida* cinsine ait funguslar üzerine etkili olduğu tespit edilmiştir (Manavi ve ark. 2013).

Hıra Çiçeği - Alcea digitata (Boiss) Alef.

2 m kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler. Gövdeler tüysüz veya yıldızsı tüylü. Üst yapraklar elsi tabana kadar bölünmüş, 3-7 loblu. Loblar tüysüz veya

yıldızsı tüylü. Çiçekler pembe, beyaz veya sarı renkli. Çiçeklenme Mayıs – Haziran aylarında olur (Davis 1967). Kızıldağ'da yayılış gösterir.

Hıra Gümece - Althaea cannabina L.

Genellikle 1 m'nin üzerinde boylanan çok yıllık otsu bitkiler. Gövdeler küçük yıldızsı tüylerle kaplı. Yapraklar 3-5 loblu, loblar derin dişli. Çiçek sapları 1-2 çiçekli. Çiçekler pembe renkli. Çiçeklenme

Haziran-Ağustos ayları arası (Davis 1967). Samandağ civarında yayılış gösterir.

Bitkiden elde edilen özüt antimikrobiyal etkiye sahiptir (Öztürk & Ercişli 2007).

Hindiba - Cichorium intybus L.

20-100 cm kadar ykselebilen, sağlam kazık köklü, çok yıllık otsu bir bitkidir. Taban yaprakları kısa saplı, ters lanset şekilli, kenarları dişli. Gövde yaprakları taban yapraklara benzer fakat sapsız, genellikle kulakçıklı. Çiçekler yaprak koltuklarında veya kalınlaşmış iek durumu saplarının uçlarında. Çiçeklenme Haziran-Eylül (Davis 1975). Antakya çevresinde yayılış gösterir.

Bitki idrar arturucu, iştah açıcı, safra söktürücü etkilere sahiptir. Kimyasal bileşiminde inulin, uçucu yağ, acı maddeler, glikozitler bulunmaktadır. Böbrek taşı ve karın ağrılarına karşı bitkinin yaprakları kullanılır (Polat & Satıl 2012). Köklerden hazırlanan dekoksiyon diüretik ve karaciğer hastalıklarına karşı kullanılır (Koçyiğit 2005).

Hint Adaçayı - Salvia indica L.

Çok yıllık otsu bitkilerdir. Gövdeleri 150 cm'ye kadar, üst kısımda dallanmış, alt kısımlarında seyrekçe salgısız sık yumuşak tüylü, üst kısımlarında salgılı sık yumuşak tüylüdür. Meyveler yuvarlak-üç kenarlı, yumurtamsıdır. Nisan – Mayıs aylarında çiçeklenir. 100 – 1500 m arasında, kayalık kireç taşı yamaçlarında, Yayladağ çevresinde yayılış gösterir (Davis 1982).

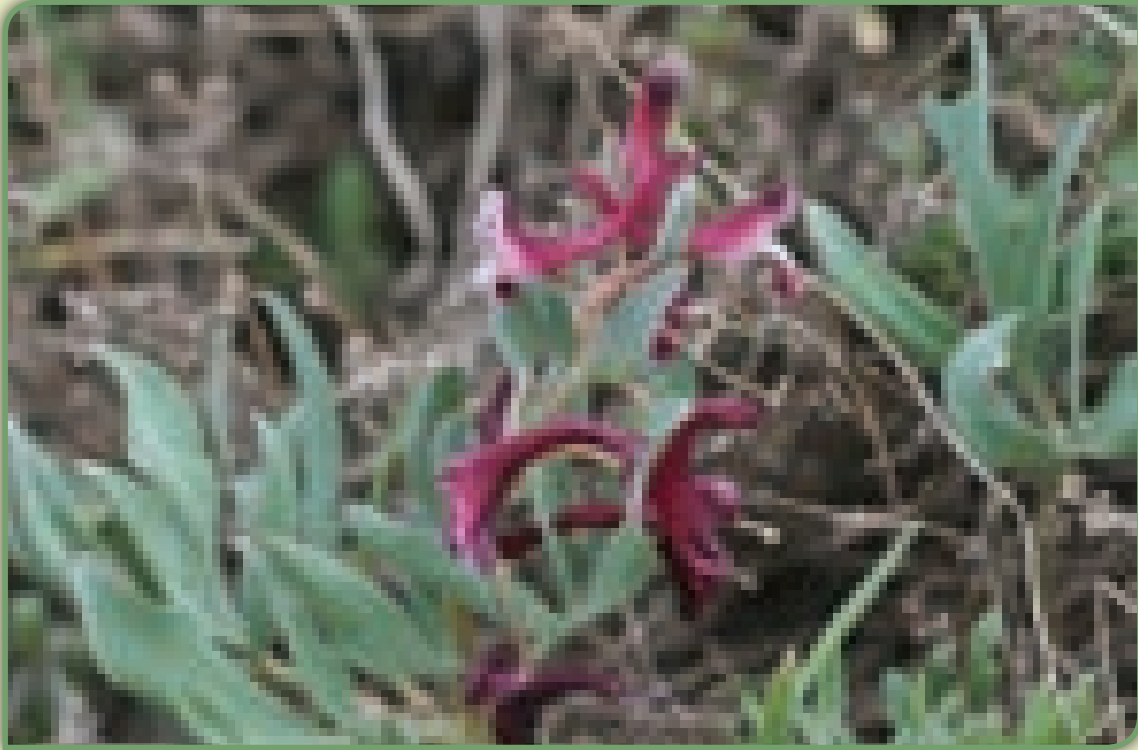
Bitkinin toprak üstü kısımlarından elde edilen özütün alzheimer hastalarında unutkanlığa sebep olan sinir tahribatına karşı etkili olduğu ortaya konmuştur (Orhan ve ark. 2012). Ayrıca bitkinin antibakteriyel ve antioksidan etkiye sahip olduğu belirtilmektedir (Kelen & Tepe 2008).

Hinttaş - Ricinus communis L.

5 m kadar boylanabilen, puslu çok yıllık otsu bitkiler. Yapraklar elsi şekilde parçalanmış. Loblar 5-11 adet. Yaprak sapları, yaprak ayasının büyüklüğünde veya eşit. Çiçekler yeşilimsi sarı. Meyveler 1-2 cm çapında dikenimsi çıkıntulara sahip. Çiçeklenme Nisan-Mayıs aylarında (Davis 1982). Payas ve Iskenderun'da yayılış gösterir.

Bitki antimikrobiyal etkiye sahiptir (Mansoor ve ark. 20013). Tohumlarından elde edilen yağ 2-10 gr yağ zararsız bir müshil olduğundan hamileler de bile rahatlıkla kullanılabilir. Tohumlarında doz aşımı zehirlenmelere sebep olabilir (Baytop 1999).

Horoz Bibiği - Corydalis rufifolia subsp. rufifolia (Sibth. & Sm.) DC.

Kökler uzamış yumru şeklindedir. Gövdeler dik 5-12 cm uzunluğunda. Gövde yaprakları karşılıklı dizilmiş ve üç parçalı, hemen hemen sapsız. Çiçek durumu 1-7 çiçekli. Çiçekler pembe veya mor. Çiçeklenme Nisan Temmuz ayları arası (Davis 1965). Dört yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Bitkide bulunan fatalatlar düz kas proliferasyonunun önlenmesi, kalp fonksiyonlarının modülasyonu ve serabral iskemiye karşı koruyucu özellikler göstermektedir (Lin ve ark. 2005). Bitkinin yumruları cerahatli yaralar, ekzama ve buna benzer hastalıkların tedavisinde kullanılır (Baytop 2009).

Horoz İbiği - Silene compacta Fischer

20 cm kadar boylanabilen tüysüz iki veya çok yıllık bitkiler. Alt yapraklar tabanda yoğunlaşmış, spatül şekilli. Gövde yaprakları çok sayıda yumurta biçimli. Çok sayıda çiçek bir araya gelerek küme oluşturur. Çiçekler pembe (Davis 1967). Kızıldağ'da yayılış gösterir.

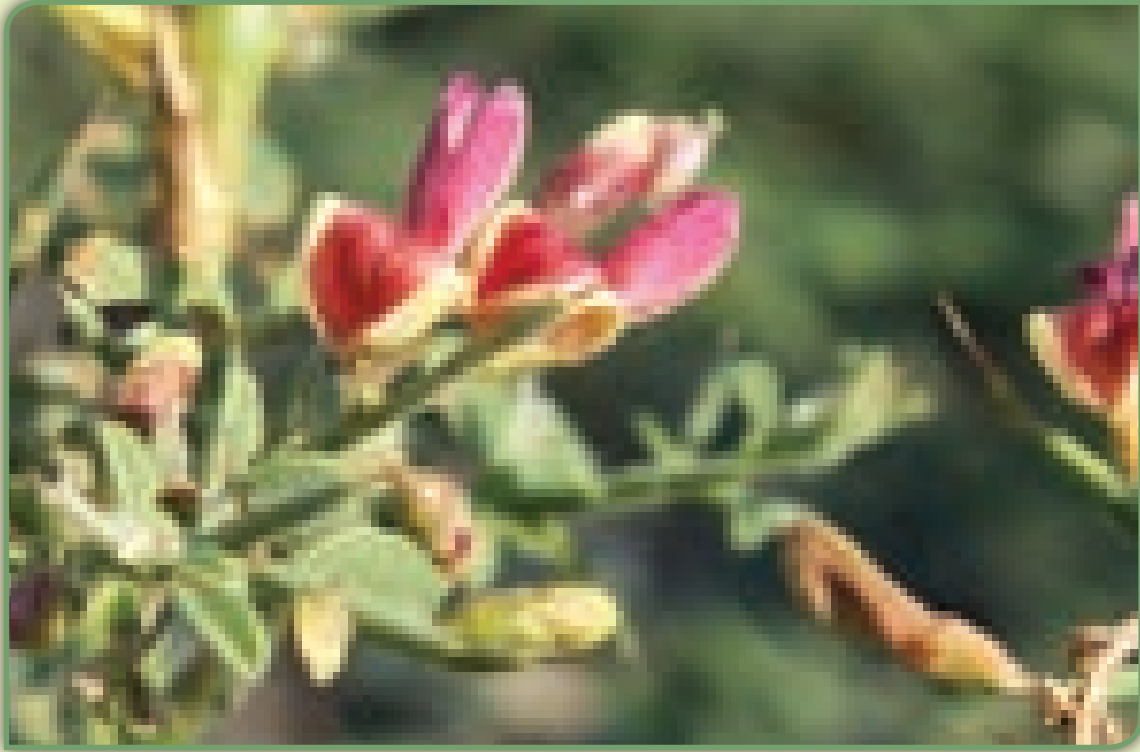
Bazı Silene türleri ise ekzamalara karşı haricen, bazıları ise idrar yolları rahatsızlıklarında dahililen çay olarak kullanılır (Baytop 1999).

Hoş Papatya - Tripleurospermum oreades (Boiss.) Rech. fil. var. oreades.

40 cm kadar boylanabilen, rizomlu çok yıllık bitkiler. Gövdeler tek veya iki tane, genellikle üstte dallanmamış. Yapraklar 1-2 pinnat parçalı, bazen taban yapraklar 12 cm, segmentler ipliksi. Çiçek

kümeleri tek veya birkaç adet. Dilsî çiçekler beyaz, tüpsü çiçekler sarı renkli (Davis 1975). Akbez civarında yayılış gösterir.

Hurnif - Alhagi pseudalhagi (Bieb.) Desv.

100 cm kadar boylanabilen, tüysüz, dikenli, tek yıllık bitkiler. Yapraklar basit, oblong şekilli. Çiçekler tek veya çift olarak bulunurlar. Çiçek sapları 1-3 cm. Çiçeker pembe, çiçeklenme Haziran – Ağustos aylarında olur (Davis 1970). Amik Ovasında yayılış gösterir.

Bitkiden izole edile proantosiyanidin kan serumundaki kreatinin fosfat seviyeleri ve lipid peroksidasyonunu azaltır, serbest yağ asidi içeriği ve kardiyak fosfolipid spektrumu normalleştirir. Aynı zamanda, miyokardiyal nekroz alanın boyutu azaltıcı etkiye sahiptir (Khushbaktova ve ark. 1992).

Foto: İstanbul.edu.tr

Tihlamur - Tilia argentea Desf ex DC.

40 m'ye kadar boylanabilen kışın yapraklarını döken, çiçekleri sarımsı beyaz renkli ve hoş kokulu olan ağaçlardır. Dört yol'da yayılış gösterir.

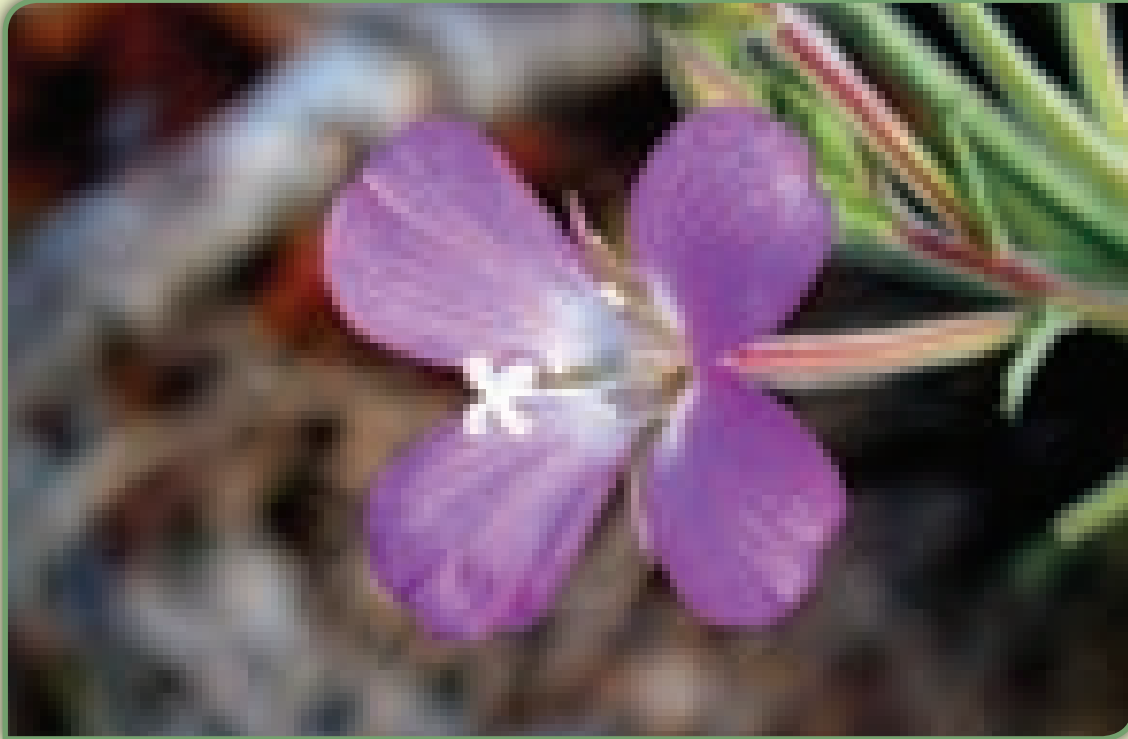
Çiçekleri idrar arttırıcı, terletici, yatıştırıcı, uyutucu ve göğüs yumuşatıcı etkilere sahiptir (Baytop 1999).

İlgın - Tamarix smyrnensis Bunge

Çalı ve küçük ağaç formundaki bitkiler. Gövde kabukları kırmızımsı kahverenginde. Yapraklar 1.5-3.5 mm. Çiçekler salkım şeklinde 40 mm. Çiçekler pembe-beyaz. Çiçeklenme Nisan-Ağustos (Davis 1967). Harbiye çevresinde yayılış gösterir.

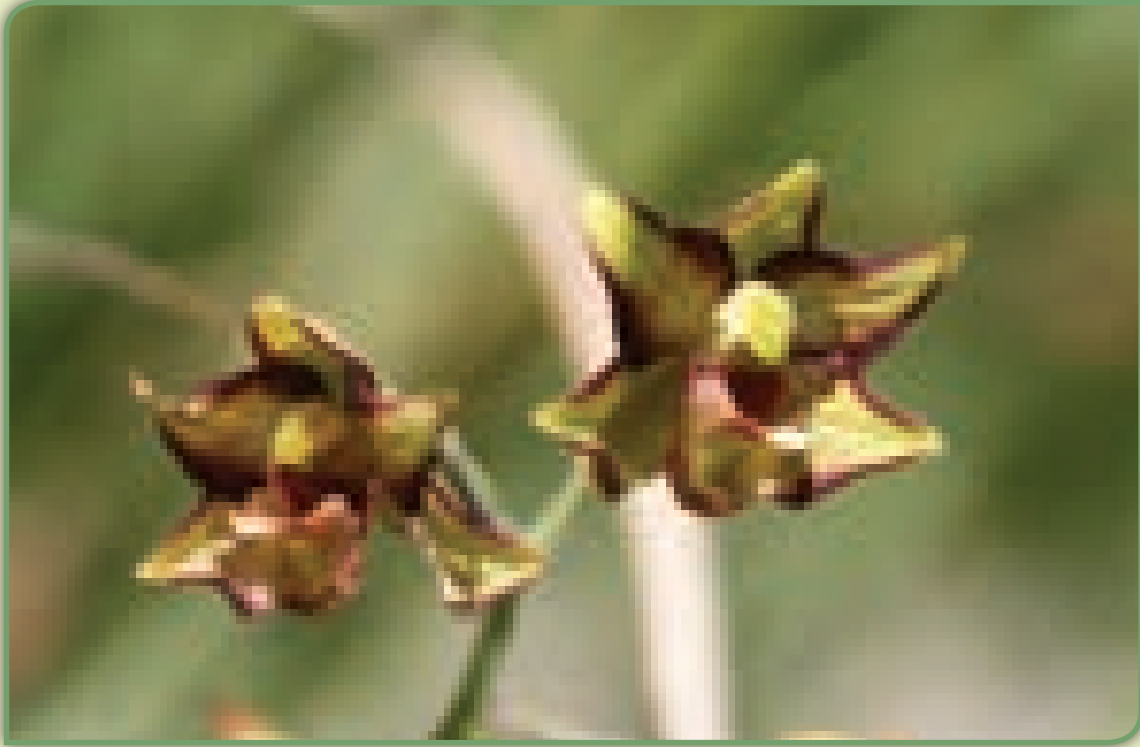
Tamarix türlerinin yaprak gövde kabukları iştah açıcı, kabız yapıcı ve idrar arttırıcı özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Traz Yakiotu - Epilobium parviflorum Schreber

Dik gövdeli, 100 cm kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler. Taban yapraklar rozet formunda. Gövdeler düz, uzun tüylü. Yapraklar dar lanseolat şekilli, 2-6 cm, kenarları dişli, sapsız. Çiçek eksenini basit ve

salgı tüylü. Çiçekler pembe, 5-9 mm. Çiçeklenme Mayıs – Eylül aylarında olur (Davis 1972). Dörtüyl civarında yayılış gösterir.

Trazbindallı - Epipactis veratrifolia Boiss & Hohen

100 cm kadar boylanabilen, rizomlu çok yıllık bitkiler. Yapraklar 6-10 adet, lanseolat şekilli, 20 cm. Çiçek eksenini 15-20 çiçekli. Çiçek eksenini ve çanak yapraklar tüylü. Çiçekler 25 mm, çan

şeklinde, iç kısımları kahverengi kırmızı, uç kısımları sarımsı yeşil renkli. Çiçeklenme Haziran – Temmuz aylarında olur (Davis 1984). Arsuz – İskenderun arasında yayılış gösterir.

Foto: Dr. Harald Kehl.

Isırgan - Urtica dioica L.

Bitki çok yıllık, bazan 1 m kadar boylanabilen otsu bir bitkidir. Yaprak koyu yeşil renkli, saplı, dişli kenarlı ve yakıcı tüylüdür. Çiçekler küre şeklinde yapı oluşturur (Davis 1982). Dört yol civarında yayılış gösterir.

Tohumlar romatizma ağrılarını dindirici, idrar artırıcı, adet söktürücü, kurt ve ateş düşürücü özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Işılğan - Ilex colchica Poi.

1-3 m boylanabilen çalı formundaki bitkiler. Yapraklar eliptik, kenarları dikenli, kurduğunda hemen siyaha döner, yaprak sapları 3-6 mm. Çiçeklenme Haziran-Temmuz. Dört Yol Kuzucuklu'nun üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Bu cinse ait türlerin yaprakları yumuşatıcı, idrar arttırıcı meyveleri müshil ve idrar arttırıcı etkilere sahiptir (Baytop 1999).

Ibikli Adaçayı - Salvia viridis L.

Tek yıllık, 7-45 cm boylanabilen, basit veya dallanmış gövdeli, salgı veya basit tüylü olan bitkinin gövdeleri basit, oblong-yumurtamsı, 5x2.5 cm, kenarları ince dişli, 2-5 cm saplıdır. Çiçek sapları 2-3 mm'dir ve çiçek kümeleri 4-6 çiçekten oluşur. Çanak yapraklar tüpsü, 7-10 mm, salgı tüylü veya basit tüylüdür. Çiçeklenme Mart-Temmuz arasında gerçekleşir. Kayalık alanlarda, makiliklerde, kumullarda ve atık

dökülen alanlarda, 1-1300 m'ler arasında, Altunözü Yayladağı arasında yayılış gösterir (Davis 1982).

Çiçekli dallar veya yapraklar mideyi rahatlatıcı, terlemeyi azaltıcı ve yatıştırıcı olarak kullanılır (Baytop 1999). Bitkinin köklerinden elde edilen diterpenler antibakteriyal özelliğe sahiptir (Ulubelen 2000).

İbubuk Ekini - Bromus scoparius L.

50 cm kadar boylanabilen, dik veya yükselici gövdeli tek yıllık bitkiler. Yaprak kınları tüysüz veya seyrek tüylü. Yaprak ayası 5-20 cm, üst yüzeyi tüylü. Çiçek durumu 1-7 cm. Başakçıklar 10-20

mm, yoğun, tüylü veya tüysüz. Çiçeklenme Nisan – Temmuz aylarında olur (Davis 1985). Akbez civarında yayılış gösterir.

Foto: Dr. Harald Kehl

İğ Ağacı - Euonymus latifolius (L.) Miller

6 m kadar boylanabilen ağaç veya çalı formundaki bitkiler. Genç sürgünler düz, uç tomurcuklar füze şeklinde, 5-18 mm. Yapraklar 8-17 cm, tersovat

şekilli, tüysüz, kenarları ince dişli (Davis 1967). Dört Yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

İğne Çiçeği - Draba bruniifolia Stev. subsp. olympica

Küme oluşturan çok yıllık otsu bitkiler. Çiçek taşıyan eksen 1-8 cm, tüysüz veya yoğun tüylü. Yapraklar şeritsi, sert kenarları tüylü, üstü yüysüz, tüyler basit veya yıldızsı. Çiçekler parlak sarı. Çiçeklenme Mart-Temmuz. Kayalıklarda 1200-

2900 m'ler arasında, Atik yaylası üstlerinde yayılış gösterir (Davis 1965).

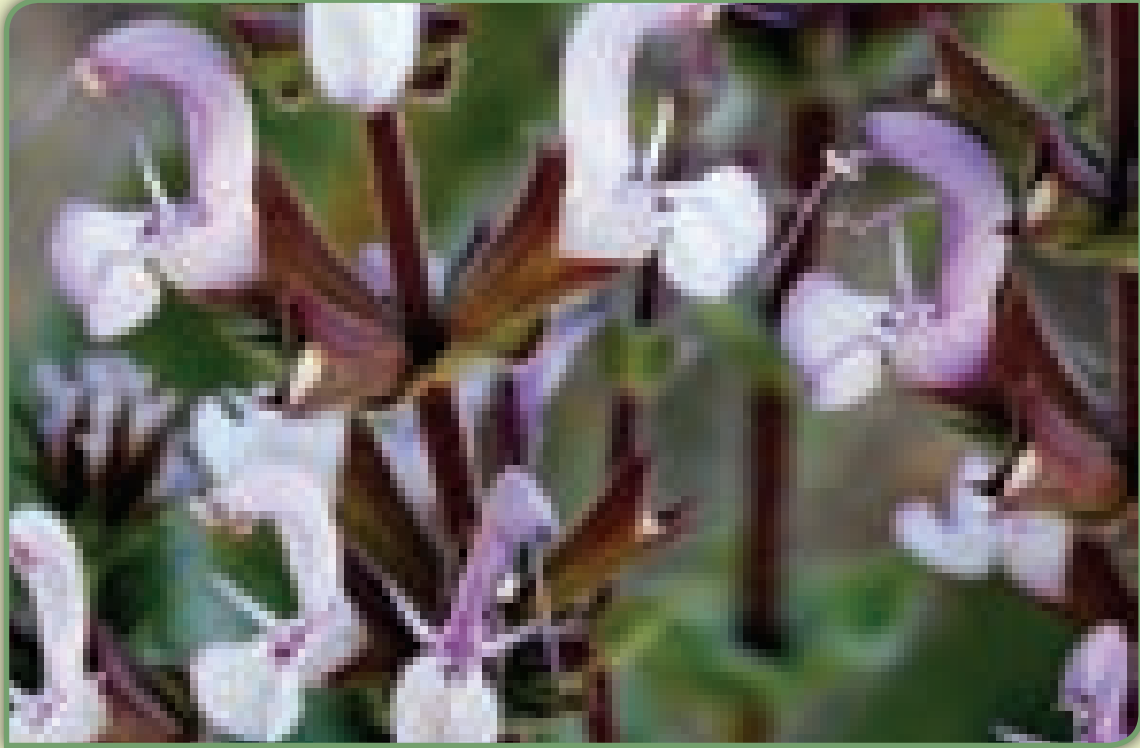
Bitkinin tohumlarından elde edilen kaempferol glikozitleri kuvvetli akciğer kanser hücrelerini öldürücü özellik göstermiştir (Moon ve ark. 2010).

İğne Papatyası - Anthemis arenicola Boiss. var. arenicola

Dik veya yükselici gövdeli, seyrek tüylü tek yıllık bitkiler. Gövdeler tabandan dallanmış, 30 cm'ye kadar uzayabilir. Yapraklar tüysü parçalanmış, Çiçekler iki renkli. Kenarda dilsî beyaz çiçekler, ortada sarı tüpsü çiçekler bulunur. Çiçeklenme Nisan-Temmuz ayları arası (Davis 1975). Dörtüyl'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Anthemis türleri genel olarak idrar arttırıcı, iştah açıcı, yatıştırıcı gaz ve safra söktürücü etkilere sahiptir (Baytop 1999). Son yıllarda yapılan çalışmalarda bazı *Anthemis* türlerinden izole edilen maddelerin insanlar servik kanser hücrelerini yok edici özelliğe sahip olduğu belirlenmiştir (Vuckovic ve ark. 2010).

İğneli Adaçayı - Salvia palestina Bentham

Çok yıllık, 30-60 cm boylanabilen bitkilerdir. Yaprakları basit, pinnat parçalı veya dikdörtgen, yumurta biçimlidir. Çiçek kümeleri 3-6 çiçekli, çanak yaprakları tüpsü-çansıdır. Çiçeklenme Mayıs-Temmuz arasında gerçekleşir. Kalker ve magmatik kayalıklarda, meşe çalılıklarında, yol kenarlarında, üzüm bağları ve nadas alanlarında 300-1200 m'ler arasında, Akbez civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Bu türden elde edilen ve terpen içeren uçucu yağın insanlardaki tümör hücrelerinin büyümesini engellediği tespit edilmiştir (Jaizzo ve ark. 2007). Bitkinin yapraklarından elde edilen cirsimaritin kuvvetli antimikrobiyal özellik gösterdiği bilinmektedir (Miski ve ark. 1983).

İğnelik - Erodium amanum Boiss. & Kotschy.

Çok yıllık, küme oluşturan bitkinin taban yaprakları pinnat parçalı, 1.5-4x1-2.2 cm, yoğun basık, salgı veya basit tüylüdür. Gövdeleri sürünücü ve yükselici, kıvrık, basit veya salgı tüylü olan bitkinin taç yaprakları beyaz veya pembe renktedir. Çanak yapraklar 4-6 mm ve genellikle salgı tüylüdür. Meyve ise 3-4 cm ve gagalıdır. Çiçeklenme Mayıs-Ağustos arasında görülür. Bitki kayalık yamaçlarda,

1100-2900 m'ler arasında, Atık yaylası üzerinde yayılış gösterir (Davis 1967).

Bazı iğnelik (Erodium) türlerinin toprak üstü kısımları kronik ve akut romatizmal rahatsızlıklarda kan dolaşımını hızlandırarak rahatlama sağlar. Bazı türlerinin ise antiviral ve antioksidan etkilere sahip olduğu tespit edilmiştir (Hussein 1985).

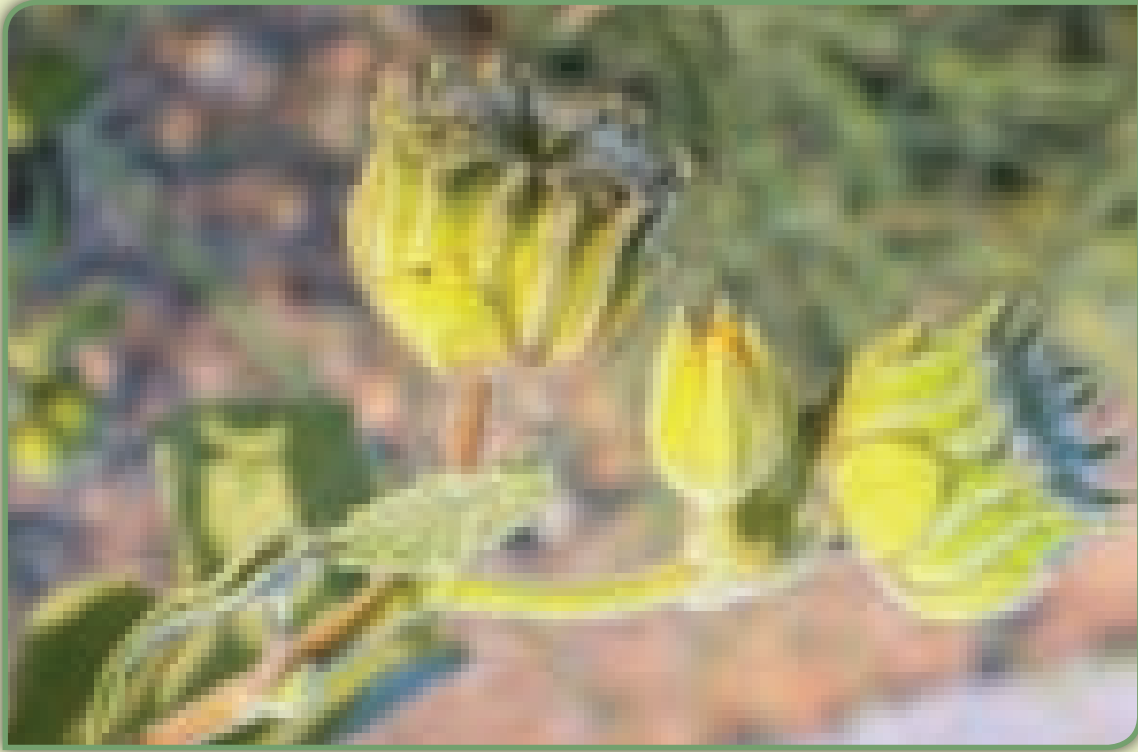

İğnelik - Erodium gruinum (L.) L'Herit.

Tek yıllık, 7-15 cm otsu bitkiler. Taban yapraklar çoğunlukla, üç parçalı, uç lob geniş, 3-5 loblu. Tüm segmentler dişli. Gövde yaprakları çoğunlukla derin parçalı. Çanak yapraklar 8-10 mm, meyvede genişler, 14-17 mm. Taç yapraklar lavanta mavisi, Meyveler gagalı, 6-9 cm. Çiçeklenme Mart-Mayıs.

Taşlı yüzeylerde ve döküntülüklerde 1-1000 m'ler arasında, Kırıkhan civarında yaylış gösterir (Davis 1967).

Bitkinin toprak üstü kısımları üriner sistem hastalıklarında, prostatta kullanılmaktadır (Mosaddegh ve ark. 2012).

İmam Kavucu - Abutilon theophrastii Medik

40-50 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Gövdeler dik üst kısımlarda dallanmış, yoğun kısa, yumuşak tüylü. Yapraklar ovat-kalpsi şekilli, kenarları dişli, yoğun yıldızsı tüylü. Çanak yapraklar

oblong ovat şekilli. Taç yapraklar sarı, meyve kapsül şeklinde. Çiçeklenme Eylül ayı (Davis 1967). Amik ovasında tarım sahalarında çokça gözlenir.

İmirdik - Lathyrus aphaca L. var. aphaca

Sarılcı, 5-50 cm boylanabilen tek yıllık bitkiler. Gövdeler kanatlı değil. Yaprak ipliksi tendrillere dönüşmüş, stipullar ovat. 1-2 çiçekli. Çiçekler 7-13 mm, parlak sarı. Meyveler 18-35 mm, tüsüz. Çiçeklenme Nisan-Mayıs (Davis 1970). Iskenderun Arsuz arasında yayılış gösterir.

Bazı *Lathyrus* türleri idrar söktürücü, idrar yolları iltihaplarını giderici, cinsel gücü artırıcı,

kuvvet verici, sarada yatıştırıcı, olarak kullanılır. Tohumlarının uzun zaman ve çok miktarda yenmesi insanlarda lathyrismus ve fabismus denilen hastalıkları meydana getirir. Bu şekilde zehirlenmelerde sinir sistemi bozuklukları buna bağlı olarak adele zayıflığı ve felçler meydana gelir (Baytop 1999).

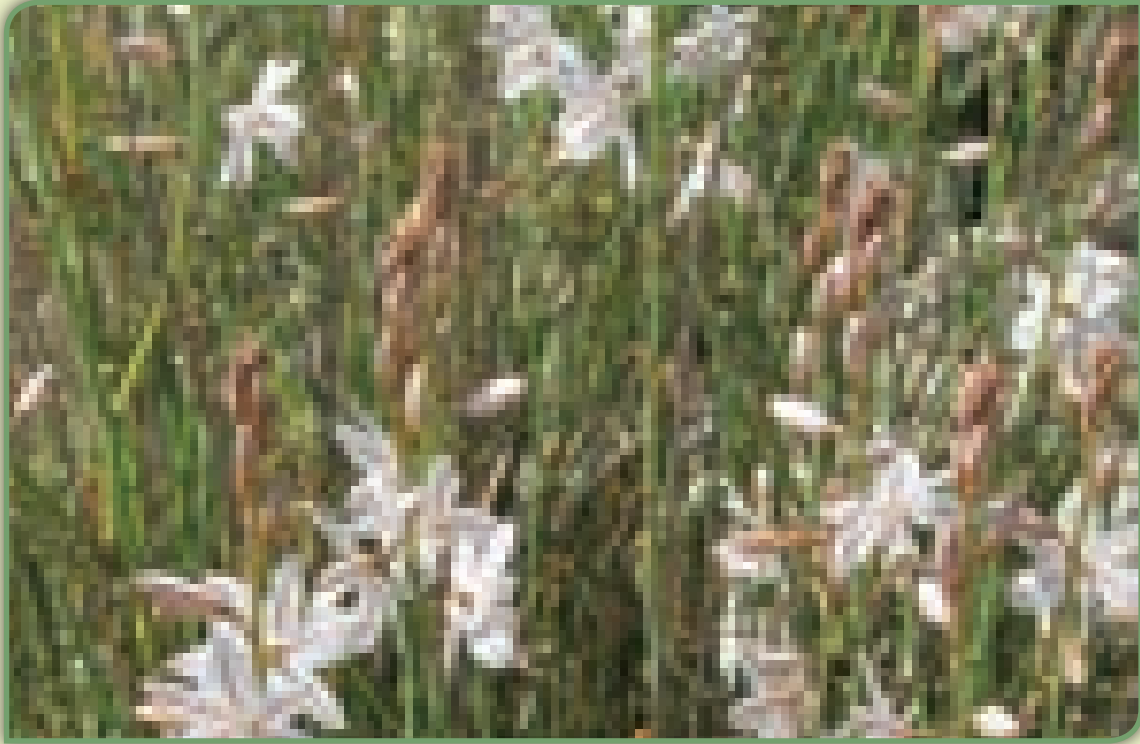

Foto: Dr. Harald Kehl.

İnce Borçak - Osiris alba L.

Çok dallanmış 2 m kadar boylanabilen bitkiler. Yapraklar şeritsi, derimsi yapıda, 10-20 mm, uç kısımları sivri. Çiçekler yeşil, yeşilimsi sarı renkli. Meyveler küremsi, kırmızı renkli. Çiçeklenme Nisan-Temmuz ayları arası (Davis 1982). Dörtyol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

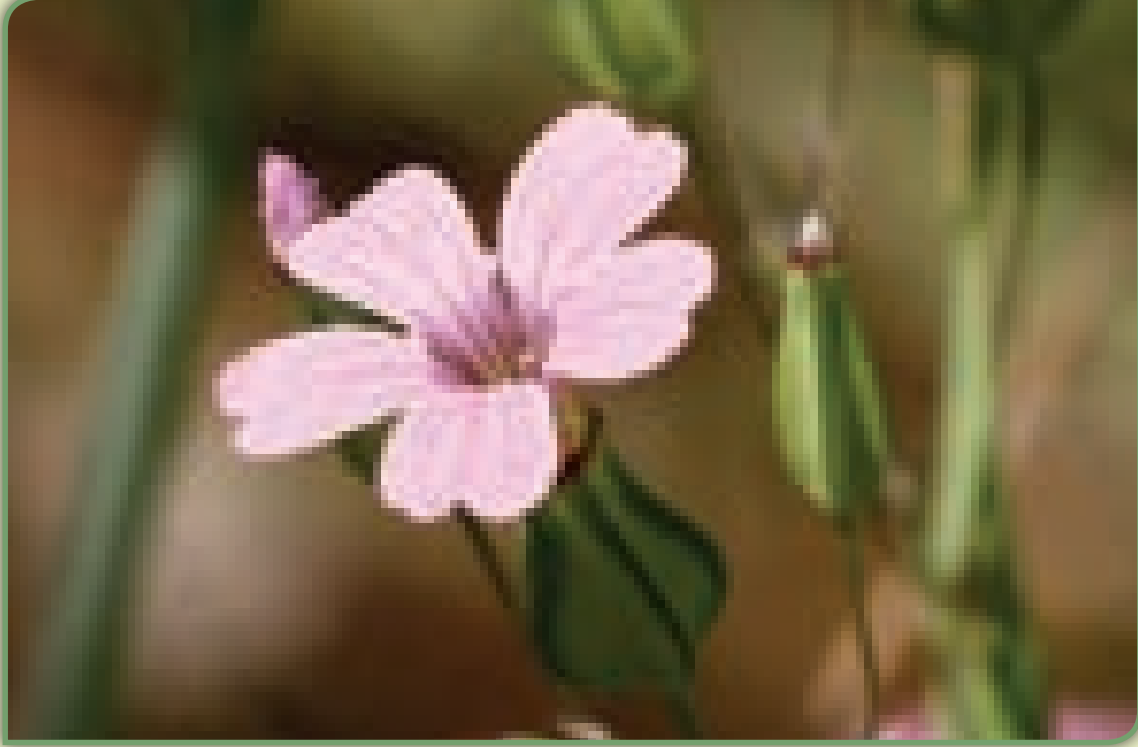
Bitki Entamoeba histolytica ve Giardia intestinalis parazitlerine karşı etkili bileşikler içermektedir (Al-Jaber ve ark. 2010).

İnce Çiriş - Asphodelus fistulosus L.

Bir veya çok yıllık bitkiler. Çiçekli gövdeler 15-60 cm, içi boş. Yapraklar 10-30 cm. Çiçek ekseni genellikle dallanmış, seyrek çiçekli. Brakteler 4-7 mm, zarımsı. Çiçekler beyaz veya pembemsi,

pembe veya kahverengi orta damarlı, 8-10 mm. Çiçeklenme Mart – Mayıs aylarında olur (Davis 1984). Belen’de yayılış gösterir.

İnek Otu - Uccaria pyramidata Medik

Dik gövdeli, 15-60 cm büyüeyebilen, tek yıllık bir bitkidir. Alt yaprakları saplı, üst yaprakları sapsız olarak gövdeye bağlanır. Yapraklar kalpsilanseolat şekillidir. Çiçekleri taşıyan eksen genişçe dallanmıştır ve çok çiçeklidir. Kanat oluşturan çanak yaprakları 10-15 mm, taç yaprakları ise 14-

23 mm'dir ve pembe renktedir (Davis 1967). Amik Ovasında yayılış gösterir.

Kökler terletici, idrar ve safra söktürücü etkilere sahiptir. Bitki kaynatılıp süzülerek hazırlanan sıvıdan (dekoksasyon) günde iki bardak içilebilir (Baytop 1999).

İplicik - Galium verum L. subsp. verum

120 cm kadar boylanabilen otsu çok yıllık bitkiler. Gövdeler genellikle çok sayıda, dik veya yükselici. Yapraklar bir halkada 8-12 adet, ters lanseolat şekilliden ipliksi forma kadar değişken. Kenarları kuvvetli bir şekilde içe dönük. Çiçek sapları 1-2

mm. Çiçekler altın sarısı. Çiçeklenme Haziran-Ağustos ayları arası (Davis 1982). Dörtüyl Erzin arasında yayılış gösterir.

Diğer *Galium* türleri ile benzer kullanıma sahiptir.

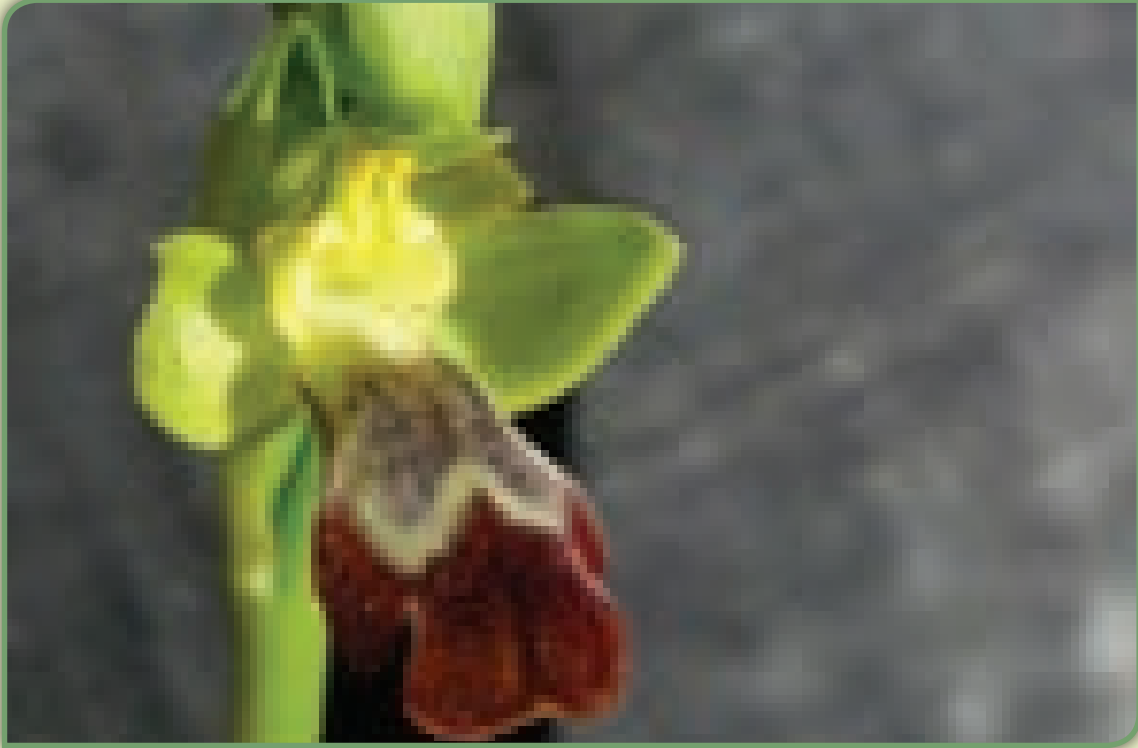

Iri Kantaron - Hypericum hircinum L. subsp. majus

150 cm kadar boylanabilen çalı formundaki bitkiler. Yapraklar 2-7 cm, sapsız veya yarı saplı. Çanak yapraklar 2-7, taç yapraklar 15-25 mm. Çiçeklenme Haziran-Ağustos ayları arası (Davis 1967). Samandağ Teknepinarı'nda yayılış gösterir.

Bitki dahilen antispazmotik, kabız yapıcı, yatıştırıcı ve kurt düşürücü olarak kullanılır. Haricen antiseptik ve yara iyi edici olarak kullanılır (Baytop 1999).

Bitki HIV-1 RT bağlantısını inhibe edici bir özelliğe sahiptir (Esposito ve ark. 2013). İnsan glioblastoma (T98G), insan prostat adenokarsinom (PC3), insan skuamöz hücreli karsinom (A431) ve fare melanom (B16-F1) tümör hücre hatları üzerine bitkinin uçucu yağı antiproliferatif etkinlik göstermiştir (Quassinti 2013).

İsrail Orkidesi - Ophrys omegaifera subsp. israelitica

Yumrulu çok yıllık otsu bitkiler. Yapraklar tabanda rozet oluşturur. Çiçek eksenini 2-11 adet çiçek taşır. Çanak yapraklar boyuna yumurtamsı, yeşilden sarıya kadar değişken renkli. Taç yapraklar mızrağımsı iki renkli. Dudakların üst tarafı sarı alt tarafı menekşe renklidir (Davis 1984). Habibi Neccar dağında yayılış gösterir.

Diğer salep yumrularıyla benzer kullanıma sahiptir. Yumrular nişasta, şekerler, azotlu maddeler ve glikomannan içerir. Cinsel arzuyu arttırıcı, kuvvet verici, çocuk ishallerini kesici özelliklere sahiptir. Ayrıca göğsü yumuşatıcı, kalbi kuvvetlendirici, basur şikayetlerini azaltıcı, adet düzenleyici ve mideyi rahatlatıcı özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

It Üzüümü - Solanum nigrum L.

Tek yıllık 10-70 cm boyunda dik, açılı dallanmış bir bitkidir. Gövde hafif tüysüzden ince tüylüye; saplı ya da sapsız salgı tüyleri kuruduklarında siyahlaşır. Çakıllı alanlar, kumullar, tarım arazileri, akarsu ve yol kenarlarında 1-1500 m yüksekliklerde, Amik ovasında yayılış göstermektedir (Davis 1978).

Bitki tanen, saponin ve gliko-alkaloitler taşımaktadır. Haricen ve dahilen yatıştırıcı ve ağrı kesici olarak kullanılmaktadır. Haricen ağrı kesici olarak infüzyon ile yaralar ve basur memeleri yıkanır veya taze yaprakların ezilmesi ile elde edilen lapa basur memelerinin üzerine konur. Aşırı kullanımı halinde bol terleme, halsizlik şeklinde zehirlenme belirtileri gösterir (Baytop 1999).

İtdirseği - Allium lycaonicum Siehe ex Hayek

20-30 cm boylanan soğanlı, çok yıllık bitkiler. Yapraklar 2-5 adet, 10-14 mm eninde. Çiçek kümesi yarı küremsi, 3-4 cm çapında. Çiçekler pembe veya kırmızı. Çiçeklenme Mayıs – Haziran ayları içerisinde olur (Davis 1984). Dört Yol'un üst kesimlerinde yayılış göstermektedir.

Diğer yabani soğan türleri gibi idrar artıran, kan şekerini düşürücü, hazmettirici, antibakteriyel, yara iyi edici, tansiyon düşürücü, kalp kuvvetlendirici gibi pek çok etkilere sahiptir (Baytop 1999).

Itsoğanı - Allium atrovioleaceum Boiss.

Soğanlı çok yıllık, 100 cm kadar boylanabilen bitkiler. Genellikle soğanların dibinde sarımsı kahverenginde soğancıklar bulunur. Yapraklar 3-5 adet, şeritsi. Çiçekler yoğun küremsi bir form oluşturur. Çiçekler koyu mor veya siyahımsı kestane renginde. Çiçeklenme Haziran-Ağustos

aylarında olur (Davis 1984). Kızıldağ'da yayılış göstermektedir.

Soğan türleri vücutta doğal olarak meydana gelen serbest radikal kökenli tümör oluşumu, kalp damar hastalıkları ve yaşlanmayı önleyici etkilere sahiptir (Stajner ve ark. 2006).

Kaba Lale - Tulipa agenensis DC.

Soğan zarları, yoğun bir şekilde keçeleşmiş yünsü tüylerle kaplı. Yapraklar 3-5 adet, sarımsı, dik, lanseolat, undulat, dilat veya değil, 15-25 x 2.5-4 cm. Çiçeklerin dış kısımları kırmızı veya açık kırmızıdan sarımtırağa farklı renklerde, kenarları sarı siyah lekeli, dar. Dıştaki periant parçaları 42-85 x 20-28 mm, ovate-eliptikten eliptiğe ve

akuttan akuminata kadar değişik şekillerde; daha içteki parçalar ise 37-58 x 15-22 mm, daralır şekilde oboyattan obovat-oblonga kadar değişik şekillerde veya acute. Kültür formu olarak 550-1000 m yüksekliklerde yetiştirilmektedir (Davis 1967). Kızıldağ'da yayılış göstermektedir.

Kadın Aynası - Legousia speculum-veneris (L.) Chaix

30 cm kadar boylanabilen dik gövdeli, tüylü veya tüysüz bitkiler. Çiçekler tek veya çok sayıda. Çiçekler menekşe, leylak nadiren beyaz renkli (Davis 1977). Samandağ civarında yayılış göstermektedir.

Yaprakları yara iyi edici olarak kullanılmaktadır (Baytop 1999).

Kami - Grammosciadium daucoides DC.

55 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Gövdeler dik, dallanmış, tüysüz. Taban yapraklar 11-17 cm, pinnat parçalı, alt gövde yaprakları taban yapraklara benzer fakat daha küçük. Çiçekler

6-12 sap üzerinde bulunur. Brakteler ipliksi pinnat parçalı. Çiçekler beyaz renkli. Çiçeklenme Mayıs – Haziran ayında olur (Davis 1972). Akbez civarında yayılış gösterir.

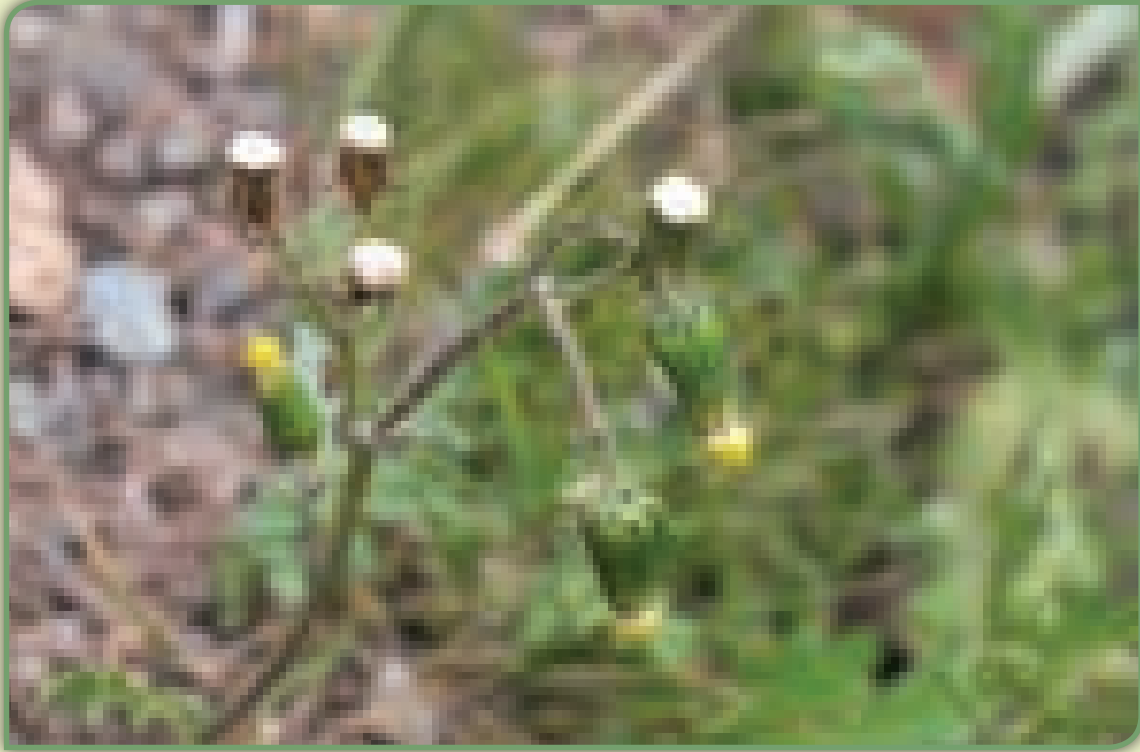

Kanarya Otu - Solidago virgaurea L. subsp. virgaurea

Gövde (15-)25-100 cm, tüsüz veya kısa tüylü. Yapraklar eliptik, lanseolat veya oblanseolat, genellikle alt yüzeydeki ağsı damarlanmıştır. Bazal yapraklar 2-6 cm'lik petiyoller şeklinde daralmış uç kısımlar sivri, tam ya da kısmen serrat, hafif tüsüz veya her iki yüzeyde son kısımlarda tüylü; bazal yapraklar ise 3-4 x 0.75-1 cm' dir. Kapitula yaklaşık 5 parçalı. Involukrum 7mm uzunluğunda;

fillariler kiremit dizilişli ve dıştakiler içtekilerden daha kısadır. Dilsî çiçekler 4-5(-6) mm ve (3-)5-8 adet; tüpsü çiçekler 4-5 mm ve 12 adettir. Akenler düz veya seyrek tüylü, 3-3.5 mm; papuslar 5-5.5 mm, kahverengimsi beyaz renkte (Davis 1975). Samandağ Karaçay vadisinde yayılış göstermektedir.

Bitki idrar artırıcı, gaz söktürücü ve antiseptik özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Kanarya Otu - Senecio vulgaris L.

50 cm kadar boylanabilen tek yıllık otsu bitkiler. Gövde ve bitkiler genellikle tüylü. Taban yapraklar ovat, oblong genellikle tüysü parçalı. Gövde yaprakları taban yapraklara benzer. Çiçekler sarı renkli. Çiçeklenme Mart-Ağustos ayları

arasında (Davis 1975). Kırıkhan civarında yayılış göstermektedir.

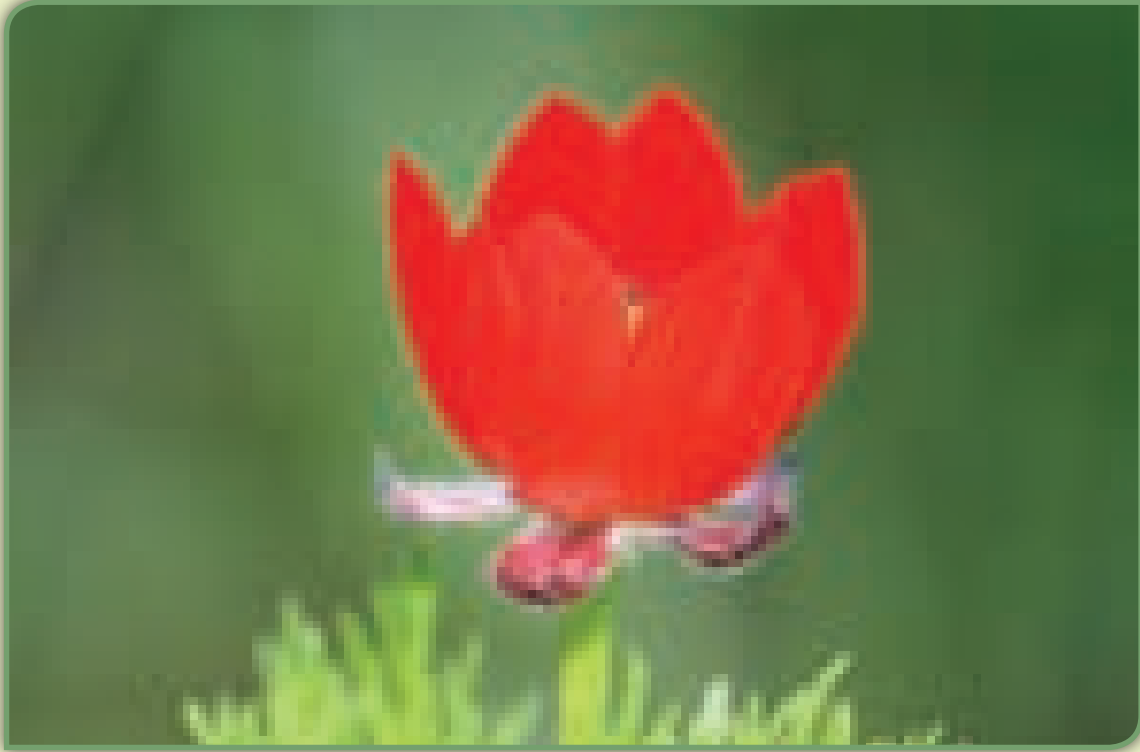
Kökleri az miktarda alkaloit taşımaktadır. Bitki adet söktürücü olarak kullanılır (Baytop 1999).

Kanatlı Kevke - Alyssum samariferum Boiss & Hausskn

70 cm kadar boylanabilen, dik veya yükselici gövdeli çok yıllık bitkiler. Verimsiz sürgünlerin yaprakları linear terslanseolat şekilli. Gövde yaprakları üst kesimlerde küçülür. Çiçek sapları ipliksi 5-8 mm.

Taç yapraklar tersovat şekilli, ucu düz, 2-2.5 mm, tüysüz. Çiçeklenme Temmuz – Ağustos aylarında olur (Davis 1965). Erzin'in üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Kandamlası - Adonis aestivalis subsp. aestivalis L.

10-50 cm boylanabilen tüylü veya tüysüz gövdeli tek yıllık bitkiler. Yaprak parçalanmış. Çiçekler 1-3 cm çapında, kırmızı veya turuncu renkli. Çiçeklenme Nisan Mayıs ayları arası (Davis 1965). Kırıkhan civarında yayılış göstermektedir.

Bitki böbrek fonksiyon bozukluklarında ve idrar söktürücü olarak kullanılmaktadır (Nouria ve ark. 2013).

Kandaş Dikeni - Genista anatolica Boiss.

Dikenli çok yıllık bitkiler. Gövdeler 5-10 cm, küme oluşturur. Yapraklar 1, çoğunlukla gövde üzerinde çapraz dizimli. Çiçekler sarı renkli, meyveler

ovoid ve bir tohumlu. Çiçeklenme Nisan-Mayıs aylarında olur (Davis 1970). Kızıldağ ve Dört Yol'un üst kesimlerinde yaylı gösterir.

Kangal - Silybum marianum (L.) Gaertner

30-100 cm boylanabilen, gövdeleri yivli, dağınık şekilde uzun yumuşak sık tüylüdür. Yapraklar tüysüz, soluk yeşil, damarlar boyunca beyaz benekli, güçlü biçimde dikenli-dişlidir. Taban yapraklar ters yumurtamsı ve saplıdır, derince üçgensel bölme sahiptir. Akenler siyah çizgili kahverengidir. Dış kör çanak tüyleri 15 mm'dir. Nisan – Mayıs aylarında

çiçeklenir. Deniz seviyesinden 600 m'ye kadar, yol kenarları kanallarında ya da hendeklerinde, boş tarlalarda yayılış gösterir (Davis 1982). Reyhanlı civarında yayılış göstermektedir.

Bitkiden elde edilen silymarin maddesi yüz yıllardır karaciğer ve safra kesesi hastalıklarının tedavisinde kullanılmaktadır. (Kennet Flora ve ark. 1998).

Kangal Dikeni - Echinops ritro L.

40 cm kadar boylanabilen çok dallanmış yoğun tüylü çok yıllık bitkiler. Yapraklar derimsi sert, tüysü parçalanmış, 12 çift segmentten oluşur. Segmentlerin kenarları içe dönük, uçları dikenli. Çiçekler mavi renkli. Çiçeklenme Temmuz-Ekim ayları arasında olur (Davis 1975). Dört yol civarında yayılış göstermektedir.

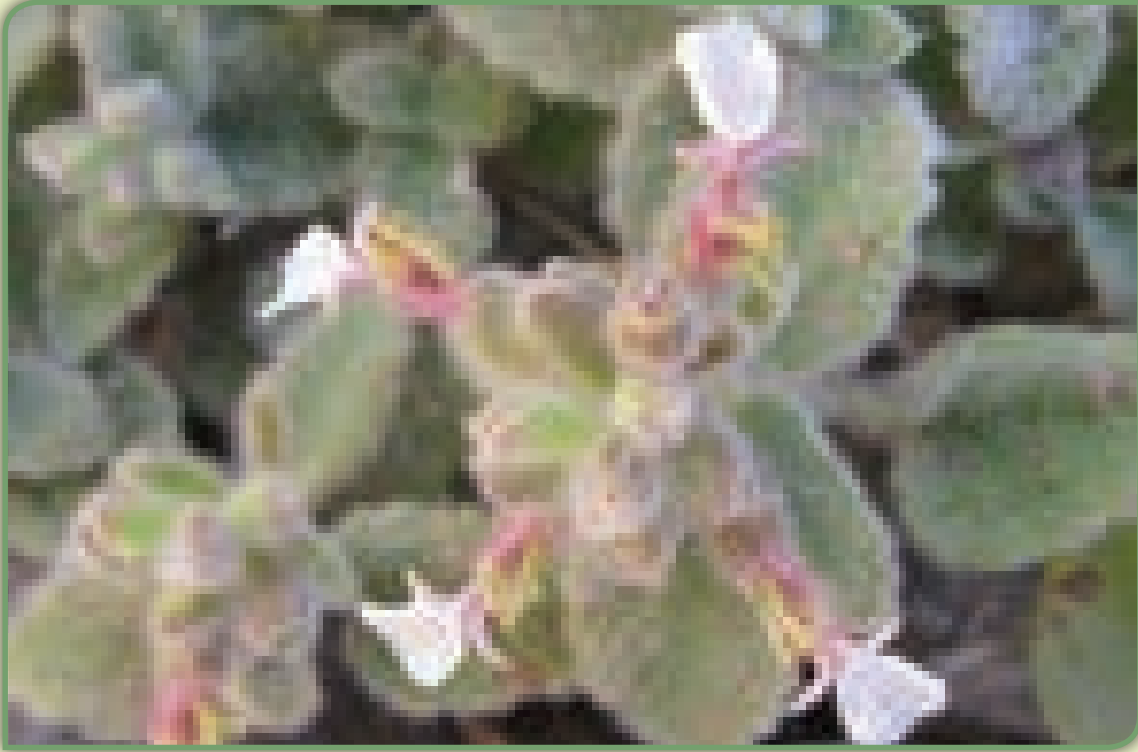
Bitkinin köklerinden elde edilen özüt bazı mantar türlerine karşı antifungal aktiviteye sahiptir (Fokialakis ve ark. 2006). Diğer bir çalışmada ise bitkinin antibakteriyal etkiye sahip olduğu belirtilmektedir (Li ve ark. 2011).

Kantariye - Centaurium pulchellum (Swartz) Druce

20 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Gövdeler tabanda rozet yaprak taşımaz. Gövdeler basit veya orta bölgelerde dallanmış, bir çiçekli. Çiçek durumu yaygın dallanmış. Çiçekler 10-13

mm, pembe, mor nadiren beyaz renkli. Çiçeklenme Nisan – Temmuz aylarında olur (Davis 1977). Antakya – Yeşilkent civarında yayılış gösterir.

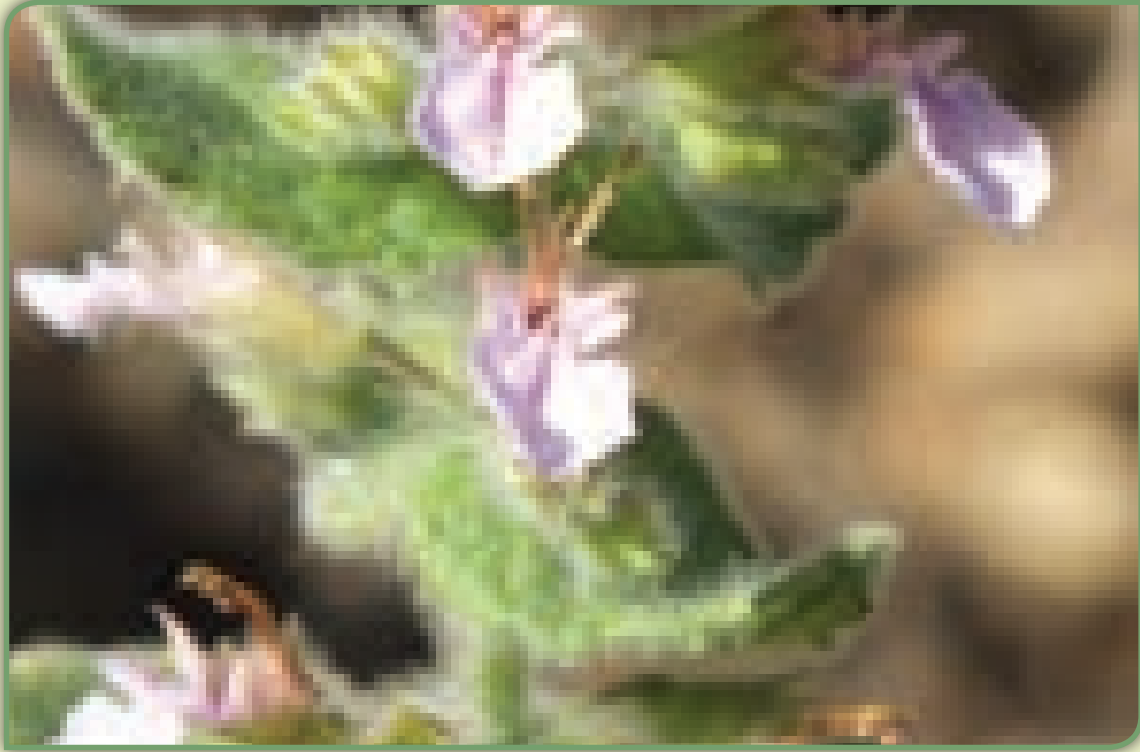

Kantariye - Teucrium montbretii Bentham subsp. *montbretii*

Yatık gövdeli çok yıllık bitkilerdir. Gövdeleri 5- 40 cm, keçemsi-uzun yumuşak sık tüylü, yapışkanımsıdır. Çiçek salkımları sıkı veya mesafelidir. Çiçek sapı çanak yaprakla aynı veya daha kısadır. Çanak yaprak tüylü, kısa salgı tüylü, çanak yaprak boyunun 1/3 oranında iki dudaklıdır. Taç yaprak leylak veya mordur, çanak yaprağı 1,5 katı kadardır. Haziran – Temmuz aylarında

çiçeklenir. Deniz seviyesinden 900 m'ye kadar yollar üzerinde yayılış gösterir (Davis 1982). Samandağ civarında yayılış göstermektedir.

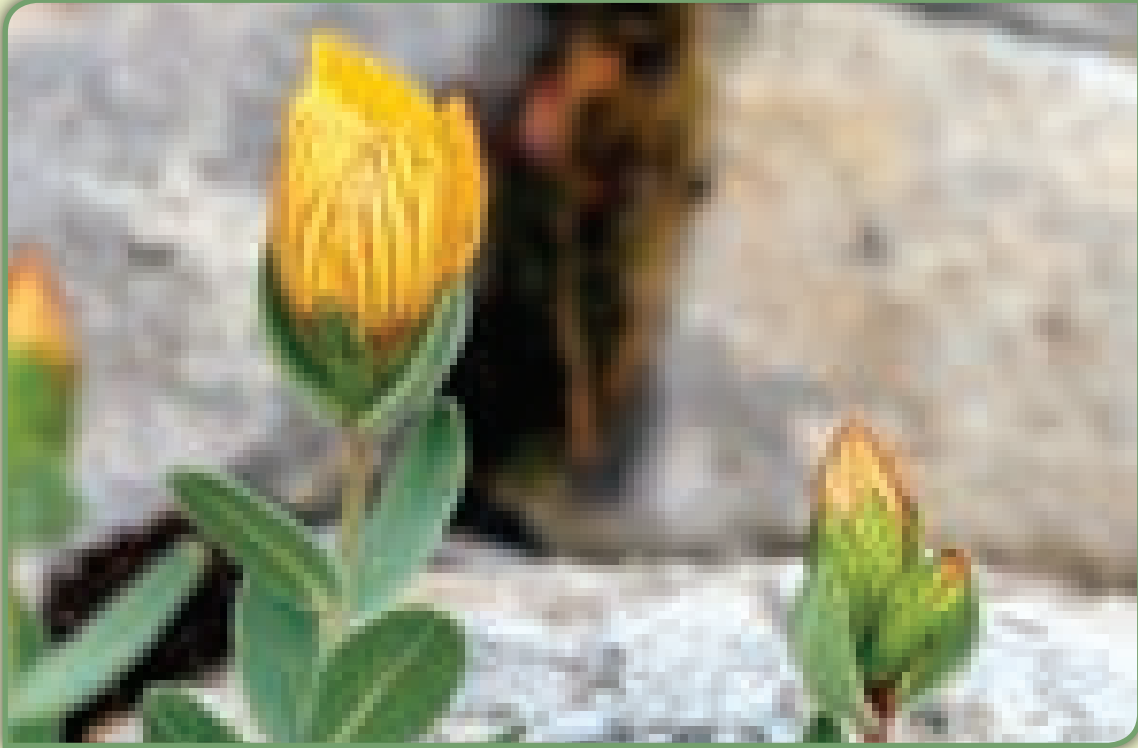
Bitkiden elde edilen uçucu yağlar anti-oksidan ve antibakteriyel özellik göstermektedir (Özkan G ve Ark., 2007). Ayrıca bazı teucrium türlerinin ekstraktaları yangı önleyici ve tümör durdurucu özelliğe de sahiptir (Menichini F ve ark. 2009).

Kantariye Otu - Teucrium scordium L. subsp. scordioides.

Sürünücü gövdeli çok yıllık otsu bitkiler. Gövdeler dik veya yükselici, dallar 5-75 cm. Yapraklar oblong ovat şekilli, kenarları dişli, tabanda kalpsi, sapsız ve gövdeyi sarar. Çiçekler gövde üzerinde kümeleşmiş, kümeler 1-4 çiçekli. Çiçekler pembe veya mavi. Çiçeklenme Mayıs-Eylül ayları arasında olur (Davis 1982). Kızıldağ civarında yayılış göstermektedir.

Bitki anti-inflamatuar, ateş düşürücü, antiseptik, büzücü, terletici, idrar söktürücü, müshil, uyarıcı, tonik, yorgunluk ve ağrı giderici etkilere sahiptir (Semnani ve ark. 2007).

Kantarón - Hypericum origanifolium Willd.

5-30 cm boylanabilen, dik, yarı dik veya yükselici gövdeli bitkilerdir. Yaprakları 5-30 mm, yumurtamsı, kenarlarında veya yüzeyinde siyah salgı tüylüdür. Çanak yaprakları spatul şekilli, kenarlarda salgı tüylü, yüzeyleri tüsüz veya siyah salgı noktalıdır. Taç yapraklar sandır ve belirgin kırmızı damarları vardır. Çiçeklenme Mayıs-Ağustos arasında gerçekleşir. Kayalık veya steplerde 50-2400 m'ler arasında, Dörtüyl üstlerinde yayılış gösterir (Davis 1967).

Bitkinin çiçekli dalları dahilen antispazmotik, kabız yapıcı, yatıştırıcı ve kurt düşürücü özelliklere sahiptir. Haricen antiseptik ve yara iyi edici olarak kullanılır. Bilhassa yanık yaralarının tedavisinde çok etkilidir (Baytop 1999). Çiçekli dallar zeytinyağı içerisinde üç ay güneşte bekletilir, süzölen yağ yara ve yanık tedavisinde kullanılır.

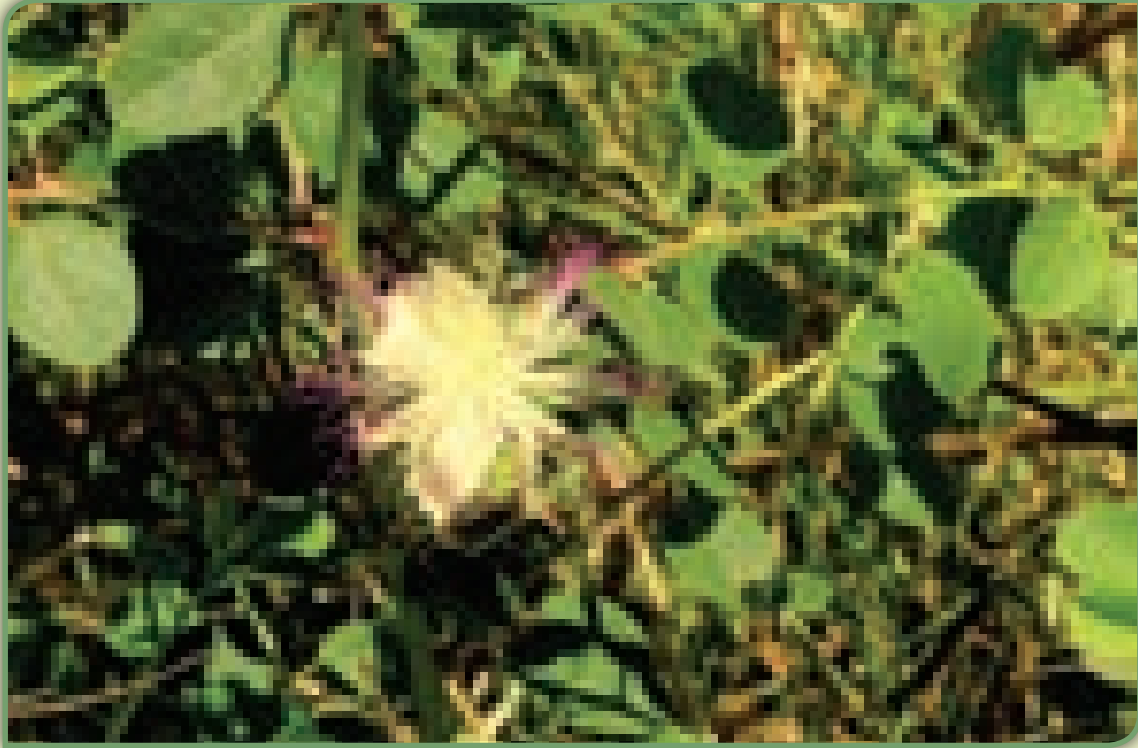

Kantaron Otu - Hypericum montbretii Spach

60 cm kadar boylanabilen, dik veya yükselici gövdeli çok yıllık bitkiler. Yapraklar 15-55 mm, ovat, oblong veya üçgenimsi. Üst yapraklar yoğun siyah salgı tüylü. Çanak yapraklar glandular tüylü veya basit tüylü. Taç yapraklar sarı, uca doğru siyah salgı tüylü. Çiçeklenme Nisan-Temmuz ayları

arasında olur (Davis 1967). Atık yaylası üstlerinde yayılış göstermektedir.

Bitkinin antidepressan olarak kullanılabilir bir potansiye sahip olduğu ortaya konmuştur (Can ve ark. 2011).

Kapari - Capparis spinosa L. var. spinosa

Yapraklar yuvarlak veya çok genişçe yumurtamsı, genellikle sivri uçsuzdur, fakat bazen çok küçük kıvrılmış bir sivri uç bulunur, bazen çentikli uçlu ve çoğunlukla tüsüzdür. Çiçekler zayıf şekilde iki yanlı düzgün olmayan simetridir, taç yapraklar beyaz renklidir. Kültür alanları yakınlarındaki boş arazilerde yayılış gösterir, genellikle kaçıcıdır (Davis 1982). Amik ovasında yayılış göstermektedir.

Bitkinin meyvelerinden elde edilen suda çözünebilen polisakkarit yapısındaki bir madde kanın pıhtılaşmasını önleyici bir etkiye sahiptir (Wang ve ark. 2012). Çiçek tomurcukları, meyvası ve kök kabuğu idrar söktürücü, kabız yapıcı, ve kuvvet verici etkiye sahiptir (Baytop 1999). Bitkinin toprak üstü kısımları karaciğer koruyucu etkiye sahiptir (Gadgoli ve Mishra 1999).

Kaplan Otu - Doronicum orientale Hoffm.

Stolonlu çok yıllık 30-60 cm boylanabilen otsu bitkiler. Gövdeler dik, seyrek tüylü. Taban yapraklar yuvarlağımsı, birkaç adet, her iki yüzeyde tüylü. Gövde yaprakları sapsız, gövdeyi sarar şekilde bağlanır. Çiçek sapları salgı ve normal tüylü tek çiçek taşır. Çiçekler sarı. Çiçeklenme Mart-

Temmuz, gölgeli çalılık ve ormanlarda, 50-1900 m'ler arasında, Altınözü Enek civarında yayılış gösterir (Davis 1975).

Bitkinin taze kökleri kısırlığa karşı kullanılır (Baytop 1999).

Kara Çalı - Paliurus spina-christi Miller

2-4 m boylanabilen kubbemsi şekilde dallanmış dikenli çalılardır. Yaprakları yumurtamsı, yaprak kenarları ince testeremsi dişli, tüysüz, otsu ve yaprak sapının uzunluğunun 2-4 katı uzunluktadır. Çiçek kümeleri dağınıktır. Çanak yapraklar tüysüzdür. Meyve 2-25 cm çapındadır ve bu uzunluğa orta bölgedeki dalgalı kanat da dahildir.

Mayıs – Temmuz ayları arasında çiçeklenir. Deniz seviyesinden 1400 m yüksekliğe kadar, geçitlerde, nehir vadilerinde, temizlenmiş ya da boş arazilerde, Dört Yol Erzin arasında yayılış gösterir (Davis 1982).

Bitkinin kurutulmuş meyveleri kaynatılarak boğaz iltihabının giderilmesi için kullanılmaktadır (Sezik ve ark 1992).

Kara am - Pinus nigra Arn.

30 m kadar boylanabilen aa formundaki bitkiler. Gövde kabukları gri – siyahımsı. Genç sürgünler tüysüz. Yapraklar 7-18 cm, koyu yeşil, sert ve çoğunlukla kıvrık. Tomurcuklar reçineli. Kozalaklar dik. 300-1800 m’ler arasındaki yüksekliklerde, Drtyol’un st kesimlerinde yayılış gösterir (Davis 1965).

amların gövdelerinin yaralanması neticesinde akan reçine solunum ve idrar yolları hastalıklarında kullanılan etkili bir antiseptiktir. Tahri yaptığından böbrek rahatsızlıkları olanlarda kullanılmamalıdır (Baytop 1999).

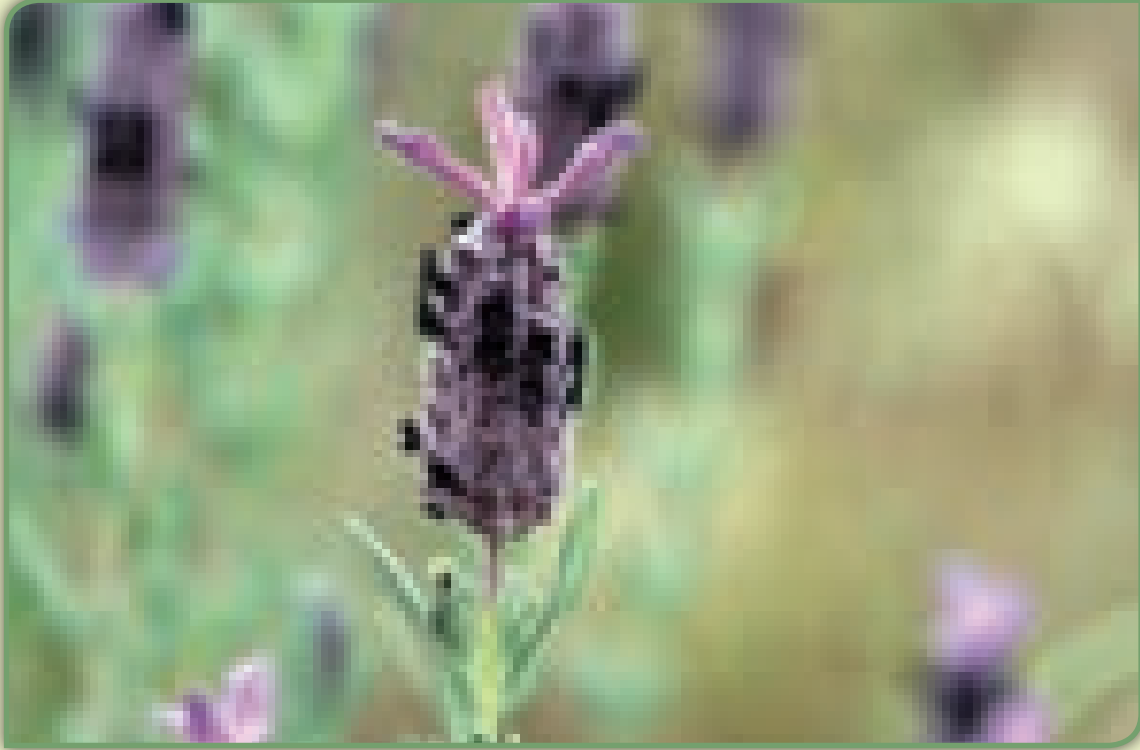
Foto: Tolga Ok

Kara Meşe - Quercus libani Olivier

6 m'ye kadar boylanabilen yaprak dökken veya herdem yeşil çalı veya ağaçlardır. Çiçek sapı çoğunlukla yoktur. Meyve ikinci yılda olgunlaşır. Kozak yarım küre şekilli ve ince yumuşak tüylüdür. Pullar genişçe eşkenar dörtgenimsi, ya tamamı bastırılmış, orta kısımdakiler yarım kıvrılmış veya en üst kısmı uzamış ve yayılmıştır. Ağustos – Kasım

ayları arasında meyvelenir. 700 – 2000 m arasında, saf topluluklar veya diğer meşe türleriyle birlikte karışık halde, Dört Yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir (Davis 1982).

Bitkinin yaprak ve dallarından yapılan çay hemoroid tedavisinde kullanılmaktadır (Sezik E. ve ark 2001).

Karabaş Otu - Lavandula stoechas L.

Karabaş lavanta çiçeği veya karabaş otu olarak bilinen bu tür 60 cm'ye kadar boylanan bir bitkidir. Yaprakları 2-3 cm boyunda, dar kenarları kıvrık, grimsi-yeşil renkte, alt ve üst yüzeyi aynı derecede tüylüdür. Koyu mor renkteki çiçekleri 4 köşeli başak şeklinde çiçek durumunda toplanmıştır (Davis 1982). İskenderun - Arsuz arasında yayılış gösterir.

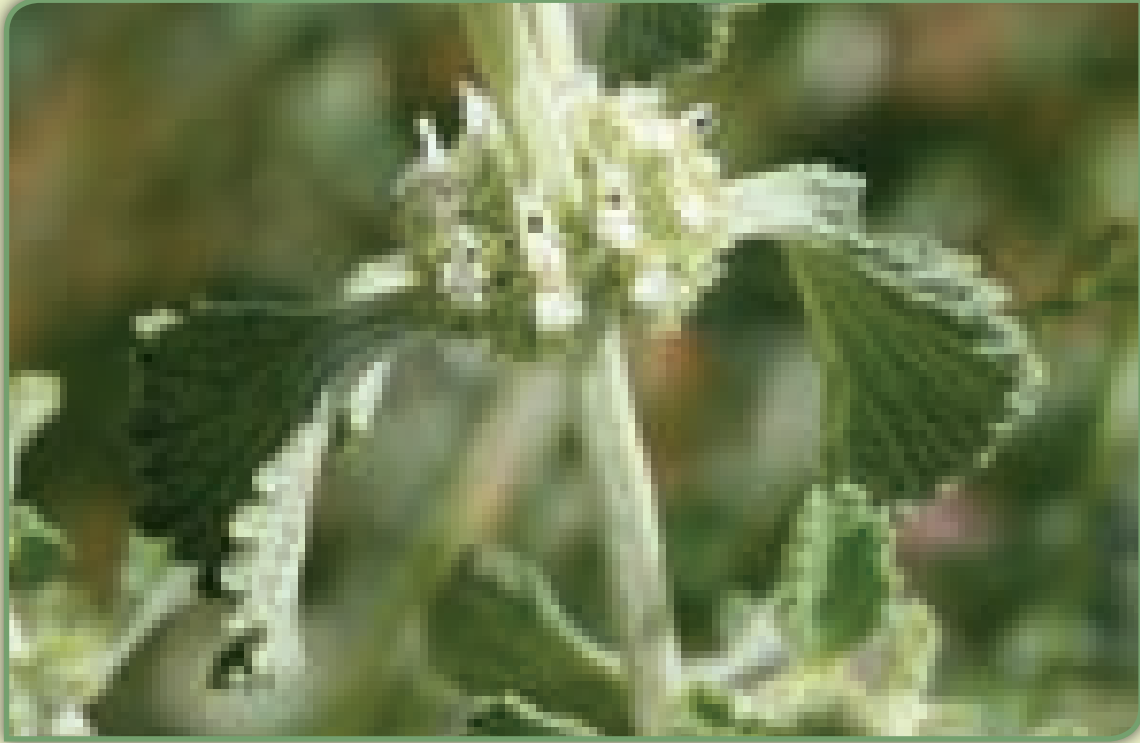
İlaç sanayinde bazı karışımlara koku vermede kullanıldığı gibi sinir sistemi rahatsızlıkları, sivilce, astım, bronşit, saç dökülmesi, kadın hastalıkları, bazı cilt hastalıkları, akciğer hastalıkları, romatizma, tenya, öksürük ve baş dönmesine karşı kullanılan ilaçların bileşiminde de yer almaktadır. Parfümeri ve kozmetikte cilt temizleyici losyon ve koku verici olarak kullanılır (Baytop 1999).

Karabenek - Artemisia squamata L.

Tüysüz, üst kısımlarda dallanmış tek yıllık bitkiler.
Yapraklar tüysüz. Çiçekler beyaz renkli, meyveler
6 mm. Çiçeklenme Nisan – Temmuz aylarında

olur (Davis 1972). Dört Yol – Erzin arasında yayılış
gösterir.

Karaderme - Marrubium vulgare L.

60 cm kadar boylanabilen, yoğun tüylü, az dallanmış çok yıllık bitkiler. Yapraklar dairemsi, kenarları dişli, her iki yüzeyde yıldızsı tüylü. Çiçek kümeleri birkaç çiçekli. Çanak yapraklar 3.5-4.5 mm, yoğun

yıldızsı tüylü, taç yapraklar beyaz veya krem renkli, yoğun yıldızsı tüylü. Çiçeklenme Nisan – Ağustos aylarında olur (Davis 1982). İskenderun – Atik yaylası arasında yayılış gösterir.

Karagelincik - Prunella orientalis Bornm.

Dik veya yükselici gövdeli çok yıllık bitkiler. En üst yapraklar hariç, yapraklar saplı, ovat-oblong, kenarları düz. Çiçekler başçık veya kısa başak şeklinde. Çiçek yaprakları kırmızımsı, siyahımsı-mor, kenarları uzun tüylü. Çiçekler koyu menekşe veya lavanta mavisi. Çiçeklenme Mayıs-Temmuz

ayları. (Davis 1982). Dört yol civarında yayılış gösterir.

Yapılan bir çalışmada bitkinin antioksidan etkiye sahip olduğu belirtilmiş ayrıca meme kanser hücrelerine karşı da etkili olduğu belirlenmiştir (Şahin ve ark. 2013).

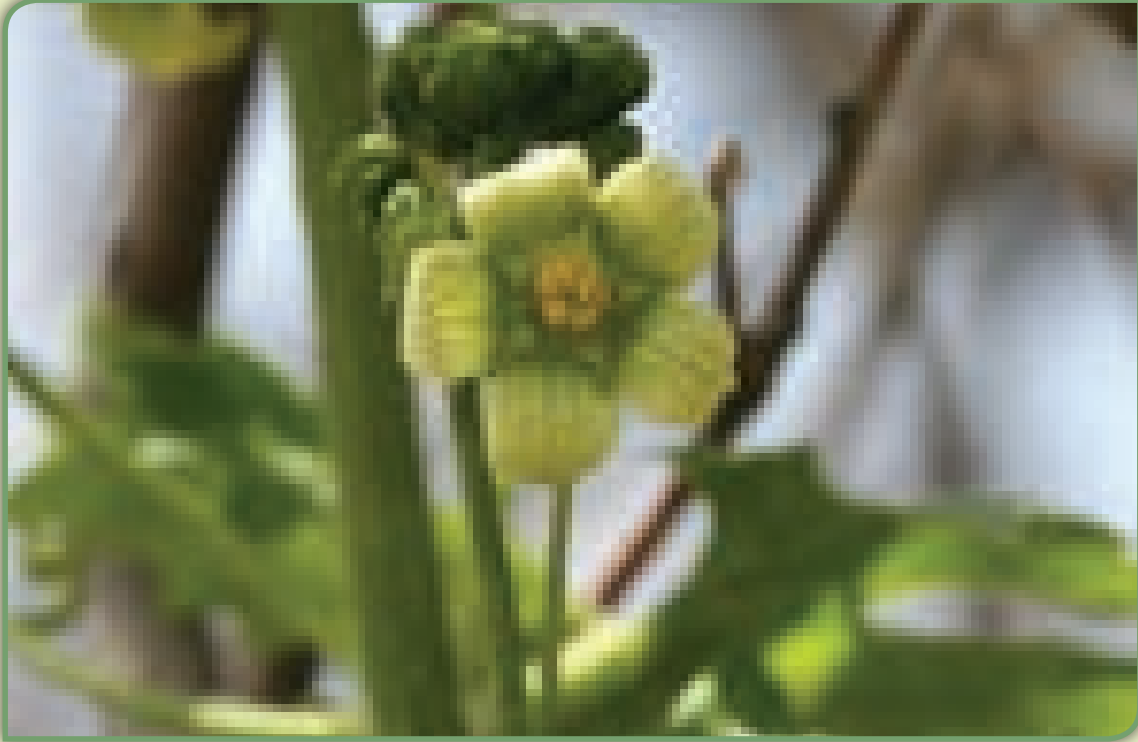

Karağan - Cistus creticus L.

1 m'ye kadar boylanabilen, basit tüylü ve genellikle yapışkan yapraklı çalılar. 3-15 mm uzunluğunda saplara sahip, yapraklar ovat - oblong şekillidir. Çiçekler pembe, dal uçlarında, 1-6 çiçekli. Makiliklerde bolca gözlenir. Çiçeklenme Mart-Haziran. 1-1000 m'ler arasında yayılış gösterir

(Davis 1965). Iskenderun - Arsuz arasında yayılış gösterir.

Yapraklar rezin, uçucu yağ, ve tanen taşır. İnfusyon halinde kabız, uyarıcı ve balgam söktürücü olarak kullanılır (Baytop 1999). Bitkinin dalları ve yaprakları şeker hastalığı ve kan kesici olarak kullanılır (Polat ve Satıl 2012).

Karahaylin - Bryonia cretica L.

Sarılcı, tüsüz tek yıllık bitkiler. Yapraklar dairemsi-kalpsi, 3-9 cm, sığ veya derin 5-7 loblu, yaprak sapları 0.5-5 cm. Erkek çiçeklerin oluşturduğu küme 4.5-13.5 cm. Çanak yapraklar üçgenimsi,

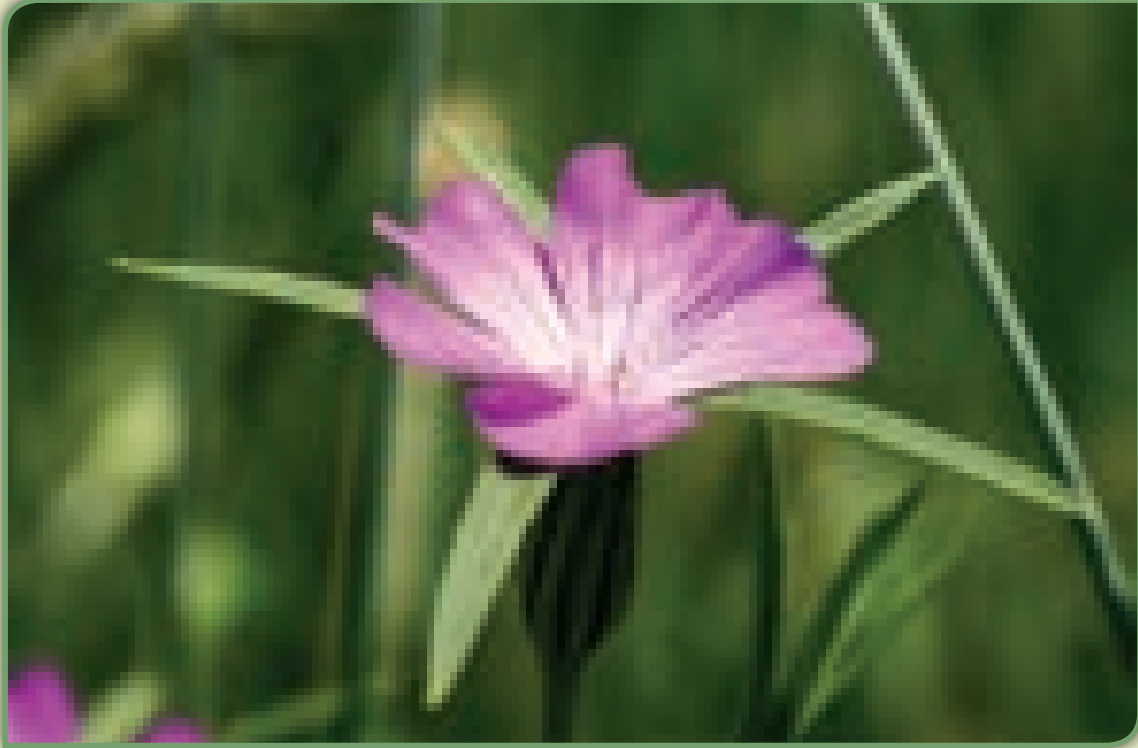
1-2 mm, taç yapraklar 3-6 mm. Dişi çiçekler birkaç veya çok sayıda. Çiçeklenme Mayıs ayında olur (Davis 1972). Atık yaylasının üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Karamanoğlu Soğanı - Allium karamanoglui Koyuncu & Koİlmann

Soğanlı çok yıllık bitkiler. Yaprak ve gövdenin tabanı mor renkli. Gövdeler 15-30 cm, düz. Yapraklar 1-2 adet, tabanda bulunur. Çiçek topluluğu yarı küremsi. Çiçekler beyaz, çiçeklenme Nisan ayında olur (Davis 1984). Kızıldağı'da yayılış gösterir.

Soğan türleri genel olarak idrar arttırıcı, kan şekerini düşürücü, hazmettirici, antibakteriyel, yara iyi edici, tansiyon düşürücü, kalp kuvvetlendirici gibi pek çok etkilere sahiptir (Baytop 1999).

Karamuk - Agrostemma githago L.

Bir yıllık, otsu, dik gövdeli, 45-70 cm uzunluğunda bitkilerdir. Gövdeleri üst kısımlarda dallanmış, uzun ve yumuşak tüylü olan bitkinin yaprakları lanseolat, 5-7 mm eninde ve tüylüdür. Çiçekler beyazımsı, mor-pembe renktedir. Çiçeklenme Nisan-Temmuz arasında gerçekleşir. Bitki, tarla içlerinde, 1-1750 metreler arasında, Amik ovasında yayılış gösterir (Davis 1967).

Tohumları zehirlidir. 2-3 gramı insanlar için zararsızken 5 gramı öldürücü olabilir (Koz ve ark. 2010). Büzücü ve kanamayı durdurucu etkilere sahiptir. Balgam söktürür ve soğuk algınlığı şikayetlerini giderir. İdrar söktürür ve bağırsak kurtlarını düşürmeye yardımcı olur. Diş ağrıları azaltır. Zehirli bir bitki olduğu için çayı içilmez (Altundağ ve Öztürk 2011). Haricen kullanılır. Taze yaprakları kanamayı durdurmak için kanamanın olduğu yere konur. Ayrıca, akne ve cilt hastalıklarına karşı da kullanılır.

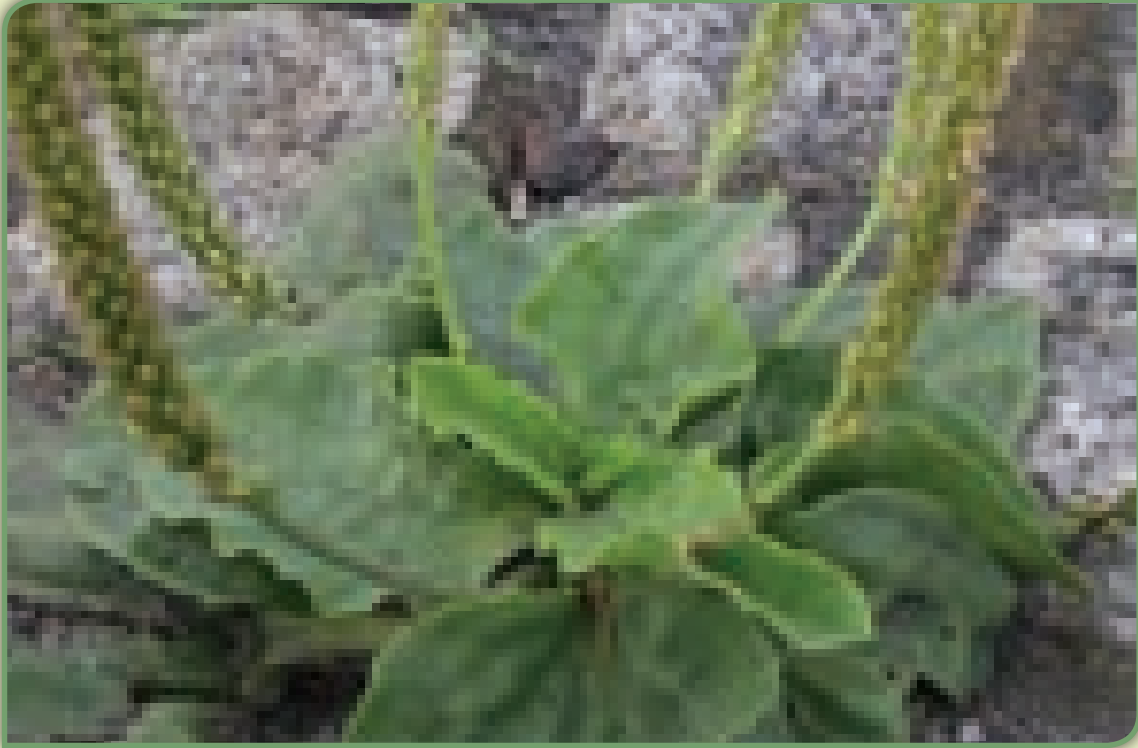
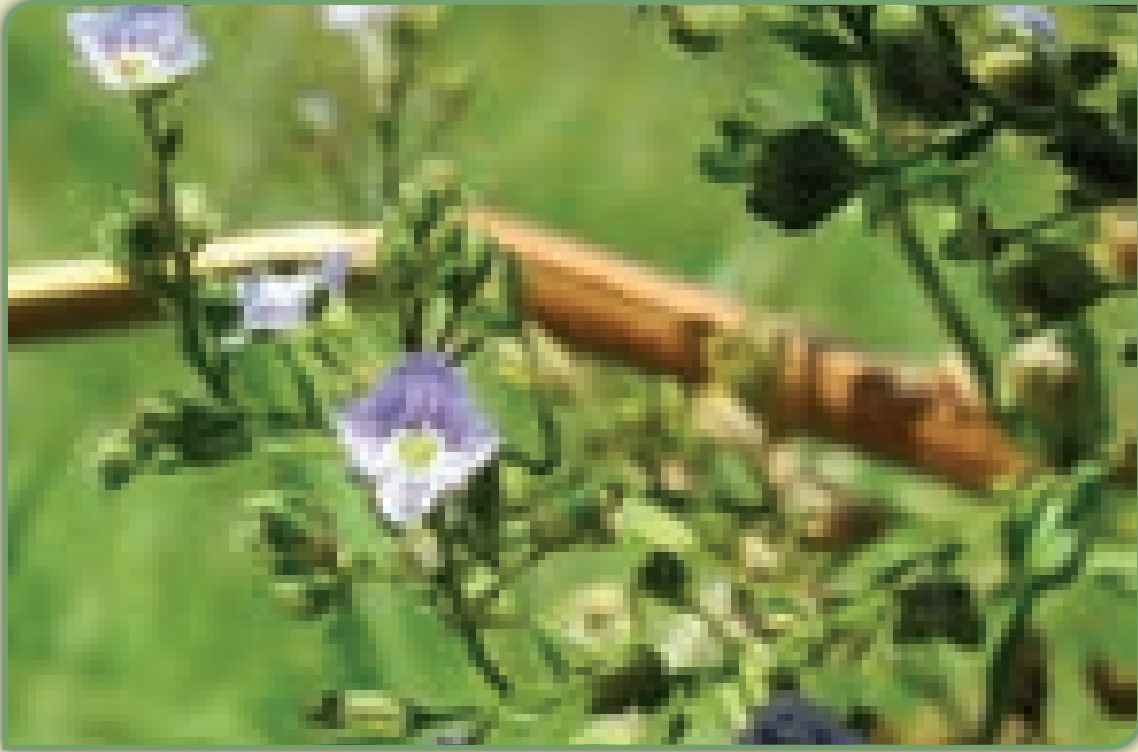

Foto: Dr. Harald Kehl.

Karaot - Plantago major L. subsp. major

Çok yıllık, yaprakları tabanda kümeleşen otsu bitkiler. Yaprak geniş ovat biçimli kenarları düz ve dişli. Çiçekler uzun bir eksen üzerinde sık başak şeklindedir. Çiçeklenme Haziran Temmuz ayları arasındadır. Genellikle dere kenarlarında ve nemli çayırıklarda gözlenir (Davis 1982). Dörtüol üstlerinde yayılış gösterir.

Yapılan klinik çalışmalarda bitkiden elde edilen özütün yarı hızlı bir şekilde iyileştirici özelliğe sahip olduğu tespit edilmiştir (Thome ve ark. 2012). Yapılan diğer bir çalışmada bitkinin yılan ısırıklarında kullanıldığı belirtilmektedir (Vásquez ve ark. 2013). *Plantago* türleri dahilen kabız yapıcı, göğüs yumuşatıcı, idrar arttırıcı olarak etkilidir. Haricen taze yaprakları yara iyi edici ve çiban açıcı özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Karaot - Veronica anagallis-aquatica L. subsp. lysimachioides.

Çok yıllık veya (nadiren ?) tek yıllık otsu bitkilerdir. Gövdeler genellikle kalın, oyuk ve tüysüzdür. Alt yapraklar kısa saplı, yumurtamsı, eliptik veya dikdörtgenimsi, küt uçludur. Taç yapraklar lavantadan soluk mora veya soluk leylağa kadardır. Tohumlar 40-70 adet, eliptik veya çembersidir. Mart – Eylül (-Kasım) ayları arasında çiçeklenir. Deniz seviyesinden 2350

m'ye kadar, derelerde, hendeklerde, su kaynaklarında, bataklıklarda ya da nemli çayırlarda, Samandağ - Yayladağ arasında yayılış gösterir (Davis 1982).

Bitkinin toprak üstü kısımları romatizma dahil olmak üzere çeşitli iltihaplı hastalıkların tedavisinde kullanılır (Küpeli ve ark. 2005).

Kardelen - Galanthus fosteri L.

Çok yıllık, soğanlı, otsu bir bitkidir. Yaprakları mavimsi yeşil olan bitkinin çiçek eksenini 8-23 cm uzunluğunda, tek tek olan çiçekleri beyaz renkte, kokulu ve sarkık çan görünümündedir. Çiçeklenme Şubat-Nisan aylarında gerçekleşir. Kayalıklı bölgelerde, kireçtaşı kaya çatlaklarında, kayın ve meşe ormanı kenarlarında 800 ile 1700 m'ler arasında, Keldağ'da yayılış gösterir (Davis 1984).

Kasları kuvvetlendirici özelliği bulunur. Halk, bu bitkiden kusturucu olarak da yararlanmaktadır. Ancak dahilen kullanımı sakıncalıdır. Haricen, çıbanları olgunlaştırıcı özelliğe sahiptir. Bitkinin yumrularından elde edilen galanthamin alkaloidi alzaymır (Alzheimer) hastalığına karşı kullanılmaktadır. Bitkinin çocuk felcine karşı etkisi de incelenmiş ve başarılı sonuçlar alınmıştır (Sommer ve ark. 2010).

Karga Otu - Lysimachia dubia Sol.

30 – 110 cm boylanabilen, dik gövdeli, tek yıllık tüysüz veya çok dağınık salğı tüylü bitkilerdir. Yaprakları almaşık veya karşılıklı dizilimlidir. Kılıçsı veya kaşiksı olup, kırmızımsı salğı bezleriyle noktalanmıştır. Çiçekler salkımlardadır. Mayıs – Temmuz ayları arasında çiçeklenir. Deniz seviyesinden 750 m'ye kadar, ıslak yerler, volkanik

topraklar ve Kızıl Çam ormanlarında, Erzincan'da yayılış gösterirler (Davis 1982).

Lysimachia türlerinden elde edilen çeşitli ekstratlar anti-oksidan özellikleri sayesinde hücre yenileyici olarak kullanılmaktadır (Hai-Yun Li ve ark. 2009). Ayrıca başka bir çalışmada da bitki ekstratlarının anti-fungal özellikleri tespit edilmiştir (Podolak I, 1998).

Karga Soğanı - Gladiolus kotschyanus Boiss.

Yumrulu çok yıllık bitkilerdir. Gövdeleri 35-65 cm, yapraklar 2-3 tanedir. Yaprakların eni 4-12 (-20) mm'dir ve damarlar düzensizdir. Çiçek eksenine 3-7 (-14) çiçeklidir. Çiçekler koyu menekşe-mor, nadiren parlak leylak veya beyazımsı renktedir. Çiçeklenme Nisan-Ağustos aylarında görülür. Kireçtaşı alanlarda, bataklık alanlarda, alpin çayırlarda, 400-2900 m'ler arasında yayılış gösterir

(Davis 1984). Arsuz İskenderun arasında yayılış gösterir.

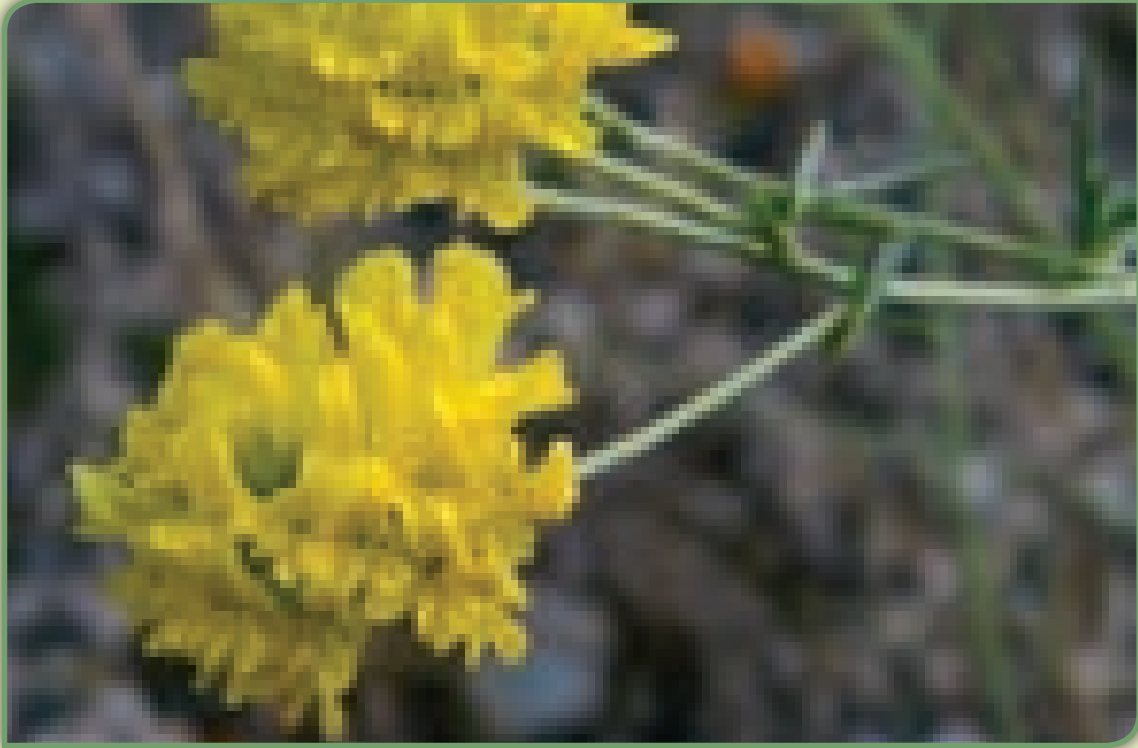
Bu cinse ait bitkilerin toprak üstü kısımları çay olarak soğuk algınlığı ve nezleye karşı kullanılır (Çakılcıoğlu ve ark. 2011). Yumrular afrodisyak ve kusturucu özelliğe sahiptir (Baytop 1999).

Karga sümbülü - Muscari armeniacum Leichtlin ex Baker

Soğanlı çok yıllık bitkiler. Yapraklar linear-lanseolat şekilli, 3-5 adet, 10-30 cm. Çiçek eksenini 10-40 cm, yoğun çiçekli, çiçekler 1.5-4 mm. Verimli çiçekler 3.5-5.5 mm, mavi veya menekşe renkli. Verimsiz

çiçekler daha açık renkli. Çiçeklenme Mart – Mayıs aylarında olur (Davis 1984). Dört yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Kart yonca - Medicago falcate L.

70 cm kadar boylanabilen, sürnücü veya yükselici gövdeli çok yıllık bitkiler. Gövdeler basık tüylü veya tüysüz. Kulakçıklar düz veya dişli. Yaprakçıklar 2-20 mm. Çiçek eksenini yapraklardan daha uzun,

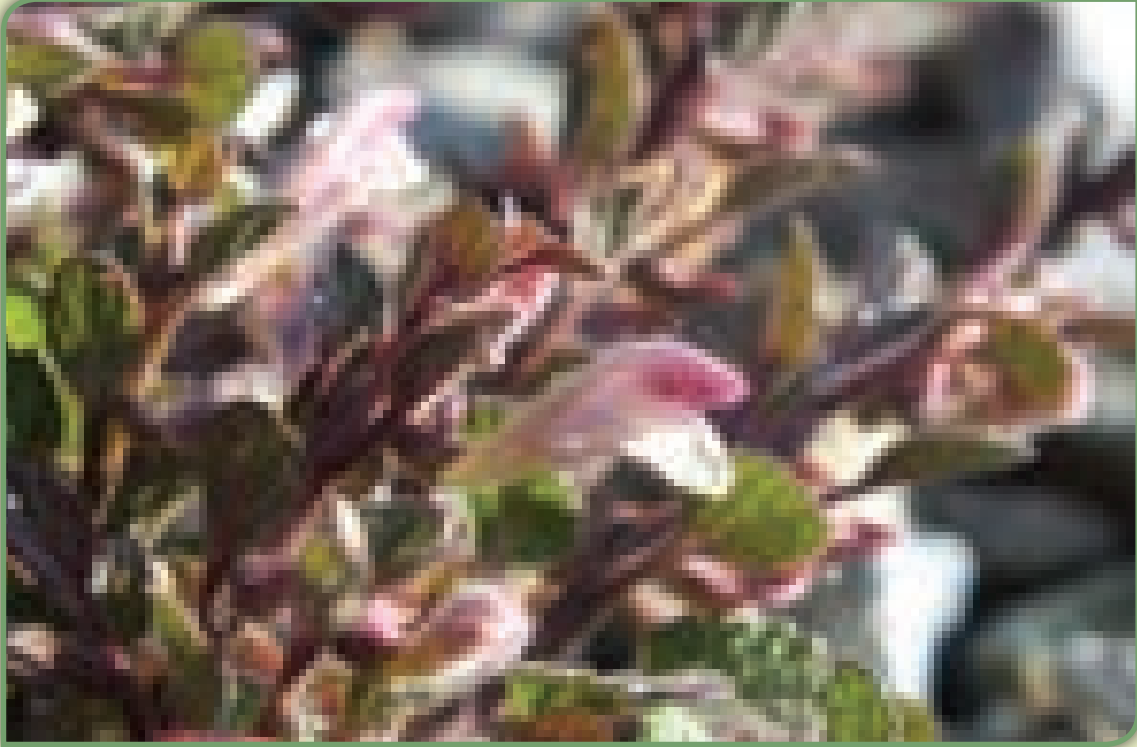
5-22 çiçekli. Çiçekler 8-11 mm, parlak sarı renkli. Çiçeklenme Mayıs – Ağustos aylarında olur. Keldağ'da yayılış gösterir.

Kaside Otu - Scutellaria rubicunda Hornem. subsp. brevibracteata

50 cm kadar boylanabilen genellikle dik ve çok dallanmış, oldukça değişken tüy örtüsüne sahip bitkiler. Yapraklar belirgin şekilde saplı, aya 7 cm, küremsi-üçgenimsi şekilli. Kenarları dişli, taban kısmı kalpsi yapıda. Çiçekler seyrek dizimli,

20 cm kadar uzunlukta. Çanak yapraklar çiçekte 4-5 mm, taç yaprak morumsu veya kırmızimsı menekşe renkli, 12-17 mm. Çiçeklenme Mayıs – Ağustos aylarında olur (Davis 1982). Dört yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Kasideçiçeği - Scutellaria diffusa Bentham

5-15 cm boylanan, küme oluşturan çok yıllık bitkilerç Gövdeler genellikle mor. Yapraklar saplı, ovat eliptik şekilli, kenarları dişli ve bol salgı tüylü. Salkım birkaç çiçekli, çiçekler koyu pembe. Çiçeklenme Haziran-Ağustos aylarında olur (Davis 1982). Kızıldağ'da yayılış gösterir.

Bazı Scutellaria türlerinden elde edilen özüt tümör hücrelerinin büyümesini durdurucu etki göstermiştir (Wong ve ark. 1996).

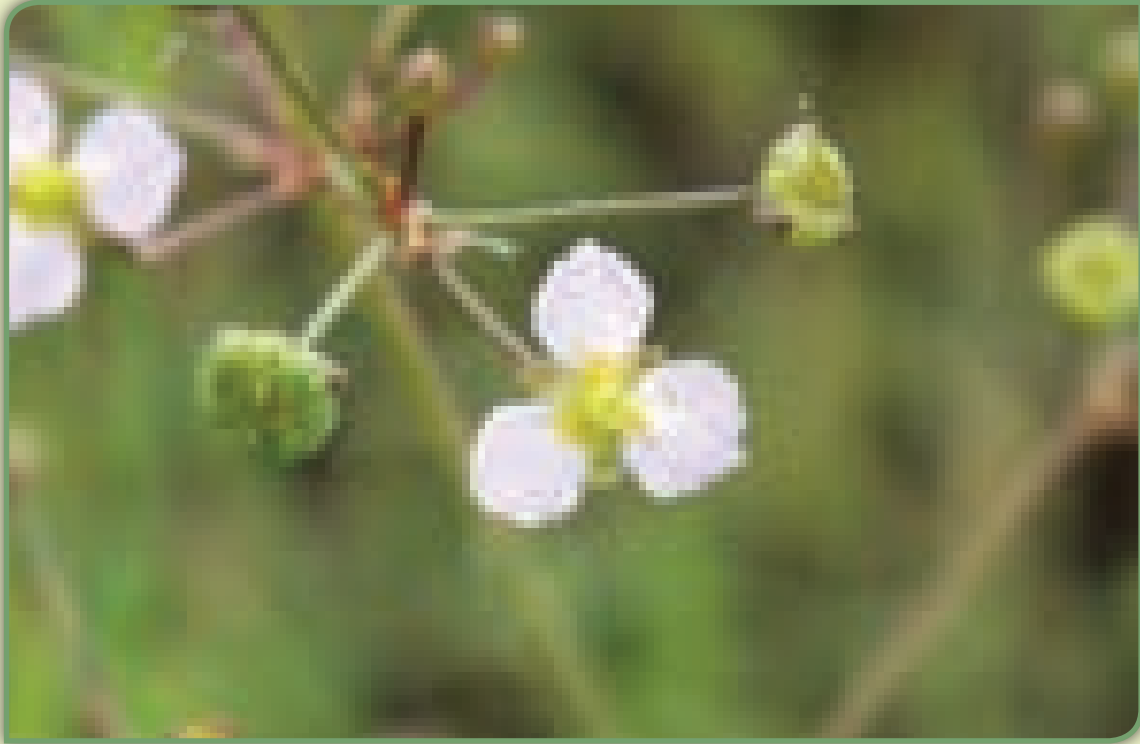

Kaşak - Dipsacus laciniatus L.

2 m kadar boylanabilen, dikenli gövdeli bitkiler. Yapraklar karşılıklı, tabanda birleşik. Yapraklar tüsü parçalanmış ince dikenli. Kapitula 4-7 cm. Brakteler uzun dikenimsi. Çiçekler beyaz veya pembe renkli. Çiçeklenme Temmuz-Eylül ayları

arası (Davis 1972). Kırıkhan Çataltepe civarında yayılış gösterir.

Bitkinin kökleri idrar arttırıcı ve ekzamaya karşı kullanılır (Baytop 1999).

Kaşıkotu - Alisma gramineum Lj.

20-40 cm boylanabilen otsu bitkiler. Bitki genellikle su içerisinde bulunur, nadiren karasal. Karasal yapraklar eliptik, değişik büyüklüklerde. Çiçekler pembe veya beyaz. Çiçeklenme Haziran-Eylül ayları arasında olur (Davis 1984). Kırıkhan Gölbaşı civarında yayılış gösterir.

Bitki iştahsızlık, ishal, hazımsızlık, şişkinlik, gaz sancısı gibi rahatsızlıklarda kullanıldığı gibi ekzema, apse, sivilce, çıban uyuz ve kaşıntı gibi enfeksiyonların tedavisinde kullanılır (Haque Mollik ve ark. 2010).

Katır Çiğdemi - Colchicum szovitsii Fisch & Mey.

Kormuslu çok yıllık bitkiler. Yapraklar 2-3 adet, çiçeklerle beraber gelişir, linear – lanseolat şekilli, çiçeklenme döneminde boyu çiçekleri geçer, 2-12 cm uzunluğunda. Çiçekler 2-7 adet, çan şeklinde,

2.7-3.5 cm uzunluğunda, pembe renkli. Çiçeklenme Mart-Mayıs aylarında olur (Davis 1984). Dört Yol'un üst kesimlerinde gözlenir.

Katır Tırnağı - Spartium junceum L.

Bitki 1-3 m yüksekliğinde, çok yıllık dikensiz, dalları yeşil ve silindirik olan bir çalıdır. Yapraklar basit. Çiçeklerin 5-20 tanesi birarada buklunur. Çiçekler altın sarısı. Çiçeklenme Nisan-Temmuz

ayları arası (Davis 1970). Arsuz - Iskenderun arasında yayılış gösterir.

Bitkinin çiçekleri hafif uyuşturucu ve idrar söktürücü özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Katkatı Nergis - Narcissus tazetta L. subsp. tazetta

Soğanlı çok yıllık bitkiler. Yapraklar 20-75 cm x 5-14 mm. Çiçekleri taşıyan eksen 15-65 cm uzunluğunda. Çiçek sapları farklı uzunluklarda, en uzun 30-75 mm. Çiçekler beyaz veya sarı. Çiçek tacı sarı. Çiçeklenme Aralık-Mayıs. Çam ormanları, kayalık yüzeyler ve makiliklerde 1-850 m'ler arasında yayılış gösterir (Davis 1988). Habibi Neccar dağında yayılış gösterir.

Bitki zehirli alkaloidler taşır. Kusturucu ve ishal vericidir. Kurutulmuş çiçekler yatıştırıcı, müşhil ve ateş düşürücü olarak kullanılır. Çiçeklerinden esans elde edilir (Baytop 1999). Bitkinin yaprak ve gövdeleri tümör hücrelerini öldürücü özelliğe sahiptir (Liu ve ark. 2006).

Katran Alacası - Orchis tridentate Scop.

45 cm kadar boylanabilen yumru lu çok yıllık bitkiler. Yapraklar 3-4 adet, ovat-lanseolat şekilli, tabana yakın. Çiçekler yoğun, başak şeklinde dizilim gösterir. Çanak yapraklar kırmızı, taç

yapraklar pembe renkli, koyu mor renkli lekeler e sahip. Çiçeklenme Nisan – Mayıs aylarında olur (Davis 1984). Belen – Soğukoluk ve İskenderun – Arsuz arasında yayılış gösterir.

Katran Ardıcı - Juniperus oxycedrus L. subsp. oxycedrus

Ağaç veya çalı formundaki bitkiler. Yapraklar lanseolat şekilli, 6-25x1.5-2.5 mm. Olgun kozalaklar küremsi, yaklaşık 20 mm çapında, kırmızımsı-parlak kahverengi. Makiliklerde, meşeliklerde, 1800 m'ye kadar olan yüksekliklerde, Kızıldağ'da yayılış gösterir (Davis 1965).

Bitkinin dal, gövde ve kök odununun kuru kuruya yakılması ile elde edilen katran insan ve hayvanlarda uyuz gibi bazı deri hastalıklarına karşı haricen kullanılır (Baytop 1999).

Katran Yoncası - Psoralea butiminosa L.

20-140 cm boylanabilen çok yıllık bitkiler. Bitki tüylü. Yaprakçıklar 3-5x1.5-2.5 cm, şeritsi-lanseolat. Çiçekler 7-30 adet küme oluşturur. Çiçekler 15-20 mm, mavi-menekşe. Çiçeklenme Nisan-Ağustos. Açık alanlarda, kireçtaşı kayalıklarda ve orman

açıklıklarında 1-900 m'ler arasında, Antakya Karaçay arasında yayılış gösterir (Davis 1970).

Yaprakları ateş düşürücü, adet söktürücü ve yatıştırıcı özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Kav Dikeni - Onopordum carduchorum Bornm & Beauverd

100 cm kadar boylanabilen, seyrek veya yoğun tüylü iki yıllık bitkiler. Gövdeler orta kısımlarda dallanmış ve kanatlı, kanatlar dikenli. Taban yapraklar genişçe lanseolat şekilli, pinnat loblu,

kenarları dikenli. Çiçek kümeleri (kapitula) kanatlı dalların uç kısımlarında bulunur. Çiçekler pembe renkli. Çiçeklenme Mayıs – Temmuz aylarında olur (Davis 1975). Belen civarında yayılış gösterir.

Kavgalaz - Centaurea foliosa Boiss & Kotschy

100 cm'den fazla uzayan, iki yıllık bitkiler. Gövdeler üst kısımlarda dallanır. Yapraklar ince, kurduğunda kağıdımsı, yarı tüysüz. Taban ve alt yapraklar oldukça geniş, 15x15 cm, bir-iki çift yan

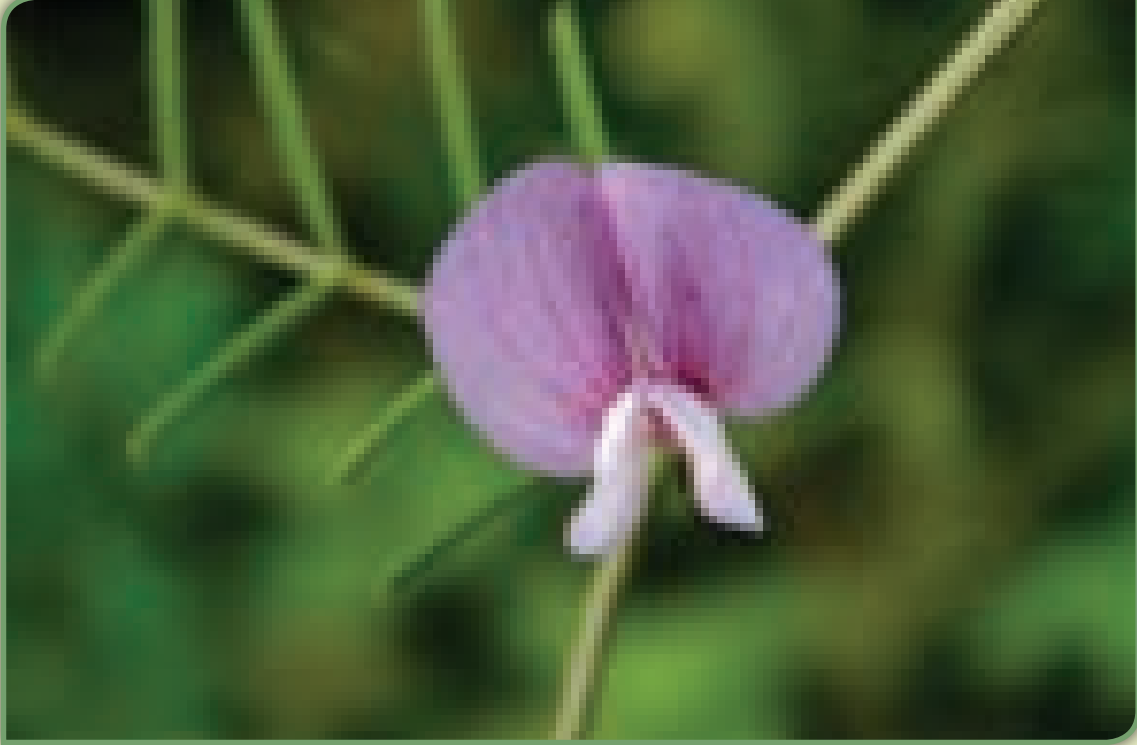
segmentli. Çiçek kümeleri (kapitula) çok sayıda, 2-3 tanesi birarada bulunur (Davis 1975). Çiçekler sarı renkli. Çiçeklenme Temmuz-Ağustos aylarında olur. Kızıldağ ve Arsuz civarında bulunur.

Kavli - Vicia articulata Hornem.

Dağınık veya turmanıcı gövdeli, tüysüz veya çok az tüylü tek yıllık bitkilerdir. Meyveler dikdörtgenimsi-çizgisel, yastuksı ve tüsüzdür. Tohumlar (1-)2-4 tanedir, göbekçik kısadır. Mart – Haziran arasında çiçeklenir. 50 – 800 m aralığında, çam ormanlarında, kayalık kireç taşı yamaçlarında, makiliklerde ve çayırlarda yayılır (Davis 1982). Dörtüyl civarında yayılış gösterir.

Bazı Vicia türleri yanık tedavisinde ve basura karşı kullanılmaktadır (Benitez ve ark. 2010). Lathyrus türlerinde olduğu gibi tohumlarının uzun zaman ve çok miktarda yenmesi insanlarda lathyrismus ve fabismus denilen hastalıkları meydana getirir. Bu şekilde zehirlenmelerde sinir sistemi bozuklukları buna bağlı olarak adeste zayıflığı ve felçler meydana gelir (Baytop 1999).

Kavli - Ucia peregrine L.

70 cm kadar boylanabilen basık tüylü tek yıllık bitkiler. Yaprakçıklar 3-7 çift, yaprakçıklar 5-35 mm, dar linear veya ters lanseolat şekilli. Kulakçıklar 3-4 mm, yan oksu şekillibazen iki parçalı. Yaprak

tendrilleri basit veya parçalı. Çiçekler 1-2 adet, 12-21 mm, menekşe renginde bazen beyaz renkli. Çiçeklenme Mart – Haziran aylarında gerçekleşir (Davis). Atık yaylası civarında yayılış gösterir.

Kavun Çiçeği - Cucumis melo L.

Sürünücü gövdeli, tek yıllık bitkiler. Yapraklar yuvarlağımsı, böbrek formunda veya kalpsi, derin veya yüzeysel loblu. Çiçekler sarı (Davis 1972). Amik ovasında yayılış gösterir.

Kavun vitaminler ve minareller bakımından zengindir. A,B,C vitaminleri, fosfor, brom, çinko, demir, potasyum, mağnezyum ve iyot içerir. Kavunda bulunan antioksidanlar strese karşı koruyucu etki göstermektedir (Rjai ve ark. 2007).

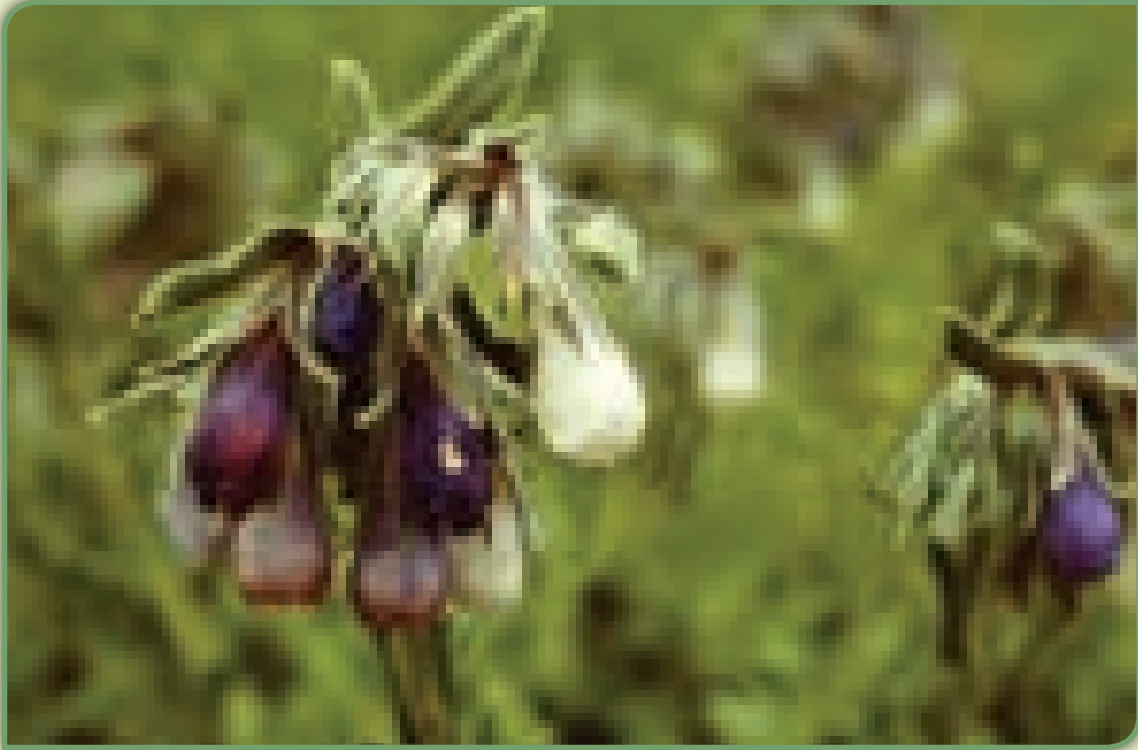

Foto: Dr. Herald Kehl

Kaya Emceği - Onosma albo-roseum Fisch. & Mey.

Dik veya yükselici gövdeli, 25 cm kadar boylanabilen, basık tüylü, çok yıllık bitkiler. Yapraklar 25-60 mm, tersovat veya oblong-lanseolat şekilli, yoğun, basık kısa tüylü. Çiçek eksenini bir veya daha çok sayıda çiçek salkımı taşır. Çanak yapraklar

14-16 mm. Çiçekler önceleri beyaz, sonra pembe-mor veya menekşe rengine sahiptir. Çiçeklenme Nisan-Mayıs aylarında gözlenir (Davis). Belen ve Dört Yol'un üst kesimlerinde gözlenir.

Kaya Teresi - Arabis caucasica Willd

Çok yıllık, yükselici veya dik gövdeli bitkiler. Taban yapraklar değişik şekilli, saplı veya sapsız, kenarları düz veya dişli. Çiçekler beyaz (Davis 1965). Yayladağı Şenköy arasında yayılış gösterir.

Bitkinin yaprakları egzemaya karşı kullanılır (Baytop 1999).

Kayagüzeli - Wulfenia orientalis Boiss.

30 cm kadar boylanabilen, dik veya yükselici gövdeli çok yıllık bitkiler. Yapraklar çoğunlukla tabanda yoğunlaşmış 10 cm, oblong-spatulat şekilli, kenarları düzensiz dişli veya loblu, sapsız, tüysüz veya kenarlarda tüylü. Çiçek eksenini yaklaşık

kırk çiçekli, eksen yoğun salgı tüylü. Çiçekler menekşe renginde, nadiren pembe 9-20 mm. Çiçeklenme Mayıs-Haziran aylarında olur. Arsuz ve Kuzuculu'nun üst taraflarında yayılış gösterir (Davis).

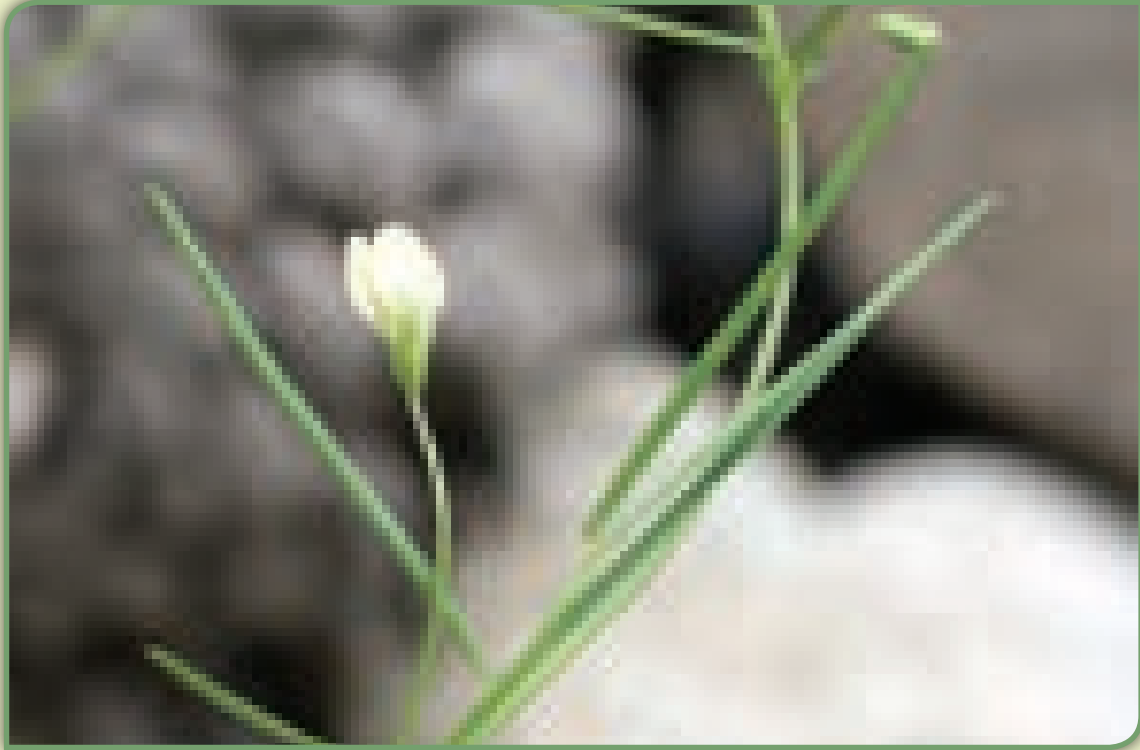

Kaya Kuruğu - Rosularia sempervivum (M. Bieb) Berger subsp. pestalozzae

Demetler 1-10 cm'dir, kalıcı demetler gelişmemiştir. Çiçek sapları 6-22 cm, yanal konumludur, çiçeklenen demetler kalıcıdır. Yapraklar yeşil, etli, yatık demetler oluşturur ve uzanmaz. Salgılı – ince yumuşak tüylüdür. Çiçek durumu talkımsı bileşik salkım şeklindedir, çiçekler koyu pembe, tohumlar dikdörtgenimsi ve körelmiştir. Haziran – Eylül

ayları arasında çiçeklenir. 900-3000 m aralığında, gölgelik kireç taşlarında ve volkanik kayalarda, Dört Yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir (Davis 1982).

Bitkiden etli ve dayanıklı yapısı ve yayılıcı özelliği nedeniyle erozyonla mücadelede faydalanılmaktadır (Özgökçe F. ve ark. 2013).

Kaya Mürdümiği - Lathyrus saxatilis (Vent.) Vis.

30 cm kadar boylanabilen, silindirik ve seyrek tüylü tek yıllık bitkiler. Gövdeler kanatsız, tüm yapraklar aristalı. Alt yapraklar 1-3, üst yapraklar 2-3 çift yaprakçıktan oluşur. Yaprakçıklar dar şeritsi şekilli,

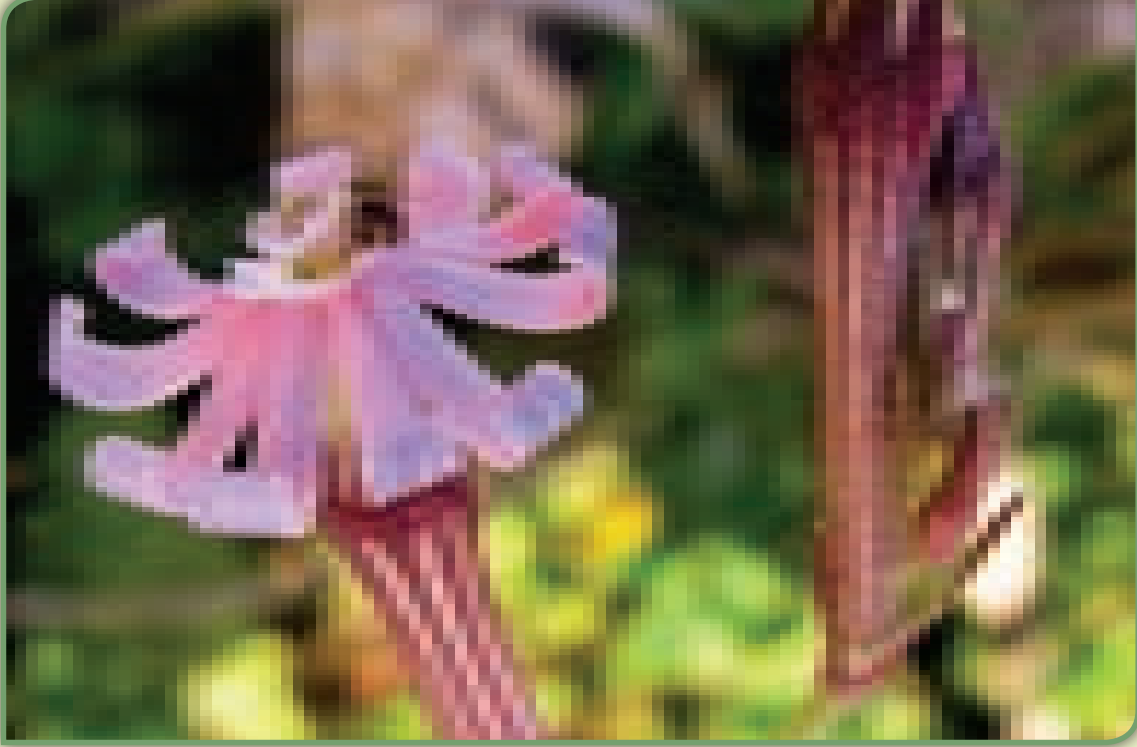
12-33 mm. Çiçek ekseni bir çiçekli. Çiçekler krem renkli (Davis 1970). Akbez civarında yayılış gösterir.

Kayın - Fagus orientalis Lipsky

40 m kadar boylanabilen ağaçlar. Gövde kabukları açık yeşil ve düz. Genç sürgünler kırmızımsı kahverenginde. Yapraklar genişçe eliptik, kenarları düz veya hafif dalgalı. Fındıksı meyveler 2 cm çapında. Çiçeklenme Mayıs ayında olur (Davis 1982). Dörtüyl civarında yayılış gösterir.

Yapılan deneysel çalışmalarda bitkinin yaprak ve meyvelerinden elde edilen yağlar mutajenik faaliyetleri engelleyici özelliğe sahiptir (Agabeili ve Mirzazade 2011).

Kayışak - Silene colorata Poiret

Yayık ve gevşek dallı, yatık durumdan yükselici gövdeye kadar değişik şekillerde, kısa yumuşak tüylüden beyazımsı tüylüye kadar değişik şekillerde gövdeye sahip tek yıllık bitkilerdir. Çanak yapraklar 10-18 mm, yatık tüylü, meyva evresinde hafif şişkin. Taç yapraklar pembe veya beyazımsı. Antofor 5-8 mm'dir. Kapsül çanak yapraklar üzerinde yer almaktadır. Kıyılar, tarlalar, kayalık yamaçlar

ve kumullarda 0-800 m yüksekliklerde yayılış göstermektedir (Davis 1967). Kırkhan civarında yayılış gösterir.

Bitkinin yaprakları yara iyi edici olarak kullanılır (Altundağ ve Öztürk 2011). Bazı Silene türleri ise ekzamalara karşı haricen, bazıları ise idrar yolları rahatsızlıklarında dahilen çay olarak kullanılır (Baytop 1999).

Kayıskıran - Ononis pusilla L.

30 cm kadar ykselebilen dik veya ykselici gvödeli bitkiler. Gvödeler yoğun salgı tüylü. Yapraklar c yaprakçıktan oluşur. Yaprakçıkların kenarı dişli. Çiçekler yaprak koltuklarından çıkar. Çiçekler sarı, ieklenme Mayıs-Temmuz ayları arasında olur (Davis 1970). Dörtyol civarında yayılış gösterir.

Bazı *Ononis* türlerinin yara iyi edici ve anti-enflamatuar (iltihap kurutucu) etkiye sahip olduğu belirtilmektedir (Süntar ve ark. 2011).

Kayışkiran - Ononis spinosa L.

Dik veya yükselici gövdeli çok yıllık dikenli bitkiler. En üst yapraklar tek, diğerleri üç yaprakçıktan oluşur. Çiçekler kısa saplı. Yaprakların koltuğunda tek tek bulunur. Çiçekler pembe nadiren beyaz (Davis 1970). Kırıkhan Alan yaylası civarında yayılış gösterir.

Bitki idrar arttırıcı ve taş düşürücü etkilere sahiptir. Haricen egzama tedavisinde kullanılır (Baytop 1999).

Kazgagası - Corydalis rutifolia (Sibth. & Sm.) DC subsp. erdelii

Yumrulu çok yıllık bitkiler. Gövdeler dik, 5-12 cm, tabanda pulsu yapraklar bulunmaz. Gövde yaprakları karşılıklı, hemen hemen sapsız. Çiçekler 1-7 adet, yoğunlaşmış, yapraklardan daha uzun.

Brakteler düz, obovat şekilli. Çiçekler pembe veya morumsu (Davis 1965). Erzin'in üst kesimlerinde Amanos dağlarında yayılış gösterir.

Kazgagası - Corydalis solida (L.) Swartz subsp tauricola

Yumrulu çok yıllık bitkiler. Gövdeler dik veya yükselici, genellikle tabandan dallanır, 7-18 cm. Yapraklar gövde üzerinde çapraz dizilimli ve biternat parçalı. Çiçek eksenini yoğun veya seyrek çiçekli. Brakteler 4-8 loblu. Çiçekler pembe veya

mavimsi pembe renkli. Çiçeklenme Mart – Nisan aylarında olur. Belen-Karlıktepe’de yayılış gösterir (Davis 1965).

Kazteresi - Arabis nova Will.

30 cm kadar büyüyen, yükselici gövdeli tek yıllık bitkiler. Taban yapraklar obovat-spatul şeklinde, kenarları dişli. Gövde yaprakları oblong-lanseolat şekilli, sapsız, kulakçıklı, kenarları düz veya dişli.

Çiçekler beyaz, 4.5 mm. Çiçek sapları çanak yapraklara eşit veya daha uzun. Meyveler silindirik, 30-45 mm (Davis 1965). Amanos dağlarında Erzin'in üst kesimlerinde yaylı gösterir.

Keçeli Kevke - Alyssum eriophyllum Boiss & Hausskn

40 cm kadar boylanabilen iki veya çok yıllık bitkiler. Bitki yoğun yıldızsı tüylerle kaplı. Gövde yaprakları ters lanseolat şekilli, gövdenin üst kısımlarına doğru küçülür. Çiçekler sarı, taç yapraklar ters ovat şekilli,

ucu düz veya hafif içe çökük. Çiçeklenme Haziran – Temmuz aylarında olur (Davis 1965). Samdandağ – Kale arasında yayılış gösterir.

Keçibiciği - Michauxia tchihatchewii Fisch. et Mey.

40-120 cm boyunda, dik, genellikle dallanmamış gövdeli bitkiler. Gövdeler üst yoğun basık tüylü, alt kısımlar yoğun tüylü. Yapraklar 15-20 x 8-10 cm. Çiçek durumu uzun, yoğun, başak şeklinde. Çiçekler tek veya 2-4 tanesi birarada, kısa saplı. Çiçekler geniş çan şeklinde, beyaz renkli. Çiçeklenme Haziran-Temmuz. Kayalık yüzeylerde, 500-1800 m'ler arasında yayılış gösterir (Davis

1977). Dörtüyl Erzincan arasında yüksek kesimlerde yayılış göstermektedir.

Bitkinin toprak üstü özütü yara iyi edici ve ağrı kesici özelliklere sahiptir (Akkol ve ark. 2011). Ayrıca bitki antioksidan etkiye sahiptir (Hürkul & Güvenç 2011). Bitkinin toprak üstü kısmı mantar hastalıklarına karşı kullanılmaktadır.

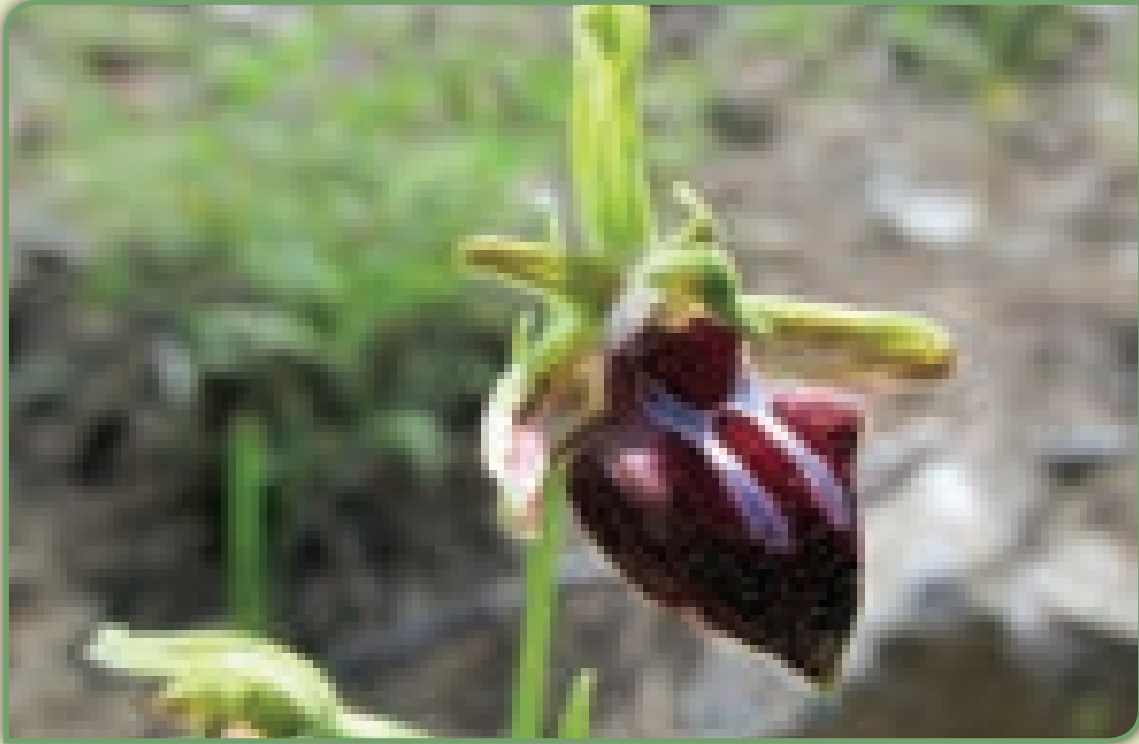

Keçiboğan - Calicotome villosa (Pioret) Link.

3 m'ye kadar boylanabilen dik gövdeli dikenli çalıdır. Yapraklar 3 parçacıklı, saplı, yaprakçıklar ters yumurtamsı, 5-15 mm, üstü tüysüz altı tüylüdür. Çiçekler erken baharda açar. Çiçekler yapraklardan önce gelişir. Çanak yapraklar birleşik, tüpsü beş dişlidir. Taç yapraklar sarı, tüysüz, 8-18 mm. Meyveler baklamsı ve yoğun tüylüdür. Çiçeklenme Mart-Haziran, Makiliklerde, kuru ve

kayalıklı alanlarda, 1-900 m'ler arasında yayılış gösterir. Çit yapımında kullanılabilir (Davis 1969). Çevlik sahillerde yayılış göstermektedir.

Bitkinin toprak üstü kısımları tümör küçültücü, antioksidan etkilere sahiptir. Ayrıca bitki deride meydana gelen apselere ve mayasıla karşı kullanılır (Pistelli ve ark. 2003).

Kedi Gözü - Ophrys hittitica Kreutz & R. Peter

Yumrulu çok yıllık bitkiler. Yapraklar gövdenin alt kısımlarında yoğunlaşmış. Çiçek eksenini seyrek çiçekli. Çiçekler morumsu-kırmızı renkli.

Çiçeklenme Nisan-Mayıs aylarında olur. Arsus – İskenderun arasında yayılış gösterir (Davis 1984).

Kedi Nanesi - Nepeta betonicifolia C.A. Meyer.

Çok yıllık, birkaç dik gövdeli, 25-65 cm uzunluğunda, kısa tüylü otsu bitkilerdir. Yapraklar dik, gövdeye basık, 1.5-4.5 x 0.5-3 cm, kalpsi, kenarları dişli, sapsız, seyrek tüylü ve birkaç sapsız salgı tüylüdür. Çiçekler, çiçek ekseninde yoğunlaşmış, başak şeklinde görülür, menekşe rengindedir. Çiçeklenme Haziran-Ağustos arasında gerçekleşir. Kireçtaşı yüzeylerde, çayırliklarda

1100-3100 m'ler arasında, Atık yaylası üstlerinde yayılış gösterir (Davis 1982).

Kedi nanesi (Nepeta) türleri, ekzema ve benzeri cilt hastalıklarına karşı, diüretik ve bakteriostatik etkilerinden dolayı kullanılmaktadır. Toprak üstü kısımları, midevi ve uyarıcı olarak kullanılmaktadır. Yine bazı türleri dezenfektan ve soğuk algınlıklarını tedavi edici olarak halk arasında kullanılmaktadır (Topçu ve ark. 1996).

Kedi Nanesi - Nepeta flavida Hub.-Mor.

Çok yıllık, birkaç dik gövdeli otsu bitkiler. Gövdeler altta basit üstte yoğun salgı tüylü. Yapraklar üçgenimsi ovat, 3-6 x 1-3 cm, basık tüylü alt yüzeyler sapsız salgı tüylü, kenarları dişli, tabanı kalpsi. Yaprak sapları 3-40 mm. Çiçekler gövde üzerinde küme oluşturur. Çiçek sarı-beyaz. Çiçeklenme Haziran-Temmuz. Çam ormanlarında,

kayın ormanlarında ve meşeliklerde, 450-1650 m'ler arasında yayılış gösterir (Davis 1982). Samandağ - Yayladağ arasında yayılış gösterir.

Nepeta türleri sancı kesici, idrar söktürücü, antiseptik, ateş düşürücü, antiastmatik ve antitusif ve antioksidan özelliklere sahiptir (Tepe ve ark. 2007).

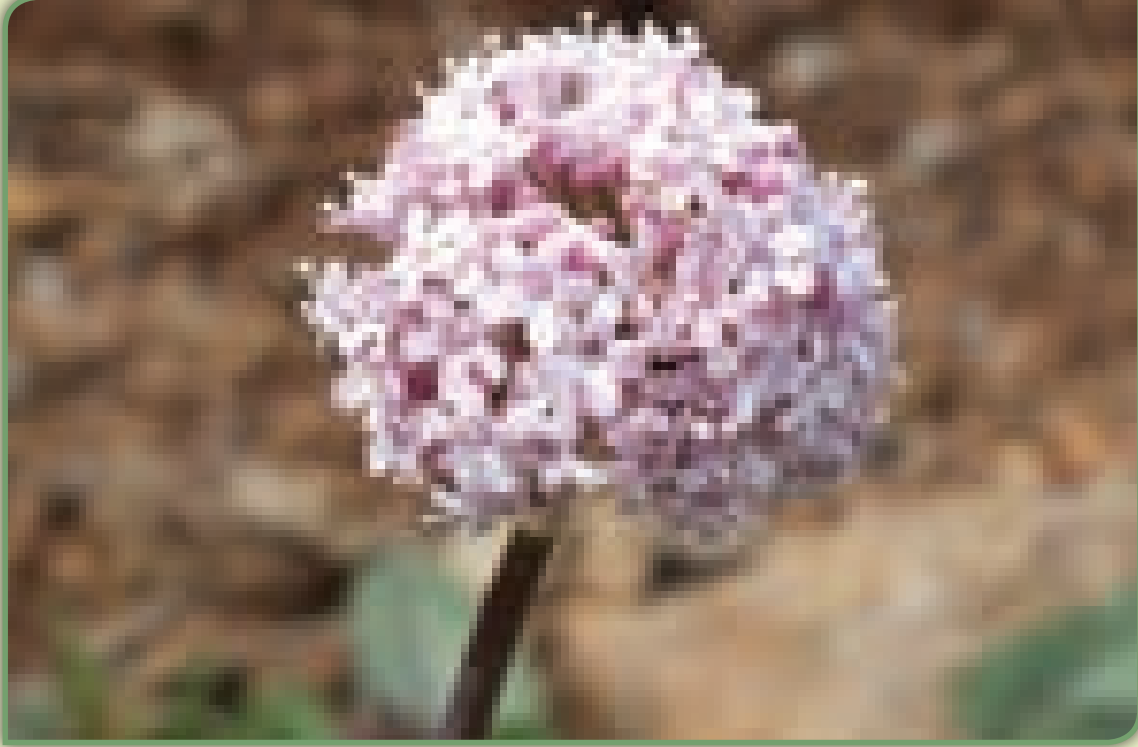

Kediotu - Centranthus longiflorus Stev.

70-200 cm boylanabilen, dik veya yükselici, dallanmış gövdeli, toprak altı gövdesi olan çok yıllık bitkilerdir. Yapraklar yeşilimsi puslu, basit, çizgiselden kılıçsıya kadar, nadiren genişçe kılıçsı, küt uçludur. Taç yaprak pembe veya leylak rengi, nadiren beyazdır. Tüp 12-18 mm, mahmuz 8-10 mm'dir. Nisan – Eylül arasında çiçeklenir. Deniz

seviyesinden 2300 m'ye kadar dağ eteklerinde, kayalık yamaçlarda, Dört Yol üstlerinde yayılış gösterir (Davis 1982).

Bitki yatıştırıcı özelliğe sahiptir (Süleyman ve ark. 2007). Bitki sinir sistemi yatıştırıcısı ve spazmları giderici etkiye sahiptir (Baytop 1999).

Kediotu - Uleriana dioscoridis Sm.

Rizumlu çok yıllık bitkiler. Gövdeler tek, içi boş, tüysüz. Taban yapraklar pinnat parçalı, 3-9 loblu, loblar ovat şekilli kenarları dişli, tüylü veya tüysüz. Gövde yaprakları birkaç adet. Çiçek durumu yoğunlaşmış baş şeklinde çiçekler pembe. Çiçeklenme Şubat-Mayıs aylarında olur (Davis 1972). Kızıldağ'da yayılış gösterir.

Bitkinin toprak üstü kısımlarından elde edilen uçucu yağ antifungal etkiye sahiptir (Tzakou ve ark. 2004). Bitki sinir sistemi yatıştırıcısı ve spazmları giderici olarak kullanılır. Histeri ve nevrastenide iyi bir ilaçtır. Sinirsel uykusuzluklar ve çarpıntılara iyi gelir. Haricen yara iyi edici olarak kullanılır (Baytop 1999).

Kekik - Thymus eigi (M.H. Zohary & P.H. Davis) Jalas

Tabanda odunsu, çok yıllık bitkiler. Çiçekli gövdeler 12-20 cm, silindirik. Yapraklar dar şeritsi. Çiçekler pembe gövdenin uç kısımlarında küme oluşturur (1982). Yayladağı - Samandağ arasında yayılış göstermektedir.

Bitki, safra arttırıcı, yatıştırıcı, midevi, antiseptik, kurt düşürücü, kan dolaşımını uyarıcı etkilere sahiptir (Baytop 1999).

Kekik - Thymus kotschyanus Boiss. & Hohen var. glabrescens

3-10 cm boyunda, yarı dik gövdeli, çalı formunda bitkiler. Yapraklar ovat, 1-2 mm saplı. Çok sayıda kırmızı kahverenginde yağ cepleri taşır. Çiçekler genellikle yoğun bir baş oluşturur. Çiçekler beyaz pembe, çiçeklenme Mayıs-Temmuz aylarında

olur (Davis 1982). Dört yol üstlerinde yayılış göstermektedir.

Diğer kekik türleri gibi safra arttırıcı, yatıştırıcı, mideyi, antiseptik, kurt düşürücü, kan dolaşımını uyarıcı etkilere sahiptir (Baytop 1999).

Keklik Çiğdemi - Gynandrisis sisyrinchium (L.) Part.

Kormuslu çok yıllık bitkiler. Kormusun dış yüzeyi ağsı örtüyle kaplı. Gövler 5-30 cm, yaprakalar 2, gövdeyi sarar. Çiçekler kısa ömürlü, gövdeler 1-3 çiçekli. Çiçekler mavi veya menekşe renkli.

Çiçeklenme Şubat-Mayıs ayları arasında olur (Davis 1984). Dört yol üstlerinde yayılış göstermektedir.

Bitkinin yaprak ve yumruları antimikrobiyal özelliklere sahiptir (Al-Qudah ve ark. 2012)

Kel İmirdik - Lathyrus cassius Boiss.

60 cm kadar boylanabilen, tek yıllık tüysüz, otsu bitkiler. Gövdeler dar kanatlı. Yaprakçıklar bir çift, linear lanseolat şekilli, 3-7 cm. Orta ve üst yapraklar

3-parçalı tendrilli. Çiçek eksenini 1-2 çiçekli, çiçekler 9-11 mm. Çiçeklenme Mayıs – Haziran aylarında olur. Keldağ'da yayılış gösterir (Davis 1970).

Kelebek Çiçeği - Anacamptis papilionacea (L.) R.M. Bateman subsp. palaestina

30 cm kadar boylanabilen yumru lu çok yıllık bitkiler. Yapraklar tabanda 2-8 adet, dik, lanseolat şekilli. Çiçekler eksen üzerinde seyrek dizilimli, 2-8 çiçekli. Brakteler kırmızımsı, ovaryum kadar veya

daha uzun. Çanak yapraklar 12-15 mm, kıvrılmış kısmı morumsu. Taç yapraklar gül renğinde veya kırmızımsı (Davis 1984). Akbez civarında yayılış gösterir.

Foto: Dr. Harald Kehl.

Keleketu - Sanguisorba minor Scop. subsp. minor

75 cm kadar boylanabilen çok yıllık, dik ve tüysüz veya tüylü gövdeli bitkiler. Alt yapraklar gövdenin tabanında rozet oluşturur. Yapraklar dairemsi 11-17 yaprakçıktan oluşur. Yaprakçıkların kenarı dişli. Üst yapraklar bir kaçtane, taban yapraklara benzer. Çiçekler bir araya gelerek küremsi demet meydana

getirir. Çiçekler yeşil veya pembe. Çiçeklenme Nisan-Haziran aylarında (Davis 1972). Dörtüyl üstlerinde yayılış göstermektedir.

Yapraklar guatırda, yara tedavisinde, toprak üstü kısmı ise iltihaplı yaralarda kullanılmaktadır (Gürdal ve Şükür 2010).

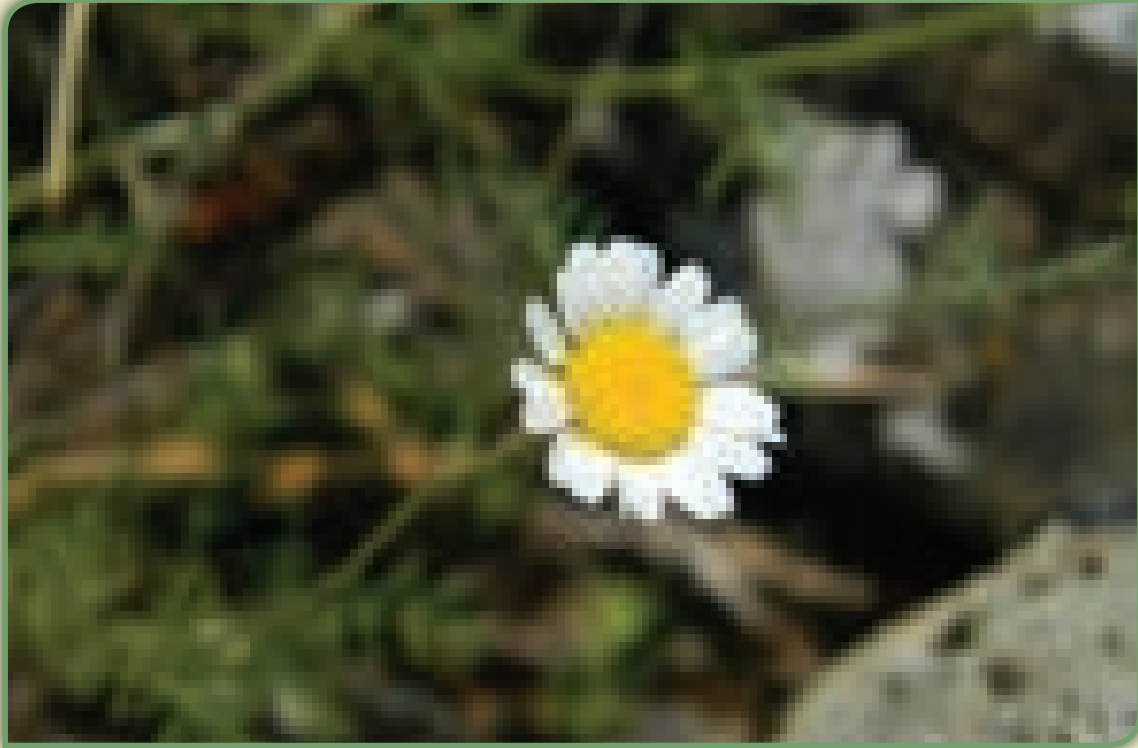

Foto: Dr. Harald Kehl

Kelkevesi - Alyssum cassium Boiss

40 cm kadar boylanabilen iki yıllık, yoğun yapraklı, dik gövdeli bitkiler. Yapraklar linear ters lanseolat şekilli. Yapraklar üste doğru küçülür. Çiçek sapları

4-6 mm, petaller 2.5-3 mm. Çiçekler sarı renkli, çiçeklenme Haziran – Haziran aylarında olur (Davis 1965). Keldağ'da yayılış gösterir.

Kelkız çiçeği - Matricaria macrotis Rech. fil.

25 cm kadar boylanabilen tek yıllık, basık tüylü otsu bitkiler. Yapraklar 2-pinnat parçalı. Çiçekler 10-15 cm uzunluğundaki saplar üzerinde tek tek bulunur. Dilsî çiçekler beyaz, tüpsü çiçekler sarı

renklidir. Çiçeklenme Nisan – Mayıs aylarında olur (Davis 1975). Dört yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Kenger - Gundelia tournefortii L. var. tournefortii

100 cm kadar boylanabilen bitkiler. Gövdeler dik, üst kısımlarda dallanmış, tüysüz veya seyrek tüylü. Yapraklar sert, tüysüz veya örümcek ağı gibi tüylü, damarlar belirgin, kenarları dişli. Alt yapraklar 7-30

cm, üst yapraklar daha küçük. Çiçekler bir araya gelerek küme oluşturur. Çiçekler sarı (Davis 1975). Erzin'in üst kesimlerinde yayılış gösterir

Kertikefen - Genista acanthoclada DC.

100 cm kadar boylanabilen, dikenli, çalı formundaki bitkiler. Yapraklar 3-yaprakçıklı, yarı saplı, çaraz veya karşılıklı dizilimli. Yaprakçıklar 5-10 mm, dar tes lanseolat şekilli ve basık tüylü.

Çiçekler sarı, Çiçeklenme Nisan – Mayıs aylarında olur. Iskenderun – Arsus arasında yayılış gösterir (Davis 1970)

Kesik Otu - Echium plantagineum L.

İki veya çok yıllık, sert, batıcı tüylerle örtülü, otsu bitkilerdir. Gövdeleri çok dallı ve sarmal dizilimli; gövde yaprakları basit, tam kenarlı ve lanset biçimlidir. Çiçekleri, pembe ve menekşe nadiren de beyaz, bileşik salkım tipinde çiçek durumları oluşturacak şekilde toplanmıştır (Davis 1978). Erzincan civarında yayılış göstermektedir.

Haricen yaraları iyileştirmede kullanılır. Kök kabuklarından hazırlanan merhem soyulur ve yaralara sarılarak kullanılır. Bazı türleri idrar arttırıcı ve balgam söktürücü özelliklere sahiptir. Çiçekleri mide ağrısı, solunum sistemi hastalıkları kas ve iskelet sistemi hastalıklarında kullanılır (Gürdal ve Kültür 2013).

Kestane - Castanea sativa Miller

30 m kadar boylanabilen ağaç formundaki bitkiler. Genç sürgünler köşeli, koyu kahverengi-kırmızımsı. Yapraklar lanseolat, oblong-eliptik şekilli, 27 cm, kenarları keskin dişli, stü tüysüz altı yoğun yıldızsı

tüylü. Meyveyi kuşatan kupula yoğun dikenlerle kaplı, 6 cm. Meyveler 1.5-3.5 cm. Çiçeklenme Haziran – Temmuz (Davis 1982). Dört Yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Kestere - Stachys rupestris Montbret et Aucher ex Bentham.

Yarıodunsu, çok yıllık, tabanda çok yapraklı otsu bitkiler. Çiçekli gövdeler 9-30 cm, seyrek tüylüden yoğun basit tüylü ve salgı tüylü. Taban yapraklar oblong-eliptik, 1-7 x 1-3.6 cm, kenarları kör dişli, tabanda kalpsi. Gövde yaprakları daha küçük, 1-2 çift, kısa saplı veya sapsız. Çiçek yaprakları çiçek kümelerinden daha uzun. Çiçek kümeleri 6-10 çiçekli. Çiçekler sarı, beyaz, pembe. Çiçeklenme

Nisan-Temmuz. Kireçtaşı kayalıklarda, çam ormanlarında ve ardıç ormanlarında, 200-2000 m'ler arasında, Samandağ çevresinde yayılış gösterir (Davis 1982).

Stachys türlerinin çiçekli dalları veya yaprakları iştah açıcı midevi olarak kullanılmaktadır (Baytop 1999).

Keten - Linum bienne Miller

Bir yıllık iki yıllık veya kısa hayat süreli çok yıllık bitkiler. Gövdeler dik veya yükselici. Yapraklar seritsi, 5-15 mm. Çiçekler mavi. Çiçeklenme Mart-Mayıs ayları arasında olur (Davis 1967). Altınözü civarında yayılış gösterir.

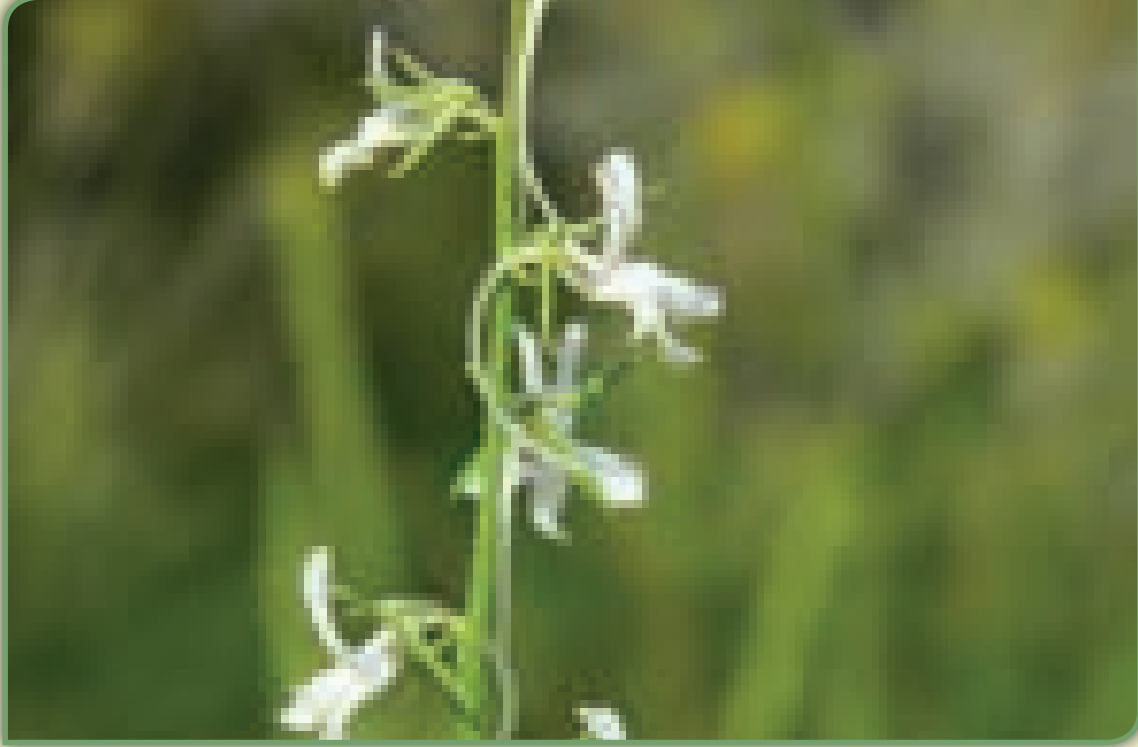
Linum tohumlarından elde edilen sabit yağ kolesterol düşürücü olarak kullanılır (Sarıyar 20011). Tohumlar dahilen sindirim sistemi iltihapları ve tahrişlerine karşı koruyucu olarak kullanılır (Baytop 1999).

Keten - Linum pubescens Banks & Sol.

8-25 cm boylanabilen tek yıllık bitkilerdir. Çiçeklenme Nisan-Mayıs aylarında gerçekleşir. Terkedilmiş alanlarda, tepe kenarlarında, 1-1200 m'ler arasında yayılış gösterir (Davis 1967). Altınözü Şenköy arasında yayılış gösterir.

Bazı keten (Linum) türlerinin kök ve yapraklarından elde edilen ariltetralin lignanların kanser tedavisinde kullanıldığı belirtilmektedir. Tohumları dahilen müshil etkiye sahiptir. Sindirim sistemi iltihapları ve tahrişlerine karşı koruyucu olarak kullanılır. Haricen lapa halinde öksürük kesme için göğüs üstüne konulur (Baytop 1999).

Ketenotu - Linaria chalepensis (L.) Miller var. chalepensis

İnce, puslu yeşilimsi, tek yıllık, dik gövdeli bitkilerdir. Verimsiz gövdelerin (eğer mevcutsa) yaprakları karşılıklı veya halkalı dizilimli, ters yumurtamsı-eliptiktir. Tohumlar açılı, buruşuk-deliklidir. Nisan – Haziran ayları arasında çiçeklenir. Deniz seviyesinden 1800 m'ye kadar makilik alanlar,

kayalık bayırlar, boş alanlar, ekilmemiş tarlalarda, Kırkhan civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Bazı *Linaria* türlerinin anti-tümör özellikleri tespit edilmiş ve kanser tedavisi için kullanım testleri yapılmıştır (Tundis R. ve ark 2005).

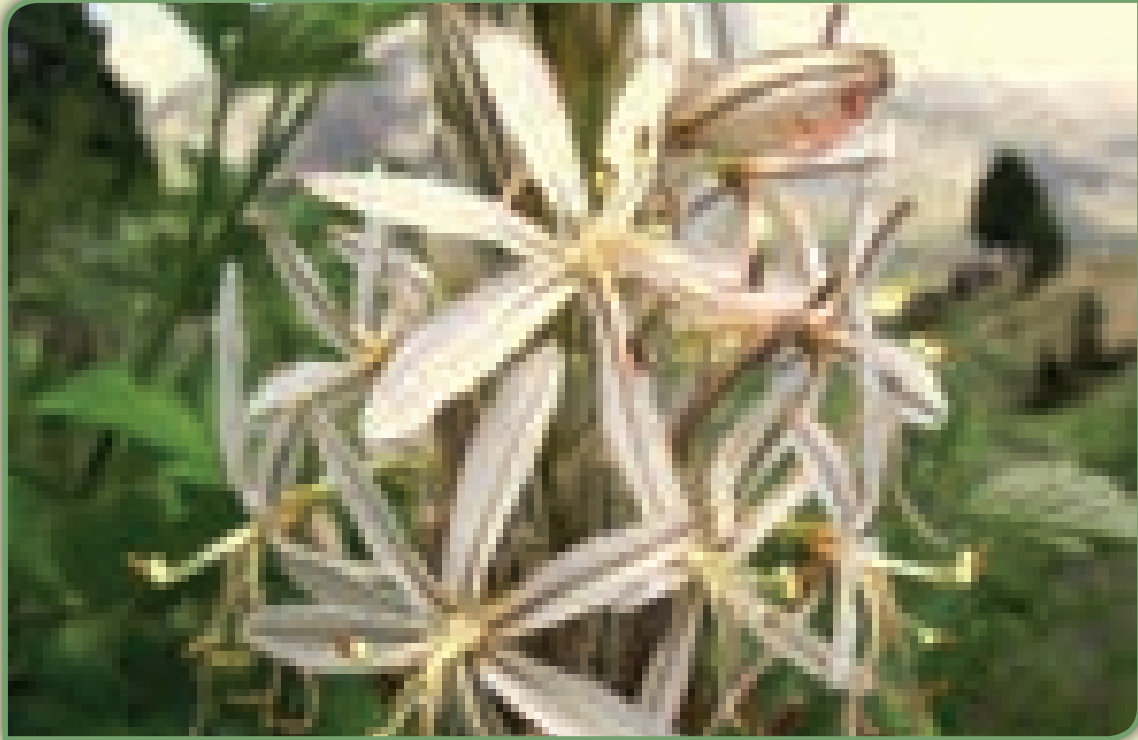

Keygana - Carlina lanata L.

15-30 cm boylanabilen bir veya iki yıllık otsu bitkiler. Gövdeler dallanmış veya değil. Tabanda bazen birkaç yapraklı. Yapraklar dikenli, parçalı, yumuşak yoğun tüylü. Çiçek kümeleri gövdelerin uç kısmında bulunur. Çiçeklerin etrafı dikenli çiçek yaprakları tarafından çevrelenmiştir. Çiçekler

pembe. Çiçeklenme Haziran-Ağustos ayları arası (Davis 1975). Habibi Neccar dağında yayılış gösterir.

Bazı *Carlina* türlerinin kökleri haricen yara iyi edici olarak kullanılmıştır (Baytop 1999).

Kıl Çirişi - Asphodeline globifera J. Gay ex Baker

150 cm kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler.
Yapraklar bitkinin alt kısımlarında yoğunlaşır.
Yapraklar yumuşak, kenarları tüylü. Çiçek

ekseni yoğun çiçekli, çiçekler beyaz, 18-20 mm.
Çiçeklenme Mayıs – Temmuz aylarında olur (Davis
1984). Dört yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Kıllı Maviş - Veronica bombycina Boiss. & Bl. subsp. bolkardagensis

Tabanda odunsu, yoğun tüylü, yatık gövdeli çok yıllık bitkiler. Yapraklar linear, oblong 4-9 mm, sapsız. Çiçek eksenini 6-10 çiçekli. Çanak yapraklar 3-7 mm, taç yapraklar koyu mavi, kuruyunca

pembemsi, 10-14 mm. Çiçeklenme Mayıs – Haziran aylarında olur (Davis 1977). Dört yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Kına Dikeni - Carthamus dentatus Uhl.

100 cm kadar boylanabilen, saman renkli, yoğun tüylü tek yıllık bitkiler. Gövde yaprakları salgı tüylü, 2-6 cm, kenarları dikenli. Çiçek kümeleri gövde üzerinde az veya yoğun. Çiçekler pembe. Çiçeklenme Temmuz-Ağustos ayları arası (Davis 1975). Habibi Neccar Dağında yayılış gösterir.

Yapılan bir çalışmada bitkinin tohumlarının insan sağlığı açısından önemli olan yağ asitleri içerdiği belirtilmektedir (Carapetian ve Zarei 2005). Bazı Carthamus türlerinin çiçekli dalları terletici, adet getirici ve kurt düşürücü olarak kullanılır (Baytop 1999).

Kır Çayı - Micromeria graeca (L.) Bentham ex Reichb. subsp. graeca

14-40 cm boylanabilen dik gövdeli çok yıllık otsu bitkiler. Orta gövde yaprakları ovat lanseolat, 6-12 mm, yaprak sapı 1 mm kadar. Çiçek küme sayısı bir kaçtan, bir çoğa kadar değişir. Çiçekler 5-9 mm, pembe veya mavi. Çiçeklenme Mayıs Temmuz

ayları arasında görülür (Davis 1982). Habibi Neccar Dağında yayılış gösterir.

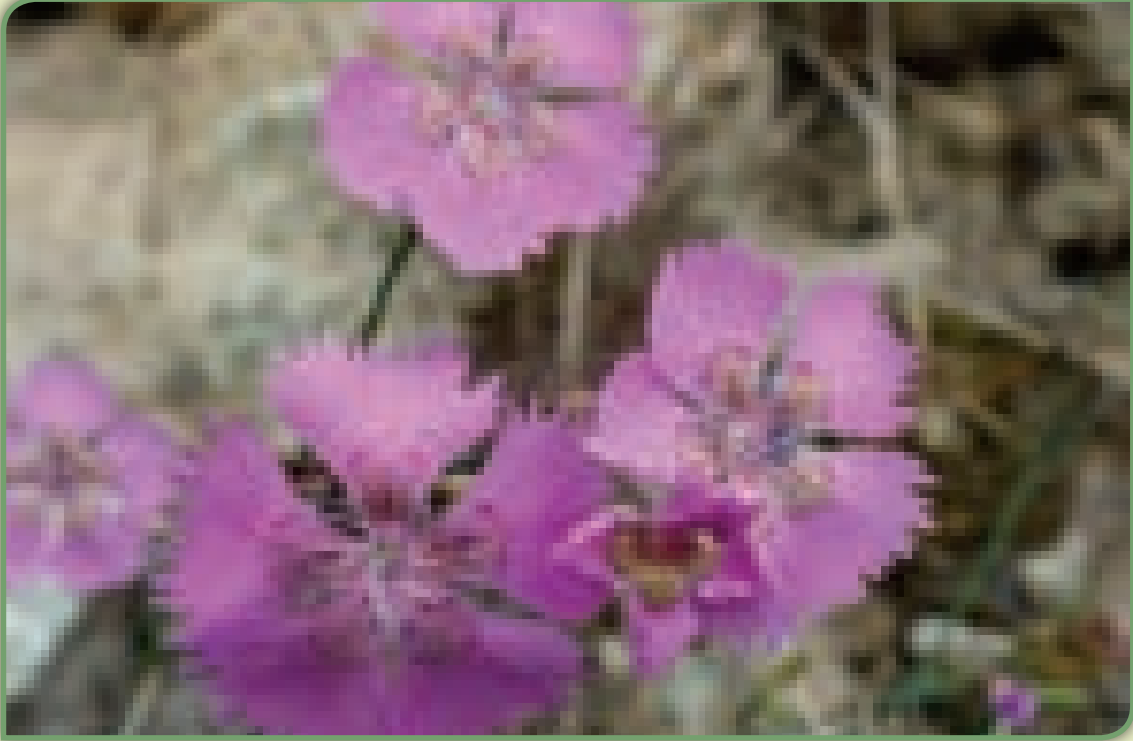
Diğer *Micromeria* türleri ile benzer kullanımlara sahiptir. Bitki anti oksidan etkiye sahiptir (Couladis ve ark. 2003).

Kır Karanfili - Dianthus micranthus Boiss & Heldr.

30 cm kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler. Yapraklar linear şekilli. Çiçekler tek veya birkaç tanesi bir arada bulunur. Çanak yapraklar 8-10 mm,

brakteoller 4-6 adet. Taç yapraklar beyaz renkli (Davis 1967). Erzin'in üst kesimlerinde Amanos dağlarında yayılış gösterir.

Kırılğan Karanfil - Dianthus elegans var. cous

50 cm kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler. Yapraklar 5-13 mm, yassı, puslu görümlü. Çiçekler tek veya 2-7 tanesi bir arada bulunur.

Çanak yapraklar 18-28 mm, taç 9-18 mm, pembe renkli. Çiçeklenme Ağustos – Eylül aylarında olur (Davis 1967). Habib Necar dağında yayılış gösterir.

Foto: Wikipedia

Kırkkilit Otu - Equisetum arvense L.

Bu bitki 100 cm kadar boylanabilen çok yıllık otsu ve çiçeksiz bir bitkidir. Gövdeler silindir biçiminde dallı veya dalsız, yeşil veya esmer yeşil renkli sert ve içi boş (Davis 1965). Dörtüyl üstlerinde yayılış gösterir.

Bitki idrar söktürücü taş ve kum düşürücü mide kanamalarını durdurucu ve yara iyi edici özelliklere sahiptir. Doz aşımaları zehir etkisi yapabileceğinden dikkatli kullanılmalıdır (Baytop 1999).

Kırksinir Otu - Plantago lanceolata L.

90 cm kadar boylanabilen çok yıllık otsu bitkiler. Yapraklar lanseolat şekilli, tabanda kümeleşmiş rozet formunda. Çiçekleri taşıyan eksen 7-85 cm uzunluğunda. Başak şeklinde olan çiçek kümesi küremsi. Çiçeklenme Nisan-Ekim ayları arasında

olur (Davis 1982). Karaçay vadisinde yayılış gösterir.

Yapılan bir çalışmada bitkinin kilo almayı önlediği, dokulardaki yağ asidi miktarını azalttığı belirtilmektedir (Yoshida ve ark. 2013).

Kırmızı Geddeme - Helichrysum sanguineum (L.) Kostel.

Çok yıllık, yoğun tüylü dik gövdeli bitkiler. Gövdeler genellikle üst kısımlarda dallanmış. Steril sürgünler bulunmaz. Alt yapraklar genişçe ters lanseolat şekilli, üst yapraklar daha küçük. Çiçek kümeleri gövdelerin ucunda yoğunlaşmıştır. Çiçekler tuğla kırmızısı. Çiçeklenme Haziran (Davis 1975). Yayladağ Altınözü arasında yayılış gösterir.

Bitkinin toprak üstü kısmı antimikrobiyal ve antioksidan özelliklere sahiptir (Albayrak ve ark. 2008). Çiçekli dallar idrar ve safra arttırıcı olarak kullanılır (Baytop 1999).

Kısamahmut - Teucrium chamaedrys L.

5-50 cm uzunluğunda çok yıllık otsu bitkiler. Yapraklar oblong şekilli kenarları genellikle dişli. Çiçekler gövde üzerinde küme oluşturur. Kümeler 4-8 çiçekli. Çiçekler kırmızımsı pembe (Davis 1982). Keldağ'da yayılış gösterir.

Bitki iştah açıcı, mide ağrılarını giderici, uyarıcı ve kuvvet verici etkilere sahiptir (Baytop 1999).

Kiskis Otu - Crepis sancta (L.) Babcock

65 cm kadar boylanabilen otsu tek yıllık bitkiler. Gövdeler silindirik, tüylü veya tüysüz. Yapraklar ters ovat, spatulat şekilli, 17 cm, kenarları dişli veya derin pinnat loblu. Çiçekleri taşıyan eksen 16 cm'ye

kadar uzar. Kapitulumlar 30-60 adet. Çiçekler sarı renkli. Çiçeklenme Mart- Temmuz aylarında olur (Davis 1975). Iskenderun – Belen civarında yayılış gösterir.

Kızbara - Physospermum cornubiense (L.) DC.

120 cm kadar boylanabilen, tüysüz, çok yıllık bitkiler. Taban yapraklar 2-3 pinnat parçalı, segmentler 2-3 cm. Çiçekler şemsiye şeklinde, 5-12 ışınlı. Şemsiyecikler 5-15 çiçekli, brakte

ve brakteoller 2-5, linear şekilli. Çiçekler beyaz. Çiçeklenme Haziran- Ağustos aylarında olur (Davis 1972). Dört Yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Foto: Tolga Ok

Kızhanım - Dianthus orientalis Adams

Tabanda odunsu, 15-40 cm boylanabilen çok yıllık otsu bitkiler. Yapraklar şeritsi, 2-7x0.5-3 cm. Çiçekler genellikle tek. Brakteler 4-14 adet. Çanak yapraklar tüpsü. 17-21x2.5-3.5 mm. Taç yapraklar pembe, uçta derin parçalı ve üstü tüylü. Çiçeklenme Haziran-Eylül, kayalıklarda 500-3160

m'ler arasında, Dört Yol üstlerinde yayılış gösterir (Davis 1967).

Bitkiden elde edilen saponinlerin antimikrobiyal etkiye sahip olduğu rapor edilmiştir (Abbasoğlu ve Öztürk 1995).

Kızılbaşak - Amaranthus retroflexus L.

100 cm kadar boylanabilen tek yıllık otsu bitkiler. Gövdeler yoğun kısa tüylü. Yapraklar 3-7 cm, rombik-ovate şekilli. Çiçekler yoğun, braktesiz. Çiçek durumu yalancı başak şeklinde. Terminal başak, lateral başaklardan daha uzun. Çiçeklenme Mayıs-Temmuz ayları arasında olur. Yolkenarlarında, çöplüklerde ve tarım alanlarında,

1-900 m'ler arasında, Amik ovasında yayılış gösterir (Davis 1967).

Bazı *Amaranthus* türlerinin yaprakları diabet tip-1 ve 2'ya karşı etkilidir (Bavarva ve Narasimhacharya 2013). Bu cinse ait bazı türlerden elde edilen ekstraktın antibakteriyel etkiye sahip olduğu belirtilmektedir (Noumedem ve ark. 2013).

Foto: greffer.net

Kızılcık Kiraz - Cornus mas L.

3-5 m boylanabilen ağaç veya çalı formundaki bitkiler. Yapraklar lanseolat veya genişçe eliptik şekilli. Çiçek durumu 15-20 çiçekli. Çiçekler yeşilimsi-parlak sarı renkli. Taç yapraklar 2-3 mm, çanak yapraklar 0.5 mm. Meyveler 12-15 mm, silindirik şekilli, genç meyveler sarı, olgun meyveler kırmızı. Çiçeklenme Mart-Mayıs ayları içerisinde

olur. Geniş yapraklı ormanlarda, çalılıklarda, 20-1500 m'ler arasında, Dört Yol üstlerinde yayılış gösterir (Davis 1972).

Bitki halk hekimliğinde diabette ve ishalde kullanılır. Bitkinin yaprakları antioksidan etkiye sahiptir (Celep ve ark. 2011).

Kingözü - Centaurea cataonica Boiss & Hausskn.

150 cm kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler. Taban yapraklar lirat şekilli, uç segment geniş, ovat oblong şekilli, 1-2 yan segmentli. Gövde yaprakları lanseolat şekilli, sapsız, dekkurent. Çiçekler

kapitulum şeklinde, pembe – kırmızı renkli. Fillariler kahverenginde. Çiçeklenme Haziran ayı (Davis 1975). Dört Yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Foto: Dr. Harald Kehl

Kiren - Cornus-sanguinea L.

4-5 kadar boylanabilen ağaç formundaki bitkiler. Dallar genellikle kırmızımsı. Yapraklar ovatlanselol şekilli, 4-10 cm. Çiçek eksenini 3-4.5 cm, çok çiçekli. Çiçekler beyaz veya krem. Çiçekler

4-7 mm. Meyveler 5-8 mm, morumsu siyah (Davis 1972). Dört yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Kirpikli ot - Melica ciliata L.

Küme oluşturan, rizomlu çok yıllık bitkiler. Gövdeler silindirik, 20 100 cm. Yapraklar linear şekilli, tüylü veya tüysüz. Çiçekler başakçıklarda oluşmuş başak şeklinde, başakçıklar salkım şeklinde

dizilim gösterir, 4-8 mm. Çiçeklenme Haziran – Ağustos aylarında olur (Davis 1985). Dört yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Koca Betne - Halimione portulacoides (L.) Aellen

1.5 m kadar boylanabilen, çalı formundaki çok yıllık bitkiler. Yapraklar aliptik-lanseolat şekilli, 7 cm. Çiçekler tek veya başağimsı, yaprak koltuklarında veya gövdelerin uç kısımlarında

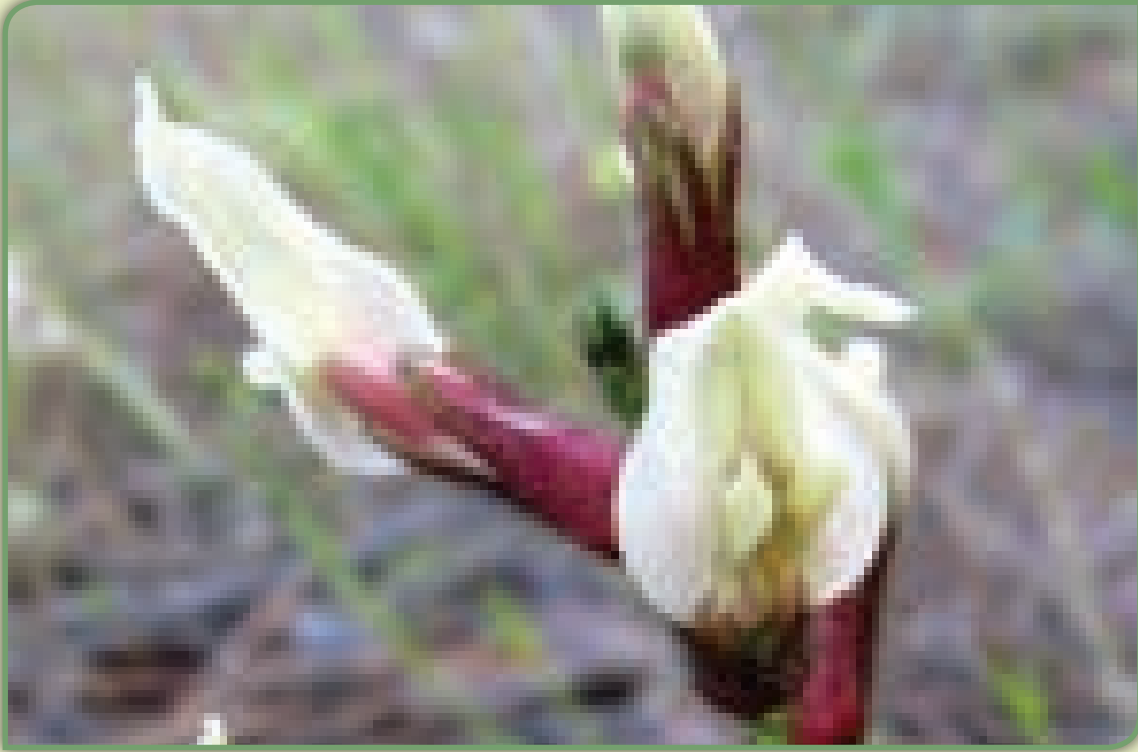
bulunur. Çiçeklenme Haziran – Ağustos aylarında olur (Davis 1967). Samandağ sahillerinde yayılış gösterir.

Koca Burçak - Gonocytisus pterocladus (Boiss.) Spach

Dikensiz, çalı formundaki bitkiler. Yapraklar 3-yaprakçıklı. Çiçekler salkım şeklinde gövdelerin uç kısımlarında yapraksız olarak bulunur. Çanak yapraklar çan şeklinde, taç yapraklar sarı renkli.

Meyveler seyrek tüylü. Çiçeklenme Ağustos – Eylül aylarında olur (Davis 1970). Samandağ ve Arsus'ta makilikler içinde yayılış gösterir.

Koç Otu - Astragalus suberosus Banks & Sol. subsp. ancyleus

30 cm kadar boylanabilen, tek veya çok yıllık bitkiler. Yapraklar 4-10 cm, yaprakçıklar 4-12 mm, ters ovat şekilli, üstü tüysüz, altı tüylü, 9-13 mm. Çiçekler tek veya yoğun, 3-10 çiçekli. Çanak

yapraklar 9-12 mm, taç yapraklar 20-25 mm. Çiçekler krem renkli. Çiçeklenme Mayıs – Haziran aylarında olur (Davis 1970). Erzin-Dörttyol arsında yayılış gösterir.

Koç Salebi - Cephalanthera kotschyana Renz & Taub.

60 cm kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler. Yapraklar oblong-lanseolat şekilli, 3-4 adet, en üst yapraklar dar lanseolat şekilli. Çiçekler başak şeklinde yoğun, 20 çiçekli kadar. Alt brakteler

çiçeklerden uzun. Çiçekler beyaz, geniş. Çiçeklenme Mayıs – Temmuz aylarında olur (Davis 1984). Dört Yol'un üst kesimlerinde ve Belen-Karlıktepe'de yayılış gösterir.

Kohum - Crepis foetida L. subsp. foetida

Bir veya çok yıllık, 60 cm kadar boylanabilen otsu bitkiler. Gövdeler dik, yükselici veya sürünücü, tüylü veya tüsüz. Taban yapraklar 30 cm, eliptikters ovat şekilli, lirat, kenarları dişli. Gövde yaprakları kulakçıklı, en üsttekiler indirgenmiş.

Çiçekler kapitula şeklinde, kapitular birkaç veya çok sayıda. Çiçekler sarı renkli. Çiçeklenme Nisan-Haziran aylarında olur (Davis 1975). Amik ovasında yayılış gösterir.

Kokar Ot - Allium neapolitanum Cyr.

Çok yıllık, 1-2 cm çapında soğanlı, özel kokulu ve otsu bitkiler. Gövdeler 20-50 cm uzunluğunda. Yapraklar genellikle 2 adet. Yapraklar 0.5-2 cm eninde şeritsi. Çiçekler kurulu şemsiye şeklinde, çiçek sapları 1.5-3.5 cm. Mart-mayıs aylarında çiçeklenir, makilik alanlarda 1035 m'ye kadar, Samandağ Çevlik'te yayılış gösterir (Davis 1984).

Yabani soğan türleri yaygın bir şekilde bağışıklık sistemini destekleyici olarak kullanılmaktadır.

Ayrıca yumruları antibakteriyal, antifungal, antivirüs ve antioksidan etkilere sahiptir. Aynı zamanda yaşlanmaya bağlı gelişen hastalıkların tedavisinde ve kalp damar hastalıklarında ve karaciğer koruyucu olarak kullanılmaktadır. Soğanların direkt kullanılması hassas midelerde rahatsızlık oluşturabilir (Neccini ve ark. 2011). Çiçeklerinin gösterişli olması nedeni süs bitkisi olarak kullanılabilir.

Kokarot - Lamium moschatum Miller var. micranthum

65 cm kadar boylanabilen, tüysüz veya tüylü tek yıllık bitkiler. Yapraklar uzun saplı, aya ovat, kalpsi, kenarları dişli. Çiçeklerin dibindeki yapraklar üçgenimsi, bazen beyaz veya pembe lekeli. Çiçekler gövde üzerinde kümeler oluşturur. Çiçekler beyaz. Çiçeklenme Nisan ayı içerisinde olur (Davis 1982). Harbiye’de yayılış gösterir.

Bu cinse ait türler kabız yapıcı ve kuvvet verici etkilere sahiptir (Baytop 1999). Bitkinin toprak üstü kısmınının yüksek tansiyon, felç, menoraji (şiddetli adet kanaması), yaralanma ve kırıkta kullanılmaktadır (Yalçın & Kaya 2006).

Kokur - Salvia virgata Jacq.

100 cm kadar boylanabilen otsu çok yıllık bitkiler. Gövdeler dallanmış veya değil. Tüy örtüsü değişken, basit veya salgı tüylü. Yapraklar basit, bölünmemiş, ya tüm bitkiye dağılmış veya tabanda yoğunlaşmıştır. Çiçekler gövde üzerinde küme oluşturur. Çiçek kümelerinde 2-6 adet çiçek bulunur. Çiçekler pembe, mor veya kırmızımsı.

Çiçeklenme Mayıs-Eylül aylarında (Davis 1982). Yayladağı Samandağ arasında yayılış gösterir.

Bitkinin toprak üstü antioksidan etkiye sahiptir (Koşar ve ark. 2008). *Salvia* türleri İshal kesici ve iştah arttırıcı olarak da faydalanılmaktadır. Çiçekli dallar veya yapraklar midevi, kabız, terlemeyi azaltıcı ve yatıştırıcı olarak kullanılır (Baytop 1999).

Komotu - Spergularia media (L.) C. Persl.

Çok yıllık otsu bitkiler. Bitki tüsüz veya çiçeklenme bölgesinde salgı tüylü. Yapraklar etli, az miktarda kümeleşmiş. Çiçekler pembe veya beyaz. Çiçeklenme MayısAğustos aylarında (Davis 1967). Kırkhan çevresinde yaylış gösterir.

Bitki idrar artırcı, antiseptik ve yatıştırıcı özelliğe sahiptir (Baytop 1999).

Konbaş - Aegilops columnaris Zhukovsky

Küme oluşturan, 50 cm kadar boylanabilen tek yıllık otsu bitkiler. Üst yaprakların ayaları linear lanseolat şekilli. Çiçekler başak şeklinde, 2-4 cm.

Çiçeklenme Mayıs Haziran aylarında olur (Davis 1985). Hassa'nın üst kesimlerinde gözlenir.

Koşkoş - Lathyrus niger (L.) Bernh.

Çok yıllık, kuruyunca siyahlaşan otsu bitkiler. Gövdeler 75 cm'ye kadar boylanan, dik ve dallanmış. Yapraklar pinnat, 3-5 çift yaprakçıklı, yaprakçıklar eliptik 10-30 mm. Çiçekleri taşıyan eksen yapraklardan biraz uzun. Çiçeklerin 3-8 tanesi birarada bulunur. Çiçekler pembe, koyu

damarlı. Çiçeklenme Mayıs-Haziran aylarında olur (Davis 1970). Karaçay vadisinde yayılış gösterir.

Bitkinin toprak üstü kısımlarından elde edilen özüt antifungal etkiye sahiptir (Arabi ve Sardari 2010).

Kovan anı - Campanula trachelium L.

100 cm kadar boylanabilen sert tüylü çok yıllık bitkiler. Gövdeler basit veya dallanmış. Alt yapraklar ovat-kordat, 8-10 cm, kenarları dişli. Üst yapraklar ovat-lanseolat Şekilli, sapsız. Çiçekler yarı sapsız, 1-4 tanesi yaprak koltuklarında veya sürgünlerin

uç kısımlarında bulunur. Çiçekler an Şeklinde, mavi renkli, 15-20 mm. Çiçeklenme Temmuz – Eylül aylarında olur (Davis 1982). Dörtyol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Koyundüğü - Scorpiurus muricatus L. var. subvillosus

30 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Yapraklar ters lanseolat şekilli, 3-10 cm. Çiçekleri taşıyan eksen 3-13 cm. Çiçekler sarı, meyveler küçük dikenlerle kaplı. Çiçeklenme Nisan – Mayıs

aylarında olur. Belen civarında yayılış gösterir (Davis 1970).

Koyunörmece - Sedum pallidum Bieb. var. pallidum

Yükselici veya dik gövdeli, bir veya çok yıllık bitkiler. Gövdeler bazen verimsiz sürgünler taşır. Çiçekli gövdeler 5-15 cm. Yapraklar şeritsi, 6-10 mm, tüysüz, verimsiz sürgünler üzerinde yoğun

çapraz dizilimli. Çiçek eksenleri 2-4 dallı. Çiçekler beyaz veya parlak pembe, 4-5 mm. Çiçeklenme Haziran – Ağustos aylarında olur. Payas civarında yayılış gösterir (Davis 1972).

Kömeç - Malva neglecta Wallr.

Dik veya yükselici gövdeli tek yıllık bitkiler. Gövdeler basit ve yıldızsı tüylü. Yapraklar dairemsi, sığ loblu, kenarları dişli. Çiçekler yaprak koltuklarından

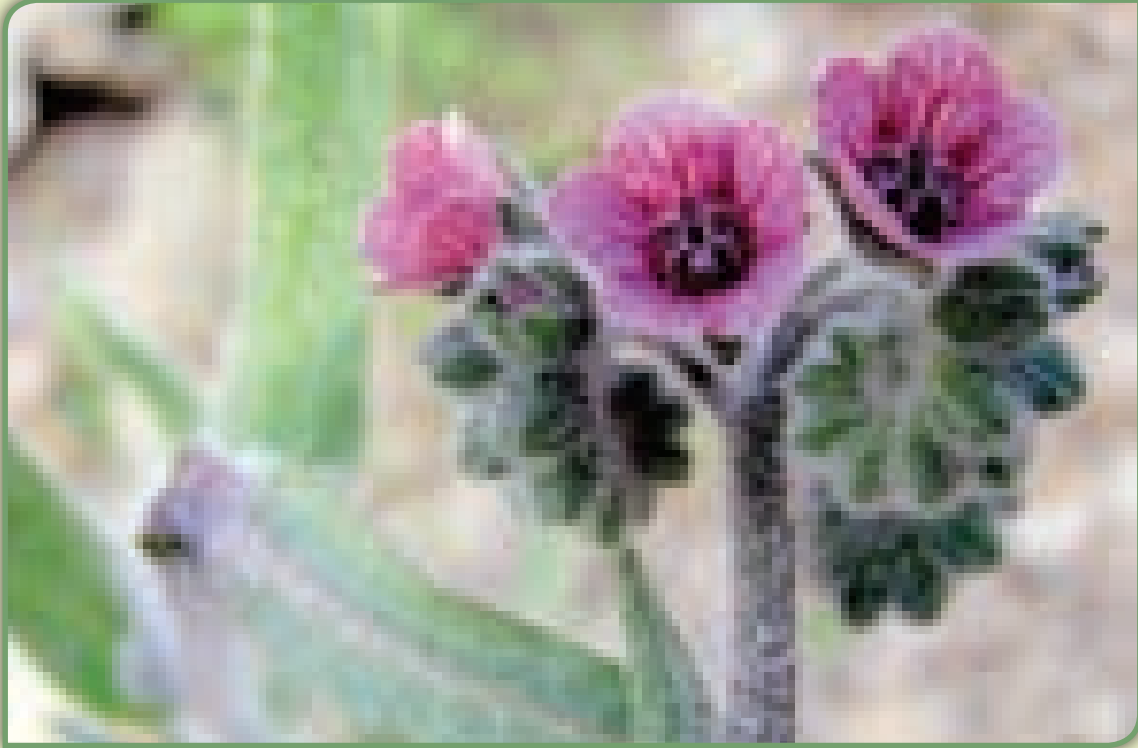
çıkar. Çiçekler pembe veya beyaz renkli, 8-14 mm. Çiçeklenme Mayıs - Ağustos aylarında olur (Davis 1967). Kırıkhan çevresinde yayılış gösterir.

Köpekdili - Anchusa azurea Miller var. azurea

150 cm kadar boylanabilen, dik gövdeli, kaba tüylü çok yıllık bitkiler. Yapralar lanseolat eliptik şekilli, kenarları düz veya dalgalı-dişli. Çiçek ekseni meyvede dikkate değer şekilde uzar. Çiçekler mavi, çiçeklenme Nisan-Temmuz ayları arasında (Davis 1977). Erzin çevresinde yayılış gösterir.

Yapılan deneysel çalışmalarda bitkinin toprak üstü ve köklerinin iltihap kurutucu etkiye sahip olduğu gösterilmiştir. Bu etkinin bitkide bulunan rosmarinik asit kaynaklı olduğu düşünülmektedir (Kuruuzum-Uz ve ark. 2012).

Köpekdili - Cynoglossum creticum Miller.

20-80 cm uzunluğunda, yoğun tüylü, dik gövdeli iki yıllık bir bitkidir. Yaprakları yoğun tüylü, grimsi, taban yaprakları saplı, ayası eliptik-lanseolattır. Alt yaprakları taban yapraklarına benzer ve sapsızdır. Çiçekleri pembe veya beyazımsı renktedir. Çiçeklenmesi Mart-Temmuz aylarında gerçekleşir. Deniz seviyesinden 1.000 m yüksekliklere kadar,

Altınözü - Enek civarında yayılış gösterir (Davis 1978).

Bitkinin toprak üstü kısımlarıyla yapılan farmakolojik çalışmalar bitkinin antitümör ve spazm çözücü etkilere sahip olduğu bilinen pirrolizidin alkaloidleri içerdiğini ortaya koymuştur (El-Shazly ve ark. 1996).

Körigen - Coronilla varia L.

15-50 cm boylanabilen yükselici gövdeli çok yıllık bitkiler. Yapraklar pinnat 3-14 çift yaprakçuktan oluşur. Yaprakçıklar oblong şekilli. Çiçekler şemsiye şeklinde küme oluşturur, 4-20 çiçekli. Çiçekler 9-15 mm, leylak, beyaz veya pembe. Çiçeklenme

Mayıs-Ağustos ayları arasında gerçekleşir (Davis 1970). Arsuz - İskenderun arasında yayılış gösterir.

Memeli hayvanlarda zehirlenmelere sebep olan bir bitkidir (Noori ve ark. 2011, Baytop 1999).

Köse Borçak - Genista libanotica Boiss.

20 cm kadar boylanabilen çalı formundaki bitkiler. Genç sürügnler seyrek basık tüylü. Yapraklar 3-10 mm, dar eliptik şekilli, seyrek basık tüylü. Çiçekler kısa salkım şeklinde, 2-6 tanesi birarada bulunur.

Çiçekler sarı, 9 mm, tüysüz. Çiçeklenme Mayıs – Haziran aylarında olur (Davis 1970). Arsuz-Samandağ arasında yayılış gösterir.

Köy Göçüren - Cirsium arvense (L.) Scop. subsp. arvense

100 cm kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler. Gövdeler genellikle dallanmış, kanatsız, tüysüz veya tüylü. Orta gövde yaprakları dekurrent bağlantılı, basit veya pinnat parçalı. Çiçekler kapitula şeklinde,

fillariler dikenli. Çiçeklenme Haziran – Eylül aylarında olur (Davis 1975). Samandağ Karaçay vadisinde yayılış gösterir.

Foto: Dr. Harald Kehl

Kuduzotu - Alyssum-murale Waldst & Kit var. murale

60 cm kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler. Verimsiz gövdelerin yaprakları ters lanseolat veya ters ovat şekilli. Gövde yaprakları yukarı çıktıkça azalır. Bitki yıldızsı tüylerle kaplı. Taç yapraklar

ters ovat şekilli, ucu düz veya çentikli. Çiçekler sarı renkli. Çiçeklenme Nisan – Temmuz aylarında olur (Davis 1965). Belen civarında yayılmış gösterir.

Kulunc - Erodium moschatum (L.) L'Herit

5-40 cm boylanabilen tek yıllık bitkiler. Taban ve gövde yaprakları pinnat parçalı, yaprakçıklar ovat şekilli, 6-20 mm, pinnat parçalı. Çanak yapraklar 4-5 mm, meyvede 8 mm kadar. Çiçekler pembe.

Meyveler 5-6 mm, salgı tüylü. Çiçeklenme ocak – Nisan ayları arasında olur (Davis 1967). Kırkhan çevresinde yayılış gösterir.

Kum Boğadikeni - Eryngium maritimum L.

35 cm kadar boylanabilen, genişçe dallanmış, puslu, çok yıllık bitkiler. Taban yapraklar derimsi, geniş üçgenimsi loblu, loblar dikenli. Gövde yaprakları taban yapraklara benzer fakat daha küçük ve sapsız.

Çiçekler kapitula şeklinde 3-15 mm. Brakteler 5 adet, çiçekleri sarar, kenarları dişli. Çiçeklenme Haziran – Ağustos aylarında olur (Davis 1972). Samandağ sahillerinde yayılış gösterir.

Kum Haşhaşı - Papaver argemone L.

50 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Gövdeler dik veya yükselici. Yapraklar bir veya iki pinnat parçalı, parçalar lanseolat şekilli. Çiçekler

1.5-3 cm. Taç yapraklar obovat-oblong şekilli, parlak kırmızı renkli tabanda siyah benekli (Davis 1965). Erzin civarında yayılış gösterir.

Kum Otu - Polygonum maritimum L.

Ince gövdeli çok yıllık otlardır. Gövdeler yatık, damarlı ve dallanmıştır, 50 cm'ye kadar boylanabilir. Yapraklar eliptik, geriye bükük, grimsi olup genellikle kurduğunda koyu mor olur, yaprak sapı yoktur. Çiçekler üst yaprak koltuklarında bulunan demetler şeklindedir. Haziran – Eylül aylarında çiçeklenirler. Deniz seviyesi civarında, kum plajlarda, Samandağ sahillerinde yayılış gösterirler (Davis 1982).

Fareler üzerinde yapılan deneylerde bazı *Polygonum* türlerinden ekstrakte edilen maddelerin akciğer kanseri üzerinde durdurucu etkisi olduğu gözlemlenmiştir (Yoshiyuki Kimura and Hiromichi Okuda, 2001). Bazı *Polygonum* türleri kabız yapıcı, antiseptik ve idrar arttırıcı özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Kum Sütlegi - Euphorbia peplis L.

Sürünücü gövdeli, 4 dallı, etli tek yıllık bitkiler. Yapraklar oraksı-oblong şekilli, 5-25 mm. Kulakçıklar iplik formunda. Salgı bezleri kırmızımsı-

kahverengi. Meyveler 4-5 mm. Çiçeklenme Haziran – Eylül aylarında olur (Davis 1982). Samandağ sahillerinde yayılış gösterir.

Kum Zambağı - Pancratium maritimum L.

Büyük soğanları oldukça derinde olan çok yıllık bitikilerdir. 28-40x10-24 mm ölçülerindeki yaprakları çiçeklerden önce gözlenir. Çiçek eksenı 12-35 cm, çiçek sapları 5-13 mm'dir. Çiçekleri şemsiye şeklinde, 3-10 çiçekli, beyaz ve hoş kokuludur. Çiçeklenme Haziran-Ekim ayları arasında gerçekleşir. 1-5 m'ler arasında kumlu sahillerde yayılış gösterir (Davis 1984). Samandağ sahillerinde yayılış gösterir.

Bitkinin yumruları ve yaprakları ishal yapıcı, akarisit (kene veya akarlara karşı kullanılan, öldürücü ilaçlar) ve antifungal (mantarların üremesine engel olan öldürücü ilaçlar) özelliklere sahiptir. Bitkinin içerdiği bazı alkaloidler kansere karşı etkilidir. Bunun yanında antiviral (virüslere karşı etkili), ağrı kesici ve kusturucu etkilere sahiptir (Berkov ve ark. 2004).

Kunduzotu - Silene odontopetala Fenzl.

30 cm kadar boylanabilen, çok yıllık bitkiler. Gövdeler yoğun papillalı ve tüylü. Taban yapraklar ters lanseolat, ters ovat şekilli, 3 cm. Gövde yaprakları taban daha küçük, lanseolat, oblong

şekilli. Çiçekler birkaç veya tek. Çiçekler beyaz veya pembemsi. Çiçeklenme Haziran – Eylül aylarında olur (Davis 1967). Musa dağında yayılış gösterir.

Kurt Kirişi - Ornithogalum arcuatum Steven

100 cm kadar boylanabilen soğanlı bitkiler. Yapraklar birkaç adet, şeritsi, çiçek durumundan daha kısa. Uzayan çiçek ekseninde çok sayıda çiçek taşır. Çiçekler krem-beyaz. Çiçeklenme Mart-Haziran ayları arasında olur (Davis 1984). Çevlik - Kale arasında yayılış gösterir.

Bazı Ornithogalum türlerinin yumrularından elde edilen özütün kanserli hücreleri öldürdüğü tespit edilmiştir (Mimaki ve ark. 1997).

Kuseyr Peygamber Çiçeği - Centaurea cassia Boiss.

50 cm kadar boylanabilen, çok yıllık otsu bitkiler. Gövdeler tabandan dallanmış. Yapraklar yoğun sapsız salgı tüylü ve basit tüylü. Alt yapraklar lirat şekilli, nadiren bölünmemiş. Orta ve üst gövde yaprakları lanseolat veya oblong şekilli. Çiçekler

kapitulum şeklinde kümelenmiş. Çiçekler pembe renkli. Çiçeklenme Haziran – Temmuz aylarında olur (Davis 1975). Narlıca ve Yayladağı çevresinde yayılış gösterir.

Kuş Ayağı - Ornithopus compressus

10-50 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Yaprakçıklar 7-11 çift. Çiçekler 1-5 adet. Çiçeğin altındaki yaprak 7-9 yaprakçıklı. Çiçekler 5-7 mm,

sarı renkli. Meyve 2-5 cm, kıvrık (Davis 1970). Aktepe civarında yayılış gösterir.

Kuş Gözü - Myosotis propinqua Fisch. & Mey.

40 cm kadar boylanabilen, tabandan dallanmış, tek yıllık bitkiler. Yapraklar ovat şekilli, 3 cm, yoğun tüylü. Çiçek durumu braktesiz veya birkaç

brakteli. Çiçekler mavi renkli. Çiçeklenme Mayıs – Temmuz aylarında olur (Davis 1977). Dört yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Kuş İğdesi - Elaeagnus angustifolia L.

Ağaç veya çalı formunda olan, 7 m kadar boylanabilen dikenli bitkiler. Yapraklar 2-8 x 1-3 cm, alt yüzeyleri parlak tüylü. Çiçekler yapraklarla beraber gelişir. Çiçeklerin dış yüzeyi gümüş beyaz iç yüzleri sarı, 8-10 mm, kuvvetli kokulu. Meyveler eliptik-oblong, 10-20 x 6-12 mm, kırmızımsı kahverengi. Çiçeklenme Nisan-Haziran. Dere

ve nehir kenarlarında 1-3000 m'ler arasında, Samandağ Teknepınarı civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Bitkinin meyvelerinden elde edilen sulu özüt deride meydana gelen yaralanmaları hızlı bir şekilde iyileştirmektedir (Mehrabani Natanzi 2012).

Kuş Üzümi (Böğürtlen) - Rubus discolor Weihe & Nees

1-2 veya daha fazla boylanabilen sürünücü çalılar. Gövdeler ve çiçek eksenli dikenli, yapraklar üçlü ve beşli yaprakçıklardan oluşmuş Yaprak yüzeyleri seyrek alt yüzeyleri ise yoğun tüylü. Çiçekli dallar daha az dikenli. Çiçekler daima seyrek dizilimli. Çiçeklenme Haziran-Aralık. Yaprak döken ormanlarda, çalıklarda, dere kanarlarında, 1-1400 m'ler arasında, Kırıkhan civarında yayılış gösterir (Davis 1972).

Bitkinin meyve ve yaprakları şeker hastalığında ve basura karşı kullanılmaktadır (Çakılcıoğlu & Türkoğlu 2010). İshal ve karın ağrısında kullanılır. Yapılan bir çalışmada bitkinin köklerinin tümör nekrozu faktör (birçok hücre tipi tarafından salgılanan ve kanserli hücrelerin yıkımını sağlayan bir sitokin) özelliğine sahip olduğu ortaya konmuştur (Yeşilada ve ark. 1997).

Kuşalıcı, Ateşdikenini - Pyracantha coccinea Roemer

3m kadar boylanabilen, dikenli, dikenler yapraksız bir ağaççıktır. Yapraklar lanseolat, eliptik, kenarları dişli, alt yüzeyleri tüylü. Çiçekler beyaz renkli. Çiçeklenme Nisan-Haziran ayları arasında olur. Meyveler 5-7 mm çapında kırmızı veya turuncu

renklidir (Davis 1972). Dört yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

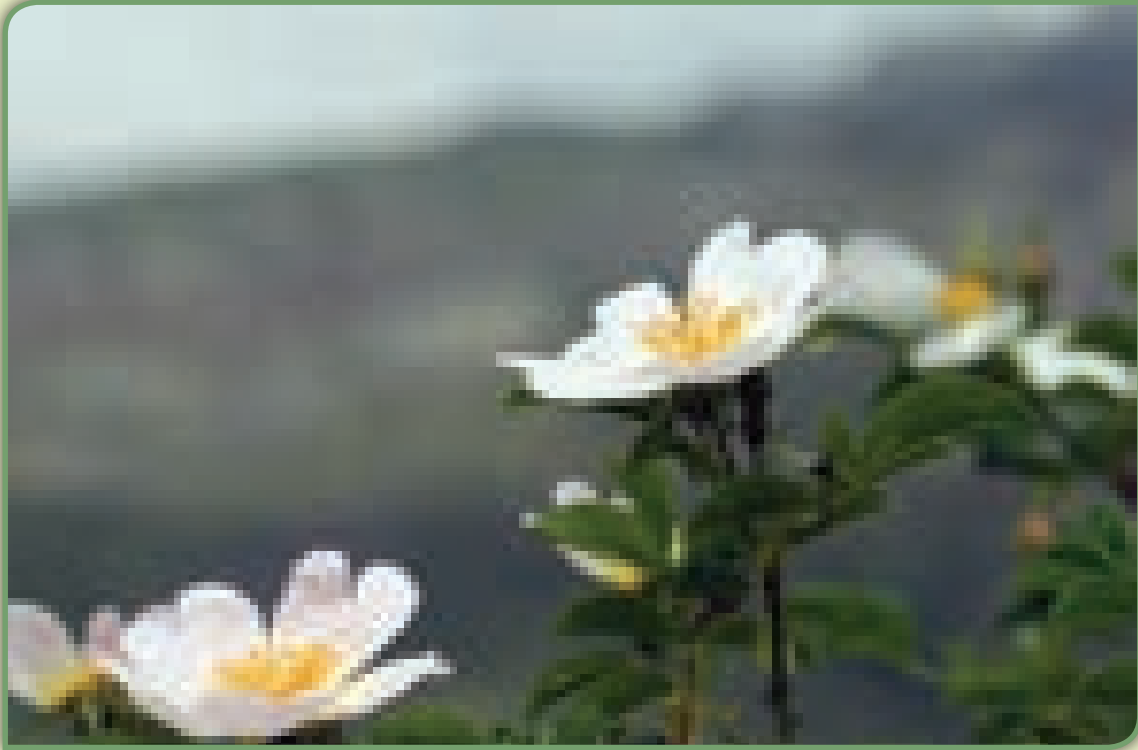
Meyveleri kalp yatıştırıcı olarak kullanılmaktadır (Baytop 1999). Meyveler insan sağlığı açısından önemli olan flavonoidler taşımaktadır.

Kuşbari - Anagallis arvensis L.

Dik veya yükselici gövdeli tek yıllık bitkiler. Yapraklar karşılıklı veya dairesel dizilimli, 4-19 mm, ovat, oblong şekilli. Çiçekler turuncu renkli.

Çiçeklenme Nisan – Eylül aylarında olur (Davis 1977). İskenderun çevresinde yayılış gösterir.

Kuşburnu - Rosa canina L.

1,5-3 m yükseklikte, dalları sarkık çalı görünümünde, dikenli, çalı formunda bir bitkidir. Yapraklar bileşik, 5-7 yaprakçıklıdır. Yaprakçıklar yeşil veya koyu yeşil renkli ve kenarları dişlidir. Çiçekler yalın kat, beyaz veya pembe renklidir. Orman açıklıkları, yol ve hendek kenarlarında yetişir (Baytop 1999). Dört Yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Meyveleri şeker, organik asitler, tanen, vitamin (A,B,C) taşımaktadır. Bilhassa C vitamini bakımından zengindir. Kabız ve kuvvet verici etkilere sahiptir (Can ve ark. 1992). Meyvelerinin eklem ağrılarında (osteoartrit) etkili olduğu bilinmektedir (Odd Warholm ve ark. 2003).

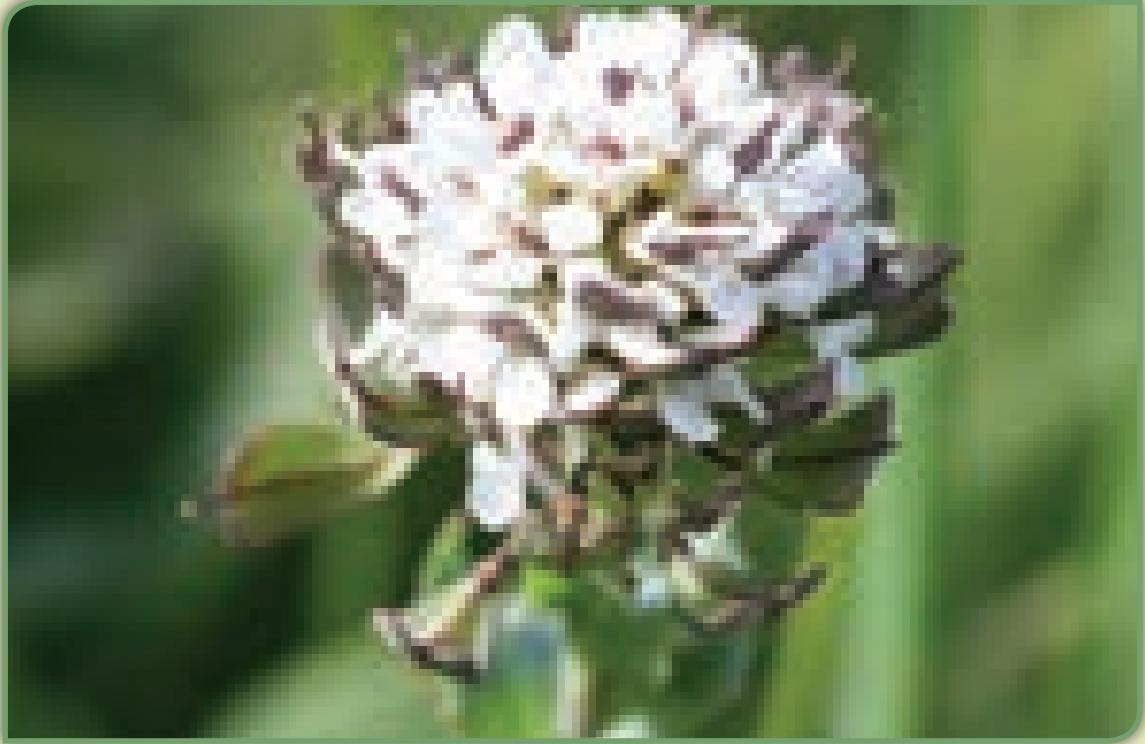
Foto: Dr. Herald Kehl

Kuşgözüotu - Myosotis lithospermifolia (Willd.) Hornem.

Çoğunlukla tabandan dallanmış, 35 cm kadar uzayan çok yıllık otsu bitkiler. Tüm bitki yoğun tüylü. Rozet yapraklar 6x1 cm, dar obovat şekilli. Gövde yapraklar dar obovat-linear şekilli. Çiçek durumu dallanmış. Çiçekler parlak mavi.

Çiçeklenme Mayıs-Haziran ayları arasında (Davis 1977). Dört Yol'un üst kesimlerinde yaylı gösterir.

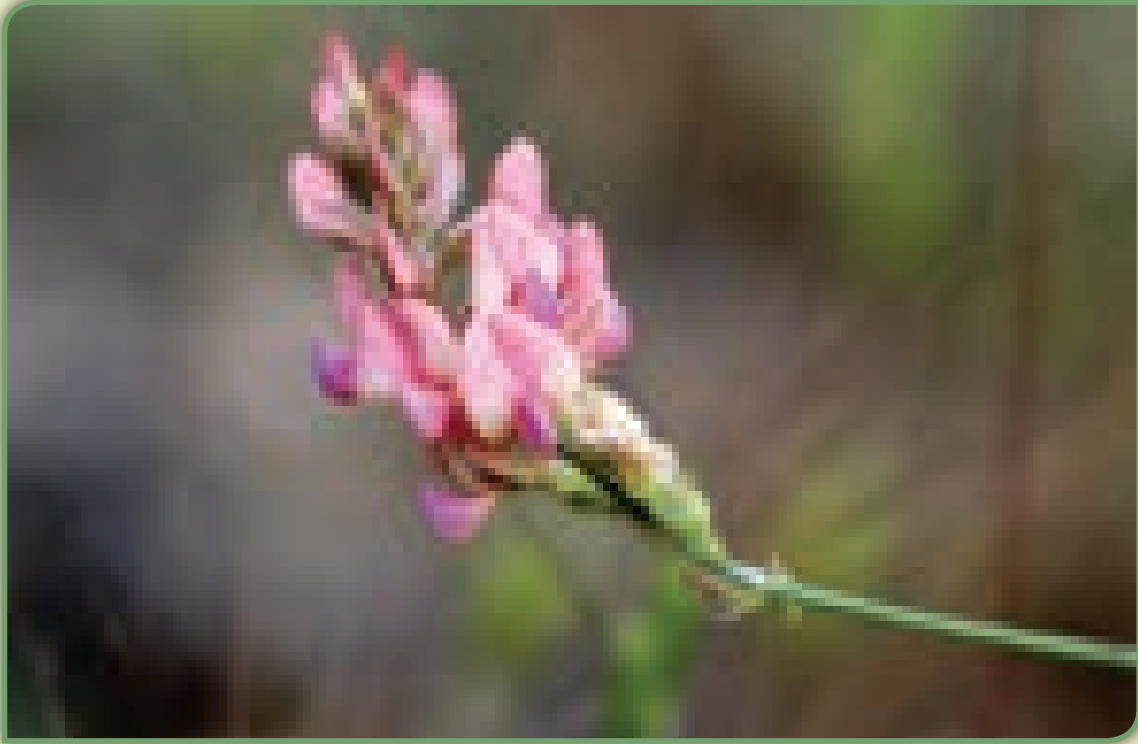
Bu cinse ait bazı türler afrodisyak amaçla kullanılmaktadır (Baytop 1999).

Kuşkuş Otu - Thlaspi densiflorum Boiss. et Kotschy

10 cm kadar boylanabilen iki yıllık, birkaç basit gövdeli bitkiler. Taban yapraklar rozet oluşturur, ovat-oblong şekilli, kenarları düz veya bazen dişli. Gövde yaprakları oblong, kulakçıklı. Çiçekler

4-5 mm, beyaz renkli. Çiçeklenme Nisan – Mayıs aylarında olur (Davis 1965). Dört yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Kuyruk Yaran - Onobrychis gracilis Besser

70 cm kadar yükselebilen, yükselici veya yarı dik gövdeli, tabanda odunsu çok yıllık bitkiler. Yapraklar 5-9 çift yaprakçıklı, yaprakçıklar linear oblong şekilli, 12-18 mm, basık tüylü. Çiçekleri taşıyan eksen belirgin şekilde yapraklardan daha uzun. Çiçekler pembe renkli, 5-7 mm. Çiçeklenme

Nisan – Haziran aylarında olur (Davis 1970). Belen çevresinde yayılış gösterir.

Bazı *Onobrychis* türleri östrojen etkisi göstererek kadınlarda sekonder karakterlerin gelişimine katkı sağlamaktadır.

Kuzgun Kılıcı - Gladiolus italicus Miller

25-70 cm uzunluğunda kormuslu çok yıllık bitkiler. Yapraklar 4-5 mm, 8-12 mm eninde, damarlar düzensiz yerleşik. 6-12 çiçekli. Çiçekler parlak pembe, mor veya kırmızı. Çiçeklenme Şubat-Haziran. Kültür sahalарında, terkedilmiş yerlerde,

kireçtaşı kayalıklarda 1-1650 m'ler arasında, Arsuz çevresinde yayılış gösterir (Davis 1988).

Yumruları kusturucu ve afrodisyak olarak kullanılır (Baytop 1999).

Foto: Dr. Harald Kehl.

Kuzgun Otu - Polypodium australe Fee

Rizomlu çok yıllık bitkiler. Yapraklar tüysü şekilde parçalanmış, kenarları dişli, alt kısmında çok sayıda spor keseleri bulunur (Davis 1965). Dört Yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Bitkinin toprak altı kısmı saponin, uçucu yağ ve tanen taşır. Kök kısımları müshil, safra ve balgam söktürücü özelliğe sahiptir (Baytop 1999).

Kuzu Gevreği - Ulerianella vesicaria (L.) Moench.

20 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Alt yapraklar meyvede mevcut. Yapraklar 5-40 mm. Çiçek eksenini küremsi. Çiçek yaprakları küremsi,

zarımsı, kenarları tüylü, 4 x 4 mm. Çiçekler pembe veya leylak. Meyvalar şişkin (Davis 1972). Akbez civarında yayılış gösterir.

Kuzu Kulağı - Rumex acetosella L.

40 cm kadar boylanabilen tüysüz, çok yıllık bitkiler. Yapraklar oksu, merkezi lob lanseolat şekilli. Meyveler kahve-kırmızı. Çiçeklenme Mayıs-Ağustos ayları arasında (Davis 1967). Kızıldağ çevresinde yayılış gösterir.

Bitkinin yaprakları potasyum tuzu halinde oksalik asit, kökler ise tanen taşımaktadır. Yapraklar

ekşi lezzeti nedeniyle salata halinde yenir. Ancak romatizma nikris ve böbrek rahatsızlığı bulunanların yemeleri sakıncalıdır. Yapraklar lapa halinde çıban olgunlaştırıcı olarak kullanılır. Kökler idrar arttırıcı, safra söktürücü ateş düşürücü olarak kullanılır (Baytop 1999).

Küçük Alıç - Crataegus monogyna Jacq

Çalı veya 10 m kadar boylanabilen ağaç formundaki bitkiler. Kısa sürgünler diken şeklinde. Yapraklar ovat, obovat şekilli, 3-5 loblu. Loblar düz veya uca

doğru dişli. Çiçekler pembe veya beyaz. Çiçeklenme Mart-Nisan aylarında olur (Davis 1972). Samandağ Karaçay vadisinde gözlenir.

Küçük Boynuz Otu - Cerastium gracile Duf.

10 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Gövdeler çatalı dallanmış, salgı tüylü. Yapraklar oblong şekilli, salgı tüylü. Çiçek eksenini seyrek, birkaç çiçekli. Çanak yapraklar 6 mm, lanseolat

şekilli, salgı tüylü. Taç yapraklar tüysüz, beyaz renkli, çanak yapraklardan daha kısa. Çiçeklenme Mayıs – Haziran aylarında olur (Davis 1967). Belen çevresinde gözlenir.

Küçük Hatmi - Althaea hirsuta L.

Tek yıllık kaba tüylü bir bitkidir. Gövde alt yaprakları kalpsi veya yuvarlak, zayıf üç lopluk, yaprak kenarları dişli. Üst gövde yaprakları ise derin 3-5 lobludur. Çiçekler yaprak koltuklarından tek tek çıkarlar. Çiçekler mavi, pembe veya beyaz renklidir. Nisan-Haziran aylarında çiçeklenir (Davis 1967). Atık yaylasında yayılış gösterir.

Diğer *Althaea* türleri gibi kullanılabilir. Bitkinin kullanılan kısımları yaprakları, çiçekleridir. Yaprakları bitki çiçekliyken ve çiçekler tamamen açmadan toplanır ve gölgede kurutulur. Bütün bitki fazla miktarda müsilaj taşır. Yaprak ve çiçekleri haricen ve dahilen göğüs yumuşatıcı olarak kullanılır. Çiçekleri gölgede kurutulup çay gibi demlenince göğsü yumuşatır ve öksürüğe iyi gelir (Baytop 1999).

Küçük Korunga - Onobrychis caput-galli L. Lam.

Dallanmış gövdeli, 5-45 cm uzunluğunda, tek yıllık bitkidir. Yapraklar 5-9 çift linear oblong, basık veya uzun yaygın tüylü yaprakçıktan oluşur. Çiçekleri taşıyan eksen genellikle yapraklardan daha kısadır ve 2-5 çiçeklidir. Çiçekler pembe veya pembemsi-mavi renktedir. Çiçeklenme Nisan-Mayıs aylarında gerçekleşir. Bitki, kayalıklar, terk edilmiş sahalarda ve yol kenarlarında 800 m'ye kadar yüksekliklerde,

Arsuz Iskenderun arasında yayılış gösterir (Davis 1970).

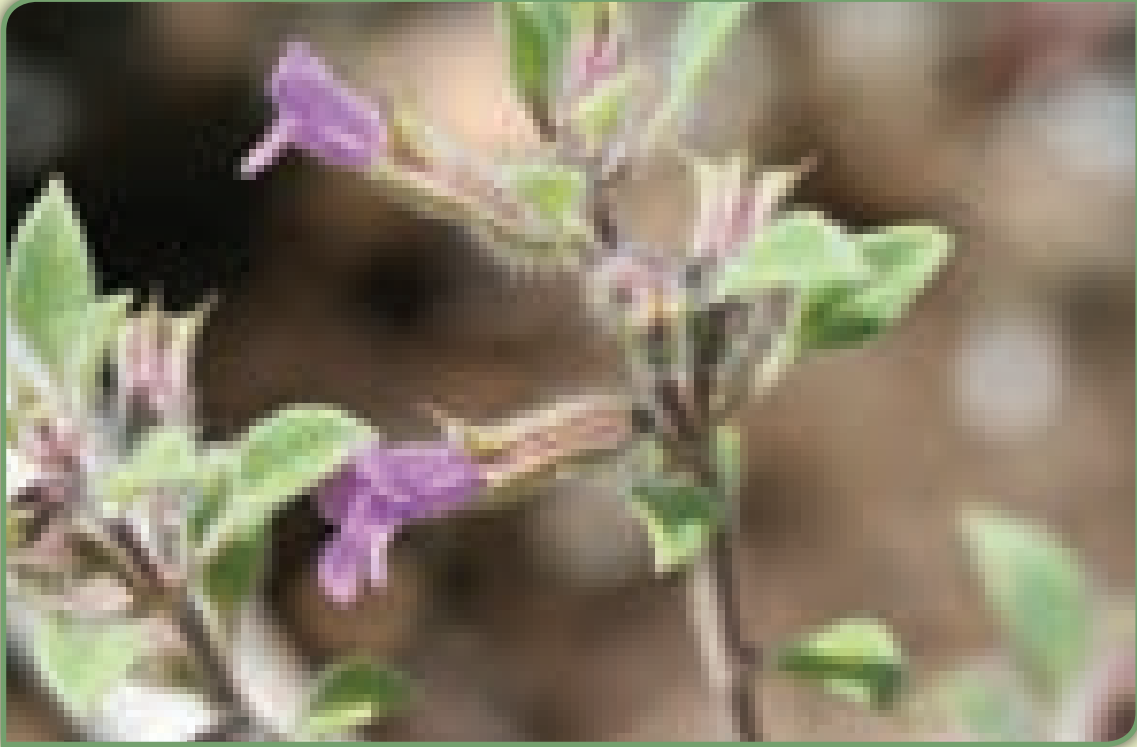
Bitkinin içerdiği bazı maddeler hem östrojen etkisi göstererek kadınlarda sekonder karakterlerin gelişimini sağlamakta hem de kanser hücrelerini öldürücü özellikler göstermektedir (Halabalaki ve ark. 2008).

Küçük Kuş Yüreği - Briza minor L.

Tabanda vejetatif sürgünleri olmayan tek yıllık bitkiler. Gövdeler 10-25 cm, gövde yaprakları seyrek, 2-4 mm. Salkım seyrek 3-6 cm. Başakçıklar

ovat-deltoid şekilli. Çiçeklenme Mayıs ayında olur (Davis 1985). Kırıkhan ve Samandağ çevresinde yayılış gösterir.

Küçük Reyhan - Acinos rotundifolius Pers.

3-30 cm boylanabilen tek yıllık otsu bitkiler. Gövdeler dik veya yükselici. Yapraklar lanset şekilli veya ovat, salgı ve basit tüylü. Çiçekler gövde üzerinde küme oluşturur, kümeler 2-12 çiçekli. Çiçekler parlak mavi veya pembe. Çiçeklenme Nisan-Ağustos ayları arası (Davis 1982). Kırkhan civarında yayılış gösterir.

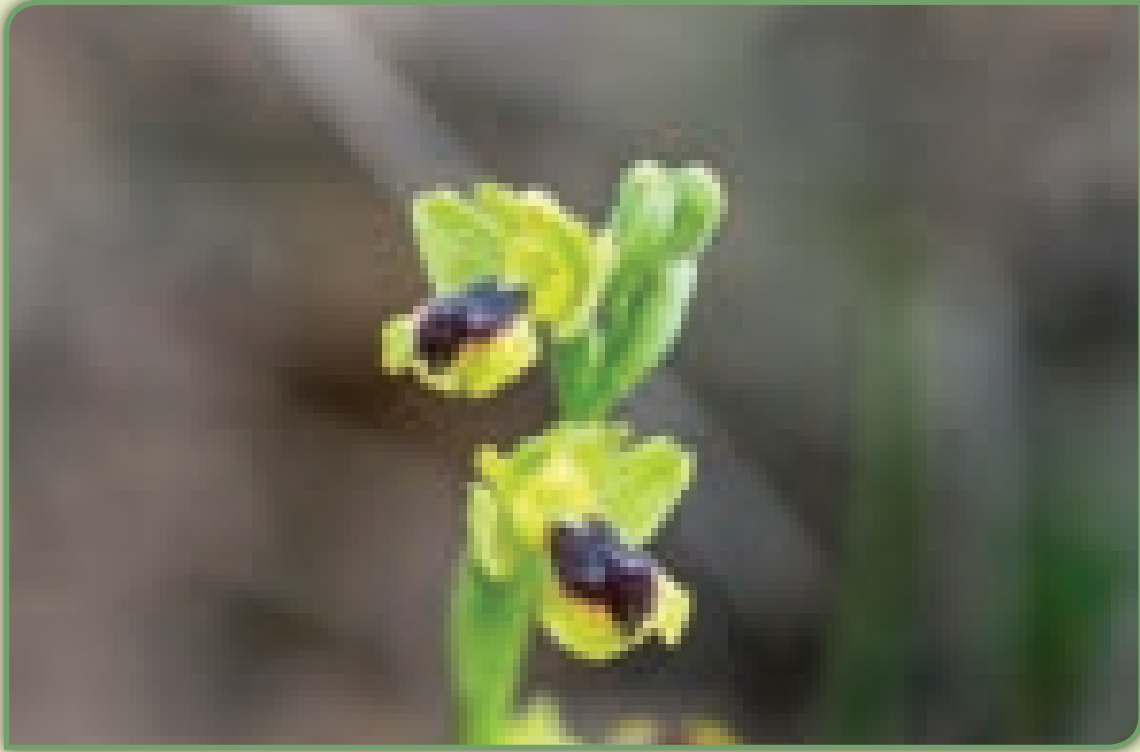
Acinos türleri sakinleştirici, ağrı kesici, sindirimi kolaylaştırıcı olarak kullanılır. Ayrıca nefes darlığına karşı, siyatik ve diş ağrılarına karşı da kullanılmaktadır (Kaya ve ark. 1999).

Küçük Sklamen - Cyclamen coum Miller var. coum

3.5 cm çapında, basık yumrulara sahip çok yıllık bitkiler. Yapraklar çiçeklerden önce, kış mevsiminde veya erken baharda gözlenir. Yapraklar yuvarlak, genişçe kalpsi, 2-7 cm, boyu enine eşit, kenarları düz veya dişli. Çiçekler kırmızı, nadiren beyaz. Taç yapraklar geriye kıvrık, tabanı koyu lekeli. Çiçeklenme Şubat-Mayıs ayları arasında gerçekleşir. 1-2135 m'ler arasında, Yayladağı civarında yayılış gösterir (Davis 1977).

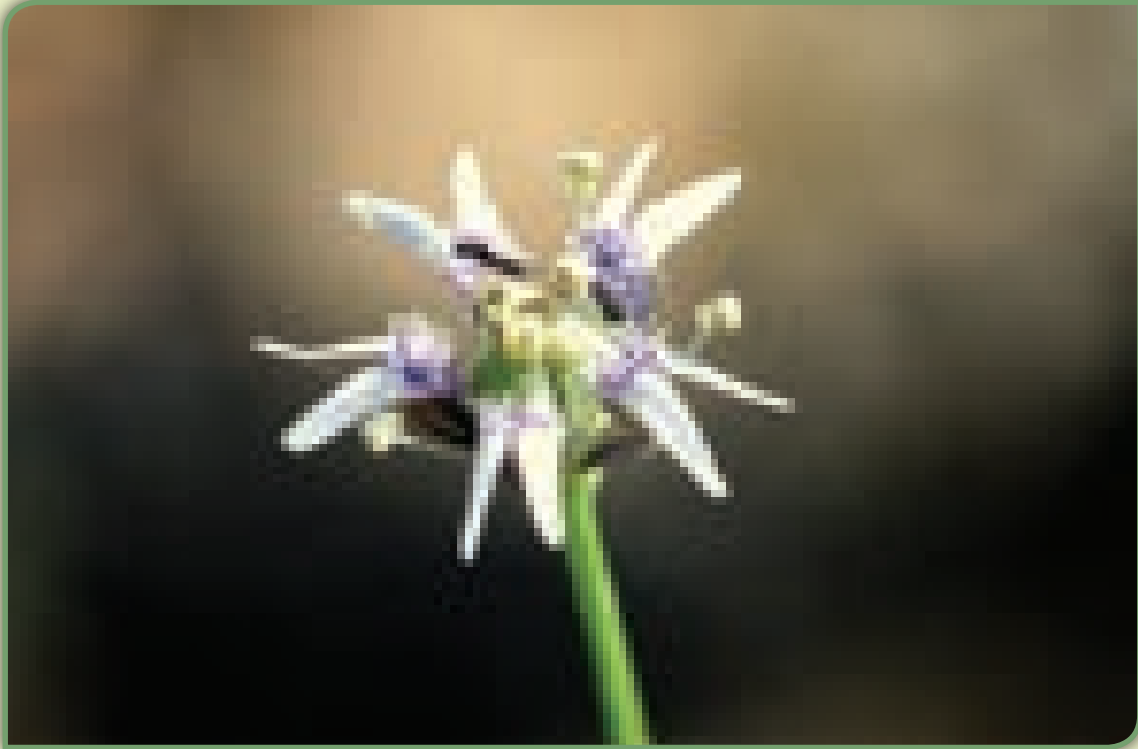
Bitkinin yumruları kusturucu, müshil ve uyarıcı etkilere sahiptir. Yersomunu yumrularının ilginç bir kullanım alanı da tütün tarlalarında solucanlarla mücadelededir. Kuru yumrunun 0.5 gramı orta derecede ishal için uygun bir miktar olarak bilinmektedir. Bu dozdan daha fazla kullanım tehlikeli olabilir (Baytop 1999).

Küçük Çiçekli Sarı Orkide - Ophrys lutea Cavanilles subsp. minor

Yumrulu çok yıllık otsu bitkiler. Yapraklar tabanda rozet oluşturur. Çiçekler gövdede gevşek dizilimli, yatay ve küçüktür. Çanak yapraklar yumurta formunda yeşil renkli. Taç yapraklar sarı, büyük lob uça yarı taşır ortası kahverengi-menekşe renkli. Çiçeklenme Mart-Nisan aylarında olur (Davis 1984). Habibi Neccar Dağında yayılış gösterir.

Diğer salep yumrularıyla benzer kullanıma sahiptir. Yumrular nişasta, şekerler, azotlu maddeler ve glikomannan içerir. Cinsel arzuyu arttırıcı, kuvvet verici, çocuk ishallerini kesici özelliklere sahiptir. Ayrıca göğsü yumuşatıcı, kalbi kuvvetlendirici, basur şikayetlerini azaltıcı, adet düzenleyici ve mideyi rahatlatıcı özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Küçük Çörekotu - Nigella nigellastrum (L.) Willk

40 cm kadar boylanabilen silindirik gövdeli, tüsüz tek yıllık bitkiler. Yapraklar oldukça ince ipliksi. Çiçekler parlak mavi. Çiçeklenme Mayıs-Temmuz ayları arasında olur (Davis 1965). Topboğazi'nde yayılış gösterir.

Bitkinin tohum özütleri antimikrobiyal ve anti-enflamatuar (iltihap kurutucu) etkilere sahiptir (Landa ve ark. 2009). Bitkinin linoleik asit, β -pinen, squalen içermesi bitkinin endüstriyel sahalarda kullanılabileceğini göstermektedir (Kokoska ve ark. 2012).

Küsküt - Cuscuta palaestina Boiss. subsp. balansae

İnce ipliksi gövdeli tek yıllık bitkiler. Bitki klorilsiz, parazit bitki. Çiçek durumu 3-7 mm, genellikle kümeleşmiş. Çiçekler beyazımsı. Çiçeklenme Haziran-Eylül ayları arası (Davis 1977). Yayladağı civarında yayılış gösterir.

Bazı Cuscuta türlerinin çiçekli dalları idrar arttırıcı, müshil gaz ve safra söktürücü olarak kullanılır (Baytop 1999). Bitki yörede ekzamaya karşı kullanılmakta olup literatürde bu yöndeki kullanımına rastlanmamıştır.

Photo: dic.academic.ru

Labaza Çiçeği - Petasites hybridus (L.) Geartner, Mey. & Scherb.

Çok yıllık, çoğunlukla yatay uzanan, rizomlara (toprak altı gövdelere) sahiptir. Toprak üstü gövdeler 80 cm kadar. Taban yapraklar uzun saplı, yaprak ayası 8-90 cm, dairemsi, kalpsi şekilli. Kenarları loblu, loblar dişli. Çiçekli gövdeler morumsu, indirgenmiş yapraklı. Çiçek durumu eninden daha uzun. Çiçekler kırmızımsı-menekşe, krem beyaz. Çiçeklenme Mayıs-Haziran

ayları arasında gerçekleşir. Nemli alanlarda, dere kenarlarında 1-1800 m'ler arasında, Dört Yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir (Davis 1975).

Bitkinin rizomlarından elde edilen ekstrakt migren tedavisinde etkilidir (Grossmann ve Schmidramsl 2000). Yapılan diğer bir çalışmada bitkiden elde edilen ekstrat ülser tedavisinde etkili olduğu belirtilmektedir (Brune ve ark. 2006).

Lal Mürdüümüğü - Lathyrus stenolobus Boiss.

30 cm kadar boylanabilen, tek yıllık, tüysüz bitkiler. Gövdeler silindirik, kanatlı değil. Stipullar yaprak şeklinde 12-22 mm, yapraklar tendril şeklinde.

Çiçek ekseni bir çiçek taşır. Çiçekler 7-8 mm, sarı renkli. Çiçeklenme Mayıs – Haziran aylarında olur (Davis 1970). Musa Dağı'nda yayılış gösterir.

Lazkiye Ters Lalesi - Fritillaria latakensis Rix.

Yumrulu çok yıllık bitkiler. Gövdeler 12-25 cm. Yapraklar 5-7 adet, çapraz dizilimli, şeritsi, en alt yaprak 3-7 cm. Çiçekler 1-2 adet, dar çan şeklinde, dışı morumsu, içi yeşilimsi, 20-25 mm. Çiçeklenme Mart-Nisan ayları arasında olur. Yaprak dökken çalılık ve ormanlarda, Kızıldağ'da yayılış gösterir (Davis 1984).

Bitkinin yumruları iltihap kurutucu ve balgam söktürücü olarak kullanılmaktadır (Wang ve ark.

2012). Fritillaria cinsinin yumrularından elde edilen özütün alzheimer hastalığının tedavisinde etkili olduğu tespit edilmiştir (Sevim ve ark. 2011). Diğer bir çalışmada bitkinin yumrularından elde edilen steroidal karakterli saponinlerin serviks kanser hücrelerini öldürücü özelliğe sahip olduğu ortaya konmuştur (Shen ve ark. 2012).

Leylek Gagası - Erodium acaule (L.) Becherer & Thell

Kökleri kalınlaşmış çok yıllık bitkiler. Yaprakların tamamını tabanda yoğunlaşmış. Yapraklar pinnat parçalı. Çiçekler direk tabandan çıkar. Çiçekler pembe diğer türlere göre iri ve gösterişli. Çiçeklenme

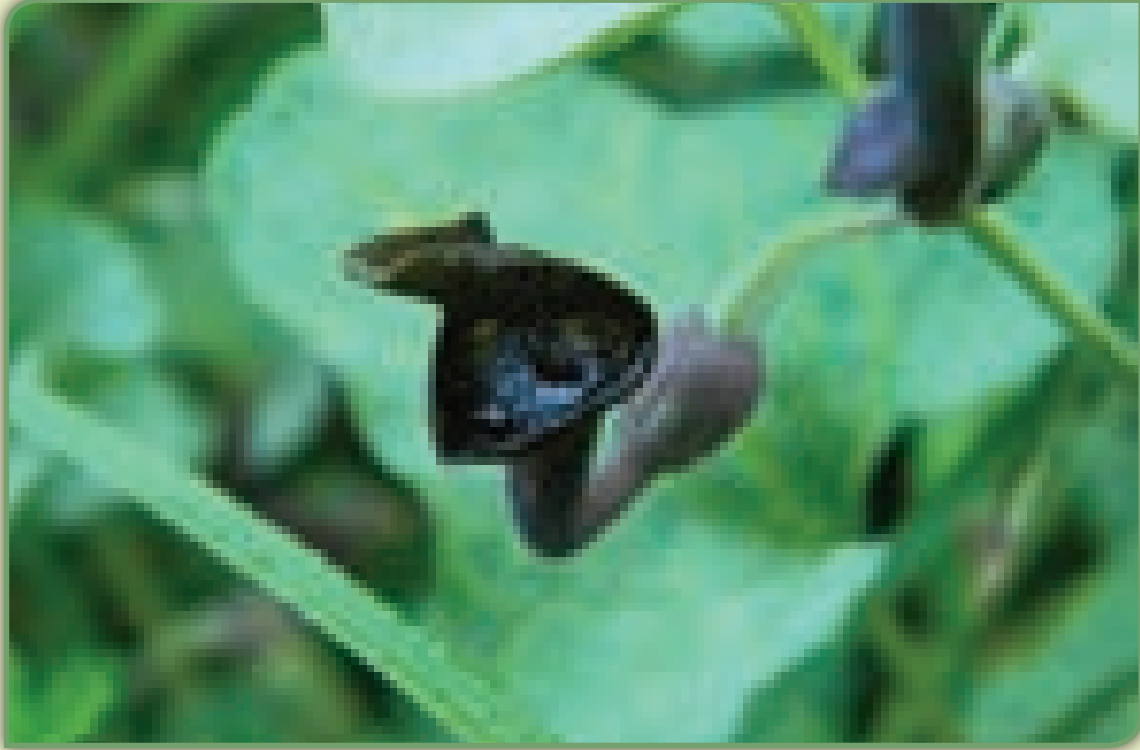
Şubat-Mayıs aylarında olur (Davis 1967). Habib necar dağı ve Belen-Atık yaylası civarında yayılış gösterir.

Libarga - Hypericum androsaemum L.

90 cm boylanabilen çok yıllık, çalimsı formda bitkiler. Yapraklar 4-9 cm, sapsız veya gövdeyi sarar, genişçe ovat şekilli. Çanak yapraklar 8-12 mm, taç yapraklar sarı, erkek organlar taç yapraklardan kısa. Çiçeklenme Haziran-Temmuz ayları arasında olur (Davis 1967). Dört yol Kuzuculu üstlerinde yayılış gösterir.

Bitkiden izole edilen kislantin ve asetilloleanolik asit kanser hücrelerine karşı etkilidir (Wang 2012). Bitkinin sulu ekstresi kanser hücrelerinin çoğalmasını önleyici, apoptoz etki göstermektedir (Xavier 2012).

Lohusa Otu - Aristolachia billardieri Jaub & Spach.

Silindirik depo köklü çok yıllık bitkiler. Gövdeler tüylü, 15-50 cm, basit veya dallanmış. Yapraklar kalpsi, 2-9 cm, tüylü, saplar 5-45 mm uzunluğunda. Çiçekler 2.5-6 cm uzunluğunda, morumsu kahverenginden menekşe rengine kadar değişken renkli. Meyve armut biçiminde. Çiçeklenme Nisan-Mayıs ayları arasında olur. 350-1350 m'ler arasında, Belen Derebahçe'de yayılış gösterir (Davis 1982).

Toprak altı gövdeleri tenen, şekerler, uçucu yağ, rezin aristolohik asit ve az miktarda alkoloit taşımaktadır. Kökleri adet getirici, idrar arttırıcı, müshil ve romatizma ağrılarını azaltıcı etkilere sahiptir. Bitki yılan ısırıklarına karşı antidot olarak kullanılmaktadır (Budavri et al., 1996). Bitkinin toprak üstü kısımları kansere karşı kullanılmaktadır (Voloudakis-Baltatziz ve ark. 1992; Mongelli ve ark. 2000).

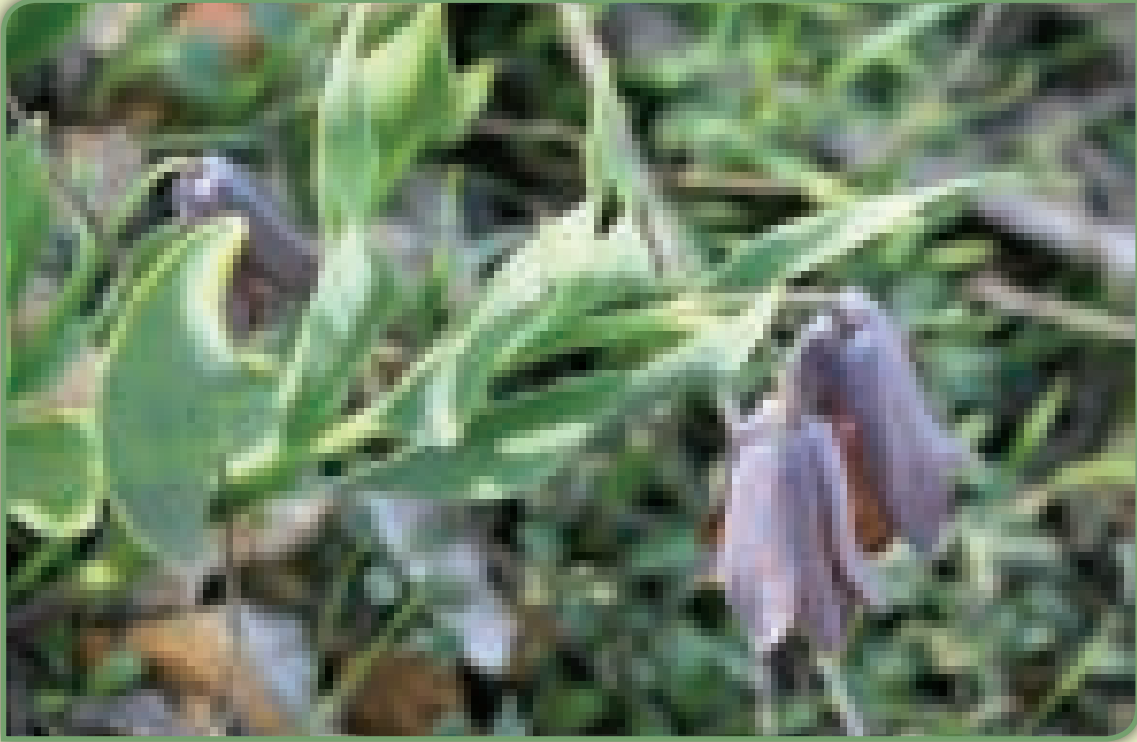

Foto: Tolga Ok

Lohusa Otu - Aristolochia maurorum L.

Çok yıllık otsu bir bitkidir. Toprak altında silindirik gövdelere sahiptir. Toprak üstü gövdeler 15-40 cm boyunda basit ve diktir. Çiçekler 2-8.5 cm, koyu kahverengi, bazen yeşil, dış kısmı tüsüzdür. Dudak geniş yumurta şeklinde, içi kirlili yeşil ve morumsu kahverengi benekli, boğaz kısmı tüylü, kulak şeklindeki çıkıntıları yuvarlak ve küt uçludur (Davis 1982). Yayladağı Şenköy'de yayılış gösterir.

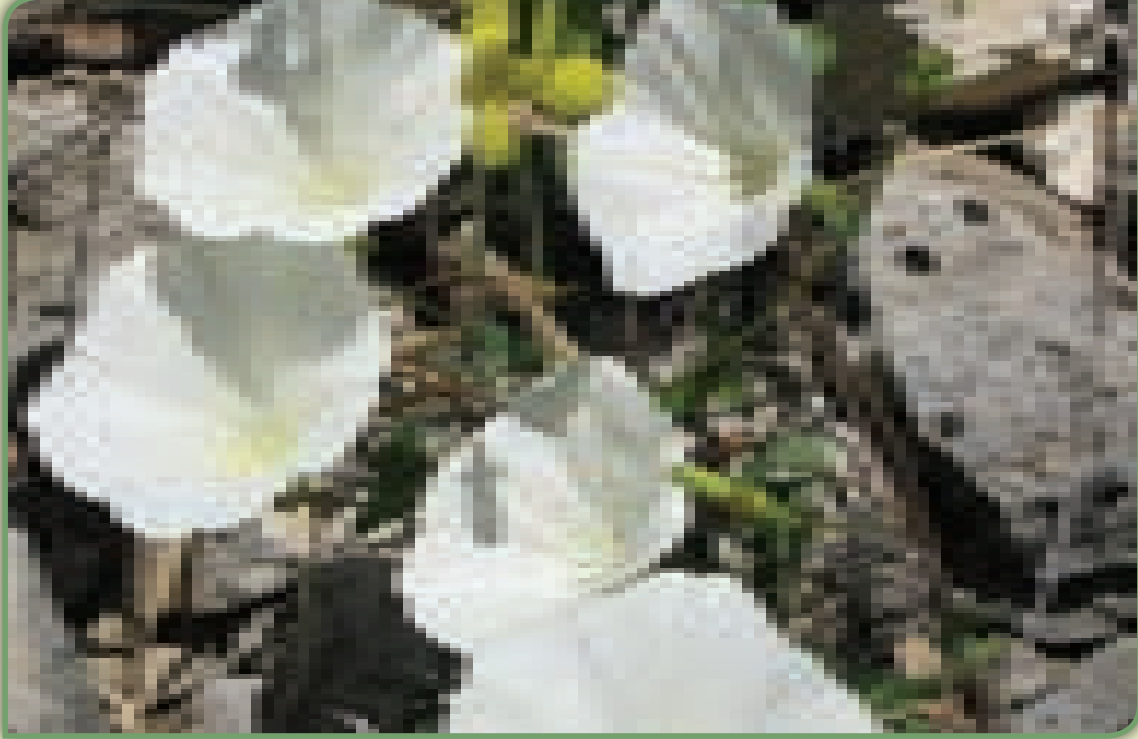
Kökleri adet getirici, idrar arttırıcı, müshil ve romatizma ağrılarını azaltıcı etkilere sahiptir. Bitki yılan ısırıklarına karşı panzehir olarak kullanılmaktadır. Bitkinin toprak üstü kısımları ise kansere karşı kullanılır. Toprak altı gövdeleri tanen, şekerler, uçucu yağ, rezin aristolohik asit ve az miktarda alkaloit taşımaktadır (Voloudakis-Baltatziz ve ark. 1992, Mongelli ve ark. 2000).

Mahçup Lale - Fritillaria pinardii Boiss.

20 cm kadar boylanabilen, soğanlı çok yıllık bitkiler. Yapraklar 3-8 adet, en alttakiler 2.5-8 cm, lanseolat şekilli. Çiçekler 1-2 adet, dar çan şeklinde, dışı morumsu gri, içi sarımsı veya yeşil, 1.5-2.5 cm.

Çiçeklenme Nisan – Haziran aylarında olur (Davis 1984). Dört yol'un üst kesimlerinde ve Kızıldağ'da yayılış gösterir.

Mahmude Otu - Convolvulus scammonia L.

Tüysüz çok yıllık bitkiler. Yapraklar tabanda oksu, taban lobları dişli. Çiçekler yaprak koltuklarında tek olarak veya 2-7 tanesi birarada bulunur. Çiçekler

krem veya parlak sarı renkli 30-45 mm, tüysüz. Çiçeklenme Nisan – Temmuz aylarında olur (Davis 1977). Akbez civarında yayılış gösterir.

Mak Otu - Hyoscyamus reticulatus L.

40-60 cm uzunluğunda, bir veya iki yıllık salğı tüylü, dik gövdeli bitkiler. Taban ve alt gövde yaprakları saplı, üst yapraklar sapsız. Çanak yapraklar 10-20 mm, meyvede 20-30 mm, taç yapraklar parlak sarı, mor menekşe renkli damarlı, 20-30 mm. Çiçeklenme Mayıs-Ağustos ayları arasında olur. 10-1700 m'ler arasında, Yayladağı civarında yayılış gösterir (Davis 1977).

Bitkinin yaprakları kuvvetli sinir sistemi yatıştırıcısıdır. Yatıştırıcı ve ağrı kesici olarak haricen ve dahilen kullanılır. Zehirli alkaloidler taşıdığı için dikkatli kullanılmalıdır. Tohumları da aynı amaçla kullanılır (Baytop 1999). Bitkiden elde edilen özütün kalp damarlarını genişletici ve tansiyon düşürücü etkiye sahip olduğu bildirilmektedir (Khan & Gilani 2008).

Mamıza (Tarla Sarmaşığı) - Convolvulus arvensis L.

Sürünücü-tırmanıcı gövdeye sahip, 3 m kadar uzayabilen, çok yıllık otsu bitkiler. Yapraklar ok başı şeklinde, basit, stipülsüz, tüysüz veya çok az tüylü, kenarları dişsizdir. Çiçekler pembemsi veya morumsu beyaz huni şeklinde uzun saplıdır. Yaprak sapı 5 cm kadardır. Petaller birleşik, huni şeklinde, beyaz veya pembe renklidir. Meyva, kapsül şeklinde. Çiçeklenme Nisan-Eylül. 1-3050 m yüksekliklerde, steplerde, terkedilmiş sahalarda,

yol kenarlarında, dere kenarlarında, Amik ovasında yayılış gösterir (Davis 1977).

Köklerinden elde edilen reçine safra söktürücü ve müshil özelliği taşır. Bitkinin toprak üstü kısımları da aynı amaçla kullanılır. Taze olarak yendiğinde sindirim kolaylığı sağlar. Köklerde nişasta, şekerler ve etkili madde olarak rezin bulunmaktadır (Baytop 1999).

Maraş Helva Kökü - Ankyropetalum reuteri Boiss & Hausskn

Tabandan dallanmış, kökleri odunsu çok yıllık otsu bitkiler. Yapraklar linear şekilli, dökülücü. Gövdeler üst kısımlarda az dallı. Çiçekler 6-8 mm,

narin, pembe renkli. Çiçeklenme Haziran ayı (Davis 1967). Kırıkhan çevresinde yayılış gösterir.

Mayasıl Otu - Ajuga chamaepitys (L.) Schreber subsp. leavigata

Bir veya iki yıllık bitkiler. Gövdeler sürünücü veya yükselici, tüylü veya tüysüz. Alt yapraklar rozet oluşturur. Gövde yaprakları çapraz dizimli, kuneat şekilli, 3-loblu. Çiçekler sarı renkli, 8-30

mm. Çiçeklenme Nisan – Haziran aylarında olur (Davis 1982). Iskenderun – Arsuz arasında yayılış gösterir.

Mayasıl Otu - Ajuga chamaepitys (L.) Schreber subsp. chia

Sürünücü gövdeli, çok yıllık otsu bitkiler. Gövdeler genellikle kahve-kırmızı renkli, tüysüz. Gövde yaprakları kuneat şekilli, uç kısmında üç loblu. Çiçekler iki küme oluşturur. Çiçekler sarı, 8-30 mm. Çiçeklenme Nisan-Temmuz aylarında olur (Davis 1982). Kırıkhan Delibekirli civarında yayılış gösterir.

Bitkinin toprak üstü kısımları antimikrobiyal ve antioksidan etkiye sahiptir (Türkoglu S ve ark. 2010). Bitki ortaçağdan beri idrar arttırıcı, kuvvet verici, zehir ve akrep sokmalarına karşı panzehir olarak kullanılmaktadır.

Maymun Orkidesi - Orchis simia Lam.

Yumrulu çok yıllık bitkilerdir. Çiçekleri taşıyan eksen yuvarlağımsı-koni şeklindedir. Uçtaki çiçekler diğerlerinden önce açar. Çanak yapraklar kül rengi-gri, dışta gül rengi noktalı veya damarlıdır. Taç yaprakların büyük parçası labellum, 15-20 mm, beyazımsı-pembe, üstü küçük morumsu papillalıdır. Çiçeklenme Nisan-Mayıs aylarında gerçekleşir. Çayırli tepelerin kenarları, çalılıklar ve

kalkerli topraklarda 1-1200 m'ler arasında yayılış gösterir (Davis 1988). Iskenderun Arsuz arasında yayılış gösterir.

Diğer salep yumruları ile benzer amaçlar için kullanılmaktadır. Tüberküloz, felç, mide rahatsızlıkları, göğüs ağrısı, artrit, gibi hastalıkların yanında sarılık, kolera, tümör ve basur tedavisinde kullanılmıştır (Hussain 2011).

Mazı Meşesi - Quercus infectoria Olivier subsp. boissieri

12 metreye kadar boy, 80 santimetreye kadar çap yapabilen geniş tepeli bir ağaçtır. Mazı meşesinin yaprakları her zaman sonbaharda dökülmez. Fazla soğuk olmayan kışların sürdüğü yıllarda, yapraklarının dökülmesi ilkbahara kadar sürer (Baytop 1999). Arsuz civarında yayılış gösterir.

Mazı Arısı (Cynips insana (West.) Mayr)'nın dişisi yumurtalarını mazı meşesi'nin tomurcuklarına

bırakır. Bırakılan yumurtaların etrafında ince zarlı, yağlı maddeler şeker ve proteince zengin bir beslenme tabakası gomalaklar (gal) oluşur. Dahilen kabız olarak bilhassa veteriner hekimliğinde kullanılmaktadır. Nadiren kan kesici olarak da kullanılır. Boya endüstrisinde ve derilerin tabaklanmasında kullanılır (Baytop 1999).

Melez Bakla - Ucia hybrida L.

Yükselici veya sarılıcı gövdeli, 80 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Yaprakçıklar 4-7 çift, 5-20 mm, ters ovat, ters lanseolat veya şeritsi şekilli. Tendriller basit veya dallanmış. Çiçekler kükürt

sarı, 20-31 mm, yaprak koltuklarında tek olarak bulunur. Çanak yapraklar 8-10 mm. Çiçeklenme Mart – Mayıs aylarında olur (Davis 1970). Antakya çevresinde yayılış gösterir.

Menengiç - Pistacia lentiscus L.

3-5 m boylarında herdem yeşil ağaç veya çalı formundaki bitkiler. Yaprakları 2-7 çift yaprakçıktan oluşur Meyveler salkım şeklinde, gençken pembemsi-kırmızı. Çiçeklenme Mart-Nisan aylarında olur (Davis 1967). Arszuz civarında yayılış gösterir.

Bitkiden elde edilen sakız antifungal ve antibakteriyel özelliklere sahiptir. Sakızı mide rahatsızlıklarının tedavisinde kullanılır (Baytop 1999).

Mentik - Chaerophyllum libanoticum Boiss & Kotschy

100 cm kadar boylanabilen, tüysüz veya tüylü çok yıllık bitkiler. Yapraklar ternat yapıda, yaprakçıkların kenarları dişli. Çiçekler şemsiye şeklinde 10-30

ışınlı. Çiçekler beyaz renkli çiçeklenme Temmuz – Ağustos aylarında olur (Davis 1972). Dört yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Mercan Otu - Trigonella coelesyriaca Boiss.

10-60 cm boyalanabilen tek yıllık otsu bitkiler. Gövdeler tabandan dallanmış. Yaprakçıklar tüysüz, obovat şekilli, kenarları dişli, 7-17 mm. Çiçekleri taşıyan eksen 2-cm, 6-12 adet çiçek taşır. Çiçekler şemsiyemsi kümeler oluşturur. Çanak yapraklar 3-3.5 mm, taç yapraklar sarı 7-12 mm. Meyveler tüysüz, düz veya eğri. Çiçeklenme Mayıs Haziran ayları arasında olur. 300-1150 m'ler arasında

yüksekliklerde, Erzin civarında yayılış gösterir (Davis 1970).

Bazı *Trigonella* türlerinin tohumları uyarıcı, iştah açıcı ve hazım problemlerine (kabızlık, dispepsi, gastrit) karşı kullanılmaktadır. Tohumları flavonoidler, saponin, kumarin ve vitaminler taşır (Sarıyar 2011).

Mersin - Myrtus communis L

1-5 m boylanan çalılar. Yapraklar tüysüz, derimsi, ovat-lanseolat, 2-5 cm, düz kenarlı kısa saplı ve aromatik. Çiçekler beyaz, 3 cm kadar. Meyveler 7-10 mm, mavimsi siyah. Çiçeklenme Haziran-Eylül. 1-550 m'ler arasında çam ormalarında ve makiliklerde, Arsu civarında yayılış gösterir (Davis 1972).

Yaprak ve meyveler kabız, mikrop öldürücü, iştah açıcı ve kan dindirici etkileri nedeniyle

dahilen ve haricen kullanılır. Dahilen kabız, idrar yolları hastalıklarında mikrop öldürücü ve göğüs hastalıklarında antiseptik, haricen yara iyi edici olarak kullanılır. Yapraklar baharat olarak da bir öneme sahiptir. Uçucu yağı mirtenol, terpenler ve sineol taşımaktadır. Parfümeri sanayiinde önemli bir ilkel maddedir. Uçucu yağın yüksek miktarlarda kullanımı tehlikelidir (Baytop 1999).

Meyan Kökü - Glycyrrhiza glabra L. var. glandulifera

Bu tür 30-60 cm yükseklikte parçalı yapraklı, mavimsi mor çiçekli çok yıllık bir bitkidir. Yapraklar 5-9 adet yaprakçıktan oluşur. Çiçekler 5-15 cm uzunluğundaki bir eksen üzerinde seyrek dizilir (Davis 1970). Amik ovasında yayılış gösterir.

Köklerinden elde edilen şerbet, göğüs yumuşatıcı, balgam söktürücü, idrar arttırıcı etkilere sahiptir. Meyan balı mukoza koruyucu özelliğinden dolayı mide rahatsızlıklarında kullanılır (Baytop 1999).

Mezdeğ - Abies cilicica (Ant. & Kotschy) Carr. subsp. cilicica

30 m'ye kadar boylanabilen uzun ağaçlardır. Genç sürgünlerin kabukları grimsi-kahverengi, tüylü veya tüysüzdür. Yapraklar çizgisel – dikdörtgenimsi, sivri uçlu, belirgin biçimde 2 sıralı değildir. Tomurcuklar reçinelidir veya değildir. Kozalak çok kısa saplıdır, silindriktir, uca doğru çok az sivrilmiştir, 15 cm veya daha uzundur. Pulsu yapraklar pullar içerisinde gizlenir. 1200 – 2000 m arasında yamaçlarda yayılış

gösterir, çoğunlukla baskın ağaçtır (Davis 1982). Dört Yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Bitkinin kök ve gövdelerinden elde edilen reçine antimikrobiyal etkiye sahiptir (Kızıl ve ark. 2002). Bitkiden elde edilen uçucu yağ yara iyi edici özelliğe sahiptir (Tumen ve ark. 2011).

Mine Çiçeği - Veronica persica Poiret

50 cm kadar boylanabilen otsu bitkiler. Yapraklar ovat, kenarları dişli, yaprak sapları 1-8 mm, 10-20 mm, parlak. Çiçek sapları 15-22 mm. Çiçekler mavi, çiçeklenme Ocak-Aralık aylarında olur (Davis 1977). Serinyol civarında yayılış gösterir.

Veronica dahilen idrar arttırıcı, haricen yara iyi edici olarak kullanılır (Baytop 1999).

Misis Geveni - Astragalus subuliferus Boiss. ex Bunge

Dik gövdeli, dağınık basit, ipeksi tüylü, çok yıllık bitkilerdir. Taç yaprak renkleri bilinmemektedir, bayrak taç yaprak 25-35 mm'dir. Meyveler 20x8-10 mm, dikdörtgenimsi, bastırılmış, beyaz-ince yumuşak sık tüylüdür, gaga 9-10 mm'dir. Nsain ayında çiçeklenir, tepelerde, Kırıkhan - Soğuksu civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

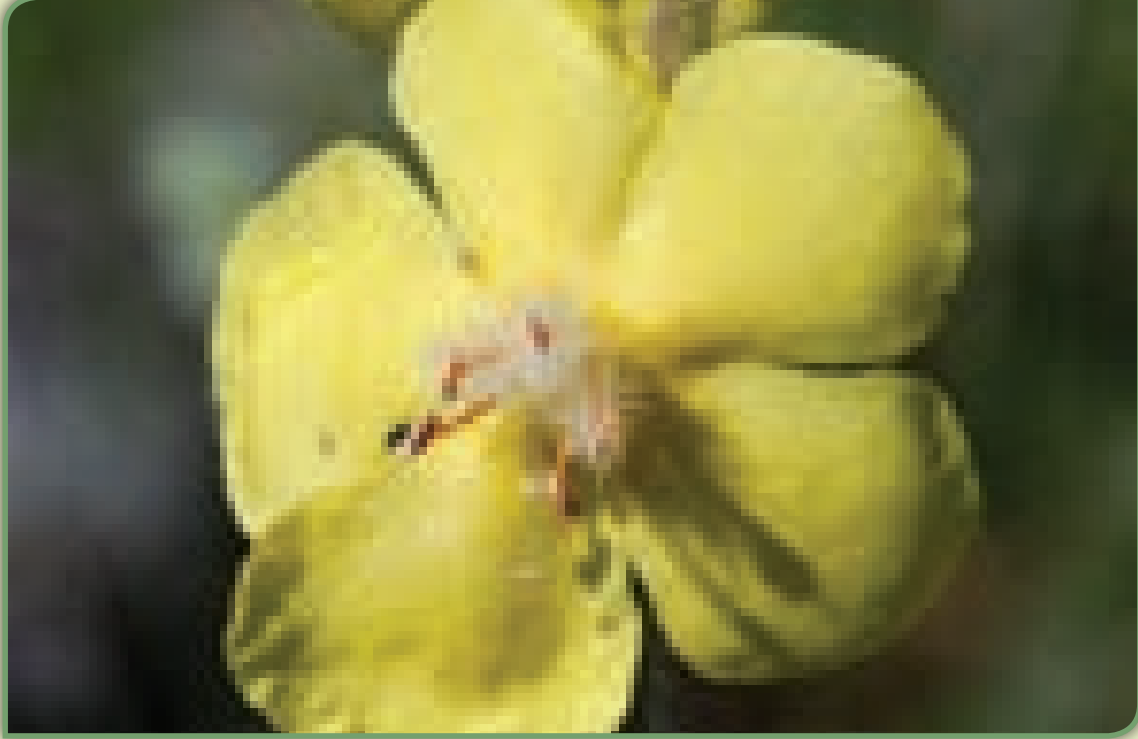
Bazı Astragalus köklerinin triterpen saponinler ve asetil türevleri taşımaktadır. Karaciğer koruyucu, kemoterapide bağışıklık sistemini güçlendirici, kardiyovasküler hastalıklar ve diyabette kullanılmaktadır. İnterferonla yapılan tedavide Astragalus'un sinerjik etki yaptığı gösterilmiştir (Sarıyar 2011).

Misk Adaçayı - Salvia sclarea L.

İki veya çok yıllık tabanda kısmen odunsu bitkiler. Gövdeler dik, köşeli, üst veya orta kısımda dallanmış. Bitkinin leylak rengine ya da uçuk mavi renkli çiçekleri vardır. Yaprakları kalp biçiminde ve tüylüdür. Ülkemizde yaygın olarak bulunan bir türdür (Davis 1982). Yayladağı civarında yayılış gösterir.

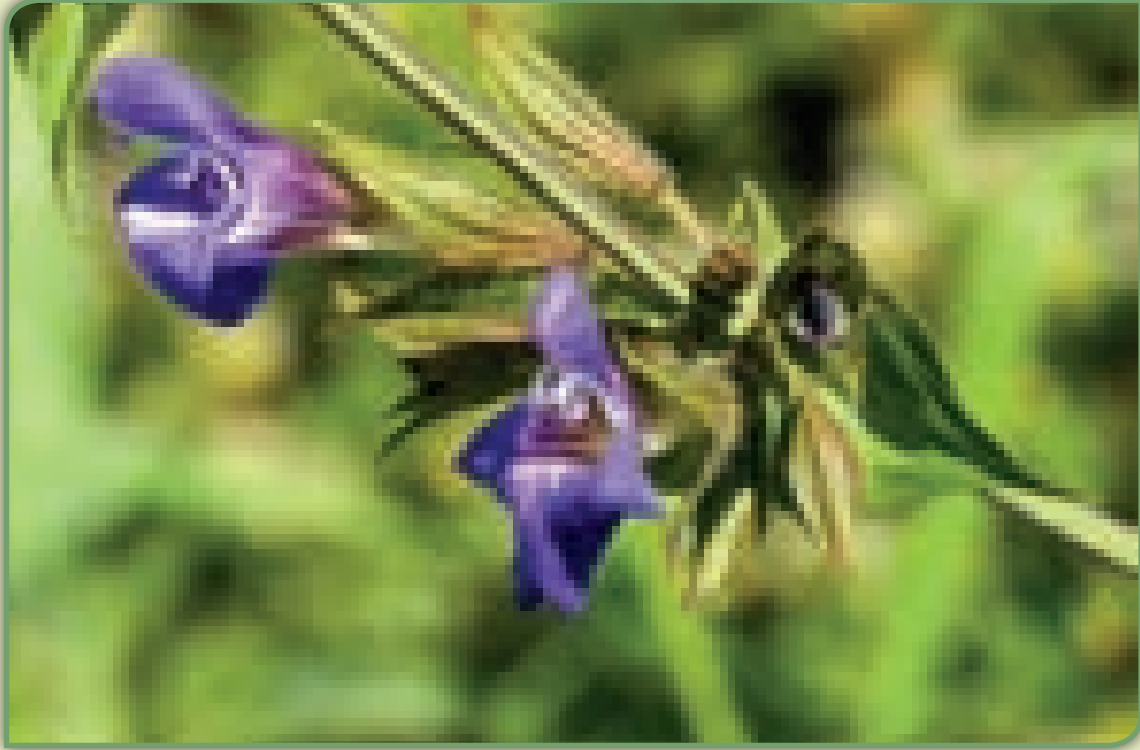
Halk arasında çay gibi demlenerek boğazdaki iltihaplanmalar, yorgunluk, sinir zafiyetine karşı kullanılır. Ayrıca bal ve sirke ile karıştırılarak ruhi depresyonlar, şiddetli soğuk algınlıkları ve bazı kadın hastalıklarına karşı kullanılmaktadır. İshal kesici ve iştah arttırıcı olarak da faydalanılmaktadır. Çiçekli dallar veya yapraklar midevi, kabız, terlemeyi azaltıcı ve yatıştırıcı olarak kullanılır (Baytop 1999).

Misket Sığırkuyruğu - Verbascum infidelium Boiss. & Hausskn.

80 cm kadar boylanabilen, iki yıllık bitkiler. Gövdeler alt kısımlarda beyaz yoğun keçemsi tüylü, üst kısımlarda salgı ve salgı tüysüz. Taban yapraklar oblong-lanseolat şekilli, 4-12 cm, kenarları sığ dişli. Çiçek eksenini seyrek çiçekli, dallanmış, çok

sayıda salgı tüylerle beraber seyrek basit tüylü. Çiçekler sarı renkli, 20-30 mm. Çiçeklenme Mayıs – Temmuz aylarında olur (Davis 1977). Kırıkhan çevresinde yayılış gösterir.

Mor Adaçayı - Salvia piliifera Montbret & Aucher ex Bentham

90 cm boyolanabilen çok yıllık otsu bitkilerdir. Gövdelerin alt kısımları tüsüz, üstleri salgi tüylüdür. Çanak yapraklar yaygın çan şeklinde, taç yapraklar mavi-mor renktedir. Çiçeklenme Mayıs-Haziran aylarında görülür. Kireçtaşı alanlarda, meşe çalılıklarında ve makiliklerde 200-2300 m'ler arasında, Belen civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Bitkinin toprak üstü kısımlarından elde edilen özütün alzaymır (Alzheimer) hastalarında unutkanlığa sebep olan sinir tahribatına karşı etkili olduğu ortaya konmuştur (Orhan ve ark. 2012). Ayrıca bitkinin antibakteriyel ve antioksidan etkiye sahip olduğu belirtilmektedir (Kelen ve Tepe 2008).

Foto: Dr. Harald Kehl

Mor Emzik - Onosma inexpectatum Teppner

30 kadar boylanabilen çok yıllık otsu bitkiler. Gövdeler basit, basık tüylü. Yapraklar 2-4 cm, kenarları dalgalı. Çanak yapraklar 15-18 mm, taç yapraklar 18-20 mm, çiçekler önceleri sarımsı,

sonra mavimsi renk alır. Çiçeklenme Nisan – Temmuz aylarında olur (Davis 1977). Dört yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Mor Fiğ - Lathyrus spathulatus Cel.

Dik, tüsüz, çok yıllık bitkiler. Gövdeler kanatsız, 20-40 cm. Alt yapraklar bir çift. Orta yapraklar dijitat, 35-90x1-7 mm, yaprakçıklar iki çift. Çiçek durumu sapı yapraklardan daha uzun, 3-10 cm. Çiçekler lavanta mavisi. Çiçeklenme Nisan-Mayıs. Çam ormanlarında, yaprak döken ormanlarda, makiliklerde 400-1520 m'ler arasında, Belen civarında yayılış gösterir (Davis 1970).

Bazı *Lathyrus* türleri idrar söktürücü, idrar yolları iltihaplarını giderici, cinsel gücü arttırıcı, kuvvet verici, sarada yatıştırıcı, kuvvet verici olarak kullanılır. Tohumlarının uzun zaman ve çok miktarda yenmesi insanlarda lathyrismus ve fabismus denilen hastalıkları meydana getirir. Bu şekilde zehirlenmelerde sinir sistemi bozuklukları buna bağlı olarak adele zayıflığı ve felçler meydana gelir (Baytop 1999).

Mor Geven - Astragalus schizopterus Boiss.

Küme oluşturan, gövdesiz, çok yıllık bitkilerdir. Yaprakları 8-20 cm'dir ve 7-15 çift yaprakçıktan oluşur. Çiçek eksenini 7-15 cm'dir. Çiçekler 3-6x3-5 cm çapında küresel baş oluşturur. Çanak yapraklar 15-18 mm'dir. Taç yapraklar beyaz, uç kısımları ise mordur. Çiçeklenme Nisan-Mayıs aylarında gerçekleşir. Çam ve meşeliklerde, tahrip edilmiş kısımlarda, 100-1150 m'ler arasında, Atık yaylası civarında yayılış gösterir (Davis 1970).

Bitkinin toprak üstü kısmından elde edilen özüt antibakteriyel özelliklere sahiptir (Dığrak ve ark. 1999). Karaciğer koruyucu, kemoterapide bağışıklık sistemini güçlendirici etkiye sahiptir. Ayrıca kardiyovasküler hastalıklar ve diyabette kullanılmaktadır. İnterferonla yapılan tedavide Astragalus'un sinerjik etki yaptığı gösterilmiştir (Sarıyar 2011).

Mor Hatun - Centaurea pichleri Boiss. subsp. pichleri

Rizom veya stolonlu çok yıllık bitkiler. Taban yapraklar rozet formunda, gövdeler yükselici, 6-12 cm, basit veya bir iki kısa dallı. Yapraklar yoğun basık tüylü, rozet yapraklar geniş lanseolat şekilli, kenarları düz veya dişli. Orta yapraklar saplı, üst

yapraklar sapsız veya kısa dekurant. Kenar çiçekler mavi, ortadakiler menekşe renkli (Davis 1975). Erzin'in üst kesimlerinde Amanos dağlarında yayılış gösterir.

Mor Orkide - Orchis mascula (L.) L. subsp. pinetorum

20-40 cm boylanabilen, yumrulu, çok yıllık bitkilerdir. Taban yaprakları 4-6 adet, obovat-oblong, 8-12 x 1.5-3 cm ölçülerinde ve parlak yeşildir. Çiçekleri mor, mavi veya kırmızıdır. Çanak yapraklar küt, yandakiler yaygın veya kıvrıktır. Çiçeklenme Mayıs-Haziran aylarında gerçekleşir. Kozalaklı ormanların açıklıklarında veya kenarlarında, kayın ormanlarında ve meşe

çalılıklarında 150-2400 m'ler arasında, Belen - Soğukoluk civarında yayılış gösterir (Davis 1984).

Diğer salep yumruları ile benzer kullanım alanlarına sahip olmakla beraber adet bozukluğu, kas ağrısı, hepatit, dispepsi, romatizma, astım, sıtma ve kulak ağrısına karşı kullanılır. Bitki müshil ve kusturucu özelliği ile de bilinir (Hussain 2011).

Mor Sümbül - Gladiolus atrovilaceus Boiss.

Kormuslu çok yıllık bitkiler. Gövdeler 30-60 cm, üç yapraklı. Yapraklar 2.5-8 cm, yaprak ayasındaki damarlar eşit uzaklıkta. Gövde 4-8 çiçekli. Çiçekler 20-27 mm, koyu menekşe renkli. Çiçeklenme Mart-Haziran ayları arasında olur. 650-2150 m'ler arasında, Akbez civarında yayılış gösterir (Davis 1984).

Gladiolus cinsine ait bitkilerin toprak üstü kısımları çay olarak soğuk algınlığı ve nezle için kullanılır (Çakılcıoğlu ve ark. 2011). Yumrular afrodisyak ve kusturucu özelliğe sahiptir (Baytop 1999).

Mor Tirfil - Trifolium speciosum Willd.

10-30 cm boylarında, yükselici gövdeli, tek yıllık otsu bitkiler. Gövde ve çiçekleri taşıyan eksen basık tüylü. Yaprakçıklar 0.8-1.5 cm, oblong-eliptik şekilli. Çiçek kümesi 1-3 cm eninde, başlangıçta küremsi sonraları başak veya şemsiye görünümünde. Çiçekler menkeş renginde. Çiçeklenme Nisan-Mayıs ayları arasında olur. Kayalık alanlarda, ormanlarda,

50-1100 m'ler arasında, Erzin civarında yayılış gösterir (Davis 1970).

Trifolium türlerinin toprak üstü kısımlarından elde edilen özütler yara iyi edici özelliğe sahiptir (Renda ve ark. 2011). Bazı *Trifolium* türlerinin çiçekleri balgam söktürücü, antiseptik ve yatıştırıcı olarak kullanılır (Baytop 1999).

Morca - Romulea bulbocodium (L.) var. bulbocodium

Kormuslu çok yıllık bitkiler. Yapraklar 7'ye kadar, toprağa basık, 5-15 cm. Çiçek taşıyan eksen 1-6 çiçekli. Brakteler zarımsı. Çiçekler değişik, leylak

veya menekşe renkli. Çiçeklenme Şubat-Haziran aylarında (Davis 1984). Kızıldağ ve Kuseyr dağında yayılış gösterir.

Morca - Romulea ramiflora Ten. subsp. ramiflora

Soğanlı çok yıllık bitkiler. Yapraklar 3-6 adet, 6-30 cm x 1-1.5 mm. Çiçek akseni çiçeklenme döneminde 30 cm kadar uzayabilir, 1-4 çiçekli. Çiçekler koyu leylak, mavi. Çiçeklenme Mart-Nisan. Kumlu sahillerde, alüvyal sahalarda 1-150 m'ler arasında, Serinyol civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Bitki antioksidan etkiye sahiptir. Bitkinin sahip olduğu fenolik bileşikler ağrı kesicisi, kardiovasküler hastalıklar, nörolojik hastalıklar ve kanser hastalıklarının tedavisinde etkilidir (Mammadov ve ark. 2011).

Morca Bardak - Campanula strigosa Banks & Sol.

Sert kıllı tek yıllık bitkilerdir. Çiçekler dik, uç konumlu veya çatallardadır, çiçek sapı mevcuttur. Çanak yaprak lobları yumurtamsı-kılıçsı, uç kısmında ani şekilde biz biçimli, dik, 7-10 mm'dir. Eklentiler küt uçlu, topaç şekilli yumurtalığı örter, çanak yaprak lobları gibi kılsı tüylüdür, meyvede genişlemiştir. Taç yapraklar çan biçimli, çanak yaprakların iki katı kadar, kırmızımsı mor'dan morumsu-maviye kadar bölünmüştür, tüysüz

veya damarları dış taraflarında dağınık biçimde sert kıllıdır. Boyuncuk iç konumludur. Tepecik 3 tane ve kısadır. Kapsül aşağı bükük, şişkinleşmiş yakınlaşan çanak yaprak lobları ve eklentileri tarafından örtülmüştür. Tohumlar dikdörtgenimsi, sarımsı, parlaktır. Nisan-Mayıs aylarında çiçeklenir. Deniz seviyesinden 2000 m'ye kadar, taşlık yamaçlar, boş tarlalar, yol kenarlarında, Samandağ civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Morkarga Otu - Lysimachia atropurpurea L.

65 cm kadar boylanan, dik gövdeli, yoğun salgı tüylü tek yıllık bitkiler. Yapraklar sapsız, gövde üzerinde çapraz dizilir, 3-11 cm, kenarları dalgalı veya düz. Çiçekler gövdelerin uç kısımlarında başak

şeklinde dizilim gösterir. Çiçekler koyu mor (Davis 1977). Bitki Erzin'in üst kesimlerinde, Amanos'larda yayılış gösterir.

Mübarek Dikeni - Cnicus benedictus L. var. benedictus

Bu tür 50 cm kadar boya erişebilen, tüylü, sarı çiçekli tek yıllık bir bitkidir. Gövde bazen oldukça kısa yoğun yapraklı, gövde yaprakları sapsız, dişli kenarlı, dişlerin ucu dikenli, damarlar beyaz, yumuşak ve soluk renklidir. Yol kenarları ve kurak sirtlarda yetişir. Çiçeklenme Mayıs-Haziran. Çalılıklarda, steplerde, yol kenarlarında 70-1580

m'ler arasında, Kırıkhan civarında yayılış gösterir (Davis 1975).

Tanen, acı madde ve uçucu yağ taşımaktadır. İştah açıcı, idrar arttırıcı, ateş ve tansiyon düşürücü ve yatıştırıcı etkilere sahiptir (Baytop 1999). Bitkinin toprak üstü kısımları böbrek taşı düşürücü, hemoroid ve ateş düşürücü olarak kullanılmaktadır (Polat ve Satıl 2012).

Mürdümük - Lathyrus sativus L.

Yarı tüysüz, yükselici gövdeli tek yıllık bitkiler. Gövdeler kanatlı. Orta ve üst yapraklardaki tendriller 3 parçalı, yaprakçıklar bir çift, 20-100x1.5-11 mm, saplar tek çiçekli. Çanak yapraklar 7-10 mm. Taç yapraklar mavi. Meyveler 25-33x9-12 mm. Çiçeklenme Nisan-Haziran. Tarlalarda 1-1520 m'ler arasında, Aktepe civarında yayılış gösterir (Davis 1970).

Bazı Lathyrus türleri idrar söktürücü, idrar yolları iltihaplarını giderici, cinsel gücü arttırıcı, kuvvet verici, sarada yatıştırıcı, kuvvet verici olarak kullanılır. Tohumlarının uzun zaman ve çok miktarda yenmesi insanlarda lathyrismus ve fabismus denilen hastalıkları meydana getirir. Bu şekilde zehirlenmelerde sinir sistemi bozuklukları buna bağlı olarak adale zayıflığı ve felçler meydana gelir (Baytop 1999).

Nane Otu - Mentha pulegium L.

10-40 cm yükseklikte, çok yıllık otsu bir bitkidir. Yapraklar kısa saplı az veya çok tüylü. Çiçekler yaprakların tabanında toplanmış ve leylak renkli (Davis 1982). Karaçay vadisinde yayılış gösterir.

Bitki kuvvet verici, hazmettirici, balgam ve safra söktürücü, adet getirici etkilere sahiptir (Baytop 1999).

Narin Sümbül - Scilla melaina Speta

Soğanlı çok yıllık bitkiler. Yapraklar 3-5 adet, geniş şeritsi şekilli, 8-24 cm. Çiçek taşıyan eksenler 1-3 adet, 8-26 cm. Çiçekler seyrek, 2-3 çiçekli.

Çiçekler mavi renkli, 12-18 mm. Çiçeklenme Mart-Mayıs aylarında gözlenir (Davis 1984). Belen Atık yaylasında yayılış gösterir.

Nevazil Otu - Asperugo procumbens L.

75 cm kadar boylanabilen, tüylü, tek yıllık bitkiler. Yapraklar eliptik veya ters lanseolat şekilli. Taban yapraklar 1.5-7 cm, saplı, gövde yaprakları 2 cm ve sapsız. Çiçekler yarı sapsız, önceleri mavi renkli,

sonra mor veya menekşe rengine. Çiçeklenme Nisan – Haziran aylarında olur (Davis 1977). Dört yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Nicarcık - Barbarea plantaginea DC.

60 cm kadar boylanabilen, çoğunlukla üst kesimlerde dallanan, tüsüz iki yıllık bitkiler. Yapraklar geniş terminal segmentli, 1-2 çift lateral segmentli. Üst gövde yaprakları gövdeyi sarar.

Çiçekler sarı 5-7 mm. Çiçeklenme Mayıs – Temmuz aylarında olur (Davis 1965). Atık yaylası etrafında yayılış gösterir.

Nilüfer - Nymphaea alba L.

Su içerisinde büyüyen, rizomlu çok yıllık otsu bitkiler. Yaprak sapları 1-2 m, yaprak ayası geniş ve su üstünde yüzer, kalpsi. Çiçekler beyaz, kokulu. Çiçeklenme Mayıs-Eylül. Tatlı sularda 2000 m'ye

kadar olan yüksekliklerde yayılış gösterir (Davis 1965). Kırkhan civarında yayılış gösterir.

Çiçekler yatıştırıcı ve uyutucu özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Nohudak - Lotus edulis L.

30 cm kadar boylanabilen, sürüncü gövdeli, tek yıllık, tüylü bitkiler. Üst yaprakçıklar ters ovat şekilli, alt yaprakçıklar 5-9 mm. Çiçek eksenini 1-3 çiçekli. Çiçek yaprakları çanak yapraklardan

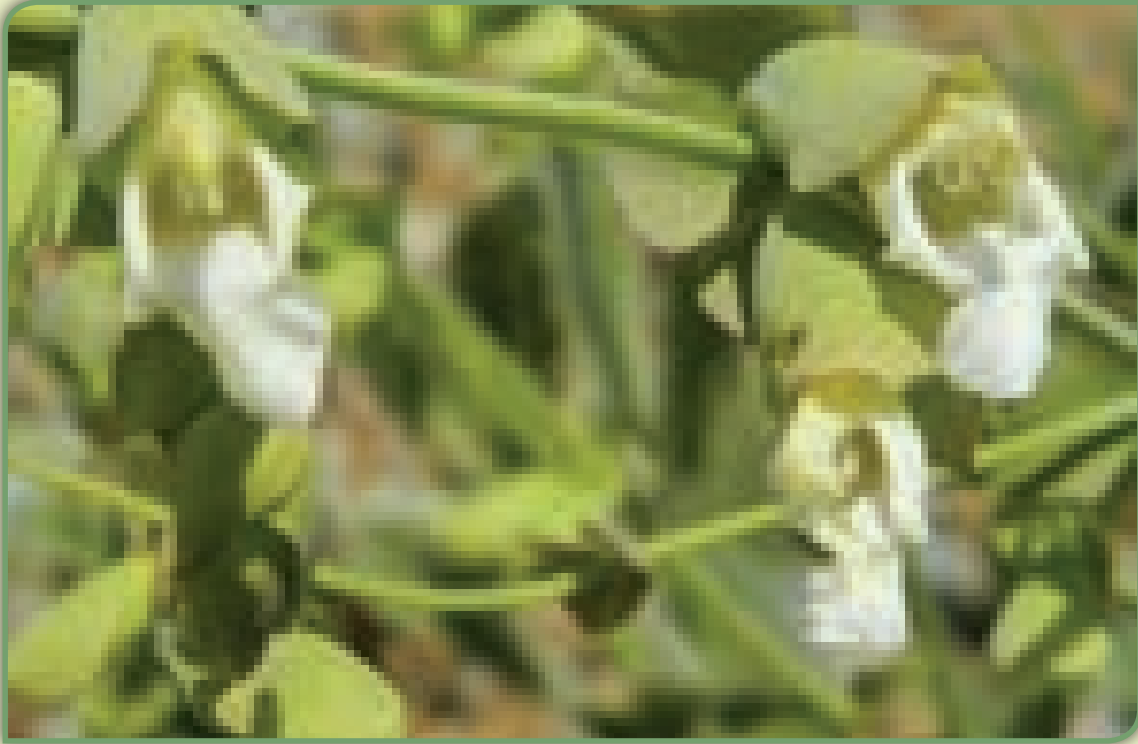
hafif kısa. Çiçekler sarı renkli, 15 mm'ye kadar uzayabilir. Meyveler 35 mm. Çiçeklenme Mart-Mayıs aylarında olur (Davis 1970). İskenderun – Arsuz arasında yayılış gösterir.

Nujdar - Lepidium latifolium L.

Sürünücü gövdeli 1 m'ye kadar boylanabilen bitkiler. Gövdeler üst kısımlarda yoğun dallı, tüysüz veya hafif tüylü. Taban yapraklar uzun saplı, ovat lanseolat şekilli, kenarları dişli. Çiçekler küçük, beyaz renkli. Çiçeklenme Mayıs-Temmuz ayları arasında olur (Davis 1965). Kırkhan civarında yayılış gösterir.

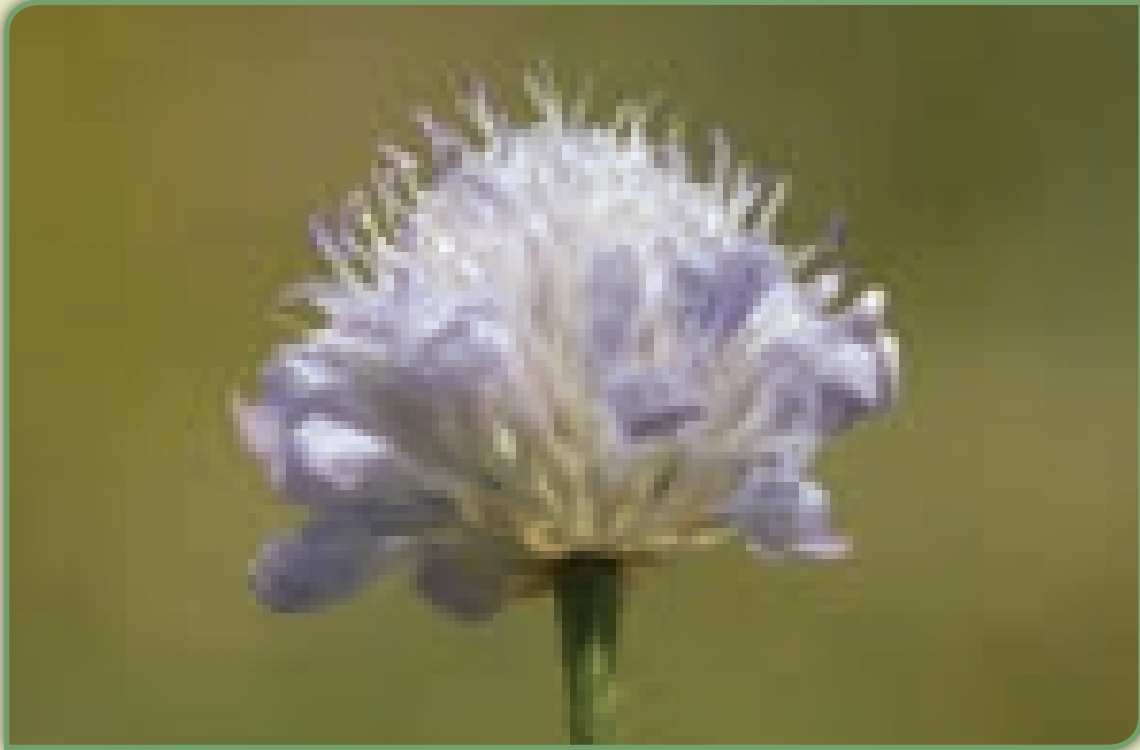
Bitkinin toprak üstü idrar söktürücü etkiye sahiptir (Navarro ve ark. 1994) Diğer bir çalışmada bitkinin prostat hiperplazisine karşı etkili olduğu belirtilmektedir (Martínez Caballero ve ark. 2004).

Nur Şalbası - Salvia sericeo-tomentosa Rech. fil.

Yarı çalimsı çok yıllık bitkiler. Gövdeler yükselici dik, 50-70 cm kadar, alt kısımlarda tüylü, üstler genellikle tüysüz. Yapraklar basit, yoğun tüylü, ovat-oblong şekilli. Çiçek kümeleri 4-10 çiçekli.

Çiçeklerde üst dudak sarı, alt dudak beyaz renkli. Çiçeklenme Haziran ayında olur (Davis 1982). Kızıldağ ve Samandağ-Arsuz arasında yayılış gösterir.

Omur Otu - Cephalaria aristata C. Koch

1.5 m kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Gövdeler tüylü veya tüysüz. Yapraklar lirat-pinnat parçalı, segmentler lanseolat, düz veya dişli. Kapitula 1.5-

3 cm. Çiçekler beyazımsı, sarı veya parlak leylak renkli. Çiçeklenme Haziran – Eylül aylarında olur (Davis 1972). Akbez civarında yayılış gösterir.

Orak Yonca - Medicago radiata L.

25 cm kadar boylanabilen, yoğun tüylü, tek yıllık bitkiler. Yaprakçıklar küçük, 6-10 mm, ters ovat şekilli, kenarları dişli bazan bölünmüş. Çiçek eksenleri 1-2 çiçekli. Çiçekler 4-6 mm sarı renkli. Meyveler

yassı, zarımsı, tüylü veya tüysüz. Çiçeklenme Mart-Mayıs aylarında olur (Davis 1970). Kırkhan-Delibekirli civarında yayılış gösterir.

Öksürük Otu - *Tussilago farfara* L.

Yapraklar saplı, yaprak ayası 10-30 cm çapında, oldukça sivri lobludur, yaprak kenarı düzensiz dişli, başlangıçta her iki yüzeyde de beyaz yünsü kümeli tüylüdür, daha sonra üst yüzeyde tüysüz hale gelir. Çiçek sapları 4-15 cm'dir (meyvede 30 cm'ye kadar uzayabilir), çok sayıda pembemsi pul-yapraklar mevcuttur, yünsü kümeli tüylüdür, tomurcuklarda dik, çiçeklendikten sonra bükülür. Çiçek başçığı 1,5 – 2,5 cm genişliktedir. Pulsu gülcük yaprakları

çizgisel, küt uçlu, genellikle morumsu ve beyaz tüylüdür, bazen siyah salgı tüyleri görülür. Akenler 3-4 mm, kör çanak 10-15 mm'dir. Mart – Nisan aylarında çiçeklenir. Deniz seviyesinden 2400 m'ye kadar, boş ve kumlu arazilerde, nemli zeminlerde, Dört Yol civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

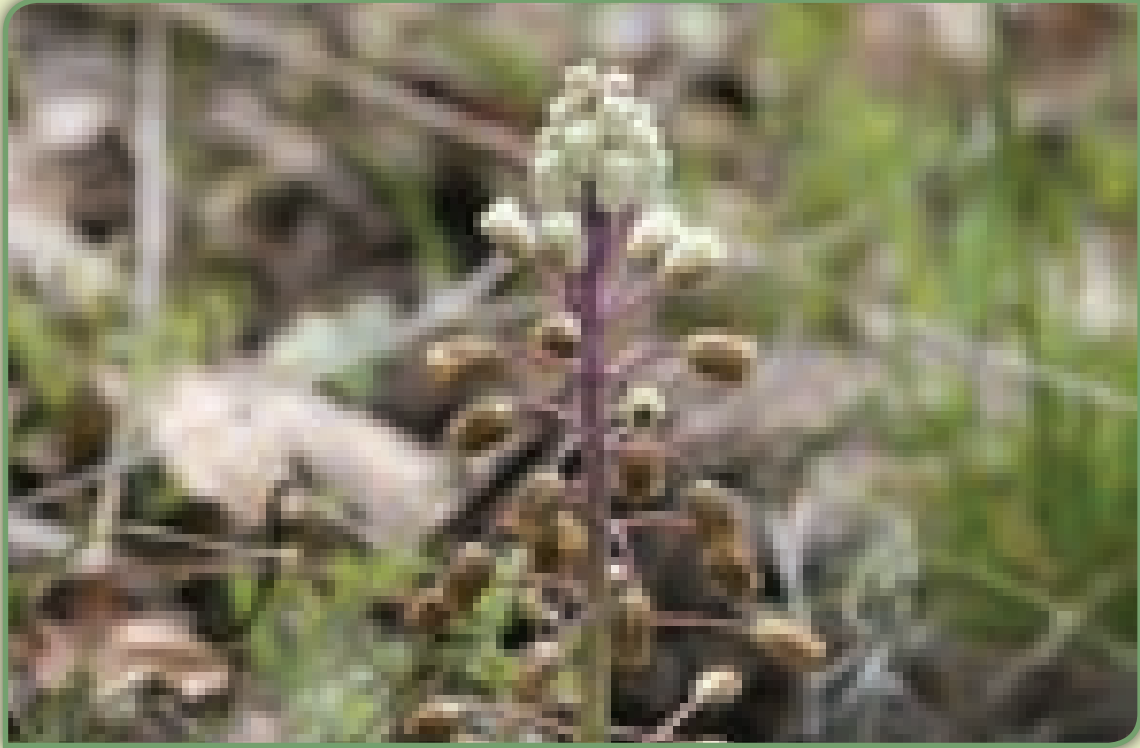
Gastrointestinal rahatsızlıklarda kullanılan bitki immün sistemi destekleyici mineral maddeler içermektedir (Szentmihályi ve ark. 2013).

Öküç Baklası - Vicia cypria Kotschy ex Unger et Kotschy

Tüysüz, tek yıllık, 7-40 cm boylanabilen, yükselici, dik ya da tırmanıcı gövdeli bitkilerdir. Çiçekler 12-18 mm ve iki renklidir. Meyve dikdörtgenimsi veya çizgisel-kılıçsıdır, 20-26x4-6 mm'dir, kısa biçimde gagalı ve tüysüzdür. Tohumlar 3-6 tanedir, göbekçik kısadır. Nisan ayında çiçeklenir. 650 m civarında ve kireçtaşı yamaçlarda, Dörtüol Erzin arasında yayılış gösterir (Davis 1982).

Bazı Vicia türleri yanık tedavisinde ve basura karşı kullanılmaktadır (Benitez ve ark. 2010). Lathyrus türlerinde olduğu gibi tohumlarının uzun zaman ve çok miktarda yenmesi insanlarda lathyrismus ve fabismus denilen hastalıkları meydana getirir. Bu şekilde zehirlenmelerde sinir sistemi bozuklukları buna bağlı olarak adale zayıflığı ve felçler meydana gelir (Baytop 1999).

Öküz Sümbülü - Bellevalia sarmatica (Pallas ex Georgi) Woronow

Soğanlı çok yıllık bitkiler. Yapraklar 3-6 adet, çiçek ekseninden daha kısa, kenarları silli. Çiçek eksenini 20-40 cm. Çiçekler çok sayıda, seyrek dizilimli. Alt çiçek sapları 2 cm, döllendikten sonra uzar.

Çiçek tomurcukları beyaz, çiçekler kahverengi, kuruyunca menekşe renkli, 7-9 mm (Davis 1982). Amanos dağlarında Erzin'in üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Foto: Dr. Haral Kehl

Ölmez Çiçek - *Helichrysum arenarium* (L.) Moench.

50 cm kadar boylanabilen yoğun basık tüylü çok yıllık bitkiler. Steril sürgünlerin tabanı şişkin. Alt yapraklar genelde tabana kümeleşmiş, linear-lansolat şekilli. Kenarları düz veya dalgalı. Çiçek kümelerinden oluşan kapitula çok sayıda. Çiçekler

sarı, çiçeklenme Mayıs-Ağustos ayları arasında olur (Davis 1975). Dört yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Bitkinin çiçekli dalları idrar ve safra söktürücü ve kum döktürücü olarak kullanılır (Baytop 1999).

Ölmazotu - *Ononis adenotricha* Boiss. var. *stenophylla*

30 cm kadar boylanabilen, çok gövdeli, salgı ve salgısız tüylü çok yıllık bitkiler. Yapraklar üç yaprakçıkta oluşur. En üst yapraklar tek yaprakçıklı. Çiçekleri taşıyan eksen 5-15 mm. Çiçekler sarı renkli. Çiçeklenme Mayıs-Ağustos ayları arasında olur (Davis 1970). Altınözü civarında yayılış gösterir.

Bitkinin toprak üstü kısmı idrar söktürücü, mikrop öldürücü özelliklere sahiptir. Cinsin üyeleri ateş düşürücü, antifungal, iltihap kurutucu ve mikrop öldürücü özelliklere sahiptir (Erdemgil ve ark. 2002).

Ölüsoğanı - Scilla autumnalis L.

Soğanlı çok yıllık bitkiler. Yapraklar 3-12 adet, genellikle çiçekler geçtikten sonra görülür. Soğanlar 1-2 adet çiçek eksenini taşır. Eksen dik, alt kısımlarda pürüzlü. Çiçek eksenini 4-25 çiçekli, meyvede eksen uzar. Çiçekler leylak renkli, orta damar koyu. Çiçeklenme Temmuz Aralık aylarında

(Davis 1984). Kırıkhan Alah yaylası arasında yayılış gösterir.

Bitkinin ezilmiş soğanları yara iyi edici ve lumbago tedavisinde kullanılır (Kültür 2007).

Ömür Otu - Sedum sempervivoides Bieb.

20 cm kadar boylanabilen, iki yıllık bitkiler. Gövdeler, geniş rozet formundaki yaprakların üstünden çıkar. Yaprak ovat, tüylü ve sapsız. Taban yapraklar 1-3 cm, rozet formunda. Gövde yaprakları

daha küçük ve seyrek dizilimli. Çiçek eksenini 30-150 çiçekli, çiçekler kırmızı. Çiçeklenme Haziran – Ağustos aylarında olur (Davis 1972). Dört yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

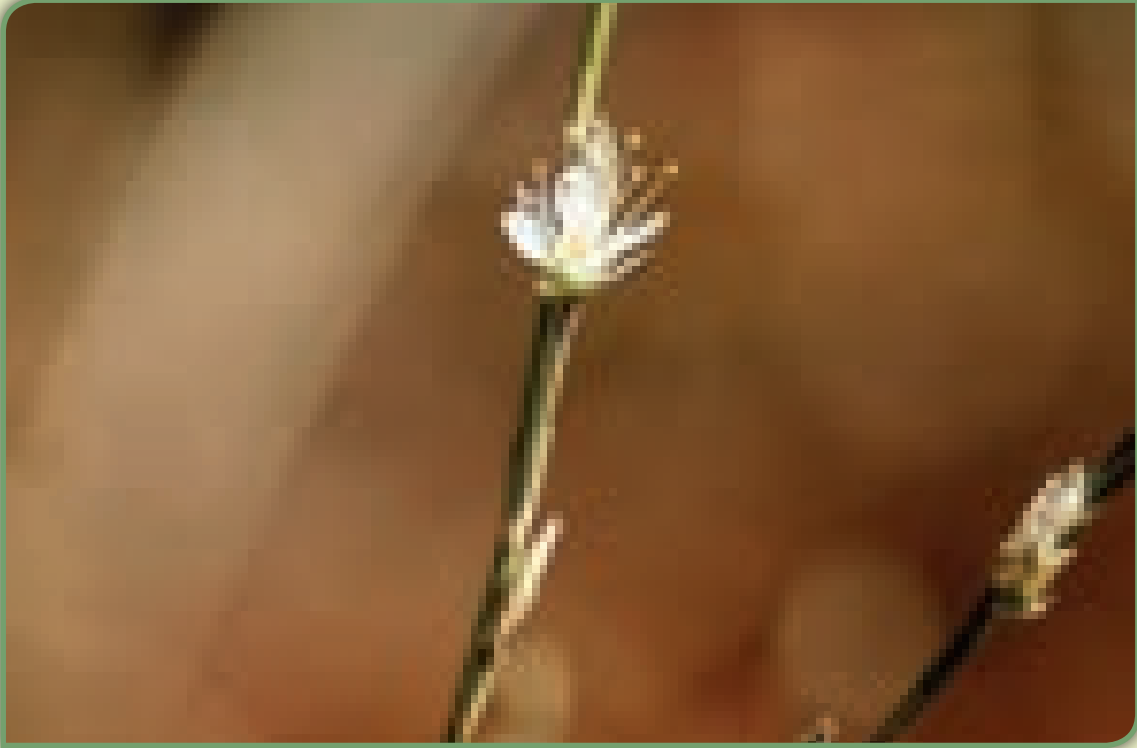

Örümcük Orkidesi - *Ophrys schulzei* Bornm. & Fleischm.

Silindirik gövdeli, kökleri yumrulu, çok yıllık otsu bitkilerdir. Gövdeler 25-65 cm arasındır. Yapraklar 4-5 adettir. Çiçekler eksen üzerinde seyrek dizilimlidir ve 4-14 adettir. Çanak yaprakları pembe veya menekşe-pembe renktedir. Taç yaprakları küçüktür. Çiçeklenme Nisan-Mayıs aylarında gerçekleşir. Kireçtaşı kayalıklarda, meşe ormanı açıklıklarında ve çalılıklarında, dağ çayırıklarında,

500-1500 m'ler arasında, Arsuz civarında yayılış gösterir (Davis 1984).

Salep yumruları farklı hastalıkların tedavisinde binlerce yıldır ilaç kaynağı olarak kullanılmaktadır. Bu bitkiler tüberküloz, felç, mide rahatsızlıkları, göğüs ağrısı, artrit gibi hastalıkların yanında sarılık, kolera, tümör ve basur tedavisinde de kullanılmıştır (Hussain 2011).

Özge Hatunotu - Bufonia calyculata Boiss. & Balansa

Çok yıllık, yarı çalimsı bitkiler. Dallar, ince ipliksi, tüysüz. Yapraklar dar şeritsi, karşılıklı dizilimli. Çanak yapraklar lanseolat şekilli, taç yapraklar,

çanak yapraklardan daha kısa, beyaz renkli (Davis 1967). Erzin'in üst kesimlerinde Amanos dağlarında yayılış gösterir.

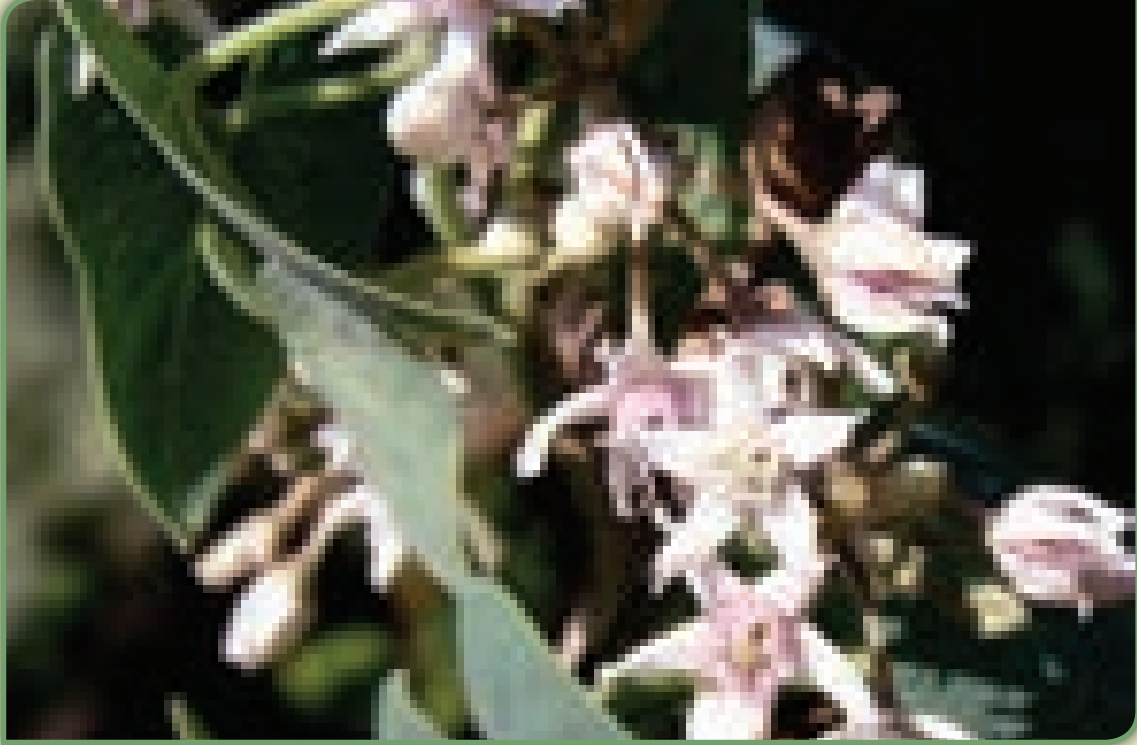

Pamukluk - Cistus salvifolius L.

1 m'ye kadar boylanabilen, basit tüylü ve genellikle yapışkan yapraklı çalılar. 3-15 mm uzunluğunda saplara sahip, yapraklar ovat - oblong şekillidir. Çiçekler pembe, dal uçlarında, 1-6 çiçekli. Makiliklerde bolca gözlenir. Çiçeklenme Mart-Haziran. 1-1000 m'ler arasında yayılış gösterir

(Davis 1965). Yapraklar rezin, uçucu yağ, ve tanen taşır. İnfüzyon halinde kabız, uyarıcı ve balgam söktürücü olarak kullanılır (Baytop 1999). Bitkinin dalları ve yaprakları şeker hastalığı ve kan kesici olarak kullanılır (Polat ve Satıl 2012). Dört Yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Panzehir Otu - Cynanchum acutum L.

3 m kadar boylanabilen sarılıcı gövdeli bitkiler. Gövdeler alt kısımlarda tüysüz üstte hafif tüylü. Yapraklar tüysüz, yuvarlağımsıdan üçgenimsiye kadar değışken, 2.5-10 x 1.5-8 cm, yaprak sapları 1-7 cm. Çiçekler birkaç veya çok sayıda. Çiçek sapları 5-10 cm, tüylü. Çiçekler beyaz veya pembemsi. Çiçeklenme Haziran-Eylül. Tuzlu kumullar,

kayalıklar, terkedilmiş sahalalar, uçurumlar ve yol kenarlarında, 1-1500 m'ler arasında, Kızıldağ'da yayılış gösterir (Davis 1977).

Bitkinin yaprakları ağır kesici ateş düşürücü, iltihap kurutucu ve antioksidan ve antidiabetik özelliklere sahiptir (Fawzy ve ark. 2008).

Foto: Dr. Harald Kehl.

Papatya - Anthemis kotschyana Boiss. var. radians

10-25 cm uzunluğunda, gri yoğun tüylü tek yıllık otsu bitkiler. Gövdeler tek çiçekli. Bazan tabandan dallanan gövdeler yapraksız. Yapraklar iki kez tüsü parçalanmış. Çiçekler sarı. Çiçeklenme Mayıs-Eylül

ayları arasında olur (Davis 1975). Dört yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Diğer *Anthemis* türleri ile benzer kullanım alanlarına sahiptir.

Patlak Ağacı - Staphylea pinnata L.

6 m kadar boylanabilen ağaç veya çalı formundaki bitkiler. Yapraklar pinnat 5-7 ovat şekilli yaprakçıktan oluşur. Çiçekler beyaz. Meyve şişkin. Çiçeklenme Nisan-Mayıs (Davis 1967). Dörtüyl Kuzuculu üstlerinde yayılış gösterir.

Bitkinin yapraklarından elde edilen özütler cilt kanser hücrelerinin çoğalmasını engelleyici ve öldürücü etkilerinin yanında antioksidan özelliğe sahiptir (Lacikova ve ark. 2009).

Patlangaç - Helleborus vesicarius Aucher

60 cm veya daha fazla uzunlukta, tüysüz, çok yıllık bitkilerdir. Alt yaprakları saplı, pedate, uç kısımları ise dişlidir. Gövde yaprakları alt yapraklara benzer fakat daha küçük ve sapsız olur. Brakteler üst yapraklara benzer. Çanak yapraklar yeşil, uç kısımları mor veya kahverengi-mor, meyveleri ise şişkindir (Davis 1965). Belen üstlerinde yayılış gösterir.

Bileşiminde kalp kuvvetlendirici etkiye sahip hellebrin isimli bir heterozit vardır. Kalp hastalıklarında kalbi kuvvetlendirmek için ve diüretik olarak kullanılır. Halk hekimliğinde kusturucu ve müşil olarak da kullanılmaktadır (Tanker ve Bingöl 1984).

Patpat - Astragalus christianus L.

Çok yıllık, dik gövdeli bitkiler. Gövdeler basit beyaz tüylerle kaplı. Yapraklar 15-25 cm, yaprakçıklar 10-20 mm, eliptik şekilli, 15-25 çift. Çiçeklerin 2-6 tanesi seyrek salkım şeklinde dizilir. Çanak yapraklar 11-15 mm tüpsü, uzun beyaz tüylü, taç yapraklar sarı, bazan beyaz, 26-35 mm. Çiçeklenme Mart-Temmuz ayları arasında yayılış gösterir. 1000-1600 m'ler arasında, Dört Yol üstlerinde yayılış gösterir (Davis 1970).

Bazı Astragalus köklerinin triterpen saponinler ve asetil türevleri taşımaktadır. Karaciğer koruyucu, kemoterapide bağışıklık sistemini güçlendirici, kardiyovasküler hastalıklar ve diyabette kullanılmaktadır. İnterferonla yapılan tedavide Astragalus'un sinerjik etki yaptığı gösterilmiştir (Sarıyar 2011).

Payam - Amygdalus communis L.

8 m kadar boylanan ağaç formundaki bitkiler. Genç sürgünler tüysüz. Yapraklar ovati lanseolat, 2.5-9 cm. kenarları dişli. Salgı tüylü veya tüysüz. Çiçekler beyaz veya pembe. Çiçeklenme Mart-Nisan ayları arasında gerçekleşir (Davis 1972). Dörtüol civarında yayılış gösterir.

Tohumlarından elde edilen yağ haricen yara ve yanıklara sürülür. Dahilen müshil olarak kullanılır. Acıbadem zehirlidir dikkatli kullanılmalıdır (Baytop 1999).

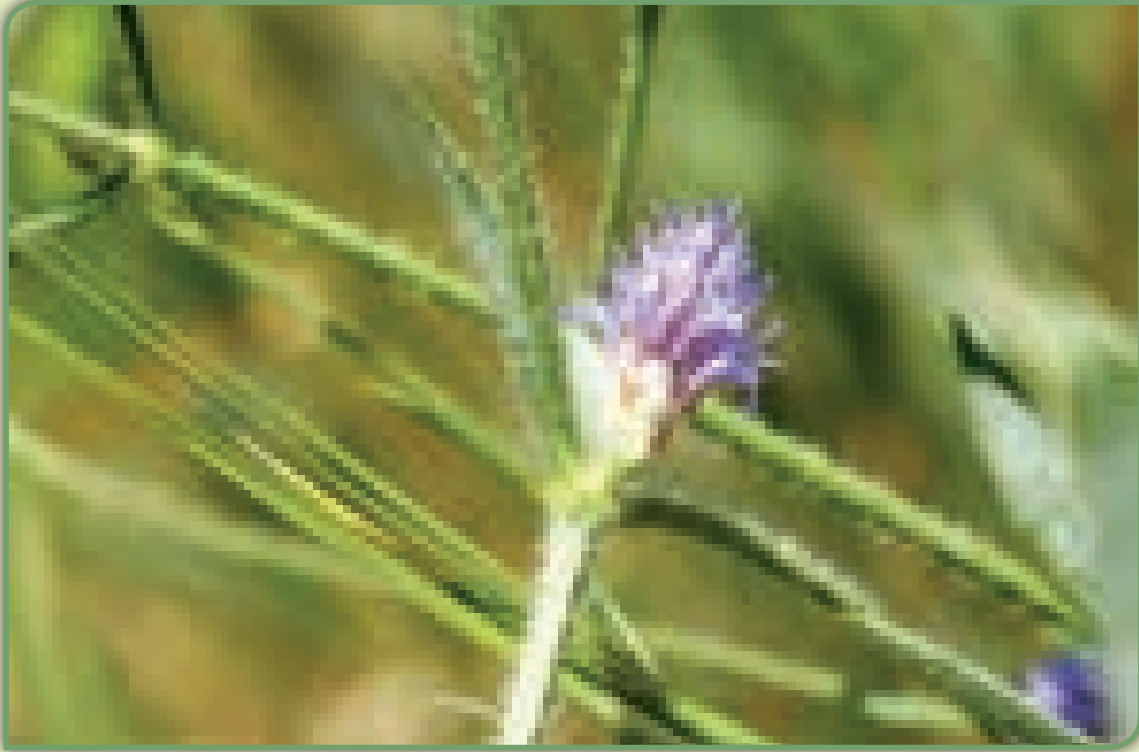

Peçek - Clematis vitalba L.

5-30 m boylanabilen odunsu sarılıcı bitkiler. Yapraklar gövde üzerinde karşılıklı dizilimli, imparipinnat, yaprakçık kenarları düz veya geniş dişli. Seyrek tüylü veya tüysüz. Çiçekler çok sayıda, braktesiz, çiçek parçaları 9-11 mm, kremi beyaz. Çiçeklenme Haziran-Ağustos. Çalılıklarda

ve ormanlarda, 1500 m'ye kadar yüksekliklerde, Karaçay vadisinde yayılış gösterir (Davis 1965).

Bazı *Clematis* türlerinden elde edilen özütlerin ağrı kesici, ateş düşürücü, antikanser idrar söktürücü ve karaciğer koruyucu özelliklere sahip olduğu belirlenmiştir (Chawla ve ark. 2012)

Pelemir - Cephalaria syriaca (L.) Schrader

1 m'ye kadar boylanabilen, tek yıllık, gövdesi sert tüylü bir bitkidir. Yaprakları oblong, düz veya dişlidir. Kapitulum 0.5-1.5 cm'dir. Çiçekleri mavimsi leylak rengindedir. Çiçeklenme Mayıs-Temmuz ayları arasında gerçekleşir. Tarla kenarlarında, döküntü yerlerde, 120-1700 m yükseltiler arasında, Akbez civarında yayılış gösterir (Davis 1972).

Tohumları protein ve sabit yağ taşır. Tohumları sıkılarak elde edilen ve Belemir adı verilen yağ zor kuruyan bir yağdır. Dericilikte, hayvanları yağlamakta ve bezir yağına karıştırılarak kullanılır. Tohumlarından elde edilen un bazı yörelerde lezzet vermesi için ekmek ununa karıştırılır. Bazı Cephalaria türlerinin köklerinin kanser hücrelerini öldürücü özelliğe sahip olduğu da belirtilmektedir (Baytop 1999).

Pelgizer - Geranium libanoticum Schenk

40 cm kadar boylanabilen, rizomlu çok yıllık bitkiler. Yapraklar çoğunlukla tabanda bulunur. Gövde yaprakları bir çift, gövdenin ilk dallandığı kısımda uzun saplı ve karşılıklı dizilimli, üst

kesimlerde kısa ve çapraz dizilimli. Çiçekler pembe renkli. Çiçeklenme Nisan-Haziran aylarında olur (Davis 1967). Atik yaylasının üst taraflarında ve Soğuk oluk'ta yayılış gösterir.

Pelin Otu - Artemisia absinthium L.

Kokulu, yarı çalimsı çok yıllık bitkiler. Çiçekli gövdeler dik, 1 m kadar. Yapraklar 2-3 pinnat parçalı, loblar oblong şekilli, her iki yüzey gri yoğun tüylü. Kapitularlar basık küremsi ve çok

çiçekli. Çiçekler sarı. Çiçeklenme Haziran – Eylül aylarında olur (Davis 1975). Amanoslarda, Akbezin üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Pelit - Quercus cerris L. var. cerris

25 m boyolanabilen, yaprak döken ağaçlardır. Genellikle tepeleri yuvarlaktır. Tomurcuklar keçemsi tüylü ya da çok az tüylüdür, kalıcı 1 cm uzunlukta kulakçıklarla çevrilmiştir. Çiçek sapı sağlam yapılıdır. Meyve ikinci yılda olgunlaşır. Kozak yarım küre veya bardak biçimli, sarımsı kahverendi renklidir. Palamut tamamen gizli veya yarısına kadar dışarı çıkmış şekildedir. Tepesi düzdür ve uca doğru ince yumuşak tüylüdür.

Ağustos – Eylül aylarında meyvelenir. Deniz seviyesinden 1900 m yüksekliğe kadar diğer meşe, kayın, gürgen ve çam türleriyle birlikte, Kızıldağ'da yayılış gösterir (Davis 1982).

Bitkinin kök ve dalları kan şekerinin düşürülmesi ve hemoroid tedavisinde kullanılmaktadır (Tuzlacı ve ark. 1999).

Pembe Sarmaşık - Ipomoea sagittata Poiret.

Gövdeler uzun sarılcı. Yapraklar oksu, lobları linear. Çiçekler tek. Pembemsi, yaklaşık 7.5 cm. Çiçeklenme Temmuz-Eylül ayları arasında olur (Davis 1977). Dört yol sahillerindeki bataklıklarda yayılış gösterir.

Bazı *Ipomoea* türlerinin tohumları lisergik asit türevi alkaloidlere benzer alkaloidler taşımaktadır. Bu alkaloidler L.S.D gibi halusinogen bir etkiye sahiptir (Baytop 1999).

Peri Yavşan - Teucrium polium L.

Çok yıllık sürünücü veya dik gövdeli yoğun basık beyaz tüylü bitkiler. Yapraklar şeritsi ve tersyumurta biçimli. Çiçekler gövdeler gövdelerin ucunda kümeli. Çiçekler beyaz. Çiçeklenme Haziran-Eylül ayları arası (Davis 1982). Kızıldağ'da yayılış gösterir.

Bitki sancı kesici, şeker hastalığı ve romatizmal şikayetlerde kullanılır (Baytop 1999).

Peygamber Çiçeği - Centaurea urvillei DC. subsp. urvillei

Kısa ömürlü çok yıllık veya tek yıllık bir bitkidir. Gövdeleri 5-30 cm uzunluğunda, basit veya tabana yakın dallanmış biçimdedir. Yapraklar lirat, az veya yoğun tüylüdür. Involukrum 20-40 x 15-40 mm'dir. Oldukça değişken formlara sahip bir taksondur (Davis 1975). Kırkhan civarında yayılış gösterir.

Bu cinse ait bazı türlerin toprak üstü kısımları çay olarak içilir. Bitki, ishal kesici, kuvvet verici, iştah açıcı ve göğüs yumuşatıcı etkilere sahiptir. Ayrıca saç kepeklenmesine karşı etkili olduğu bilinmektedir (Baytop 1999).

Peynir Çiçeği - Anacamptis pyramidalis (L.) L.C.M. Richard

Oldukça gürbüz boylanan ince bir bitkidir. Yapraklar dar, mızrağımsı. Çiçek kurulu başlangıçta piramit şeklinde daha sonra koniden yumurta formuna kadar değişik biçimdedir. Çiçekler küçük, pembe, kırmızımsı veya beyazımsı renklidir. (Davis 1984). Yumruları diğer orkide türlerinin yumruları ile aynı amaçla kullanılır. 12 hafta yumrularını tüketen

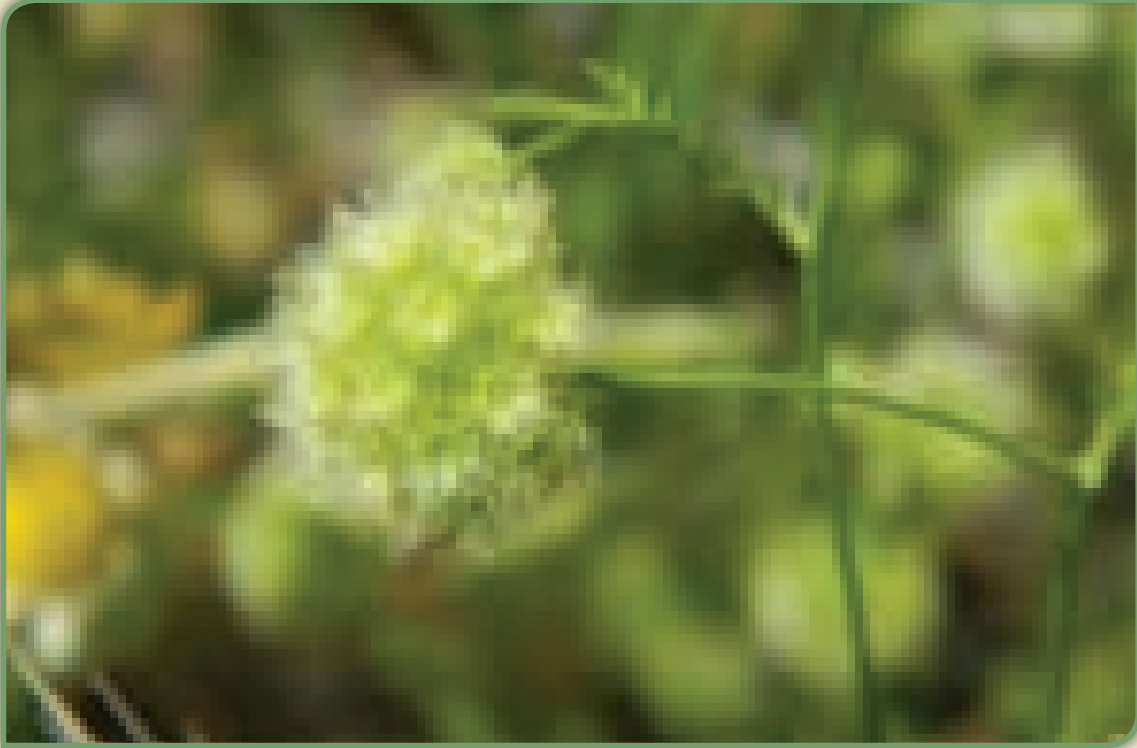
dişilerin yumurtalık ağırlıkları ve fetus sayısında bir artış gözlenmiştir. Tedavi edilen kadın yumurtalıkları histolojik kesitler kortikal ve modüler bölgeler içinde boş bir kan damarlarının olduğu bulunmuştur. Uzun süreli tedavi dişilerde doğurganlık ve gebelik ile ilgili çeşitli olumlu etkilere neden olmuştur (Khouri & Daradka 2012). Arsuz civarında yayılış gösterir.

Peynircik - Anacamptis collina Banks & Sol

40 cm kadar boylanabilen, yumrulu çok yıllık bitkiler. Yapraklar 2-4 adet, ovat oblong şekilli. Çiçekler başak şeklinde uzamış bir eksen üzerinde dizilim gösterir, birkaçtan-çok çiçekliye kadar.

Çiçek renkleri değişken, genellikle morumsu-kırmızı. Çiçeklenme Mart – Nisan aylarında olur (Davis 1984). Topboğazı – Serinyol arasında yayılış gösterir.

Peynirotu - Lagoecia cuminoides L.

6-40 cm boylanabilen düz gövdeli otsu bitkiler. Alt yapraklar darca eliptik, çok segmentli. Çiçek kümesi yuvarlağımsı, çok sayıda ışın içerir. Çiçekler yeşilimsi sarı. Çiçeklenme Nisan-Haziran

ayları arasında gerçekleşir (Davis 1972). Kırıkhan civarında yayılış gösterir.

Bitkinin toprak üstü kısımları antimikrobiyal ve antioksidan etkilere sahiptir (Proestos ve ark. 2005).

Pırpır Otu - Hymenocarpus circinnatus (L.) Savi.

Dağınık tüylü, tek yıllık 10-35 cm uzayabilen bitkilerdir. Alt yaprakları basit, üst yaprakları 2-3 çift yaprakçıklıdır. Çiçek durumu şemsiye biçimli ve 2-6 çiçeklidir. Çanak yapraklar kılsı dişlidir. Taç yapraklar sarıdan turuncuya kadardır. Meyve böbrek biçimli olup zarımsı düz kenarlıdır ve güçlüce dişli bir kanada sahiptir. Mart – Mayıs

aylarında çiçeklenir. Deniz seviyesinden 1500 m'ye kadar, Maki ve Çam ormanlarında, bozulmuş sahalarda, Kırıkhan civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Bitkinin vejetatif kısımları hayvan yemi olarak kullanılmaktadır (Akan H ve ark. 2013).

Pıtırak - Xanthium strumarium L.

80 cm boylanabilen tek yıllık otsu bitkiler. Bitki dikensiz. Yapraklar uzun saplı, cuneat, ovat şekilli, 3-5 loblu, kenarları düzensiz dişli. Çiçek kümeleri yaprak koltuklarında bulunur. Meyveler kanca şeklinde dikenlere sahip. Çiçeklenme Temmuz-Ekim aylarında olur (Davis 1975). Amik ovasında yayılış gösterir.

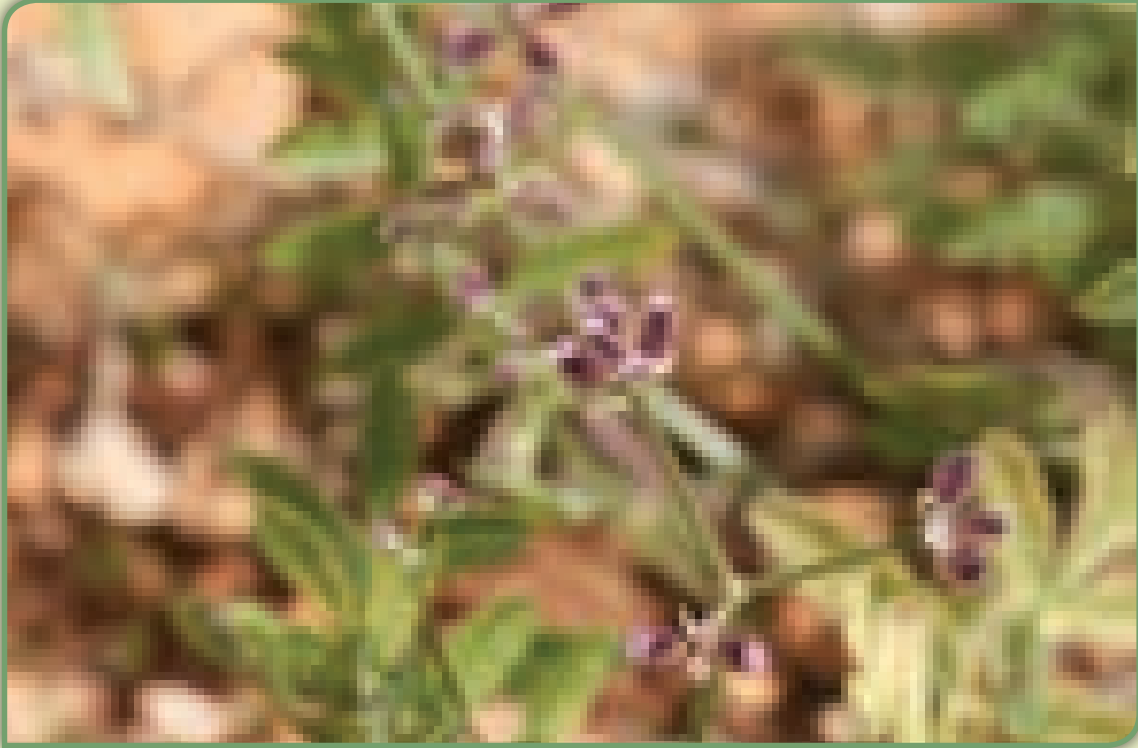
Bitkinin meyvelerinden elde edilen maddeler şekere bağlı gelişen komplikasyonların önlenmesinde etkilidir (Yoon ve ark. 2013). Bitkinin yaprakları idrar arttırıcı, terletici ve yatıştırıcı etkilere sahiptir (Baytop 1999).

Pırpıt Otu - Roemeria hybrida (L.) DC.

50 cm kadar boylanabilen, otsu tek yıllık bitkiler. Yapraklar 2-3 piinat parçalı, segmentler şeritsi. Çiçek tomurcukları armut şeklinde, 1 cm. Çiçekler

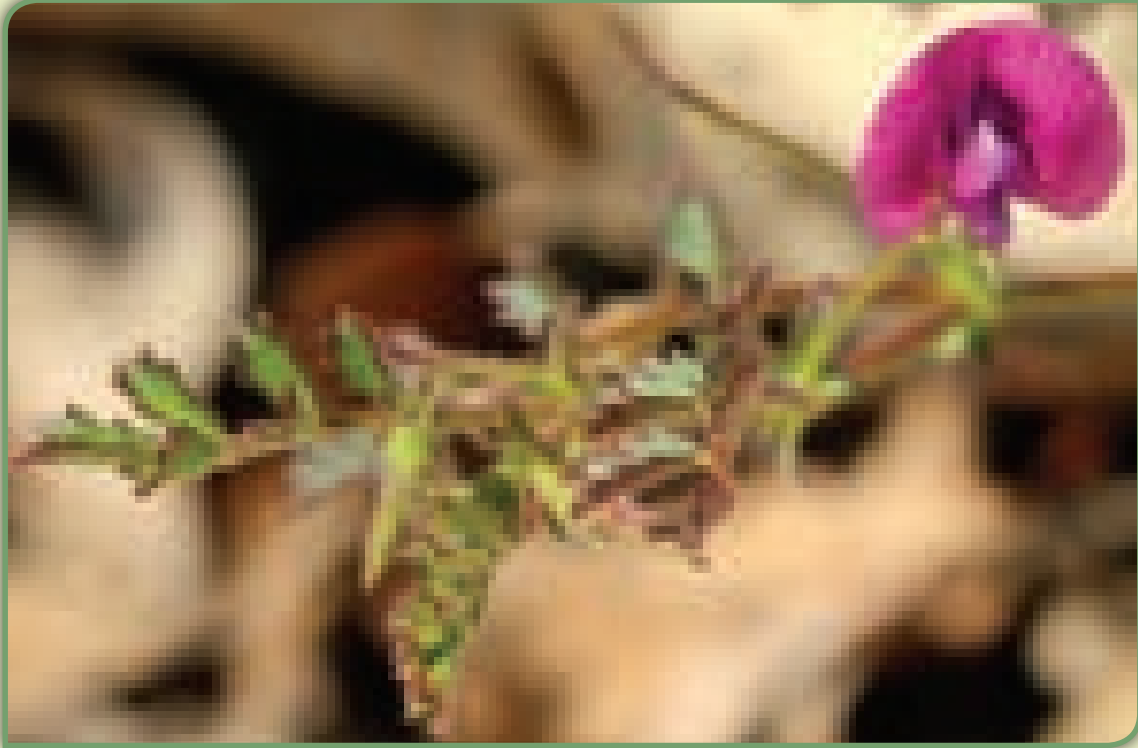
morumusu menekşe renginde. Kapsül en azından uç kısımlarda tüylü. Çiçeklenme Nisan – Haziran ayları arasında olur. Amik ovasında gözlenir.

Pıtrak - Turgenia latifolia (L.) Hoffm.

Dik gövdeli, dallanmış tek yıllık bitkiler. Yapraklar tüylü. Çiçekler beyaz veya pembe, Çiçeklenme Nisan-Haziran aylarında (Davis 1972). Habibi Neccar Dağında yayılış gösterir.

Bitkinin toprak üstü kısımları antifungal etkiye sahiptir (Sardari ve ark. 1998).

Pitrak Nohutu - Cicer bijugum Rech. fil.

25 cm kadar boylanabilen, sürünücü veya yükselici gövdeli tek yıllık bitkiler. Yapraklar imparipinnat, yaprakçıklar 1-3 çift, 3-15 mm, ovat şekilli, kenarları dişli, basit ve salgı tüylü. Çiçekler tek,

7-9 mm, morumsu pembe renkli. Çiçeklenme Mayıs-Haziran aylarında olur (Davis 1970). Akbez civarında yaylış gösterir.

Pire Otu - Tanacetum cilicicum (Boiss.) Grierson

100 cm'ye kadar boylanabilen bitkilerdir. Yaprak bölmeleri dikdörtgenimsi, 4-7 çifttir, bölme uçları sivri veya küttür. Dilsî çiçekler beyaz, yumurtamsı, düz veya yüzeysel olarak tepede lobludur. Disk çiçekler 2 mm'dir. Akenler kahverengimsidir, 4-5 yivlidir. Taç yaprak az miktarda eşit kenarlıdır. Haziran – Ağustos ayları arasında çiçeklenir. 550 – 1800 m arasında, meşe ormanlarında, gölgelik

kıyılarda ve metamorfik vadilerde, Dört Yol'un üstlerinde yayılış gösterir (Davis 1982).

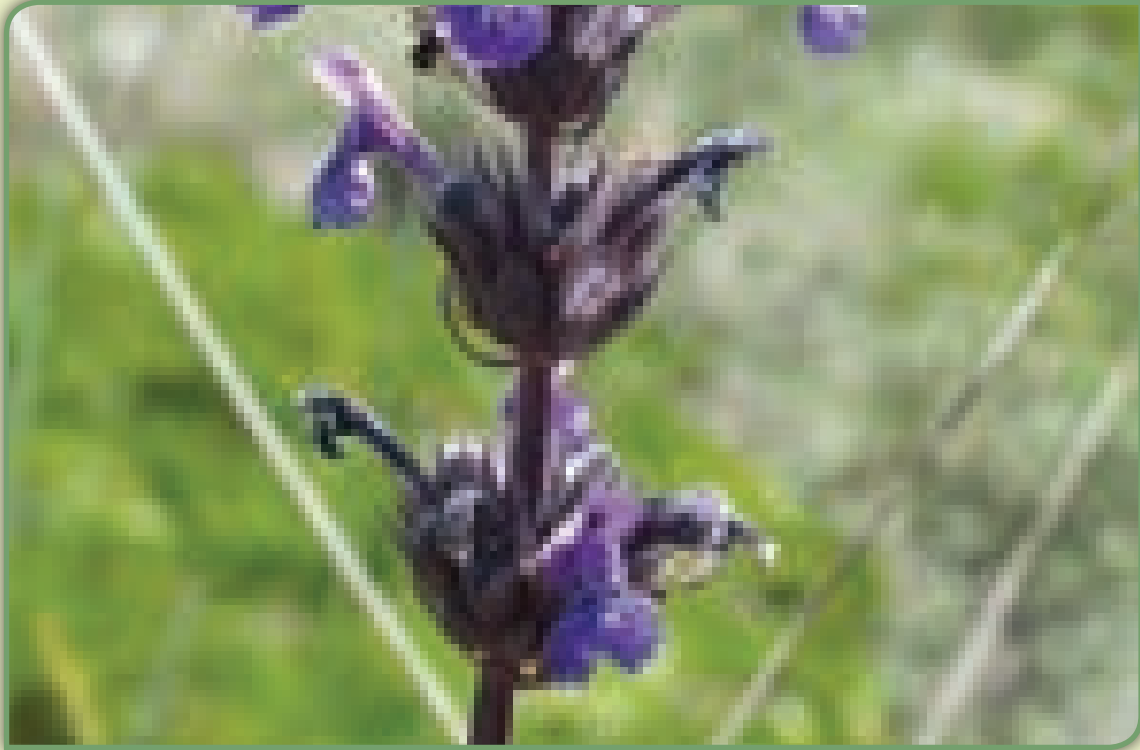
Bazı *Tanacetum* türleri üzerinde yapılan çalışmalarda bitki ekstraktlarının özellikle migren ataklarının tedavisinde kullanıldığı tespit edilmiştir (Palevitch D ve ark, 1998). Ayrıca bazı *Tanacetum* türlerinden elde edilen uçucu yağlar akar ve mitelere karşı da kullanılmaktadır (HéLène Chiasson ve ark. 2001).

Pisik Otu - Nepeta nuda L. subsp. albiflora

Çok yıllık, 20-90 cm boyunda, çok gövdeli otsu bitkiler. Gövdeler basit veya salgı tüylü, nadiren tüysüz. Yapraklar ovat-oblong, 1.5-5 x 1-2.5 cm, basık tüylü ve çok sayıda sapsız salgı tüylü. Çiçekler pembe-beyaz. Çiçeklenme Haziran-Ağustos. Kayalıklarda, Ardıç ve Çam ormanlarında 1100-2250 m'ler arasında Samandağ civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Nepeta türleri, ekzema ve benzeri cilt hastalıklarına karşı, diüretik ve bakteriyostatik etkilerinden dolayı kullanılmaktadır. Toprak üstü kısımları, midevi ve uyarıcı olarak kullanılmaktadır. Yine bazı *Nepeta* türleri dezenfektan, soğuk algınlıklarını tedavi edici olarak halk arasında kullanılmaktadır (Topçu ve ark. 1996). Ayrıca *Nepeta* türleri sancı kesici, idrar söktürücü, antiseptik, ateş düşürücü, antiastmatik ve antitusif ve antioksidan özelliklere sahiptir (Tepe ve ark. 2007).

Pisik Otu - Nepeta cilicia Boiss.

100 cm kadar boylanabilen, çok yıllık bitkiler. Gövdeler basit veya dallanmış, tüylü veya tüsüz, yeşil veya mor renkli. Yapraklar üçgenimsi, ovat, 1.2-7.5 cm, kenarları dişli, tüsüz veya tüylü, uzun veya kısa saplı. Çiçekler gövdeleri uçunda başak şeklinde yoğunlaşmış veya ayrı. Çiçekler mavi-mor.

Çiçeklenme Mayıs-Eylül ayları arasında gerçekleşir (Davis 1982). Kızıldağ civarında yayılış gösterir.

Nepeta türleri sancı kesici, idrar söktürücü, antiseptik, ateş düşürücü, antiastmatik ve antitusif ve antioksidan özelliklere sahiptir (Tepe ve ark. 2007).

Pisot - Valeriana alliarifolia Adams

1.5 m kadar boylanabilen, rizomlu, çok yıllık otsu bitkiler. Gövdeler tüsüz, içleri boş. Yapraklar basit, kalpsi uzun saplı, kenarları dişli. Üst gövde yaprakları üçgenimsi, yarisaplı. Çiçekler kümeleşmiş, pembe, beyaz renkli. Çiçeklenme Haziran-Ağustos ayları içerisinde gerçekleşir (Davis 1972). Dörtüyl kızılı üstlerinde yayılış gösterir.

Bitki sinir sistemi yatıştırıcısı ve spazmları giderici olarak kullanılır. Histeri ve nevrastenide iyi bir ilaçtır. Sinirsel uykusuzluklar ve çarpıntılara iyi gelir. Haricen yara iyi edici olarak kullanılır (Baytop 1999).

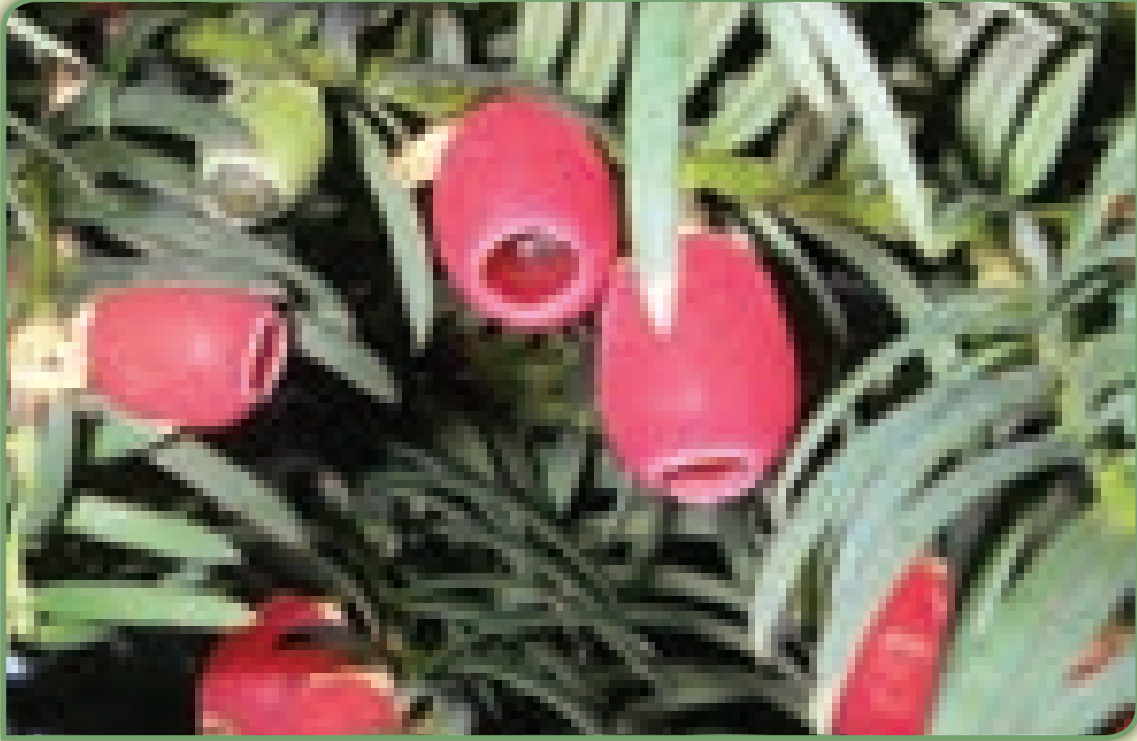

Foto: Harald Kehi

Porsuk Ağacı - Taxus baccata L.

20 m kadar boylanabilen ağaç veya çalı formundaki bitkiler. Gövde kabukları ince, pulsu, kahverenginde. Genç sürgünler yeşil. Yapraklar

şeritsi, spiral şekilde dizilmiş. Meyveler etli, kırmızı bir kupula tarafından çevrili (Davis 1965). Dört Yol'un üst kesimlerinde Amanoslarda gözlenir.

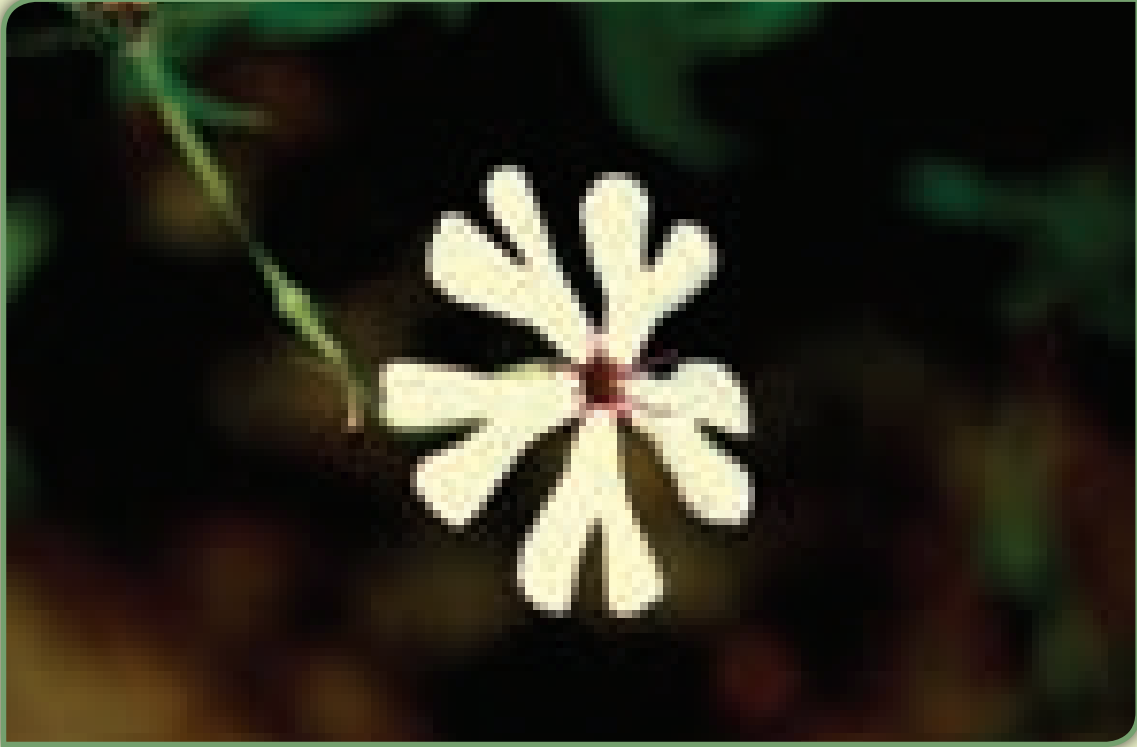

Poruk - Jasminum fruticans L.

Herdem yeşil veya yarı yaprak döken, çok yıllık çalı formundaki bitkiler. Dalları silindirik, uçlara doğru köşeli. Yaprak çapraz dizimli 3 yaprakçıklı, nadiren 1. Çiçeklerin 2-5 tanesi bir arada bulunur. Çiçekler sarı, çiçeklenme Mayıs. Meyveler küremsi,

siyah renkli (Davis 1977). Arsuz - İskenderun arasında yayılış göstermektedir.

Bitkinin çiçekli dalları idrar arttırıcı ve kurt düşürücü olarak kullanılır (Baytop 1999).

Puškullu - Silene chlorifolia Sm.

Tüysüz, 100 cm'ye kadar uzayabilen dik ve yapışkan gövdeli, donuk mavimsi yeşil renkte çok yıllık bitkilerdir. Taban yaprakları küçüktür ve çabucak solar. Gövdenin orta yaprakları hafifçe geniş veya büyük, dairemsi, kaidede kalpsi-ampleksikaul, mukronat, etli ve 10 mm'den daha geniştir. Infloresans gevşek panikula. Çanak yapraklar 23-42 mm. Taç yapraklar beyazımsı, mor ya da yeşil, obovat veya dikdörtgenimsi obovat lobludur.

Antofor 7-17 mm'dir. Yamaçlar, tepe kenarları ve çakıllı alanlarda 850-3100 m yüksekliklerde, Kızıldağ'da yayılış göstermektedir (Davis 1967).

Bitkinin yaprakları yara iyi edici olarak kullanılır (Altundağ ve Öztürk 2011). Bazı *Silene* türleri ise ekzamalara karşı haricen, bazıları ise idrar yolları rahatsızlıklarında dahilen çay olarak kullanılır (Baytop 1999).

Püsükgözü - Ophrys straussii H. Fleischmann & Bornmüller

20-60 cm kadar boylanabilen yumrulu çok yıllık bitkiler. Yapraklar 3-6 adet, tabanda yoğunlaşmış, basık veya dik. Çiçekler 3-8 adet. Çanak yapraklar 12-16 mm, pembe-menekşe renkli. Taç yapraklar

pembe-menekşe, kahverenkli, beyaz desenli. Çiçeklenme Nisan – Mayıs aylarında olur. Şenköy Ziyaret dağı'nda yayılış gösterir.

Reyhan, Fesleğen - Ocimum basilicum L.

Bu tür 10-40 cm yükseklikte, beyaz veya pembe çiçekleri olan bir yıllık otsu bir bitkidir. Yapraklar basit, saplı, 2-6 cm uzunlukta oval biçimli, kenarları

seyrek dişlidir. Bitki özel kokulu ve baharlıdır (Baytop 1999). Kültür olarak yetiştirilir.

Bitki yatıştırıcı, mideyi, idrar arttırıcı ve gaz söktürücü etkilere sahiptir (Baytop 1999).

Foto: Dr. Harald Kehl.

Rezene - Ferulago cassia Boiss.

100 cm kadar boylanabilen tüysüz çok yıllık bitkiler. Yapraklar 4 kez tüysü parçalanmıştır. Dış hatlarında genişçe lanseolat şekilli. Çiçekler yalancı şemsiye şeklinde 6-10 ışınlı. Çiçekler sarı renkli.

Çiçeklenme Nisan-Haziran ayları arasında olur (Davis 1972). Döryol üstlerinde yayılış gösterir.

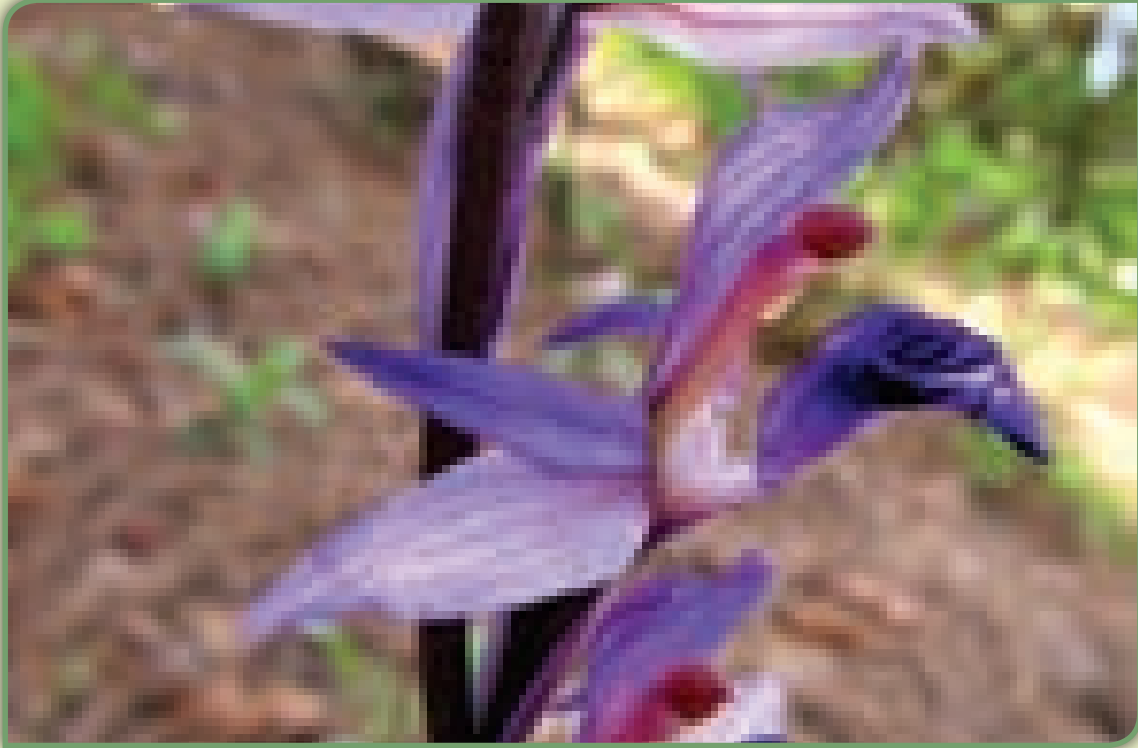
Bitkinin meyveleri göz ağrılarına karşı kaynatılarak buharına durulur (Demirci ve Özhatay 2012).

Saçak Güllü - Cleome ornithopodioides L.

50 cm'ye kadar boylanabilen, çatallı dallanmış, dik ince gövdeli otsu bitkilerdir. Çiçek durumu 30-70 çiçekli salkım şeklindedir, eksen salgılı ince yumuşak tüylüdür. Taç yapraklar genellikle pembe lekeli, beyaz, krem veya pembesidir. Tohumlar 4-18 tanedir. Haziran – Ağustos arasında çiçeklenir. 300 – 1750 m aralığında, açık alanlar ve ormanlıklarda, boş sahalarda, Kırkhan civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Bazı türler yatıştırıcı, romatizma ve karın ağrılarını kesici olarak kullanılmaktadır. Yapılan çalışmalarda bitkinin yapraklarının farklı kanser hücrelerini öldürücü özelliğe sahip olduğu tespit edilmiştir (Tigrine ve ark. 2013). Diğer bir çalışmada Cleome'nin gaz söktürücü, solucan düşürücü, idrar söktürücü, iyileşmeyen yaralar, ishal ve ülser tedavisinde kullanıldığı belirtilmektedir (Gupta ve ark. 2013).

Saçuzatan - Limodorum abortivum (L.) Swartz

Genellikle güçlü bitkilerdir. Gövdeleri kalın, yeşilimsi – veya kurşuni-mordur. Toz rengi-mor kınlarla kaplıdır. Başak 35 cm'ye kadardır. Pulsu yapraklar kılıcı olup alttakiler yumurtalığı aşar. Çiçekler 4-25 tane olup, mor-benekli, nadiren et rengindedir. Çanak yapraklar ters yumurtamsı – kılıcıdır. Taç yapraklar darca kılıcı, çok az daha kısadır. Üst çiçek parçası (hypochile) beyazımsıdır. Alt çiçek parçası (epichile) yumurtamsı, kenarları

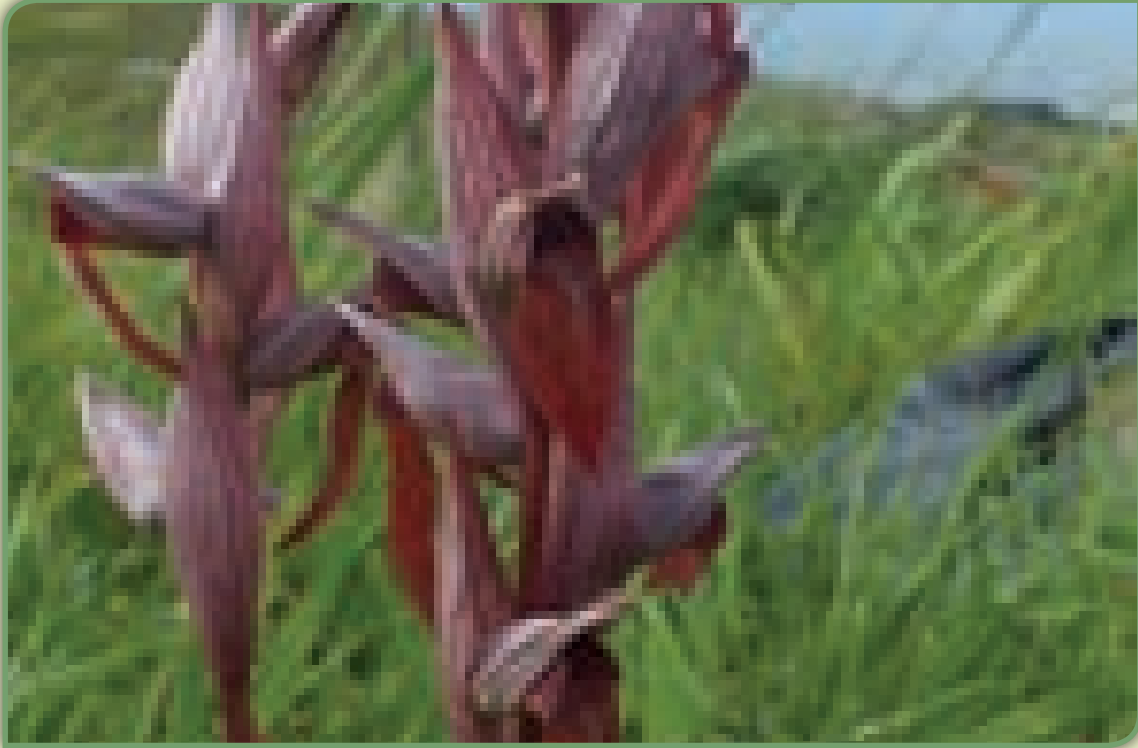
dalgalı, koyu çizgili parlak mor renklidir, solduğunda kirli sarı olur. Mahmuz ince, silindir şeklinde ve aşağı doğru asılıdır. Uzunluğu yumurtalık kadardır. Olgun kapsül 45 mm kadardır. Nisan-Mayıs-Temmuz aylarında çiçeklenir. 350-2300 m arasında, kozalaklı ve karışık ormanlarda, ağaçlık kenarlarında, Gürgen ve Meşe fundalıklarında, makiliklerde, kalkerli ve şistli topraklarda, Karaçay vadisinde yayılış gösterir (Davis 1982).

Safran Fiği - Ucia crocea (Desf.) B. Fedtsch.

70 cm kadar boylanabilen, yumuşak tüylü, çok yıllık bitkiler. Yapraklar geniş uç kısımları iğnemsî, 3-6 çift yaprakçıktan oluşur, yaprakçıklar 35-60 mm. Çiçek eksenî uzun, 3-20 çiçekli. Çiçekler sarımsı

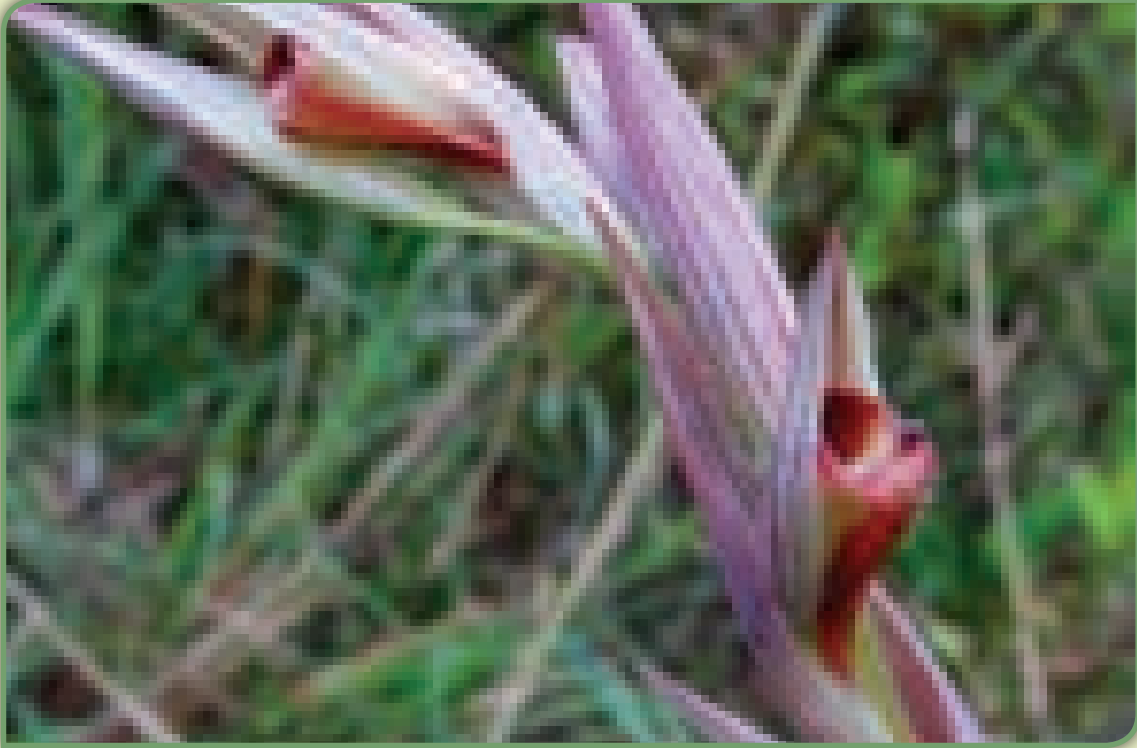
krem, 15-20 mm. Çiçeklenme Mayıs – Ağustos aylarında olur (Davis 1970). Belen civarında yayılış gösterir.

Sağırkulağı - Serapias vomeracea (Burm. fil.) Briq. subsp. orientalis

50 cm kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler. Yapraklar lanseolat şekilli, tabanı genişlemiş, çoğunlukla geriye kıvrık. Çiçek eksenini uzamış veya yoğunlaşmış çiçekli, çiçekler 3-6 adet, morumsu

kahverenginde. Çiçeklenme Mart-Mayıs aylarında olur (Davis 1984). Antakya-Samandağ, Arsuz-İskenderun arasında yayılış gösterir.

Sağırkulak - Serapias vomeracea (Burm. fil.) Briq. subsp. laxiflora

50 cm kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler. Yapraklar lanseolat şekilli, tabanı genişlemiş, çoğunlukla geriye kıvrık. Çiçek eksenini uzamış veya yoğunlaşmış çiçekli, çiçekler 4-12 adet, morumsu

kahverenginde. Çiçeklenme Mart-Mayıs aylarında olur (Davis 1984). Arsuz-İskenderun arasında yayılış gösterir.

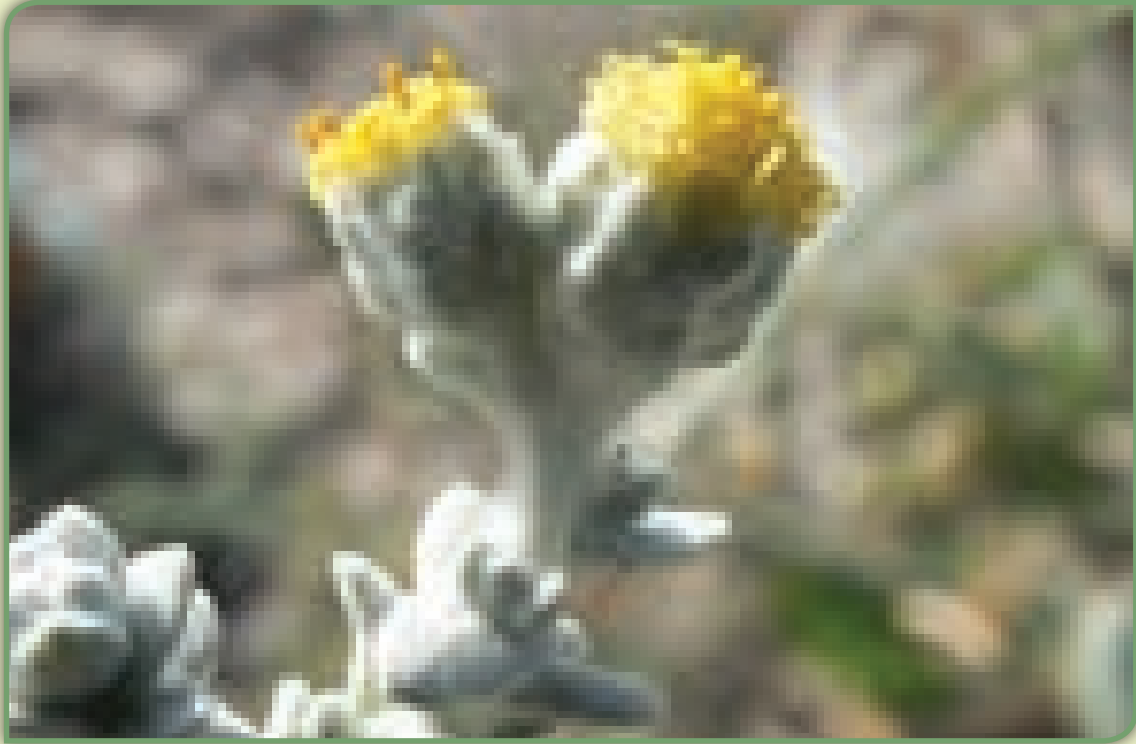

Sahil Karanşili - Limonium angustifolium (Tausch) Turritt

50 cm kadar boylanabilen çok yıllık otsu bitkiler. Yapraklar geniçe elliptik şekilli. Çiçekler gövdelerin uç kısımlarında salkım şeklinde bulunur. Çiçekler pembe, çiçeklenme Haziran-Ekim ayları arasında

olur (Davis 1982). Samandağ sahillerinde yayılış göstermektedir.

Limonium cinsine ait bazı türlerin taze çiçekleri astıma karşı kullanılmaktadır (Ariano ve ark. 2013).

Sahil Ölmez Çiçeği - Otanthus maritimus (L.) Hoffmans et Link.

Yoğun kümeler oluşturan rizomlu, çok yıllık, yoğun tüylü bitkiler. Gövdeler yükselici, 15-25 cm, yoğun yapraklı, yapraklar oblong-lanseolat şekilli, 10-20 mm, sapsız ve gövdeyi sarar. Çiçek kümeleri

olan kapitulumların 3-8 tanesi birarada bulunur. Kapitulumlar 0.75-1.25 cm eninde. Çiçeklenme Mayıs – Kasım ayları arasında gerçekleşir (Davis 1975). Samandağ sahillerinde yayılış gösterir.

Sakallı Salep - Comperia comperiana (Steven) Aschers & Graebn

60 cm'ye kadar boylanabilen bitkilerdir. Yapraklar 3-4 tanedir, dikdörtgenimsi-dilcikliden kılıçsıya kadardır, 15x4 cm kadar olabilir. Başak genişçe silindirik, nadiren gevşekdir. Pulsu yapraklar çizgisel-kılıçsıdır. Yen yaprak zeytin yeşilidir, genellikle kahverengimsi-mor veya gül rengi yaylımlar görülür. Taç yaprak kenarları oyukludur ve 1-2 ince dişe sahiptir. Dudakçık 3 lobludur, taban gül rengi benekli veya beyazımsıdır, yan

loblar asılı segmentlere doğru uzamıştır, orta lob iki segmente bölünmüştür, tamamı 8(-10) cm'ye kadarır. Sütun 5 mm'dir, kahverengimsi-mor renklidir. Yumurtalık 15 mm'ye kadardır. Nisan – Temmuz arasında çiçeklenir. 500-1750 m aralığında, kozalaklı ve yaprak döken ormanlarda, esas olarak dağlık bölgelerde, Dörtöl'da yayılış gösterir (Davis 1982).

Sakarkanak - Crepis foetida L.subsp. rhoeadifolia

Bir veya çok yıllık, 60 cm kadar boylanabilen otsu bitkiler. Gövdeler dik, yükselici veya sürünücü, tüylü veya tüysüz. Taban yapraklar 30 cm, eliptikters ovat şekilli, lirat, kenarları dişli. Gövde yaprakları kulakçıklı, en üsttekiler indirgenmiş.

Çiçekler kapitula şeklinde, kapitulalar 15 mm kadar, kapitular birkaç veya çok sayıda. Çiçekler sarı renkli. Çiçeklenme Nisan-Haziran aylarında olur (Davis 1975). Dört yol – Erzin arasında yayılış gösterir.

Sakız Otu - Chondrilla juncea L.var. juncea

Tabanda odunsu, iki veya çok yıllık, 40-100 cm kadar boylanabilen otsu bir bitkidir. Gövdenin alt kısımları yoğun tüylü. Yapraklar \pm tüylü, taban yapraklar lanseolat-eliptik, kenarları düz, dişli veya derin parçalı. Gövde yaprakları daha küçük, genellikle şeritsi. Çiçekler koyu sarı renkli ve dalların ucunda küçük kapitulumlarda toplanmış. Çiçeklenme Temmuz-Eylül. Kayalıklı ve kumlu yüzeylerde, terkedilmiş sahalarda, 150-2700 m'ler

arasında, Kırıkhan civarında yayılış gösterir (Davis 1975).

Bitkinin köklerinden elde edilen sakız, midevi olarak çiğnenir. Haricen yara iyi edici olarak kullanılır. Sakız elde etmek için ilkbaharda gövde toprak hizasından kesilir. Meydana gelen süt, bıçak ile kazınarak alınır. Sertleşmemesi için su içerisinde bekletilir (Baytop 1999).

Sakızlık - Pistacia terebinthus L. subsp. palaestina

2-3 m boyunda çalı veya 6 m kadar boylanabilen ağaç formundaki bitkiler. Yapraklar dökülücü, imparipinnat veya paripinnat şeklinde. Yaprakçıklar

2-4 (-6) adet, ovat-oblong şekilli, tüysüz. Meyveler salkım şeklinde (Davis 1967). Dört yol civarında yayılış gösterir.

Sakızlık - Sonchus asper (L.) Hill.

150 cm kadar boylanabilen tek yıllık tüsüz veye üst kısımları salgı tüylü otsu bitkiler. Taban yapraklar genellikle rozet şeklinde kümeleşmiş, basit veya pinnat parçalı. Gövde yaprakları basit veya parçalanmış. Çiçekler kümeleşmiş kapitula şeklinde. Çiçekler sarı renkli. Çiçeklenme Mart-Ağustos ayları arasında (Davis 1975). Amik ovasında yayılış gösterir.

Bitki geleneksel olarak böbrek iltihabı, hormonal dengesizlik ve iktidarsızlık tedavisinde kullanılmaktadır. Yapılan çalışmalarda bitkinin antioksidan etkiye sahip olduğu ispatlanmıştır (Khan ve ark. 2013). Bitkinin toprak üstü kısımlarının tıpkı silmarin gibi karaciğer koruyucu özelliğe sahip olduğu deneysel çalışmalarda ortaya konmuştur (Khan, RA ve ark. 2012).

Salep - Orchis laxiflora Lam.

60 – 70 cm kadar boylanabilen, yumrulu çok yıllık bitkiler. Yapraklar 4-6 adet, linear lanseolat şekilli. Çiçek eksenini seyrek çiçekli. Çiçekler pembe renkli.

Çiçeklenme Nisan – Mayıs aylarında olur. Antakya-Reyhanlı arasında yayılış gösterir (Davis 1984).

Salep Çiçeği - Ophrys phrygia Fleischm. et Bornm.

65 cm kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler. Taban yapraklar 4-5 adet. Çiçekler 8'e kadar değişken sayıda. Çiçeklenme Nisan-Haziran. Makilikler, meşeliklerde ve kavalıklarda, kireçli topraklarda 1-1700 m'ler arasında, Topboğazı'nda yayılış gösterir (Davis 1984).

Diğer sahleп yumraları ile benzer kullanışa sahiptir. Yumrular nişasta, şekerler, azotlu maddeler ve glikomannan içerir. Cinsel arzuyu arttırıcı, kuvvet verici, çocuk ishallerini kesici özelliklere sahiptir. Ayrıca göğsü yumuşatıcı, kalbi kuvvetlendirici, basur şikayetlerini azaltıcı, adet düzenleyici ve mideyi rahatlatıcı özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Salıp Otu - Dactylorhiza iberica (Bieb. Et Willd.) Soo

20-40 cm boylanabilen, yumruları 2-3 dişli otsu bitkiler. Yapraklar dik, şeritsi-lanseolat. Çiçekler seyrek başak şeklinde. Brakteler ovaryum kadar. Çiçekler gülpembesi. Çiçeklenme Mayıs-Temmuz. Çayırıklıklarda, bataklıklarda, dere kenarlarında

900-2500 m'ler arasında, Dörtöl üstlerinde yayılış gösterir (Davis 1984).

Yumruları diğer orkide türleri ile aynı amaçla kullanılır.

Sanciotu - Scutellaria orientalis L. var. alpina

4-12 cm boylarında, yarıçalımsı, sürünücü, çok yıllık bitkiler. Yapraklar belirgin şekilde saplı, ot eliptik şekilli, 5-30 mm, kenarları dişli veya derin parçalı. Çiçekler çoğunlukla gövdelerin uç kısımlarında başak oluşturur. Çiçekler sarı renkli bazen kırmızı benekli. Çiçeklenme Haziran-Ağustos aylarında (Davis 1982). Dörtüyl üstlerinde yayılış gösterir.

Scutellaria cinsine ait bitkilerin kökleri antikanser ve metastatik meme kanserine karşı etkili bir drogdur. Bitki halk hekimliğinde yara iyi edici ve kanmayı durdurucu olarak kullanılmaktadır. Yapılan son çalışmalarda bitkinin lösemiye karşı da etkili olduğu tespit edilmiştir (Özmen ve ark. 2010).

Sandelye Sazı - Bolboschoenus maritimus (L.) Palla

Stolonlu, yumrulu çok yıllık bitkiler. Gövdeler dik, 60-100 cm, üçgenimsi, düz veya pürtüklü. Yaprak kınları üç köşeli, üst kınlar kahverenginde veya

yeşil. Yapraklar gövdeye eşit veya daha uzun, 10-48 cm. Çiçek kümeleri küremsi, 0,6 cm (Davis 1985). Gölbaşı civarında nemli alanlarda gözlenir.

Saplı Kevke - Alyssum macropodum Boiss & Bal.var. macropodum

15 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Bitki küçük yıldızsı tüylü. Yapraklar ovat, oblong, eliptik şekilli. Çiçek eksenini 3-10 cm uzunluğunda, seyrek

dallı. Çiçekler 3.5-5 mm, sarı renkli. Çiçeklenme Nisan – Haziran aylarında olur (Davis 1965). Bitki Arsuz-Samandağ arasında yayılış gösterir.

Foto: Harald Kehli

Saplı Meşe - Quercus robur L.

25 m kadar boylanabilen, yaprak döken ağaç formundaki bitkiler. Genç sürgünler tüylü veya tüysüz, açık veya kırmızımsı kahverenginde. Yapraklar genellikle sürgünlerin uç kısımlarında yoğunlaşmış, ters ovat şekilli, 20 cm, sapsız,

kenarları 5-8 derin loblu. Meyvenin etrafı kupula ile çevrili, kupula yarı küresel, 15-20 mm çapında (Davis 1982). Dört Yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Sarı Boynuzlu Gelincik - Glaucium flavum Crantz

50 cm kadar boylanabilen, iki veya çok yıllık bitkiler. Gövdeler papillalı veya tüysüz. Taban yapraklar lirat-pinnatifit, segmentler dişli. Gövde yaprakları sapsız, gövdeyi sarar. Çanak yapraklar

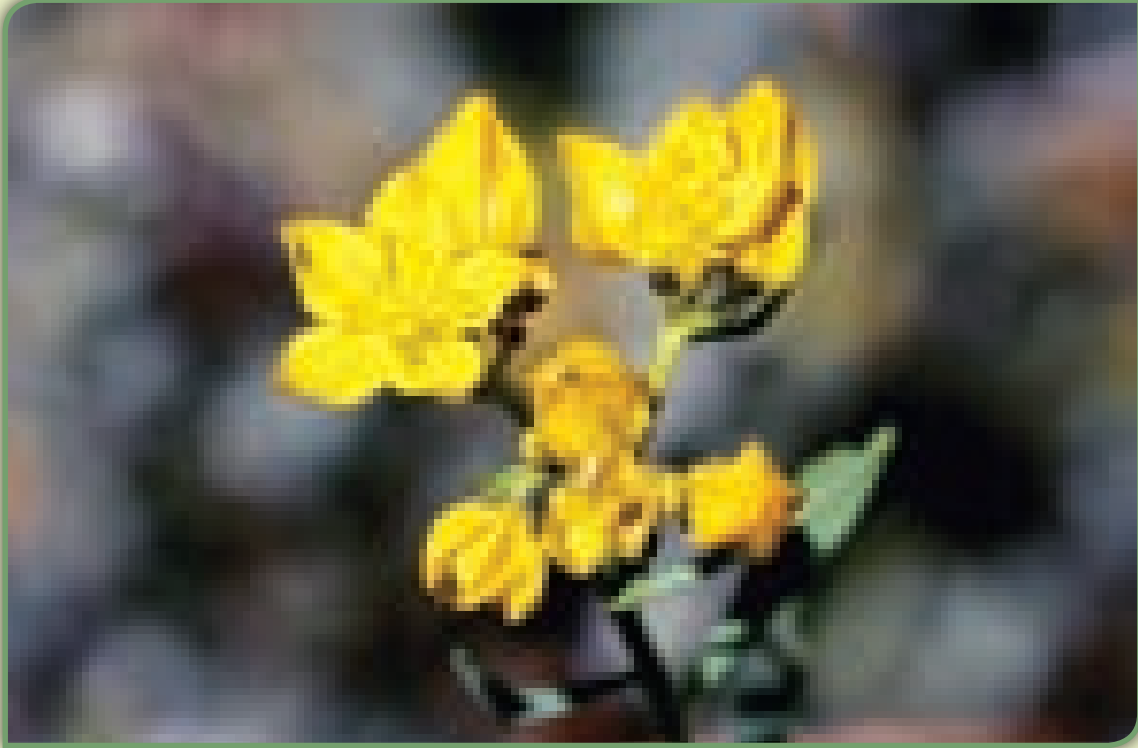
tüylü. Çiçekler genellikle sarı, nadiren kırmızımsı. Meyveler 15-25 cm. Çiçeklenme Mayıs – Temmuz aylarında olur (Davis 1965). Dört Yol – Erzin arasında yayılış gösterir.

Sarı Burçak - Coronilla emerus L. subsp. emeroides

2.5 m kadar boylanabilen çalı formundaki bitkiler. Yapraklar pinnat, 2-4 çift yaprakçıklı, yaprakçıklar kuneat. Çiçek eksenini yaprakların 2-3 katı uzunlukta. Çiçekler şemsiye şeklinde dizimli, 4-8 çiçekli.

Çiçekler 16-22 mm, sarı renkli. Meyveler 5-11 cm. Çiçeklenme Mart – Mayıs aylarında olur (Davis 1970). Samandağı – Arsuz arasında yayılış gösterir.

Sarı Çanak - Haplophyllum suaveolens (DC.) G. Don. var. cilicicum

15-30 cm boyunda otsu bitkiler. Yapraklar sapsız, nadiren yarı saplı, lanseolat, ovat şekilli, kenarları düz, tüylü veya tüysüz. Çiçekler biraraya gelerek küme oluşturur. Çanak yapraklar lanseoat-deloit, taç yapraklar ovat-oblong. Çiçeklenme Mayıs-Temmuz. Kireç taşı kayalıklarda, 800-1200 m'ler

arasında, Arsuz civarında yayılış gösterir (Davis 1967).

Bitki antibakteriyal ve antifungal etkiye sahiptir (Ulubelen ve Öztürk 2008).

Sarı Çay - Salvia glutinosa L.

1 m kadar boylanabilen çok yıllık, üstte dallanmış salgı tüylü, otsu bitkiler. Çiçekler gövde üzerinde kümeler oluşturur. Çiçek kümeleri 4-6 çiçekli. Çiçekler 5 mm uzunluğunda saplı. Çanak yapraklar tüpsü-çan şekilli. 12-17 mm. Taç yapraklar sarı 30-40 mm. Çiçeklenme Temmuz-Ekim ayları arasında olur. 780-2360 m'ler arasında, Dört yol çökek yaylasında yayılış gösterir (Davis 1982).

Salvia cinsine ait bitkilerin uçucu yağları kozmetik sanayiinde uzun yıllardan beri kullanılmaktadır. Bunun yanında bitkinin toprak üstü kısımlarından elde edilen özütler ve uçucu yağlar antimikrobiyal ve antioksidan etkilere sahiptir. Bunun yanında sancı kesici, antiseptik ve kanamalarda damar büzücü özelliklere sahiptir (Tepe ve ark. 2005).

Sarı Çemen - Trigonella tenuis Fisch.

30 cm kadar boylanabilen, dik veya yükselici gövdeli tek yıllık bitkiler. Gövdeler basık tüylü. Yaprakçıklar oblong ve obovat şekilli, kenarları

dişli, tüysüz, 5-12 mm. Çiçekleri taşıyan eksen 0.5-1.7 cm. Çiçekler 2-4 adet, sarı renkli (Davis 1970). Erzin civarında yayılış gösterir.

Sarı Çiğdem - Crocus chrysanthus (Herbert) Herbert

Soğanlı, çok yıllık bitkilerdir. Soğanların dış kısmı zarımsı veya derimsi bir tabaka tarafından örtülmüştür. Çiçekler sarı, 1.5-3.5 x 0.5-1.1 cm, dışı bronz veya mor çizgilidir. Nadiren krem-beyaz renkte olurlar. Çiçeklenme Şubat-Nisan aylarında gerçekleşir. Çalılıklarda ve çam ormanı açıklıklarında, nemli çayırlarda 1-2200 m'ler arasında, Yayladağı'nda yayılış gösterir (Davis 1984).

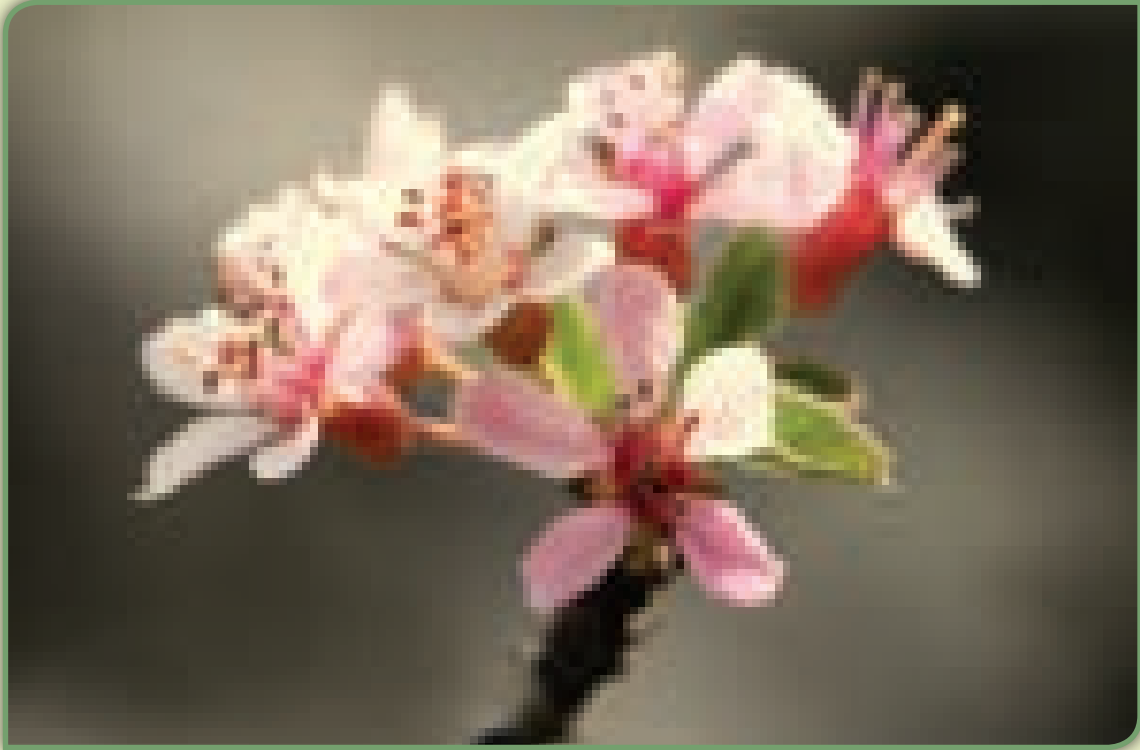
İskemik nöropatinin (optik sinirin bir bölümüne giden dolaşımın sekteye uğraması ile oluşan ani ve ağrısız görme kaybı) tedavisinde *Crocus*'lardan elde edilen crocin maddesinin etkili olabileceği belirtilmektedir (Qi ve ark. 2013). *Crocus* türlerinden elde edilen safranın alüminyum zehirlenmelerine karşı etkili olduğu ispatlanmıştır (Zi ve ark. 2012).

Sarı Çiriş - Asphodeline lutea (L.) Reichb.

100 cm kadar boylanabilen, çok yıllık bitkiler. Gövdeler çiçek eksenine kadar yapraklı. Çiçek eksenini basit, 15-30 cm, seyrek veya sık dizimli.

Çiçekler 20-25 mm, sarı renkli. Çiçeklenme Mart-Haziran aylarında olur (Davis 1984). Yayladığı – Şenköy civarında yayılış gösterir.

Sarı Dağkirazı - Cerasus microcarpa subsp. tortusa (Boiss. & Hausskn.) Browicz

Dik veya sürünücü, 3 m kadar boylanabilen çalimsı bitkiler. Gövdeler tüysüz, dikenli veya bazan yarı dikenli. Yapraklar dairemsi veya eliptik şekilli,

tüylü veya tüysüz 20-50 mm. Çiçekler pembemsi veya beyaz (Davis 1972). Erzin'in üst kesimlerinde Amanos dağlarında yayılış gösterir.

Sarı Dirfil - Trifolium campestre Schreb

10-30 cm boylarında yükselici veya sürünücü gövdeli tek yıllık bitkiler. Yaprakçıklar 0.8-1.6 cm, rombik ve obovat şekilli. Çiçek kümesi 0.8-1.3 cm eninde, küremsi çok çiçekli. Çiçekler parlak sarı renkli. Çiçek sapları çanak yapraklardan daha kısa. Çanak yapraklar tüsüz, nadiren hafif tüylü, 1.5-2 mm, taç yapraklar 5-7 mm. Çiçeklenme Şubat-Nisan ayları arasında gerçekleşir. 1-2200 m'ler

arasında, Iskenderun civarında yayılış gösterir (Davis 1970).

Trifolium türlerinin toprak üstü kısımlarından elde edilen özütler yara iyi edici özelliğe sahiptir (Renda ve ark. 2011). Bazı *Trifolium* türlerinin çiçekleri balgam söktürücü, antiseptik ve yatıştırıcı olarak kullanılır (Baytop 1999).

Sarı Geven - Astragalus angustiflorus C. Koch. subsp. amanus

Tabanda odunsu çok yıllık gövdesiz bitkilerdir. Yaprakların tamamı ve çiçek eksenini kökten çıkar. Çiçekleri taşıyan sap 0.5-2(-4) cm uzunluğundadır ve 4-8 çiçek taşır. Çanak yapraklar tüpsü, 12-14 mm, tüysüz veya uzun seyrek tüylüdür. Sarı taç yapraklar 22-28 mm, meyveler 25-35 mm'dir. Çiçeklenme Mayıs-Haziran aylarındadır (Davis 1970). Erzin üstlerinde yayılış gösterir.

Karaciğer koruyucu, kemoterapide bağışıklık sistemini güçlendirici, kardiyovasküler hastalıklar ve diyabette kullanılmaktadır. Bazı geven (*Astragalus*) kökleri triterpen saponinler ve asetil türevleri taşımaktadır. İnterferonla yapılan tedavide *Astragalus*'un sinerjik etki yaptığı gösterilmiştir (Sarıyar 2011).

Sarı Kantaron - Hypericum thymifolium Banks et Sol.

10-110 cm boylanabilen otsu bitkiler. Yapraklar 5-35 mm, ovat, eliptik-linear, kısa saplı veya sapsız. Çanak yapraklar az siyah noktalı veya değil, taç yapraklar kenarda az siyah noktalı. Meyve, kırmızı-kahverenkli kapsül. Çiçeklenme Mayıs-Ağustos. Kuru habitatlarda veya suya yakın yerlerde 1-2500 m'ler arasında, Karaçay vadisinde yayılış gösterir (Davis 1967).

Dahilen sancı kesici, kabız, yatıştırıcı ve kurt düşürücü, haricen ise antiseptik ve yara iyi edici olarak kullanılır. Bilhassa yanık yaralarının tedavisinde çok etkilidir (Baytop 1999). Bitki menapoz ve nevrozda sakinleştirici etkilere sahiptir (Koçyiğit 2005).

Sarı Kumacık - Hyocyamus aureus L.

Salgı tüylü, çok yıllık bitkilerdir. Gövdeler 30-60 cm, dik veya asılıdır. Taç yapraklar altın sarısıdır, boğaz mordur. Erkek organlar uzun şekilde dışarı uzamıştır. Polen keseleri sarıdır. Şubat – Temmuz arasında çiçeklenir. Deniz seviyesinden 1200 m'ye kadar kaya yarıkları, eski duvarlar, harabelerde, Kırıkhan civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Bitkinin yaprakları kuvvetli sinir sistemi yatıştırıcısıdır. Yatıştırıcı ve ağrı kesici olarak haricen ve dahilen kullanılır. Zehirli alkaloidler taşıdığı için dikkatli kullanılmalıdır. Tohumları da aynı amaçla kullanılır (Baytop 1999). Bitkiden elde edilen özütün kalp damarlarını genişletici ve tansiyon düşürücü etkiye sahip olduğu bildirilmektedir (Khan & Gilani 2008).

Sarı Muhabbetçiçeği - Reseda lutea L. var. lutea

70 cm kadar boylanabilen tek veya çok yıllık bitkiler. Gövdeler dik veya yükselici. En alt yapraklar bazen bölünmemiş, genellikle tüm yapraklar üç veya daha çok parçalı. Çiçekler sarı renkli. Çiçeklenme Nisan-Ağustos aylarında (Davis 1967). Kızıldağ civarında yayılış gösterir.

Bitkinin kökleri idrar arttırıcı ve müshil yapıcı etkiye sahiptir (Baytop 1999). Yapılan diğer bir çalışmada bitkinin antimikrobiyal etkiye sahip olduğu belirtilmektedir (Şener ve ark. 1998).

Sarı Nilüfer - Nuphar lutea (L.) SM.

Çiçekler suyun dışına yükselir. Çanak yapraklar 2-3 cm, kalıcı ve ters yumurtamsıdır. Tepecik ışınları diskin kenarına kadar ulaşmaz. Nisan – Haziran aylarında çiçeklenir. Sığ sularda yayılış gösterir (Davis, 1982). Kırıkhan Gölbaşı'nda yayılış gösterir.

Bitki antibakteriyel ve bitki tümör etkenlerine karşı etkilidir (Yıldırım ve ark. 2013).

Sarı Papatya - Leucanthemum myconis (L.) Giraud

35 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Gövdeler seyrek tüylü, genellikle üst kesimlerde dallanmış. Yapraklar ters lanseolat veya spatulat şekilli, 1.5-5 cm, kenarları ince dişli. Çiçekler

tek veya 10 veya daha çok sayıda. Çiçekler sarı, çiçeklenme Mart – Temmuz aylarında olur (Davis 1975). Serinyol ve Samandağ Karaçay'da yayılış gösterir.

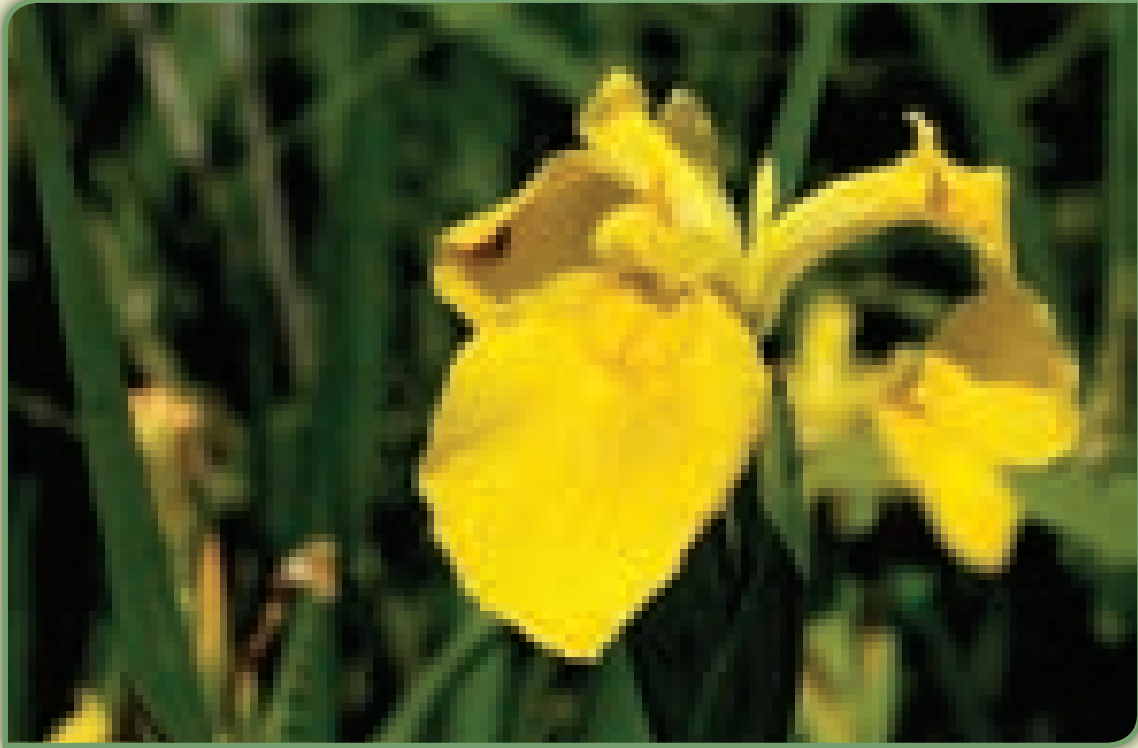

Sarı Payam - Glycyrrhiza flavescens Boiss.

30-85 cm uzunluğunda çok yıllık otsu bitkilerdir. Yaprakçıklar 5-8 çift, elips şeklindedir. Çiçek durumu 8-20 cm, çok çiçeklidir. Çanak yaprak dişleri 3 mm, taç yapraklar 12-18 mm'dir. Taç yapraklar altın sarısıdır. Meyve baskılanmış, tüysüz, koyu kahverengidir. Kıvrımlar meyve açıldığında buruşurlar, çok tohumludur. Nisan ayında çiçek açar. Deniz seviyesinden 1500 m'ye kadar, mısır tarlalarında, makilik alanlarda ve *Arbutus - Styrax*

ağaçlıklarında, Samandağ Çevlik arasında yayılış gösterir (Davis 1982).

Yapılan araştırmalarda *Glycyrrhiza* türlerinin özellikle solunum yolu ile ilgili viral hastalıkların tedavisinde kullanılabileceği tespit edilmiştir (Fiore C. ve ark, 2008). Bunun yanında bazı *glycyrrhiza* türlerinden elde edilen alkaloidler insektisit olarak kullanılmaktadır (Kusano G. ve ark, 2003).

Sarı Süsen - Iris xanthospuria B. Mathew & T. Baytop

100 cm kadar boylanabilen, rizumlu çok yıllık bitkiler. Yapraklar kılıç şeklinde. Gövdeler uç kısımlarda dallanmış. Çiçekler sarı, 6-7 cm.

Çiçeklenme Nisan – Mayıs aylarında olur (Davis 1984). Kırnkhan çevresindeki sulak alanlarda gözlenir.

Sarı Şeytan Ayağı - Bupleurum rotundifolium L.

80 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Gövde yaprakları 3-8 cm, ters ovat şekilli. Üst yapraklar ovat orbikular şekilli. Çiçekler şemsiye şeklinde

dizilmiş. Çiçekler açık sarı renkli. Çiçeklenme Haziran – Temmuz aylarında olur (Davis 1972). Altınözü civarında yayılış gösterir.

Sarı Topbaş - Serratula kurdica Post

1 m kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler.
Gövdeler seyrek tüylü, basit, alt kısımları yapraklı.
Yapraklar sapsız veya saplı, pinnat, 7-17 cm, 2-5

çift yan segmentli. Çiçekler birkaç seyrek dizilimli.
Kapitulumlar 14-20 mm. Çiçekler sarı. Çiçeklenme
Haziran – Temmuz aylarında olur (Davis 1975).

Sarı Yemlik - Scorzonera mollis Biep. subsp. szowitzii

35 cm kadar boylanabilen gövdeli veya yarı gövdeli çok yıllık bitkiler. Kökler kalınlaşmış kazık kök şeklinde. Yapraklar düz, 10-22 cm, şeritsi, kenarları dalgalı. Kapitula bir veya birkaç adet, 25-45 mm.

Çiçekler sarı, çiçeklenme Nisan – Haziran aylarında olur (Davis 1975). Arsuz – İskenderun arasında yayılış gösterir.

Sarı Yemlik - Scorzonera semicana DC.

45 cm boylanabilen, çok yıllık otsu bitkidir. Gövdeler silindirik ve dallanmıştır. Alt yapraklar basit, 12-40 x 0.8-2 cm, linear şekilli, kenarları dalgalı, seyrek tüylü veya tüsüzdür. Her bir gövde 1-4 çiçek kümelidir. Çiçekler sarı, kuruyunca morumsu renktedir. Çiçeklenme Mayıs-Haziran aylarında gerçekleşir. Çayırlıklarda, 900-1700 m'ler arasında yayılış gösterir (Davis 1975). Arsuz - İskenderun arasında yayılış gösterir.

Bazı yemlik (*Scorzonera*) türleri antioksidan özelliğe sahiptir. Bu türün ağrılı uyarımı azaltma veya durdurma etkisine sahip olduğu da belirtilmiştir. Bu türler çoğunlukla damar sertliği, yüksek tansiyon, romatizma, böbrek hastalıkları ve şeker hastalıklarında kullanılmaktadır (Bahadır ve ark. 2011).

Sarı Yonca - Medicago lupulina L.

60 cm kadar boylanabilen, bir, iki veya çok yıllık bitkiler. Gövdeler, basit veya salğı tüylü. Yaprakçıklar 5-20 mm, ters ovat şekilli, üst yarısı dişli, bazen düz. Çiçek ekseni çok çiçekli. Çiçekler

sarı renkli, 2-4 mm. Çiçeklenme Mayıs – Temmuz aylarında olur (Davis 1970). Erzin – Dört yol arasında yayılış gösterir.

Sarıbaş - Centaurea ptosimopappa Zlayek

1-2 m boylanabilen çok yıllık bitkiler. Yapraklar kışın yeşil, derimsi, her iki yüzeyde tüsüz, kenarları yünsü tüylü. Steril sürgünlerin yaprakları tabanda toplanmış, yaprak sapları 12-15 cm. Çiçekli sürgünlerin yaprakları daha küçük ve daha dar. En üstteki yapraklar kapitulaları sarar. Çiçekler sarı. Çiçeklenme Haziran-Eylül. Çam ve meşe ormanlarında 150-1350 m'ler arasında, Kızıldağ'da yayılış gösterir (Davis 1975).

Centaurea türlerinin çiçekli kafaları ateş düşürücü, idrar söktürücü, antimikrobiyal, safra söktürücü özelliklere sahiptir (Sarker ve ark. 2001). Bunun yanında ishal kesici, kuvvet verici, iştah açıcı ve göğüs yumuşatıcı etkilere sahiptir. Haricen saç kepeklenmesine karşı kullanılır (Baytop 1999).

Sarıçemen - Trigonella strangulata Boiss.

8-40 cm boyolanabilen tek yıllık otsu bitkiler. Gövdeler dik veya yükselici çoğunlukla tabandan dallanır. Yaprakçıklar obovat şekilli, kenarları dişli, 7-13 mm. Çiçekleri taşıyan eksen 2-5 cm uzunluğunda, 4-8 çiçekli. Çanak yapraklar 3 mm, taç yapraklar 6-7 mm, sarı renkli. Meyveler orak biçimli. Çiçeklenme Mayıs-Haziran ayları arasında

olur. 300-1500 m'ler arasında, Erzin civarında yayılış gösterir (Davis 1970).

Bazı Trigonella türlerinin tohumları uyarıcı, iştah açıcı ve hazım problemlerine (kabızlık, dispepsi, gastrit) karşı kullanılmaktadır. Tohumları flavonoidler, saponin, kumarin ve vitaminler taşır (Sarıyar 2011).

Sarıçiriş - Eremurus spectabilis Bieb

Kökleri kalınlaşmış çok yıllık bitkiler. Çiçekli gövdeler 2 m'ye kadar uzayabilir, tüysüz. Yapraklar genişçe şeritsi, 20-60 cm, tüysüz. Çiçekler beyaz veya yeşilimsi sarı. Çiçeklenme Mayıs-Temmuz

ayları içerisinde gerçekleşir (Davis 1984). Dörtüyl üstlerinde yayılış gösterir.

Kökten hazırlanan merhemler uyuz ve frenginin tedavisinde kullanılmıştır (Baytop 1999).

Sarıdiken - Scolymus hispanicus L.

Yoğun şekilde dallanmış bir veya çok yıllık otsu bitkiler. Gövde üzerinde dikenli yaprak uzantıları bulunur. Yapraklar ovat-oblong tüysü veya loblu şekilde parçalanmış, dikenli. Çiçekler sarı renkli. Çiçeklenme Haziran-Ağustos aylarında (Davis 1975). Dörtüyl civarında yayılış gösterir.

Yapılan çalışmalarda bitkinin kan şekerini anlamlı derecede düşürdüğü görülmüştür (Özkoç ve ark. 2013). Yapılan diğer bir çalışmada bitkinin köklerinin spazm giderici etkisinin varlığı belirtilmektedir (Kınmer ve ark. 1997).

Sarılık Otu - Cruciata taurica (Pallas ex Willd.) Ehrend.

Çok yıllık, yarı çalimsı ve otsu bitkiler. Gövdeler 10-45 cm, çoğunlukla alt kısımları sürünücü. Gövdeler dört köşeli, tüysüz veya kanca şeklindeki tüylere sahip. Yapraklar 10-25 mm, yarı derimsi, elliptik şekilli, kenarları düz. Çiçeklerin 5-9 tanesi birarada bulunur. Çiçekler sarı renkli veya yeşilimsi

sarı. Çiçeklenme Mart-Temmuz ayları arası (Davis 1982). Arszu civarında yayılış gösterir.

Bitki güçlü antioksidan etkiye sahiptir (Mavi ve ark. 2004). Bitkide bulunan kumarin glikozitleri antitumoral, anti-HIV ve antimikrobiyal özelliklere sahiptir (Borges ve ark. 2005).

Sarıpapatya - Tripleurospermum decipiens (Fisch. & Mey.) Bornm.

90 cm kadar boylanabilen iki yıllık otsu bitkiler. Gövdeler tek veya çok sayıda, dik veya yükselici gövdeli. Yapraklar 1-2 tüysü parçalı. Çiçeklerden oluşan kapitula çok sayıda. Çiçekler sarı, çiçeklenme Mayıs-Ağustos ayları arasında (Davis 1975). Dörtüol üstlerinde yayılış gösterir.

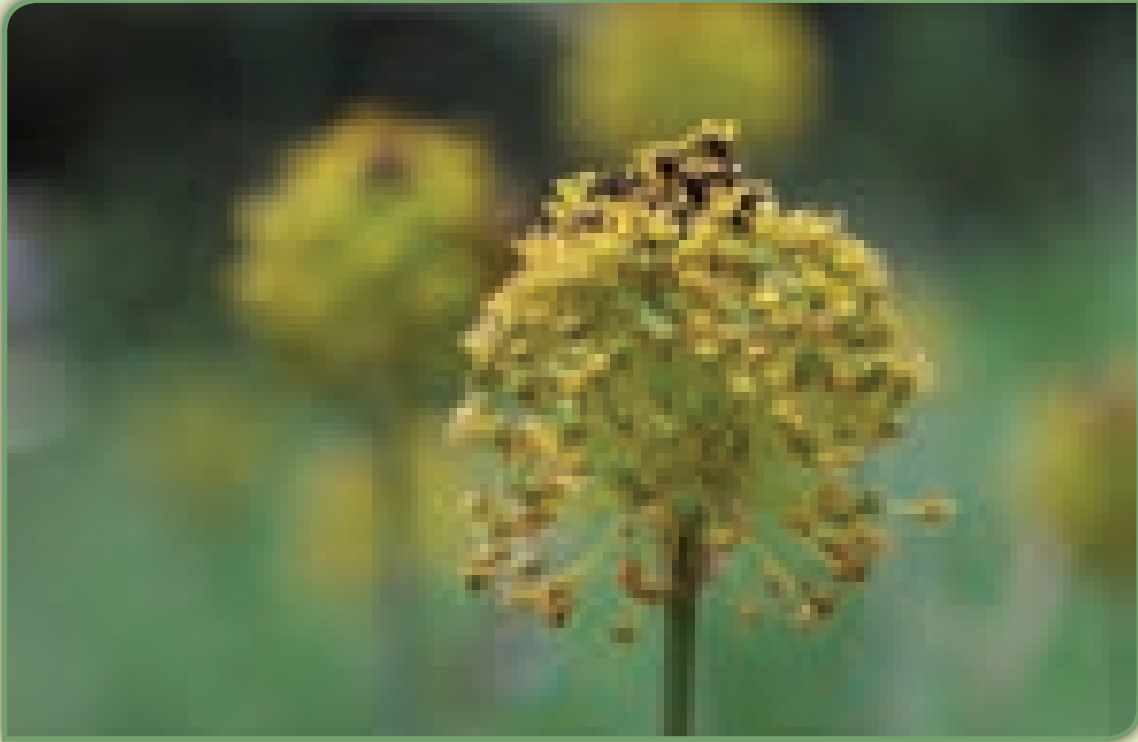
Tripleurospermum cinsine ait bazı türlerin uçucu yağları antimikrobiyal etkiye sahiptir. Bitki sancı kesici, antifungal, antiülser ve antioksidan etkiye sahiptir (Chehregani ve ark. 2010).

Sarıpıtrak - Ranunculus arvensis L.

30 cm kadar boylanabilen, seyrek tüylü tek yıllık bitkiler. Alt yapraklar üç loblu veya üç parçalı. Gövde yaprakları çok sayıda parçadan oluşur. Çiçekler 4-6 mm, parlak sarı renkli. Çiçeklenme Mart-Haziran aylarında olur (Davis 1965). Kırıkhan civarında yayılış gösterir.

Bitki halk hekimliğinde romatizma ve bazı dermatolojik hastalıkların tedavisinde kullanılmaktadır. Bitki yakıcı özelliğe sahiptir. Bu bitkiyi kullanan kişilerin cildinde bitkinin yakıcı özelliğinden dolayı aşırı kızarıklık ve yaralanmalar meydana gelmiştir (Akbulut ve ark. 2011).

Sarısoğan - Allium chrysantherum Boiss & Reuter

50 cm kadar boylanabilen, soğanlı çok yıllık bitkiler. Yapraklar 6-8 adet, linear 5-30 mm. Çiçekler şemsiye şeklinde 3-5 cm çapında, çok çiçekli. Dış çiçekler sarı, merkezdekiler bordo renkli. Çiçeklenme Mayıs – Haziran ayında olur (Davis 1984). Kızıldağ'da yayılış gösterir.

Foto: Tolga Ok

Sedef Otu - Ruta chalepensis L.

Yarı odunsu, tüysüz, 18-40 cm uzunlukta çok yıllık bitkiler. Yapraklar parçalı. Çiçekler seyrek dizilimli, dallar tüysüz veya nadiren üst kısımları küçük salgı bezli. Çanak yapraklar tüysüz. Taç yapraklar sarı, uç kısımları ince parçalı. Çiçeklenme Mayıs-Haziran. Kireçtaşı kayalıklarda, yamaçlarda ve tarlalarda 1-300 m'ler arasında, Belen civarında yayılış gösterir (Davis 1967).

Bitki ağrı kesici, ateş düşürücü ve sakinleştirici özelliklere sahiptir (Al said ve ark. 1990). Ayrıca bitkinin histeri, epilepsi, baş dönmesi, karın ağrısı, bağırsak solucanları, zehirlenmeler, baş ağrısı, anksiyete ve göz problemlerinde kullanıldığı belirtilmektedir (Gonzalez-Trujano ve ark. 2006).

Sedir - Cedrus libani A. Rich. var. libani.

Sütun biçimli ağaçlardır, boyları enlerinden daha uzundur. Dallar yataydır, en genç olanlar ince yumuşak tüylü veya tüysüzdür. Yapraklar yeşilimsi puslu, sıklıkla gümüşü çizgilidirler, 10-40 mm, bazen yassılaştırmıştır, sivri uçludur. Olgun kozalaklar yumurtamsıdır, 6-9 cm boyundadır. 1000-2000 m aralığında, baskın ağaç şeklinde veya karışık

ormanlarda, Dörtüol üstlerinde yayılış gösterirler (Davis 1982).

Bitkinin yaprak özütü ve reçinesi antifungal ve antibakteriyel özelliğe sahiptir (Dığrak ve ark. 1999). Bitkiden elde edilen uçucu yağ tümörlere kullanılabilir bir potansiyele sahiptir (Saab ve ark. 2012).

Selef - Orchis punctulata Steven ex Lindey

70 cm kadar boylanabilen, yumrulu çok yıllık bitkiler. Yapraklar 4-6 adet, 25 cm, lanseolat. Çiçekler başak şeklinde, 60 çiçekli. Çanak yapraklar

sarı, taç yaprakları sarı uç kısımları morumsu. Çiçeklenme Nisan – Mayıs aylarında olur (Davis 1984). Iskenderun çevresinde yayılış gösterir.

Selvi Otu - Conyza canadensis (L.) Cronquist

100 cm kadar boylanabilen seyrek tüylü otsu bitkiler. Yapraklar dar terslanseet şekilli kenarları düz veya 2-3 dişli. Çiçeklerin bir araya gelmesinden oluşan kapitulum 5 mm eninde. Çiçekler beyaz ve pembemsi. Çiçeklenme Temmuz Aralık ayları arası (Davis 1975). Amik Ovasında yayılış gösterirler.

Bitkinin toprak üstü kısımlarından elde edilen uçucu yağ %78 limonen içermektedir. Uçu yağ antimikrobiyal ve antifungal etkilere sahiptir (Veres ve ark. 2012).

Semizotu - Portulaca oleracea L.

50 cm kadar boylanabilen, yayvan gövdeli tüsüz bitkiler. Yapraklar alt kısımlarda çapraz dizilimli üst kesimlerde yoğunlaşmış, eliptik obovat şekilli. Çiçeklerin 1-6 tanesi birarada bulunur. Çiçekler sarı, çiçeklenme Temmuz-Kasım ayları arasında olur (Davis 1967). Amik ovasında yayılış gösterirler.

Bitkinin özütü Parkinson hastalığına bağlı olarak beyinde oluşan sinir hasarını önleyici bir etkiye sahiptir (Abdel Moneim 2013). Diğer bir çalışmada bitkinin serviks kanser hücrelerinin gelişimini anlamlı derecede azalttığı belirtilmektedir (Zhao ve ark. 2013). Ayrıca bitki idrar söktürücü, tohumları kurt düşürücü, yaprakları lapa halinde basura karşı kullanılır (Baytop 1999).

Foto: Dr. Harald Kehl

Sepetlik - Acer campestre L. ssp. leiocarpa (Opiz) Pax.

25 m kadar boylanabilen, ağaç veya çalı formundaki bitkiler. Genç sürgünler tüylü veya tüysüz. Yaprak ayası 3-5 loblu, 1.5-6 cm, tabanda kalpsi, loblar düz veya birkaç küçük loblu. Çiçekler küme oluşturur.

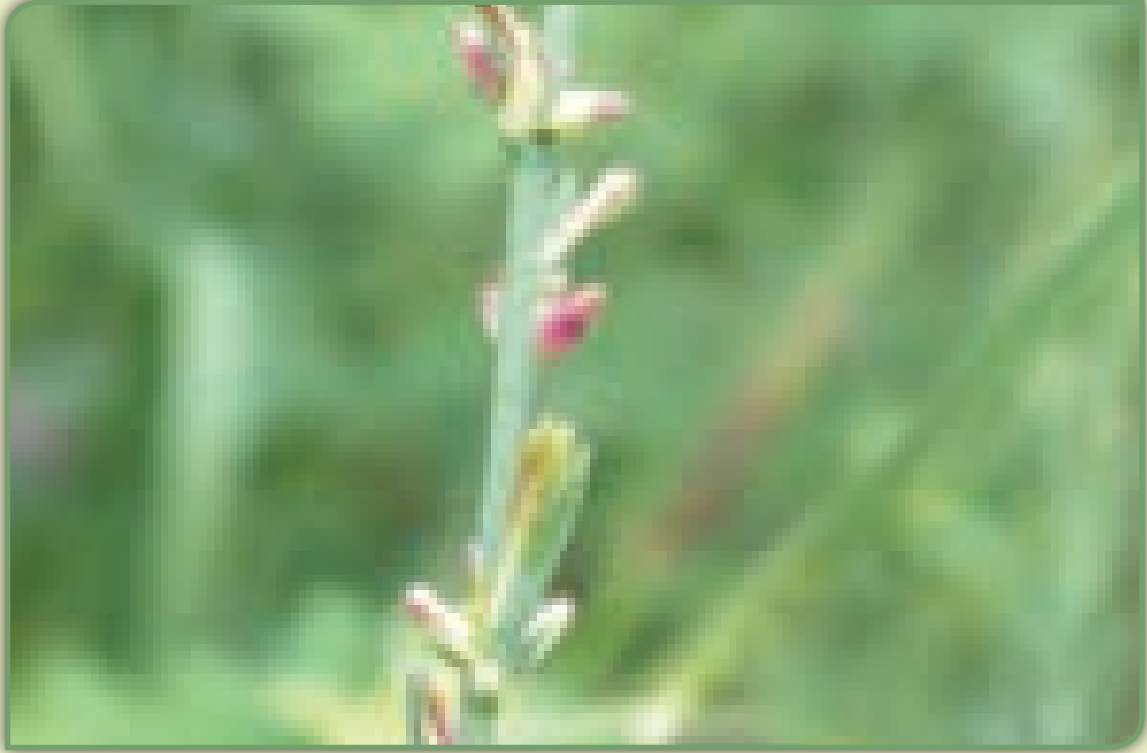
Belen – Atık yaylasının üst kesimlerinde yaylıg gösterir.

Sepikotu - Lotus conimbricensis Brot

10-20 cm uzunluğunda, tüysüz veya seyrek tüylü, tek yıllık bitkiler. Yaprakçıklar silli, lanseolat-ovat şekilli. Çiçek eksenini bir çiçekli, yapraktan daha kısa.

Brakteler çanak yapraklar kadar. Çiçekler beyaz, pembe damarlı (Davis 1970). Akbez civarında yayılış gösterir.

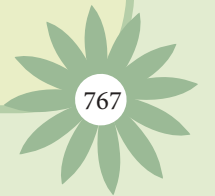

Serçedili - Thymelaea Meissner aucheri

Yarıçalımsı çok yıllık bitkiler. 10-18 gövdeli, gövdeler 30-75 cm, tüysüz. Yapraklar sapsız, gövdeye basık, linear-ipliksi formda, 8-20 mm, kenarları yarı içe kıvrık ve tüysüz. Çiçekler yaprak koltuklarında, 2-5 tanesi beraber bulunur. Çiçekler

yeşilimsi kahverenginde. Çiçeklenme Temmuz-Eylül aylarında (Davis 1982). Dört yol'un üstlerinde yayılış gösterirler.

Thymelaea cinsine ait bazı türlerin dalları müshil olarak kullanılmaktadır (Baytop 1999).

Sığır Kuyruğu - Verbascum sinuatum L. var. adensepalum Murb.

100 cm kadar boylanabilen, yoğun tüylü, iki yıllık bitkiler. Gövdeler düz veya kanatlı. Taban yapraklar spatulat oblong şekilli, 4-35 cm, loblu veya pinnat parçalı. Gövde yaprakları dekurvent veya değil, sapsız, kenarları dişli veya yarı düz. Çiçeklerin

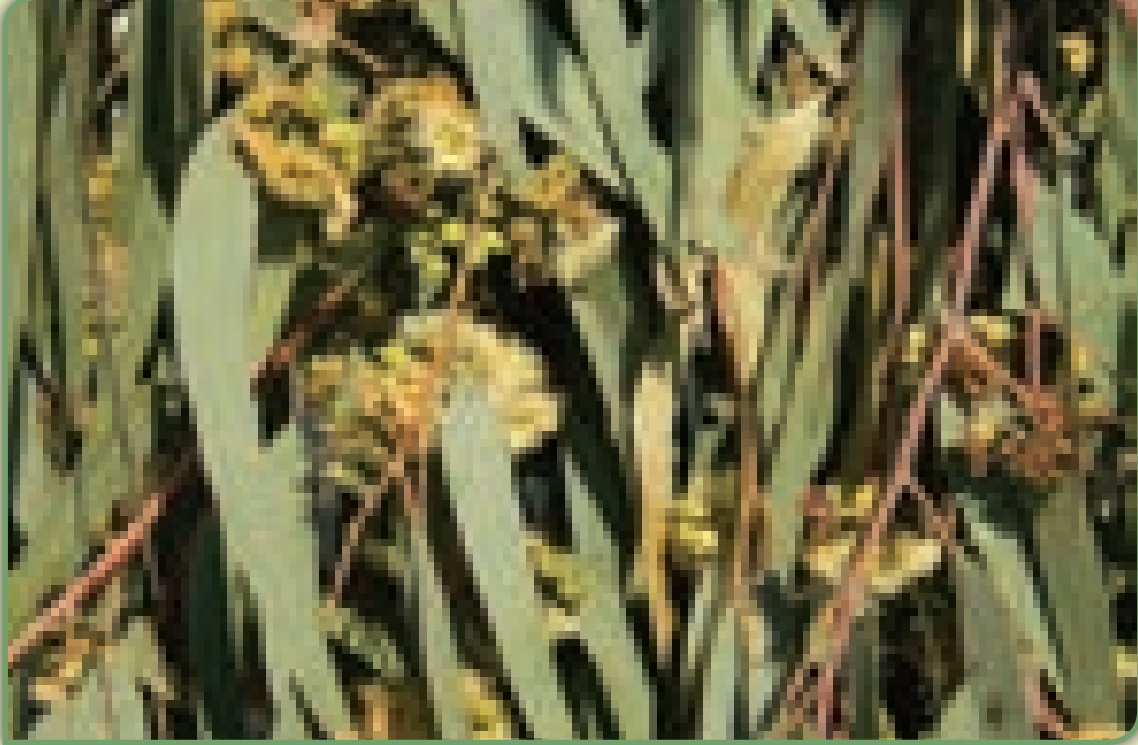
1-7 tanesi beraber bulunur. Çiçekler sarı renkli, çiçeklenme Mayıs – Ekim aylarında olur (Davis 1977). Akbez civarında yayılış gösterir.

Sığirdili - Echium italicum L.

90 cm kadar boylanabilen yoğun sert tüylü bitkiler. Taban yapraklar 25 cm kadar şeritsi yoğun sert tüylü. Gövde yaprakları daha küçük. Çiçekler mavi, leylak, pembemsi veya beyaz (Davis 1977). Erzin civarında yayılış gösterirler.

Bitki idrar arttırıcı ve balgam söktürücü olarak kullanılır (Baytop 1999).

Silfato - Eucalyptus camaldulensis Dahnh

15 m kadar boylanan herdem yeşil ağaçlar. Gövde kabukları düz, dökülücü. Genç yapraklar 6-9 cm, lanseolat şekilli. 5-10 çiçek şemsiye şeklinde dizilir. Çiçekler krem. Meyveler yarı küresel. Çiçeklenme Kasım-Mayıs ayları arasında olur (Davis 1972). Kırnkhan civarında yayılış gösterir.

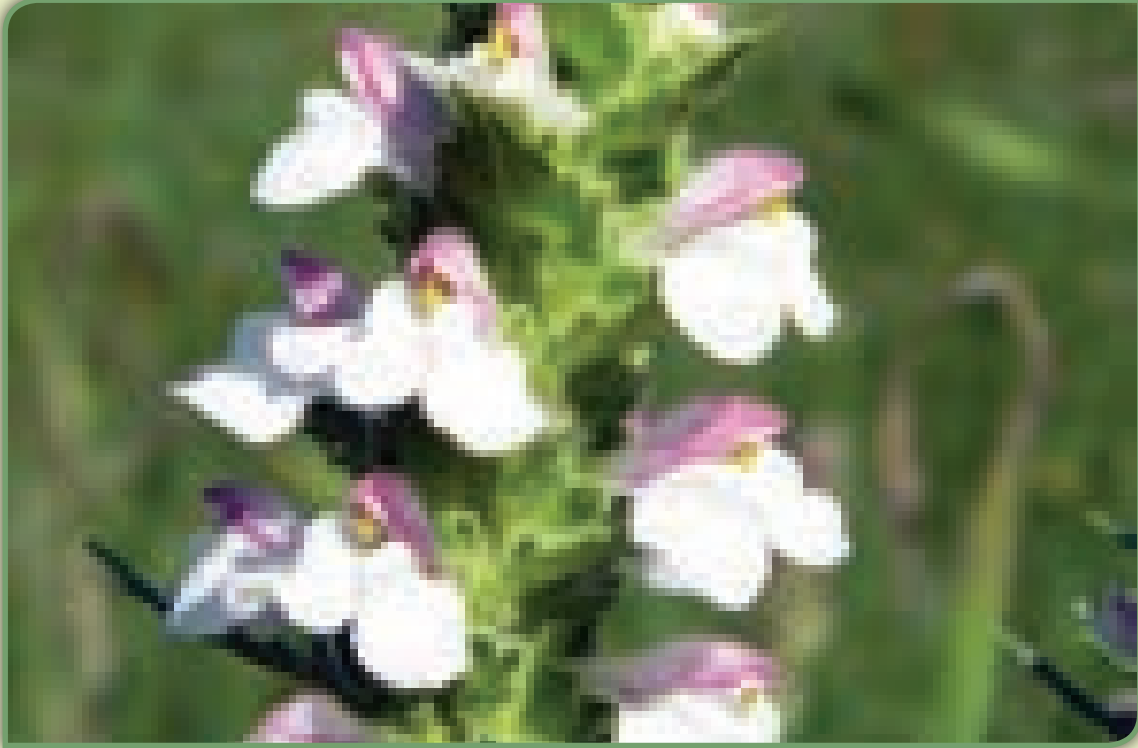
Bitkinin uçucu yağları antifungal aktiviteye sahiptir (Sramon ve ark. 2013). Bitki antioksidan, soğuk algınlığı ve boğaz ağrılarının tedavisinde etkilidir (Qureshi ve ark. 2013). Diğer bir çalışmada bitkinin kabız yapıcı, antiseptik ve balgam söktürücü olarak kullanılır (Baytop 1999).

Sıraca - Smilax excelsa L.

20 m kadar boylanabilen, çok yıllık tırmanıcı gövdeli, dikenli çok yıllık bir bitkidir. Yapraklar saplı, kalp şeklindedir. Meyva üç tohumlu ve kırmızı renklidir. Karaçay civarında yayılış gösterir.

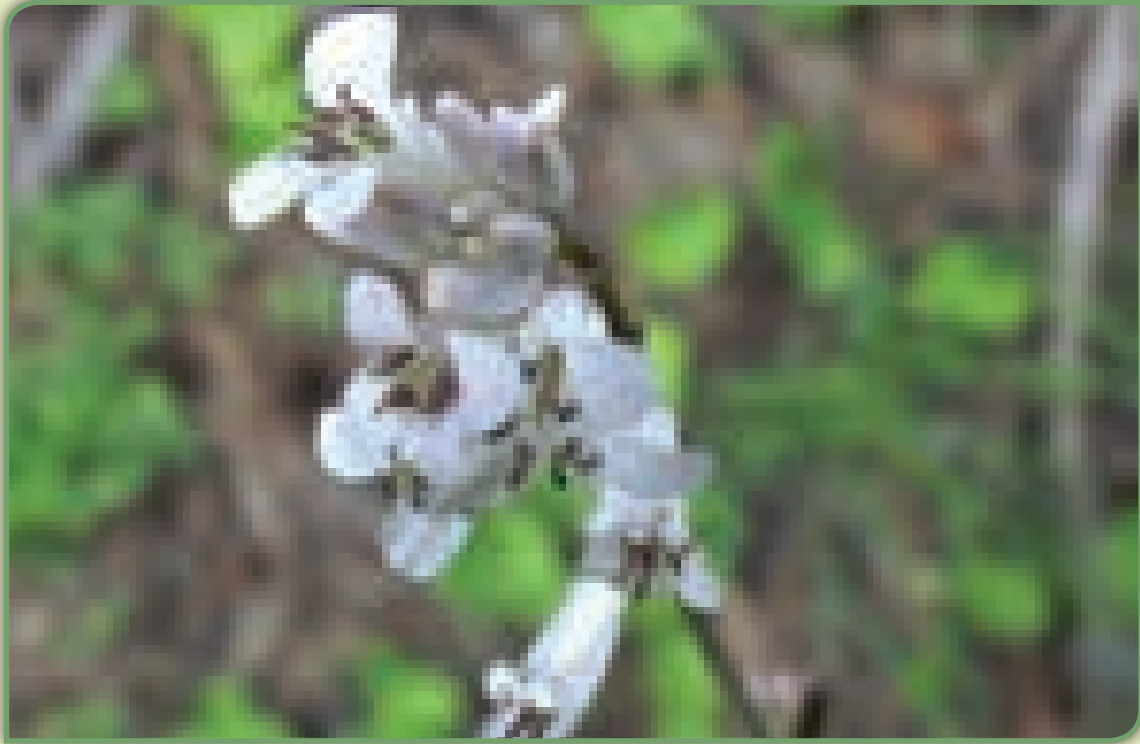
Bitkinin yaprakları antioksidan etkiye sahiptir (Özsoy ve ark. 2008). Bazı Smilax türlerinin kökleri sedef hastalığına karşı kullanılmaktadır (Vijayalakshmi ve ark. 2012). Romatizma ve nıkriste ağrı dindirici egzama ve sifiliste kan temizleyici olarak kullanılır (Bayop 1999).

Sıraca Otu - Bellardia trixago (L.) All.

Tek yıllık bitkilerdir. Bitkinin alt kısımları tüsüz üst kısımları yoğun salgı tüylüdür. Gövdeler dik, genellikle dallanmamış şekildedir ve 10-70 cm yüksekliğindedir. Yaprakları şeritsi, 3-9 cm, sapsız, dişliden derin parçalıya kadar değişken şekillidir. Çiçekleri pembe-beyaz renklidir (Davis 1977). Arszuz civarında yayılış gösterir.

Bitkiden elde edilen birkaç maddenin bazı mantar türlerinin gelişimini engellediği bilinmektedir. Bitkinin toprak üstü kısımlarından elde edilen özüt böcek öldürücü ve böceklerin beslenmesini engelleyici özelliklere sahiptir (Formisano ve ark. 2008).

Sırıktere - Turritis laxa (Sibth ex S.M.) Hayek

60 cm kadar boylanabilen bir veya iki yıllık otsu bitkiler. Gövdeler tüysüz. Alt yapraklar tabanda rozet şeklinde yoğunlaşır, obovat şekilli ve kenarları dişli. Çiçekler beyaz, çiçeklenme Nisan-Haziran

ayları (Davis 1965). Belen Derebahçe civarında yayılış gösterir.

Bitkinin toprak üstü kısımları dikkate değer şekilde antioksidan özelliğe sahiptir (Orhan ve ark. 2008).

Sıtma Otu - Eupatorium cannabinum L.

Gövdeleri ince tüylü, 1 m kadar boylanabilen bitkilerdir. Yaprak segmentleri lanseolat, 2.5-15x0.75-4 cm kenarları kaba dişlidir. Involukrum silindirik çansı, 4.5-6x2 mm'dir. Çiçekler pembemsi-mor renktedir. Çiçeklenme Temmuz-Ekim aylarında gerçekleşir. Nemli yerlerde, kayalar arasında, 1-1200 m'ler arasında, Çevlik civarında yayılış gösterir (Davis 1975).

Bitkinin toprak üstü kısımlarından elde edilen bazı bileşikler iltihap kurutucu özelliğe sahiptir (Jung-Chen ve ark. 2011). Bu kısımlar ayrıca kusturucu, ateş düşürücü, müshil ve idrar söktürücü olarak da etkilidir. Bitki iskorbüt hastalığına karşı da kullanılmaktadır (Mirza ve ark. 2006). Bitkiden elde edilen seskioterpen laktonların kanserli hücrelerin bölünmesini durdurucu etkiye sahip olduğu bilinmektedir (Woerdenbag 1988).

Sıyırğı - Adenocarpus complicatus (L.) Gay.

4 m kadar boylanabilen çok yıllık çalı formundaki bitkiler. Bitki değişken tüy örtüsüne sahip, tüysüz veya yoğun tüylü. Yapraklar 3 parçalı ve seyrek dizilimli. Çiçekler uzayan bir eksen üzerinde seyrek dizilimli. Çiçekler sarı. Çiçeklenme Mayıs Ağustos ayları arası (Davis 1970). Karaçay civarında yayılış gösterir.

Bitkinin veteriner hekimliğinde bağırsak solucanlarını düşürücü olarak kullanıldığı bildirilmektedir (Calleja 1972).

Siğilotu - Chrozophora tinctoria (L.) A. Juss.

100 cm kadar boylanabilen, yükselici gövdeli tek yıllık bitkiler. Yapraklar rombik-ovat veya ovat-lanseolat şekilli, 2-9 cm, kenarları sığ dişli, yaprak sapı 9 cm kadar. Çiçek eksenini 2-4 cm. Erkek çiçeklerde çanak yapraklar linear-lanseolat şekilli,

yıldızsı tüylü, içi tüysüz, taç yapraklar sarımsı 4 mm, dişi çiçekler erkek çiçeklere benzer, dişi organ yoğun tüylü. Çiçeklenme Mart-Eylül aylarında olur (Davis 1982). Antakya çevresinde gözlenir.

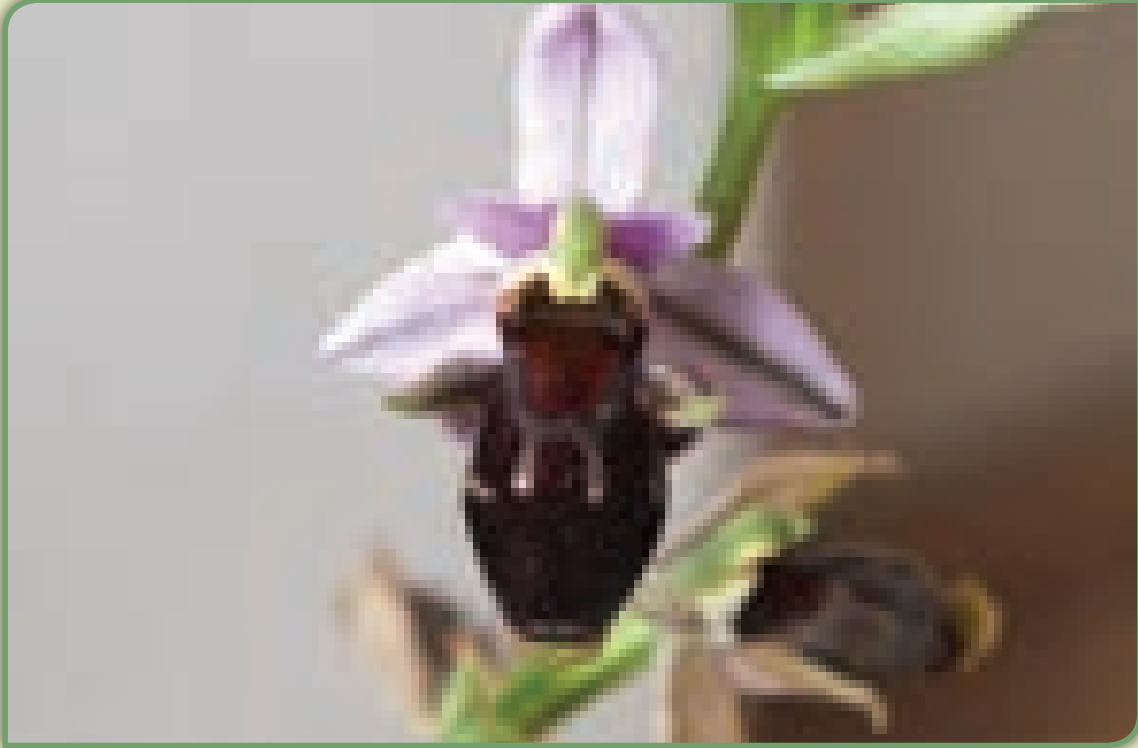

Sikke Otu - Fibigia eriocarpa (DC) Boiss.

30-40 cm kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler. Gövdeler basit, yoğun yıldızsı tüylerle kaplı. Taban yapraklar oblong şekilli, kenarları genellikle dişli, meyveler basit, iki çatalı ve yıldızsı tüylerle kaplı.

Çiçekler sarı renkli. Çiçeklenme Nisan – Mayıs aylarında olur (Davis 1965). Belen'in üst taraflarında yayılış gösterir.

Sinek Salebi - Ophrys oestriifera Bieb. subsp. *oestriifera*

60 cm kadar boylanabilen, yumrulu çok yıllık bitkiler. Yapraklar 3-6 adet, basık-dik olarak bulunur. Çiçek eksenini 20-25 cm, 2-20 çiçekli. Çanak yapraklar pembe veya yeşilimsi beyaz renkli,

taç yapraklar gülpembesi. Çiçeklenme Mayıs – Temmuz aylarında olur (Davis 1984). Iskenderun çevresinde yayılış gösterir.

Sinirliot - Plantago maritima L.

40 cm kadar boylanabilen çok yıllık otsu bitkiler. Yapraklar tabanda rozet oluşturur. Yapraklar 20 cm kadar, düz veya kenarları dişli. Çiçekleri taşıyan eksen 10-30 cm. Başaklar 1-9 cm, yoğun. Çiçeklenme Mayıs-Ağustos ayları arasında olur (Davis 1982). Kızıldağ civarında yayılış gösterir.

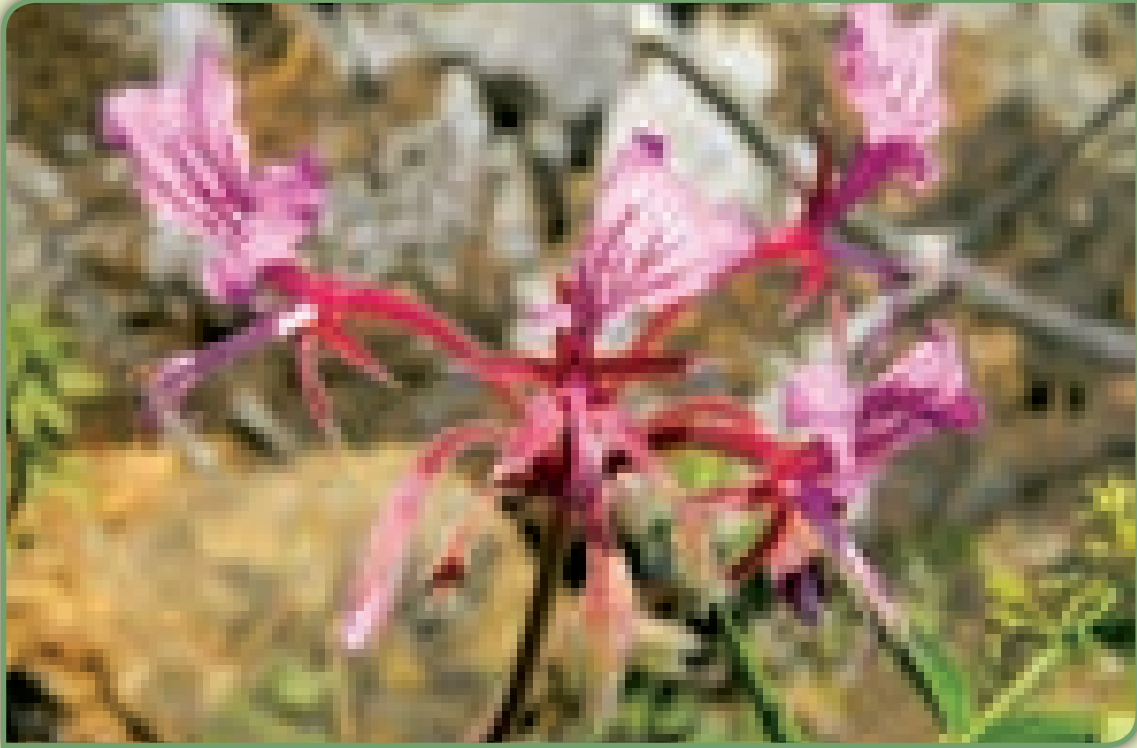
Yapılan bir çalışmada bitkinin antioksidan etkiye sahip olduğu ve *P. lanceolata* gibi kullanılabilceği vurgulanmaktadır (Gonda ve ark. 2010).

Sivri Dağarcık - Thlaspi oxyceras (Boiss.) Hedge

50 cm kadar boylanabilen, bir veya iki yıllık bitkiler. Gövdeler basit veya çiçeklenme bölgesinde dallanmış. Taban yapraklar saplı, oblong şekilli, rozet formunda. Gövde yaprakları oblong şekilli,

sapsız gövdeyi sarar. Çiçekler beyaz, 4-5 mm. Çiçek ekseni meyvede uzar. Çiçeklenme Mayıs (Davis 1965). Yayladağı ve Kızıldağ'da yayılış gösterir.

Solucan Otu - Pelargonium endlicherianum Fenzl.

Rizomlu, çok yıllık, 15-35 cm boyunda otsu bitkilerdir. Taban yaprakları uzun saplı, yaprak ayası yuvarlak, kenarları dişlidir. Yapraklar gövde üzerinde çapraz dizilir. Çanak yapraklar 5 adettir. Taç yaprakların iki tanesi kırmızı-karmin ve diğer üçünden büyüktür. Meyvenin gagası 25-38 mm'dir. Çiçeklenme Haziran-Temmuz aylarında gerçekleşir. 1200-1600 m'ler arasında, kayalık alanlarda yayılış gösterir (Davis 1967). Kızıldağ civarında yayılış gösterir.

Bitkinin yaprakları antioksidan etkiye sahiptir. Yapraklardan elde edilen özüt sıtma tedavisinde kullanılır. Bu cinsin diğer türleri ile yapılan bir çalışmada bitkinin akut bronşite karşı etkili olduğu anlaşılmıştır (Matthys ve ark. 2003). Bitkinin çiçekleri ise kurt düşürücü olarak kullanılmaktadır (Baytop 1999).

Som Çemenotu - Trigonella monspeliaca L.

Tabandan dallanmış, sürünücü, tek yıllık bitkiler. Gövdeler 3-15 cm, basık tüylü. Kulakçıklar oksu, genellikle parçalı. Yaprakçıklar geniş obovat şekilli, üst

kısımları dişli, 5-13 mm. Çiçekler 6-18 adet, yaprak koltuklarında küme oluşturur. Çiçekler sarı (Davis 1970). Erzin'in üst taraflarında yayılış gösterir.

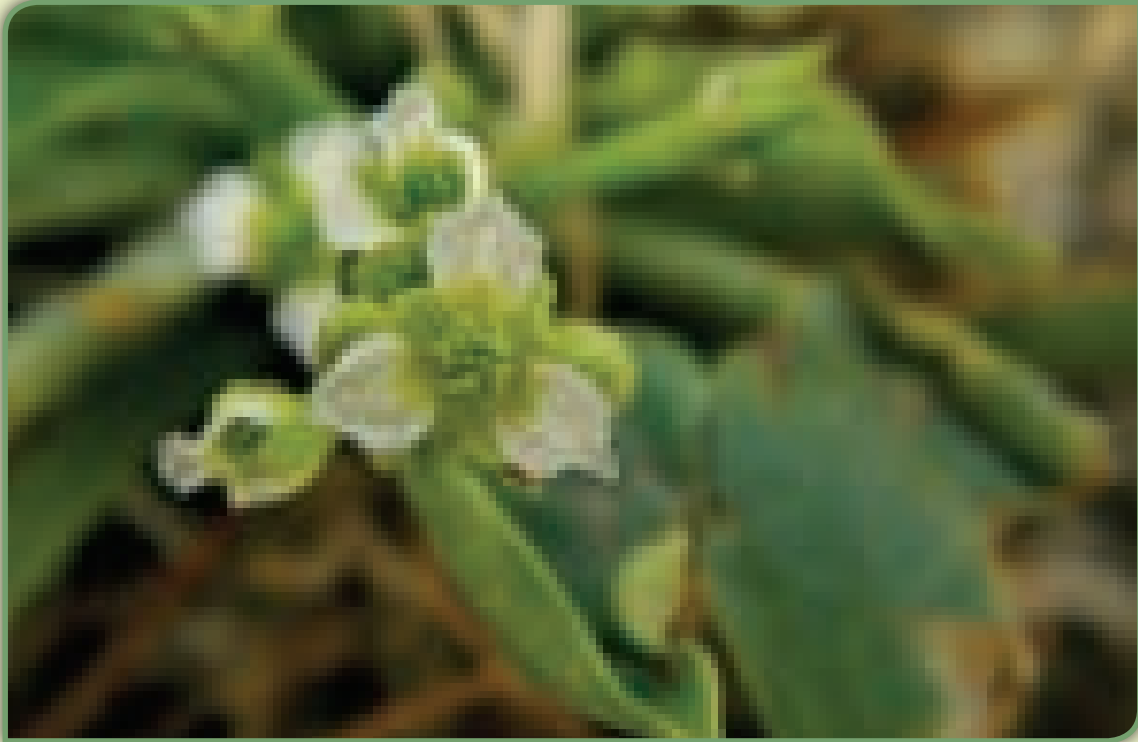

Somurtlak - Lamium truncatum Boiss.

Dik gövdeli çok yıllık otsu bitkiler. Gövdeler 35-45 cm, altta tüysüz üst kısımlarda seyrek çiçek eksenine ise salgı tüylüdür. Yapraklar 20-60 cm saplı, yaprak ayası ovat-ovat oblong şekilli, 20-60 mm, tabanı kalpsi, kenarları dişli. Gövde üzerindeki çiçek kümeleri 2-4 adet, 6-8 çiçekli. Çanak yapraklar 10-14 mm, morumsu basit ve salgı tüylü. Taç yapraklar morumsu pembe renkli, 25-27 mm. Çiçeklenme

Mayıs-Temmuz ayları arasında olur. 300-1650 m'ler arasında, Arsuz civarında yaylıış gösterir (Davis 1982).

Bu cinse ait türler kabız yapıcı ve kuvvet verici etkilere sahiptir (Baytop 1999). Bitkinin toprak üstü kısmışarının yüksek tansiyon, felç, menoraji (şiddetli adet kanaması), yaralanma ve kırıkta kullanılmaktadır (Yalçın & Kaya 2006).

Su Karanfili - Damasonium alisma Miller

30 cm kadar boylanabilen otsu bitkiler. Yaprak ayası, ovat-eliptik, 7 cm, sapı 20 cm. Çiçek sapları 0.5-4 cm. Çiçekler beyaz veya leylak renkli.

Çiçeklenme Nisan – Temmuz aylarında olur (Davis 1984). Balıkgölü çevresinde gözlenir.

Su Mercimeği - Lemna minor L.

Doğal göl, kanal, havuz gibi yerlerde yaşayan oldukça küçük bitkiler. Yapraklar 2-4 mm, bir çift. Balık gölü, Gölbaşı göllerinde gözlenir.

Su Papatyası - Ranunculus sphaerospermus Boiss. et Balance

Yaprakları iplik formunda, oldukça ince, su tabanı sarı renkli. Çiçek sapları 5-6 cm. Çiçeklenme Ocak -Eylül aylarında olur (Davis 1965).

Subaşığı - Potamogeton nodosus Poiret

1 m kadar boylanabişen çok yıllık rizomlu, sucul bitkiler. Yapraklar su içerisinde veya yüzer durumda. Yüzen yapraklar genişlemiş 4-12 cm, derimsi yapıda. Batık yapraklar daha uzun saplı, yapraklar 25 cm. Çiçekleri taşıyan eksen 4-15 cm. Çiçekler başak şeklinde yoğunlaşmıştır, başaklar 3-6 cm. Çiçeklenme Nisan-Ağustos ayları arasında

gerçekleşir (Davis 1984). Kırnkhan - Gölbaşı civarında yayılış gösterir.

Bitkiden izole edilen furanoid diterpenin antimikrobiyal etkiye sahip olduğu tespit edilmiştir (Qais ve ark. 1998).

Sultan Navruz - *Iris histrio* Reich. Fil. var. *aintebensis*

15 cm kadar boylanabilen, soğanlı çok yıllık bitkiler. Yapraklar dar linear şekilli, dik. Brakte ve brakteoller ince kağıdımsı, yeşil renkli. Çiçekler parlak mavi

renkli, üzeri koyu mavi noktalı. Çiçeklenme Ocak – Mart aylarında olur (Davis 1984). Keldağ'da yayılış gösterir.

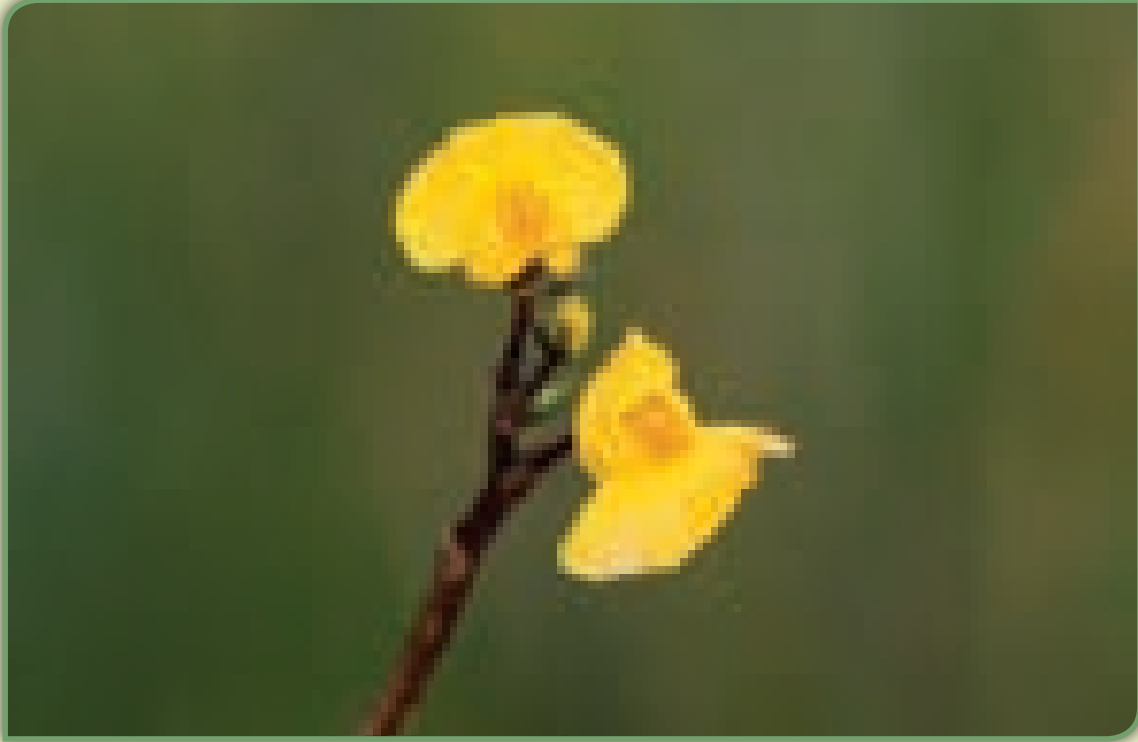

Sumak - Rhus coriaria L.

Sumak; 1 ile 3 metre boyunda, genç dalları kırmızıya çalan, tüylü, bileşik yapraklı ve daima yeşil yuvarlak tepeli ve sık dallı çalı görünüşünde bir ağaçtır. Meyveler olgunlaştığında kırmızı renkli ve tadı ekşidir (Baytop 1999). Yayladığı civarında yayılış gösterir.

Sumak yapraklarının antiseptik, ishal ve kan kesici özellikleri ile ateş düşürücü özelliklerinden

yararlanılarak enfüzyonu ilaç sanayiinde kullanılmaktadır. Kaba toz haline getirilen meyveler gıda sanayiinde baharat olarak değerlendirilmektedir. Damarları büzerek kanama durdurucu ve ateş düşürücü etkilere de sahiptir. Hazmı kolaylaştırır. İçinde bulunan tanen ile şeker hastalarındaki şekeri düşürür. İshali durdurur (Büyükgebiz, 2006, Baytop 1999).

Sumiğferi - Utricularia australis R. Br.

Silindirik gövdeli, sucul tek yıllık bitkiler. Yapraklar 30 mm, iki loblu, loblar genişçe ovat şekilli, dişli. Çiçek taşıyan eksen yapraksız, 11-35 cm, 1-10 çiçekli. Çiçek sapları 7-13 mm, çiçeklenme

döneminde 23 mm'ye kadar uzayabilir. Çiçekler sarı 8-14 mm. Çiçeklenme Mayıs – Ağustos aylarında olur (Davis 1984). Balıkgölünde yayılış gösterir.

Sunbala - Ornithogalum umbellatum L.

30 cm kadar boylanabilen, soğanlı çok yıllık bitkiler. Yapraklar linear, genellikle çiçek ekseninden daha uzun, 2-4 mm eninde, tüysüz. Çiçek eksenini 6-20 çiçekli. Çiçekler beyaz renkli, 15-21 mm.

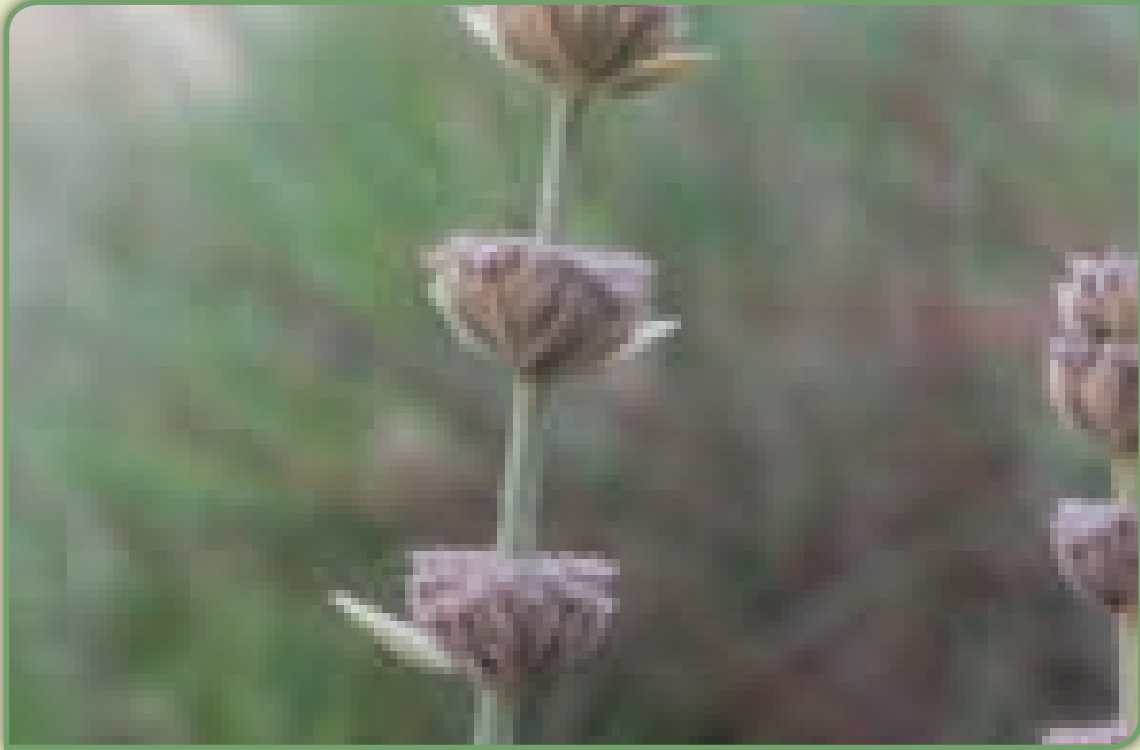
Çiçeklenme Mart – Mayıs aylarında olur. Soğukluk civarında yayılış gösterir.

Sümbül - Hyacinthus orientalis L.

Bu tür, 15-20 cm yükselebilen, 4-6 linear-eliptik yapraklı, çok yıllık, otsu bitkilerden oluşur. Çiçek eksenini 1-2 adet, 10-33 cm uzunluğunda ve 2-8 çiçeklidir. Çiçekler 6 parçalı, kuvvetli kokulu, açık veya koyu mavi renklidir (Davis 1984). Dörtüyl üstlerinde yayılış gösterir.

Yumruları haricen yumuşatıcı ve çıban açıcı olarak kullanılır. Bitkinin soğanı ezilip sütte pişirilir ve elde edilen merhem çıban üzerine sürülür. Bitkinin tohumları eskiden iştah açıcı, sarılık ve belsoğukluğu tedavilerinde kullanılırdı (Baytop 1999).

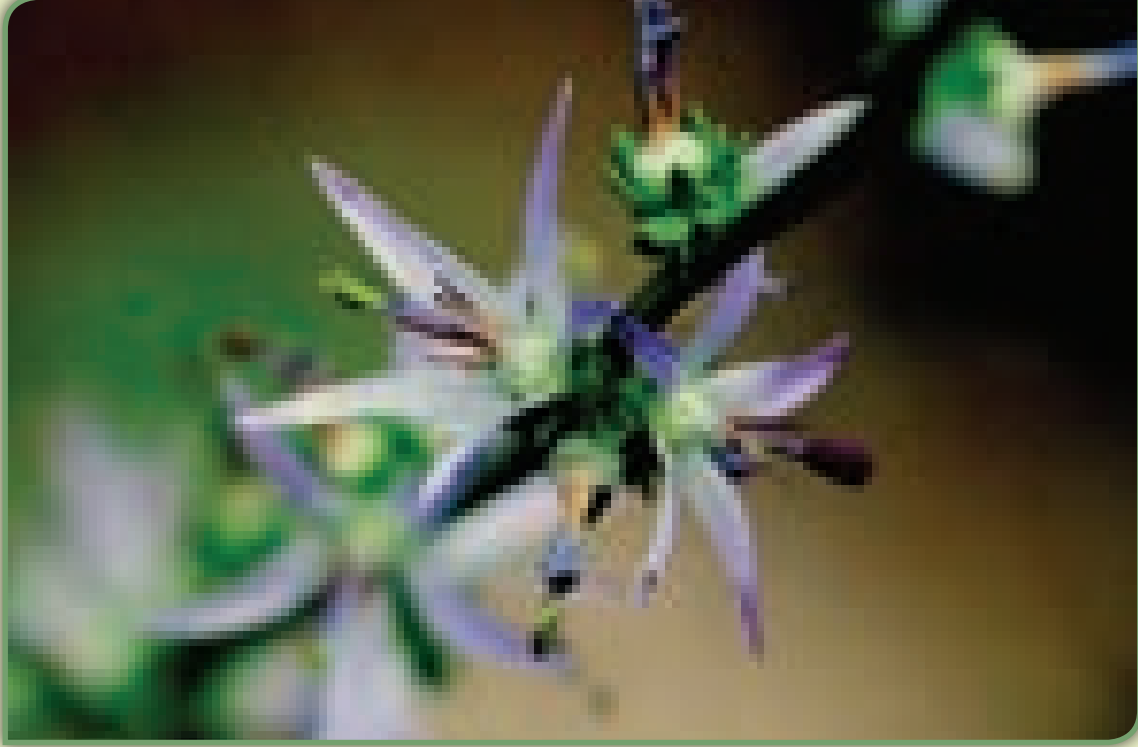

Sümbülçayı - Micromeria myrtifolia Boiss. & Hohen

Gövdeler 20-45 cm, tüyler geriye dönük. Orta gövde yaprakları ovat eliptik, 7-11 mm, kenarları içe kıvrık. Çiçek durumu uzun ve genellikle seyrek. Çiçekler mavi veya pembe. Çiçeklenme Mayıs

Temmuz ayları arasında görülür (Davis 1982). Habibi Neccar dağında yayılış gösterir.

Bitki çay halinde iştah açıcı, gaz söktürücü ve uyarıcı olarak kullanılır (Baytop 1999).

Süprüge Otu - Asyneuma virgatum (Boiss) Dambolt subsp. cichoriiforme

70 cm kadar boylanabilen, iki yıllık bitkiler. Gövdeler dik, genellikle tüylü nadiren tüysüz. Yapraklar gövdenin alt kısımlarında yoğunlaşmıştır. Taban yapraklar ve alt gövde yaprakları oblong-lansrolat şekilli, 5-6 cm, kenarları dişli veya dalgalı.

Çiçek durumu genellikle dallanmış, çiçeklerin 2-5 tanesi birarada bulunur. Çiçekler mavi-menekşe renki. Çiçeklenme Haziran – Ağustos aylarında olur (Davis 1977). Antakya çevresinde yayılış gösterir.

Süprügelik - Chamaecytisus drepanolobus (Boiss) Rothm.

150 cm kadar boylanabilen, dik, çalı formundaki bitkiler. Yaprakçıklar 10-25 mm, oblanseolat, obovat şekilli, yarı tüylü veya seyrek tüylü. Çiçeklerin 4-15 tanesi küme oluşturur. Çanak

yapraklar yoğun basık tüylü. Taç yapraklar sarı, yoğun tüylü. Çiçeklenme Nisan – Haziran aylarında olur (1970). Arsuz – Samandağı arasında ve Belen Derebahçe’de yayılış gösterir.

Sürüsalkım - Allium paniculatum L. subsp. fuscum

70 cm kadar boylanabilen, soğanlı çok yıllık bitkiler. Yapraklar 3-5 adet, 2 mm eninde, alt kısımları belirgin şekilde damarlı. Çiçekler şemsiye şeklinde dizilmiş, 3.5-7 cm çapında. Çiçek sapları farklı

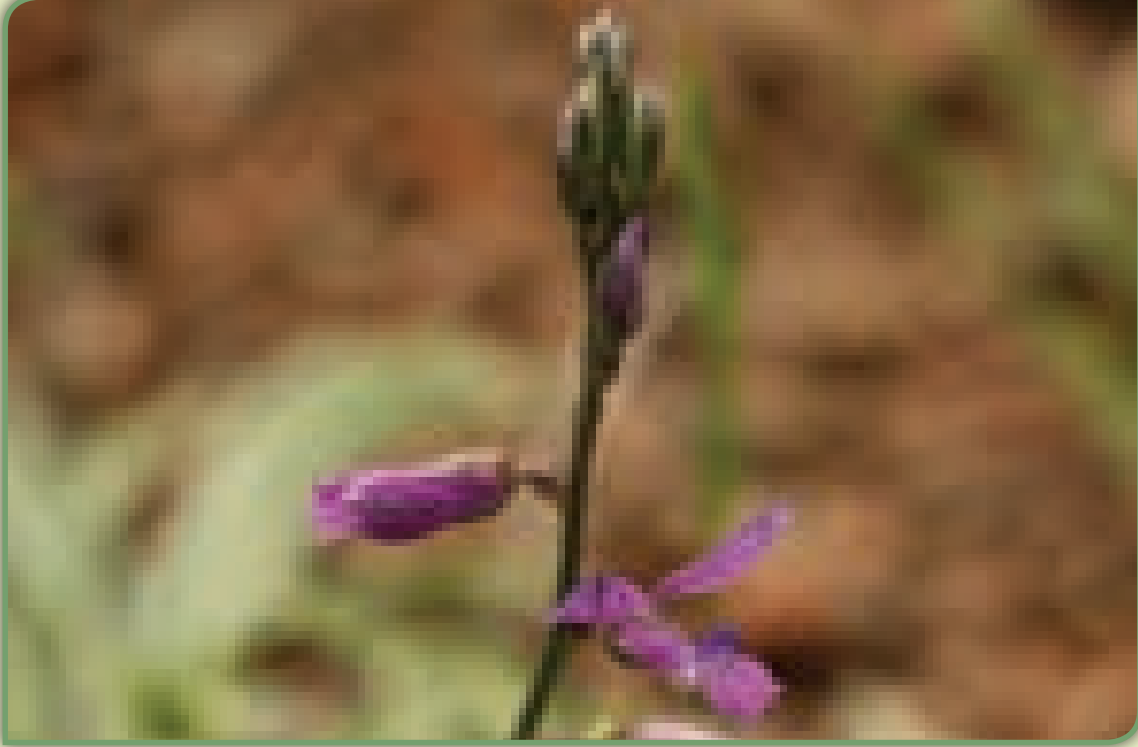
uzunluklarda. Çiçekler çan şeklinde, kırmızımsı kahverenginde. Çiçeklenme Temmuz - Ağustos aylarında olur (Davis 1984). Karaçay vadisinde ve Habib Nacar dağında yayılış gösterir.

Süsen - Iris germanica L.

Toprak altı gövdeleri yumrulaşmış, çok yıllık 60-120 cm boyunda bitkilerdir. Gövdeleri dallanmıştır ve 4-5 çiçeklidir. Çiçekler 6 parçalı, büyük ve mor renklidir. Çiçeklenme Nisan-Mayıs aylarında gerçekleşir. Kayalıklı yerler ile tarla kenarları gibi kültür alanlarının çevresinde, 50-600 m yüksekliklere kadar gözlenir (Davis 1984). Kırkhan civarında yayılış gösterir.

Almanya'da, selenyum ve *Iris germanica*'nın beraber kullanıldığı 1308 hasta üzerinde yapılan çalışmada bitkinin kanserli hücreleri azalttığı ve iyileşme sağladığı ortaya konmuştur (Schutz ve ark. 2011). Bitkinin kökleri ateş düşürücü özelliğe sahiptir. Kabuğu soyulmuş kökler idrar söktürücü ve safra söktürücü olarak da kullanılır (Baytop 1999).

Süt Otu - Polygala supina Schreb

Ağaçsı tabanlı, çok yıllık bitkilerdir. Gövdeler çok sayıda ve kalkık uçludur. Pulsu yapraklar çiçek saplarından kısadır. Üst çanak yapraklar geniş ve kamburdur. İç çanak yapraklar asimetrik biçimde genişçe yumurtamsı veya eliptik, bel belirsiz kısa saplı olup leylak veya mavi renklidir, damarları uçta birleşir. Taç yapraklar iç çanak yapraklarla eşit veya çok az kısadır. Erkek organlar sapsızdır.

Meyva dar şekilde kanatlıdır, genişçe yumurtamsı veya dikdörtgenimsi ya da ters kalpsidir. Haziran – Temmuz aylarında çiçeklenir. Deniz seviyesinden 2500 m'ye kadar, çıplak alanlar, kayalık yerler ve ormanlar gibi alanlarda, Kızıldağ civarında yaylısı gösterir (Davis 1982).

Bitkinin toprak üstü yapıları süpürge yapımında kullanılmaktadır (Akan H. ve ark. 2008)

Sütleğen - Euphorbia peplus L. var. peplus

Sürünücü, etli gövdeli tek yıllık bitkiler. Tabandan dallanmış. Dallar 40 cm kadar. Yapraklar oraksı, 5-15 x 2.5-10 mm, kenarları düz. Kulakçıklar ipliksi. Salgı bezleri kırmızımsı kahverengi. Meyveler 4-5 mm. Çiçeklenme Haziran-Eylül. Kumlu sahillerde

1-900 m'ler arasında, Kırkhan civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

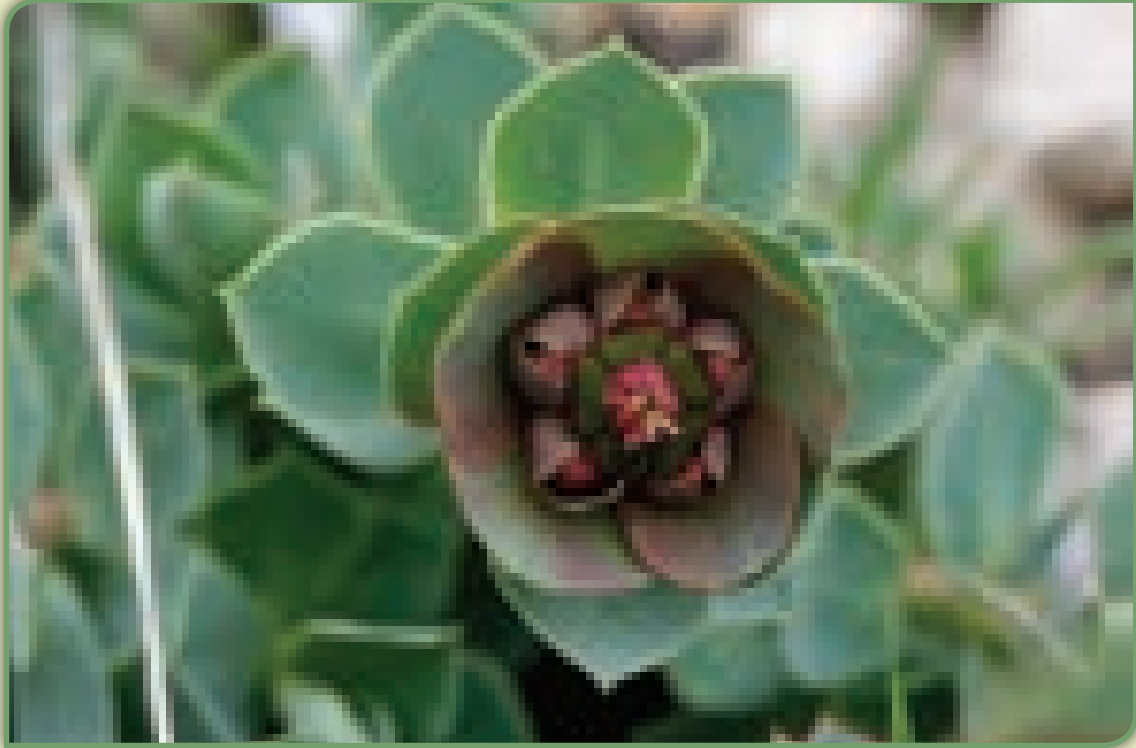
Bitkinin öz suyundan elde edilen diterpen esterinin cilt kanseri tedavisinde etkili olduğu belirtilmektedir (Nambudiri 2013).

Sütleyen - Lactuca serriola L.

150 cm kadar boylanabilen, dik gövdeli iki yıllık bitkiler. Gövdeler tüysüz, dikenli. Yapraklar gövde üzerinde dik durur. Tüysü parçalı, 2-8 adet yan lob taşır. Gövde yaprakları 3-16 cm. Çiçekler parlak sarı. Çiçeklenme Temmuz-Eylül ayları arasında olur (Davis 1975). Kızıldağ civarında yayılış gösterir.

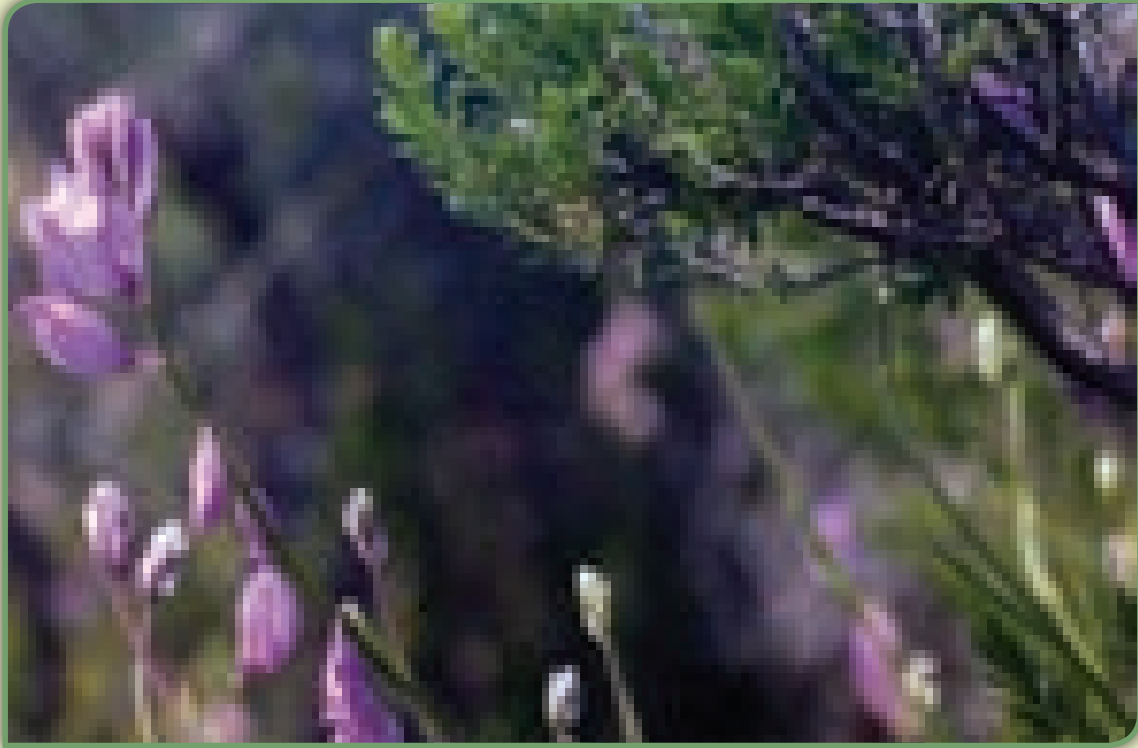
Bitki idrar artırıcı, antispazmotik ve yatıştırıcı etkilere sahiptir. Kurutulmuş sütü “Marul yağı” ismiyle tanınır. Uyuşturucu ve uyutucu etkilere sahiptir (Baytop 1999). Diğer bir çalışmada bitkinin solunum ve sindirim sistemi rahatsızlıklarında etkili olduğu belirtilmektedir (Janbaz ve ark. 2013).

Sütliyağı - Euphorbia anacamperos Boiss.

Yükselici gövdeli, çok yıllık bitkiler. Gövdeler basit, bir kaçıne olup odunsu köklerden çıkarlar. Yapraklar yarıdairesi, ovat şekilli, 10-35 mm, kenarları minik dişli. Çiçekleri çevreleyen yapraklar

yarı dairesi. Çiçeklenme Mart-Ağustos aylarında olur (Davis 1982). Kırıkhan çevresinde yayılış gösterir.

Sütotu - Polygala pruinosa Boiss.

Yükselici gövdeli, tüylü, çok yıllık bitkiler. Yapraklar, ovat veya ters ovat şekilli, üst yapraklar eliptik – linear şekilli. Çiçek salkımları gövdelerin uç kısımlarında bulunur, 10-30 çiçekli. Brakteler çiçek

saplarından daha kısa. İç çanak yapraklar mavimsi (Davis 1965). Akbez civarında yayılış gösterir.

Sablak - Phlomis pungens Willd var. pungens

70 cm kadar boylanabilen otsu, yıldızsı veya basit tüylü bitkiler. Gövde yaprakları 5-13 cm, ovatlanseolat şekilli, kenarları dişli veya nadiren düz. Çiçekler gövde üzerinde kümeler oluşturur. Çiçek kümeleri 2-6 çiçekli. Çiçekler pembe renkli.

Çiçeklenme Haziran-Ağustos aylarında olur (Davis 1982). Akbez civarında yayılış gösterir.

Bitkinin toprak üstü kısımları antimikrobiyal ve antifungal etkilere sahiptir (Yıldırım ve ark. 2012).

Şahdere - Fumaria asepala Boiss.

Dik veya sarılıcı gövdeli bitkiler. Yaprak 2-3 kez tüysü bölünmüş. Çiçekleri taşıyan eksen kısa, 6-12 çiçekli. Çiçekler 4-5 mm uzunluğunda, beyaz çiçekli. Çiçeklenme Nisan-Ağustos ayları arasında

gerçekleşir (Davis 1965). Harbiye civarında yayılış gösterir.

Bitki yatıştırıcı, idrar söktürücü ve tansiyon düşürücü etkilere sahiptir (Tosun ve ark. 2006).

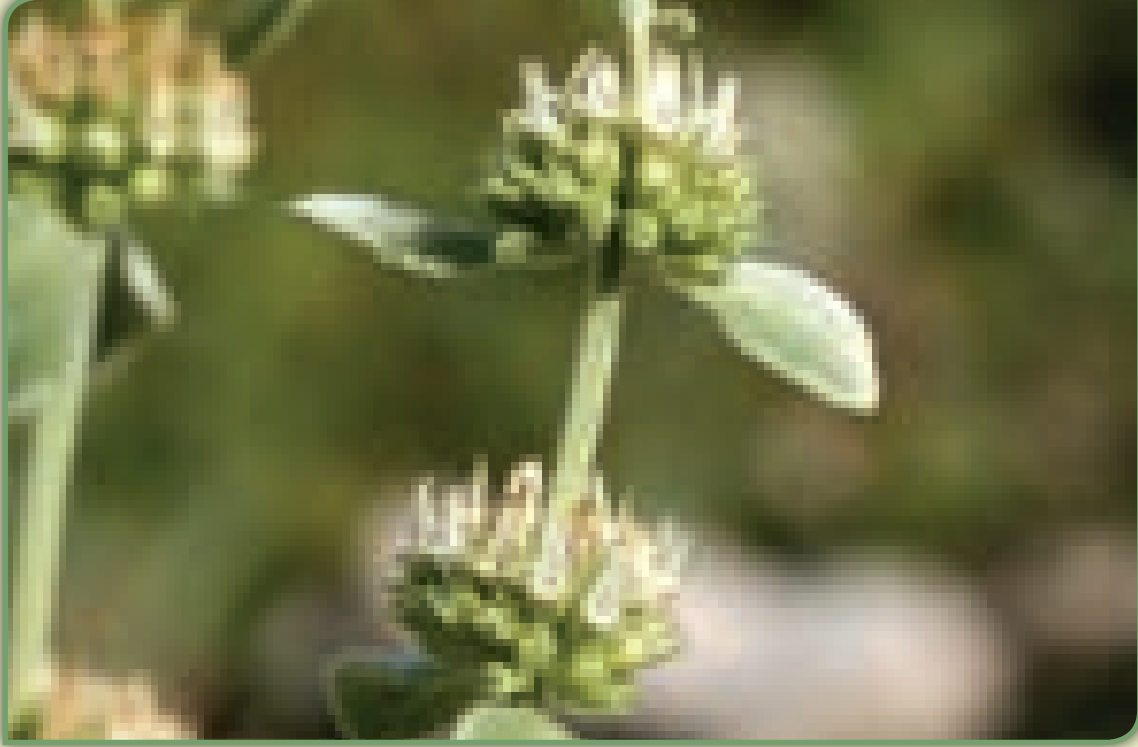

Sahtere - Stachys annua (L.) L.

Bir, iki veya çok yıllık bitkiler. Tabanda bazen verimsiz yapraklar bulunur. Çiçekli gövdeler basit veya dallanmış, 8-50 cm. Gövdeler seyrek veya yoğun tüylü, bazen tüysüz, nadiren basık salgı tüylü. Taban yaprak ovat oblong şekilli, 1-4.5 cm. Gövde yapraklar ovat rombik şekilli. Çiçek kümeleri 4-8 çiçekli. Çanak yapraklar çansı, 10-11 mm, taç yapraklar krem-sarı 13-19 mm. Çiçeklenme

Şubat-Mayıs, 5-730 m'ler arasında, Arsu civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Stachys türleri genel olarak antibakteriyel, antiinflamatuvar, antitoksik ve antianoksidan etkilere sahiptir (Rezazadeh ve ark. 2006). Bitkinin toprak üstü kısımları ağrı kesici ve ateş düşürücü etkilere sahiptir (Rezazadeh ve ark. 2005).

Salba Otu - Marrubium globosum Montbret et Aucher ex Bentham subsp. globosum

15-35 cm boylanabilen, dik ve az dallanmış gövdeli, çok yıllık bitkilerdir. Gövdeleri beyaz seyrek yumuşak tüylüdür. Çiçek demetleri çok sıktır, çok çiçeklidir, her bir çifti birer yarım daire oluşturur, bazen alt kısımlardaki çiçekler çiçek saplıdır. Nisan – Ağustos ayları arasında çiçeklenir. 800-2500 m arasında kayalık yamaçlarda, Atık yaylası civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Bitkinin uçuşu yağlarının anti-oxidan özelliği tespit edilmiştir (Sarıkürkçü C. ve ark, 2008). Ayrıca bir başka çalışmada ise *Marrubium globosum* alt türlerinden elde edilen ekstraktların spasm önleyici ve ağrı kesici özellikleri tespit edilmiştir (Rigano, D ve ark. 2009)

Şavlak - Phlomis longifolia Boiss. & Bal. var. bailanica

130 cm kadar boylanabilen, tüylü, çalı formundaki bitkiler. Yapraklar yeşilimsi, yoğun, basit ve yıldızsı tüylerle kaplı. Aly yapraklar lanseolat oblong şekilli, 3-7 cm, tabanı kalpsi, kenarları dişli. Çiçek taşıyan yapraklar ovat-üçgenimsi, kısa saplı. Çiçek kümeleri

1-3 adet, 12-20 çiçekli. Çiçekler sarı renkli, 30-40 mm. Çiçeklenme Mayıs – Haziran aylarında olur (Davis 1982). Iskenderun – Belen arasında yayılış gösterir.

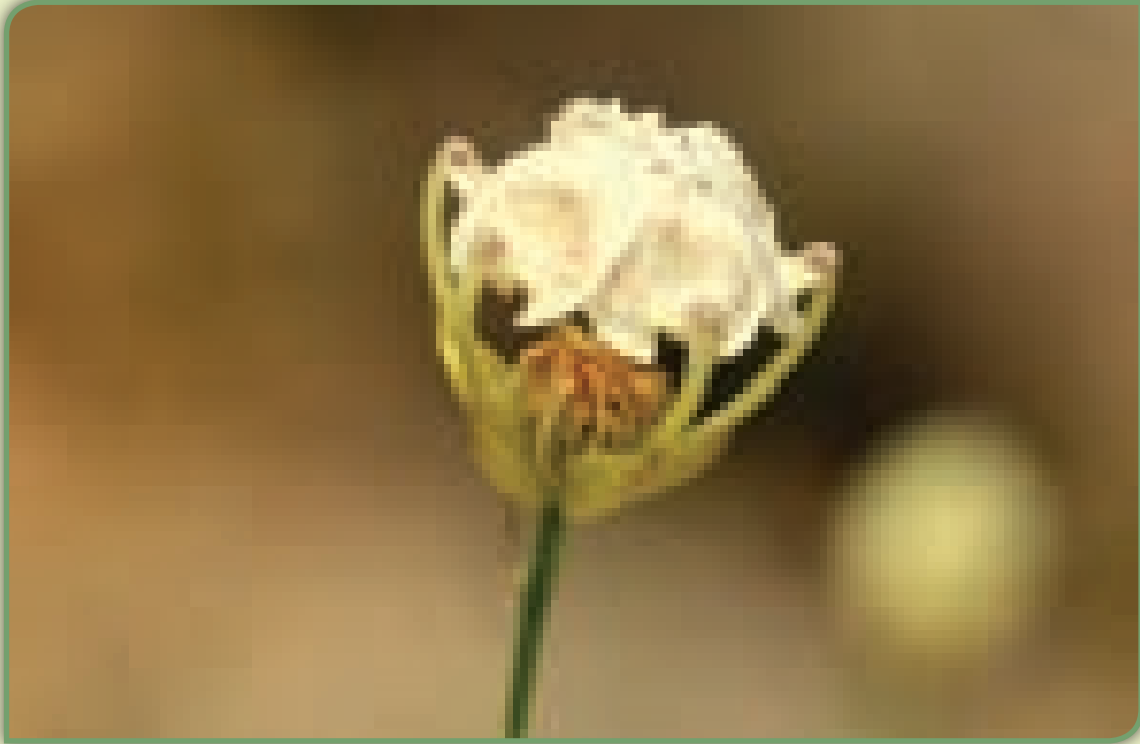

Sebrek - Lapsana communis L.

125 cm kadar boylanan otsu bitkiler. Yapraklar 10-15 cm, ovat dişli veya litrat şekilli. Alt yapraklar uzun saplı, üst yapraklar sapsız. Çiçeklerin kümeleşmesinden oluşan kapitula çok sayıda. Çiçekler sarı, çiçeklenme Mayıs-Temmuz ayları

arasında (Davis 1975). Erzin üstlerinde yayılış gösterir.

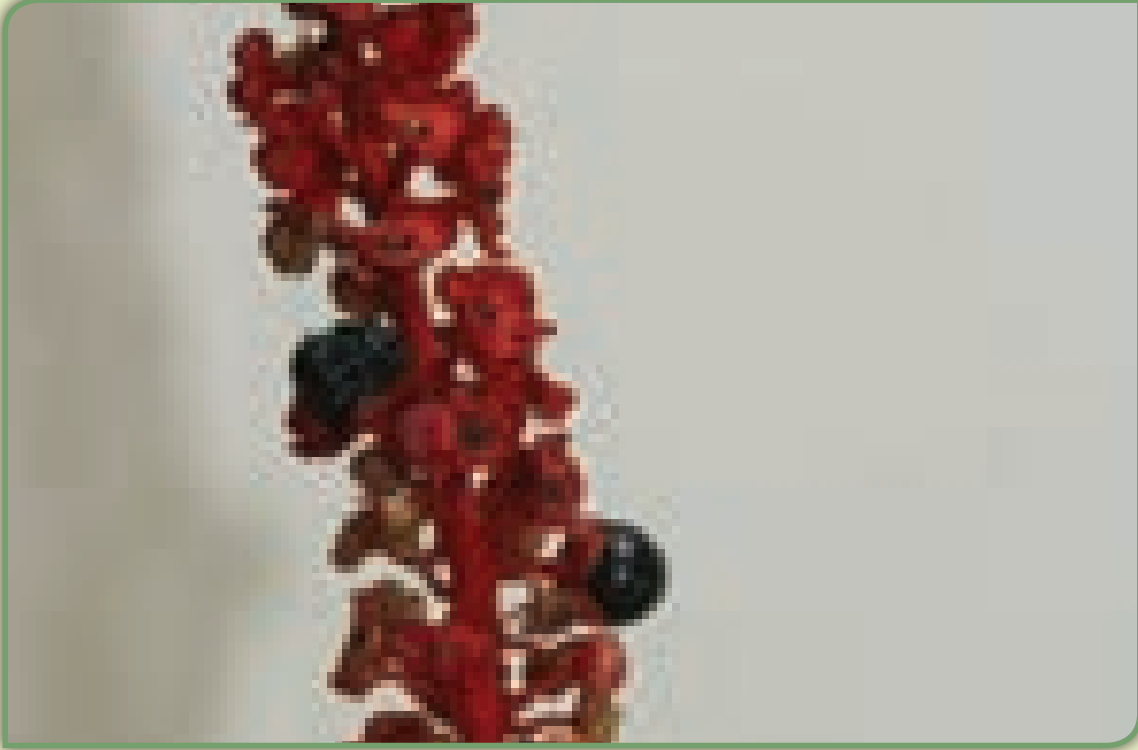
Bitkinin yaprakları yumuşatıcı ve yara iyi edici özelliğe sahiptir (Baytop 1999).

Şehniz - Nigella unguicularis (Lam.) Sprenger

20-70 cm kadar boyolanabilen, basit gövdeli, bazan üst kısımları dallanmış bitkiler. Yapraklar pinnat, 2-3 çift lateral segmentli, segmentler ipliksi, ince. Çanak yapraklar ovat eliptik 4-5 mm, taç yapraklar

15-16 mm, pembemsi beyaz. Çiçeklenme Mayıs – Haziran aylarında olur (Davis 1965). Akbez civarında yayılış gösterir.

Şekerci Boyası - Phytolacca pruinosa Fenzl

Dik gövdeli, tüsüz, çok yıllık otsu formdaki bitkiler. Yapraklar yarı saplı, geniş ovat şekilli. Çiçekler tek eşeyli, yeşilimsi. Çiçeklenme Mayıs-Haziran ayları içerisinde gerçekleşir (Davis 1967). Dörtüol üstlerinde yayılış gösterir.

Bitkinin kökleri tahriş edici, kusturucu, meyveleri ise müshil etkilere sahiptir. Kırmızı renkli meyvelerinin sıkılmasıyla elde edilen özüt gıda boyası olarak kullanılır (Baytop).

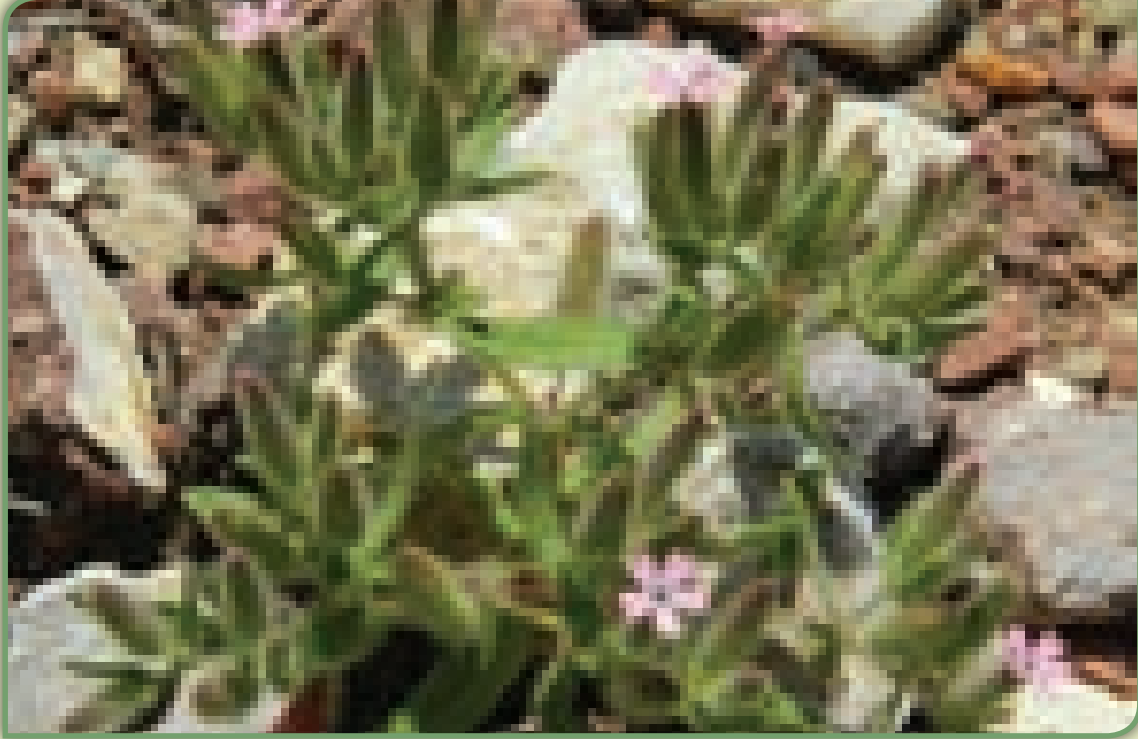

Semsiye Otu - Ainsworthia trachycarpa Boiss.

100 cm kadar boylanabilen, geriye basık tüylü tek yıllık otsu bitkiler. Taban yapraklar basit tabanda kalpsi. Gövde yaprakları parçalı. Çiçekler semsiye şeklinde, 15-30 adet çiçek kümesi gövde ekseninin ucunda bulunur. Çiçekler beyaz, çiçeklenme Nisan

Haziran ayları arasında olur (Davis 1972). Kırıkhan civarında yayılış gösterir.

Bitkiden elde edilen özüt antimikrobiyal etkiye sahiptir (Khalil ve ark. 2009).

Senak - Saponaria viscosa C.A. Meyer

12 cm kadar boylanabilen, tek yıllık bitkiler. Tüm bitkiler yoğun salgı tüylü. Yapraklar 30 mm, linear-lanseolat şekilli, kısa saplı veya sapsız. Çiçekler yoğun, çiçek sapları 3-4 mm. Çanak yapraklar 9-10

mm, silindirik şekilli, taç yapraklar pembe çiçekli. Çiçeklenme Nisan – Temmuz aylarında olur (Davis 1967). Akbez civarında yayılış gösterir.

Seytan Ayağı - Bupleurum intermedium Poiret

100 cm kadar boylanabilen tek yıllık, dik gövdeli bitkiler. Gövde yaprakları 3-12 cm, alt yaprakları dar ovat, üst yapraklar ovat şekilli. Çiçekler şemsiye

şekilnde 3-5 ışınlı. Çiçekler sarı renkli. Çiçeklenme Nisan – Temmuz aylarında olur (Davis 1972). Topboğazında yayılış gösterir.

Seytan Küpesi - Holesteum umbellatum L. var. umbellatum

25 cm kadar boylanabilen, dik, yükselici ve sürünücü gövdeli tek yıllık bitkiler. Genellikle çok gövdeli. Taban yapraklar dar spatul şeklinde veya linear. Üst gövde yaprakları linear, ovat şekilli,

sapsız. Çiçekler beyazımsı pembe, 3-16 adet. Çiçek sapları farklı uzunlukta. Çiçeklenme Nisan – Mayıs aylarında olur (Davis 1967). Akbez civarında yayılış gösterir.

Seytan Taburesi - Ononis reclinata L.

20 cm kadar boylanabilen, tabandan dallanmış, salgı tüylü, tek yıllık bitkiler. Yapraklar üç yaprakçıklı, en alt ve en üst yapraklar tek yapraklı. Yaprakçıklar ters ovat şekilli, kenarları ince dişli, 10

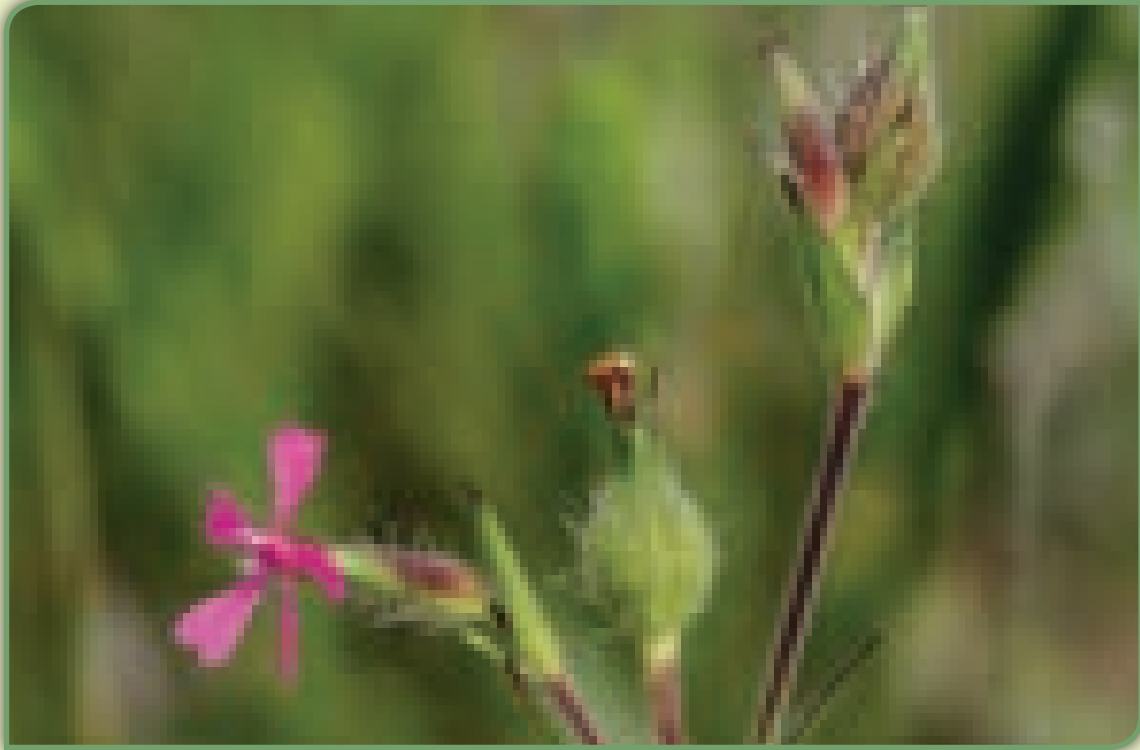
x 6 mm. Çiçek sapları 5-10 mm. Çanak yapraklar çan şeklinde, taç yapraklar sarı renkli, 5-10 mm. Çiçeklenme Nisan – Haziran aylarında olur (Davis 1970). Harbiye çevresinde yayılış gösterir.

Şıkşıkı - Papaver clavatum Boiss. & Hausskn. ex Boiss.

Dik veya yükselici gövdeli tek yıllık bitkiler. Alt yapraklar pinnat parçalı, parçalar dar oblong şekilli, kenarları küt dişli. Üst yapraklar düz linear parçalı.

Çiçekler kırmızı veya koyu pembe renkli, tabanda küçük siyah renkli (Davis 1965). Akbez civarında yayılış gösterir.

Şıvanan Otu - Silene conidae L.

30 – 40 cm kadar boylanabilen, dik gövdeli tek yıllık bitkiler. Yapraklar linear, lanseolat şekilli, çiçek eksenine çatalsı, 1-10 çiçekli. Çanak yapraklar

zarımsı, 25-30 damarlı. Taç yapraklar pembe renkli. Çiçeklenme Mayıs – Haziran (Davis 1967). Amik ovasında tarla kenarlarında gözlenir.

Şişlik Otu - Peltaria angustifolia DC.

Sarımsak kokulu, tek yıllık bitkilerdir. Gövdeleri dik ve tüysüzdür. Alt yapraklar eliptik, dar eliptik-dikdörtgenimsidir, kenarları testere dişlidir, yaprak sapı mevcuttur. Üst yapraklar benzerdir ancak yaprak sapı yoktur. Tüm yapraklar alt ana damarlar boyunca iki parçalı seyrek bir tüy durumuna sahiptir. Çanak yapraklar torbalı değildir, fincan şeklinde bir yapı oluştururlar. Taç yapraklar beyazdır. Meyve asılıdır, açılmaz, çok yatık ve

kağıtsı olup, oval-dikdörtgenimsi şekildedir ve geniş bir kanadı vardır. Nisan – Temmuz ayları arasında çiçeklenirler. 670-1900 m aralığında, kayalık yamaçlarda ve kültür alanlarında, Erzin üstlerinde yayılış gösterir (Davis 1982).

Bitkinin büyük baş hayvanlar üzerinde sindirim sistemini rahatsız edici etkisi bulunmaktadır (Akan H. ve ark, 2008).

Tarla Belumotu - Asperula arvensis L.

15-20 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Yapraklar linear, oblong-eliptik şekilli, gövde üzerinde halkasal dizilir, halkalar 4 adet, 6-8 yapraklı. Çiçekler gövde uçlarında küme oluşturur.

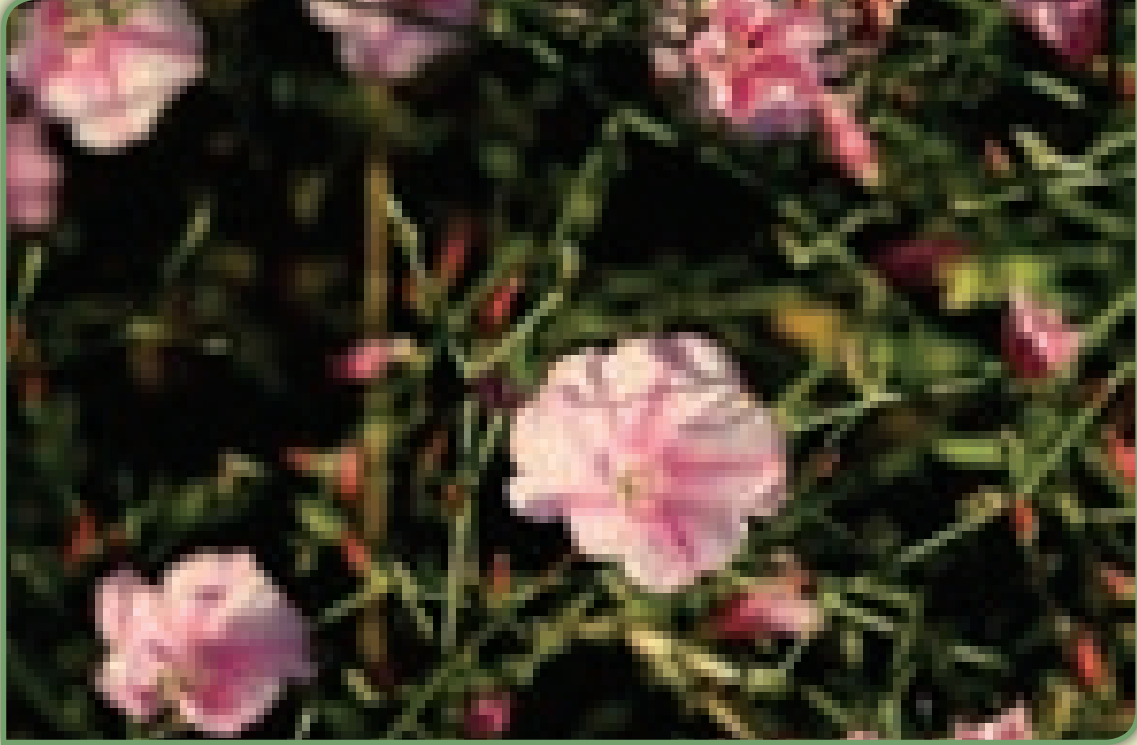
Çiçekler 5-7 mm, mavimsi – menekşe veya beyazımsı, tüp kısmı 4-6 mm (Davis 1982). Erzin civarında yayılış gösterir.

Tarla Nakılı - Silene crassipes Fenzl

Yükselici veya dik gövdeli, 45 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Alt yapraklar oblong-obvate, sapsız, tüm yapraklar tüylü. Çiçek eksenini sayarak,

çanak yapraklar 13-16 mm, tüpsü, kısa tüylü. Taç yapraklar pembe renkli. Çiçeklenme Mayıs (Davis 1967). Şenköy ve Kırkhan'da yayılış gösterir.

Tarla Sarmaşığı - Convolvulus dorycnium L. subsp. oxysepalus.

Tabanda odunsu, basık tüylü, dik gövdeli, dallanmış, 50-60 cm boylanabilen çok yıllık bitkiler. Yapraklar sapsız, düz, linear oblanseolat şekilli, 4.5 cm. Çiçekler yaprak koltuklarında veya gövdelerin uç kısımlarında bulunur, 2-13 tanesi salkım şeklinde.

Çanak yapraklar 3-5 mm, taç yapraklar 20-25 mm, pembe renkli. Çiçeklenme Mayıs – Temmuz aylarında olur (Davis 1977). Iskenderun-Derebahçe arasında yayılış gösterir.

Taş Batalağı - Hedysarum pogonocarpum. L.

25 cm kadar boylanabilen, yükselici gövdeli çok yıllık bitkiler. Yapraklar 6-9 çift oblong-eliptik şekilli yaprakçıktan oluşur. Yaprakçıklar 10 mm, her iki yüzeyde yaygın tüylü. Çiçek eksenini yapraklardan daha uzun. Çanak yapraklar 4.5 mm,

taç yapraklar sarı, 9 mm. Meyve 1-2 boğumlu, yoğun kahverengi-kırmızı tüylü. Çiçeklenme Nisan – Haziran aylarında olur (Davis 1970). Akbez civarında yayılış gösterir.

Taş Kesen - Buglossoides arvensis (L.) Johnston

8-30 cm boylanabilen gövdeler basit veya dallanmış yapılı. Yapraklar şeritsi lanseolat, sapsız olarak gövdeye bağlanır. Çiçekler yoğun, meyvede çiçek eksenini uzar ve seyrekleşir. Çiçek sapları 1-3 mm, meyvede kalınlaşır ve uzar. Çiçekler beyaz veya koyu mavi. Çiçeklenme Şubat-Haziran ayları arasında gerçekleşir (Davis 1977). Dörtüyl civarında yayılış gösterir.

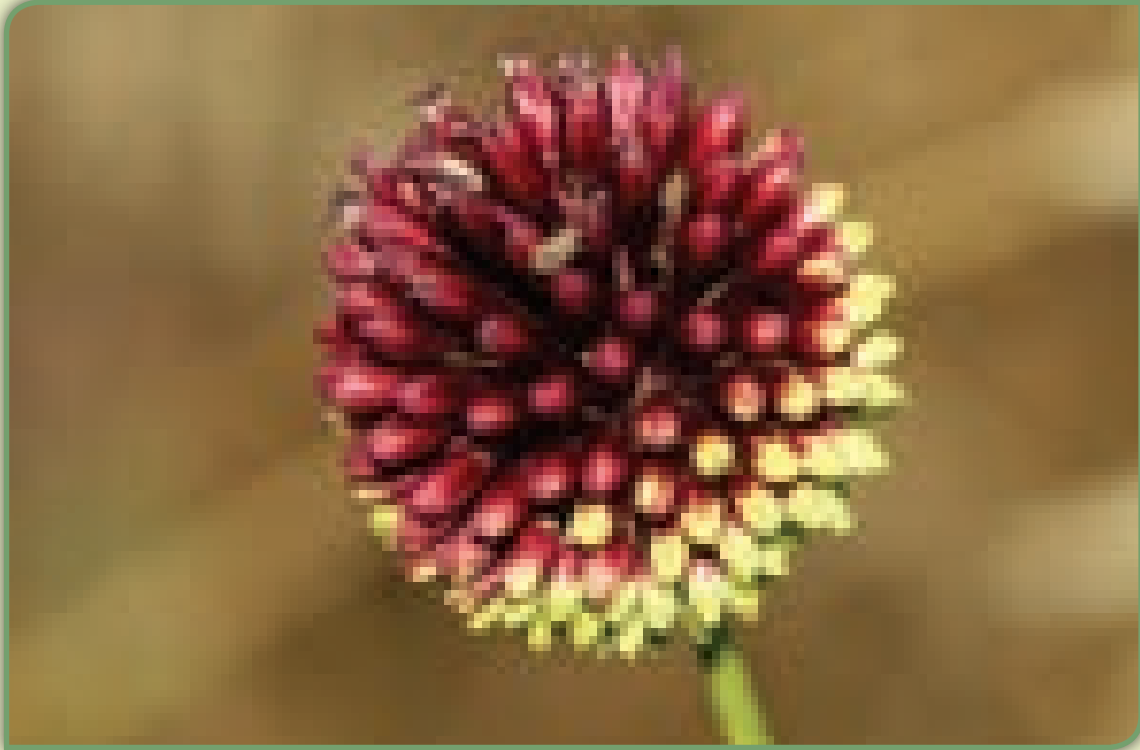
Bitkinin tohumlarının insan sağlığı açısından önemli olan ve deniz ürünleri kökenli Omega-3 PUFA stearidonik asit için sürdürülebilir alternatif bir kaynak olabileceği belirtilmektedir (Surette 2013).

Taş Nanesi - Micromeria fruticosa (L.) Druce subsp. barbata

Bu tür 10-50 cm boyolanabilen, çok yıllık otsu bir bitkidir. Tüm bitki tüylüdür. Yapraklar 5-10 mm, grimsi yeşil renkli, alttakiler oval biçimde, üsttekiler dar. Çiçekler beyazımsı mor. Kuvvetli nane kokulu ve baharlı lezzetli. Bitki genellikle taşlık yerlerde yetişir (Baytop 1999). Karaçay vadisi civarında yayılış gösterir.

Bitki çay halinde iştah açıcı, gaz söktürücü ve uyarıcı olarak kullanılır (Baytop 1999). Bitki karın ağrısı, ishal, kalp hastalıkları yüksek kan basıncı, soğuk algınlığı ve yaraların tedavisinde kullanılmaktadır (Shehab ve Abu-Gharbieh 2012).

Taş Sarımsağı - Allium scorodoprasum L. subsp. rotundum (L.) Stearn.

Çok yıllık, 1-2 cm çapında soğanlı otsu bitkiler. Gövdeler 25-90 cm uzunluğunda, yapraklar 2-5 adet, 2-8 mm eninde. Çiçek kurulu yarı küremsi, çiçek sapları eşit olmayan uzunlukta (Davis 1984). Kızıldağ civarında yayılış gösterir.

Allium neapolitanum'a benzer kullanım alanlarına sahiptir. Yumruları antibakteriyal, antifungal,

antivürüs ve antioksidan etkilere sahiptir. Aynı zamanda yaşlanmaya bağlı gelişen hastalıkların tedavisinde ve kalp damar hastalıklarında ve karaciğer koruyucu olarak kullanılmaktadır. Soğanların direkt kullanılması hassas midelerde rahatsızlık oluşturabilir (Neccini ve ark. 2011). Genç yaprakları soğan yerine kullanılır. Haricen çıbanları olgunlaştırmada kullanılır.

Taşçantası - Aethionema eunomioides (Boiss) Bornm

20 cm kadar boylanabilen, rizomlu çok yıllık bitkiler. Yapraklar etli, karşılıklı dizilmiş, ovat-spatulat ve orbikular şekilli ve yarı saplı. Üst yapraklar çapraz dizilimli, oblong-ovat şekilli. Çiçekler pembe

veya leylak renkli, 4-5 mm. Meyveler ovat şekilli. Çiçeklenme Nisan – Temmuz aylarında olur (Davis 1965). Kızıldağ'da yayılış gösterir.

Taşkıran - Satureja thymbra L.

Küçük, çalı formunda, çok dallanmış bitkiler. Gövdeler geriye kıvrık tüylü. Yapraklar linear, spatulat şekilli. Çiçekler gövde üzerinde sıkı veya gevşek kümeler oluşturur. Çiçek durumu 4-12 cm uzunluğunda. Çiçekler mavi veya pembe renkli. Çiçeklenme Nisan-Haziran aylarında olur (Davis 1982). Habibi Neccar dağında yayılış gösterir.

Bitkinin uçucu yağı antioksidan ve antimikrobiyal etkiye sahiptir (Giweli ve ark. 2012). Bitki içerdiği karvekrol nedeni ile antimikrobiyal, antitümör, analjezik, spazm çözücü, antienflamatuar, anjiogenik, antiparaziter, antiplatelet, böcek öldürücü antihepatotoksik ve hepatoprotektif ve mide-bağırsak rahatsızlıklarına etkilidir (Baser 2008).

Taşkıran - Saxifraga cymbalaria L.

Silindirik gövdeli tek yıllık otsu bitkiler. Taban yapraklar, böbrek şeklinde veya küremsi, kenarları kör dişli. Çiçekler 3-5.5 mm, sarı renkli. Çiçeklenme Mart-Eylül aylarında olur (Davis 1972). Dörtyol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Bazı *Saxifraga* türleri kabız yapıcı, idrar arttırıcı ve taş eritici özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Taşkıran - Saxifraga sibirica L. subsp. mollis.

Toprak altında küçük yumrulara sahip çok yıllık bitkiler. Taban yapraklar uzun saplı, böbrek şeklinde, kenarları dişli ve 5-7 loblu, tüysüz veya seyrek tüylü. Üst yapraklar taban yapraklara benzer,

üç loblu, en üstte sapsız. Çiçekler 1-6 adet, beyaz renkli. Nemli kaya aralarında yayılış gösterir (Davis 1972). Erzin'in üst kesimlerinde, Amanos'larda yayılış gösterir.

Tavşan Kirazı - Ruscus aculeatus L.

Rizomlu (köklü), çok yıllık, herdem yeşil bitkilerdir. 20-50 cm boyunda, çalı görünümündeki bitki kışın yapraklarını dökmez. Gövdeleri az dallı, dallar çapraz dizilimli veya alt dalları üçlü halkasaldır. Yapraksı gövdelerin uç kısımları dikenli, yumurtamsı veya lanset şeklindedir. Meyveler küre biçiminde ve kırmızı renklidir. Çiçekleri küçüktür ve yapraksı gövdelerin ortasından çıkar (Davis 1984). Karaçay vadisinde yayılış gösterir.

Bitkinin kökleri idrar arttırıcı, kum dökücü, iştah açıcı, ateş düşürücü ve terletici etkilere sahiptir. Kaynatmadan ara ara ısıtılıp soğutulan çayı acı olduğundan tatlandırılarak içilmelidir (Baytop 1999). Bacaklarda ağrı, sızı, gece krampları şişme gibi kronik toplardamar zafiyetine karşı ve basura karşı oldukça etkili olduğu yapılan çalışmalarla ortaya konmuştur (Sanchez ve ark. 2012).

Tavşan Kuyruğu - Lagurus ovatus L.

80 cm kadar boylanabilen, dik veya yükselici gövdeli tek yıllık bitkiler. Gövdeler silindirik ve tüylü. Yapraklar 1.4-17 cm, şeritsi ve tüylü. Çiçekler

başak şeklinde. Çiçeklenme Nisan – Haziran aylarında olur (Davis 1985). Samandağ civarında sulak alanlarda gözlenir.

Tavsan Topuğu - Orchis morio L. subsp. syriaca Camus et al.

8- 30 cm boylananbilen yumrulu çok yıllık bitkiler. Yapraklar oblong-dilsiz, 10 tane kadar. Çiçekler başak oluşturur. Çiçekler kırmızımsı pembe, yeşilimsi beyaz. Çiçeklenme Mart-Nisan. Çam ormanı açıklıklarında ve makiliklerde 20-1300 m'ler arasında, Serinyol'da yayılış gösterir (Davis 1984).

Diğer salep yumruları ile benzer amaçlar için kullanılmaktadır. Tüberküloz, felç, mide rahatsızlıkları, göğüs ağrısı, artrit, gibi hastalıkların yanında sarılık, kolera, tömür ve basur tedavisinde kullanılmıştır (Hussain 2011).

Tavşan Topuğu - Astragalus vaginans DC.

30 cm kadar boylanabilen, çalimsı çok yıllık bitkiler. Yapraklar 4-7 cm, yaprakçıkları taşıyan eksen dikenli, yaprakçıklar 5-10 çift, kulakçıklar 20-30 mm, tüysüz. Çiçekler yoğun, başak şeklinde 20-

60 çiçekli. Çiçekler parlak sarı renkli (Davis 1970). Erzin'in üst kesimlerinde Amanos dağlarında yayılış gösterir.

Tavuk Çiçeği - Sternbergia fischeriana (Herbert) Purp.

Yapraklar 4-7 adet, lorat, çiçeklerle aynı zamanda meydana gelen, yulaf veya kısmen omurgalı, 6-12 mm genişliğinde, donuk gri veya parlak yeşil. Brakteler 2.5-4.5 cm. çiçekler genellikle açık sarı, kısır veya pediselde. Tohumlar geniş strofiollü (mikropil dibinde bulunan etli kısım). Makilik taşlık alanlar ve orman kenarlarında 1-1500 m yüksekliklerde, Erzin civarında yayılış göstermektedir (Davis 1984).

Sternbergia türlerinden izole edilen alkaloidler arasında tedavi açısından en önemli olanlarından biri galantamin adlı Amaryllidaceae alkaloididir. Bu bileşik uzun süreli merkezi etki gösteren bir kompetitif kolinesteraz inhibitörü olup, Alzheimer hastalığı (AH) gibi kolinerjik ilişkili nörodejeneratif hastalıkların tedavisinde kullanılmaktadır.

Tavuk Çiçeği - Sternbergia colchiciflora Waldst.& Kit.

Soğanlı çok yıllık bitkiler. Yapraklar 3-6 adet, çiçeklenmede gözlenmez, sonra gelişir, 1-4 mm eninde. Çiçek eksenini en fazla 1.5 cm, kısmen toprak altında. Çiçekler sarı renkli, sapsız, 2.3-3.3 cm.

Çiçeklenme Eylül – Kasım aylarında olur (Davis 1984). Kırıkhan – Delibekirli ve Belen Atik yaylası civarında yayılış gösterir.

Tavuk Kursağı - Androsace maxima L.

15 cm kadar boylanabilen tk yıllık bitkiler. Gövdeler 1-15 cm. Yapraklar eliptik veya geniş ovat şekilli, 3-25 mm, paralel damarlı, kenarları dişli, tüysüz veya seyrek tüylü. Çiçek eksenini 2-9 çiçekli. Taç

yapraklar, çanak yaprakların içerisinde, çiçekler krem veya açık sarı. Çiçeklenme Nisan – Mayıs aylarında olur (Davis 1977). Akbez civarında yayılış gösterir.

Teke Sakalı - Scorzonera kotschyi Boiss.

Yatık veya yükselici gövdeli, sütlü, çok yıllık otsu bitkiler. Çiçekli gövdeler 10-25 cm, gövdeler kalınlaşmış depo köklerden kaynaklanırlar. Alt gövde yaprakları düz, 4-10 x 0.2-0.4 mm, şeritsi, sapsız. Herbir gövde 1(-3) kapitulum taşır. En uzun brakte 8-12 mm. Çiçekler sarı, tohumlar 4 mm, yoğun tüylü. Çiçeklenme Nisan-Mayıs. Meşe çalılıkları arasında, kireçtaşları üzerinde, serpantin

topraklarda 1-1250 m'ler arasında, Arsu civarında yayılış gösterir (Davis 1975).

Bu cinse ait türler damar sertliği, tansiyon yüksekliğine karşı kullanılmaktadır (Baytop 1999). Bitki antioksidan özelliğe sahip olup, şeker hastalığına ve böbrek rahatsızlıklarına karşı kullanılmaktadır (Bahadır ve ark. 2010).

Telkari - Conringia perfoliata (C. A. Mey.) Busch

20 cm kadar boylanabilen, tek yıllık bitkiler. Gövdeler basit veya tabandan dallanmış. Taban yapraklar obovat şekilli, kısa saplı ve oldukça küçük. Gövde yaprakları yarı-küremsi, tabanda

kalpsi ve gövdeyi sarar. Çiçek sapları 2.5 mm, çanak yapraklar morumsu, taç yapraklar sarı renkli, 11 mm. Çiçeklenme Mart – Mayıs aylarında olur (Davis 1965). Akbez civarında yaylı gösterir.

Telli sarı - Gagea fibrosa (Desf.) Schultes & Schultes fil.

Soğanlı çok yıllık bitkiler. Yapraklar bir veya iki adet, şeritsi, 2-4 mm. Yapraklar çiçek ekseninden daha uzun. Çiçekler şemsiye şeklinde dizilmiş, 4-6 cm. Gövde yaprakları 3-5 adet, taban yapraklara benzer, dairesel dizilimli. Çiçekler 1-4 adet. Çiçek

sapları 2-8 cm, tüylü. Çiçekler iç yüzeyleri sarı, dışı yeşilimsi. Çiçeklenme Şubat-Haziran aylarında olur (Davis 1984). Iskenderun çevresinde yayılış gösterir.

Temre Otu - Melissa officinalis L.

Çok yıllık otsular. Gövdeler 28- 95 cm, dik, dallanmış, yoğun veya seyrek salgı tüylü bazen uzun tüyler mevcut. Çiçek kümeleri 4-12'li, çanak yapraklar 6-10 mm, kısa salgı ve uzun tüylü. Çiçekler beyaz, parlak sarı bazen mavimsi, 9-14 mm. 1800 m'ye kadar olan yüksekliklerde gözlenir (Davis 1978). Karaçay vadisinde yayılış gösterir.

Genel rahatlatıcı özelliği ile stres kaynaklı uykusuzluk durumlarında ve bu nedenle karşılaşılan mide-

bağırsak sistemi şikayetlerinde kullanılmaktadır. Bitkinin dekoksyonu dahilen kalp kuvvetlendirici, kalp ilacı ve damar açıcı olarak kullanılmaktadır. Yaprakları mideyi, teskin edici, ferahlatıcı, soğuk algınlığını gidericidir. Aşırı heyecana ve baş ağrısına iyi gelir. Kuvvet vericidir. Tanen ve uçucu yağ taşımaktadır. Uçucu yağ içinde sitral, sitronellal, sitronellol ve linalol bulunmaktadır (Baytop, 1999; Bown, 1995).

Ten Kefik - Cirsium vulgare (Savi)

50-150 cm boylarında, iki yıllık otsu bitkiler. Gövdeler dallanmış, yoğun tüylü, yaprakların uzantısı gövde üzerinde sürekli. Gövde yaprakları tüysü parçalanmış, segmentlerin ucu dikenli. Gövdeler üst kısımlarda dallanmış, çiçek kümeleri sürgünlerin uç kısmında bulunur. Çiçekler pembe-mor. Çiçeklenme Temmuz-Ekim ayları arası (Davis 1975). Karaçay vadisinde yayılış gösterir.

Bitkiden elde edilen tanen ve fenolik bileşiklerin antimikrobiyal ve antioksidan etkiye sahip olduğu belirtilmektedir (Nazaruk ve ark. 2008). Bitkinin çiçekli dalları kuvvet verici ve iştah açıcı özelliğe sahiptir (Baytop 1999).

Ters Lale - Fritillaria acmopetala Boiss. subsp. acmopetala

15-45 cm boylanabilen yumru lu çok yıllık bitkiler. Yumrular yaklaşık 3 cm. Yapraklar 4-11 adet. Çiçekler genişçe çan şeklinde. Çiçekler 2.5-4 cm. Çiçeklenme Mart-Mayıs. Orman açıklıklarında 20-1000 m'ler arasında, Atık yaylası üstlerinde yayılış gösterir (Davis 1984).

Bitkinin yumruları iltihap kurutucu ve balgam söktürücü olarak kullanılmaktadır (Wang ve ark.

2012). Fritillaria cinsinin yumrularından elde edilen özütün alzaymır hastalığının tedavisinde etkili olduğu tespit edilmiştir (Sevim ve ark. 2011). Diğer bir çalışmada bitkinin yumrularından elde edilen steroidal karakterli saponinlerin serviks kanser hücrelerini öldürücü özelliğe sahip olduğu ortaya konmuştur (Shen ve ark. 2012).

Tespah Ağacı - Styrax officinalis L.

5 m'ye kadar boylanabilen, kışın yapraklarını döken ağaççıklardır. Yaprakları kısa saplı, kenarları düz, alt yüzeyleri tüylüdür. 3-5 tanesi birarada bulunan beyaz renkli çiçekleri hoş kokuludur. Meyveleri 1.2-1.4 cm çapında, üzerleri sık tüylü ve 1-2 tohumludur. Tohum 8-12 mm çapında, küremsi, sert, parlak ve açık kahve renklidir (Baytop 1999). Belen civarında yayılış gösterir.

Bitkinin toprak üstü kısımlarından elde edilen saponinlerin bitkilerde hastalık yapan bazı mantarlar üzerine etkili olduğu bilinmektedir. Bu özelliği ile biyolojik mücadelede kullanılacak potansiyele sahiptir (Zehavi ve ark. 1986). Diğer bir çalışmada bitkinin yapraklarının antioksidan etkiye sahip olduğu tespit edilmiştir (Proestos ve ark. 2006).

Tıgotu - Ulezia rigida L.

35 cm kadar boylanabilen, dik veya yükselici gövdeli tek yıllık, genellikle salgı tüylü, nadiren tüysüz bitkiler. Çiçekler sapsız veya kısa saplı. Çiçekler tek veya 2-3 tanesi birarada bulunur.

Çanak yapraklar 12-14 mm, genellikle salgı tüylü. Taç yapraklar pembe renkli, 12-15 mm. Çiçeklenme Mayıs – Ağustos aylarında olur (Davis 1967). Akbez civarında yayılış gösterir.

Tırman Otu - Cardaria draba (L.) Desv. subsp. chalapensis

20-60 cm boylanabilen çok yıllık bitkilerdir. Çiçeklenen gövdeler çok sayıdadır, çiçek kısımlarında oldukça dallanmıştır. Çiçeklenen çiçek sapı dik, yükselcidir. Meyve yumurtamsıdan kalpsiye kadardır, ara bölme kalındır, boyuncuk 1-2 mm'dir, genellikle 2 tohumludur, nadiren 1 tohumlu olabilir ve bu durumda meyve düzensiz bir biçimdedir. Tohumlar 2 kat kaplıdır ve zamklıdır.

Nisan – Mayıs aylarında çiçeklenir. 900-2000 m arasında kültür alanlarında, Yayladağı civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Bitkinin uçucu yağı glikozonatlar içermektedir. Glikozonatların degradasyon ürünleri hayvan sağlığı açısından önemlidir. Bitkiden elde edilen uçucu yağlar antifungal ve antibakteriyel özelliklere sahiptir (Radonic ve ark. 2011).

Tırnak Otu - Pilosella piloselloides (Ull.) Sojak subsp. megalomastix

50 cm kadar boylanabilen tek yıllık, tüysüz veya basit ve salgı tüylü otsu bitkiler. Taban yapraklar 1.5-12 cm, şeritsi, eliptik veya ters lanseolat şekilli, tüysüz veya uzun basit tüylü. Gövde yaprakları,

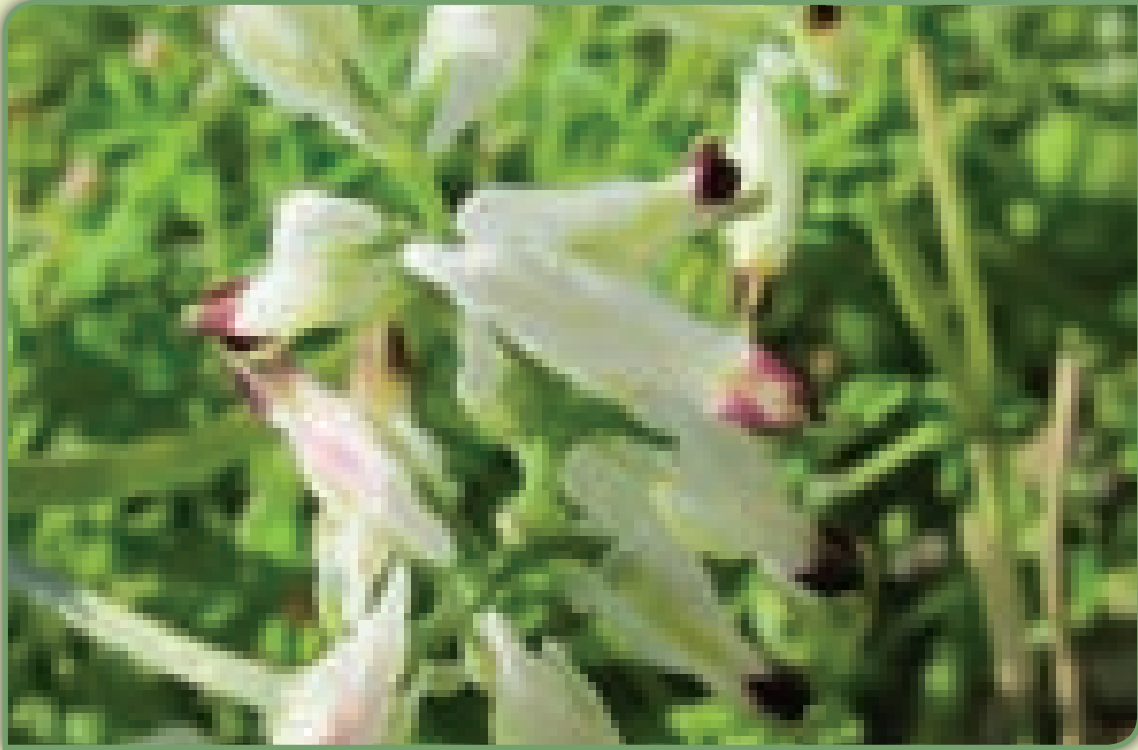
taban yapraklara benzer fakat sapsız. Çiçekler sarı. Çiçeklenme Haziran – Ağustos aylarında olur (Davis 1975). Dört Yol – Erzin arasında yayılış gösterir.

Tıstıs Otu - Minuartia tchihatchewii (Boiss.) Hand.-Mazz

20 cm kadar boylanabilen, küme oluşturan, çok yıllık bitkiler. Gövdeler genellikle ince tüylü nadiren tüysüz. Yapraklar karşılıklı dizilmiş, ince tüsü. Çiçek ekseni 2-5 çiçekli. Çiçekler beyaz

renkli. Çiçeklenme Haziran – Ağustos aylarında olur (Davis 1967). Şenköy-Ziyaret dağında yayılış gösterir.

Tilki Kışnişi - Fumaria capreolata L.

Otsu bitkiler. Yapraklar 2-3 kez tüsü bölünmüş. Çiçek eksenini yoğun, 20 çiçekli, uzun saplı. Çiçek eksenini meyvede eğilir. Çiçekler 10-12 mm, beyaz

renkli. Çiçeklenme Nisan-Haziran ayları arasında olur. Samandağ - Çevlik arasında yayılış gösterir.

Diğer *Fumaria* türleri ile benzer kullanıma sahiptir.

Tilki Sütlegeni - Euphorbia taurinensis All.

20-30 cm boylanabilen, tüysüz veya az tüylü tek yıllık bitkiler. Gövdeler tabandan dallanmış, genellikle 2 dallı veya daha çok. Gövde ve çiçek

yaprakları şeritsi. Çiçeklenme Mart – Ağustos aylarında olur (Davis 1982). Belen civarında yayılış gösterir.

Tokalı Üçgül - Trifolium arvense L.

Dik veya yükselici gövdeli 30 cm kadar boylanabilen otsu bitkiler. Yaprakçıklar 1-2 cm, şeritsi eliptik şekilli, kenarları dişli. Çiçek kümesi kısa saplı, küremsi veya silindirik, meyvede uzar. Çanak yapraklar tüpsü-çan şekilli, yaygın tüylü ve 10 damarlı. Taç yapraklar pembe veya beyaz, çanak yapraklardan daha kısa. 1-2300 m'ler arasında, Kırıkhan'da yayılış gösterir (Davis 1970).

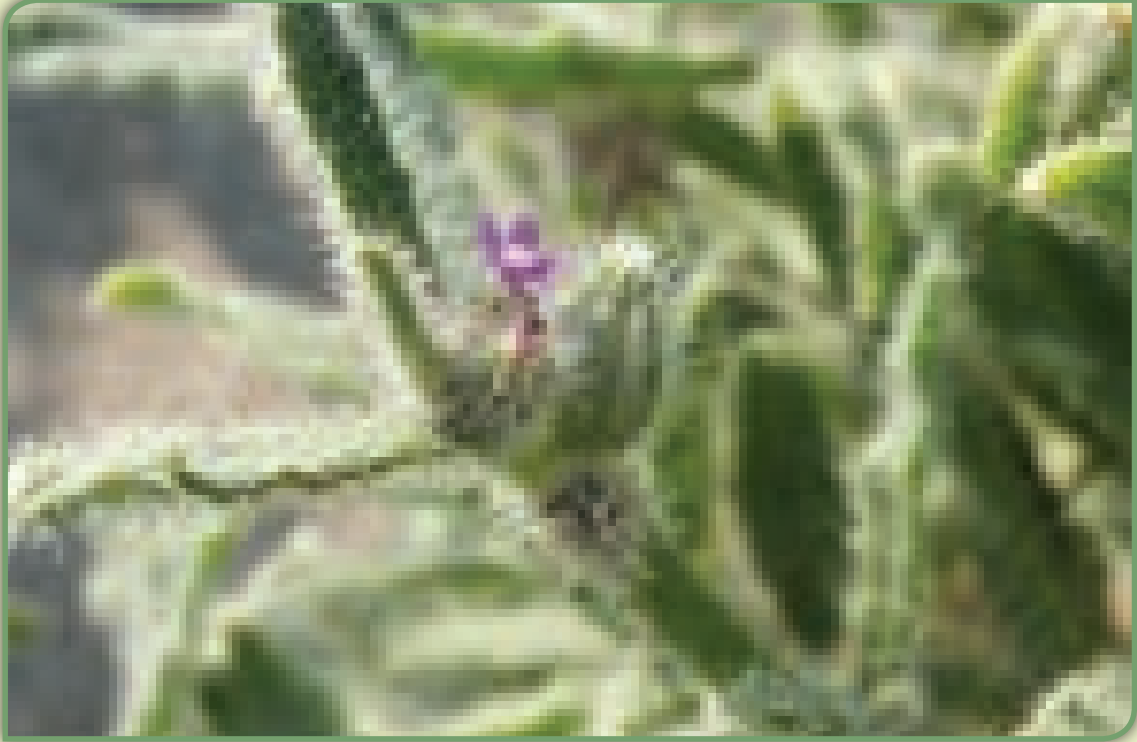
Trifolium türlerinin toprak üstü kısımlarından elde edilen özütler yara iyi edici özelliğe sahiptir (Renda ve ark. 2011). Bazı *Trifolium* türlerinin çiçekleri balgam söktürücü, antiseptik ve yatıştırıcı olarak kullanılır (Baytop 1999).

Tokalık - Trifolium purpureum Lois.

10-30 cm kadar boylanabilen, dik veya yükselici gövdeli, basık tüylü tek yıllık bitkiler. Yapraklar gövde üzerinde çapraz dizilir. Yaprakçıklar 2-4 cm, lanseolat-şeritsi şekilli. Çiçek kümesi küremsi, meyvede silindirik. Çiçekler mor, leylak veya beyazımsı. Çiçeklenme Ocak-Temmuz ayları arasında olur (Davis 1970). Reyhanlı civarında yayılış gösterir.

Trifolium türlerinin toprak üstü kısımlarından elde edilen özütler yara iyi edici özelliğe sahiptir (Renda ve ark. 2011). Bazı *Trifolium* türlerinin çiçekleri balgam söktürücü, antiseptik ve yatıştırıcı olarak kullanılır (Baytop 1999).

Top Ballık - Anchusa aggregata Lehm.

40 cm kadar boylanabilen, yoğun tüylü, dik veya yükselici gövdeli, tek yıllık bitkiler. Yapraklar 4-9 cm, linear-lanseolat şekilli, dar eliptik şekilli.

Çiçekler yoğun, 5-7 mm, mavi renkli. Çiçeklenme Mart-Eylül aylarında olur (Davis 1977). Samandağ sahillerinde yayılış gösterir.

Top Taşçantası - Aethionema capitatum Boiss & Bal.

17 cm kadar boylanabilen, dik veya yükselici gövdeli, çok yıllık bitkiler. Yapraklar linear-oblong şekilli, sapsız. Çiçekler pembe renkli, 5-7.5 mm.

Meyveler ters kalpsi, 1-2 tohumlu. Çiçeklenme Mayıs – Haziran aylarında olur (Davis 1965). Kızıldağ'da yayılış gösterir.

Topalak - Cyclamen pseudibericum Hildebr

Çok yıllık, büyük yumrulu bir bitkidir. Çiçekleri tek sarkık, pediselleri normalde uzun, meyve zamanı helezon biçimindedir. Bitki çoğunlukla orman alanları, ağaç altları, çalılıklar ve kayalık yamaçlarda, gölgeli ve yumuşak topraklı yerlerde, 0-2400 m arasındaki yüksekliklerde büyümesini tamamlar (Davis 1978). Dört yol'un üstlerinde yayılış gösterir.

Bitkinin yumruları kusturucu, müshil ve uyarıcı etkilere sahiptir. Kuru yumrunun 0.5 gramı orta derecede ishal için uygun bir miktar olarak bilinmektedir. Bu dozdan daha fazla kullanım tehlikeli olabilir. Yumrularının ilginç bir kullanım alanı da tütün tarlalarında solucanlarla mücadeledir. Yumruların kaynatılması ile elde edilen sıvı tütün fidelerinin dibine dökülerek toprak altındaki solucanların yüzeye çıkması sağlanır (Baytop 1999).

Topbaş - Serratula cerinthifolia (Sm.) Boiss.

45 cm kadar boylanabilen, tüysüz, çok yıllık bitkiler. Yapraklar tüysüz, tem kenarlı, 20 cm kadar saplı, lirat-pinnat şekilli. Gövde yaprakları sapsız,

gövdeyi sarar, geniş ovat şekilli 1.5-7 cm. Çiçekler sarı, çiçeklenme Haziran – Ağustos aylarında olur (Davis 1975). Antakya çevresinde yayılış gösterir.

Tukul Otu - Centaurium erythraea Rafn subsp. turcicum

Rozet yapraklı iki yıllık otsu bitkiler. Taban yapraklar obovat-elliptik, 3-7 damarlı, üst yapraklar şeritsi. Bu tür 5 -50 cm yükseklikte, gövde yaprakları karşılıklıdır. Çiçekler sapsız veya kısa saplı, çanak yapraklar 3-7 mm, taç yapraklar tüpsü. Çiçekler pembe (Davis 1977). Samandağ civarında yayılış gösterir.

Bitki uçucu yağ, rezin acı maddeler (glikozit) taşımaktadır. Taşdığı acı maddeler nedeniyle, hazmı kolaylaştırıcı ve iştah açıcı özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Tükürük Otu - Ornithogalum oligophyllum E.D. Clarke

Çok yıllık soğanlı bitkilerdir. Çiçekleri taşıyan eksen dik, 4-15 cm'dir. Yapraklar 2-3 adet, nadiren çok, mavimsi yeşil renkte, tabanda dar, uçta geniştir. Yaprakların kenarları düzdür. Meyve taşıyan saplar dik-yaygın, 10-30 mm'dir. Çiçeklenme Nisan-Temmuz aylarında gerçekleşir. Bitki, çimenliklerde, kayalık alanlarda 700-3000 m'ler arasında, Belen üstlerinde yayılış gösterir (Davis 1984).

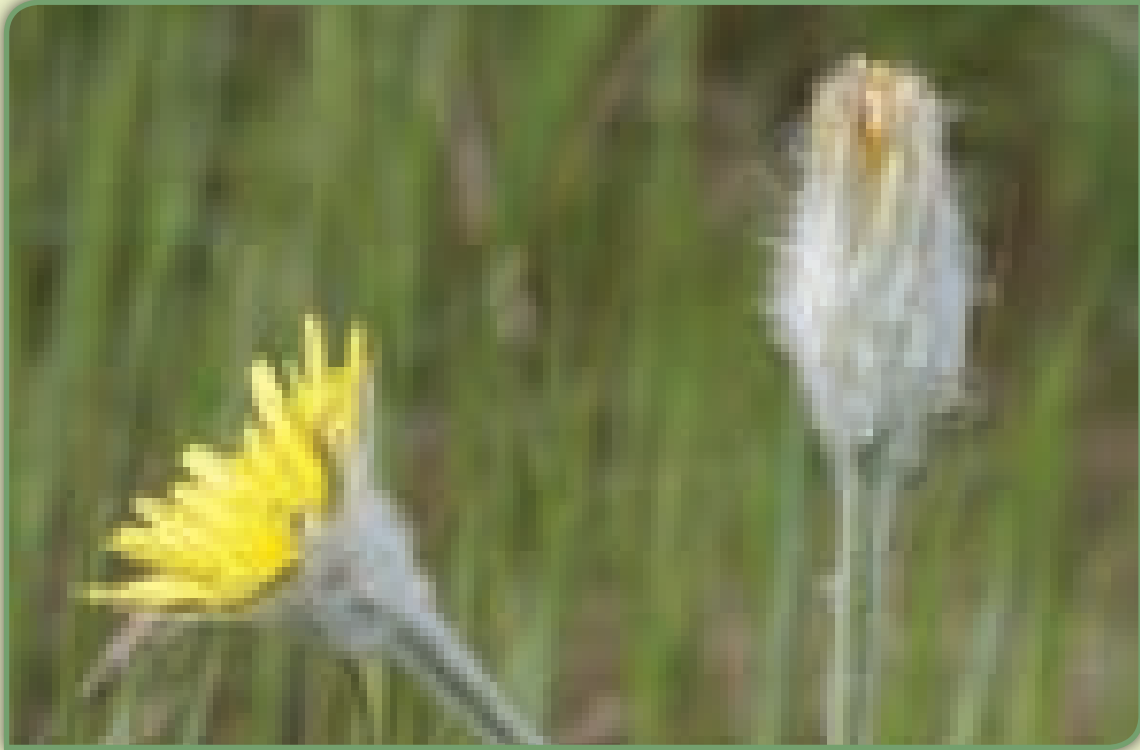
Yumruları kusturucu ve çıban açıcı özelliğe sahiptir. Taze veya pişmiş yumru çıban üzerine sarılır ve çıbanın olgunlaşip açılması sağlanır (Baytop 1999). Bazı türlerinin yumrularından elde edilen özütün kanserli hücreleri öldürdüğü tespit edilmiştir (Mimaki ve ark. 1997). Yapılan diğer bir çalışmada ise bitkinin yumrularının ve yapraklarının kalp rahatsızlıklarında kullanılabilcek kardenolit glikozitleri taşıdığı belirtilmiştir (Ghannamy ve ark. 1987).

Türpenk - Diplotaxis eruroides (L.) DC.

Tek yıllık otsu bitkiler. Yapraklar pinnat parçalı. Çiçekler krem renkli belirgin damarlı. Çiçeklenme Mart-Nisan aylarında olur. Karaçay vadisinde yayılış gösterir.

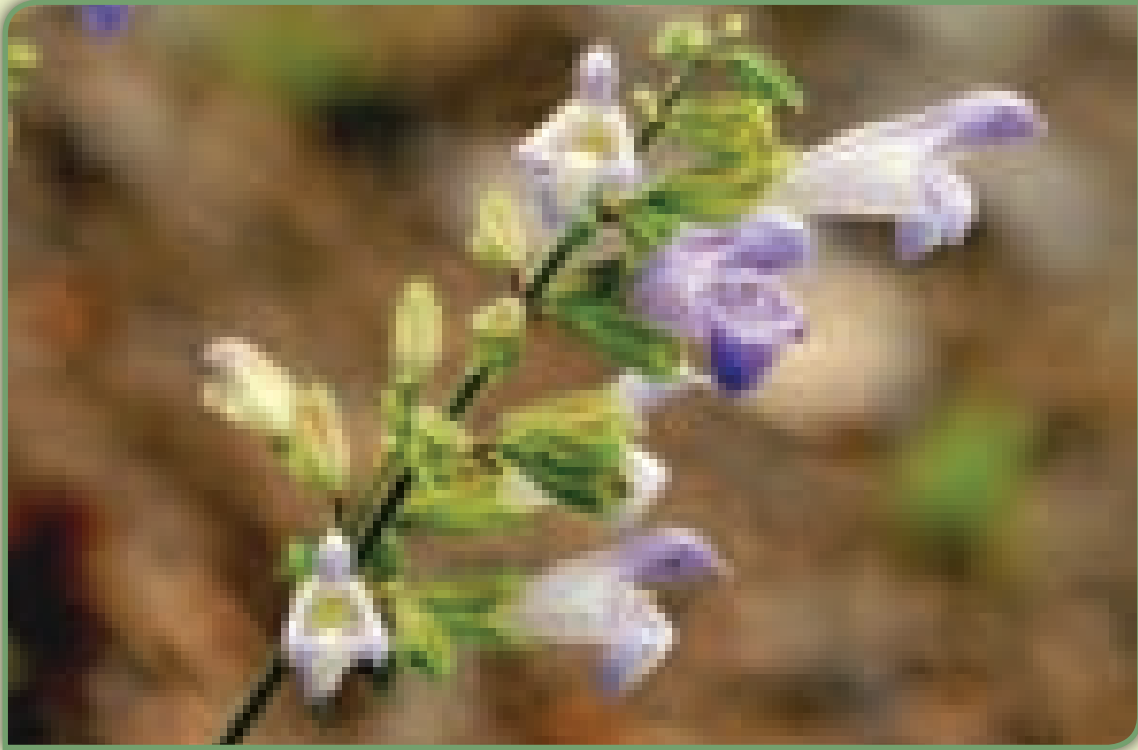
Bitkinin çiçekli dalları idrar arttırıcı özelliğe sahiptir (Baytop 1999).

Tüylü Acınak- Hieracium pannosum Boiss.

60 cm kadar boylanabilen yoğun tüylü çok yıllık bitkiler. Yapraklar 5-8 adet, 4-20 cm, gövdenin alt kesimlerinde bulunur. Çiçekler kümeleri 1-4 adet olup, 30 cm kadar uzunluğundaki yoğun tüylü

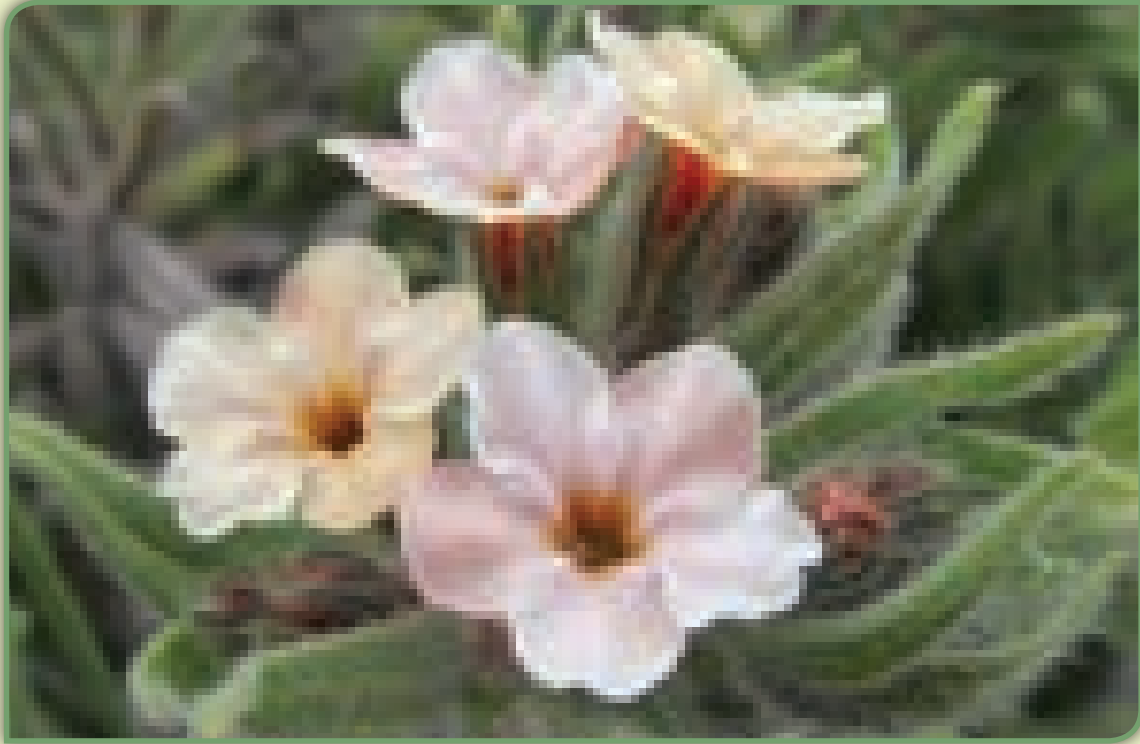
eksen üzerinde bulunur. Çiçekler sarı (Davis 1975). Dört yol Erzin arasındaki yüksek kesimlerde yayılış gösterir.

Tüylü Adaçayı - Salvia tomentosa Miller.

Bir metre kadar boylanabilen yan çalimsı bitkiler. Gövdeler dik, dört köşeli genellikle üst kısımlarda dallanmış, basit ve salgı tüylü. Yapraklar basit, oblongdan oavata kadar değişken formlu, 2-11x0.8-5 cm. Nadiren yan segmentler mevcut, kenarları düz. Çiçek kümeleri 4-10 çiçekli, kümeler ayrı veya birleşik. Çiçekler leylak, mor veya beyaz. Çiçeklenme Nisan-Ağustos. Karaçam ve kızılçam ormanlarında, makiliklerde, 900-2000 m'ler arasında, Belen civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Salvia cinsine ait bitkilerin uçucu yağları kozmetik sanayiinde uzun yıllardan beri kullanılmaktadır. Bunun yanında bitkinin toprak üstü kısımlarından elde edilen özütler ve uçucu yağlar antimikrobiyal ve antioksidan etkilere sahiptir. Bunun yanında sancı kesici, antiseptik ve kanamalarda damar büzücü özelliklere sahiptir (Tepe ve ark. 2005).

Tüylü Boyaotu - Alkanna hirsutissima Bertol Dc.

30 cm kadar boylanabilen, çok yıllık yoğun tüylü bitkiler. Taban ve gövde yaprakları linear – lanseolat şekilli, 1-5 cm. Çiçek ekseni meyvede, 10-15 cm.

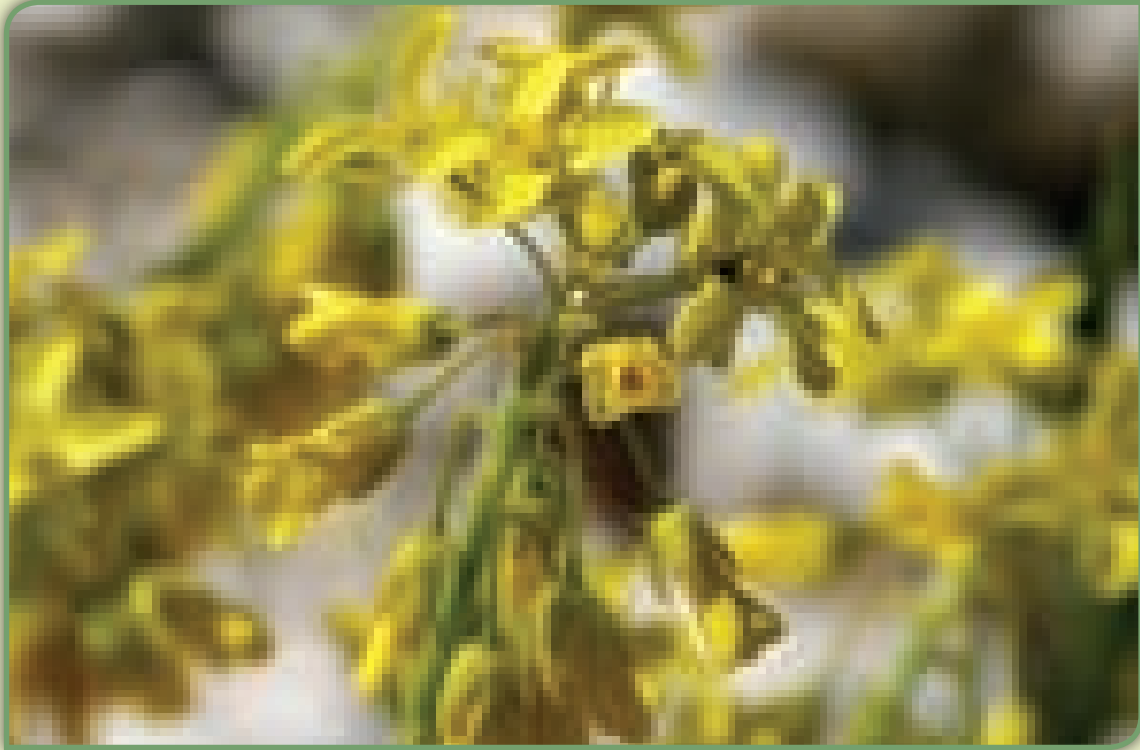
Çiçekler 7-10 mm, önceleri sarı, sonra mavi renkli. Çiçeklenme Nisan – Ağustos aylarında olur (Davis 1977). Akbez civarında yayılış gösterir.

Tüylü Çekem - Thymelaea hirsuta (L.) Endl.

150 cm kadar boylanabilen, çalı formundaki çok yıllık bitkiler. Genç ve çiçekli sürgünler beyaz yoğun tüylü, yaşlı yapraklar tüysüz. Yapraklar sapsız, kalın derimsi, 3-5 mm, orbikular ovat şekilli. Çiçekler

sapsız, 2-8 tanesi birada gövdelerin uç kısımlarında. Çiçekler 3-4.5 mm, dökülücü, dışı yeşil, içi sarı renkli. Çiçeklenme Eylül – Aralık aylarında olur (1982). Samandağ sahillerinde yayılış gösterir.

Tüylü Çivit - Isatis aucheri Boiss.

Gövdeleri 20-40 cm, sıkıca kaba – uzun yumuşak sık tüylü çok yıllık bitkilerdir. Çiçekler, 4-5 mm'dir, çanak yapraklar yumuşak seyrek tüylüdür. Meyveler, sıkıca keçemsi tüylü, uzun-yumuşak sık tüylüdür (Tüyler bölmeleri gizler). Genellikle aşağı doğru incelik, bölmelerin her iki yanında kısa ve kalın bir kanat bulunur. Bölmenin üzerinde ters yumurtamsı veya genişçe kaşksı, çentikli

uçlu bir uç kanada doğru genişler. Nisan – Mayıs aylarında çiçeklenir. 900 – 2000 m aralığında, kayalık yamaçlarda (genellikle kireç taşı), Dört Yol üstlerinde yayılış gösterir (Davis 1982).

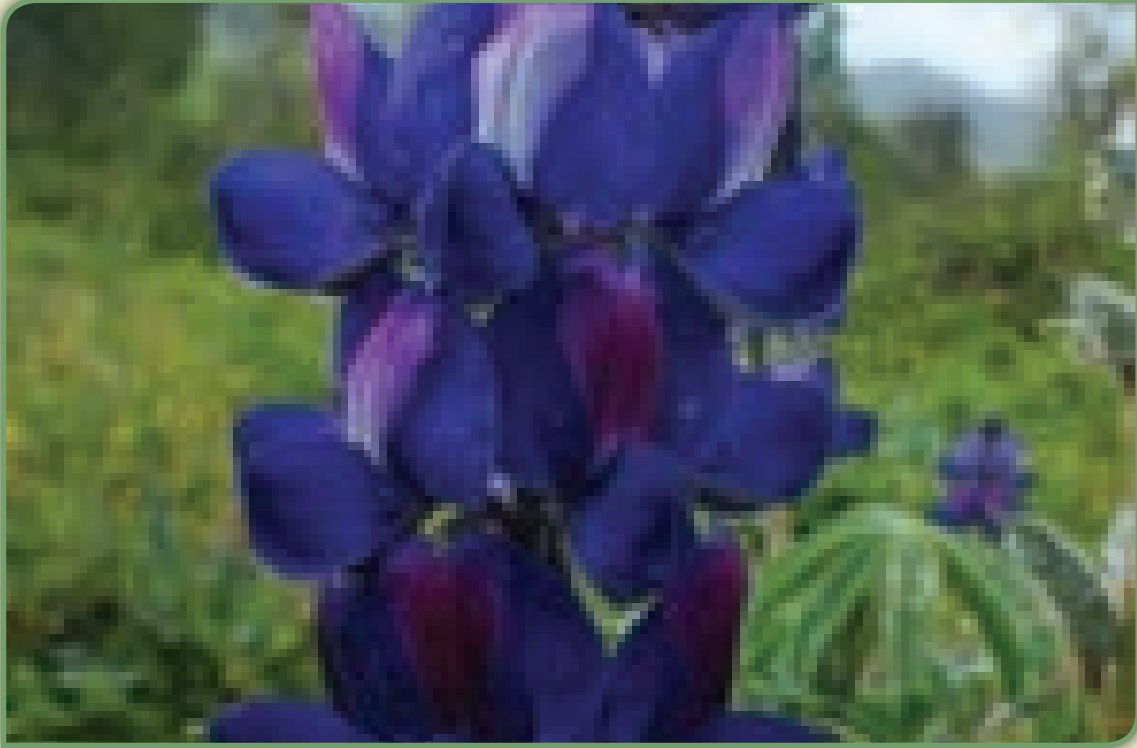
Bitkinin boya içeriği oldukça fazladır. Bu sebeple boya eldesinde kullanılabilir (Kızıl S, 2006). Birçok *Isatis* türü kültüre alınarak yetiştirilebilmekte ve verimi artırılabilir.

Tüylü Çoban Çantası - Anthyllis vulneraria L. subsp. hispidissima

Çok yıllık otsu bitkiler. Gövdeler 25 cm kadar, yükselici. Yapraklar pinnat, genellikle segmentler indirgenmiş, terminal segmentler diğerlerinden daha geniş, taban yapraklar 1-3, üst yapraklar 9-11

yaprakçıklı. Çiçekler sarı renkli. Çiçeklenme Mayıs – Haziran aylarında olur (Davis 1970). Erzin'in üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Tüylü Gavur Baklası - Lupinus varius L.

50 cm kadar boylanabilen tüylü tek yıllık bitkiler. Yaprakçıklar 25-35 mm. Çiçekler eksen üzerinde halkasal olarak dizilirler. Çiçek sapları 6-15 mm. Çiçekler mavi, 13-22 mm. Çiçeklenme Mart-Mayıs ayları arasında olur (Davis 1970). Yayladağı civarında yayılış gösterir.

Diğer *Lupinus* türleri ile benzer kullanıma sahiptir. Bitkiden elde edilen özütler antibakteriyal ve antifungal etkilere sahiptir (El-Shazly ve ark. 2001).

Tüylü Kaya Çayı - Stachys pumila Banks & Sol.

Verimsiz taban demetlerine sahip yarı çalimsı bitkilerdir. Çiçeklenen gövdeler 5-35 cm boylanabilir. Taç yapraklar beyaz veya soluk limon sarısıdır. Kahverengi noktalı ya da şeritlidir. Tüp dışı uzamıştır. Meyve dikdörtgenimsi – yumurtamsıdır. Nisan –Temmuz ayları arasında çiçeklenir. 15 – 1650 m aralığında, dikey kireç taşlarında ve yığın haldeki çakıl taşı yamakları ya da yarıklarında

yayılış gösterir (Davis 1982). Samandağı civarında yayılış gösterir.

Birçok *Stachys* türüne ait uçucu yağlar üzerinde yapılan çalışmalar sonucunda, bitkiye ait ekstraktların antibakteriyel ve anti-okidan özelliğe sahip olduğu görülmüştür (Skaltza H.D. ve ark. 2003).

Tüylü Kömeç - Malvella sherardiana (L.) Jaub. Sc Spach

Sürünücü, çok yıllık bitkiler. Gövdeler yıldızsı tüylü. Yapraklar geniş dairemsi, kenarları dişli, kuvvatli elsi damarlı. Çiçekler uzun saplı, yaprak

koltuklarında tek tek bulunur. Çiçekler koyu pembe renklidir. Çiçeklenme Mayıs – Ağustos aylarında olur (Davis 1967). Akbez civarında yayılış gösterir.

Tüylü Yayılğan - Convolvulus pulvinatus Sa'ad

Yoğun kümeler oluşturan, tabanı odunsu çok yıllık bitkiler. Çiçekli gövdeler 8 cm kadar. Yapraklar oblanseolat şekilli, yoğun tüylü, 12-20 mm.

Çiçeklerin 3-5 tanesi birarada bulunur. Çiçekler beyaz, 15-18 mm. Çiçeklenme Haziran (Davis 1977). Kızıldağ'da yayılış gösterir.

Tüylü Yıldız - Gagea villosa (Bieb.) Dubv. var. villosa

Yumrulu çok yıllık bitkiler. Taban yapraklar 2 adet, şeritsi, çiçekseninden daha uzun, tüsüz veya yarı tüylü. Çiçek eksenini yarı-şemsiye şeklinde, 1-10 cm, tüylü veya tüsüz. Gövde yaprakları karşılıklı.

Çiçekler 1-15 adet, 7-10 mm. Çiçeklerin içi sarı, dışı yeşilimsi. Çiçeklenme Mart-Mayıs aylarında olur (Davis 1984). Reyhanlı civarında yayılış gösterir.

Tüylüce Ot - Pilosella hoppeana (Schultz) C.H. Et F.W. Schultz

Sürünücü gövdeler az sayıda, kısa ve kalındır. Yapraklar çok sayıda, ters kılıçsı veya dikdörtgenimsi olup alt yüzeyleri çok sayıda basit salgısız tüylerle ve sık yıldız biçimli tüylerle kaplıdır, nadiren üst yüzeyleri de böyledir. Çiçeklenen gövdeler 40 cm'ye kadar uzayabilir, çiçek kümesi gövdelidir (scapose), her bir çiçek kümesi gövdesinde tek bir çiçek bulunur. Pulsu gülcüklerin dıştakileri yumurtamsı

veya çizgisel – kılıçsıdır, içtekileri ise kılıçsı veya çizgisel – kılıçsıdır. Birden veya kademeli olarak küt veya sivrimsi bir uca daralır. Sık yıldız biçimli ve basit salgılı veya salgısız tüylüdür veya her ikisi birlikte. Dış dilsî çiçekler genellikle dış yüzlerinde koyu kırmızı bir şeride sahiptir (Davis 1982). Kızıldağ'da yayılış gösterir.

Tüysüz Ot - Cerastium chlorifolium Fisch & Mey.

35 kadar boylanabilen, tüysüz tek yıllık bitkiler. Alt yapraklar dar obovat şekilli, saplı, üst yapraklar oblong, ovat şekilli. Çiçek eksenli, seyrek çiçekli.

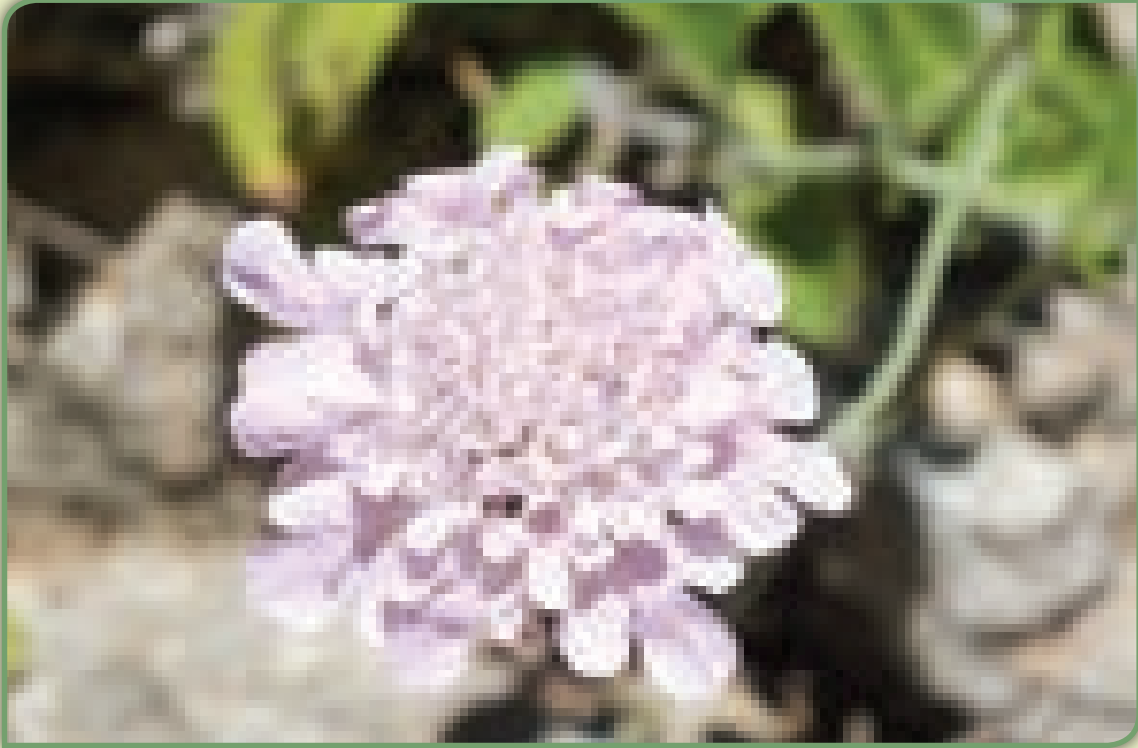
Brakteler otsu, birleşik. Çiçekler beyaz, 9-11 mm. Çiçeklenme Nisan – Haziran aylarında olur (Davis 1967). Dört Yol – Erzin arasında yayılış gösterir.

Uluma - Ephedra campylopoda C.A. Meyer.

Sürünücü gövdeli, seyrek dallı, çok yıllık bitkiler. Yaprak kınları kısa iki parçalı. Sürgünler üzerinde erkek çiçekler on çift küme oluşturur. Dişi çiçekler çiftler halinde bulunur. Meyveler 8-9 mm, kırmızımsı pembe. Kırkhan - Delibekirli civarında yayılış gösterir.

Dallar efedrin grubu alkaloidler taşır. Bitki terletici, romatizma ve nikris ağrılarını dindirici olarak kullanılır. Meyveleri astmaya karşı kullanılmaktadır (Baytop 1999).

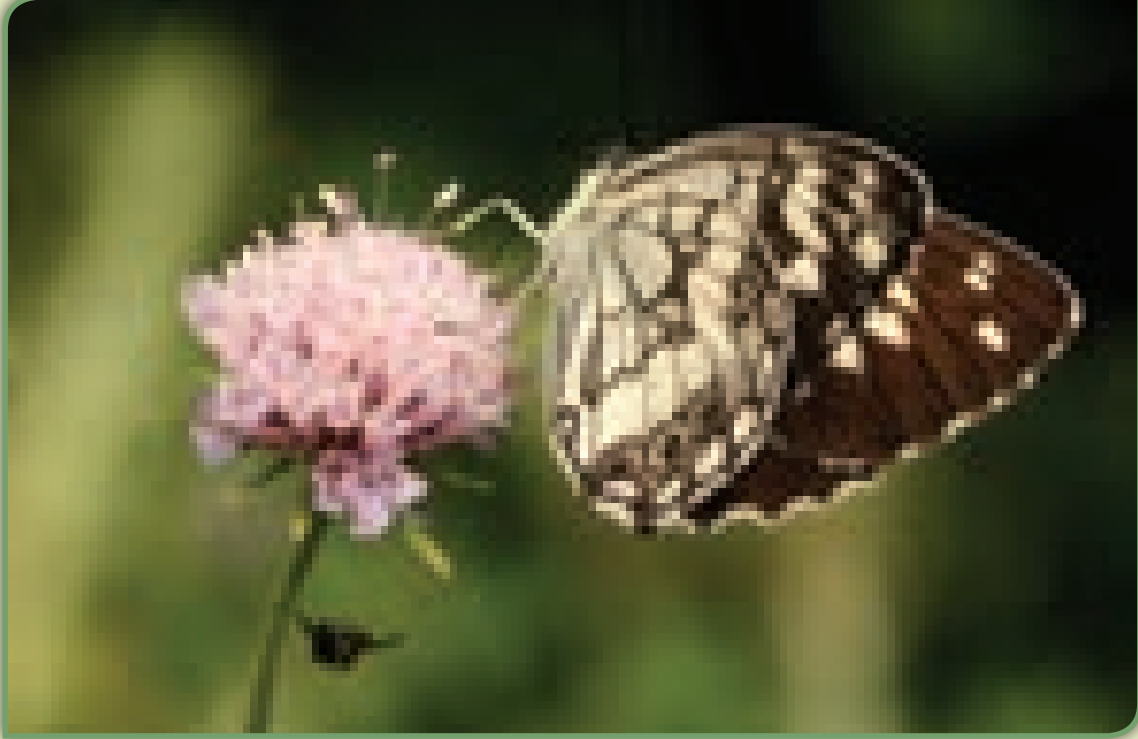

Uyuz Otu - Scabiosa columbaria L.

80 cm kadar boylanan tüylü veya tüysüz gövdeli çok yıllık bitkiler. Yapraklar parçalı nadiren tüm, kenarları dişli. Çiçekler pembe, leylak sarı, krem nadiren beyaz renkli. Çiçeklenme Haziran-Ağustos

ayları arası (Baytop 1972). Erzin üstlerinde yayılış gösterir.

Bitki kabız yapıcı, idrar arttırıcı ve yara iyi edici olarak kullanılır (Baytop 1999).

Uyuz Otu - Scabiosa columbaria L. subsp. columbaria

80 cm kadar boylanabilen, tüylü çok yıllık bitkiler. Verimsiz sürgünler ve alt yapraklar saplı, lanseolat, oblong şekilli, kenarları dişli, nadiren düz, lirat şekilli. Üst yapraklar sapsız, 1-2 pinnat parçalı.

Kapitula 1.5-3 cm. Çiçekler leylak, pembe renkli. Çiçeklenme Haziran – Eylül aylarında olur (Davis 1972). Dörtyol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Uzun Kantaron - Hypericum elongatum Lebed

80 cm kadar boylanabilen, tüysüz veya küçük salgı tüylü, çok yıllık bitkiler. Yapraklar oblong-linear 10-30 mm. Çiçek durumu uzamış çok sayıda çiçek içeren silindirik bir yapıya sahip. Çiçekler sarı, çiçeklenme Mayıs-Temmuz ayları arası (Davis 1967). Erzin üstlerinde yayılış gösterir.

Yapılan deneysel çalışmalarda bitkinin antidepresan olarak kullanılabilcek bir potansiye sahip olduğu ortaya konmuştur (Öztürk 1997).

Uzungagalı Çemen - Trigonella macrorrhyncha Boiss.

10-20 cm boylanabilen, tabandan veya üst kısımlardan dallanmış tek yıllık bitkiler. Yaprakçıklar obovat şekilli, kenarları dişli, 8-17 mm. Çiçekler sapsız, 1-2 tanesi yaprakların koltuklarında bulunur. Çanak yapraklar tüpsü, 9-14 mm, taç yapraklar beyazımsı, 15-25 mm. Meyveler düz, linear şekilli, hafif orağımsı kıvrık, 3-7 cm uzunluğunda gagalı. Çiçeklenme Mart-Haziran

ayları arasında olur. 400-1500 m'ler arasında, Erzin üstlerinde yayılış gösterir (Davis 1970).

Bazı *Trigonella* türlerinin tohumları uyarıcı, iştah açıcı ve hazım problemlerine (kabızlık, dispepsi, gastrit) karşı kullanılmaktadır. Tohumları flavonoidler, saponin, kumarin ve vitaminler taşır (Sarıyar 2011). Ayrıca göğüs yumuşatıcı, balgam söktürücü özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Üçkulak Otu - *Trifolium pratense* L. var. *pratense*

20-60 cm boyolanabilen çok yıllık otsu bitkiler. Yaprakçıklar 1.5-3 cm, obovat, eliptik şekilli. Çiçek kümesi küremsi, 0.7-2.2 cm eninde sapsız nadiren kısa saplı. Çanak yapraklar tüpsü-çan şekilli, tüylü nadiren tüysüz. Taç yapraklar pembemsi kırmızı, nadiren beyaz, 13-18 mm. Çiçeklenme Mayıs-Eylül ayları arasında olur, 1-2300 m'ler arasında, Arsuz civarında yayılış gösterir (Davis 1970).

Trifolium türlerinin toprak üstü kısımlarından elde edilen özütler yara iyi edici özelliğe sahiptir (Renda ve ark. 2011). Bazı *Trifolium* türlerinin çiçekleri balgam söktürücü, antiseptik ve yatıştırıcı olarak kullanılır (Baytop 1999).

Ävez - *Sorbus domestica* L.

4-10 m kadar boylanabilen ağaç formundaki bitkiler. Yapraklar 7-20 cm, yaprakçıklar 7-10 çift. Çiçek durumu 6-10 cm çapında. Çiçekler beyaz, 15-18 mm. Çiçeklenme Mayıs-Haziran aylarında (Davis 1972). Yayıldağı civarında yayılış gösterir.

Bitkinin meyvaları antioksidan etkiye sahiptir (Egea ve ark. 2010). Bitkinin meyvalarının tüketimi, aldoz redüktaz enzimini inhibe ederek uzun dönemde şeker hastalığı kaynaklı komplikasyonları ortadan kaldırdıabileceğini deneysel çalışmalarla ortaya koymuştur (Termentzi ve ark. 2008).

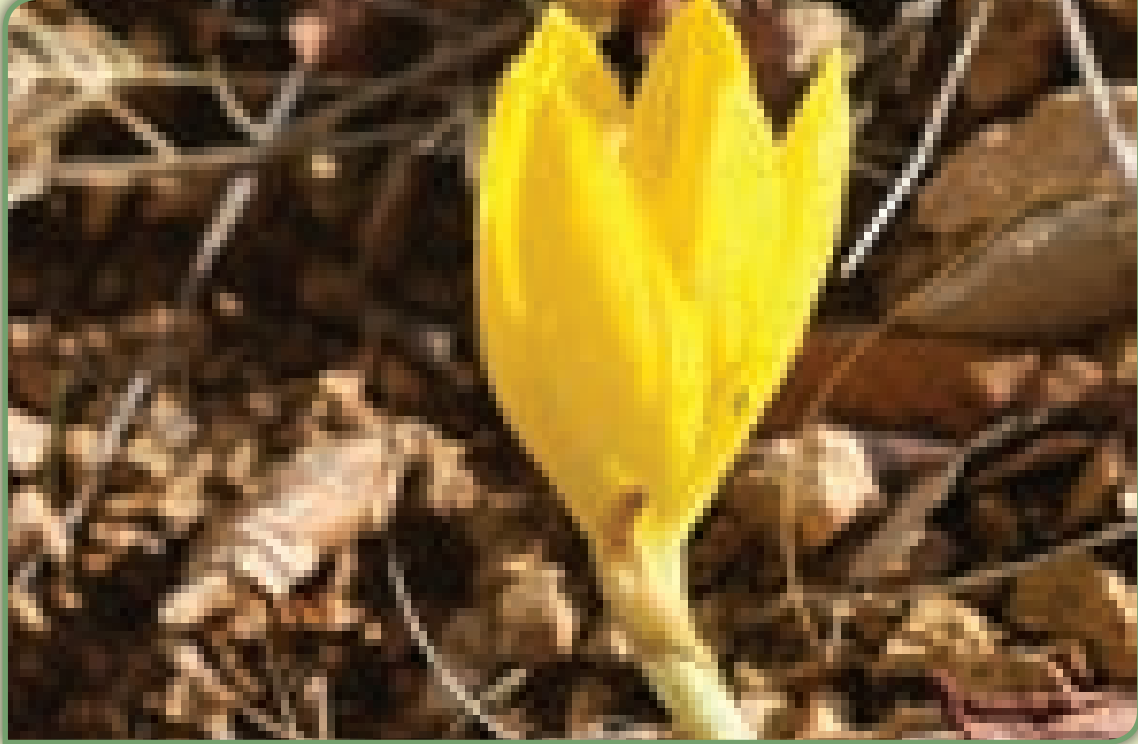

Üvez - *Sorbus torminalis* (L.) Crantz var. *pinnatifida* Boiss.

25 m'ye kadar uzayabilen piramit veya geniş yapraklı taca ve yayılmış dallara sahip ağaçlardır. Yapraklar 5-13 cm, geniş yumurtamsı, hafif kalpsiden geniş kama şekline kadar değişik formlarda, 3-7 parçalı. Genç yapraklar alt yüzeyleri küçük tüylerle örtülü, tüysüz veya olgunlaştığında seyrek tüylü. Çiçek sapı 15-50 mm. Çiçek durumu 10-15 cm çapında; 12-15mm uzunluğunda 20-60 çiçekten oluşmuş. Çanak yapraklar deltoid, kenarları tüysüz. Meyvalar

12-18 mm hafif küremsi veya armut şeklinde. Başta Quercus olmak üzere yaprak döken ormanlarda tek veya topluluk halinde 200-1800 m yüksekliklerde, Dört Yol üstlerinde yayılış göstermektedir (Davis 1972).

Sorbus meyvaları tanen, uçucu yağ, organik asitler yaprakları ise tanen taşır. Meyve ve yaprakları kabız olarak kullanılır. Bazı türlerin yaprakları şeker düşürücü etkiye sahiptir (Baytop 1999).

Ukhvah Çiçeği - Sternbergia clusiana (Ker.-Gawl.) Ker.-Gawl. Ex Sprengel

Çiçeklenme döneminde yapraksız sonradan yapraklanan, soğanlı bir bitkidir. Yapraklar şeritsi 5-12 adettir. Ağustos-Ekim aylarında çiçek açar. Çiçekleri sapsız olup koyu sarı veya yeşilmsi renklere olabilir. Çiçekler tek tek çıkar. Terkedilmiş tarlalarda, stepelerde ve orman açıklıklarında gözlenir. Deniz seviyesinden 450-1700 m yüksekliğe kadar, Atık yaylası üstlerinde yayılış gösterir (Davis 1988).

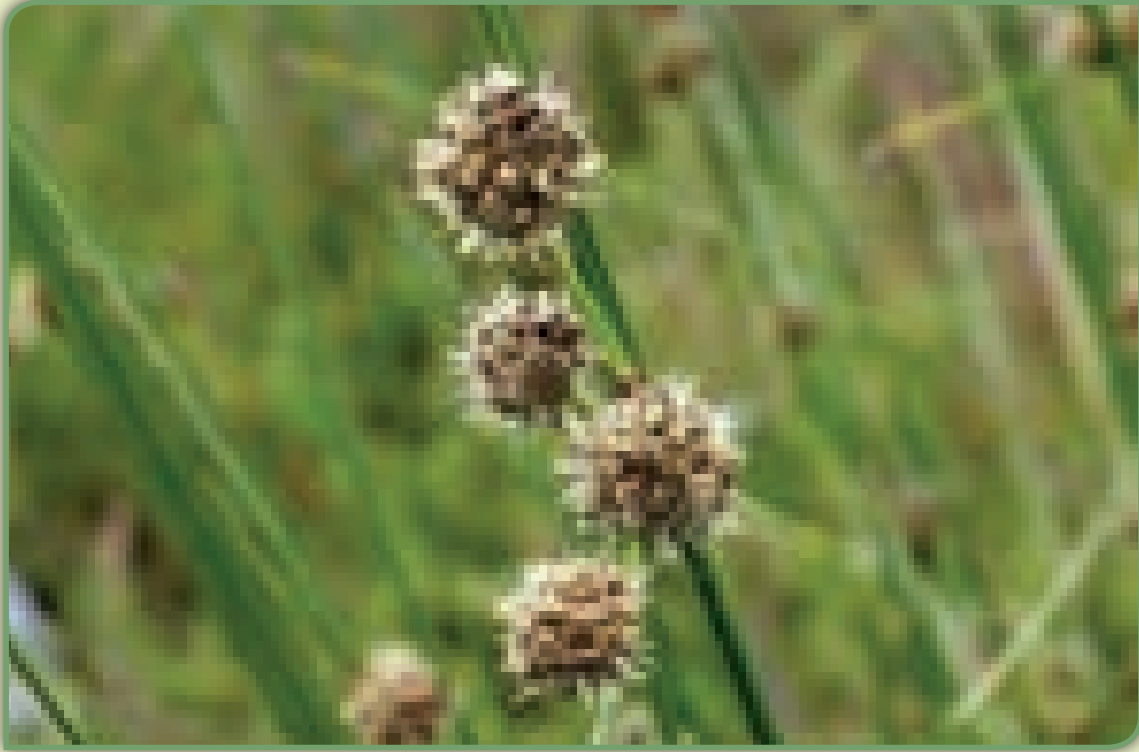
Kronik hastalıklarının tedavisinde balgam söktürücü, antimalaryal, antiviral, antitömür, iltihap kurutucu, antioksidan, antiparaziter ve terlemeyici önleyici etkilere sahip olduğu ortaya konmuştur. Daha da önemlisi lycorin maddesinin kanser hücrelerini öldürücü özelliğe sahip olduğu ortaya konmuştur (Çitoğlu ve ark. 2012).

Venus çiçeği - Veronica cymbalaria Bodard

Sürünücü veya yükselici tek yıllık bitkiler. Sürgünler 10-30 cm, kuvvetli dallanmış. Gövdeler seyrek tüylü veya yarı tüsüz. Alt yapraklar ve brakteler saplı, bazen morumsu renkli, her iki yüzeyi tüylü,

nadiren slğı tüylü. Çiçekler beyaz renkli, 6-12 mm. Çiçeklenme Ocak – Mayıs aylarında olur (Davis 1977). Kırıkhan - Kızılkaya civarında yayılı gösterir.

Uurla - Scirpoides holoschoenus (L.) Sojak.

Yoğun kümeler oluşturan, rizumlu çok yıllık bitkiler. Gövdeler 30 cm kadar, sert, düz, yeşil renkli. Yaprak kıvrımları kahverengi. Involukrum brakteleri, 1-2 adet. Çiçekler başak şeklinde.

Çiçeklenme Nisan – Ağustos aylarında olur (Davis 1985). Samandağ civarında sulak alanlarda yayılış gösterir.

Yaban Baklası - Pisum sativum L. subsp. elatius

Tüysüz, tek yıllık, 10-200 cm uzunlukta, sarılcı gövdeli bitkilerdir. Yaprakçıkları 1-4 çifttir ve kenarları düz veya dişlidir. Kulakçıkları 1.5-8 cm uzunluğundadır. Ovat, tabanda gövdeyi saran yapılı, tendril dallanmıştır. Çiçek akseni 1-3 çiçeklidir. Çiçekler 16-30 mm, leylak ve koyu kırmızımsı mor olmak üzere iki renkli, meyvelerse 40-70 mm'dir. Çiçeklenme Nisan-Mayıs aylarında gerçekleşir. 1600 m'ye kadar olan yüksekliklerde, kayalık

alanlarda, tarla kenarlarında ve çimenliklerde yetişir (Davis 1970). Belen civarında yayılış gösterir.

Bitkinin toprak üstü kısımları ve meyve kabukları antioksidan ve karaciğer koruyucu özelliklere sahiptir (Seida ve ark. 2011). Yapılan çalışmalar meyve kabuklarının mikrop öldürücü, antioksidan ve yüksek şekeri önleyici etkilere sahip olduğunu ortaya koymuştur (Taha ve ark. 2011).

Yaban Bamyası - Hibiscus trionum L.

Tek yıllık otsu bitkiler. Gövdeler basit ve yumrucuklu yıldızsı tüylü. Yapraklar elsi parçalanmış, 3-5 loblu. Çiçekler yaprak koltuklarında tek tek bulunur. Çanak yapraklar meyvede kalıcı. Çiçekler sarı tabanı koyu bordo. Çiçeklenme Temmuz-Eylül

ayları arasında gerçekleşir (Davis 1967). Kırıkhan civarında yayılış gösterir.

Çiçekleri göğüs yumuşatıcı, lapa halinde çıbanları olgunlaştırıcı olarak kullanılır (Baytop 1999).

Yaban Çöreği - Nigella orientalis L.

10-90 cm boylanabilen tüysüz otsu bitkiler. Gövdeler nadiren dallanmış. Yapraklar ipliksi parçalı. Çanak yapraklar sarı, taç yapraklar beyaz, küçük, uçta iki parçalı. Erkek organlar çok sayıda sarı. Dişi organlar 2-14. Çiçeklenme Nisan-Mayıs. Tarla kenarlarında, terkedilmiş sahalarda 1-900

m'ler arasında, Akbez civarında yayılış gösterir (Davis 1965).

Bitkinin tohumlarından elde edilen uçucu yağ kanser hücrelerini yok edici özelliğe sahiptir (Edris 2009).

Foto: F. Karahan

Yaban Enginarı - Cynara syriaca Boiss.

1 m kadar boylanabilen dikenli bitkiler. Çiçekler 12-35 uzunluğundaki saplar üzerinde bulunur. Yapraklar derimsi, tüysü parçalı, alt yüzü yoğun tüylü. Çiçeklerden oluşan kapitula 3-7 cm, Çiçekler pembe. Çiçeklenme Temmuz-Ağustos ayları arası (Davis 1975). Yayladağı civarında yayılış gösterir.

Bu cinse ait bitkilerin yaprakları ve tohumları karaciğer ve safra kesesi hastalıklarına karşı kullanılır. Bitkinin toprak üstü kısımları ve kökleri iştah açıcı ve idrar söktürücü olarak kullanılır (Baytop 1999).

Yaban Karanfili - Dianthus calocephalus Boiss.

Çok yıllık 30-70 cm boylanabilen otsu bitkiler. Yapraklar şeritsi. Brakteler sert, çiçeklerden daha kısa, ovat, tabanda kalpsi. Brakteoller 4 adet. Çanak yapraklar tüpsü, 16-20 mm. Taç yapraklar pembe-kırmızı, uçları dişli ve tüylü. Çiçeklenme Mayıs-Eylül. Volkanik ve kireçtaşı kayalıklarda, stepde

400-2300 m'ler arasında, Dört yol üstlerinde yayılış gösterir (Davis 1967).

Bitkiden elde edilen saponinlerin antimikrobiyal etkiye sahip olduğu rapor edilmektedir (Abbasoğlu ve Öztürk 1995).

Yaban Kenger - Notobasis syriaca (L.) Cass.

Gövdeleri 27-70 cm uzayabilen seyrekçe örümcek ağsı tüylenen bitkilerdir. Çiçekler pembe veya mordur ve pulsu gülcük yapraklarından daha uzundur. Meyveler 5-6x3-4 mm'dir. Kör çanak 10-15 mm'dir. Nisan – Haziran ayları arasında çiçeklenir. Deniz seviyesinden 850 m yüksekliğe kadar, kayalık kireç taşı yamaçlarında, ekilmemiş tarlalarda, dere yataklarında, yol kenarlarında, Kırnkhan civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

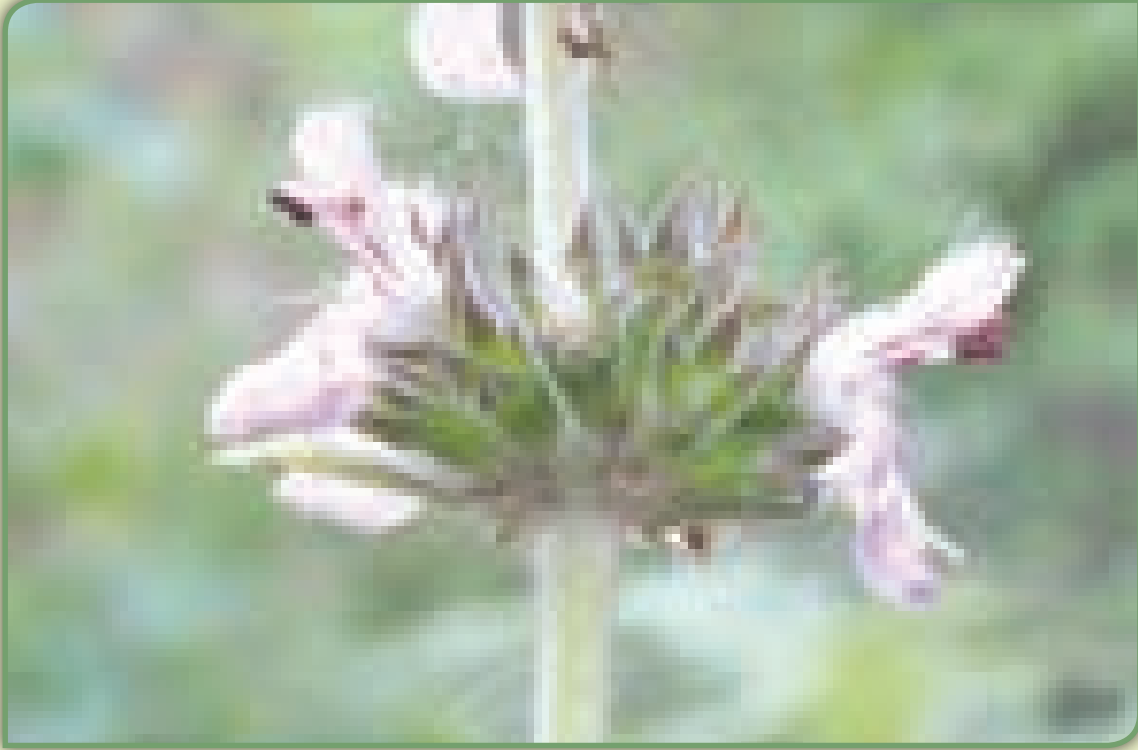
Bitkinin ekstraktları yine bitkilerde hastalık yapan bazı mantarlara karşı anti-fungal etki göstermektedir (J. R. Qasem, H. A. Aau-Blan, 1996). Ayrıca bitkinin gövdesi besin olarak da tüketilmektedir (Saleh A. Al-Qura'n 2010). Yapılan bir başka çalışmada ise bitki ekstraktlarının anti-oxidan özelliği tespit edilmiştir (Feras Q. Al Ali ve ark. 2007).

Yaban Yasemini - Solanum dulcamara L.

Çok yıllık, taban kısmı odunsu, 2 metre kadar boylanabilen, tüylü veya tüsüz tırmanıcı bitkinin yaprakları saplı, ovat şekilli, tabanı kalpsi, 3-12x2-6 cm'dir. Çanak yapraklar 2-3 mm olan bitkinin dişleri üçgenimsidir. Salkım şeklindeki çiçekler mor renkli, 10-15 mm'dir. Bitki gölgelik ve sulak yerlerde, çit kenarlarında, 1-2300 m'ler arasında yetişir (Davis 1978). Dörtüyl üstlerinde yayılış gösterir.

Bitki gliko-alkaloitler taşımaktadır. Bitkinin gövde ve yaprakları, idrar arttırıcı, hafif uyutucu, ağrı kesici, terletici, balgam söktürücü ve hafif müşhil etkilere sahiptir. Dikkatli kullanılması gereken bir bitkidir. Yaprakları ekzamaya karşı haricen kullanılabilir (Baytop 1999).

Yabançayı - Stachys balansae Boiss. & Kotschy subsp. balansae

Steril taban yapraklı çok yıllık otsu bitkiler. Gövdeler 35-10 cm, basit nadiren dallanmış, basit ve salğı tüylü. Taban yapraklar oblong -ovat şekilli, seyrek veya yoğun tüylü, kenarları dişli. Çiçekler gövde üzerinde küme oluşturur. Kümeler 10-16 çiçekli. Çiçekler pembe renkli. Çiçeklenme Haziran-Eylül ayları arası (Davis 1982). Yayladağı civarında yayılış gösterir.

Stachys türleri genel olarak antibakteriyel, antiinflamatuar, antitoksik ve antianoksidan etkilere sahiptir (Rezazadeh ve ark. 2006). Bitkinin toprak üstü kısımları ağrı kesici ve ateş düşürücü etkilere sahiptir (Rezazadeh ve ark. 2005).

Yabani Adaçayı - Salvia aucheri Bentham var. aucheri

60-100 cm kadar boylanabilen çok yıllık otsu bitkiler. Çiçekler gövdeler üzerinde ikili kümeler oluşturur. Çanak yapraklar tüpsü-çan şekilli, 6-8 mm, yoğun salgı tüylü. Taç yapraklar beyazımsı leylak, 25 mm. Çiçeklenme Temmuz-Ekim ayları arasında gerçekleşir. 550-1350 m'ler arasında, Erzin üstlerinde yayılış gösterir (Davis 1982).

Salvia cinsine ait bitkilerin uçucu yağları kozmetik sanayiinde uzun yıllardan beri kullanılmaktadır. Bunun yanında bitkinin toprak üstü kısımlarından elde edilen özütler ve uçucu yağlar antimikrobiyal ve antioksidan etkilere sahiptir. Bunun yanında sancı kesici, antiseptik ve kanamalarda damar büzücü özelliklere sahiptir (Tepe ve ark. 2005).

Yabani Anason - Pimpinella kotschyana Boiss.

Tüylü iki veya çok yıllık bitkiler. Gövdeler ortadan itibaren çok dallanmış. Çiçek durumu geniş yalancı şemsiye şeklinde. Çiçekler beyaz. Çiçeklenme Haziran-Ağustos ayları arasında olur. Meyveler yoğun tüylü (Davis 1972). Erzin üstlerinde yayılış gösterir.

Bitkinin tohumlarından elde edilen uçucu yağ antimikrobiyal etkiye sahip olup, bu etki ticari olarak satılan bazı antibiyotiklerden daha fazladır (Askari ve ark. 2011).

foto: www.botanische-spaziergaenge.at

Yabani Asma - Urtica dioica L.

Tırmanıcı, odunlu çok yıllık bitkiler. Yapraklar dökülücü, elsi loblu, kaba dişli ve tabanda kalpsi. Gövdeler uç kısımları ipliksi. Çiçeklenme Mayıs Haziran ayları içerisinde olur (Davis 1967). Karaçay vadisinde yayılış gösterir.

Yaprakları yüksek miktarda tanen taşır. Kan kesici, kabız yapıcı, yara iyi edici ve çıban açıcı olarak kullanılır (Baytop 1999).

Yabani İncir - Ficus carica L.

10 m kadar boylanabilen çalı veya ağaç formundaki bitkiler. Genç sürgünler yeşil, sonraları kahverenginde. Yapraklar dökülücü, geniş, 5-20 cm, 3-5 loblu, veya düz, genellikle kalpsi, kenarları

dalgalı veya dişli. Çiçeklenme Mart – Nisan aylarında olur (Davis 1982). Kastal dağında yayılış gösterir.

Yabani Karanfil - Dianthus zonatus Fenzl. var. aristatus

7-30 cm boylanabilen çok yıllık otsu bitkilerdir. Şeritsi yaprakları 25-80 x 0.4-2 mm'dir. Gövdeler dallanmış, çiçek sapları yaklaşık 5 cm'dir. Brakteoller 4-6(-8) adettir ve çanak yaprakların yarı uzunluğuna eşittir. Çanak yapraklar 13-19 mm, yarı silindirik, yeşil, uç kısımları ise morumsudur. Taç yapraklar pembe, kenarları dişli ve koyu halkalıdır. Çiçeklenme Nisan-Eylül aylarında gerçekleşir.

Kayalıkta ve steplerde 1100-1600 m'ler arasında, Dörtüyl üstlerinde yayılış gösterir (Davis 1967).

Bazı Dianthus türleri balgam söktürücü veya öksürük kesici olarak kullanılır (Baytop 1999). Halk arasında soğuk algınlığı, grip gibi rahatsızlıklara karşı kullanılır. Bazı türlerinin kökleri çay halinde, yatıştırıcı, terletici, idrar arttırıcı ve kalp kuvvetlendirici olarak kullanılır.

Yabani Nohut - Cicer floribundum Fenzl

10-30 cm boylanabilen dik gövdeli çok yıllık bitkilerdir. Yapraklar uçlu tüysü bileşik yaprak türündedir veya bazen üst kısımdakiler kısa bir tendril ile sonlanır. Yaprakçıklar 5-7 çifttir, dikdörtgenimsi-eliptiktir, otsu yapılı, kenarları testere dişli, tabanları yuvarlaktır. Çok sayıda salgısız ve az sayıda salgılı sık ince yumuşak tüylüdür. Kulakçık kenarları oyuklu dişlidir. Çiçek sapı 1-5 çiçeklidir, bazen 6 mm uzayabilen çizgisel kaşıkçı

bir kılçık mevcuttur. Pulsu yapraklar yuvarlağımsı, dişli, 2-3 mm'dir. Çiçekler 16-17 mm'dir. Çanak yapraklar güçlü bicinde kamburdur, 10-12 mm'dir. Meyve dikdörtgenimsi-elipsoid olup, kısaca salgılı uzun, yumuşak sık tüylüdür. Tohumlar 3 tane ve siğillidir. Haziran-Temmuz aylarında çiçeklenir. 800-1400m aralığında, kayın ormanlarında ve meşe çalılıklarında, Kızıldağ'da yayılış gösterir (Davis 1982).

Yabani Sinameki - Colutea cilicica Boiss & Bal.

5 cm kadar boylanabilen, çalı formundaki bitkiler. Yaşlı sürgünler grimsi-kahverengi. Yaprakçıklar 4-5 çift, eliptik ters ovat şekilli, 30 mm'ye kadar.

Çiçekler 20-22 mm. Meyveler şişkin. Çiçeklenme Nisan – Eylül aylarında olur (Davis 1970).

Yabanigül - Rosa pulverulenta Bieb.

Genellikle bodur kısa boylu, küme oluşturan çalı formundaki, dikenli çok yıllık bitkiler. Yapraklar küçük, genellikle 5 adet yaprakçıktan oluşur, aromalı. Çiçekler tek tek bulunur veya 2-4 tanesi bir arada. Çiçekler yaklaşık 2 cm çapında, pembe renkli. Çiçeklenme Haziran-Temmuz aylarında (Davis 1972). Erzin üstlerinde yayılış gösterir.

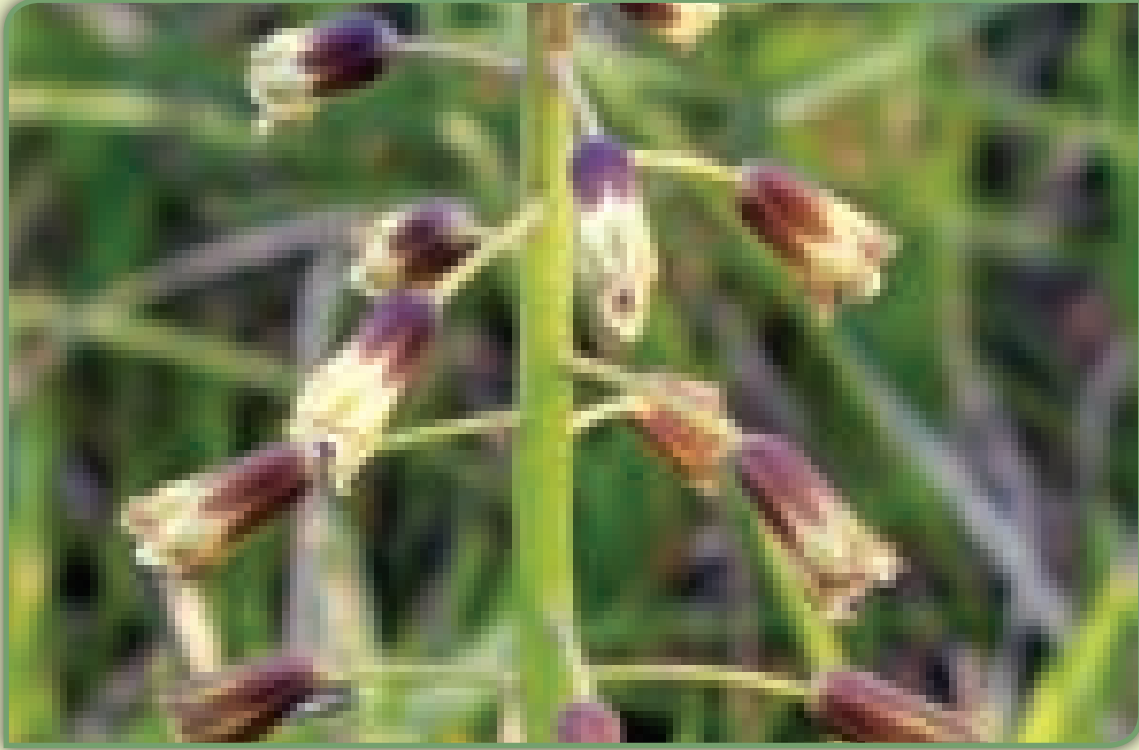
Rosa türlerinin meyveleri genel olarak solunum yolları hastalıklarında, hemoroitte, mide bağırsak hastalıklarında, kalp ve böbrek rahatsızlıklarında kullanılır. Çiçekli dalları kalp rahatsızlıklarında ve nefritte kullanılır (Gürdal ve Şükür 2010).

Yabansoğanı - Allium affine Ledeb

Soğanlı, çok yıllık bitkiler. Gövdeler 30-80 cm. Yapraklar 3-5 adet, 2-4 mm eninde. Çiçekler şemsiye şeklinde, 2-3 cm çapında, çok çiçekli. Çiçek sapları farklı uzunluklarda. Çiçekler dar çan

şeklinde. Çiçeklenme Haziran – Ağustos aylarında olur (Davis 1984). Soğukluk civarında yayılış gösterir.

Yaglıca - Bellevia macrobotrys Boiss.

Soğanlı, çok yıllık bitkiler. Yapraklar 2-6 adet, uzunluğu çiçek eksenine kadar, 15-35 mm eninde, kenarları silli. Çiçek eksenine 30-60 cm, 20-50 çiçekli. Çiçek tomurcukları menekşe renginde. Çiçekler

zeytin yeşili, tabanı menekşe renginde, 8-11 mm. Çiçeklenme Mart – Nisan aylarında olur (Davis 1984). Belen civarında yayılış gösterir.

Yağlıcanak - Ranunculus illyricus L. subsp. illyricus

40 cm kadar boylanabilen, kökleri kalınlaşmış, çok yıllık bitkiler. Taban yapraklar üç parçalı, parçalar linear, 3-8 cm, basit veya parçalı. Çanak yapraklar

kuvvetli geri kıvrık, taç yapraklar 9-15 mm, sarı renkli. Çiçeklenme Mayıs- Temmuz aylarında olur (Davis 1965). Akbez civarında yayılış gösterir.

Yakı Otu - Epilobium hirsutum L.

Çok yıllık, rizomlu, dallanmış dik gövdeli bitkiler. Gövdeler 20-210 cm, yoğun tüylü. Yapraklar lanseolat-oblong, 2-12 x 0.8-2.5 cm, yoğun tüylü, kenarları dişli, sapsız. Çiçek durumu salgı ve basit tüylü. Çiçekler pembe, 8-20 mm. Çiçeklenme Temmuz-Eylül. Bataklıklarda ve dere kenarları

1-2300 m'ler arasında, Karaçay vadisinde yayılış gösterir (Davis 1972).

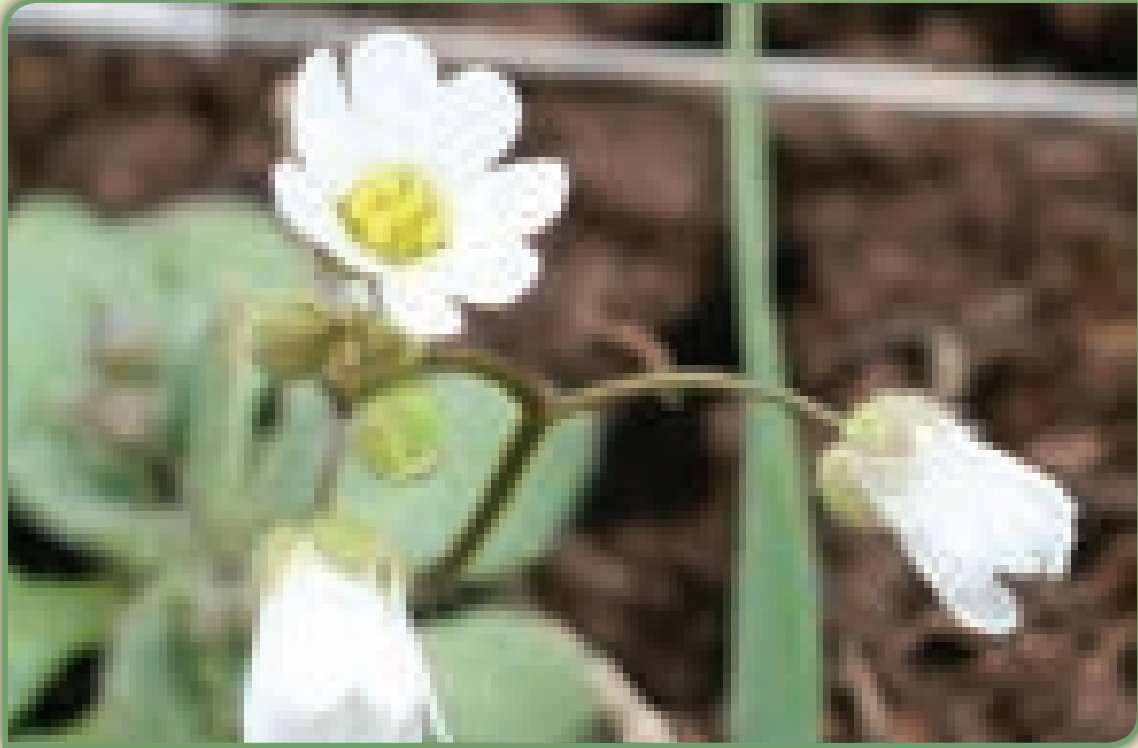
Yaprak ve kökleri kabız yapıcı özelliğe sahiptir (Baytop 1999). Bitkiden elde edilen özütün prostat kanserini önleyici özelliğe sahip olduğu ispatlanmıştır (Stolarczyk 2013).

Yalancı Akasya - Robinia pseudo acacia L.

25 m kadar boylanabilen, yaprak döken ağaç formundaki bitkiler. Yapraklar imparipinnat, stipullar diken şeklinde. Salkım şeklindeki çiçekler yaprak koltuklarından çıkar. Çiçekler çok sayıda,

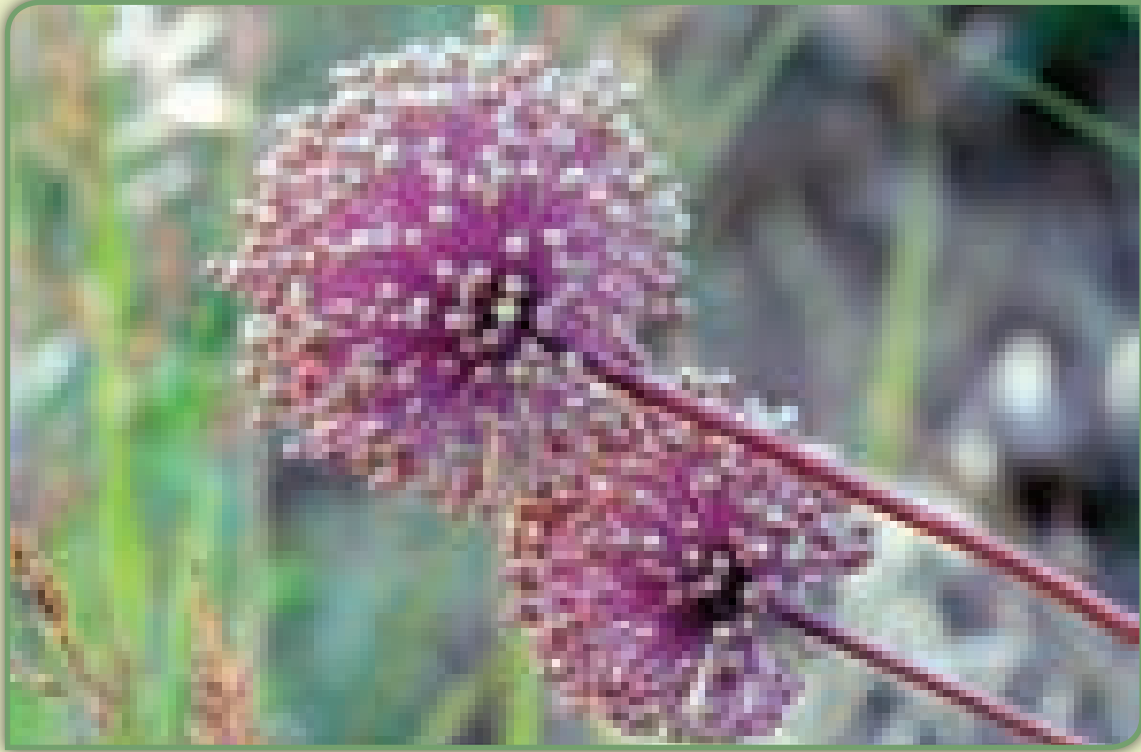
beyaz renkli, 15-20 mm. Meyveler 5-10 cm. Çiçeklenme Nisan – Haziran aylarında olur. Kültür bitkisi olarak park ve bahçelerde yetiştirilir.

Yalancı Dolama - Erophila verna (L.) Chevall. subsp. praecox

22 cm kadar boylanabilen, tek veya çok gövdeli tek yıllık bitkiler. Yapraklar spatulat, lanseolat şekilli, düz veya dişli, basit veya dallanmış tüylü. Çiçekler

beyaz renkli, uç kısımları derin dişli. Çiçeklenme Mart – Nisan aylarında gerçekleşir (Davis 1965). Iskenderun çevresinde yayılış gösterir.

Yalancı Pırasa - Allium ampeloprasum L.

Soğanlı, çok yıllık bitkiler. Gövdeler 50-180 cm. Yapraklar 4-10 adet, 5-20 mm eninde. Çiçekler şemsiye şeklinde, 5-9 cm çapında, çok çiçekli. Çiçek sapları farklı uzunluklarda. Çiçekler beyaz, leylak

veya mor renkli. Çiçeklenme Haziran – Temmuz aylarında olur (Davis 1984). Erzin civarında yaylış gösterir.

Yalancı Tespih ağacı - Melia azedarach L.

Ağaç formundaki bitkiler. Yapraklar bipinnat parçalı, yaprakçıklar ovat, kenarları dişli, bazan loblu. Çiçekler hoş kokulu, menekşe renkli. Çiçeklenme Nisan ayında olur (Davis 1967). Kırkhan civarında yayılış gösterir.

Yaprak yara iyi edici olarak kullanılır. Meyve romatizmaya karşı ve böcek uzaklaştırıcı olarak kullanılır (Baytop 1999).

Yalancıçilek - Potentilla micrantha Ramond ex DC.

Rizomlu, kısa gövdeli, yumuşak tüylü çok yıllık otsu bitkiler. Taban yapraklar gövdelerden daha uzun, üç yapraklı, kenarları dişli. Çiçekler tek tek veya 2-3 tanesi gövdelerin ucunda beraber bulunur.

Çiçeklenme Mart-Temmuz ayları içerisinde olur (Davis 1972). Musa dağında yayılış gösterir.

Bitkinin toprak üstü kısımları kabız yapıcı, ateş düşürücü ve kuvvet verici olarak kullanılır (Baytop 1999).

Yalı otu - Ipomea stolonifera (cyr) J.F. Gmelin

Sürünücü gövdeli, nodlarından köklenen tek yıllık bitkiler. Yapraklar etli, oblong şekilli, uç kısımları içe çökük, tabanda 2-4 loblu. Çiçekler tek, beyaz

veya krem renkli, 4-6 cm. Çiçeklenme Haziran – Eylül aylarında olur (Davis 1977). Samandağ sahillerinde yayılış gösterir.

Foto: Dr. Harald Kehl.

Yandak - Polygonatum multiflorum (L.) All.

90 cm kadar boylanabilen çok yıllık otsu bitkiler. Tüysüz, düz gövdeli bitkiler. Yapraklar genişçe eliptik, 55-110 mm, tüysüz, sapsız veya kısa saplıdır. Çiçekleri taşıyan eksen tüysüz, 2-6 çiçekli. Çiçekler 17-18 mm, kokusuz, beyaz renkli. Çiçeklenme Haziran ayı içerisinde olur (Davis 1984). Dört Yol'un üstlerinde yayılış gösterir.

Yapılan çalışmalarda bitkinin antioksidan ve antimikrobiyal etkilere sahip olduğu tespit edilmiştir (Şengül ve ark. 2009). Bitki hafif kabız yapıcı, romatizma ve gut ağrılarını giderici etkilere sahiptir. Kökleri haricen lapa halinde çibana olgunlaştırıcı ve açıcı olarak kullanılır (Baytop 1999).

Yarışkan Çalba - *Phlomis viscosa* Poiret

130 cm kadar boylanan çalı formundaki bir bitkidir. Yapraklar yıldızsı ve salgı tüylü, saplı taban kısmında kalpsi bir yapıya sahiptir. Sarı çiçekler gövde üzerinde küme oluşturur. Kümeler 12-20

çiçekli (Davis 1970). Samandağ civarında yayılış gösterir.

Bitki uyarıcı, gaz söktürücü, iştah açıcı ve mide ağrıları kesici özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Yapışkan Otu - Ononis viscosa L.

Tek yıllık, tabandan dallanmış, 25-40 cm uzunlukta, uzun basit ve kısa salgı tüylü bitkilerdir. En alttaki ve üstteki yapraklar tek yaprakçıklı, diğer yapraklar üç yaprakçıklı, yaprakçıklar ovat-oblongtur. Parlak sarı, kırmızı damarlı çiçekler yapraklı bir eksen üzerinde bulunur. Çiçeklenme Mayıs-Temmuz aylarında gerçekleşir. Bitki, makiliklerde ve taşlı alanlarda, 900 m yüksekliğe kadar, Kırıkhan

Ceyhanlı Köyü üstlerinde yayılış gösterir (Davis 1970).

Bitkinin toprak üstü kısmı idrar söktürücü, mikrop öldürücü özelliklere sahiptir. Bu çinse ait bazı türler ateş düşürücü, antifungal, iltihap kurutucu ve mikrop öldürücü olarak kullanılır (Erdemgil ve ark. 2002).

Yapışkan Otu - Silene aegyptiaca (L.) L. fil. subsp. aegyptiaca

Tek yıllık, dik veya yükselici gövdeli, 7-30 cm yükselabilen bitkiler. Gövdelerin alt kısımları basit tüylü, üst kısımları yapışkan salgı tüylü. Alt yapraklar saplı, ovat-oblong, tüylü veya tüysüz. Çiçekler seyrek dizilimli. Birleşik çatalı dallanmış. 9 veya daha çok çiçekli. Çanak yapraklar birleşik, 13-18 mm, morumsu, yoğun salgı tüylü. Taç yapraklar pembe. Çiçeklenme Şubat-Mayıs. Yol kenarlarında, bahçe

altlarında, 1-2000 m'ler arasında, Kırıkhan civarında yayılış gösterir (Davis 1967).

Bitkinin yaprakları yara iyi edici olarak kullanılır (Altundağ ve Öztürk 2011). Bazı Silene türleri ise ekzamalara karşı haricen, bazıları ise idrar yolları rahatsızlıklarında dahilen çay olarak kullanılır (Baytop 1999).

Yara Merhemi - Geranium asphodeloides Burm.

50 cm kadar boylanabilen, kökleri füze şeklinde kalınlaşmış çok yıllık bitkiler. Yapraklar 3-6 cm, elsi loblu, loblar parçalı, düz veya dişli. Çiçek sapları 1-6 cm, salgı tüylü. Çanak yapraklar 6-7.5 mm, taç

yapraklar ters ovat şekilli, 9-14 mm, pembe renkli. Çiçeklenme Nisan – Haziran aylarında olur (Davis 1967). Şenköy, Ziyaret dağında yayılış gösterir.

Yara Otu - Prunella vulgaris L.

6-40 cm boyunda, dik veya yükselici gövdeli bitkilerdir. En üst yapraklar hariç yaprakları saplı, oval-oblong, kenarları düz veya hafif dişli, bazen tüysü parçalı, tüysüz veya hafif tüylüdür. Çiçek yaprakları kırmızımsı ve siyahımsı-mor renktedir ve kenarları uzun tüylüdür. Çiçeklerse koyu menekşe veya lavanta mavisi rengindedir. Çiçeklenme Mayıs-Eylül aylarında gerçekleşir. Tarlalarda, yol kenarlarında,

nemli çayırlarda 2900 m yüksekliğe kadar, Dörtöl civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Bitkinin toprak üstü kısımlarından hazırlanan özüt, bağışıklık sisteminin zayıfladığı durumlarda etkin hale geçen uçuk virüse karşı etkilidir (Nolkember ve ark. 2006). Bitkiden izole edilen tripenlerin iltihap kurutucu ve anti-alerjik etkiye sahip olduğu bilinmektedir (Ryu ve ark. 2000).

Yara Otu - Pulicaria dysenterica (L.) Cass.

Rizomlu, çok yıllık bitkiler. Gövdeler tüylü, 75 cm kadar, genellikle üst kısımlarda dallanmış. Yapraklar oblong-lanseolat şekilli, 2.5-6 cm, tabanda kalpsikülakçıklı, kenarları yarı düz veya dişli. Kapitula

çok sayıda, 0.7-1.5 cm. Çiçekler krem renkli. Çiçeklenme Temmuz – Eylül aylarında olur (Davis 1975). Amik ovasında ve Samandağ çevresinde yaygın olarak bulunur.

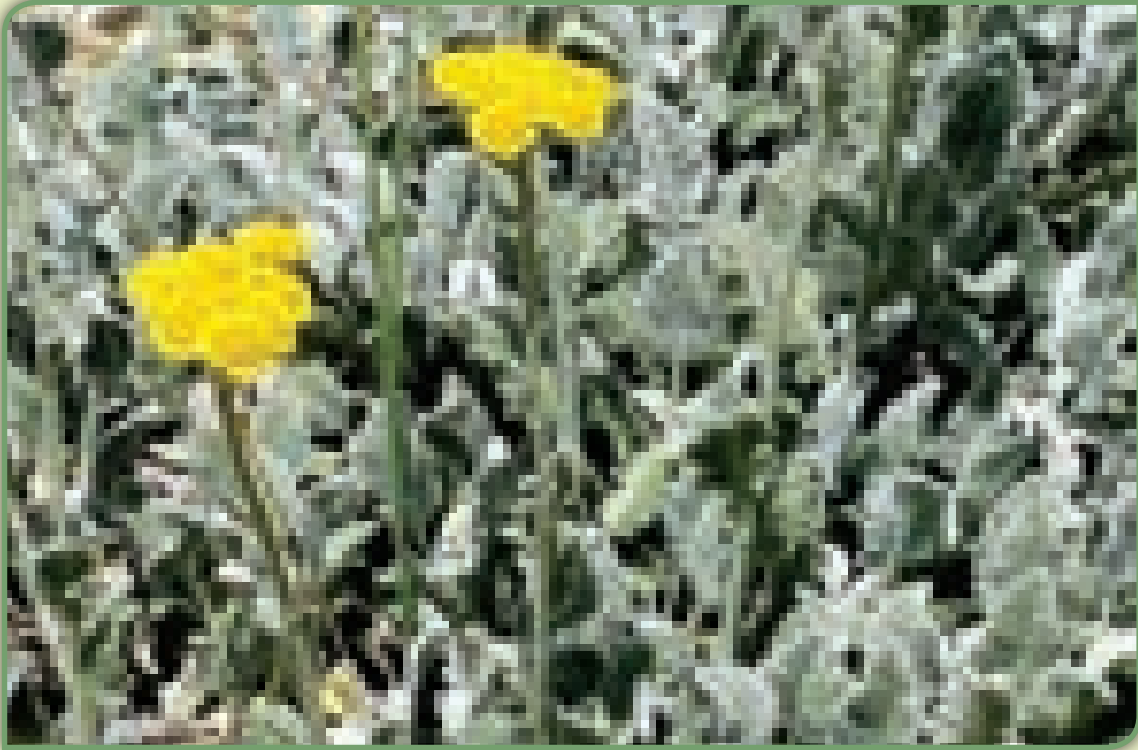

Yarpuz - Mentha longifolia (L.) Hudson

40-120 cm yükseklikte otsu bir bitkidir. Yapraklar hemen hemen sapsız seyrek veya beyazımtırak sık tüylüdür. Gövdelerin uç kısmında başak oluşturan

çiçekler erguvan veya beyaz renklidir (Davis 1982). Dörtüyl üstlerinde yayılış gösterir.

Bitki gaz söktürücü, mide bulantılarını kesici özelliğe sahiptir (Baytop 1999).

Yavşan - Tanacetum densum (Lab.) Schultz Bip. subsp. amani

Hafif çalimsı formda, 15-25 cm boyunda dik veya yükselici gövdeye ve odunsu rizomlara sahip bitkilerdir. Tüpsü çiçekler 2.75-3 mm. Akenler 5-8-yollu, grimsi kahverengi, 2-2.5 mm; Kalkerli kayalar ve yamaçlarda, 1500-2500 m yüksekliklerde, Erzin üstlerinde yayılış göstermektedir (Davis 1975).

Bitkinin toprak üstü kısımları antioksidatif etkilere sahiptir (Tepe ve Sökmen 2007). Ayrıca bitkinin toprak üstü kısımlarından elde edilen uçucu yağın bakteri öldürücü özelliğe sahip olduğu belirtilmektedir (Polatoğlu ve ark. 2010).

Yaygın Adaçayı - Salvia recognita Fisch. & Mey.

40-90 cm boylanabilen çok yıllık otsu bitkilerdir. Gövdeler dört köşeli olup üst kısımlarda dallanmıştır ve salgı tüylüdür. Yaprakları pinnat parçalı, nadiren basit, kenarları dişlidir. Çiçek sapları 3-5 mm, çanak yaprakları 12-18 mm, uç kısımları sivri ve salgı tüylüdür. 35-40 mm ölçülerindeki taç yaprakları leylak-pembe renktedir. Çiçeklenme Mayıs-Ağustos aylarında gerçekleşir. Kireçtaşı kayalıklarda ve

steplerde, 900-2200 m'ler arasında, Musa dağında yayılış gösterir (Davis 1982).

Bitkinin toprak üstü kısımlarından elde edilen uçucu yağ antimikrobiyal ve antifungal (mantarların üremesine engel olan öldürücü ilaçlar) etkilere (Tabanca ve ark. 2006), yine toprak üstü kısımlarından elde edilen özütün ise antioksidan etkiye sahip olduğu bilinmektedir (Janicsak 2010).

Yayla Adaçayı - Sideritis syriaca L.

14-40 cm boylanabilen, yoğun tüylü çok yıllık bitkiler. Yapraklar çoğunlukla tabanda yoğunlaşmış, gövde yaprakları seyrek, şeritsi 3-6 cm. Çiçek kümeleri 3-8 adet, 4-6 çiçekli, çiçekler sarı.

Çiçeklenme Haziran Ağustos ayları arası (Davis 1982). Samandağ çevresinde yayılış gösterir.

Bitki soğuk algınlığı tedavisinde çay olarak tüketildiği gibi gastrik ülser tedavisinde de etkilidir (Baytop 1982).

Yayla Otu - Phlomis kotschyana Hub.-Mor.

Tabanda çalimsı, salgı tüyü içermeyen, 15-30 cm boylu otsu bitkilerdir. Yaprakları çok küçük şekilde baskılanmış yıldızsı tüylüdür. Çiçek yaprakları kısa saplıdır, tabanda kalpsi olup çiçek demetleri kadar uzundur. Çiçek demetleri 1-4 tane olup birbirine mesafelidir ve 3-6 çiçek içerir. Pulsu yapraklar az sayıdadır, çizgisel-biz biçimlidir, yıldızsı tüylere sahiptir. Çanak yapraklar 10-15 mm olup yayılmış biçimde keçemsi – yıldız biçimli tüylüdür. Çanak

yaprak dişi kılıçcı-sivri uçludur. Taç yaprak sarıdır. Meyveler tüsüzdür. Nisan – Haziran ayları arasında çiçeklenir. 500-1420 m arasında, çam ormanlarında ve kireç taşı çakıllıklarında, Keldağ'da yayılış gösterir (Davis 1982).

Yapılan araştırmalar bazı *Phlomis* türlerinin antibakteriyel özellik gösterdiğini ortaya koymuştur (Ristic, M.D. ve ark. 2000).

Yekesekotu - Ruscus hypoglossum L.

50 cm kadar boylanabilen basit gövdeli çok yıllık bitkiler. Yapraksı gövdeler derimsi, elliptik şekilli, 6-10 cm. Çiçekler erkek ve dişi şeklinde ayrılır, yeşilimsi beyaz renkli. Çiçeklenme Mart-Mayıs aylarında (Davis 1984). Karaçay vadisinde yayılış gösterir.

Ruscus türlerinin kökleri idrar arttırıcı, kum dökücü, iştah açıcı, ateş düşürücü ve terletici

etkilere sahiptir. Kaynatmadan ara ara ısıtılıp soğutulan çayı, acı olduğundan tadlandırılarak içilmelidir (Baytop 1999). Bacaklarda ağrı, sızı, gece krampları şişme gibi kronik toplardamar zafiyetine karşı ve basura karşı oldukça etkili olduğu yapılan çalışmalarla ortaya konmuştur (Sanchez ve ark. 2012).

Yemlik - Tragopogon longirostris Bisch. ex Schultz Bip. var. *longirostris*

İki yıllık, 10-80 cm uzunluğunda seyrek tüylüden tüsüz formlara kadar değişik şekillerdeki bitkilerdir. Yapraklar doğrusal. Çiçek sapı kapitula altında şişkindir. Fillariler (5-)6-8 adet mızraklı, daralmış durumda, çiçek kapitulularında 2.5-4 cm, meyva kapitulularında 4-8 cm ve genellikle çiçeklerden daha uzun. Çiçekler soluk leylaktan koyu menekşeye kadar değişik renklerde. Akenler 18-45 mm, devetüyü renkli, gagalı. Papuslar 20-35

mm, soluk grimsi kahverengi, seyrek tüylü. Kayalık yamaçlarda, makiliklerde, yol kenarlarında ve tarlalarda 1-2300 m yüksekliklerde, Arsuz civarında yayılış göstermektedir (Davis 1975).

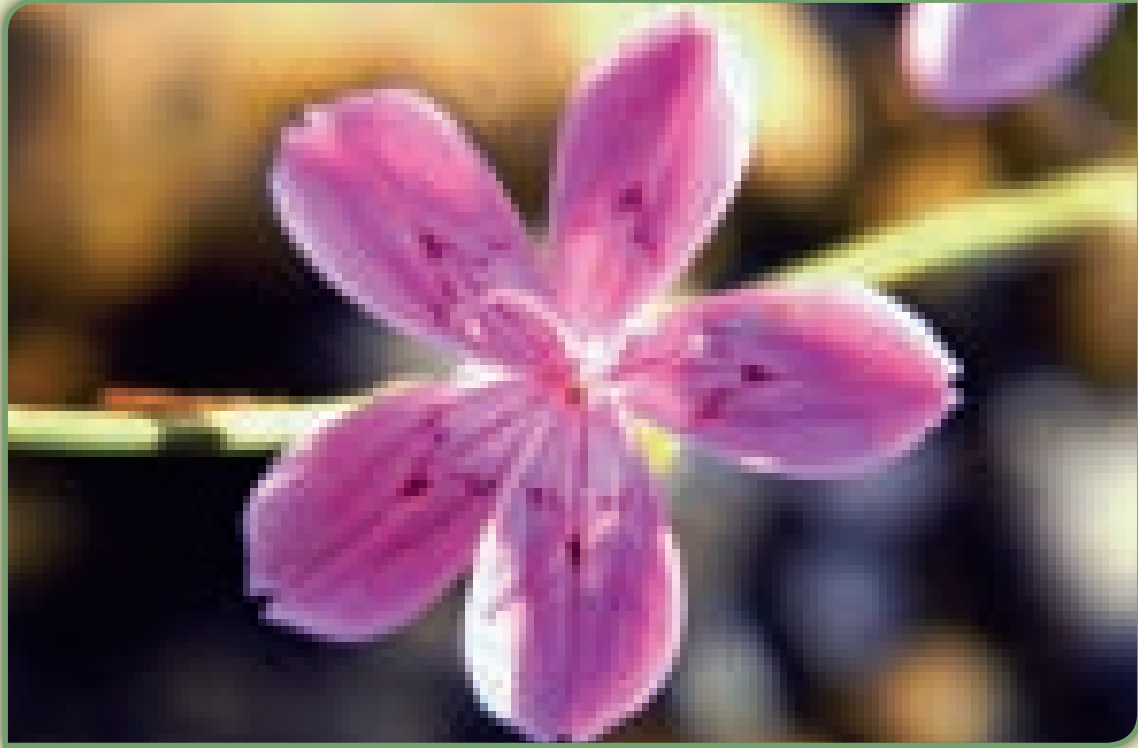
Bitkinin yaprakları antioksidan ve antibakteriyel özelliğe sahiptir (Tabaraki ve ark. 2013). Bu cinse ait türlerin kök ve yaprakları sebze olarak tüketilir (Baytop 1999).

Yer Çalısı - Cytisopsis dorycniifolia Jaub & Spach subsp. *dorycniifolia*

Sürünücü gövdeli, çok yıllık, çalı formundaki bitkiler. Yapraklar, 5-7 yaprakçıklardan meydana gelir, yaprakçıklar linear – spatulat şekilli, 7-12 mm. Çiçekler tek veya 3 tanesi birarada bulunur.

Çanak yapraklar tüpsü, tüylü genellikle kırmızısı, taç yapraklar altın sarısı, 14-30 mm. Çiçeklenme Mart-Haziran aylarında olur (Davis 1970). Arsuz-Samandağ arasında yayılış gösterir.

Yer Karanfili - Dianthus strictus Banks et Sol. var. strictus

12-75 cm boylanabilen çok yıllık otsu bitkiler. Alt yapraklar şeritsi, 1-2.5 mm eninde. Çanak yapraklar tüpsü, 8-15x2.5-5 mm. Taç yapraklar pembe, uçta dişli ve tüylü. Çiçeklenme Mayıs-Temmuz. Terkedilmiş sahalarda ve kayalıklarda 1-450 m'ler

arasında, Samandağ civarında yayılış gösterir (Davis 1967).

Bitkiden elde edilen saponinlerin antimikrobiyal etkiye sahip olduğu rapor edilmektedir (Abbasoğlu ve Öztürk 1995).

Yerfundası - Pyrola chlorantha Swartz

Bitkinin bütün yaprakları tabanda, yaprak sapları yaprak ayasından daha uzun, yapraklar ovat, kenarları dişli. Çiçek eksenini 8-20 çiçekli, çiçekler parlak sarı veya yeşilimsi. Çiçeklenme Haziran-

Temmuz aylarında gerçekleşir (Davis 1977). Dörtüyl üstlerinde yayılış gösterir.

Bu cinse ait bazı türler idrar arttırıcı, kabız yapıcı ve yara iyi edici olarak kullanılır (Baytop 1999).

Yersümbülü - Putoria calabrica (L. fil) DC.

Gövdeler yatık, 10-20 cm, tabanda odunsu çok yıllık bitkiler. Yapraklar 10-15 mm oblong, lanseolat, kısa saplı, derimsi, kenarları içe kıvrık. Çiçekler pembe renkli, 3-5 tanesi birarada bulunur. Çiçeklenme

Mayıs-Ağustos ayları arasında gerçekleşir (Davis 1982). Harbiye civarında yayılış gösterir.

Bitkiden elde edilen ekstraktın insanlarda hastalık oluşturan parazitlere karşı etkili olduğu tespit edilmiştir (Taşdemir ve ark. 2005).

Yeşil Ters Lale - Fritillaria alfredae Post subsp. glaucoviridis

Yumrulu, çok yıllık otsu bitkilerdir. Gövdeleri 10-36 cm olan bitkinin yaprakları 5-16 adet, alt yaprakları çapraz veya karşılıklı dizilimli, çiçeklerin tabanındaki yapraklar üçlüdür. Çiçekler 1(-3) adet, dar çan şeklinde, dışı puslu yeşil, içi sarımsıdır. Çiçeklenme Nisan-Mayıs aylarında gerçekleşir. Yaprak döken meşe ormanlarında ve makiliklerde 500-1600 m'ler arasında, Kızıldağ'da yayılış gösterir (Davis 1988).

Bitkinin yumruları iltihap kurutucu ve balgam söktürücü olarak kullanılmaktadır. Fritillaria cinsinin yumrularından elde edilen özütün alzaymır (Alzheimer) hastalığının tedavisinde etkili olduğu tespit edilmiştir (Sevim ve ark. 2011). Diğer bir çalışmada bitkinin yumrularından elde edilen steroidal karakterli saponinlerin serviks kanser hücrelerini öldürücü özelliğe sahip olduğu ortaya konmuştur (Shen ve ark. 2012).

Yılan Mürdümüğü - Lathyrus inconspicuus L.

35 cm kadar boylanabilen, dik, tüylü veya tüysüz tek yıllık bitkiler. Gövdeler kanatsız. Yapraklar aristalı veya üst yapraklar basit tendrilli, yaprakçıklar bir

çift, linear lanseolat şekilli, 15-60 mm. Çiçekler tek, lavanta renkli (Davis 1970). Erzin civarında yayılış gösterir.

Yılanotu - *Calamintha nepeta* (L.) Savi subsp. *nepeta*

20-75 cm boylanabilen, yükselici ya da dik gövdeli bitkilerdir. Genellikle düzensiz ve yoğun şekilde düz tüylüdür. Taç yapraklar leylak renginden pembeye kadar olabilir. Aynı bitki üzerinde hem çift cinsiyetli hem de dişi çiçekler mevcuttur (Gynodioecious). İki alt türü vardır. Genellikle 8-9. aylarda çiçeklenir. 300-2100 m aralığında yayılış gösterir. Kurumuş

dere yataklarında ve açık arazilerde yetişir (Davis 1982). Karaçay Vadisinde yayılış gösterir.

Bitkinin pulegon kimyasalı içeren esansiyel yağları peynir hastalığına sebep olan *Salmonella* cinsi bakteriler üzerinde antibakteriyel etkiye sahiptir (Flamini, G. ve ark. 1999). Ayrıca bitkinin esansiyel yağlarının biyotoksik etkisi de saptanmıştır (Flamini G. ve ark. 1993).

Yıldız Geven- Astragalus asterias Stev. ex Ledeb.

Sürünücü veya yükselici gövdeli tek yıllık bitkiler. Gövdeler genellikle basık beyaz tüylü ve birkaç siyah tüylüdür. Yapraklar 2-4 cm, yaprakçıklar 6-10

mm ve 6-10 çift yaprakçuktan oluşur. Çiçek eksenini 3-7 çiçekli. Çiçekler mor veya beyaz renkli (Davis 1970). Dört Yol – Erzin arasında yayılış gösterir.

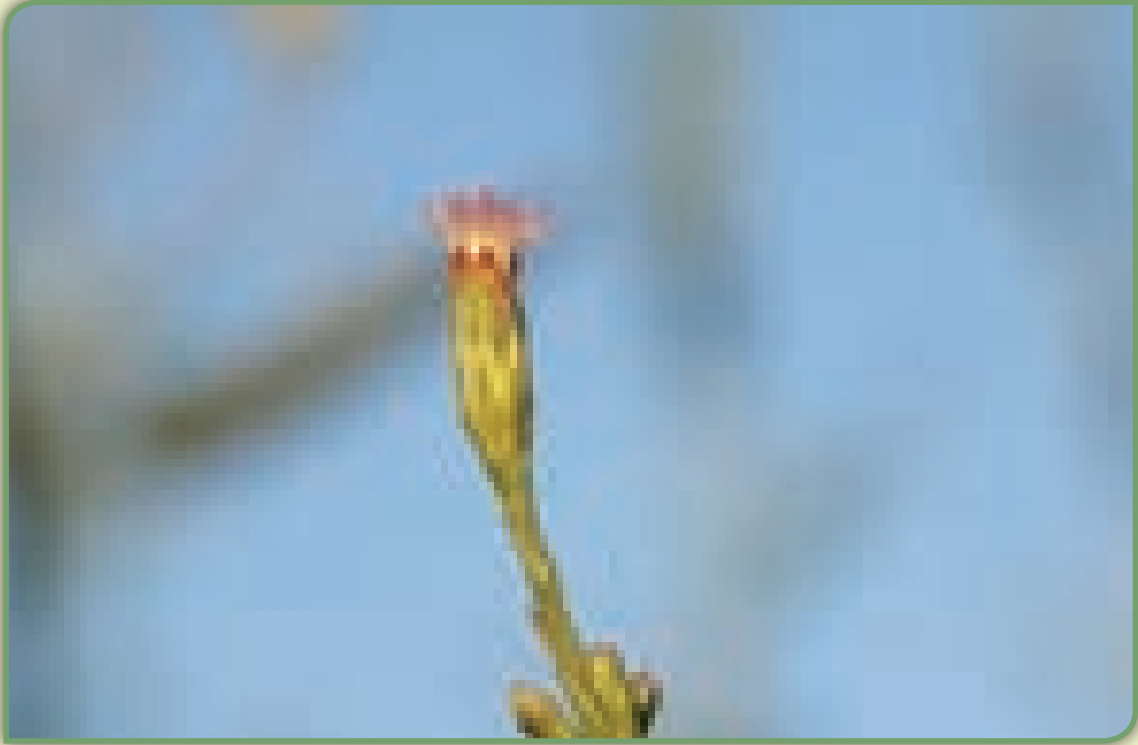

Yıldız Yonca - Trifolium stellatum L. var. stellatum

10-20 cm yükselebilen, dik veya yükselici gövdeli tek yıllık bitkiler. Yaprakçıklar 5-8 cm, ters kalpsi. Çiçek kümesi uzunca saplı, küremsi, 1.5-2 cm eninde çiçekli iken, meyvede 3 cm kadar. Çanak yapraklar çan şeklinde, basık tüylü. Çiçekler beyaz veya pembe nadiren mor veya sarı renkli 15-17 mm nadiren daha uzun. Çiçeklenme Nisan ayı içerisinde

olur. 1-900 m'ler arasında, Antakya çevresinde yayılış gösterir (Davis 1970).

Trifolium türlerinin toprak üstü kısımlarından elde edilen özütler yara iyi edici özelliğe sahiptir (Renda ve ark. 2011). Bazı *Trifolium* türlerinin çiçekleri balgam söktürücü, antiseptik ve yatıştırıcı olarak kullanılır (Baytop 1999).

Yıldızotu - Aster squamatus (Sprengel) Hieron

2 m kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Gövdeler üst kısımlarda dallanmış. Yapraklar linear lanseolat. Çiçekler kapitulum şeklinde. Çiçekler morumsu

pembe. Çiçeklenme Ağustos-Eylül aylarında gözlenir. Amik ovasında yaygın olarak gözlenir.

Yıldızotu - Pallenis spinosa (L.) Cass.

60 cm kadar boylanabilen, yaygın tüylü, tek yıllık otsu bitkiler. Yapraklar oblong, 8-10 cm, yarı saplı, kenarları ince dişli. Çiçekler sarı renkli. Çiçekleri çevreleyen yaprakların uçları dikenli. Çiçeklenme

Nisan-Ağustos ayları arasında gerçekleşir (Davis 1975). Arsuz kıyılarında yayılış gösterir.

Bitkinin uçucu yağı zayıf antimikrobiyal aktiviteye sahip olduğu tespit edilmiştir (Senatore ve Bruno 2003).

Yoğurt Çiçeği - *Anemone blanda* Schott Et Kotschy

7-25 cm boylanabilen, çok yıllık, tuberli kök yapısına sahip, otsu bir türdür. Yapraklar üç parçalı, parçalar derin loblu bir yapıya sahiptir. Çiçekler saplar üzerinde tek bulunur, çiçek parçaları 12-15 adet, genellikle mavi nadiren pembe renklidir. Çiçekler Mart Nisan aylarında açar. Kayalıklarda ve çalılıklarda 150-2600 m yüksekliklerde gözlenir (Davis 1965). İskenderun Belen civarında yayılış gösterir.

Yumruları romatizmal ağrıların giderilmesinde kullanılır. Bitki taze iken zehirlidir, kurutulduktan sonra zehir kaybolur. İyice kıyılmış bitki zeytinyağı ile karıştırılıp iltihaplı yaralara sürülürse iyileşme hızlanır (Gürdal ve Kültür 2013). Çiçekli dallar balgam söktürücü ve idrar arttırıcı özelliğe sahiptir (Baytop 1999).

Yoğurt Otu - Bellis perennis L.

Çok yıllık, çoğunlukla gülcüklü otsu bitkilerdir. Çiçek başlığı 1.5-10 (-25) cm uzayan çiçek sapları üzerindedir. Pulsu gülcük 0,5-1 cm genişliktedir, pulsu gülcük yaprakları yumurtamsı – kılıçsı, kör uçlu veya sivri uçludur. Işını çiçekler 30-50 adettir, dils çiçekler 5-7 mm, beyaz ve genellikle altta pembedir. Disk taç yaprakları 1,5-2 mm'dir. Akenler tepede yuvarlak, zayıfça ince sık yumuşak

tüylüdür. Mart – Ağustos arasında çiçeklenir. Deniz seviyesinden 2000 m'ye kadar, nemli yerler, sıkça da ormanlarda, Arsuz civarında yayılış gösterirler (Davis 1982).

Bitki morluklar ve yaraların tedavisinde kullanılır (Karakaş ve ark 2012). Bitki doğum sonrası kan kaybını azaltıcı etkiye sahiptir (Oberbaum ve ark. 2005).

Yoğurt Otu - *Galium incanum* Sm. subsp. *elatius*

40 cm kadar boylanabilen, Otsu veya odunu çok yıllık bitkiler. Gövdeler köşeli, tüylü veya tüsüz. Steril gövdeler yoğun yapraklı. Gövde yaprakları genellikle bir halkada 6 adet. Şeritsi lanseolat şekilli, uç kısmı zarımsı, kenarları içe dönük. Çiçekler

beyaz veya kahverengimsi yeşil. Çiçeklenme Mayıs-Ağustos ayları arasında olur (Baytop 1982). Erzin civarında yayılış gösterir.

Bitki idrar arttırıcı, iştah arttırıcı ve safra söktürücü özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Foto: Dr. Harald Kehl.

Yoğurt Otu - Galium odoratum (L.) Scop. Kokulu

Rizomlu, çok yıllık, 20-30 cm boylanabilen dik veya yükselici gövdeli otsu bitkiler. Yapraklar lanseolat, 20-50 mm. Çiçekler gövdelerin uç kısımlarında 2-3'lü salkım meydana getirir. Çiçekler 4-8 mm, beyaz renkli. Çiçeklenme Mayıs-Temmuz

ayları arasında olur (Davis 1982). Dört yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Bitkinin üriner sistemde hastalık oluşturan bakterin büyümesini engelleyici bir etkiye sahip olduğu belirtilmektedir (Wojnicz ve ark. 2012).

Yoğurt Otu - Anthemis haussknechtii Boiss & Reuter

Seyrek tüylü, tek yıllık bitkiler. Gövdeler tabandan dallanmış, 8-20 cm. Yapraklar 1.5-4.5 cm, 3 pinnat parçalı. Çiçekler kapitulum şeklinde. Çiçek sapları bir dereceye kadar kalınlaşmış. Dilsî çiçekler beyaz,

tüpsü çiçekler sarı renkli. Çiçeklenme Nisan – Mayıs aylarında olur (Davis 1975). Akbez civarında yayılış gösterir.

Yumak Dereotu - Kundmannia syriaca Boiss.

Dik, dallanmış, tüysüz çok yıllık (? bir kez meyve veren), çok ince sırtlı düz gövdeli bitkilerdir. Taban yaprakları yumurtamsı-üçgen, tüysü, son segment yumurtamsı, tüydü parçalı veya düzensiz dişlidir. Üst gövde yaprakları 1-parçalı tüysüdür, yaprak parçaları çizgisel-dikdörtgenimsi veya çizgiseldir ve yaprak sapı genişçe kapatır. Işınlar 19-30, eşite yakındır. Pulsu yapraklar 12 tane

kadar olabilir. Pulsu yaprakçıklar 3-6 tanedir. Her çiçek şemsiyesinde 18-25 tane çiçek bulunur. Taç yapraklar sarıdır. Meyve dikdörtgenimsi silindirik şeklinde ve tüsüzdür. Boyuncuk tabanı koni şeklinde, tabanda yivlidir, dişicik borusu aşağı kıvrıktır. Haziran-Temmuz aylarında çiçeklenir. 600-1800 m arasında, kireçtaşı yamaçlarında, Dört Yol civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Yumak Üçgül - *Trifolium glomeratum* L.

Sürünücü ve dik gövdeli tek yıllık otsu bitkiler. Yaprak üç yaprakçıktan oluşur, uzun saplı veya sapsız. Çiçeklerin 15-30 tanesi biraraya gelerek küme oluşturur. Çiçekler pembe, çiçeklenme Mayıs-

Haziran aylarında olur (Davis 1970). Samandağ civarında yayılış gösterir.

Bazı *Trifolium* türlerinin çiçekleri balgam söktürücü, antiseptik ve yatıştırıcı olarak kullanılır (Baytop 1999).

Yumrulu Salkım - Poa bulbosa L.

Yoğun kümeler oluşturan, çok yıllık bitkiler. Alt yaprakların tabanı şişkinleşmiş. Gövdeler 50 cm kadar, yapraklar genellikle tabanda. Yapraklar

şeritsi. Çiçekler başaklar şeklinde. Çiçeklenme Mayıs – Temmuz aylarında olur (Davis 1985). Erzin'in üst taraflarında yayılış gösterir.

Yumuşak İtir - Geranium molle L. subsp. molle

Tabandan dallanmış, yumuşak tüylü, 50 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Yapraklar elsi loblu, üst yapraklar çapraz dizilimli, yarisapsız. Çiçek sapları uzun yumuşak ve salgı tüylü. Çanak

yapraklar 4-5 mm, taç yapraklar 3-7 mm, ucu çökük, pembe renkli. Çiçeklenme Mart – Nisan aylarında olur (Davis 1967). Kızılkaya köyü civarında yayılış gösterir.

Zahter - Thymbra spicata L. var. spicata

10-40 cm boyunda küçük çalılardır. Çiçekli gövdeler yükselici veya dik; basit bazen de çok dallı. Çiçekli sürgünlerin yaprakları basit, tam kenarlı, doğrusaldır. Korolla mor veya pembe renkte ve guddelidir. Ülkemizin Orta ve Doğu Anadolu dışındaki bölgelerinde kireçli kayalık yerlerde, steplerde, maki ve frigana toplulukları arasında 1-1100 m yüksekliklerde, Altınözü civarında yayılış göstermektedir (Davis 1982).

Kekiklerin çiçekli dal ve yaprakları halk arasında çay gibi demlenerek içilmek suretiyle kan dolaşımını düzenleyici, rahatlatıcı etkisinden faydalanılmaktadır. Ayrıca, kansızlık, boğmaca, kellik, diş ve mide ağrılarında, uyuz nefes kokması, lumbago, barsak parazitlerinin ve gazlarının giderilmesinde, romatizma ile bazı kadın hastalıklarında tedavi amacıyla kullanılmaktadır.

Zakkum - Nerium oleander L.

6 m'ye kadar boylanabilen çalıdır. Yaprakları genellikle çevresel dizilimli, dar elliptik, kısa saplı, 6-30 x 1-3 cm boyutlarında, derimsi, belirgin orta damarlı ve çok sayıda ince ve paralel yan damarlıdır. Kaliks 5-7 mm boyundadır. Korolla pembe, beyaz, nadiren de kırmızı renklidir. Akarsu kenarları, dere yatakları gibi nemli yerlerde, deniz seviyesinden 800 m'ye kadar yüksekliklerde yetişir (Davis 1978). İskenderun civarında yayılış gösterir.

Çiçekleri kaynatılarak hazırlanan sıvı haricen egzama tedavisinde kullanılır. Çiçeklerin zeytin yağında bir ay bekletilmesiyle oluşan sıvı ise haricen romatizmada kullanılır. Yapılan çalışmalarda bitkinin kalp hızını, kasılmı, kan akışını artırıcı özelliklere sahip olduğu ortaya konmuştur. Dahili kullanımlarda doz aşımı öldürücü olabilir (Baytop 1999).

Zar Karanfil - Petrorhagia velutina (Guss.) Ball & Heywood

30-40 cm kadar boylanabilen tek yıllık bitkiler. Yapraklar linear oblong şekilli, kenarları dişli. Çiçekler biraraya gelmiş kapitat şeklinde. Çiçekler

pembe renkli. Çiçeklenme Nisan – Haziran aylarında olur (Davis 1967). Samandağ – Karaçay vadisinde yayılış gösterir.

Foto: Dr. Harald Kehl

Zarife Otu - Erysimum goniocaulon Boiss.

100 cm kadar boylanabilen, iki veya çok yıllık bitkiler. Gövdeler kanatsız, seyrek, çatalı tüylü. Alt yapraklar lirat-pinnatifit, kenarları dişli. Üst yapraklar lanseolat şekilli, kenarları dişli veya düz.

Çanak yapraklar 5-7 mm, taç yapraklar sarı renkli, 8-11 mm. Çiçeklenme Nisan – Temmuz aylarında olur (Davis 1965). Belen Karlıktepe’de yayılış gösterir.

Zehirotu - Cionura erecta (L.) Griseb.

1-8 m kadar boylanabilen, sürünücü-sarılcı gövdeli bitkiler. Gövdeler tüylü veya tüysüz.

Yapraklar 10 cm kadar, ovat şekilli, tabanda kalpsi. Çiçekler beyaz, sarı nadiren pembemsi renkli, 8-12 mm, tüysüz. İskenderun – Arsuz arasında yayılış gösterir.

Zehirotu - Trachomitum venetum (L.) Woodson

Rizomlu, çok dallanmış otsu bitkiler. Yapraklar şekil ve büyüklük bakımından oldukça değişkendir, ovat, lanseolat şekilli, kenarları dişli, 2-7 cm. Çiçek durumu genellikle çok dallanmış ve çok çiçekli. Çiçekler pembe renkli. Çiçeklenme

Haziran-Ağustos aylarında (Davis 1977). Erzin civarında yayılış gösterir.

Bitkinin çiçekli dalları idrar arttırıcı özelliğe sahiptir (Baytop 1999).

Foto: Dr. Harald Kehl

Zehirotu - Uncetoxicum tmoleum Boiss.

1 m kadar boylanabilen çok yıllık bitkiler. Gövdeler tüylü veya yarı tüysüz, üst kısımlarda dallanmış. Yapraklar 8x4 cm, alt yapraklar ovat, üst yapraklar lanseolat şekilli, kısa saplı. Çiçek durumu 3-9 çiçekli, çiçek durumu sapı, çiçek saplarından daha uzun. Çanak yaprak lobları lanseolat şekilli. Taç yapraklar yeşilimsi sarı, lobları üçgenimsi. Meyve füzede, 3-7 cm, tüysüz. Çiçeklenme Mayıs-Ağustos ayları arasında olur. Kuru steplerde,

kireçtaşı kayalıklarda, dere kenarlarında 700-2030 m'ler arasında, Dört yol'un üstlerinde yayılış gösterir (Davis 1977).

Vincetoxicum türleri dikkatli kullanılması gereken zehirli bitkilerdir. Bitkiden elde edilen alkaloidler antibakteriyel, antifungal ve antikanser özelliklere sahiptir (Ciufolini ve Roschangar 1996, Su ve ark. 2008).

Zembil Otu - Briza maxima L.

40 cm kadar boylanabilen, tek yıllık bitkiler. Gövde yaprakları seyrek, tüysüz. Çiçek salkımı seyrek çiçekli, 1-2 dallı. Başaklar 1-7 adet, 10-20 mm.

Çiçeklenme Nisan – Mayıs aylarında olur (Davis 1985).

Zeyrek Otu - Linum mucronatum Bertol subsp. orientale

Otsu veya yarıçalımsı çok yıllık bitkiler. Çiçekli gövdeler 5-30 cm genellikle tüysüz. Gövde yaprakları oblong-şeritsi şekilli, bir damarlı, 1-3 cm. Bitki bazen steril rozet yapraklar bulundurur. Çiçek durumu 1-3 çiçekli. Çanak yapraklar 6-13 mm, kenarları zarımsı, salgı tüylü ve silli, orta kısım kaburga oluşturur. Taç yapraklar sarı, 15-28 mm. Çiçeklenme Mayıs-Haziran ayları arasında

olur. 450-1200 m'ler arasında, Yayladağı civarında yayılış gösterir (Davis 1967).

Linum tohumlarından elde edilen sabit yağ kolesterol düşürücü olarak kullanılır (Sarıyar 20011). Tohumlar dahilen sindirim sistemi iltihapları ve tahrişlerine karşı koruyucu olarak kullanılır (Baytop 1999).

Zimbit - Inula viscosa (L.) Aiton

Yarıçalımsı, yapoşkan salgılı, kokulu çok yıllık, 1-2 m boylanabilen bitkiler. Yapraklar lanseolat, 2-9 x 0.3-2 cm, kenarları düz veya dişli. Kapitula çok sayıda. Çiçekler sarı. Çiçeklenme Haziran-Aralık. Tepe kenarlarında, atık yerlerde, yol kenarlarında 1-800 m'lerde, Serinyol civarında yayılış gösterir (Davis 1975).

Bitki safra söktürücü, idrar arttırıcı, öksürük kesici, göğüs yumuşatıcı ve kurt düşürücü etkilere sahiptir. Zehirli bileşikler taşımaması ve kabız etkisinin olmaması nedeniyle tehlikesiz bir drogdur. Taze yaprakları yara üzerine konularak, yara iyi edici olarak kullanılır (Baytop 1999).

Zivan - Scabiosa kurdica Post.

Tabanda odunsu, 60 cm kadar boylanabilen, seyrek dallanmış, çok yıllık bitkiler. Alt yapraklar uzun saplı, oblong-spatulat şekilli, kenarları düz.

Çiçekler kapitula şeklinde, çiçekler pembe çiçekli. Çiçeklenme Ağustos – Eylül aylarında olur (Davis 1972). Dört Yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Zivan - Scabiosa rotata Bieb.

5-10 nadiren 45 cm boylanabilen otsu bitkiler. Gövdeler tüylü ve genellikle tabandan dallanmış. Alt yapraklar genellikle oblong, düz üst yapraklar tüysü parçalanmış Çiçekler baş oluşturur, pembe veya mavi renkli. Çiçeklenme Mayıs-Temmuz

aylarında (Davis 1972). Kınkhan civarında yayılış gösterir.

Scabiosa türleri Bitki kabız yapıcı, idrar arttırıcı ve yara iyi edici olarak kullanılır (Baytop 1999).

Zivanotu - Scabiosa prolifera L.

50 cm kadar boylanabilen, yoğun yumuşak tüylü, tek yıllık bitkiler. Alt yapraklar saplı, oblong, kenarları düz, üst yapraklar sapsız, lanseolat şekilli, kenarları düz. Çiçek kümesi 1-5 cm saplı. Çiçekler

krem, çiçeklenme Nisan-Mayıs aylarında olur (Davis 1972). Kisecek civarında yayılış gösterir.

Bitki kabız yapıcı, idrar arttırıcı ve yara iyi edici özelliklere sahiptir (Baytop 1999).

Zivircik - Anagyris foetida L.

1-3 m uzayabilen, güçlü kokulu çalılardır. Yaprakçıklar eliptik, ince yumuşak sık tüylüdür. Çiçekler 2-12 tane ve meyve veren kısallar üzerinde kısa salkımlardadır. Taç yaprak 20-25 mm, çırtlak sarıdır, bayrak taç yaprak siyah lekeli. Meyve kuvvetlice bastırılmıştır. Mart – Mayıs ayları arasında çiçeklenir. Deniz seviyesinde 1000 m'ye kadar kayalık yamaçlarda ve yaprak dökün

ormanlıklarda, Kırıkhan civarında yayılış gösterir (Davis 1982).

Bitkinin yapraklarından elde edilen alkaloidler tümör hücrelerini öldürücü özellik göstermiştir (Innocenti ve ark. 2006). Diğer bir çalışmada bitkinin antimikrobiyal etkiye sahip olduğu tespit edilmiştir (Darwish ve Aburjai 2010).

Zorkun - Alnus orientalis Decne var. orientalis

20 m kadar boylanabilen, ağaç formundaki bitkiler. Genç sürgünler tüysüz. Yapraklar ovat-eliptik şekilli, 5-11 cm, tüylü veya tüysüz, kenarları dişli,

saplar tüysüz. Çiçekler kedicik çiçek durumunda. Dört Yol'un üst kesimlerinde yayılış gösterir.

Zulzula - Telephium imperati L. subsp. orientale

30 cm kadar boylanabilen, çok yıllık bitkiler. Yapraklar 7-15 mm, eliptik-obovat şekilli. Çiçekler gövdelerin uç kısımlarında. Çanak yapraklar

3-5 mm, taç yapraklar 3-5 mm, beyaz renkli. Çiçeklenme Mayıs – Temmuz aylarında olur (Davis 1967). Erzin'in üst taraflarında yayılış gösterir.

Latince Bitki Adları İndeksi

<i>Abies cilicica</i> (Ant. & Kotschy) Carr. subsp. <i>cilicica</i>	640	<i>Allium affine</i> Ledeb	899
<i>Abutilon theophrastii</i> Medik	448	<i>Allium ampeloprasum</i> L.	905
<i>Acacia nilotica</i> (L.) Willd ex Del.	307	<i>Allium armenum</i> Boiss & Kotschy	341
<i>Acer campestre</i> L. ssp. <i>leiocarpa</i> (Opiz) Pax.	765	<i>Allium atroviolaceum</i> Boiss.	458
<i>Acer monspessulanum</i> L. subsp. <i>microphyllum</i>	81	<i>Allium chrysantherum</i> Boiss & Reuter	759
<i>Achillea gonocephala</i> Boiss & Bal.	134	<i>Allium karamanoglui</i> Koyuncu & Kollmann	485
<i>Achillea kotschyi</i> Boiss. subsp. <i>kotschyi</i>	135	<i>Allium lycaonicum</i> Siehe ex Hayek	457
<i>Achillea millefolium</i> L.	205	<i>Allium neapolitanum</i> Cyr.	569
<i>Acinos rotundifolius</i> Pers.	613	<i>Allium orientale</i> Boiss.	316
<i>Adenocarpus complicatus</i> (L.) Gay.	775	<i>Allium paniculatum</i> L. subsp. <i>fuscum</i>	796
<i>Adiantum capillus-veneris</i> L.	338	<i>Allium scorodoprasum</i> L. subsp. <i>rotundum</i> (L.) Stearn.	825
<i>Adonis aestivalis</i> subsp. <i>aestivalis</i> L.	465	<i>Alnus orientalis</i> Decne var. <i>orientalis</i>	957
<i>Aegilops columnaris</i> Zhukovsky	573	<i>Althaea cannabina</i> L.	426
<i>Aethionema arabicum</i> (L.) Andrez ex DC.	117	<i>Althaea hirsuta</i> L.	610
<i>Aethionema capitatum</i> Boiss & Bal.	853	<i>Alyssum cassium</i> Boiss	535
<i>Aethionema eunomioides</i> (Boiss) Bornm	826	<i>Alyssum eriophyllum</i> Boiss & Hausskn	521
<i>Aethionema heterocarpum</i> J. Gay	220	<i>Alyssum macropodum</i> Boiss & Bal. var. <i>macropodum</i>	728
<i>Aethionema syriacum</i> (Boiss) Bornm.	113	<i>Alyssum samariferum</i> Boiss & Hausskn	464
<i>Agrimonia eupatoria</i> L.	389	<i>Alyssum-murale</i> Waldst & Kit var. <i>murale</i>	584
<i>Agrostemma githago</i> L.	486	<i>Amaranthus retroflexus</i> L.	559
<i>Ainsworthia trachycarpa</i> Boiss.	811	<i>Ammi visnaga</i> (L.) Lam	312
<i>Ajuga chamaepitys</i> (L.) Schreber subsp. <i>leavigata</i>	630	<i>Amygdalus communis</i> L.	684
<i>Ajuga chamaepitys</i> (L.) Schreber subsp. <i>chia</i>	631	<i>Anacamptis collina</i> Banks & Sol	694
<i>Ajuga orientalis</i> L.	271	<i>Anacamptis papilionacea</i> (L.) R.M. Bateman subsp. <i>palaestina</i>	533
<i>Alcea apterocarpa</i> (Fenzl) Boiss.	393	<i>Anacamptis pyramidalis</i> (L.) L.C.M. Richard	693
<i>Alcea digitata</i> (Boiss) Alef.	425	<i>Anagallis arvensis</i> L.	599
<i>Alcea rosea</i> L.	394	<i>Anagallis foemina</i> Miller	347
<i>Alhagi pseudalhagi</i> (Bieb.) Desv.	433	<i>Anagyris foetida</i> L.	956
<i>Alisma gramineum</i> Lej.	497	<i>Anchusa aggregata</i> Lehm.	852
<i>Alisma plantago-aquatica</i> L.	244		
<i>Alkanna hirsutissima</i> Bertol Dc.	861		

<i>Anchusa azurea</i> Miller var. <i>azurea</i>	579	<i>Asphodeline globifera</i> J. Gay ex Baker	546
<i>Anchusa officinalis</i> L.	144	<i>Asphodelus aestivus</i> Brot.	241
<i>Anchusa undulata</i> L. subsp. <i>hybrida</i>	145	<i>Asphodelus fistulosus</i> L.	451
<i>Androsace maxima</i> L.	836	<i>Aster squamatus</i> (Sprengel) Hieron	932
<i>Anemone blanda</i> Schott Et Kotschy.....	934	<i>Astragalus angustiflorus</i> C. Koch. subsp. <i>amanus</i>	739
<i>Anemone coronaria</i>	390	<i>Astragalus asterias</i> Stev. ex Ledeb.	930
<i>Anemone coronaria</i> L.	269	<i>Astragalus christianus</i> L.	683
<i>Anethum graveolens</i> L.....	294	<i>Astragalus cretaceus</i> Boiss & Kotschy	369
<i>Ankyropetalum arsiusianum</i> Kotschy ex Boiss.....	119	<i>Astragalus distinctissimus</i> Eig.	133
<i>Ankyropetalum reuteri</i> Boiss & Hausskn.....	629	<i>Astragalus lanigerus</i> Desf.	185
<i>Anthemis arenicola</i> Boiss. var. <i>arenicola</i>	444	<i>Astragalus plumosus</i> var. <i>akardaghicus</i> (Eig) D.F. Chamb. & V.A. Matthews	370
<i>Anthemis coelopoda</i> Boiss.	82	<i>Astragalus schizopterus</i> Boiss.	648
<i>Anthemis haussknechtii</i> Boiss & Reuter	938	<i>Astragalus suberosus</i> Banks & Sol. subsp. <i>ancyleus</i> ... 566	
<i>Anthemis kotschyana</i> Boiss. var. <i>radians</i>	680	<i>Astragalus subuliferus</i> Boiss. ex Bunge	642
<i>Anthemis tinctoria</i> L. var. <i>tinctoria</i>	178	<i>Astragalus thiebautii</i> Eig.	308
<i>Anthyllis tetraphylla</i> L.	246	<i>Astragalus vaginans</i> DC.	833
<i>Anthyllis vulneraria</i> L. subsp. <i>hispidissima</i>	864	<i>Asyneuma virgatum</i> (Boiss) Dambolt subsp. <i>cichoriiforme</i>	794
<i>Arabis caucasica</i> Willd	510	<i>Barbarea plantaginea</i> DC.	662
<i>Arabis nova</i> Vill.	520	<i>Bellardia trixago</i> (L.) All.	772
<i>Arbutus unedo</i> L	70	<i>Bellevalia macrobotrys</i> Boiss	900
<i>Arctium minus</i> (Hill) Bernh.	354	<i>Bellevalia sarmatica</i> (Pallas ex Georgi) Woronow.....	671
<i>Arctium tomentosum</i> Miller	323	<i>Bellis perennis</i> L.	935
<i>Aristolachia billardieri</i> Jaub & Spach.	623	<i>Bellis sylvestris</i> Cyr.....	224
<i>Aristolochia maurorum</i> L.	624	<i>Biscutella didyma</i> L.	239
<i>Artemisia squamata</i> L.....	480	<i>Bolboschoenus maritimus</i> (L.) Palla.....	727
<i>Artemisia absinthium</i> L.	688	<i>Bongardia chrysogonum</i> (L.) Spach	222
<i>Arthrocnemum macrostachyum</i> (Moric.) K.Koch	64	<i>Briza maxima</i> L.....	950
<i>Arum dioscorides</i> Sm. var. <i>luschhanii</i>	356	<i>Briza minor</i> L.	612
<i>Asparagus acutifolius</i> L.	288	<i>Bromus scoparius</i> L.	441
<i>Asperugo procumbens</i> L.....	661	<i>Bromus tectorum</i> L.....	152
<i>Asperula arvensis</i> L.....	819	<i>Brunnera orientalis</i> (Schenk) Jonston	385
<i>Asperula orientalis</i> Boiss. & Hohen.	384	<i>Bryonia cretica</i> L.....	484
<i>Asphodeline lutea</i> (L.) Reichb.....	736		
<i>Asphodeline baytopae</i> E. Tuzlaci	154		

<i>Bufonia calyculata</i> Boiss. & Balansa	677	<i>Centaurea depressa</i> Bieb.....	383
<i>Buglossoides arvensis</i> (L.) Johnston	823	<i>Centaurea foliosa</i> Boiss & Kotschy	505
<i>Bupleurum intermedium</i> Poiret.....	813	<i>Centaurea iberica</i> . Trev ex Sprengel.....	210
<i>Bupleurum rotundifolium</i> L.	747	<i>Centaurea lycopifolia</i> Bois et Kotschy.	366
<i>Butomus umbellatus</i> L.....	153	<i>Centaurea pichleri</i> Boiss. subsp. <i>pichleri</i>	649
<i>Cakile maritima</i> Scop.	292	<i>Centaurea ptosimopappa</i> Hayek.....	752
<i>Calamintha grandiflora</i> (L.) Moench.....	261	<i>Centaurea solstitialis</i> L. subsp. <i>solstitialis</i>	211
<i>Calamintha nepeta</i> (L.) Savi subsp. <i>nepeta</i>	929	<i>Centaurea urvillei</i> DC. subsp. <i>stepposa</i>	243
<i>Calamintha sylvatica</i> Bormf subsp. <i>sylvatica</i>	106	<i>Centaurea urvillei</i> DC. subsp. <i>urvillei</i>	692
<i>Calendula arvensis</i> L.	132	<i>Centaureum erythraea</i> Rafn subsp. <i>turcicum</i>	856
<i>Calicotome villosa</i> (Pioret) Link.....	523	<i>Centaureum pulchellum</i> (Swartz) Druce.....	469
<i>Calystegia sepium</i> (L.) R. Br. subsp. <i>sepium</i>	195	<i>Centranthus longiflorus</i> Stev.	527
<i>Calystegia silvatica</i> (Kit) Griseb	180	<i>Cephalanthera kotschyana</i> Renz & Taub.	567
<i>Campanula peregrina</i> L.	218	<i>Cephalanthera longifolia</i> (L.) Fritsch	76
<i>Campanula psilostachya</i> Boiss. & Kotschy	392	<i>Cephalanthera rubra</i> (L.) L.M.C. Richard	215
<i>Campanula rapunculus</i> L.	235	<i>Cephalaria amana</i> Rech. fil.	100
<i>Campanula strigosa</i> Banks & Sol.....	655	<i>Cephalaria aristata</i> C. Koch	667
<i>Campanula trachelium</i> L.	575	<i>Cephalaria syriaca</i> (L.) Schrader	686
<i>Capparis spinosa</i> L. var. <i>spinosa</i>	474	<i>Cerastium brachypetalum</i> Pers subsp. <i>roeseri</i>	182
<i>Cardamine graeca</i> L.	265	<i>Cerastium chlorifolium</i> Fisch & Mey.....	871
<i>Cardaria draba</i> (L.) Desv. subsp. <i>chalapensis</i>	845	<i>Cerastium gracile</i> Duf.....	609
<i>Carduus amarus</i> Rech. fil.	96	<i>Cerasus microcarpa</i> subsp. <i>tortusa</i> (Boiss. & Hausskn.) Browicz	737
<i>Carduus nutans</i> L. subsp. <i>nutans</i>	298	<i>Cerasus prostrata</i> (Lab.) Ser. var. <i>prostrata</i>	256
<i>Carlina lanata</i> L.	545	<i>Ceratocephalus falcatus</i> (L.) Pers	324
<i>Carthamus dentatus</i> Vahl.	548	<i>Cercis siliquastrum</i> L. subsp. <i>hebecarpa</i>	339
<i>Castanea sativa</i> Miller.....	540	<i>Chaerophyllum libanoticum</i> Boiss & Kotschy	636
<i>Casuarina equisetifolia</i> L.	287	<i>Chamaecytisus drepanolobus</i> (Boiss) Rothm.	795
<i>Cedrus libani</i> A. Rich. var. <i>libani</i>	761	<i>Chondrilla juncea</i> L.var. <i>juncea</i>	720
<i>Centaurea amanicola</i> Hub.-Mor.....	101	<i>Chrozophora tinctoria</i> (L.) A. Juss	776
<i>Centaurea antiochia</i> Boiss. var. <i>antiochia</i>	110	<i>Chrysanthemum coronarium</i> L.	270
<i>Centaurea arifolia</i> Boiss.	342	<i>Chrysopogon gryllus</i> (L.) Trin subsp. <i>gryllus</i>	192
<i>Centaurea cassia</i> Boiss.	593	<i>Cicer bijugum</i> Rech. fil.	700
<i>Centaurea cataonica</i> Boiss & Hausskn.....	561	<i>Cicer floribundum</i> Fenzl	896
<i>Centaurea cheirolopha</i> (Fenzl) Wagenitz.....	409		

<i>Cicerbita mulgedioides</i> Beauverd.....	240	<i>Coronilla coronata</i> L.....	279
<i>Cichorium inthybus</i> L.	427	<i>Coronilla cretica</i> L.	371
<i>Gionura erecta</i> (L.) Griseb.	947	<i>Coronilla emerus</i> L. subsp. <i>emeroides</i>	731
<i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop. subsp. <i>arvense</i>	583	<i>Coronilla grandiflora</i> Boiss.	196
<i>Cirsium vulgare</i> (Savi)	841	<i>Coronilla parviflora</i> Willd.	88
<i>Cistus creticus</i> L.	483	<i>Coronilla varia</i> L.....	581
<i>Cistus salviifolius</i> L.....	678	<i>Corydalis rutifolia</i> (Sibth. & Sm.) DC subsp. <i>erdelii</i> ..	518
<i>Clematis cirrhosa</i> L.....	408	<i>Corydalis rutifolia</i> subsp. <i>rutifolia</i>	
<i>Clematis vitalba</i> L.....	685	(Sibth. & Sm.) DC.....	430
<i>Cleome ornithopodioides</i> L.	711	<i>Corydalis solida</i> (L.) Swartz subsp. <i>tauricola</i>	519
<i>Clinopodium vulgare</i> L. subsp. <i>arundanum</i>	141	<i>Cotinus coggyria</i> Scop.	179
<i>Clypeola jonthlapi</i> L.....	84	<i>Cotoneaster nummularia</i> Fisch et. Mey.	260
<i>Cnicus benedictus</i> L. var. <i>benedictus</i>	657	<i>Crataegus aronia</i> (L.) Bosc. ex DC var. <i>aronia</i>	94
<i>Cochlearia amana</i> Contandr & Quezel	97	<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.....	608
<i>Colchicum cilicicum</i> (Boiss) Dammer.....	127	<i>Crepis foetida</i> L. subsp. <i>foetida</i>	568
<i>Colchicum serpentinum</i> Woron. & Misch	319	<i>Crepis foetida</i> L.subsp. <i>rheadifolia</i>	719
<i>Colchicum szovitsii</i> Fisch & Mey.	498	<i>Crepis sancta</i> (L.) Babcock	556
<i>Colchicum troodii</i> Kotschy.....	62	<i>Crepis syriaca</i> (Bornm) Babcock & Nav.....	248
<i>Colutea cilicica</i> Boiss & Bal.	897	<i>Crithmum maritimum</i> L.....	293
<i>Comperia comperiana</i> (Steven) Aschers & Graebn	718	<i>Crocus biflorus</i> Miller subsp. <i>tauri</i>	159
<i>Conringia perfoliata</i> (C. A. Mey.) Busch	838	<i>Crocus cancellatus</i> Herbert subsp. <i>cancellatus</i>	404
<i>Consolida axilliflora</i> (DC) Schrod.	331	<i>Crocus chrysanthus</i> (Herbert) Herbert	735
<i>Convolvulus arvensis</i> L.....	628	<i>Crocus kotschyanus</i> C.Koch. subsp. <i>kotschyanus</i>	325
<i>Convolvulus aucheri</i> Choisy.....	89	<i>Crucianella imbricata</i> Boiss.....	407
<i>Convolvulus betonicifolius</i> Miller subsp.		<i>Crucianella macrostachya</i> Boiss.	197
<i>betonicifolius</i>	199	<i>Cruciata taurica</i> (Pallas ex Willd.) Ehrend.	756
<i>Convolvulus cantabrica</i> L.	208	<i>Crupina crupinastrum</i> (Moris) Vis.....	364
<i>Convolvulus compactus</i> Boiss	173	<i>Cucumis melo</i> L.	508
<i>Convolvulus doryenium</i> L. subsp. <i>oxysepalus</i>	821	<i>Cuscuta palaestina</i> Boiss. subsp. <i>balansae</i>	617
<i>Convolvulus pulvinatus</i> Sa'ad.....	868	<i>Cyclamen coum</i> Miller var. <i>coum</i>	614
<i>Convolvulus scammonia</i> L.	626	<i>Cyclamen persicum</i> Miller.....	93
<i>Conyza canadensis</i> (L.) Qronquist.....	763	<i>Cyclamen pseudibericum</i> Hildebr	854
<i>Cornus mas</i> L.	560	<i>Cynanchum acutum</i> L.....	679
<i>Cornus-sanguinea</i> L.	562	<i>Cynara syriaca</i> Boiss.	886

Cynoglossum creticum Miller.....	580	Echium glomeratum Poiret.....	391
Cynoglossum montanum L.	257	Echium italicum L.	769
Cytisopsis dorycniifolia Jaub & Spach		Echium plantagineum L.	539
subsp. dorycniifolia.....	923	Elaeagnus angustifolia L.	596
Dactylorhiza iberica (Bieb. Et Willd.) Soo.....	725	Ephedra campylopoda C.A. Meyer.	872
Dactylorhiza osmanica (KL.) Soo var. osmanica.....	230	Epilobium hirsutum L.	902
Dactylorhiza romana (Seb.) Soo subsp. romana.....	335	Epilobium parviflorum Schreber	436
Damasonium alisma Miller	784	Epipactis condensata Boiss. ex D.P. Young.....	318
Daphne oleoides Schreber	252	Epipactis helleborine (L.) Crantz	169
Daphne sericea Vahl.	305	Epipactis veratrifolia Boiss & Hohen	437
Datura stramonium L.	60	Equisetum arvense L.	552
Delphinium fissum Waldst & Kit. subsp. anatolicum.....	104	Eremurus spectabilis Bieb.....	754
Delphinium peregrinum L.....	422	Erica manipuliflora Salisb.	353
Dianthus calocephalus Boiss.....	887	Erodium acaule (L.) Becherer & Thell	621
Dianthus elegans var. cous	551	Erodium amanum Boiss. & Kotschy.....	446
Dianthus micranthus Boiss & Heldr.	550	Erodium cicutarium (L.) L'Herit subsp. cicutarium ...	320
Dianthus orientalis Adams.....	558	Erodium gruinum (L.) L'Herit.	447
Dianthus polycladus. Boiss.....	155	Erodium malacoides (L.) L'Herit.....	247
Dianthus strictus Banks et Sol. var. strictus	924	Erodium moschatum (L.) L'Herit.....	585
Dianthus zonatus Fenzl. var. aristatus	895	Erophila verna (L.) Chevall. subsp. praecox	904
Diplotaxis erucoides (L.) DC.	858	Eryngium falcatum Delar.	175
Dipsacus laciniatus L.	496	Eryngium maritimum L.....	586
Doronicum orientale Hoffm.	475	Erysimum goniocaulon Boiss.	946
Dorycnium amani Zohary.....	368	Eucalyptus camaldulensis Dahn	770
Dorycnium graecum (L.) Ser.	284	Euonymus latifolius (L.) Miller.....	442
Dorycnium hirsutum (L.) Ser.	286	Eupatorium cannabinum L.....	774
Dorycnium pentaphyllum Scop.		Euphorbia anacampseros Boiss.....	801
subsp. haussknechtii	103	Euphorbia orientalis L.	315
Draba bruniifolia STEV. subsp. heterocoma		Euphorbia peplis L.	589
(Fenzl) Coode & Cullen var. nana.....	237	Euphorbia peplus L. var. peplus.....	799
Draba bruniifolia Stev. subsp. olympica	443	Euphorbia taurinensis All.	849
Draba haradjianii Rech.	417	Fagus orientalis Lipsky	514
Ecballium elaterium (L.) A. Rich.....	204	Falcaria falcarioides (Bornm & Wolf) Wolf.....	416
Echinops ritro L.	468	Ferula hermonis Boiss.	212

Ferulago cassia Boiss.	710	Geranium tuberosum L. subsp. tuberosum.....	300
Fibigia eriocarpa (DC) Boiss.	777	Geum urbanum L.	171
Fibigia macrocarpa (Boiss.) Boiss.	124	Glacium corniculatum (L.) Rud. subsp.	
Ficus carica L.	894	corniculatum.....	183
Filago pyramidata L.....	125	Gladiolus antakiensis A.P. Hamilton.....	109
Fontanesia philliraeoides Labill ssp. philliraeoides....	203	Gladiolus atroviolaceus Boiss.	651
Fraxinus ornus L. subsp. cilicica.....	289	Gladiolus italicus Miller.....	604
Fritillaria acmopetala Boiss. subsp. acmopetala.....	842	Gladiolus kotschyanus Boiss.....	491
Fritillaria alfredae Post subsp. glaucoviridis.....	927	Glaucium flavum Crantz	730
Fritillaria hermonis Fenzl subsp. amana	181	Globularia trichosantha Fisch. & Mey.	74
Fritillaria latakensis Rix.	620	Glycyrrhiza echinata L.	310
Fritillaria persica L.....	72	Glycyrrhiza flavescens Boiss.	745
Fritillaria pinardii Boiss.	625	Glycyrrhiza glabra L. var. glandulifera	639
Fumana thymifolia (L.) Verlot var. thymifolia.....	397	Gonocytisus pterocladus (Boiss.) Spach.....	565
Fumaria asepala Boiss.	804	Grammosciadium daucoides DC.	461
Fumaria capreolata L.	848	Gundelia tournefortii L. var. tournefortii	537
Gagea fibrosa (Desf.) Schultes & Schultes	400	Gynandriris sisyrinchium (L.) Part.	531
Gagea fibrosa (Desf.) Schultes & Schultes fil.	839	Halimione portulacoides (L.) Aellen	564
Gagea villosa (Bieb.) Dubv. var. villosa	869	Haplophyllum suaveolens (DC.) G. Don.	
Galanthus fosteri L.	489	var. cilicicum.....	732
Galium incanum Sm. subsp. elatius.....	936	Hedera helix L.....	102
Galium odoratum (L.) Scop. Kokulu	937	Hedysarum pogonocarpum. L.	822
Galium verum L. subsp. verum	453	Helichrysum arenarium (L.) Moench.	672
Genista acanthoclada DC.....	538	Helichrysum sanguineum (L.) Kostel.....	554
Genista anatolica Boiss.	466	Heliotropium dolosum De Not.....	148
Genista libanotica Boiss.	582	Heliotropium europaeum L.	187
Genista lydia Boiss.	373	Heliotropium hirsutissimum Grauer.....	147
Geranium asphodeloides Burm.....	913	Helleborus vesicarius Aucher.....	682
Geranium columbinum L.	401	Hesperis aintabica Post.....	112
Geranium libanoticum Schenk	687	Hesperis bicuspidata (Willd) Poiret.....	360
Geranium lucidum L.	272	Hibiscus trionum L.	884
Geranium molle L. subsp. molle.....	942	Hieracium pannosum Boiss.	859
Geranium robertianum L.....	255	Holesteum umbellatum L. var. umbellatum.....	814
Geranium rotundifolium L.	423	Hyacinthus orientalis L.....	792

Hymenocarpus circinnatus (L.) Savi.	696	Juniperus oxycedrus L. subsp. oxycedrus.....	502
Hyocyanus aureus L.	741	Kickxia spuria (L.) Dumort subsp. integrifolia.....	352
Hyoscyamus niger L.	149	Kundmannia syriaca Boiss.	939
Hyoscyamus reticulatus L.	627	Lactuca serriola L.	800
Hypericum androsaemum L.	622	Lagoecia cuminoides L.	695
Hypericum elongatum Lebed 875		Lagurus ovatus L.	831
Hypericum hircinum L. subsp. majus 454		Lamium amplexicaule L.	142
Hypericum montbretii Spach 473		Lamium garganicum L. subsp. rectum..... 143	
Hypericum organifolium Willd. 472		Lamium moschatum Miller var. micranthum 570	
Hypericum perforatum L..... 168		Lamium truncatum Boiss.	783
Hypericum thymifolium Banks et Sol 740		Lapsana communis L.....	808
Iberis attica Jord.	419	Lathyrus setifolius L.	194
Ilex colchica Poi.	439	Lathyrus aphaca L. var. aphaca.....	449
Inula acaulis Schott et Kotschy ex Boiss var. acaulis. 172		Lathyrus cassius Boiss.....	532
Inula crithmoides L.	188	Lathyrus inconspicuus L.....	928
Inula graveolens (L.) Desf 282		Lathyrus niger (L.) Bernh.	574
Inula salicina L.	108	Lathyrus sativus L.....	658
Inula viscosa (L.) Aiton..... 952		Lathyrus saxatilis (Vent.) Vis.	513
Ipomea stolonifera (cyr) J.F. Gmelin..... 908		Lathyrus spathulatus Cel.	647
Ipomoea sagittata Poiret.	690	Lathyrus stenolobus Boiss.....	619
Iris germanica L.....	797	Lathyrus stenophyllus Boiss.....	92
Iris histrio Reich. Fil. var. aintebensis 788		Lathyrus variabilis (Boiss. & Ky.) Maly..... 191	
Iris kirkwoodii Chaudhary 73		Lathyrus vinealis Boiss. & Noë.....	137
Iris persica L.....	193	Lavandula stoechas L.....	479
Iris unguicularis Poiret 213		Lavatera punctata All.	418
Iris xanthospuria B. Mathew & T. Baytop..... 746		Legousia falcata (Ten.) Fritsch 330	
Isatis aucheri Boiss.	863	Legousia pentagonia (L.) Thellung..... 236	
Isatis candolleana Boiss.	242	Legousia speculum-veneris (L.) Chaix 460	
Isatis glauca Aucher ex Boiss. subsp. exauriculata..... 378		Lemna minor L.....	785
Isatis pinnatiloba Davis..... 283		Leontodon crispus Vill. subsp. asper. var. setulosus.. 122	
Jasminum fruticans L.....	706	Lepidium latifolium L.	665
Juncus effuses L.....	415	Lesquereuxia syriaca Boiss. & Reuter..... 275	
Junglans regia L.	202	Leucanthemum myconis (L.) Giraud 744	
Juniperus drupacea Lab.....	107	Limodorum abortivum (L.) Swartz 712	

Limonium angustifolium (Tausch) Turrill	716	Medicago radiata L.	668
Linaria chalepensis (L.) Miller var. chalepensis	544	Medicago sativa L. subsp. sativa	232
Linum bienne Miller.....	542	Melia azedarach L.....	906
Linum mucronatum Bertol subsp. orientale.....	951	Melica ciliata L.	563
Linum pubescens Banks & Sol.	543	Melilotus alba Desr.....	77
Lisaea heterocarpa (DC.) Boiss.	75	Melissa officinalis L.	840
Lithodora hispidula (Sm.) Griseb.	327	Mentha longifolia (L.) Hudson	916
Lonicera etrusca Santi var. hispidula	317	Mentha pulegium L.	659
Lotus collinus (Boiss.) Heldr.....	184	Michauxia campanuloides L'Hér. ex Ait.....	367
Lotus conimbricensis Brot	766	Michauxia tchihatchewii Fisch. et Mey.	522
Lotus corniculatus L. var. corniculatus	359	Micromeria fruticosa (L.) Druce subsp. barbata	824
Lotus cytisoides L.....	306	Micromeria graeca (L.) Bentham ex Reichb.	
Lotus edulis L.....	664	subsp. graeca.....	549
Lotus ornithopodioides L.	206	Micromeria myrtifolia Boiss. & Hohen	793
Lourus nobilis L.	277	Minuartia juniperina (L.) Marie et Petitm	410
Lupinus angustifolius L.	357	Minuartia tchihatchewii (Boiss.) Hand.-Mazz	847
Lupinus varius L.....	865	Misopates orontium (L.) Rafin.	121
Luzula forsteri (Sm.) DC.....	372	Moluccella leavis L.	150
Lysimachia atropurpurea L.	656	Morus alba L.	162
Lysimachia dubia Sol.	490	Muscari anatolicum Cowley & N. Özhatay.....	105
Lythrum junceum Banks & Sol.	86	Muscari armeniacum Leichtlin ex Baker	492
Lythrum salicaria L.	424	Muscari babachii Eker & Koyuncu	136
Malabaila secacul Banks & Sol.....	273	Muscari botryoides (L.) Miller	217
Malcolmia africana (L.) R. Br.	333	Muscari comosum (L.) Miller	264
Malva neglecta Wallr.	578	Muscari inconstictum Rech. fil.	116
Malva sylvestris L.	326	Muscari neglectum Guss.....	358
Malvella sherardiana (L.) Jaub. Sc Spach	867	Muscari parviflorum Desf.	405
Marrubium globosum Montbret et Aucher ex		Myosotis alpestris F.W. Schmidt subsp. alpestris	176
Bentham subsp. globosum	806	Myosotis lithospermifolia (Willd.) Hornem.	601
Marrubium vulgare L.....	481	Myosotis propinqua Fisch. & Mey.....	595
Matricaria macrotis Rech. fil	536	Myrtus communis L	638
Matthiola longipetala (Vent) DC. subsp. bicornis	361	Narcissus tazetta L. subsp. tazetta.....	500
Medicago falcate L.....	493	Nasturtium officinale R. Br.	63
Medicago lupulina L.....	751	Nepeta betonicifolia C.A. Meyer.....	525

Nepeta cilicia Boiss.....	703	Ophrys lutea Cavanilles subsp. minor.....	615
Nepeta flavida Hub.-Mor.....	526	Ophrys mammosa Desf. subsp. mammosa.....	322
Nepeta nuda L. subsp. albiflora.....	702	Ophrys oestrifera Bieb. subsp. oestrifera.....	778
Nerium oleander L.....	944	Ophrys omegaifera subsp. israelitica.....	455
Nigella nigellastrum (L.) Willk.....	616	Ophrys phrygia Fleischm. et Bornm.....	724
Nigella orientalis L.....	885	Ophrys schulzei Bornm. & Fleischm.....	676
Nigella stellaris Boiss.....	280	Ophrys speculum Link var. orientalis.....	131
Nigella unguicularis (Lam.) Sprenger.....	809	Ophrys straussii H. Fleischmann & Bornmüller.....	708
Notobasis syriaca (L.) Cass.....	888	Ophrys transhyrcana Czernjak subsp. amanensis.....	99
Nuphar lutea (L.) SM.....	743	Ophrys transhyrcana Czernjak subsp. mouterdeana.....	421
Nymphaea alba L.....	663	Ophrys umbilicata Desf. subsp. umbilicata.....	382
Ocimum basilicum L.....	709	Ophrys holoserica (Burm. Fil.) Greuter s	
Onobrychis aequidentata (Sibth. & Sm.) D'urv.....	313	subsp. holoserica.....	295
Onobrychis caput-galli L. Lam.....	611	Ophrys umbilicata Desf. subsp. attica.....	381
Onobrychis gracilis Besser.....	603	Orchis anatolica Boiss.....	311
Ononis adenotricha Boiss. var. stenophylla.....	673	Orchis coriophora L.....	231
Ononis pusilla L.....	516	Orchis laxiflora Lam.....	723
Ononis reclinata L.....	815	Orchis mascula (L.) L. subsp. pinetorum.....	650
Ononis spinosa L.....	517	Orchis morio L. subsp. syriaca Camus et al.....	832
Ononis viscosa L.....	911	Orchis palustris Jacq.....	225
Onopordum carduchorum Bornm & Beauverd.....	504	Orchis punctulata Steven ex Lindey.....	762
Onosma albo-roseum Fisch. & Mey.....	509	Orchis simia Lam.....	632
Onosma giganteum Lam.....	198	Orchis tridentate Scop.....	501
Onosma inexpectatum Teppner.....	646	Origanum laevigatum Boiss.....	399
Onosma molle DC.....	314	Origanum syriacum L.....	123
Onosma rascheyanum Boiss.....	337	Ornithogalum arcuatum Steven.....	592
Ophrys apifera Hudson.....	118	Ornithogalum narbonense L.....	80
Ophrys argolica Fleischm.....	164	Ornithogalum oligophyllum E.D. Clarke.....	857
Ophrys hittitica Kreutz & R. Peter.....	524	Ornithogalum pyrenaicum L.....	344
Ophrys holoserica (Burm fil) Geuter		Ornithogalum ulophyllum Hand.-Mazz.....	90
subsp. episcopalis.....	296	Ornithogalum umbellatum L.....	791
Ophrys holoserica (Burm fil) Geuter		Ornithopus compressus.....	594
subsp. heterochila.....	297	Orobanche anatolica Boiss. & Reuter.....	200
Ophrys iricolor Desf.....	386	Orobanche minor Sm.....	387

<i>Ostrya carpinifolia</i> Scop.	290	<i>Pilosella piloselloides</i> (Vill.) Sojak	
<i>Osyris alba</i> L.	450	subsp. <i>megalomastix</i>	846
<i>Otanthus maritimus</i> (L.) Hoffmans et Link.	717	<i>Pimpinella kotschyana</i> Boiss.	892
<i>Oxalis corniculata</i> L.	334	<i>Pinus brutia</i> Ten.	216
<i>Paeonia mascula</i> (L.) Miller subsp. <i>mascula</i>	128	<i>Pinus nigra</i> Arn.	477
<i>Paliurus spina-christi</i> Miller.	476	<i>Pistacia lentiscus</i> L.	635
<i>Pallenis spinosa</i> (L.) Cass.	933	<i>Pistacia terebinthus</i> L. subsp. <i>palaestina</i>	721
<i>Pancreatium maritimum</i> L.	590	<i>Pisum sativum</i> L. subsp. <i>elatius</i>	883
<i>Papaver argemone</i> L.	587	<i>Plantago coronopus</i> L. subsp. <i>commutata</i>	234
<i>Papaver clavatum</i> Boiss. & Hausskn. ex Boiss.	816	<i>Plantago cretica</i> L.	138
<i>Papaver rhoeas</i> L.	363	<i>Plantago lanceolata</i> L.	553
<i>Paronychia argentea</i> Lam. var. <i>argentea</i>	395	<i>Plantago major</i> L. subsp. <i>major</i>	487
<i>Pelargonium endlicherianum</i> Fenzl.	781	<i>Plantago maritima</i> L.	779
<i>Peltaria angustifolia</i> DC.	818	<i>Plumbago europaea</i> L.	120
<i>Pennisetum orientale</i> L.C.M. Richard	349	<i>Poa bulbosa</i> L.	941
<i>Petasites hybridus</i> (L.) Geartner, Mey. & Scherb.	618	<i>Polygala pruinosa</i> Boiss.	802
<i>Petrohragia alpina</i> (Habl) Ball et Heywood		<i>Polygala supina</i> Schreb	798
subsp. <i>olympica</i>	254	<i>Polygonatum multiflorum</i> (L.) All.	909
<i>Petrohragia velutina</i> (Guss.) Ball & Heywood	945	<i>Polygonum maritimum</i> L.	588
<i>Phagnalon graecum</i> Boiss.	186	<i>Polygonum pulchellum</i> Lois	414
<i>Phelypaea coccinea</i> (Bieb) Pioret	130	<i>Polypodium australe</i> Fee	605
<i>Phillyrea latifolia</i> L.	83	<i>Portulaca oleracea</i> L.	764
<i>Phlomis amanica</i> Vierh.	95	<i>Potamogeton nodosus</i> Poiret	787
<i>Phlomis kotschyana</i> Hub.-Mor.	920	<i>Potentilla calycina</i> Boiss & Bal.	160
<i>Phlomis linearis</i> Boiss. & Bal.	140	<i>Potentilla kotschyana</i> Fenzl	161
<i>Phlomis longifolia</i> Boiss. & Bal. var. <i>bailanica</i>	807	<i>Potentilla micrantha</i> Ramond ex DC.	907
<i>Phlomis pungens</i> Willd var. <i>pungens</i>	803	<i>Prasium majus</i> L.	214
<i>Phlomis viscosa</i> Poiret	910	<i>Primula vulgaris</i> Huds. subsp. <i>vulgaris</i>	250
<i>Phyllitis scolopendrium</i> (L.) Newman	374	<i>Prosopis farcta</i> (Banks & Sol.) Macbride	228
<i>Physalis alkekengi</i> L.	365	<i>Prunella orientalis</i> Bornm.	482
<i>Physospermum cornubiense</i> (L.) DC.	557	<i>Prunella vulgaris</i> L.	914
<i>Phytolacca pruinosa</i> Fenzl	810	<i>Prunus domestica</i> L.	340
<i>Pilosella hoppeana</i> (Schultz) C.H. Et F.W. Schultz	870	<i>Psoralea butiminosa</i> L.	503
		<i>Pterocephalus plumosus</i> (L.) Coulter	207

<i>Pulicaria dysenterica</i> (L.) Cass.	915	<i>Rubus discolor</i> Weihe & Nees.....	597
<i>Putoria calabrica</i> (L. fil) DC.	926	<i>Rubus sanctus</i> Schreber	190
<i>Pyracantha coccinea</i> Roemer	598	<i>Rumex acetosella</i> L.	607
<i>Pyrola chlorantha</i> Swartz.....	925	<i>Ruscus aculeatus</i> L.	830
<i>Quercus cerris</i> L. var. <i>cerris</i>	689	<i>Ruscus hypoglossum</i> L.	921
<i>Quercus infectoria</i> Olivier subsp. <i>boissieri</i>	633	<i>Ruta chalepensis</i> L.	760
<i>Quercus libani</i> Olivier	478	<i>Salix triandra</i> L.	69
<i>Quercus robur</i> L.	729	<i>Salsola kali</i> L.	321
<i>Ranunculus arvensis</i> L.	758	<i>Salsola soda</i> L.	291
<i>Ranunculus asiaticus</i> L.	61	<i>Salvia aramiensis</i> Rech. fil.	146
<i>Ranunculus ficaria</i> L. subsp. <i>ficariiformis</i>	151	<i>Salvia aucheri</i> Bentham var. <i>aucheri</i>	891
<i>Ranunculus illyricus</i> L. subsp. <i>illyricus</i>	901	<i>Salvia cassia</i> Samuelss. ex Rech. fil.	87
<i>Ranunculus millefolius</i> Banks et Sol.	170	<i>Salvia glutinosa</i> L.	733
<i>Ranunculus sphaerospermus</i> Boiss. et Balance.....	786	<i>Salvia indica</i> L.	428
<i>Raphanus raphanistrum</i> L.	345	<i>Salvia multicaulis</i> Vahl.	262
<i>Reichardia picroides</i> (L.) Roth	281	<i>Salvia palestina</i> Bentham	445
<i>Reseda lutea</i> L. var. <i>lutea</i>	742	<i>Salvia pilifera</i> Montbret & Aucher ex Bentham.....	645
<i>Rhagadiolus stellatus</i> (L.) Gaertner var. <i>stellatus</i>	223	<i>Salvia recognita</i> Fisch. & Mey.	918
<i>Rhamnus alaternus</i> L.	201	<i>Salvia sclarea</i> L.	643
<i>Rhus coriaria</i> L.	789	<i>Salvia sericeo-tomentosa</i> Rech. fil.	666
<i>Ricinus communis</i> L.	429	<i>Salvia tomentosa</i> Miller.	860
<i>Ricotia sinuata</i> Boiss. et Heldr	329	<i>Salvia verticillata</i> L.	251
<i>Robinia pseudo acacia</i> L.	903	<i>Salvia virgata</i> Jacq.....	571
<i>Roemeria hybrida</i> (L.) DC.	698	<i>Salvia viridis</i> L.	440
<i>Romulea bulbocodium</i> (L.) var. <i>bulbocodium</i>	653	<i>Sambucus ebulus</i> L.....	129
<i>Romulea bulbocodium</i> (L.) var. <i>crocea</i>	85	<i>Sambucus nigra</i> L.....	71
<i>Romulea ramiflora</i> Ten. subsp. <i>ramiflora</i>	654	<i>Sanguisorba minor</i> Scop. subsp. <i>minor</i>	534
<i>Rosa canina</i> L.	600	<i>Sanicula europea</i> L.	302
<i>Rosa pulverulenta</i> Bieb.	898	<i>Saponaria syriaca</i> Boiss.	156
<i>Rosmarinus officinalis</i> L.	166	<i>Saponaria viscosa</i> C.A. Meyer	812
<i>Rosularia libanotica</i> (Lab.) Muirhead.....	114	<i>Sarcopoterium spinosum</i> (L.) Spach.....	59
<i>Rosularia sempervivum</i> (M. Bieb) Berger subsp. <i>pestalozzae</i>	512	<i>Satureja hortensis</i> L.	233
<i>Rubus canescens</i> DC. var. <i>canescens</i>	189	<i>Satureja thymbra</i> L.	827
		<i>Saxifraga cymbalaria</i> L.....	828

Saxifraga sibirica L. subsp. mollis.	829	Serapias vomeracea (Burm. fil.) Briq. subsp. laxiflora	715
Scabiosa columbaria L.	873	Serratula cerinthifolia (Sm.) Boiss.	855
Scabiosa columbaria L. subsp. columbaria.....	874	Serratula kurdica Post.....	748
Scabiosa kurdica Post.	953	Serratula oligocephala DC	238
Scabiosa prolifera L.	955	Sideritis perfoliata L.....	253
Scabiosa rotata Bieb.	954	Sideritis syriaca L.	919
Scandix iberica Bieb.	126	Siebera pungens (Lam.) J. Gay.....	348
Scilla autumnalis L.	674	Silene aegyptiaca (L.) L. fil. subsp. aegyptiaca.....	912
Scilla bifolia L.....	259	Silene alba (Miller) Krause subsp. divaricata.....	379
Scilla ingridae Speta	91	Silene chlorifolia Sm.....	707
Scilla melaina Speta.....	660	Silene colorata Poiret.....	515
Scirpoides holoschoenus (L.) Sojak.	882	Silene compacta Fischer	431
Scolymus hispanicus L.	755	Silene confertiflora Chowdh.	375
Scorpiurus muricatus L. var. subvillosus	576	Silene conidaea L.	817
Scorzonera kotschyi Boiss.....	837	Silene crassipes Fenzl	820
Scorzonera lacera Boiss et Bal.	78	Silene dichotoma Ehrh. subsp. sibthorpiana.....	221
Scorzonera mollis Biep. subsp. szowitzii.....	749	Silene odontopetala Fenzl.....	591
Scorzonera semicana DC.	750	Silene pompeiopolitana Gay ex Boiss.	163
Scrophularia libanotica Boiss. subsp. libanotica variete libanotica	303	Silene subconica Friv.	380
Scrophularia scopolii var. scopoli.....	336	Silene vulgaris (Moench) Garcker var. vulgaris.....	328
Scrophularia umbrosa Dum.....	304	Silybum marianum (L.) Gaertner.....	467
Scrophularia xanthoglossa Boiss.	167	Sinapis arvensis L.	413
Scutellaria diffusa Bentham	495	Smilax aspera	377
Scutellaria orientalis L. var. alpina.....	726	Smilax excelsa L.	771
Scutulleria rubicunda Hornem. subsp. brevibracteata	494	Solanum dulcamara L.....	889
Sedum album L.	245	Solanum nigrum L.....	456
Sedum pallidum Bieb. var. pallidum	577	Solidago virgaurea L. subsp. virgaurea.....	462
Sedum sempervivoides Bieb.	675	Sonchus asper (L.) Hill.....	722
Senecio vernalis Waldst. & Kit.	65	Sonchus oleraceus L.	346
Senecio vulgaris L.....	463	Sophora alopecurides L. var. osa alopecurides.....	66
Serapias vomeracea (Burm. fil.) Briq. subsp. orientalis	714	Sorbus domestica L.	878
		Sorbus torminalis (L.) Crantz var. pinnatifida Boiss.	879
		Sorghum halepense (L.) Pers.	362
		Spartium junceum L.	499

Spergularia media (L.) C. Persl.	572	Thlaspi densiflorum Boiss. et Kotschy	602
Stachys amanica P.H. Davis	98	Thlaspi elegans Boiss.	267
Stachys annua (L.) L.	805	Thlaspi oxyceras (Boiss.) Hedge	780
Stachys balansae Boiss. & Kotschy subsp. balansae ..	890	Thlaspi violescens Boiss.	376
Stachys cretica L. mersinaea	278	Thurya capitata Boiss. et Bal	396
Stachys diversifolia Boiss.	299	Thymbra spicata L. var. spicata	943
Stachys pinetorum Boiss & Bal.	177	Thymelaea hirsuta (L.) Endl.	862
Stachys pumila Banks & Sol.	866	Thymelaea Meissner aucheri.....	767
Stachys rupestris Montbret et Aucher ex Bentham.	541	Thymus eigii (M.H. Zohary & P.H. Davis) J alas	529
Staehelina lobelia DC.	406	Thymus kotschyanus Boiss. & Hohen var. glabrescens	530
Staphylea pinnata L.	681	Tilia argentea Desf ex DC.	434
Stellaria media (L.) Vill. Subsp. media	209	Tordylium apulum L.	274
Sternbergia clusiana (Ker.-Gawl.) Ker.-Gawl. Ex Sprengel	880	Trachomitum venetum (L.) Woodson	948
Sternbergia colchiciflora Waldst.&Kit.	835	Tragopogon longirostris Bisch. ex Schultz Bip. var. longirostis	922
Sternbergia fischeriana (Herbert) Purp.	834	Tribulus terrestris L.	301
Styrax officinalis L.	843	Trifolium arvense L.	850
Symphytum orientale L.	343	Trifolium campestre Schreb.....	738
Symptium aintabicum Hub. Mor. & Wickens.	111	Trifolium glomeratum L.	940
Tamarix smyrnensis Bunge	435	Trifolium pilulare Boiss.	226
Tanacetum cilicicum (Boiss.) Grierson	701	Trifolium pratense L. var. pratense	877
Tanacetum densum (Lab.) Schultz Bip. subsp. amani	917	Trifolium purpureum Lois.	851
Taxus baccata L.	705	Trifolium repens L.	165
Teledium imperati L. subsp. orientale	958	Trifolium speciosum Willd.	652
Teucrium chamaedrys L.	555	Trifolium stellatum L. var. stellatum.....	931
Teucrium lamiifolium d'Urv subsp. stachyophyllum .	174	Trigonella coelesyriaca Boiss.	637
Teucrium montbretii Bentham subsp. montbretii.....	470	Trigonella kotschyi Fenzl.	79
Teucrium multicaule Montbret & Aucher ex Bentham	412	Trigonella macrorrhyncha Boiss.	876
Teucrium polium L.	691	Trigonella monspeliaca L.....	782
Teucrium scordium L. subsp. scordioides.	471	Trigonella strangulata Boiss.	753
Thalictrum orientale Boiss.	227	Trigonella tenuis Fisch.	734
Thlaspi annuum Koch.....	268	Tripleurospermum decipiens (Fisch. & Mey.) Bornm.	757
Thlaspi cilicicum (Boiss.) Hayek.	157		

Tripleurospermum oreades (Boiss.) Rech. fil. var. oreades.	432	Veronica bombycina Boiss. & Bl. subsp. balkardagensis	547
Tulipa agenensis DC.....	459	Veronica cymbalaria Bodard	881
Tulipa armena Boiss. var. lycica	258	Veronica debilis Freyn.....	249
Turgenia latifolia (L.) Hoffm.....	699	Veronica orientalis Miller subsp. orientalis	388
Turritis laxa (Sibth ex SM.) Hayek.....	773	Veronica persica Poiret.....	641
Tussilago farfara L.	669	Vicia articulata Hornem.	506
Typha latifolia L.	158	Vicia cracca L. subsp. stenophylla	266
Umbilicus erectus DC.....	219	Vicia crocea (Desf.) B. Fedtsch.....	713
Urginea maritima (L.) Baker	68	Vicia cypria Kotschy ex Unger et Kotschy.....	670
Urospermum picroides (L.) F.W. Schmidt	67	Vicia galeata Boiss.....	398
Urtica dioica L.....	438	Vicia galilaea Plitm. & Zoh.	285
Utricularia australis R. Br.....	790	Vicia hybrida L.....	634
Vaccaria pyramidata Medik	452	Vicia peregrine L.	507
Valeriana alliarifolia Adams	704	Vicia sativa L.	350
Valeriana dioscoridis Sm.	528	Vicia villosa Roth subsp. villosa.....	351
Valerianella vesicaria (L.) Moench.	606	Vincetoxicum tmoleum Boiss.	949
Velezia rigida L.....	844	Viscum album L.	229
Verbana officinalis L.....	402	Vitex agnus-castus L.....	420
Verbascum infidelium Boiss. & Hausskn.	644	Vitis sylvestris Gmelin	893
Verbascum meinckeanum Murb.....	355	Withania somnifera	403
Verbascum pinetorum (Boiss.) O. Kutze.....	276	Wulfenia orientalis Boiss.	511
Verbascum sinuatum L. var. adenosepalum Murb.	768	Xanthium spinosum L.....	309
Verbascum syriacum Schrader.....	115	Xanthium strumarium L.....	697
Veronica arvensis L.....	332	Ziziphora capitata L.....	263
Veronica anagallis-aquatica L. subsp. lysimachioides.	488	Zizyphus lotus (L.) Lam.	411
		Zygophyllum album L.....	139

KAYNAKLAR

- Abbasolu, U, Türköz, S. (1995). Antimicrobial activities of saponin extracts from some indigenous plants of Turkey, *Pharmaceutical Biology*.
- Abdel Moneim, AE (2013). The Neuroprotective Effects of Purslane (*Portulaca oleracea*) on Rotenone-Induced Biochemical Changes and Apoptosis in Brain of Rat. *CNS Neurol Disord Drug Targets*. Jul 10. [Epub ahead of print]
- Abdel Moneim, AE (2013). The Neuroprotective Effects of Purslane (*Portulaca oleracea*) on Rotenone-Induced Biochemical Changes and Apoptosis in Brain of Rat. *CNS Neurol Disord Drug Targets*. Jul 10. [Epub ahead of print]
- Abdel-Wahhab, MA ve ark. (2008). *Inula crithmoides* extract protects against ochratoxin A-induced oxidative stress, clastogenic and mutagenic alterations in male rats. *Toxicon* 52 (2008) 566–573
- Abdel-Wahhab, MA ve ark. (2008). *Inula crithmoides* extract protects against ochratoxin A-induced oxidative stress, clastogenic and mutagenic alterations in male rats. *Toxicon* 52 (2008) 566–573
- Agabelli RA ve Mirzazade GG. (2011). Genoprotective activities of the oils from leaves and fruits of *Fagus orientalis* Lipsky. *Tsitol Genet*. 2011 Jul-Aug;45(4):23-8.
- Agabelli RA ve Mirzazade GG. (2011). Genoprotective activities of the oils from leaves and fruits of *Fagus orientalis* Lipsky. *Tsitol Genet*. 2011 Jul-Aug;45(4):23-8.
- Ahmad, M ve ark. (2012). Antibacterial activity of mother tinctures of cholistan desert plants in pakistan. *Indian J Pharm Sci*. 2012 Sep;74(5):465-8.
- Ahmad, M ve ark. (2012). Antibacterial activity of mother tinctures of cholistan desert plants in pakistan. *Indian J Pharm Sci*. 2012 Sep;74(5):465-8.
- Ahmed ve ark. 2013. Efficacy of *Adiantum capillus veneris* Linn in chemically induced urolithiasis in rats. *J Ethnopharmacol*. Mar 7;146(1):411-6.
- Ahmed ve ark. 2013. Efficacy of *Adiantum capillus veneris* Linn in chemically induced urolithiasis in rats. *J Ethnopharmacol*. Mar 7;146(1):411-6.
- Akbulut, S ve ark. (2011). Phytocontact dermatitis due to *Ranunculus arvensis* mimicking burn injury: report of three cases and literature review. *Int J Emerg Med*. 2011 Feb 21;4:7. doi: 10.1186/1865-1380-4-7.
- Akbulut, S ve ark. (2011). Phytocontact dermatitis due to *Ranunculus arvensis* mimicking burn injury: report of three cases and literature review. *Int J Emerg Med*. 2011 Feb 21;4:7. doi: 10.1186/1865-1380-4-7.
- Akbulut, S ve ark. (2006). İhmal edilen kimi şifalı otsu bitkiler, KTÜ Orman Fakültesi, I. Uluslararası odun dışı orman ürünleri sempozyumu bildiriler kitabı, 1-4 kasım Trabzon.
- Akgül, S, Gülşen, S. (2005). Antibacterial activity of crude methanolic extract and its fractions of aerial parts of *Anthemis tinctoria*. *Indian Journal of Biotechnology and Biophysics*, 42, 395–397.
- Akkol, E. ve ark. (2008). Valuation of anti-inflammatory and antinociceptive activities of *Erica* species native to Turkey, *J Ethnopharmacol*. 2008 Mar 5;116(2):251-7.
- Akkol, E.K ve ark. (2008). Valuation of anti-inflammatory and antinociceptive activities of *Erica* species native to Turkey, *Journal of Ethnopharmacology* Vol. 116, 2, 5 March, 251-257
- Akkol, EK ve ark. (2011). Wound healing and anti-inflammatory activities of the *Michauxia L'Hérit*

- (Campanulaceae) species native to Turkey, *Planta Med.* 77 - PM143.
- Aktümsek ve ark. (2013). Antioxidant potentials and anticholinesterase activities of methanolic and aqueous extracts of three endemic *Centaurea L.* species, *Food and Chemical Toxicology* 55 (2013) 290–296
- Al said, M.S. ve ark. (1990). Studies on *Ruta chalepensis*, an ancient medicinal herb still used in traditional medicine, *Journal of Ethnopharmacology*, Vol. 28, Issue 3, March 1990, Pages 305–312.
- Alan, S. ve ark. (2011). Composition of the essential oil of *Calamintha grandiflora* (L.) Moench, *Turk J. Pharm. Sci.* 8 (2), 127-132.
- Albayrak, S. ve ark. (2008). Antimicrobial and Antioxidant Activities of *Helichrysum* Species from the Mediterranean Region of Turkey. *Asian Journal of Chemistry* Vol. 20, No. 4, 3143-3152
- Albayrak, S. ve ark. (2008). Antimicrobial and Antioxidant Activities of *Helichrysum* Species from the Mediterranean Region of Turkey. *Asian Journal of Chemistry* Vol. 20, No. 4, 3143-3152
- Al-Jaber HI, ve ark. (2010). Chemical constituents of *Osyris alba* and their antiparasitic activities. *J Asian Nat Prod Res.* 2010 Sep;12(9):814-20.
- Al-Jaber HI, ve ark. (2010). Chemical constituents of *Osyris alba* and their antiparasitic activities. *J Asian Nat Prod Res.* 2010 Sep;12(9):814-20.
- Alkhatip, R ve ark. (2008). Activity of elaeochytrin A from *Ferula elaeochytris* on leukemia cell lines. *Phytochemistry*, Volume 69, Issue 17, Dec. 2979–2983
- Alkhatip, R ve ark. (2008). Activity of elaeochytrin A from *Ferula elaeochytris* on leukemia cell lines. *Phytochemistry*, Volume 69, Issue 17, Dec. 2979–2983
- Al-Qudah, MA, ve ark. (2012) Volatile Constituents of Leaves and Bulbs of *Gynandriris Sisyrrinchium* and their Antimicrobial Activities. *Jordan Journal of Chemistry* Vol. 7 No.3, 2012, pp. 287-295
- Al-Qudah, MA, ve ark. (2012) Volatile Constituents of Leaves and Bulbs of *Gynandriris Sisyrrinchium* and their Antimicrobial Activities. *Jordan Journal of Chemistry* Vol. 7 No.3, 2012, pp. 287-295
- Al-Qura'n, S. (2008). Taxonomical and Pharmacological Survey of Therapeutic Plants in Jordan, *Journal of Natural Products*, Vol. 1:10-26.
- Al-Qura'n, S. (2005). Ethnobotanical survey of folk toxic plants in southern part of Jordan. *Toxicon* 46. 119–129
- Al-Sereitia, MR ve ark. (1999). Pharmacology of rosemary (*Rosmarinus officinalis L.*) and its therapeutic potentials, *Indian Journal of Experimental Biology*, Vol. 37, February 124-131.
- Altay, V ve Öztürk, M (2012) Land Degradation and Halophytic Plant Diversity of Milleyha Wetland Ecosystem (Samandağ-Hatay) Turkey. *Pak. J. Bot.*, 44: 37-50 Special Issue May.
- Altundağ, E ve Kaya, S.T. (2011) *Viscum album L.* *Crataegus monogyna* Jacq. Ve *Nerium oleander L.* türlerinin Kardiyovasküler Hastalıkların Tedavisinde kullanımı ve Etkileri. *Bitkisel İlaçların Kullanımı*, 19. Bitkisel İlaç Hammaddeleri Toplantısı 300-308.
- Altundağ, E ve Kaya, S.T. (2011) *Viscum album L.* *Crataegus monogyna* Jacq. Ve *Nerium oleander L.* türlerinin Kardiyovasküler Hastalıkların Tedavisinde kullanımı ve Etkileri. *Bitkisel İlaçların Kullanımı*, 19. Bitkisel İlaç Hammaddeleri Toplantısı 300-308.
- Altundag, E. ve Öztürk, M. (2011). Ethnomedicinal studies on the plant resources of east Anatolia, Turkey. *Procedia Social and Behavioral Sciences* 19 (2011) 756–777.

- Altundag, E. ve Öztürk, M. (2011). Ethnomedicinal studies on the plant resources of east Anatolia, Turkey. *Procedia Social and Behavioral Sciences* 19 (2011) 756–777.
- Altundag, E., Öztürk, M (2011). Ethnomedicinal studies on the plant resources of east Anatolia, Turkey, *Procedia Social and Behavioral Sciences* 19 (2011) 756–777.
- Alvarez-Castellanos, P.P., Pascual-Villalobos M.J. (2003). Effect of fertilizer on yield and composition of flowerhead essential oil of *Chrysanthemum coronarium* (Asteraceae) cultivated in Spain, *Industrial Crops and Products* 17, 77-81.
- Amr, A ve Tamimi, E.Al. (2007). Stability of the crude extracts of *Ranunculus asiaticus* anthocyanins and their use as food colourants, *International Journal of Food Science and Technology*, 42, 985–991.
- Anatolia. *Journal of Ethnopharmacology* 75 (2001) 95–115.
- Anatolia. *Journal of Ethnopharmacology* 75 (2001) 95–115.
- Arabi Z ve Sardari S (2010). An Investigation into the Antifungal Property of Fabaceae using Bioinformatics Tools. *Avicenna J Med Biotechnol.* Apr;2(2):93-100.
- Arabi Z ve Sardari S (2010). An Investigation into the Antifungal Property of Fabaceae using Bioinformatics Tools. *Avicenna J Med Biotechnol.* Apr;2(2):93-100.
- Arda, N ve ark. (1997). Saniculoside N from *Sanicula europaea* L. *J Nat Prod.* Nov;60(11):1170-3.
- Arda, N ve ark. (1997). Saniculoside N from *Sanicula europaea* L. *J Nat Prod.* Nov;60(11):1170-3.
- Ariano R ve ark. (2013). Occupational asthma associated to the exposure to *Limonium tataricum* flowers. *Eur Ann Allergy Clin Immunol.* 2013 May;45(3):84-9.
- Ariano R ve ark. (2013). Occupational asthma associated to the exposure to *Limonium tataricum* flowers. *Eur Ann Allergy Clin Immunol.* 2013 May;45(3):84-9.
- Askari, F ve ark. (2011). Chemical Composition and Antimicrobial Activity of *Pimpinella kotschyana* Boiss. Oil in Iran *Journal of Essential Oil Bearing Plants* Volume 14, Issue 1, 124-130.
- Askari, F ve ark. (2011). Chemical Composition and Antimicrobial Activity of *Pimpinella kotschyana* Boiss. Oil in Iran *Journal of Essential Oil Bearing Plants* Volume 14, Issue 1, 124-130.
- Atasü, E., Peteers, İ.K. (1981). Türkiye'de Yetişen *Withania Somnifera* Dun. Bitkisinin Kimyasal Bileşimi, Ankara Ecz. Fak. Mec. 11 48.
- Avato, P., Tava, A. (1995). Acetylenes and Terpenoids of *Bellis perennis*, *Phytochemistry*, Vol. 40, No. 1, pp. 141 147.
- Badisa, RB ve ark. (2003). Cytotoxic activities of some Greek Labiatae herbs, *Phytother Res.* 17(5):472-6.
- Bagcı, E., Başer, K. H. C., Kürkçüoğlu, M., Babaç, T., Çelik, S. (1999). Study of the essential oil composition of two subspecies of *Abies cilicica* (Ant. et Kotschy) Carr. from Turkey, *Flavour Fragr. J.*, 14, 47-49.
- Bahadır, O ve ark. (2010). Antioxidant activity of some *Scorzonera* species and quantitative analysis of chlorogenic acid, *Planta Med.* 76 - P139.
- Bahadır, Ö ve ark. (2011). Bazı *Scorzonera* türlerinin antioksidan etki potansiyelinin araştırılması, 19. Bitkisel İlaç Hammaddeleri Toplantısı, 236-241.
- Bahraminejad, S., Abbasi, S., Fazlali, M (2011). In vitro antifungal activity of 63 Iranian plant species against three different plant pathogenic fungi, *African Journal of Biotechnology* Vol. 10(72), pp. 16193-16201.
- Baser, KH (2008). Biological and pharmacological activities of carvacrol and carvacrol bearing

- essential oils. *Curr Pharm Des.* 14(29):3106-19.
- Baser, KH (2008). Biological and pharmacological activities of carvacrol and carvacrol bearing essential oils. *Curr Pharm Des.* 14(29):3106-19.
- Baytop, T (1999). Türkiye’de bitkilerle tedavi, Nobel Tıp Kitapevi.
- Baytop, T (1999). Türkiye’de bitkilerle tedavi, Nobel Tıp Kitapevi.
- Baytop, T. (1999) Treatment with Plants in Turkey. Nobel. Ankara.
- Baytop, T. (1999). Türkiye’de Tıbbi Bitkiler ile Tedavi, Nobel Tıp Kitabevleri, 2. Baskı.
- Benitez, G. ve ark. (2010). Pharmaceutical ethnobotany in the western part of Granada province (southern Spain): Ethnopharmacological synthesis, *Journal of Ethnopharmacology* 129: 87–105.
- Berkov, S., ve ark. (2004). Alkaloids in Bulgarian *Pancreaticum maritimum* L., *Z. Naturforsch.* 59c, 65-69.
- Bird, GWG ve Wingham, J (2009). Agglutinins for Antigens of Two Different Human Blood Group Systems in the Seeds of *Moluccella laevis* *Vox Sanguinis* Volume 18, Issue 3. 235-239.
- Bird, GWG ve Wingham, J (2009). Agglutinins for Antigens of Two Different Human Blood Group Systems in the Seeds of *Moluccella laevis* *Vox Sanguinis* Volume 18, Issue 3. 235-239.
- Bizimbitkiler.org.tr
- Borges, F. Ve ark. (2005). Simple Coumarins and Analogues in Medicinal Chemistry: Occurrence, Synthesis and Biological Activity. *Current Medicinal Chemistry*, Volume 12, Number 8, April 2005, pp. 887-916(30)
- Borges, F. Ve ark. (2005). Simple Coumarins and Analogues in Medicinal Chemistry: Occurrence, Synthesis and Biological Activity. *Current Medicinal Chemistry*, Volume 12, Number 8, April 2005, pp. 887-916(30)
- Borgi W and Chouchane N. (2009). Anti-spasmodic effects of *Zizyphus lotus* (L.) Desf. extracts on isolated rat duodenum. *J Ethnopharmacol.* 2009 Dec 10;126(3):571-3.
- Borgi W and Chouchane N. (2009). Anti-spasmodic effects of *Zizyphus lotus* (L.) Desf. extracts on isolated rat duodenum. *J Ethnopharmacol.* 2009 Dec 10;126(3):571-3.
- Budavri S., O’Neil M. J., Smith A., Heckelman P. E., Kinneary J. F., and O’Neill M. (1996), *The Merck Index: An Encyclopedia of Chemicals, Drugs, and Biologicals*, 12th ed. CRC Press, Boca Raton, FL, pp. 822- 826.
- Burgos-Gonzales, E ve ark. (2011). *Sideritis* spp.: Uses, chemical composition and pharmacological activities, *Journal of Ethnopharmacology* 135: 209–225.
- Çakılcıoğlu, U., Türkoğlu, I. (2010). An ethnobotanical survey of medicinal plants in Sivrice (Elazığ-Turkey), *Journal of Ethnopharmacology* 132, 165–175.
- Calleja, J. M., and M. C. Romero. “Possible anthelmintic action of *Adencarpus complicatus*.” *Lloydia* 35 (1972): 305-306.
- Calleja, J. M., and M. C. Romero. “Possible anthelmintic action of *Adencarpus complicatus*.” *Lloydia* 35 (1972): 305-306.
- Can, A ve ark. (1992). Effect of *Rosa hips* on blood glucose level, *Acta Pharmaceutica Turcica*, 34: 17.
- Can, OD ve ark. (2011). New antidepressant drug candidate: *Hypericum montbretti* extract. *Nat Prod Res. Sep*;25(15):1469-72.
- Can, OD ve ark. (2011). New antidepressant drug candidate: *Hypericum montbretti* extract. *Nat Prod Res. Sep*;25(15):1469-72.
- Casanova NA. ve ark. (2013). In vivo antigenotoxic activity of watercress juice (*Nasturtium officinale*) against induced DNA damage. *J Appl Toxicol. Sep*;33(9):880-5.
- Casanova NA. ve ark. (2013). In vivo antigenotoxic activity of watercress juice (*Nasturtium officinale*) against induced DNA damage. *J Appl Toxicol. Sep*;33(9):880-5.

- Cass. (Asteraceae). Flavour Fragr. J. 2003; 18: 195–197.
- Cass. (Asteraceae). Flavour Fragr. J. 2003; 18: 195–197.
- Chawla, R ve ark. (2012). The genus *Clematis* (Ranunculaceae): chemical and pharmacological perspectives, J Ethnopharmacol. 30:143(1):116-50
- Chehregani, A ve ark. (2010). Chemical composition and antibacterial activity of essential oils of *Tripleurospermum disciforme* in three developmental stages. Pharm Biol. Nov;48(11):1280-4.
- Chehregani, A ve ark. (2010). Chemical composition and antibacterial activity of essential oils of *Tripleurospermum disciforme* in three developmental stages. Pharm Biol. Nov;48(11):1280-4.
- Chen, T., Li, J., Cao, J., Xu, Q., Komatsu, K., & Namba, T. (1999). A new flavanone isolated from rhizoma *Smilacis glabrae* and the structural requirements of its derivatives for preventing immunological hepatocyte damage. *Planta Medica*, 65, 56–59.
- Chiej; R., (1988). The Mcdonald Encyclopedia of Medicinal Plants, Macdonald & Co. Ltd. 66-73, Shoe Lane London.
- Chopra, R. N.; Nayar, S. L.; Chopra, I. C. (1986). Glossary of Indian Medicinal Plants (Including the Supplement). Council of Scientific and Industrial Research, New Delhi.
- Çoban, T., Çitoğlu, G.S., Sever, B., İşcan, M. (2003). Antioxidant Activities of Plants Used in Traditional Medicine in Turkey, *Pharmaceutical Biology*, 41(8) 608-613.
- Couladis ve ark. (2003). Screening of Some Greek Aromatic Plants for Antioxidant Activity. *Phytother. Res.* 17, 194–195
- Couladis ve ark. (2003). Screening of Some Greek Aromatic Plants for Antioxidant Activity. *Phytother. Res.* 17, 194–195
- Da Silva, LM. ve ark. 2013. Ethanolic extract of roots from *Arctium lappa* L. accelerates the healing of acetic acid-induced gastric ulcer in rats: Involvement of the antioxidant system. *Food Chem Toxicol.* 2013 Jan;51:179-87.
- Da Silva, LM. ve ark. 2013. Ethanolic extract of roots from *Arctium lappa* L. accelerates the healing of acetic acid-induced gastric ulcer in rats: Involvement of the antioxidant system. *Food Chem Toxicol.* 2013 Jan;51:179-87.
- Darwish, R.M, Aburjai, T.A. (2010). Effect of ethnomedicinal plants used in folklore medicine in Jordan as antibiotic resistant inhibitors on *Escherichia coli*, *Complementary and Alternative Medicine*, 10:9.
- Davis, P.H.: Flora of Turkey and the East Aegean Islands, vol:1-9, at the University Press, Edinburgh, U.K., vol: 1-9 and Supplements, (1965 - 1988).
- Değerli, S. ve ark. (2012). In vitro amoebicidal activity of *Origanum syriacum* and *Origanum laevigatum* on *Acanthamoeba castellanii* cysts and trophozoites. *Exp Parasitol.* 2012 May;131(1):20-4.
- Değerli, S. ve ark. (2012). In vitro amoebicidal activity of *Origanum syriacum* and *Origanum laevigatum* on *Acanthamoeba castellanii* cysts and trophozoites. *Exp Parasitol.* 2012 May;131(1):20-4.
- Demerdash, A., ve ark. (2009). Coumarins from *Cynanchum acutum*, *Rev. Latinoamer. Quím.* 37/1.
- Demirci, S ve Özhatay, N (2012). An Ethnobotanical Study in Kahramanmaraş (Turkey); Wild Plants Used for Medical Purpose in Andırın, Kahramanmaraş. *Turk J. Pharm. Sci.* 9 (1), 75-92.
- Demirci, S ve Özhatay, N (2012). An Ethnobotanical Study in Kahramanmaraş (Turkey); Wild Plants Used for Medical Purpose in Andırın, Kahramanmaraş. *Turk J. Pharm. Sci.* 9 (1), 75-92.
- Deveraj VC, ve Krishna BG (2013). Antiulcer activity of a polyherbal formulation (PHF) from Indian

- medicinal plants. *Chin J Nat Med.* 2013 Mar;11(2):145-8.
- Deveraj VC, ve Krishna BG (2013). Antiulcer activity of a polyherbal formulation (PHF) from Indian medicinal plants. *Chin J Nat Med.* 2013 Mar;11(2):145-8.
- Di Giorgio, C. ve ark. (2012) Alternative and complementary antileishmanial treatments: assessment of the antileishmanial activity of 27 Lebanese plants, including 11 endemic species. *J Altern Complement Med.* Mar; 14(2):157-62.
- Di Giorgio, C. ve ark. (2012) Alternative and complementary antileishmanial treatments: assessment of the antileishmanial activity of 27 Lebanese plants, including 11 endemic species. *J Altern Complement Med.* Mar; 14(2):157-62.
- Diğrak, M., ve ark. (1999). Antimicrobial Activities of the Extracts of Various Plants (valex, mimosa bark, gallnut powders, Salvia sp. and Phlomis sp.), *Tr. J. of Biology*, 23 241-248.
- Duarte, J. ve ark. (1995). Vasodilator effects of visnagin in isolated rat vascular smooth muscle, *European Journal of Pharmacology* 286: 115-122.
- Dzhambazov B ve ark. (2002). In vitro screening for antitumour activity of *Clinopodium vulgare* L. (Lamiaceae) extracts, *Biol Pharm Bull.* Apr; 25(4): 499-504.
- Dzhambazov B ve ark. (2002). In vitro screening for antitumour activity of *Clinopodium vulgare* L. (Lamiaceae) extracts, *Biol Pharm Bull.* Apr; 25(4): 499-504.
- Dzhambazov B ve ark. (2002). In vitro screening for antitumour activity of *Clinopodium vulgare* L. (Lamiaceae) extracts, *Biol Pharm Bull.* Apr; 25(4): 499-504.
- Edris, A.E (2009). Anti-Cancer Properties of *Nigella* spp. Essential Oils and their Major Constituents, Thymoquinone and β -Elemene, *Current Clinical Pharmacology*, 4(1). 43-46.
- Egea, I ve ark. (2010). Six edible wild fruits as potential antioxidant additives or nutritional supplements. *Plant Foods Hum Nutr.* 2010 Jun;65(2):121-9.
- Egea, I ve ark. (2010). Six edible wild fruits as potential antioxidant additives or nutritional supplements. *Plant Foods Hum Nutr.* 2010 Jun; 65(2):121-9.
- Eguale, T. ve ark. (2007). *Haemonchus contortus*: In vitro and in vivo anthelmintic activity of aqueous and hydro-alcoholic extracts of *Hedera helix*. *Experimental Parasitology*, Volume 116, Issue 4, August 2007, Pages 340–345.
- Eguale, T. ve ark. (2007). *Haemonchus contortus*: In vitro and in vivo anthelmintic activity of aqueous and hydro-alcoholic extracts of *Hedera helix*. *Experimental Parasitology*, Volume 116, Issue 4, August 2007, Pages 340–345.
- El-Haci, IA ve ark. (2013). Screening of biological activities of *Polygonum maritimum* L. from Algerian coast. *Asian Pac J Trop Biomed* 2013; 3(8): 611-616.
- El-Haci, IA ve ark. (2013). Screening of biological activities of *Polygonum maritimum* L. from Algerian coast. *Asian Pac J Trop Biomed* 2013; 3(8): 611-616.
- El-Seedi, H.R. ve ark. (2013). The traditional medical uses and cytotoxic activities of sixty-one Egyptian plants: Discovery of an active cardiac glycoside from *Urginea maritima*. *Journal of Ethnopharmacology* 145. 746–757.
- El-Shazly ve ark. (1996). Pyrrolizidine alkaloids from *Cynoglossum cretica*, *Phytochemistry* vol. 42(4) 1217-12218.
- El-Shazly, A. ve ark. (2001). Quinolizidine alkaloid profiles of *Lupinus varius orientalis*, *L. albus albus*, *L. hartwegii*, and *L. densiflorus*.
- El-Shazly, A. ve ark. (2001). Quinolizidine alkaloid profiles of *Lupinus varius orientalis*, *L. albus albus*, *L. hartwegii*, and *L. densiflorus*.

- Erdemgil, F. Z., Baser, K.H., Akbay, P., Sticher, O., Çalış, I (2003). Thalictricoside, a New Phenolic Compound from *Thalictrum orientale*, Z. Naturforsch. 58c, 632-636.
- Erdemgil, F.Z. ve ark. (2002). Composition of the Essential Oil of *Ononis viscosa* subsp. *breviflora*, Chemistry of Natural Compounds, Vol. 38, No. 6.
- Esposito, F. ve ark. (2013). *Hypericum hircinum* L. components as new single-molecule inhibitors of both HIV-1 reverse transcriptase-associated DNA polymerase and ribonuclease H activities. Pathog Dis. Aug;68(3):116-24.
- Esposito, F. ve ark. (2013). *Hypericum hircinum* L. components as new single-molecule inhibitors of both HIV-1 reverse transcriptase-associated DNA polymerase and ribonuclease H activities. Pathog Dis. Aug;68(3):116-24.
- Evren, H. (1986). "Elazığ Yöresinden Toplanmış Fabaceae ve Asteraceae Familyalarına Ait Tıbbi ve Endüstriyel Bitkiler" Fırat Havzası Tıbbi ve Endüstriyel Bitkileri Sempozyumu Elazığ, Türkiye, 6-8 Ekim. 127-135.
- Ezer, N., Ö.M, Ansan (2006). Folk Medicines in Merzifon (Amasya, Turkey), Turkish Journal of Botany, 30: 223-230.
- Fakir, H ve ark. (2009). Medicinal Plant Diversity of Western Mediterranean Region in Turkey. Journal of Applied Biological Sciences 3(2): 33-43
- Fakir, H ve ark. (2009). Medicinal Plant Diversity of Western Mediterranean Region in Turkey. Journal of Applied Biological Sciences 3(2): 33-43
- Fawzy ve ark. (2008). Antidiabetic and Antioxidant Activities of Major Flavonoids of *Cynanchum acutum* L. (Asclepiadaceae) Growing in Egypt, Z. Naturforsch. 63c, 658-662.
- Fokialakis N. ve ark. (2006). Antifungal activity of thiophenes from *Echinops ritro*. J Agric Food Chem. 2006 Mar 8;54(5):1651-5.
- Fokialakis N. ve ark. (2006). Antifungal activity of thiophenes from *Echinops ritro*. J Agric Food Chem. 2006 Mar 8;54(5):1651-5.
- Formisano C. ve ark. (2008). Essential oil composition and antifeedant properties of *Bellardia trixago* (L.) All. (sin. *Bartsia trixago* L.) (Scrophulariaceae), Biochemical Systematics and Ecology 36. 454-457.
- Formisano, C ve ark. (2012). Essential oil composition and antibacterial activity of *Anthemis mixta* and *A. tomentosa* (Asteraceae). Nat Prod Commun. Oct;7(10):1379-82.
- Formisano, C ve ark. (2012). Essential oil composition and antibacterial activity of *Anthemis mixta* and *A. tomentosa* (Asteraceae). Nat Prod Commun. Oct;7(10):1379-82.
- Gaire BP ve Subedi L.(2013). A review on the pharmacological and toxicological aspects of *Datura stramonium* L. J Integr Med. 2013 Mar;11(2):73-9.
- Gaire BP ve Subedi L.(2013). A review on the pharmacological and toxicological aspects of *Datura stramonium* L. J Integr Med. 2013 Mar;11(2):73-9.
- Gauthaman, K ve ark. (2002). Aphrodisiac properties of *Tribulus Terrestris* extract (Protodioscin) in normal and castrated rats. Life Sciences 71 (2002) 1385–1396
- Gauthaman, K ve ark. (2002). Aphrodisiac properties of *Tribulus Terrestris* extract (Protodioscin) in normal and castrated rats. Life Sciences 71 (2002) 1385–1396
- Geissler, P. W.; Haris, S. A.; Prince, R. J.; Olsen, A (2002). "Medicinal Plants Used by Luo Mothers and Children in Bondo District, Kenya", Journal of Ethnopharmacology, Volume 83, 39- 54.
- Ghannamy U, ve ark. (1987). Cardenolides from *Ornithogalum boucheanum*, Planta Medica, 53(2): 172-178.
- Giamperi, L. ve ark. (2010). Composition and antioxidant

- activity of *Inula crithmoides* essential oil grown in central Italy (Marche region). *Nat Prod Commun.* Feb;5(2):315-8.
- Giamperi, L. ve ark. (2010). Composition and antioxidant activity of *Inula crithmoides* essential oil grown in central Italy (Marche region). *Nat Prod Commun.* Feb;5(2):315-8.
- Giweli, A ve ark. (2012). Antimicrobial and antioxidant activities of essential oils of *Satureja thymbra* growing wild in Libya. *Molecules.* 2012 Apr 26;17(5):4836-50.
- Giweli, A ve ark. (2012). Antimicrobial and antioxidant activities of essential oils of *Satureja thymbra* growing wild in Libya. *Molecules.* 2012 Apr 26;17(5):4836-50.
- Gonda, S ve ark. (2010). Screening of common *Plantago* species in Hungary for bioactive molecules and antioxidant activity. *Acta Biol Hung.* 2010;61 Suppl:25-34.
- Gonda, S ve ark. (2010). Screening of common *Plantago* species in Hungary for bioactive molecules and antioxidant activity. *Acta Biol Hung.* 2010;61 Suppl:25-34.
- Gonzalez-Trujano, M.E., ve ark. (2006). Neuropharmacological profile of an ethanol extract of *Ruta chalepensis* L. in mice. *Journal of Ethnopharmacology* 106: 129–135.
- Gupta, PC ve ark. (2013). Protective effect of standardized extract of *Cleome viscosa* against experimentally induced gastric lesions in the rat, *Pharm Biol.* 2013 Jan 25
- Gürbüz, I ve ark. (2002). In vivo gastroprotective effects of five Turkish folk remedies against ethanol-induced lesions, *Journal of Ethnopharmacology*, Volume 83, Issue 3, December 2002, Pages 241–244
- Gürdal, B ve Kültür, Ş. (2010). Türkiye’de Rosaceae türlerinden halk tıbbında kullanılan bitkiler. 19. Bitkisel İlaç Hammaddeleri Toplantısı, Syf. 309-317.
- Gürdal, B ve Kültür, Ş. (2010). Türkiye’de Rosaceae türlerinden halk tıbbında kullanılan bitkiler. 19. Bitkisel İlaç Hammaddeleri Toplantısı, Syf. 309-317.
- Gürdal, B., Kültür, Ş., Anethnobotanical study of medicinal plants in Marmaris (Muğla, Turkey), *Journal of Ethnopharmacology*, (Baskıda).
- Gürhan, G., N. Ezer (2004). Halk Arasında Hemoroit Tedavisinde Kullanılan Bitkiler-1. Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Dergisi, Cilt:24, Sayı:1 Ocak 2004, s. 37- 55
- Haider S, 2011. Anti-inflammatory and anti-nociceptive activities of ethanolic extract and its various fractions from *Adiantum capillus veneris* Linn., *J Ethnopharmacol.* 2011 Dec 8;138(3):741-7.
- Haider S, 2011. Anti-inflammatory and anti-nociceptive activities of ethanolic extract and its various fractions from *Adiantum capillus veneris* Linn., *J Ethnopharmacol.* 2011 Dec 8;138(3):741-7.
- Halabalaki, M ve ark. (2008). *Onobrychis* species: a source of novel C-prenylated cytotoxic 3-formyl-2-arylbenzofurans, *Planta Med*, 74 - PB161.
- Haque Mollik, Md. A ve ark. 2010. A Comparative Analysis of Medicinal Plants Used by Folk Medicinal Healers in Three Districts of Bangladesh and Inquiry as to Mode of Selection of Medicinal Plants. *Ethnobotany Research & Applications* 8:195-218.
- Haque Mollik, Md. A ve ark. 2010. A Comparative Analysis of Medicinal Plants Used by Folk Medicinal Healers in Three Districts of Bangladesh and Inquiry as to Mode of Selection of Medicinal Plants. *Ethnobotany Research & Applications* 8:195-218.
- Hatay il yıllığı (2011).
- He, H ve ark. (2013). Physalin A induces apoptotic cell death and protective autophagy in HT1080 human fibrosarcoma cells. *J Nat Prod.* 2013 May 24;76(5):880-8.
- He, H ve ark. (2013). Physalin A induces apoptotic cell death and

- protective autophagy in HT1080 human fibrosarcoma cells. *J Nat Prod.* 2013 May 24;76(5):880-8.
- Helvacı, S. ve ark. (2010). Antimicrobial activity of the extracts and physalin D from *Physalis alkekengi* and evaluation of antioxidant potential of physalin D. *Pharm Biol.* 2010 Feb;48(2):142-50.
- Helvacı, S. ve ark. (2010). Antimicrobial activity of the extracts and physalin D from *Physalis alkekengi* and evaluation of antioxidant potential of physalin D. *Pharm Biol.* 2010 Feb;48(2):142-50.
- Hosseinzadeh, H, ve ark. (2004). Antidepressant effect of *Crocus sativus* L. stigma extract and their constituents, crocin and safranal in mice, I International Symposium on Saffron Biology and Biotechnology.
- Hosseinzadeh, H, ve ark. (2002). Effects of *Anethum graveolens* L. seed extracts on experimental gastric irritation models in mice, *BMC Pharmacology*, 2:21.
- Huang, J. ve ark. (2013). Two new terpenoid benzoates with antitumor activity from the roots of *Ferula dissecta*. *J Asian Nat Prod Res.* 2013 Jul 22.
- Huang, J. ve ark. (2013). Two new terpenoid benzoates with antitumor activity from the roots of *Ferula dissecta*. *J Asian Nat Prod Res.* 2013 Jul 22.
- Hürkul, MM, Güvenç, A (2011). Total phenolic contents and antioxidant activities of *Michauxia L'Hérit* (Campanulaceae) species growing in Turkey, *Planta Med*, 77 - PM117
- Hussain, M.M. (2011). Therapeutic orchids: traditional uses and recent advances — An overview, *Fitoterapia* 82, 102–140.
- Hussein, F. T. K. (1985). Medicinal Plants in Libya, 1st ed., Arab Encyclopedia House, Beirut-Lebanon, p. 436.
- Ivanova, D ve ark. 2013. Agrimonia eupatoria tea consumption in relation to markers of inflammation, oxidative status and lipid metabolism in healthy subjects. *Arch Physiol Biochem.* Feb;119(1):32-7
- Ivanova, D ve ark. 2013. Agrimonia eupatoria tea consumption in relation to markers of inflammation, oxidative status and lipid metabolism in healthy subjects. *Arch Physiol Biochem.* Feb;119(1):32-7
- Jabbar, A ve ark. (2006). An inventory of the ethnobotanicals used as anthelmintics in the southern Punjab (Pakistan). *J Ethnopharmacol.* 3;108(1):152-4.
- Janbaz KH ve ark. (2013). Pharmacological Effects of *Lactuca serriola* L. in Experimental Model of Gastrointestinal, Respiratory, and Vascular Ailments. *Evid Based Complement Alternat Med.* 2013;2013:304394.
- Janbaz KH ve ark. (2013). Pharmacological Effects of *Lactuca serriola* L. in Experimental Model of Gastrointestinal, Respiratory, and Vascular Ailments. *Evid Based Complement Alternat Med.* 2013;2013:304394.
- Jeberian H. Ve ark. (2013). Phytochemical composition and in vitro antimicrobial and antioxidant activities of some medicinal plants. *Food Chem.* 2013 Jan 1;136(1):237-44.
- Jeberian H. Ve ark. (2013). Phytochemical composition and in vitro antimicrobial and antioxidant activities of some medicinal plants. *Food Chem.* 2013 Jan 1;136(1):237-44.
- Jirair Carapetian; Gholamreza Zarei (2005). Variation in Protein, Oil and Fatty Acid Contents in Three Wild Species of Safflower (*Carthamus*) from West Azerbaijan, Iran. *International Journal of Botany*, 133-137.
- Jirair Carapetian; Gholamreza Zarei (2005). Variation in Protein, Oil and Fatty Acid Contents in Three Wild Species of Safflower (*Carthamus*) from West Azerbaijan, Iran. *International Journal of Botany*, 133-137.
- Jirovetz, L ve ark. (2003). Composition, Quality Control, and Antimicrobial

- Activity of the Essential Oil of Long-Time Stored Dill (*Anethum graveolens* L.) Seeds from Bulgaria, *J. Agric. Food Chem.*, 51 (13), pp 3854–3857.
- Journal of Food Biochemistry. Baskıda. Journal of Food Biochemistry. Baskıda.
- Kaiser ve ark. (2007). Anti-malarial drug targets: screening for inhibitors of 2C-methyl-D-erythritol 4-phosphate synthase (IspC protein) in Mediterranean plants, *Phytomedicine*. 14(4):242-9.
- Karagöz, A. ve ark. (1999). Antiviral activity of *Sanicula europaea* L. extracts on multiplication of human parainfluenza virus type 2. *Phytother Res.* 1999 Aug;13(5):436-8.
- Karagöz, A. ve ark. (1999). Antiviral activity of *Sanicula europaea* L. extracts on multiplication of human parainfluenza virus type 2. *Phytother Res.* 1999 Aug;13(5):436-8.
- Kartal, M ve ark. (2001). Antifungal Activities of Different Extracts and Echimidine-N-oxide from *Symphytum sylvaticum* Boiss. subsp. *sepulcrale* (Boiss. & Bal.) Greuter & Burdet var. *sepulcrale*. *Turk J Med Sci.* 31. 487-492.
- Kartal, M ve ark. (2001). Antifungal Activities of Different Extracts and Echimidine-N-oxide from *Symphytum sylvaticum* Boiss. subsp. *sepulcrale* (Boiss. & Bal.) Greuter & Burdet var. *sepulcrale*. *Turk J Med Sci.* 31. 487-492.
- Kaya, A. ve ark. 1999. The essential oil of *Acinos suaveolens* (Sm.) G. Don fil. *Acinos arvensis* (Lam.) Dandy and *Acinos rotundifolius* Pers. growing wild in Turkey, *Flavour Fragr. J.*, 14, 60-64.
- Kaya, A. ve ark. 1999. The essential oil of *Acinos suaveolens* (Sm.) G. Don fil. *Acinos arvensis* (Lam.) Dandy and *Acinos rotundifolius* Pers. growing wild in Turkey, *Flavour Fragr. J.*, 14, 60-64.
- Kelen, M., Tepe, B. (2008). Chemical composition, antioxidant and antimicrobial properties of the essential oils of three *Salvia* species from Turkish flora, *Bioresource Technology* 99, 4096–4104.
- Khalil, A ve ark. 2009. Antimicrobial activity against pathogenic microorganisms by extracts from herbal Jordanian plants. *Journal of Food, Agriculture & Environment* Vol.7 (2) : 103-106.
- Khalil, A ve ark. 2009. Antimicrobial activity against pathogenic microorganisms by extracts from herbal Jordanian plants. *Journal of Food, Agriculture & Environment* Vol.7 (2) : 103-106.
- Khan AU& Gilani AH (2008). Cardiovascular inhibitory effects of *Hyoscyamus niger*. *Methods and Findings in Experimental and Clinical Pharmacology*, 30(4):295-300
- Khan, RA ve ark. (2012). Hepatoprotective activity of *Sonchus asper* against carbon tetrachloride-induced injuries in male rats: a randomized controlled trial. *BMC Complement Altern Med.* 2012 Jul 9;12:90.
- Khan, RA ve ark. (2012). Hepatoprotective activity of *Sonchus asper* against carbon tetrachloride-induced injuries in male rats: a randomized controlled trial. *BMC Complement Altern Med.* 2012 Jul 9;12:90.
- Khan, RA ve ark. (2013). Protective effects of *Sonchus asper* (L.) against KBrO-induced oxidative stress in rat testis. *Pak J Pharm Sci.* 2013 May;26(3):567-70.
- Khan, RA ve ark. (2013). Protective effects of *Sonchus asper* (L.) against KBrO-induced oxidative stress in rat testis. *Pak J Pharm Sci.* 2013 May;26(3):567-70.
- Khilifi, S. ve ark. (2005). In vitro antioxidant effect of *Globularia alypum* L. hydromethanolic extract. *Indian Journal of Pharmacology*, 37(4), 227-231.
- Khilifi, S. ve ark. (2005). In vitro antioxidant effect of *Globularia alypum* L. hydromethanolic extract. *Indian Journal of Pharmacology*, 37(4), 227-231.

- Khouri, NA &, Daradka, H. (2012). Histopathological effects of short and long-term treatment of *Orchis antolica* crude root extract on female albino rats fertility and pregnancy, *Pak J Biol Sci.* Feb 15;15(4):198-202.
- Khushbaktova ZA ve ark. (1992). The effect of proanthocyanidins from *Alhagi pseudoalhagi* (M. B.) Desv on the course of experimental myocardial infarct. *Eksp Klin Farmakol.* Nov-Dec;55(6):19-21.
- Khushbaktova ZA ve ark. (1992). The effect of proanthocyanidins from *Alhagi pseudoalhagi* (M. B.) Desv on the course of experimental myocardial infarct. *Eksp Klin Farmakol.* Nov-Dec;55(6):19-21.
- Kırimer, N ve ark. (1997). Antispasmodic and spasmogenic effects of *Scolymus hispanicus* and taraxasteryl acetate on isolated ileum preparation. *Planta Med.* 1997 Dec;63(6):556-8.
- Kırimer, N ve ark. (1997). Antispasmodic and spasmogenic effects of *Scolymus hispanicus* and taraxasteryl acetate on isolated ileum preparation. *Planta Med.* 1997 Dec;63(6):556-8.
- Kofinas, C ve ark. (1998). Cytotoxic coumarins from the aerial parts of *Tordylium apulum* and their effects on a non-small-cell bronchial carcinoma cell line. *Planta Med.* Mar;64(2):174-6.
- Kokoska, L. ve ark. (2012). Essential oils in the ranunculaceae family: chemical composition of hydrodistilled oils from *Consolida regalis*, *Delphinium elatum*, *Nigella hispanica*, and *N. nigellastrum* seeds. *Chem Biodivers.* Jan;9(1):151-61
- Kokoska, L. ve ark. (2012). Essential oils in the ranunculaceae family: chemical composition of hydrodistilled oils from *Consolida regalis*, *Delphinium elatum*, *Nigella hispanica*, and *N. nigellastrum* seeds. *Chem Biodivers.* Jan;9(1):151-61
- Konuklugil, B. (1996). *Linum* türlerinin ariltetralin lignanları açısından değerlendirilmesi, XI. Bitkisel İlaç Hammaddeleri Toplantısı, 1996.
- Kosalec, I ve ark. (2013). Anthraquinone profile, antioxidant and antimicrobial activity of bark extracts of *Rhamnus alaternus*, *R. fallax*, *R. intermedia* and *R. pumila*. *Food Chem.* Jan 15;136(2):335-41.
- Kosalec, I ve ark. (2013). Anthraquinone profile, antioxidant and antimicrobial activity of bark extracts of *Rhamnus alaternus*, *R. fallax*, *R. intermedia* and *R. pumila*. *Food Chem.* Jan 15;136(2):335-41.
- Koşar, M ve ark. (2008). In vitro antioxidant properties and phenolic composition of *Salvia virgata* Jacq. from Turkey. *J Agric Food Chem.* 2008 Apr 9;56(7):2369-74.
- Koşar, M ve ark. (2008). In vitro antioxidant properties and phenolic composition of *Salvia virgata* Jacq. from Turkey. *J Agric Food Chem.* 2008 Apr 9;56(7):2369-74.
- Koz, Ö, ve ark. (2010). Triterpene glycosides from *Agrostemma gracilis*, *Phytochemistry* 71 (2010) 663–668.
- Ksouri, R. ve ark. (2007). Salinity effects on polyphenol content and antioxidant activities in leaves of the halophyte *Cakile maritima*, *Plant Physiology and Biochemistry* 45: 244-249.
- Kültür, Ş. (2007). Medicinal plants used in Kırklareli Province (Turkey). *Journal of Ethnopharmacology* 111. 341–364.
- Kurucu, S. ve ark. (2002). Pyrrolizidine Alkaloids from *Symphytum sylvaticum* Boiss. subsp. *sepulcrale*. (Boiss. & Bal.) Greuter & Burdet var. *sepulcrale* and *Symphytum aintabicum* Hub.

- Mor. & Wickens. Turk J Chem. 26. 195-199.
- Kurucu, S. ve ark. (2002). Pyrrolizidine Alkaloids from *Symphytum sylvaticum* Boiss. subsp. *sepulcrale*. (Boiss. & Bal.) Greuter & Burdet var. *sepulcrale* and *Symphytum aintabicum* Hub. - Mor. & Wickens. Turk J Chem. 26. 195-199.
- Kuruuzum-Uz, A ve ark. (2012). Investigation on anti-inflammatory and antiulcer activities of *Anchusa azurea* extracts and their major constituent rosmarinic acid. Z Naturforsch C. 2012 Jul-Aug;67(7-8):360-6.
- Kuruuzum-Uz, A ve ark. (2012). Investigation on anti-inflammatory and antiulcer activities of *Anchusa azurea* extracts and their major constituent rosmarinic acid. Z Naturforsch C. 2012 Jul-Aug;67(7-8):360-6.
- Lacikova L. ve ark. (2009). Antiproliferative, cytotoxic, antioxidant activity and polyphenols contents in leaves of four *Staphylea* L. species. Molecules. Aug 28;14(9):3259-67.
- Lacikova L. ve ark. (2009). Antiproliferative, cytotoxic, antioxidant activity and polyphenols contents in leaves of four *Staphylea* L. species. Molecules. Aug 28;14(9):3259-67.
- Landa, P. ve ark. (2009). Evaluation of antimicrobial and anti-inflammatory activities of seed extracts from six *Nigella* species. J Med Food. 2009 Apr;12(2):408-15.
- Landa, P. ve ark. (2009). Evaluation of antimicrobial and anti-inflammatory activities of seed extracts from six *Nigella* species. J Med Food. 2009 Apr;12(2):408-15.
- Lee, Sa ve ark. (2010). Anti-HIV-1 efficacy of extracts from medicinal plants. J Microbiol. Apr; 48(2):249-52
- Lee, YM ve ark. 2012 Estrogen-like activity of aqueous extract from *Agrimonia pilosa* Ledeb. in MCF-7 cells. BMC Complement Altern Med. Dec 21;12:260.
- Lee, YM ve ark. 2012 Estrogen-like activity of aqueous extract from *Agrimonia pilosa* Ledeb. in MCF-7 cells. BMC Complement Altern Med. Dec 21;12:260.
- Leporatti, M.L ve Corradi L. (2001). Ethnopharmacobotanical remarks on the Province of Chieti town (Abruzzo, Central Italy), Journal of Ethnopharmacology 74. 17-40.
- Li LB. ve ark. (2011). Natural Cyclic Peroxide Echinobithiophene A with Anti-microbial from *Echinops ritro* L. Chemical Journal of Chinese Universities Chinese, Vol.: 32 4: 891-896
- Li LB. ve ark. (2011). Natural Cyclic Peroxide Echinobithiophene A with Anti-microbial from *Echinops ritro* L. Chemical Journal of Chinese Universities Chinese, Vol.: 32 4: 891-896
- Li, S. G., Wang, D. G., Tian, W., Wang, X. X., Zhao, J. X., Liu, Z., et al. (2008). Characterization and anti-tumor activity of a polysaccharide from *Hedysarum polybotrys* Hand.-Mazz. Carbohydrate Polymers, 73, 344-350.
- Lin, G ve ark. (2005). Chemistry and biological activities of naturally occurring phthalides. Studies in Natural Products Chemistry, Volume 32, Part L, 2005, Pages 611-669
- Lin, G ve ark. (2005). Chemistry and biological activities of naturally occurring phthalides. Studies in Natural Products Chemistry, Volume 32, Part L, 2005, Pages 611-669
- Liu, J. ve ark. (2006). Apoptosis of HL-60 cells induced by extracts from *Narcissus tazetta* var. *chinensis*. Cancer Letters 242: 133-140.
- Loizzo MR, Tundis R, Menichini F, Saab AM, Statti GA, Menichini F, (2007). Cytotoxic activity of essential oils from labiatae and lauraceae families against in vitro

- human tumor models. *Anticancer Res. Sep-Oct*;27(5A):3293-9.
- Lopez, V., ve ark. (2011). Pharmacological properties of *Anagallis arvensis* L. ("scarlet pimpernel") and *Anagallis foemina* Mill. ("blue pimpernel") traditionally used as wound healing remedies in Navarra (Spain), *Journal of Ethnopharmacology* 134, 1014–1017.
- M. S. Ali-Shtayeh, ve Suheil I. Abu Ghdeib (2009). Antifungal activity of plant extracts against dermatophytes. *Mycoses*, Vol. 42, 11-12, 665–672.
- M. S. Ali-Shtayeh, ve Suheil I. Abu Ghdeib (2009). Antifungal activity of plant extracts against dermatophytes. *Mycoses*, Vol. 42, 11-12, 665–672.
- Mammadov, R ve ark. (2011). Antioxidant Activity and Total Phenolic Content of *Gagea fibrosa* and *Romulea ramiflora*. *Iran. J. Chem. Chem. Eng. Vol. 30, No. 3: 57-62.*
- Mammadov, R ve ark. (2011). Antioxidant Activity and Total Phenolic Content of *Gagea fibrosa* and *Romulea ramiflora*. *Iran. J. Chem. Chem. Eng. Vol. 30, No. 3: 57-62.*
- Mammadov, R. ve ark. (2011). Antioxidant Activity and Total Phenolic Content of *Gagea fibrosa* and *Romulea ramiflora*. *Iran. J. Chem. Chem. Eng. Vol. 30, No. 3: 57-62.*
- Mansoor, Q ve ark. (20013). Antibacterial activity of local herbs collected from Murree (Pakistan) against multi-drug resistant *Klebsiella pneumoniae*, *E. coli* and methyciline resistant *Staphylococcus aureus*. *Pak J Pharm Sci.* 2013 Jul;26(4):827-30.
- Mansoor, Q ve ark. (20013). Antibacterial activity of local herbs collected from Murree (Pakistan) against multi-drug resistant *Klebsiella pneumoniae*, *E. coli* and methyciline resistant *Staphylococcus aureus*. *Pak J Pharm Sci.* 2013 Jul;26(4):827-30.
- Martínez Caballero, S ve ark. (2004). Effect of an integral suspension of *Lepidium latifolium* on prostate hyperplasia in rats. *Fitoterapia. Mar;75(2):187-91.*
- Martínez Caballero, S ve ark. (2004). Effect of an integral suspension of *Lepidium latifolium* on prostate hyperplasia in rats. *Fitoterapia. Mar;75(2):187-91.*
- Matthys ve ark. (2003). Efficacy and safety of an extract of *Pelargonium sidoides* (EPs 7630) in adults with acute bronchitis: A randomised, double-blind, placebo-controlled trial, *Phytomedicine*, 10, pp. 7–17
- Mavi, A ve ark. (2004). Antioxidant Properties of Some Medicinal Plants: *Prangos ferulacea* (Apiaceae), *Sedum sempervivoides* (Crassulaceae), *Malva neglecta* (Malvaceae), *Cruciata taurica* (Rubiaceae), *Rosa pimpinellifolia* (Rosaceae), *Galium verum* subsp. *verum* (Rubiaceae), *Urtica dioica* (Urticaceae). *Biol. Pharm. Bull.* 27(5) 702—705.
- Mavi, A. ve ark. (2004). Antioxidant properties of some medicinal plants: *Prangos ferulacea* (Apiaceae), *Sedum sempervivoides* (Crassulaceae), *Malva neglecta* (Malvaceae), *Cruciata taurica* (Rubiaceae), *Rosa pimpinellifolia* (Rosaceae), *Galium verum* subsp. *verum* (Rubiaceae), *Urtica dioica* (Urticaceae). *Biol Pharm Bull. May;27(5):702-5.*
- Mavi, A. ve ark. (2004). Antioxidant properties of some medicinal plants: *Prangos ferulacea* (Apiaceae), *Sedum sempervivoides* (Crassulaceae), *Malva neglecta* (Malvaceae), *Cruciata taurica* (Rubiaceae), *Rosa pimpinellifolia* (Rosaceae), *Galium verum* subsp. *verum* (Rubiaceae), *Urtica dioica* (Urticaceae). *Biol Pharm Bull. May;27(5):702-5.*
- Mehrabani Natanzi, M. Ve ark. (2012). Effect of aqueous extract of *Elaeagnus angustifolia* fruit on experimental cutaneous wound healing in rats, *Acta Med Iran.* 50(9):589-96.

- Micha^l Tomczyk ve Klaus Peter Latté (2009). *Potentilla*—A review of its phytochemical and pharmacological profile. *Journal of Ethnopharmacology*, Vol. 122, 2, 184–204
- Micha^l Tomczyk ve Klaus Peter Latté (2009). *Potentilla*—A review of its phytochemical and pharmacological profile. *Journal of Ethnopharmacology*, Vol. 122, 2, 184–204
- Miesen, WM ve ark. (2003). Occupational asthma due to IgE mediated allergy to the flower *Molucella laevis* (Bells of Ireland). *Occup Environ Med.* 2003 Sep;60(9):701-3.
- Miesen, WM ve ark. (2003). Occupational asthma due to IgE mediated allergy to the flower *Molucella laevis* (Bells of Ireland). *Occup Environ Med.* 2003 Sep;60(9):701-3.
- Mihci-Gaidi, G., ve ark. (2010). Triterpene saponins from *Cyclamen persicum*. *Nat Prod Commun.* 5(7):1023-5.
- Mimaki, Y., ve ark. (1997). Cholestane glycosides with potent cytostatic activities on various tumor cells from *Ornithogalum saundersiae* bulbs, *Bioorganic & Medicinal Chemistry Letters* Volume 7, Issue 5, 4, 633–636
- Mirza, M, ve ark. (2006). Volatile constituents of essential oils isolated from flowers and leaves of *Eupatorium cannabinum* L. from Iran, *Iranian Journal of Pharmaceutical Research* (2006) 2: 149-152
- Miski, M., ve ark. (1983). Antibacterial activity studies of flavonoids from *Salvia palaestina*, *J Nat Prod.* Nov-Dec; 46(6):874-5.
- Mongelli E., Pampuro S., Coussio J., Salomon H., and Ciccio G. (2000). Cytotoxic and DNA interaction activities of extracts from medicinal plants used in Argentina. *J. Ethnopharmacol.* 71, 145-151.
- Moon, SS ve ark. (2010). Kaempferol glycosides and cardenolide glycosides, cytotoxic constituents from the seeds of *Draba nemorosa* (Brassicaceae), *Arch Pharm Res.* Aug;33(8):1169-73.
- Mosaddeg, M., ve ark. (2012). Ethnobotanical survey of herbal remedies traditionally used in Kohghiluyeh va Boyer Ahmad province of Iran, *Journal of Ethnopharmacology* 141, 80–95.
- Mosaddegh, M. ve ark. (2012). Ethnobotanical survey of herbal remedies traditionally used in Kohghiluyeh va Boyer Ahmad province of Iran, *Journal of Ethnopharmacology* 141. 80–95
- Mosihuzzman, M ve ark. (2013). Studies on β -glucosidase inhibition and anti-glycation potential of *Iris loczyi* and *Iris unguicularis*, *Lifescience* (accepted manuscript).
- Muruganathan, G, Pabbithi, S.C. (2012). *Medical Plants with Potent Antioxidant Constituents*, *International Journal of Pharmaceutical Sciences and Research*, Vol.3 (5).
- Nambudiri, V. (2013). From home remedy to cancer treatment: A history of ingenol mebutate and euphorbia peplus in dermatology. Brigham and Women's Hospital, Department of Internal Medicine, Boston, MA, United States
- Navarro, E. ve ark. (1994). Diuretic action of an aqueous extract of *Lepidium latifolium* L. *J Ethnopharmacol.* 1994 Jan;41(1-2):65-9.
- Navarro, E. ve ark. (1994). Diuretic action of an aqueous extract of *Lepidium latifolium* L. *J Ethnopharmacol.* 1994 Jan;41(1-2):65-9.
- Navarro, M. C., Montilla, M. P., Cabo, M. M., Galisteo, M., Ca'ceres, A., Morales, C., & Berger, I. (2003). Antibacterial, antiprotzoal and antioxidant activity of five plants used in Izabal for infectious diseases. *Phytotherapy Research*, 17, 325–329.
- Nazaruk, J ve ark. (2008). Polyphenolic compounds and in vitro antimicrobial and antioxidant activity of aqueous extracts from

- leaves of some *Cirsium* species. *Nat Prod Res.* Dec;22(18):1583-8.
- Nazaruk, J ve ark. (2008). Polyphenolic compounds and in vitro antimicrobial and antioxidant activity of aqueous extracts from leaves of some *Cirsium* species. *Nat Prod Res.* Dec;22(18):1583-8.
- Neccini, C ve ark. (2011). In vitro Antioxidant Activity of Aged Extracts of some Italian *Allium* Species, *Plant Foods Hum Nutr* 66:11–16.
- Nepeta flavida* Hub.-Mor. from Turkey. *Food Chemistry* 103: 1358–1364.
- Nolkember, S ve ark. (2006). Antiviral Effect of Aqueous Extracts from Species of the *Lamiaceae* Family against Herpes simplex Virus Type 1 and Type 2 in vitro, *Planta Med.* 72(15): 1378-1382.
- Nouria, H ve ark. 2013. The Therophytes Aromatic and Medicinal Plants of the Southern Slopes of the Mountains of Tlemcen (Western Algeria) Between Utility and Degradation, *Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences*, 4:1. 1194-1203.
- Nouria, H ve ark. 2013. The Therophytes Aromatic and Medicinal Plants of the Southern Slopes of the Mountains of Tlemcen (Western Algeria) Between Utility and Degradation, *Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences*, 4:1. 1194-1203.
- Odd Warholm, MD ve ark. (2003). The Effects of a Standardized Herbal Remedy Made from a Subtype of *Rosa canina* in Patients with Osteoarthritis: A Double-Blind, Randomized, Placebo-Controlled Clinical Trial, *Current Therapeutic Research*, Volume 64, Issue 1, January 2003, Pages 21–31.
- Opalchenova G, Obreshkova D (1999). Antibacterial action of extracts of *Clinopodium vulgare* L. curative plant. *Drug Development and Industrial Pharmacy*, 25(3):323-328
- Opalchenova G, Obreshkova D (1999). Antibacterial action of extracts of *Clinopodium vulgare* L. curative plant. *Drug Development and Industrial Pharmacy*, 25(3):323-328
- Orhan, I ve ark. (2008). Assessment of antioxidant activities and phenolic contents of some edible plants. *Planta Med* 2008; 74 - 77
- Orhan, I ve ark. (2008). Assessment of antioxidant activities and phenolic contents of some edible plants. *Planta Med* 2008; 74 - 77
- Orhan, I. E. ve ark. (2010). Essential oil compositions and antioxidant properties of the roots of twelve Anatolian *Paeonia* taxa with special reference to chromosome counts, *Pharm Biol. Jan*;48(1):10-6.
- Orhan, I.E ve ark. (2013). Assessment of anticholinesterase and antioxidant properties of selected sage (*Salvia*) species with their total phenol and flavonoid contents, *Industrial Crops and Products* Volume 41, 21–30.
- Orhan, I.E., ve ark. (2012). Profiling of in vitro neurobiological effects and phenolic acids of selected endemic *Salvia* species, *Food Chemistry* 132, 1360–1367.
- Ozbay H ve Alim A (2009). Antimicrobial activity of some water plants from the northeastern Anatolian region of Turkey. *Molecules*. 2009 Jan 12;14(1):321-8.
- Ozbay H ve Alim A (2009). Antimicrobial activity of some water plants from the northeastern Anatolian region of Turkey. *Molecules*. 2009 Jan 12;14(1):321-8.
- Özçelik, H., Balabanlı, C. (2005). Burdur İlinin Tıbbi ve Aromatik Bitkileri, I. Burdur Sempozyumu, 1127-1136.
- Özkan, Z. C. (2002). Gümüşhane Yöresi Doğal Tıbbi Bitkilerinin Tanınması, Yetiştirilmesi ve Değerlendirilmesi” Araştırma Projesi, KTÜ Orman Fakültesi, Orman Mühendisliği Bölümü, İstanbul, Türkiye.
- Özkoç, H ve ark. (2013). Therapeutic potential of some plant extracts

- used in Turkish traditional medicine on streptozocin-induced type 1 diabetes mellitus in rats. *J Membr Biol.* 2013 Jan;246(1):47-55.
- Özkol, H ve ark. (2013). Therapeutic potential of some plant extracts used in Turkish traditional medicine on streptozocin-induced type 1 diabetes mellitus in rats. *J Membr Biol.* 2013 Jan;246(1):47-55.
- Özmen, A ve ark. (2010). In vitro anti-leukemic activity of the ethnopharmacological plant *Scutellaria orientalis* ssp. *carica* endemic to western Turkey. *Phytomedicine.* 2010 Jan;17(1):55-62
- Özmen, A ve ark. (2010). In vitro anti-leukemic activity of the ethnopharmacological plant *Scutellaria orientalis* ssp. *carica* endemic to western Turkey. *Phytomedicine.* 2010 Jan;17(1):55-62
- Özsoy, N. ve ark. (2008). Antioxidant activity of *Smilax excelsa* L. leaf extracts. *Food Chemistry*, Volume 110, Issue 3, 1 October 2008, Pages 571–583
- Özsoy, N. ve ark. (2008). Antioxidant activity of *Smilax excelsa* L. leaf extracts. *Food Chemistry*, Volume 110, Issue 3, 1 October 2008, Pages 571–583
- Ozsoy, N., Can, A., Yanardag, R., Akev, N (2008). Antioxidant activity of *Smilax excelsa* L. leaf extracts, *Food Chemistry* 110, 571–583.
- Öztürk, S, Ercişli, S. 2007. Antibacterial Activity of Aqueous and Methanol Extracts of *Althaea officinalis*. and *Althaea cannabina*. from Turkey. *Pharmaceutical Biology*, 2007, Vol. 45, No. 3 : Pages 235-240
- Öztürk, S, Ercişli, S. 2007. Antibacterial Activity of Aqueous and Methanol Extracts of *Althaea officinalis*. and *Althaea cannabina*. from Turkey. *Pharmaceutical Biology*, 2007, Vol. 45, No. 3 : Pages 235-240
- Öztürk, Y (1997). Testing the antidepressant effects of *Hypericum* species on animal models. *Pharmacopsychiatry.* 1997 Sep;30 Suppl 2:125-8.
- Öztürk, Y (1997). Testing the antidepressant effects of *Hypericum* species on animal models. *Pharmacopsychiatry.* 1997 Sep;30 Suppl 2:125-8.
- Papandreou, V. ve ark. (2002). Volatiles with antimicrobial activity from the roots of Greek *Paeonia taxa*, *J Ethnopharmacol.* Jun; 81(1):101-4.
- Passalacqua, NG, ve ark (2007). Contribution to the knowledge of the folk plant medicine in Calabria region (Southern Italy). *Fitoterapia.* 2007 Jan;78(1):52-68.
- Passalacqua, NG, ve ark (2007). Contribution to the knowledge of the folk plant medicine in Calabria region (Southern Italy). *Fitoterapia.* 2007 Jan;78(1):52-68.
- Pieroni A ve ark. 2005. Traditional phytotherapy of the Albanians of Lepushe, Northern Albanian Alps. *Fitoterapia.* 2005 Jun;76(3-4):379-99.
- Pieroni A ve ark. 2005. Traditional phytotherapy of the Albanians of Lepushe, Northern Albanian Alps. *Fitoterapia.* 2005 Jun;76(3-4):379-99.
- Pistelli, L. ve ark. (2003). Flavonoids from *Calicotome villosa*, *Fitoterapia* 74 417–419.
- Polat, R ve Satul, F. (2012). An ethnobotanical survey of medicinal plants in Edremit Gulf (Balıkesir – Turkey), *Journal of Ethnopharmacology* 139, 626–641.
- Polatoğlu, K ve ark. (2010). Essential oil composition and antibacterial activity of *Tanacetum argenteum* (Lam.) Willd. ssp. *argenteum* and *Tanacetum densum* (Lab.) Schultz Bip.ssp. *amani* Heywood from Turkey. *Journal of Oleo Science.*59 (7) 361-367.
- Predes, FS ve ark. (2011) Antioxidative and in vitro antiproliferative activity of *Arctium lappa* root extracts. *BMC Complement Altern Med.* 2011 Mar 23;11:25.
- Predes, FS ve ark. (2011) Antioxidative and in vitro antiproliferative activity of *Arctium lappa* root

- extracts. *BMC Complement Altern Med.* 2011 Mar 23;11:25.
- Proestos, C. ve ark. (2005). RP-HPLC Analysis of the Phenolic Compounds of Plant Extracts. Investigation of Their Antioxidant Capacity and Antimicrobial Activity. *J. Agric. Food Chem.*, 2005, 53 (4), pp 1190–1195
- Proestos, C. ve ark. (2005). RP-HPLC Analysis of the Phenolic Compounds of Plant Extracts. Investigation of Their Antioxidant Capacity and Antimicrobial Activity. *J. Agric. Food Chem.*, 2005, 53 (4), pp 1190–1195
- Proestos, C., ve ark. (2006). Analysis of flavonoids and phenolic acids in Greek aromatic plants: Investigation of their antioxidant capacity and antimicrobial activity, *Food Chemistry*, Volume 95, Issue 4, April, 664–671.
- Qais, N ve ark. (1998). A furanoid labdane diterpene from *Potamogeton nodosus*. *J Nat Prod.* Jan;61(1):156-7.
- Qais, N ve ark. (1998). A furanoid labdane diterpene from *Potamogeton nodosus*. *J Nat Prod.* Jan;61(1):156-7.
- Qi Yun ve ark. (2013). Crocin prevents retinal ischaemia/reperfusion injury-induced apoptosis in retinal ganglion cells through the PI3K/AKT signalling pathway, *Experimental Eye Research* 107, 44-51.
- Quassinti L ve ark. (2013). Antioxidant and antiproliferative activity of *Hypericum hircinum* L. subsp. majus (Aiton) N. Robson essential oil. *Nat Prod Res.* 2013;27(10):862-8.
- Quassinti L ve ark. (2013). Antioxidant and antiproliferative activity of *Hypericum hircinum* L. subsp. majus (Aiton) N. Robson essential oil. *Nat Prod Res.* 2013;27(10):862-8.
- Qureshi, Mz. ve ark. (2013). Antioxidant Potential Profile of Extracts from Different Parts of Stem of *Eucalyptus camaldulensis*. *Asian Journal of Chemistry*, Vol: 25, 1: 261-265
- Qureshi, Mz. ve ark. (2013). Antioxidant Potential Profile of Extracts from Different Parts of Stem of *Eucalyptus camaldulensis*. *Asian Journal of Chemistry*, Vol: 25, 1: 261-265
- Rahimi-Esboei, B. ve ark. (2013). Anti-giardial activity of *Sambucus ebulus*. *Eur Rev Med Pharmacol Sci.* Aug;17(15):2047-50.
- Rahimi-Esboei, B. ve ark. (2013). Anti-giardial activity of *Sambucus ebulus*. *Eur Rev Med Pharmacol Sci.* Aug;17(15):2047-50.
- Rezazadeh, S. ve ark. (2005). Anti-inflammatory and analgesic activity of methanolic extracts of aerial parts of *Stachys Schtschegleevii* Sosn. and *Stachys Balansae* Boiss. and *Kotschy ex Boiss* in rats. *Pharmaceutical Sciences*, 13(4): 165-169.
- Rezazadeh, S. ve ark. (2005). Anti-inflammatory and analgesic activity of methanolic extracts of aerial parts of *Stachys Schtschegleevii* Sosn. and *Stachys Balansae* Boiss. and *Kotschy ex Boiss* in rats. *Pharmaceutical Sciences*, 13(4) : 165-169.
- Rezazadeh, S. ve ark. (2006). Chemical composition of the essential oils of *Stachys schtschegleevii* Sosn. and *Stachys balansae* Boiss & *Kotschy* from Iran. *Flavour Fragr. J.* 2006; 21: 290–293.
- Rezazadeh, S. ve ark. (2006). Chemical composition of the essential oils of *Stachys schtschegleevii* Sosn. and *Stachys balansae* Boiss & *Kotschy* from Iran. *Flavour Fragr. J.* 2006; 21: 290–293.
- Rjai, T ve ark. (2007). Ethnopharmacological survey of medicinal herbs in Jordan, *Journal of Ethnopharmacology*, 110, 294-304.
- Ryu, S.Y. ve ark. (2000). Anti-Allergic and Anti-Inflammatory Triterpenes from the Herb of *Prunella vulgaris*, *Planta Med.* 66(4): 358-360.
- Şahin, S ve ark. (2013). Isolation of Major Phenolic Compounds from the Extracts of *Prunella L.*

- Species Grown in Turkey and Their Antioxidant and Cytotoxic Activities
- Şahin, S ve ark. (2013). Isolation of Major Phenolic Compounds from the Extracts of *Prunella L.* Species Grown in Turkey and Their Antioxidant and Cytotoxic Activities
- Salehi, P. ve ark. (2012). Essential oil composition and antioxidant activity of different extracts of *Nepeta betonicifolia C.A. Meyer* and *Nepeta saccharata Bunge*. *Nat Prod Res.* 2012;26(8):736-43.
- Salehi, P. ve ark. (2012). Essential oil composition and antioxidant activity of different extracts of *Nepeta betonicifolia C.A. Meyer* and *Nepeta saccharata Bunge*. *Nat Prod Res.* 2012;26(8):736-43.
- Sanchez Lozano, F.S ve ark. (2012). Chronic venous disease in Spain: Doctor-patient correlation, *European Journal of Vascular and Endovascular Surgery*, Volume 44, Issue 6, December, 582–586.
- Sardari, S ve ark. (1998). Phytopharmaceuticals. Part 1. antifungal activity of selected Iranian and Canadian plants. *Pharmaceutical biology* 36.3: 180-188.
- Sardari, S ve ark. (1998). Phytopharmaceuticals. Part 1. antifungal activity of selected Iranian and Canadian plants. *Pharmaceutical biology* 36.3: 180-188.
- Sarıyar, G. (2010). Bitkisel ilaçların kullanımı, 19. Bitkisel ilaç hammaddeleri toplantısı kitabı. 55- 69. 27-30.
- Sarıyar, G. (2011). Bitkisel İlaçların Kullanımı, 19. Bitkisel İlaç Hammaddeleri Toplantısı 55-69.
- Sassi, AB. ve ark. (2008). Antiviral activity of some Tunisian medicinal plants against Herpes simplex virus type 1. *Nat Prod Res.* 2008 Jan 10;22(1):53-65.
- Sassi, AB. ve ark. (2008). Antiviral activity of some Tunisian medicinal plants against Herpes simplex virus type 1. *Nat Prod Res.* 2008 Jan 10;22(1):53-65.
- Schutz, C ve ark. (2011). Profiling of isoflavonoids in *Iris germanica* rhizome extracts by microprobe NMR and HPLC–PDA–MS analysis, *Fitoterapia* 82, 1021–1026.
- Seida, AA ve ark. (2011). Bioassay-guided fractionation of a hepatoprotective and antioxidant extract of pea by-product, *Planta Med.* 77 - PL106.
- Semnani, KM ve ark. (2007). Essential oil composition of *Teucrium scordium L.* *Acta Pharm.* 57. 499–504
- Semnani, KM ve ark. (2007). Essential oil composition of *Teucrium scordium L.* *Acta Pharm.* 57. 499–504
- Senatore, F. ve Bruno, M. (2003). Composition of the essential oil of *Pallenis spinosa (L.)*
- Senatore, F. ve Bruno, M. (2003). Composition of the essential oil of *Pallenis spinosa (L.)*
- Şener, B. ve ark. (1998). Biological activities of some Turkish medicinal Plants. *Pure & Appl. Chem.*, Vol. 70, No. 2, pp. 403-406,
- Şener, B. ve ark. (1998). Biological activities of some Turkish medicinal Plants. *Pure & Appl. Chem.*, Vol. 70, No. 2, pp. 403-406,
- Şengül, M ce ark. (2009). Total phenolic content, antioxidant and antimicrobial activities of some medicinal plants. *Pak J Pharm Sci.* 2009 Jan;22(1):102-6.
- Şengül, M ce ark. (2009). Total phenolic content, antioxidant and antimicrobial activities of some medicinal plants. *Pak J Pharm Sci.* 2009 Jan;22(1):102-6.
- Şerbetçi, T ve ark. (2010). Essential oil composition, antimicrobial and cytotoxic activities of two endemic *Stachys creticasubspecies (Lamiaceae)* from Turkey. *Nat Prod Commun.* Sep;5(9):1369-74.
- Şerbetçi, T ve ark. (2010). Essential oil composition, antimicrobial

- and cytotoxic activities of two endemic *Stachys cretica* subspecies (Lamiaceae) from Turkey. *Nat Prod Commun.* Sep;5(9):1369-74.
- Sevim, D., ve ark. (2011). Studies on anticholinesterase and DPPH radical scavenging effects of 41 species of *Fritillaria* L. genus of Turkish origin, *Planta Med.* 77 - PM164.
- Sezik, E ve ark. (2001). Traditional medicine in Turkey X. Folk medicine in Central
- Sezik, E ve ark. (2001). Traditional medicine in Turkey X. Folk medicine in Central
- Shan, Y ve ark. (2013). Purification and characterization of a novel anti-HSV-2 protein with antiproliferative and peroxidase activities from *Stellaria media*. *Acta Biochim Biophys Sin (Shanghai)*. Aug;45(8):649-55.
- Shan, Y ve ark. (2013). Purification and characterization of a novel anti-HSV-2 protein with antiproliferative and peroxidase activities from *Stellaria media*. *Acta Biochim Biophys Sin (Shanghai)*. Aug;45(8):649-55.
- Shehab NG, ve Abu-Gharbieh E. (2012). Constituents and biological activity of the essential oil and the aqueous extract of *Micromeria fruticosa* (L.) Druce subsp. *serpyllifolia*, *Pak J Pharm Sci.* 2012 Jul;25(3):687-92.
- Shen, S., ve ark. (2012). Steroidal saponins from *Fritillaria pallidiflora* Schrenk. *Fitoterapia.* Jun;83(4):785-94.
- Shin, JA ve ark. (2012). Apoptotic effect of hot water extract of *Sanguisorba officinalis* L. in human oral cancer cells. *Oncol Lett.* 2012 Sep;4(3):489-494.
- Shin, JA ve ark. (2012). Apoptotic effect of hot water extract of *Sanguisorba officinalis* L. in human oral cancer cells. *Oncol Lett.* 2012 Sep;4(3):489-494.
- Siramon, P. ve ark. (2013). Chemical Composition and Antifungal Property of *Eucalyptus camaldulensis* Leaf Oils from Thailand. *Records of Natural Products* Vol: 7. 1: 49-53.
- Siramon, P. ve ark. (2013). Chemical Composition and Antifungal Property of *Eucalyptus camaldulensis* Leaf Oils from Thailand. *Records of Natural Products* Vol: 7. 1: 49-53.
- Sivakumaran, S. ve ark. (2004). Variation in antimicrobial action of proanthocyanidins from *Dorycnium rectum* against rumen bacteria. *Phytochemistry* 65, 2485–2497.
- Smirin, P., ve ark. (2010). *Sarcopoterium spinosum* extract as an antidiabetic agent: In vitro and in vivo study, *Journal of Ethnopharmacology* Volume 129, Issue 1, 4 May, Pages 10–17
- Smirnova G. ve ark. (2012). Influence of plant polyphenols and medicinal plant extracts on antibiotic susceptibility of *Escherichia coli*. *J Appl Microbiol.* 2012 Jul;113(1):192-9.
- Smirnova G. ve ark. (2012). Influence of plant polyphenols and medicinal plant extracts on antibiotic susceptibility of *Escherichia coli*. *J Appl Microbiol.* 2012 Jul;113(1):192-9.
- Somer, N. U., ve ark. (2010). Phytochemical studies on *Galanthus fosteri* Baker, *Planta Med.* 76 - P370.
- Soni, P ve ark. (2012). Pharmacological properties of *Datura stramonium* L. as a potential medicinal tree: An overview. *Asian Pac J Trop Biomed.* 2012 Dec;2(12):1002-8.
- Soni, P ve ark. (2012). Pharmacological properties of *Datura stramonium* L. as a potential medicinal tree: An overview. *Asian Pac J Trop Biomed.* 2012 Dec;2(12):1002-8.
- Soraka ve ark. (1994). Antioxidative effect of extracts from *Erodium cicutarium* L. *Z Naturforsch C.* Nov-Dec;49(11-12):881-4.
- Soutour, M ve ark. (2007) Steroidal saponins from *Asparagus acutifolius*, *Phytochemistry.* Oct;68(20):2554-62.

- Soutour, M ve ark. (2007) Steroidal saponins from *Asparagus acutifolius*, *Phytochemistry*. Oct;68(20):2554-62.
- Stajner, D ve ark. (2006). Exploring *Allium* species as a source of potential medicinal agents. *Phytother Res.* Jul;20(7):581-4.
- Stajner, D ve ark. (2006). Exploring *Allium* species as a source of potential medicinal agents. *Phytother Res.* Jul;20(7):581-4.
- Stolarczyk M ve ark. (2013). Extracts from *Epilobium* sp. Herbs, Their Components and Gut Microbiota Metabolites of *Epilobium* Ellagitannins, Urolithins, Inhibit Hormone-Dependent Prostate Cancer Cells-(LNCaP) Proliferation and PSA Secretion, *Phytother Res.* Feb 25. doi: 10.1002/ptr.4941.
- Süntar, I. ve ark. (2011). Wound healing acceleration effect of endemic *Ononis* species growing in Turkey. *J Ethnopharmacol.* 2011 Apr 26;135(1):63-70.
- Süntar, I. ve ark. (2011). Wound healing acceleration effect of endemic *Ononis* species growing in Turkey. *J Ethnopharmacol.* 2011 Apr 26;135(1):63-70.
- Süntar, IP ve ark. (2010). Wound healing potential of *Sambucus ebulus* L. leaves and isolation of an active component, quercetin 3-O-glucoside. *J Ethnopharmacol.* 2010 May 4;129(1):106-14
- Süntar, IP ve ark. (2010). Wound healing potential of *Sambucus ebulus* L. leaves and isolation of an active component, quercetin 3-O-glucoside. *J Ethnopharmacol.* 2010 May 4;129(1):106-14
- Surette, Me (2013). Dietary omega-3 PUFA and health: stearidonic acid-containing seed oils as effective and sustainable alternatives to traditional marine oils. *Mol Nutr Food Res.* 2013 May;57(5):748-59.
- Surette, Me (2013). Dietary omega-3 PUFA and health: stearidonic acid-containing seed oils as effective and sustainable alternatives to traditional marine oils. *Mol Nutr Food Res.* 2013 May;57(5):748-59.
- Tabanca, N. ve ark. (2001). Composition and Antimicrobial Activity of the Essential Oil of *Origanum* \square *dolichosiphon* P. H. Davis. *Chemistry of Natural Compounds.* May 2001, Volume 37, Issue 3, pp 238-241
- Tabanca, N. ve ark. (2001). Composition and Antimicrobial Activity of the Essential Oil of *Origanum* \square *dolichosiphon* P. H. Davis. *Chemistry of Natural Compounds.* May 2001, Volume 37, Issue 3, pp 238-241
- Tabanca, N., ve ark. (2006). Chemical composition and antifungal activity of *Salvia macrochlamys* and *Salvia* *recognita* essential oils, *J Agric Food Chem.* Sep 6;54(18):6593-7.
- Tabaraki, R. ve ark. (2013). In Vitro Assessment of Antioxidant and Antibacterial Activities of Six Edible Plants from Iran, *J Acupunct Meridian Stud.*
- Taha KF ve ark. (2011). The pericarp of *Pisum sativum* L.(Fabaceae) as a biologically active waste product, *Planta Med.* 77 - PJ22
- Tanker, N., Bingöl F. (1984). Türkiye'de Yetişen *Helleborus* L. Türleri Üzerinde Farmasötik Botanik Yönünden Araştırmalar, *J. Fac. Pharm. Ankara* 14, 25.
- Tarakçı, S.(2006). Beykoz civarındaki tıbbi özellik taşıyan bitikler üzerine araştırmalar, Marmara Üniv. Fen Bilimleri Ens. Doktora tezi (yayınlanmamış).
- Taşdemir, D ve ark. (2005). Evaluation of antiprotozoal and plasmodial enoyl-ACP reductase inhibition potential of turkish medicinal plants. *Phytother Res.* Feb;19(2):162-6.
- Taşdemir, D ve ark. (2005). Evaluation of antiprotozoal and plasmodial enoyl-ACP reductase inhibition potential of turkish medicinal plants. *Phytother Res.* Feb;19(2):162-6.
- Taylor, DC ve ark. (2009). Molecular cloning and characterization of a KCS gene from *Cardamine graeca*

- and its heterologous expression in Brassica oilseeds to engineer high nervonic acid oils for potential medical and industrial use. *Plant Biotechnol J.* Dec;7(9):925-38.
- Taylor, DC ve ark. (2009). Molecular cloning and characterization of a KCS gene from *Cardamine graeca* and its heterologous expression in Brassica oilseeds to engineer high nervonic acid oils for potential medical and industrial use. *Plant Biotechnol J.* Dec;7(9):925-38.
- Tepe, B. ve Sökmen, A (2007). Screening of the antioxidative properties and total phenolic contents of three endemic *Tanacetum* subspecies from Turkish flora. *Bioresource Technology*, Volume 98, Issue 16, November, Pages 3076–3079.
- Tepe, B. ve ark. (2007). Antioxidant activity of the essential oil and various extracts of
- Termentzi, A ve ark. (2008). The aldose reductase inhibitory capacity of *Sorbus domestica* fruit extracts depends on their phenolic content and may be useful for the control of diabetic complications. *Pharmazie.* 2008 Sep;63(9):693-6.
- Termentzi, A ve ark. (2008). The aldose reductase inhibitory capacity of *Sorbus domestica* fruit extracts depends on their phenolic content and may be useful for the control of diabetic complications. *Pharmazie.* 2008 Sep;63(9):693-6.
- Tetik, F. Ve ark. (2013). Traditional uses of some medicinal plants in Malatya (Turkey), *Journal of Ethnopharmacology* 146: 331–346
- Teugwa CM ve ark. (2013) Antioxidant and antidiabetic profiles of two African medicinal plants: *Picralima nitida* (Apocynaceae) and *Sonchus oleraceus* (Asteraceae). *BMC Complement Altern Med.* 2013 Jul 15;13(1):175.
- Teugwa CM ve ark. (2013) Antioxidant and antidiabetic profiles of two African medicinal plants: *Picralima nitida* (Apocynaceae) and *Sonchus oleraceus* (Asteraceae). *BMC Complement Altern Med.* 2013 Jul 15;13(1):175.
- Tezuka, Y. ve ark. (2013). Anti-austeric activity of phenolic constituents of seeds of *Arctium lappa*. *Nat Prod Commun.* 2013 Apr;8(4):463-6.
- Tezuka, Y. ve ark. (2013). Anti-austeric activity of phenolic constituents of seeds of *Arctium lappa*. *Nat Prod Commun.* 2013 Apr;8(4):463-6.
- Thomé RG ve ark. Evaluation of healing wound and genotoxicity potentials from extracts hydroalcoholic of *Plantago major* and *Siparuna guianensis*, *Exp Biol Med* (Maywood). 2012 Dec; 237(12):1379-86
- Thomé RG ve ark. Evaluation of healing wound and genotoxicity potentials from extracts hydroalcoholic of *Plantago major* and *Siparuna guianensis*, *Exp Biol Med* (Maywood). 2012 Dec; 237(12):1379-86
- Tomas-Barberan, F. A., Cole, M. D. (1990). Garcia-Viguera, C., Tomas-Lorente, F., & Guirado, A., Epicuticular Flavonoids from *Bellardia Trixago* and Their Antifungal Fully Methylated Derivatives, *Pharmaceutical Biology*, Vol. 28, No. 1: Pages 57-60
- Tomas-Menor ve ark. (2013). Correlation between the antibacterial activity and the composition of extracts derived from various Spanish *Cistus* species. *Food and Chemical Toxicology* 55: 313–322.
- Topçu, G ve ark. (1996). *Nepeta caesarea* Boiss. Bitkisinin Terpenik ve Fenolik Bileşikleri, XI. Bitkisel İlaç Hammaddeleri Toplantısı, Ankara.
- Tostão, Z., ve ark. (2005). A novel pentacyclic triterpene from *Leontodon filii*, *Fitoterapia* Volume 76, Issue 2, March, 173–180.
- Tosun, A. (2006). *Daphne L.* Türlerinin Kimyasal içeriği ve Biyolojik Aktiviteleri, *Ankara Ecz. Fak. Derg.* 35 (1) 43 – 68.

- Tosun, A. ve ark. (2006). Antimicrobial activity of some plants used in folk medicine in Turkey, Turkish J. Pharm. Sci. 3(3), 167-176.
- Tosun, A. ve ark. (2006). Antimicrobial activity of some plants used in folk medicine in Turkey, Turkish J. Pharm. Sci. 3(3), 167-176.
- Tuberoso, Cl ve ark. (2013). Antioxidant capacity and vasodilatory properties of Mediterranean food: the case of Cannonau wine, myrtle berries liqueur and strawberry-tree honey. Food Chem. Oct 15;140(4):686-91.
- Tuberoso, Cl ve ark. (2013). Antioxidant capacity and vasodilatory properties of Mediterranean food: the case of Cannonau wine, myrtle berries liqueur and strawberry-tree honey. Food Chem. Oct 15;140(4):686-91.
- Türkoglu S ve ark. (2010). Determination of antimicrobial and antioxidant activities of Turkish endemic *Ajuga chamaepitys* (L.) Schreber subsp. *euphratica* P.H. Davis (Lamiaceae), Journal of Medicinal Plants Research Vol. 4(13), pp. 1260-1268
- Türkoglu S ve ark. (2010). Determination of antimicrobial and antioxidant activities of Turkish endemic *Ajuga chamaepitys* (L.) Schreber subsp. *euphratica* P.H. Davis (Lamiaceae), Journal of Medicinal Plants Research Vol. 4(13), pp. 1260-1268
- Türkoglu S ve ark. (2010). Determination of antimicrobial and antioxidant activities of Turkish endemic *Ajuga chamaepitys* (L.) Schreber subsp. *euphratica* P.H. Davis (Lamiaceae), Journal of Medicinal Plants Research Vol. 4(13), pp. 1260-1268
- Tzakou, O. ve ark. (2004). Composition and antifungal activity of the oil from aerial parts and rhizomes of *Valeriana dioscoridis* from Greece. Journal of Essential Oil Research 16.5 (2004): 500-503.
- Tzakou, O. ve ark. (2004). Composition and antifungal activity of the oil from aerial parts and rhizomes of *Valeriana dioscoridis* from Greece. Journal of Essential Oil Research 16.5 (2004): 500-503.
- Uğurlu, E ve Seçmen, Ö (2008). Medicinal plants popularly used in the villages of Yunt Mountain (Manisa-Turkey). Fitoterapia 79 (2008) 126-131
- Uğurlu, E ve Seçmen, Ö (2008). Medicinal plants popularly used in the villages of Yunt Mountain (Manisa-Turkey). Fitoterapia 79 (2008) 126-131
- Ulubelen, A. ve Öztürk, M. (2008). Alkaloids, Coumarins and Lignans from *Haplophyllum* Species. Rec. Nat. Prod. 2:3. 54-69
- Ulubelen, A., ve ark. (2000). Antibacterial diterpenes from the roots of *Salvia viridis*, Planta Med. Jun;66(5):458-62.
- Vásquez ve ark. 2013, Snakebites and ethnobotany in the Eastern region of Antioquia, Colombia-the traditional use of plants, J Ethnopharmacol. Mar 27;146(2):449-55.
- Vásquez ve ark. 2013, Snakebites and ethnobotany in the Eastern region of Antioquia, Colombia-the traditional use of plants, J Ethnopharmacol. Mar 27;146(2):449-55.
- Veres, K ve ark. 2012. Antifungal activity and composition of essential oils of *Conyza canadensis* herbs and roots. Scientific World Journal. 489646. doi: 10.1100/2012/489646. Epub 2012 May 1.
- Veres, K ve ark. 2012. Antifungal activity and composition of essential oils of *Conyza canadensis* herbs and roots. Scientific World Journal. 489646. doi: 10.1100/2012/489646. Epub 2012 May 1.
- Vijayalakshmi, A ve ark. (2012). Screening of flavonoid "quercetin" from the rhizome of *Smilax china* Linn. for anti-psoriatic activity. Asian Pac J Trop Biomed. 2012 Apr;2(4):269-75.

- Vijayalakshmi, A ve ark. (2012). Screening of flavonoid “quercetin” from the rhizome of *Smilax china* Linn. for anti-psoriatic activity. *Asian Pac J Trop Biomed.* 2012 Apr;2(4):269-75.
- Voloudakis-Baltatziz I., Karaydas I., and Pateras C. (1992). Experimental application of herbs of Greek flora with anticancer properties in breast cancer in vitro and in rat in vivo. *Anticancer Res.* 12, 1183.
- Vuckovic, I ve ark. 2010. Cytotoxic guaianolide from *Anthemis segetalis* (Asteraceae). *Phytother Res.* 2010 Feb;24(2):225-7.
- Vuckovic, I ve ark. 2010. Cytotoxic guaianolide from *Anthemis segetalis* (Asteraceae). *Phytother Res.* 2010 Feb;24(2):225-7.
- Wahida ve ark. (2007) Antiulcerogenic activity of *Zizyphus lotus* (L.) extracts. *J Ethnopharmacol.* Jun 13;112(2):228-31.
- Wahida ve ark. (2007) Antiulcerogenic activity of *Zizyphus lotus* (L.) extracts. *J Ethnopharmacol.* Jun 13;112(2):228-31.
- Wang ve ark. (1991). Neurotoxic Sesquiterpenoids from the Yellow Star Thistle *Centaurea solstitialis* L. (Asteraceae), *Helvetica Chimica Acta*, 74: 1, 117–123.
- Wang, D., ve ark. (2012). Antitussive, expectorant and anti-inflammatory activities of four alkaloids isolated from Bulbus of *Fritillaria wabuensis*. *J Ethnopharmacol.* Jan 6;139(1):189-93.
- Wang, K ve ark. (2012). Polycyclic polyprenylated acylphloroglucinols and cytotoxic constituents of *Hypericum androsaemum*. *Chem Biodivers.* Jun;9(6):1213-20.
- Wang, K ve ark. (2012). Polycyclic polyprenylated acylphloroglucinols and cytotoxic constituents of *Hypericum androsaemum*. *Chem Biodivers.* Jun;9(6):1213-20.
- Wiebelitz KR ve Beer AM (2012). Phytotherapy of chronic abdominal pain following pancreatic carcinoma surgery: a single case observation. *Int J Gen Med.* 2012;5:845-8.
- Wiebelitz KR ve Beer AM (2012). Phytotherapy of chronic abdominal pain following pancreatic carcinoma surgery: a single case observation. *Int J Gen Med.* 2012;5:845-8.
- Woerdenbag, H.J. (1988). A fundamental study on the cytostatic action of sesquiterpene lactones from *Eupatorium cannabinum* L. University of Groningen.
- Wojnicz D ve ark. (2012). Medicinal plants extracts affect virulence factors expression and biofilm formation by the uropathogenic *Escherichia coli*. *Urol Res.* 2012 Dec;40(6):683-97.
- Wojnicz D ve ark. (2012). Medicinal plants extracts affect virulence factors expression and biofilm formation by the uropathogenic *Escherichia coli*. *Urol Res.* 2012 Dec;40(6):683-97.
- Wong, BY ve ark. (1996). *Oldenlandia diffusa* and *Scutellaria barbata* augment macrophage oxidative burst and inhibit tumor growth. *Cancer Biother Radiopharm.* Feb;11(1):51-6.
- Wong, BY ve ark. (1996). *Oldenlandia diffusa* and *Scutellaria barbata* augment macrophage oxidative burst and inhibit tumor growth. *Cancer Biother Radiopharm.* Feb;11(1):51-6.
- Xavier, CP. ve ark. (2012). *Hypericum androsaemum* water extract inhibits proliferation in human colorectal cancer cells through effects on MAP kinases and PI3K/Akt pathway. *Food Funct.* 2012 Aug;3(8):844-52.
- Xavier, CP. ve ark. (2012). *Hypericum androsaemum* water extract inhibits proliferation in human colorectal cancer cells through effects on MAP kinases and PI3K/Akt pathway. *Food Funct.* 2012 Aug;3(8):844-52.
- Yalçın, F.N., Kaya, D. (2006). *Ethnobotany, Pharmacology and Phytochemistry of the Genus*

- Lamium (Lamiaceae), FABAD J. Pharm. Sci., 31, 43-52.
- Yazdanparast R, Alavi M (2001). Antihyperlipidaemic and antihypercholesterolaemic effects of Anethum graveolens leaves after the removal of furocoumarins, Cytobios. 105(410):185-191.
- Yeşilada, E. ve ark. (2001). In vitro inhibitory effects of *Daphne oleoides* subsp. *oleoides* on inflammatory cytokines and activity-guided isolation of active constituents, Cytokine, Vol. 13, No. 6 (21 March), pp 359–364.
- Yeşilada, E., ve ark. (1997). Inhibitory effects of Turkish folk remedies on inflammatory cytokines: interleukin-1 α , interleukin-1 β and tumor necrosis factor α , Journal of Ethnopharmacology 58, 59–73.
- Yıldırım, AB ve ark. (2012). In vitro antibacterial and antitumor activities of some medicinal plant extracts, growing in Turkey. Asian Pacific Journal of Tropical Medicine (2012)616-624
- Yıldırım, AB ve ark. (2012). In vitro antibacterial and antitumor activities of some medicinal plant extracts, growing in Turkey. Asian Pacific Journal of Tropical Medicine (2012)616-624
- Yoon, HN ve ark. (2013). Aldose Reductase Inhibitory Compounds from *Xanthium strumarium*. Arch Pharm Res. 2013 Apr 20. [Epub ahead of print]
- Yoon, HN ve ark. (2013). Aldose Reductase Inhibitory Compounds from *Xanthium strumarium*. Arch Pharm Res. 2013 Apr 20. [Epub ahead of print]
- Yoshida, T ve ark. (2013) *Plantago lanceolata* L. leaves prevent obesity in C57BL/6 J mice fed a high-fat diet. Nat Prod Res. 2013 Jun;27(11):982-7.
- Yoshida, T ve ark. (2013) *Plantago lanceolata* L. leaves prevent obesity in C57BL/6J mice fed a high-fat diet. Nat Prod Res. 2013 Jun;27(11):982-7.
- Zaidi, SF ve ark. (2012) Anti-inflammatory and cytoprotective effects of selected Pakistani medicinal plants in *Helicobacter pylori*-infected gastric epithelial cells. J Ethnopharmacol. 2012 May 7;141(1):403-10.
- Zaidi, SF ve ark. (2012) Anti-inflammatory and cytoprotective effects of selected Pakistani medicinal plants in *Helicobacter pylori*-infected gastric epithelial cells. J Ethnopharmacol. 2012 May 7;141(1):403-10.
- Zehavi, U. ve ark. (1986). Fungistatic Activity of Saponin A from *Styrax officinalis* L. on Plant Pathogens, Journal of Phytopathology, Volume 116, Issue 4, pages 338–343, August.
- Zhang, Y.Y., ve ark. Zhang Y.Y., Li S. H., and Tian Z. (1995). Morphological and histological studies of the Chinese drug laoguan cao. Yao Xue Xue Bao 30, 46-58.
- Zhao, R ve ark. (2013). Antitumor activity of *Portulaca oleracea* L. polysaccharides against cervical carcinoma in vitro and in vivo. Carbohydr Polym. Jul 25;96(2):376-83.
- Zhao, R ve ark. (2013). Antitumor activity of *Portulaca oleracea* L. polysaccharides against cervical carcinoma in vitro and in vivo. Carbohydr Polym. Jul 25;96(2):376-83.
- Zi, L. ve ark. (2012). Investigation of the neuroprotective action of saffron (*Crocus sativus* L.) in aluminum-exposed adult mice through behavioral and neurobiochemical assessment. Food Chem Toxicol. Nov 17;52C:163-170.
- Zidorn, C ve ark. (1999). Anti-inflammatory activities of hypocretenolides from *Leontodon hispidus*, Planta Medica. 65(8):704-708.
- Zidorn, C., ve ark. (1999). Cytotoxic Activities of Hypocretenolides from *Leontodon hispidus*, J. Nat. Prod., 62 (7), pp 984–987.